

K O M M U N F U L L M Ä K T I G E

i Gislaveds kommun kallas härmed till sammanträde som börjar **torsdagen den 23 oktober 2025, klockan 9.00 i Sessionssalen, Kommunhuset, Gislaved** för att behandla följande ärenden:

Nr	Diarienummer	Ärendemening	
1	KS.2025.1	Fastställande av dagordning	
2		Nya motioner	
3	KS.2025.5	Interpellationer	
4	KS.2025.6	Frågor	
5	KS.2025.3	Valärenden	
6	KS.2025.7	Information från revisionen 2025	
7	KS.2025.140	Nytt regressavtal för SÄM, Samverkan, Återvinning och Miljö	
8	KS.2025.76	Delårsbokslut, U2, med helårsprognos 2025, hela kommunen	
9	KS.2025.117	Taxor 2026	
10	KS.2025.172	Fastställande av kommunrevisionens budget 2026	
11	KS.2025.41	Budget 2026 med plan för 2027-2029	
12	KS.2025.48	Sammanträdesplan 2026	
13	KS.2025.49	Redovisning av obesvarade motioner 2025	
14	KS.2025.1	Meddelanden	

Gislaved den 16 oktober 2025

Niclas Palmgren
Ordförande

Margaretha Carlsson
Kommunsekreterare

Allmänheten hälsas välkomna som åhörare till sammanträdet. Kommunfullmäktiges handlingar finns tillgängliga i Sessionssalen, Kommunhuset, Gislaved.

[Kommunens dnr: KS.2025.3]

Avsägelse:

Jag vill avsäga mig från följande uppdrag:

Ersättare i Utbildningsnämnden och, Från och med: 2025-10-31

Ersättare i Mediacenter, Från och med: 2025-10-23

MARTINA ÖRNEK

Partilös

[Kommunens dnr: KS.2025.3]

Nominering:

Marjan Nikolli som ersättare i Mediacenter Jönköpings län

RUT JOHANNESSON

Medborgarpartiet

[Kommunens dnr:KS.2025.3]

Nominering:

Anette Josefsson nomineras som ersättare i Utbildningsnämnden

RUT JOHANNESSON

Medborgarpartiet

Ks §176

Dnr: KS.2025.140

1.2.1

Nytt regressavtal för SÅM, Samverkan, Återvinning och Miljö**Beslut**

Kommunstyrelsen beslutar att ingå föreslaget nytt regressavtal som följd av borgensåtagandet för SÅM med anledning av Hylte kommuns inträde i kommunalförbundet, samt att ge kommunstyrelsens ordförande i uppdrag att underteckna regressavtalet.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att tidigare regressavtal antaget den 26 oktober 2017 upphör att gälla när det nya regressavtalet träder i kraft.

Ärendebeskrivning

Hylte kommun har under början av juli månad inträtt som ny medlemskommun i kommunalförbundet SÅM. Gislaved, Gnosjö, Vaggeryd och Värnamo kommuner har sedan tidigare ingått solidarisk borgen för SÅM upp till ett totalt högsta lånebelopp om 250 miljoner kronor. Detta solidariska borgensåtagande bedöms fortsatt gälla för GGVV-kommunerna. I samband med Hylte kommuns inträde i förbundet beslutade Hylte kommun att ingå motsvarande borgensåtagande.

Med anledning av Hylte kommuns inträde i SÅM behöver nu ett nytt regressavtal antas mellan medlemskommunerna i syfte att reglera parternas betalningsansvar för det solidariska borgensåtagandet. Det vill säga fördelningen av den finansiella risk som uppstår om ett utkrävande av borgen skulle ske.

SÅM:s förbundsdirektör har tillsammans med Hyltes kommunjurist arbetat fram ett förslag till nytt regressavtal. Det nya regressavtalet utgår ifrån tidigare regressavtal som ingicks av GGVV-kommunerna 2017. I det nya regressavtalet har Hylte kommuns del av ansvaret kopplat till kommunalförbundet implementeras.

I samband med att den nya förbundsordningen för SÅM nyligen antogs så beslutade kommunfullmäktige att ge kommunstyrelsen i uppdrag att ingå uppdaterat regressavtal för SÅM. Därav har kommunstyrelsen mandat att ta beslut i frågan.

När det nya regressavtalet ingås behöver det gamla regressavtalet upphöra att gälla. Det föreslås därför ett beslut att tidigare regressavtal upphör att gälla när det nya regressavtalet träder i kraft.

Direktionen i SÅM har den 26 augusti 2025 behandlat ärendet och beslutat att uppmana medlemskommunerna att ingå föreslaget nytt regressavtal.

I regressavtalet regleras medlemmarnas andel i kommunalförbundets tillgångar och skulder via en kvotfördelning. Kvoten baseras på respektive kommuns invånarantal vid ingången av varje ny mandatperiod. Beräkningen sker utifrån invånarantalet per den 31 december året innan mandatperioden träder i kraft. Vid ett eventuellt utkrävande av den solidariska borgen från någon av medlemskommunerna regleras således betalningsansvaret gentemot övriga medlemmar genom den i regressavtalet fastställda kvotfördelningen.

Ks §176 (forts.)

Vid Hylte kommuns inträde i SÅM beräknas den nya kvotfördelningen utifrån medlemskommunernas invånarantal per den 31 december 2022, dagen innan ny mandatperiod inträdde. Utifrån invånarantalet fördelas kvoten enligt följande:

Gislaved	30 %
Gnosjö	9 %
Hylte	11 %
Vaggeryd	15 %
Värnamo	35 %

Varje enskild kvotdel ska enligt förbundsordningen avrundas till närmaste hela procenttal. Fördelningen av antalet invånare mellan medlemskommunerna per den 31 december 2022 medger dock inte en sådan avrundning. Vid beräkning av procentsatserna ges Hylte kommun en andel om 10,58 % och Gnosjö en andel om 9,54 %. För att nå 100 % i totalen istället för 101 % behöver kvoten för en av dessa två kommuner avrundas nedåt. I förslaget till nytt regressavtal har Gnosjö kommuns kvot avrundats nedåt då dennes kvot är närmast det lägre heltalet.

Regressavtalet ska undertecknas i syfte att styrka dess giltighet. Det föreslås att kommunstyrelsen ger kommunstyrelsens ordförande i uppdrag att underteckna avtalet.

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår att ingå föreslaget nytt regressavtal som följd av borgensåtagandet för SÅM med anledning av Hylte kommuns inträde i kommunalförbundet, samt att ge kommunstyrelsens ordförande i uppdrag att underteckna regressavtalet, samt att tidigare regressavtal antaget den 26 oktober 2017 upphör att gälla när det nya regressavtalet träder i kraft.

Kommunstyrelsens allmänna utskott beslutade den 8 oktober 2025, §112, föreslå att ingå föreslaget nytt regressavtal som följd av borgensåtagandet för SÅM med anledning av Hylte kommuns inträde i kommunalförbundet, samt att ge kommunstyrelsens ordförande i uppdrag att underteckna regressavtalet, att tidigare regressavtal antaget den 26 oktober 2017 upphör att gälla när det nya regressavtalet träder i kraft.

Beslutsunderlag

Förslag till nytt regressavtal för SÅM daterat den 19 augusti 2025.

Direktionens uppmaning att ingå föreslaget nytt regressavtal.

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse daterad den 10 september 2025.

Kommunstyrelsens allmänna utskotts protokoll den 8 oktober 2025, §112.

Yrkanden

Ylva Samuelsson (S), Maria Gullberg Lorentsson (M), Sandy Lind (WeP), Ruth Johansson (MiG), Stefan Nylén (SD), Kenneth Magnusson (C), Gunnel Augustsson (C): bifall till kommunstyrelsens allmänna utskotts förslag.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på Ylva Samuelssons (S) m.fl. yrkande och finner att kommunstyrelsen beslutat att bifalla kommunstyrelsens allmänna utskotts förslag.

Beslutet skickas till:

Samverkan Återvinning Miljö, SÅM
Kommunfullmäktige

Från: Jonatan Rosenquist <jonatan.rosenquist@samiljo.se>

Skickat: den 9 september 2025 12:16

Till: Kommunstyrelsen <Kommunstyrelsen@gislaved.se>; kommunstyrelse <kommunstyrelse@gnosjo.se>; Vaggeryds kommun Kommunstyrelsen <kommunstyrelsen@vaggeryd.se>; Värnamo kommun <kontaktcenter@varnamo.se>

Kopia: Elin Alteborg <elin.alteborg@varnamo.se>

Ämne: Ärende till kommunstyrelsen, nytt regressavtal för SÅM

Till kommunstyrelsen:

Hej!

Här kommer ett ärende som ska hanteras av kommunstyrelsen gällande nytt regressavtal för SÅM. I och med Hylte kommuns inträde i SÅM så behöver nytt regressavtal ingås mellan medlemskommunerna. Vi från SÅM har hjälp till med att ta fram förslag till nytt regressavtal och vår förbundsdirection har beslutat att uppmana kommunstyrelsen att besluta att ingå det föreslagna nya regressavtalet. Det är tre att-satser som ska beslutas och de behöver se likadana ut för GGVV-kommunerna.

Bifogat finns tre filer; förslaget till nytt regressavtal, förbundsdirections uppmaning samt ett underlag till er tjänsteskrivelse.

När kommunfullmäktige tidigare antog ny förbundsordning för SÅM så beslutade fullmäktige samtidigt att ge kommunstyrelsen i uppdrag att ingå uppdaterat regressavtal. Därför ska beslutet att ingår nytt regressavtal enbart behöva tas i kommunstyrelsen.

I samband med beslutet så ska dock även beslut tas att tidigare regressavtal upphör att gälla när det nya regressavtalet träder i kraft. Det är möjligt att just den att-satsen behöver tas i den instans som tidigare antagit det gamla regressavtalet. Alltså så behöver den sista att-satsen eventuellt gå vidare till fullmäktige men det behöver ni avgöra i kommunerna.

Jag önskar återkoppling med besked om vilket datum beslutet går upp i kommunstyrelsen. Tack på förhand!

Med miljövänlig hälsning,

Jonatan Rosenquist

Förbundsdirektör

Samverkan Återvinning Miljö

Växel: 010-414 47 00

Telefon: 010-414 47 12

jonatan.rosenquist@samiljo.se

www.samiljo.se

Följ oss gärna på [Facebook](#) och [Instagram](#) för information om vår samhällstjänst och inspiration till miljösmarta val.

Tips!

Små förändringar i din vardag kan göra stor skillnad för miljön. Planera dina inköp och måltider för minskat matsvinn, till exempel.

E-post som skickas till SÅM kan bli en allmän handling.

För information om hur SÅM behandlar dina personuppgifter, se www.samiljo.se/gdpr.



SÅM

Regressavtal

FÖRSLAG

Innehållsförteckning

BAKGRUND	3
SYFTE	3
HANTERING VID UPPTAGANDE AV LÅN I KOMMUNALFÖRBUNDET	3
MEDLEMMARNAS ANDELSANSVAR	4
FÖRFARANDE VID KRAV ENLIGT BORGENSFÖRBINDELSEN SAMT REGRESSRÄTT	5
RÄNTA	5
AVTALSTID OCH UPPSÄGNING	5
TVIST	5
VILLKOR FÖR AVTALETS GILTIGHET	6
MEDDELANDE OCH INFORMATION	6
ÄNDRINGAR OCH TILLÄGG	6
UNDERTECKNANDE	6

BAKGRUND

Gislaved, Gnosjö, Hylte, Vaggeryd och Värnamo kommuner (GGHVV) är alla medlemmar i en gemensam avfallsorganisation i form av kommunalförbundet Samverkan Återvinning och Miljö. Förbundets ändamål är att bära det kommunala renhållningsansvaret inom medlemskommunerna och på så sätt bidra till en hållbar utveckling i regionen.

Kommunalförbundet har bildats för att de samordningseffekter och stordriftsfördelar som samverkan medför ska bidra till ökad service åt invånarna och effektivitet i avfallshanteringen, samtidigt som miljönyttan ökar. Samverkan ger dessutom större gemensamma resurser vilket bedömts nödvändigt för att utveckla verksamheten och nå uppställda krav och mål.

Följande medlemmar ingår, såsom för egen skuld, borgensförbindelse för kommunalförbundet Samverkan Återvinning och Miljö med org. nr: 222000-3228 (hädanefter "SÅM"):

- Gislaved, org. nr: 212000-0514
- Gnosjö, org. nr: 212000-0506
- Hylte, org. nr: 212000-1207
- Vaggeryd, org. nr: 212000-0522
- Värnamo, org. nr: 212000-0555

En sådan borgensförbindelse medför solidariskt betalningsansvar, vilket innebär att låne- eller kreditgivare kan kräva vilken som helst av borgensmännen på det fulla beloppet.

SYFTE

Syftet med detta avtal är att reglera;

- parternas betalningsansvar sinsemellan för borgensåtagandet, dvs. fördelningen av den finansiella risk som uppstår om ett utkrävande av borgen skulle ske i enlighet med de borgensåtaganden som respektive medlemskommun ingått till förmån för SÅM, samt
- hur en sådan situation i övrigt ska hanteras.

HANTERING VID UPPTAGANDE AV LÅN I KOMMUNALFÖRBUNDET

Av förbundsordningen, 10 §, framgår att förbundet ska se till att kommunfullmäktige i medlemskommunerna får tillfälle att yttra sig innan kommunalförbundet fattar beslut i verksamheten som är av principiell art eller annars av större vikt.

Kommunalförbundet ska erhålla medgivande från medlemskommunerna för att;

- bilda bolag
- köpa eller sälja fastigheter,
- köpa aktier eller andelar i företag, eller
- teckna borgen.

Vidare framgår av förbundsordningen att förbundet får uppta lån eller teckna större leasingavtal enligt ovan och att om borgen krävs av kreditgivaren ska samtliga medlemskommuner gå i borgen för lånet eller leasingavtalet och svara för detta enligt vad som beskrivs under 13 §, Andel i tillgångar och skulder.

MEDLEMMARNAS ANDELSANSVAR

Av förbundsordningen följer att:

- Medlems andel i kommunalförbundets tillgångar och skulder regleras vid varje ny mandatperiod och ska baseras på invånarantal enligt folkbokföringen i respektive medlemskommun per den 31 december året innan mandatperioden träder i kraft (kvotfördelning).
- Kvotfördelningen beräknas genom att antalet folkbokförda invånare för varje enskild medlemskommun divideras med det totala antalet folkbokförda invånare i samtliga medlemskommuner. Kvotdelen avrundas därefter till närmaste hela procenttal. Avrundad kvot del används sedan för att beräkna de enskilda medlemskommunernas andel av kommunalförbundets tillgångar och skulder.
- Om medlemskommunerna tecknar borgen eller annan säkerhet för lån eller kredit som upptagits av kommunalförbundet ska sådan borgen vara solidarisk gentemot låne- eller kreditgivaren. Om borgensansvar utkrävs av någon av medlemskommunerna ska borgensansvaret därefter, medlemskommunerna sinsemellan, fördelas enligt motsvarande kvotfördelning som anges ovan, inklusive beräkning och avrundning av kvotdelar, för att beräkna respektive medlemskommuns borgensansvar.

Tabell 1

Kvotfördelning befolkning i GGHVV 2022-12-31

Kommun	Antal invånare per 2022-12-31	Andel i SÅM (%)	Kvotfördelning
Gislaved	29 481	29,80 %	30 %
Gnosjö	9 438	9,54 %	9 %*
Hylte	10 464	10,58 %	11 %
Vaggeryd	14 854	15,01 %	15 %
Värnamo	34 692	35,07 %	35 %
Totalt	98 929	100 %	100 %

*Fördelningen av antalet invånare mellan medlemskommunerna per den 31 december 2022 medger inte en korrekt avrundning till närmaste hela procenttal. Både Gnosjö och Hylte kommuners andel ska i teorin avrundas uppåt men en av dessa två kommuners andel behöver avrundas nedåt för att nå en total om 100 % istället för 101 % i kvotfördelningen. Gnosjö kommuns andel avrundas därför nedåt då dennes kvot är närmast det lägre heltalet.

FÖRFARANDE VID KRAV ENLIGT BORGENSFÖRBINDELSEN SAMT REGRESSRÄTT

Om en kreditgivare framställer krav på någon medlemskommun i enlighet med borgensförbindelsen är medlemskommunerna överens om att följande ska gälla:

- I första hand ska medlemskommunerna söka nå en överenskommelse med kredit- eller långivaren med innebörden att varje medlemskommun ska erlägga sin andel av skulden, beräknad med tillämpning av kvotandelen i detta avtal, direkt till kreditgivaren senast på av kreditgivaren angiven förfallodag.
- I andra hand ska den medlemskommun som krävts på skuldens fulla belopp till fullo ersättas av de andra medlemskommunerna med belopp som motsvarar respektive medlemskommuns andel av skulden, beräknad med tillämpning av kvotandelen i detta avtal.

Betalning av respektive medlemskommuns andel i skulden ska ske direkt till betalande kommun senast på av kreditgivaren angiven förfallodag.
- I tredje hand har den medlemskommun som betalat någon annan medlemskommuns andel av skulden till kredit- eller långivaren rätt att regressvis erhålla ersättning från den medlemskommunen med belopp motsvarande medlemskommunens andel i skulden, beräknad med tillämpning av kvotandelen i detta avtal, jämte ränta.

RÄNTA

Om medlemskommun är skyldig att erlägga belopp till någon annan medlemskommun med anledning av detta avtal och så inte sker i rätt tid ska dröjsmålsränta utgå på det försenade beloppet med gällande referensränta (enligt 9 § räntelagen (1975:635)) plus fyra procent, fram till den dag då full betalning är förbundet eller medlemskommun tillhanda.

AVTALSTID OCH UPPSÄGNING

Detta avtal träder i kraft den dag samtliga kommunmedlemmar undertecknat det och gäller till den dag samtliga medlemskommuner kommer överens om att det ska upphöra att gälla.

En medlemskommun kan inte ensidigt säga upp avtalet.

Medlemskommunerna är överens om att i händelse av en eller flera medlemskommuners utträde ur förbundet eller ny medlems inträde ska detta avtal upphöra och ersättas av ett nytt.

Överenskommelse om att detta avtal ska upphöra att gälla ska vara skriftlig.

TVIST

Twist med anledning av detta avtal ska i första hand och så långt som möjligt avgöras i dialog mellan avtalsparterna och förbundet.

I andra hand ska twist avgöras av svensk allmän domstol med tillämpning av svensk lag.

VILLKOR FÖR AVTALETS GILTIGHET

Avtalets giltighet är för sin giltighet i förhållande till respektive medlemskommun beroende av att erforderliga beslut om avtalet fattas av behörig beslutsinstans i den kommunen.

MEDDELANDEN OCH INFORMATION

Medlemskommunerna och förbundet ska hålla varandra informerade om alla omständigheter som är av betydelse för de andra medlemskommunernas borgensåtagande eller för detta avtal.

Meddelanden och information som enligt detta avtal eller enligt borgensåtagande ska lämnas till förbundet eller någon medlemskommun ska lämnas skriftligen om det inte är uppenbart obehövt. Skriftlig information skickas till respektive kommun samt till förbundet.

ÄNDRINGAR OCH TILLÄGG

Ändringar och tillägg till detta avtal ska vara skriftliga och undertecknade av samtliga medlemskommuner efter beslut i behörig instans hos respektive medlem.

UNDERTECKNANDE

Avtalet undertecknas digitalt.

Gislaveds kommun

Anton Sjödel, kommunstyrelsens ordförande

Gnosjö kommun

Kristine Hästmark, kommunstyrelsens ordförande

Hylte kommun

Ronny Löfquist, kommunstyrelsens ordförande

Vaggeryds kommun

Kenth Williamsson, kommunstyrelsens ordförande

Värnamo kommun

Tobias Pettersson, kommunstyrelsens ordförande

FÖRSLAG

Förbundsdirectionens sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum: 2025-08-26

Plats och tid: Tallnäs Stiftsgård i Skillingaryd, den 26 augusti, kl. 08:30-11:00.

Beslutande:

Marie Johansson, ordf. (S), Gislaved
Kristine Hästmark, vice ordf. (M), Gnosjö
Klas Gustavsson, (EMP), Vaggeryd
Camilla Karlsson, (S), Gnosjö
Anetté Myrvold, (S), Värnamo
Tobias Pettersson, (M), Värnamo
Gert Jonsson, (M), Vaggeryd
Ronny Löfquist (S), Hylte
Stina Isaksson (SD), Hylte

Övriga deltagare:

Kent Williamsson (S), Vaggeryd
Tommy Edenholt (KV), Hylte
Anna Roos (C), Hylte
Jonatan Rosenquist, förbundsdirektör, SÅM
Susanne Ingemarsson, ekonomiansvarig, SÅM
Camilla Almquist, marknadschef, SÅM
Anne Telman, kvalitetssamordnare, SÅM
Ewa Nilsson, förbundsadministratör, SÅM

Utses att justera: Ronny Löfquist

Justeringens plats och tid: Digitalt genom Verified

Underskrifter

Sekreterare, Ewa Nilsson

Ordförande, Marie Johansson

Justerare, Ronny Löfquist

Anslag/bevis

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Organisation: Förbundsdirection SÅM

Paragrafer: 43-52

Datum för anslaget uppsättande:

Förvaringsplats för protokollet: SÅM Skillingaryd

Datum för anslaget nedtagande:

Underskrift

Sammanfattning

Sammanträdet är det fjärde för år 2025 med förbundsdirektionen för kommunalförbundet SÅM (Samverkan Återvinning och Miljö). Vid detta sammanträde deltar Hylte kommun för första gången efter inträdet i SÅM.

Mötet öppnas, Ewa Nilsson utses till sekreterare och Ronny Löfquist till justerare av protokollet.

Ärendeförteckning

Föredragande:

- Jonatan Rosenquist, JR
- Anne Telman, AT

Beslutsärenden:

- § 43 Avfallstaxor 2026 (JR)
- § 44 Nytt regressavtal för SÅM (JR)

Informationsärenden:

- § 45 Reformpaket för ökad återvinning (JR)
- § 46 Delavstämning avfallsplan 2024-2030 (AT)
- § 47 Studiebesök från MERAB (JR)
- § 48 Personal och arbetsmiljö (JR)
- § 49 Projekt Hylte (JR)
- § 50 FNI hos flerbostadshus (JR)
- § 51 Driftinformation (JR)
- § 52 Pågående projekt (JR)

Övriga ärenden:

§ 44

Dnr: SÅM 2025/002-2

Nytt regressavtal för SÅM

Ärendebeskrivning

Hylte kommun har under början av juli månad inträtt som ny medlemskommun i kommunalförbundet SÅM. Gislaved, Gnosjö, Vaggeryd och Värnamo kommuner har sedan tidigare ingått solidarisk borgen för SÅM upp till ett totalt högsta lånebelopp om 250 miljoner kronor. Detta solidariska borgensåtagande bedöms fortsatt gälla för GGWV-kommunerna och i samband med Hylte kommuns inträde i förbundet så beslutade Hylte kommun att ingå motsvarande borgensåtagande.

Med anledning av Hylte kommuns inträde i SÅM så behöver nu ett nytt regressavtal antas mellan medlemskommunerna i syfte att reglera parternas betalningsansvar för det solidariska borgensåtagandet. Det vill säga fördelningen av den finansiella risk som uppstår om ett utkrävande av borgen skulle ske.

SÅM:s förbundsdirektör har tillsammans med Hyltes kommunjurist arbetat fram ett förslag till nytt regressavtal. Det nya regressavtalet utgår från tidigare regressavtal som ingicks av GGWV-kommunerna 2017. I det nya regressavtalet har Hylte kommuns del av ansvaret kopplat till kommunalförbundet implementeras.

Medlemmarnas andel i kommunalförbundets tillgångar och skulder regleras via en kvotfördelning. Kvoten baseras på respektive kommuns invånarantal vid ingången av varje ny mandatperiod. Beräkningen sker utifrån invånarantalet per den 31 december året innan mandatperioden träder i kraft. Vid ett eventuellt utkrävande av den solidariska borgen från någon av medlemskommunerna så regleras således betalningsansvaret gentemot övriga medlemmar genom den i regressavtalet fastställda kvotfördelningen.

Vid Hylte kommuns inträde i SÅM beräknas den nya kvotfördelningen utifrån medlemskommunernas invånarantal per den 31 december 2022, dagen innan ny mandatperiod inträdde. Utifrån invånarantalet fördelas kvoten enligt nedan;

Gislaved	30 %
Gnosjö	9 %
Hylte	11 %
Vaggeryd	15 %
Värnamo	35 %

Observera:

Varje enskild kvotdel ska enligt förbundsordningen avrundas till närmaste hela procenttal. Fördelningen av antalet invånare mellan medlemskommunerna per den 31 december 2022 medger dock inte en sådan avrundning. Vid beräkning av procentsatserna ges Hylte kommun en andel om 10,58 % och Gnosjö en andel om 9,54 %. För att nå 100 % i totalen istället för 101 % behöver kvoten för en av dessa två kommuner avrundas nedåt. I förslaget till nytt regressavtal har Gnosjö kommuns kvot avrundats nedåt då dennes kvot är närmast det lägre heltalet.

Regressavtalet ska undertecknas i syfte att styrka dess giltighet. Det föreslås att kommunstyrelsen i respektive medlemskommun ger kommunstyrelsens ordförande i uppdrag att underteckna avtalet samt att direktionens ordförande ges motsvarande uppdrag.

I samband med att nytt regressavtal ingås behöver det gamla regressavtalet upphöra att gälla. Kommunstyrelsen i berörda medlemskommuner föreslås därför besluta att tidigare regressavtal upphör att gälla när det nya regressavtalet träder i kraft.

Beslutsunderlag

Förslag till nytt regressavtal för SÅM daterat 2025-08-19

Förbundsdirektionen beslutar

- att uppmåna kommunstyrelsen i respektive medlemskommun att ingå föreslaget nytt regressavtal som följd av borgensåtagandet för SÅM med anledning av Hylte kommuns inträde i kommunalförbundet.
- att uppmåna kommunstyrelsen i respektive medlemskommun att ge kommunstyrelsens ordförande i uppdrag att underteckna regressavtalet.
- att uppmåna kommunstyrelsen i medlemskommunerna Gislaved, Gnosjö, Vaggeryd och Värnamo att besluta att tidigare regressavtal upphör att gälla när det nya regressavtalet träder i kraft.

Ks §179

Dnr: KS.2025.76

1.4.1

Delårsbokslut, U2, med helårsprognos 2025, hela kommunen**Beslut**

Kommunstyrelsen beslutar att genomföra följande ändringar i Delårsbokslut 2025 - Kommunfullmäktige:

- Utvecklingsmålet Genomsnittlig soliditet ej under 55 procent ändras från grön till röd bedömning.
- De fyra sista raderna i tabellen med balanskravsavstämning, avseende RER och RUR, exkluderas.
- Översikten över kvalitet och måluppfyllnad kompletteras med prognos för år 2025.

att efter ovanstående ändringar och redaktionella ändringar föreslå kommunfullmäktige besluta att godkänna Delårsbokslut 2025 - Kommunfullmäktige, daterat den 13 oktober 2025.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att uppmana de nämnder som redovisar ett underskott att vidta åtgärder för att vid helåret ha en ekonomi i balans med budget, samt att uppmana till samverkan mellan samtliga nämnder för att vid årets slut uppnå en ekonomi i balans för kommunen som helhet.

att ramjustering mellan nämnder görs enligt följande:

- Från bygg- och miljönämnden till kommunstyrelsen avseende flytt av administratörstjänst, helårseffekt 0,64 mnkr.
- Från bygg- och miljönämnden till samhällsutvecklingsnämnden avseende flytt av miljöingenjörstjänst, helårseffekt 0,79 mnkr.
- Från samhällsutvecklingsnämnden till kommunstyrelsen avseende flytt av administratörstjänst, helårseffekt 0,58 mnkr.
- Från bygg- och miljönämnden till samhällsutvecklingsnämnden avseende flytt av lokalkostnader och hyror, helårseffekt 0,19 mnkr.

Kommunstyrelsen beslutar att kalla de nämnder som beslutat om negativ budgetavvikelse att senast den 31 oktober 2025 inkomma med en åtgärdsplan till kommunstyrelsen för att vid årets slut uppnå en ekonomi i balans. Detta i enlighet med kommunens ekonomiska styrprinciper, kapitel 4 punkt 4.

Ajournering kl. 11.17-11.25.

Reservationer

Ruth Johannesson (MiG), Bo Eriksson (MiG) och Curt Vang (MiG) reserverar sig mot beslutet med följande skriftlig motivering: Delårsbokslutet är ofullständigt och därmed inte trovärdigt varken vad det gäller ekonomisk redovisning, leverans och inte heller vad gäller arbetsgivaransvar.

Ärendebeskrivning

Nämnder, styrelser och bolag ska årligen upprätta delårsbokslut per den 31 augusti. Rapporterna ligger sedan till grund för ett delårsbokslut för kommunen som helhet. Uppföljning sker med avseende på verksamhetens ekonomi, kvalitet och måluppfyllelse samt avstämning av tilldelade uppdrag.

Ks §179 (forts.)

Kommunstyrelsens allmänna utskott beslutade den 8 oktober 2025, §108, föreslå att efter redaktionella ändringar godkänna Delårsbokslut - 2025 - Kommunfullmäktige, att uppmana de nämnder som redovisar ett underskott att vidta åtgärder för att vid helåret ha en ekonomi i balans med budget, samt att uppmana till samverkan mellan samtliga nämnder för att vid årets slut uppnå en ekonomi i balans för kommunen som helhet, att ramjustering mellan nämnder görs enligt följande:

- Från bygg- och miljönämnden till kommunstyrelsen avseende flytt av administratörstjänst, helårseffekt 0,64 mnkr.
 - Från bygg- och miljönämnden till samhällsutvecklingsnämnden avseende flytt av miljöingenjörstjänst, helårseffekt 0,79 mnkr.
 - Från samhällsutvecklingsnämnden till kommunstyrelsen avseende flytt av administratörstjänst, helårseffekt 0,58 mnkr.
 - Från bygg- och miljönämnden till samhällsutvecklingsnämnden avseende flytt av lokalkostnader och hyror, helårseffekt 0,19 mnkr.
- att kalla de nämnder som beslutat om negativ budgetavvikelse att senast den 31 oktober 2025 inkomma med en åtgärdsplan till kommunstyrelsen för att vid årets slut uppnå en ekonomi i balans. Detta i enlighet med kommunens ekonomiska styrprinciper, kapitel 4 punkt 4.

Föreslagna ändringar

Sedan delårsbokslutet behandlades av kommunstyrelsens allmänna utskott, har kommunstyrelseförvaltningen tagit emot rekommendationer från extern revisor. Utifrån det föreslås kommunstyrelsen besluta om följande ändringar:

- Utvecklingsmålet *Genomsnittlig soliditet ej under 55 procent* ändras från grön till röd bedömning. Den tidigare bedömningen (grön) utgick från perioden 2021-2025. Revisionen rekommenderar att historisk mätperiod avser 2023-2025 med anledning av att kommunfullmäktige i budget 2025 beslutade att den långsiktiga finansiella planeringen ska avse perioden 2023-2037.
- Prognostiserat nyttjande av RUR i tabellen för balanskravsavstämning exkluderas. Eventuellt nyttjande av RUR är ett ställningstagande som beslutas av kommunfullmäktige i samband med årsbokslut 2025. Det kan i annat fall tolkas som att kommunfullmäktiges beslut föregås.
- Översikten över kvalitet och måluppfyllnad kompletteras med prognos för år 2025, detta utifrån revisionens rekommendationer.

Revisionen rekommenderar även att verksamhetsuppföljningen baseras på mätbara nyckeltal. Ett arbete med att förse kritiska kvalitetsfaktorer och utvecklingsmål med nyckeltal pågår i organisationen, men är inte möjligt att inkludera i delårsbokslut 2025 med anledning av att det är ett pågående utvecklingsarbete.

Verksamhet

Den övergripande bedömningen är att Gislaveds kommun under perioden har bedrivit verksamhet med godtagbar kvalitet. Kommunen strävar efter att ha en god kvalitet inom särskilda viktiga områden för att uppfylla sitt grunduppdrag. Av dessa åtta områden har alla utom två bedömts ha god, eller tillfredsställande kvalitet. Avvikelserna avser *Hög effektivitet och god kvalitet i verksamheterna samt Prognossäkerhet vid ekonomiska uppföljningar*.

Ks §179 (forts.)

Prognosen för 2025 visar att det krävs ett fortsatt mycket aktivt arbete för att arbeta bort ekonomiska obalanser i kommunens verksamheter. Kommunen behöver parallellt med detta även rusta för framtiden - genom att förstärka och förbättra sig inom områden som är nya eller kommer att få större vikt än tidigare.

Vid uppföljning av kommunfullmäktiges utvecklingsmål görs bedömningen i sex av nio utvecklingsmål att arbete pågår, och att målsättningen håller. Tre av målen uppfylls inte, eller riskerar att inte uppfyllas; målet om 35 miljoner kronor som genomsnittligt resultat, Genomsnittlig soliditet ej under 55 procent samt Fler invånare i Gislaveds kommun.

I budget för 2025 gavs två uppdrag: Färdigställ ett nytt badhus i Gislaved för en attraktiv fritid och hälsosam tillvaro samt Färdigställ en publikhall i Anderstorp för en attraktiv fritid och hälsosam tillvaro. Båda uppdrag är pågående och har inga avvikelser att rapportera.

Under året har flera insatser genomförts för att förbättra kvaliteten och tillgängligheten i kommunens tjänster. Bland annat har en ny e-tjänsteplattform lanserats och ett ungdomsråd formaliserats. En servicemätning har gjorts, vars resultat kommer ligga till grund för fortsatt utvecklingsarbete. Arbetet har präglats av utveckling, samordning och strategisk förflyttning för att möta interna behov och externa krav. Interna styr- och stödprocesser stärks kontinuerligt för att öka leveranserna av grunduppdraget.

Perioden har präglats av omställningar - utifrån organisatoriska behov och/eller kopplat till ny lagstiftning. Minskade barn- och elevantal har lett till anpassningar inom förskola och skola, medan förändringar inom vård och omsorg – exempelvis matdistribution och omstrukturering av boenden – påverkar äldre målgrupper. Det har pågått och pågår fortsatt utvecklingsarbeten för att anpassa verksamheten till intentionerna i den nya socialtjänstlagen. I synnerhet inom socialnämnden, men även kommunövergripande för att utveckla det förebyggande arbetet.

Arbetsgivare

Medarbetarundersökningar och pulsmätningar visar generellt att kommunens medarbetare trivs med sitt arbete och sina kollegor. Trots omfattande förändringar i verksamheten är engagemanget fortsatt starkt. Kompetensförsörjning, bemanning och god arbetsmiljö är fortsatta utmaningar. Flera insatser pågår, men behöver följas upp för att säkra långsiktig kvalitet.

Ekonomi

I delårsbokslutet per den 31 augusti redovisar nämnderna en helårsprognos med en budgetavvikelse om -73,0 mnkr. Detaljerade resultat per nämnd redovisas i verksamhetsberättelsen. Nämndernas respektive förvaltningsberättelser är även bilagda delårsbokslutet.

Per den 31 augusti 2025 har nämnderna disponerat 104 mnkr (inklusive VA) av den totala investeringsbudgeten, vilket motsvarar en nyttjandegrad om cirka 25 procent. Prognostiserad nyttjandegrad för 2025 är 48 procent (200 mnkr) per den 31 december 2025.

Ks §179 (forts.)

Det krävs nu att nämnderna genomför större förändringar och anpassningar av verksamheterna för att möjliggöra god ekonomisk hushållning. God ekonomisk hushållning är en förutsättning för att skapa möjligheter i framtiden och för att skapa en än mer attraktiv kommun för invånare, besökare och näringsliv.

Ekonomi är ett kollektivt ansvar för alla nämnder vilket innebär, med bakgrund av årsprognosen i delårsbokslut 2025, att även nämnder med en prognostiserad ekonomi i balans behöver ytterligare bidra till att nämnderna på totalen inte redovisar en negativ budgetavvikelse vid bokslut 2025. Samverkan och dialog inom och mellan nämnder/förvaltningar är en viktig framgångsfaktor för att skapa en ekonomi i balans.

Den finansiella analysen pekar på att det krävs en ännu mer aktiv styrning för att de finansiella målen ska uppnås i framtiden. De finansiella målen skapar nödvändiga ekonomiska förutsättningar för en fortsatt utveckling av kommunen både nu och i framtiden.

Budgetjusteringar

I samband med omorganisation inom samhällsutvecklingsförvaltningen flyttades tjänster till kommunstyrelseförvaltningen, och nämndernas ekonomiska ramar behöver därför justeras. Det behövs även justering mellan bygg- och miljönämnden och samhällsutvecklingsnämnden utifrån överförda lokalkostnader och hyror samt flytt av en miljöingenjör. Flyttarna/justeringarna är på totalen kostnadsneutrala.

Fortsatt utveckling

Gislaveds kommun har en ihållande negativ befolkningsutveckling, där antalet invånare minskar över tid. Detta är en utmaning som kommunen har ett stort ansvar att motverka genom strategiska och långsiktiga insatser. Om inte utvecklingen vänder, blir det viktigt att se över hur kommunen kan anpassas utifrån en minskande eller bibehållen befolkningens mängd.

Beslutsunderlag

Delårsbokslut för samtliga nämnder 2025.

Delårsredovisning för SÅM 2025.

Kommunstyrelsens allmänna utskotts protokoll den 8 oktober 2025, §108.

Delårsbokslut - 2025 - Kommunfullmäktige, daterad den 1 oktober 2025

ändrad den 13 oktober 2025.

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse daterad den 13 oktober 2025.

Yrkanden

Maria Gullberg Lorentsson (M), tilläggsyrkande: att genomföra följande ändringar i Delårsbokslut 2025 - Kommunfullmäktige:

- Utvecklingsmålet Genomsnittlig soliditet ej under 55 procent ändras från grön till röd bedömning.
- De fyra sista raderna i tabellen med balanskravsavstämning, avseende RER och RUR, exkluderas.
- Översikten över kvalitet och måluppfyllnad kompletteras med prognos för år 2025.

att efter ovanstående ändringar och redaktionella ändringar föreslå kommunfullmäktige besluta att godkänna Delårsbokslut 2025 - Kommunfullmäktige, daterad den 13 oktober 2025.

Ks §179 (forts.)

Ruth Johannesson (MiG): avslag på delårsbokslut 2025 inklusive helårsprognos.

Gunell Augustsson (S): bifall till Maria Gullberg Lorentssons (M) tilläggsyrkanden och avslag på Ruth Johannessons (MiG) yrkande.

Propositionsordning 1

Ordföranden ställer proposition på allmänna utskottets förslag mot Maria Gullberg Lorentssons (M) tilläggsyrkanden och finner att kommunstyrelsen beslutat att bifalla Maria Gullberg Lorentssons yrkanden.

Propositionsordning 2

Ordföranden ställer proposition på Maria Gullberg Lorentssons (M) tilläggsyrkanden mot Ruth Johannessons (MiG) yrkande och finner att kommunstyrelsen beslutat att bifalla Maria Gullberg Lorentssons yrkanden.

Omröstning begärs. Följande propositionsordning godkänns.

Ja-röst för bifall till Maria Gullberg Lorentssons (M) tilläggsyrkanden.

Nej-röst för bifall till Ruth Johannessons (MiG) yrkande.

Omröstningsresultat

Ja-röster

Ylva Samuelsson (S)

Evangelos Varsamis (S)

Jonas Ericson (M)

Maria Gullberg Lorentsson (M)

Sandy Lind (WeP)

Kenneth Magnusson (C)

Lenja Sharif (L)

Stefan Nylén (SD)

Peter Gustavsson (-)

Ingebert Magnusson (S)

Gunnel Augustsson (S)

Anton Sjödel (M)

Nej-röster

Ruth Johannesson (MiG)

Bo Eriksson (MiG)

Curt Vang (MiG)

Med 12 ja-röster och 3 nej-röster har kommunstyrelsen beslutat att bifalla Maria Gullberg Lorentssons tilläggsyrkanden.

Beslutet skickas till:

Samtliga nämnder

Kommunfullmäktige

Kommunrevisionen

Delårsbokslut - 2025 - Kommunfullmäktige

Gislaveds kommun

2025-10-01 (ändrad 2025-10-15)

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	4
1.1	Det kommunala uppdraget.....	4
1.2	Vision.....	5
1.3	Värdegrund.....	5
1.4	Styrmodell.....	5
2	Förvaltningsberättelse.....	7
2.1	Sammantagen bedömning av resultat och effekter av verksamheten.....	7
2.1.1	Kvalitet och måluppfyllnad - översikt.....	8
2.2	Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning.....	9
2.2.1	Befolkningsutveckling.....	9
2.2.2	Omvärldsanalys.....	10
2.2.3	Ekonomiska förändringar som har påverkat kommunkoncernen.....	12
2.2.4	Pensionsförpliktelser.....	13
2.3	Händelser av väsentlig betydelse.....	15
2.4	God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning.....	16
2.4.1	Kommunfullmäktiges grunduppdrag.....	16
2.4.2	Kritiska kvalitetsfaktorer.....	21
2.4.3	Utvecklingsmål.....	28
2.4.4	Uppdrag.....	35
2.4.5	Finansiell analys.....	37
2.5	Balanskravsresultat.....	42
3	Ekonomisk redovisning.....	44
3.1	Resultaträkning.....	44
3.2	Balansräkning.....	45
3.3	Affärsdrivande verksamhet - Vatten och avlopp delårsbokslut.....	46
3.3.1	Resultaträkning.....	46
3.3.2	Balansräkning.....	46
3.4	Noter.....	47
3.4.1	Redovisningsprinciper.....	47
3.4.2	Ord och begrepp.....	48

4	Drift- och investeringsredovisning.....	49
4.1	Driftredovisning.....	49
4.2	Investeringsredovisning.....	52
4.3	Exploateringsverksamheten.....	55
5	Koncernbolag och kommunalförbund.....	56
5.1	Gislaveds Kommunhus AB.....	57
5.1.1	AB Gislavedshus.....	58
5.1.2	Enter Gislaved AB.....	59
5.1.3	Gislaved Energi Koncern AB.....	61
5.1.4	Gisletorp Lokaler AB.....	67
5.1.5	Tingsslätt Fastighets i Gislaved AB.....	68
6	Bilagor.....	69
6.1	Nämndernas förvaltningsberättelser.....	69
6.2	SÅM Samverkan Återvinning Miljö.....	69

1 Inledning

1.1 Det kommunala uppdraget

Kommunallagen anger att kommuner ska ha en god ekonomisk hushållning i verksamheten. Detta innebär att de ska sköta ekonomin på ett ansvarsfullt sätt:

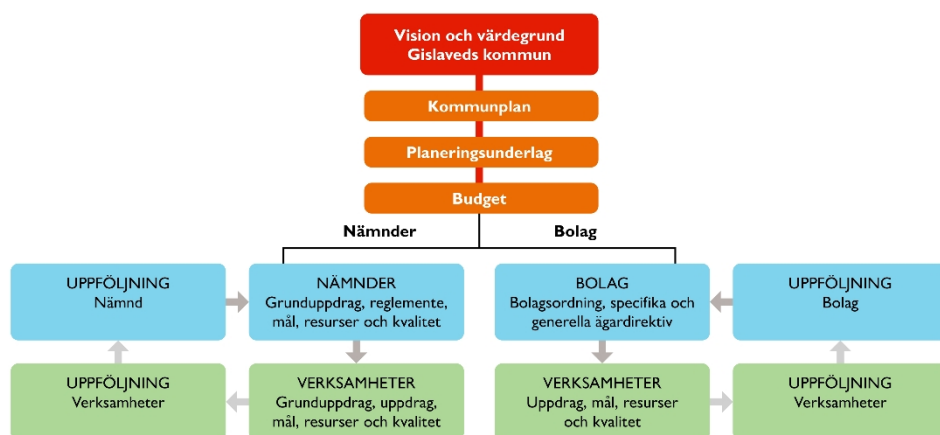
- För **verksamheten** ska det anges mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning
- För **ekonomin** ska det anges finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning
- För **personalfrågor** ska det anges personalpolitiska mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning

Enligt riktlinjerna för god ekonomisk hushållning i Gislaveds kommun bygger denna på fyra grundantaganden:

- Generationsperspektivet
- Verksamhetsfokus
- Finansiella mål - en politisk bedömning
- Medborgarperspektiv och transparens

Kommunfullmäktige följer upp ekonomi och verksamhet tre gånger per år.

Vid delår och årsredovisning görs en mer omfattande uppföljning.



1.2 Vision

Visionen beskriver vad kommunfullmäktige vill uppnå på längre sikt. Visionen är ett redskap för styrning av den kommunala verksamheten. Gislaveds kommuns vision är en ledstjärna för hur kommunen önskar att utvecklas.

Visionen är:

Gislaveds kommun är platsen man gärna identifierar sig med och har en god relation till

Den kommunala organisationen – förtroendevalda och förvaltningar – vill uppnå vision 2040 genom att vi:

- ***levererar*** en fungerande vardag för individen,
- ***fungerar*** som informationssamlare, samordnare och bas för nätverk,
- ***samverkar*** för en tillgänglig region och effektiv resursanvändning,
- ***uppmärksammar*** bärarna av den kulturella industrikommunen.

1.3 Värdegrund

Gislaveds kommun verkar utifrån alla människors lika värde. Alla invånare ska ha samma möjlighet att delta i den demokratiska processen och att nå inflytande över de beslut som tas.

Gislaveds kommun präglas av ömsesidig respekt. Beslut fattas på en rättssäker och saklig grund. I mötet med kommunens verksamheter ska alla invånare känna att de har samma möjligheter, rättigheter och skyldigheter.

Gislaveds kommun har respekt för människors olikheter och vill tillvarata kommunens mångkulturella profil.

Gislaveds kommun tar tillvara på barnperspektivet och arbetar för en samhällsutveckling som inte äventyrar möjligheterna för kommande generationer.

1.4 Styrmodell

Gislaveds kommuns styrmodell är ett samlingsbegrepp som tydliggör en gemensam struktur och gemensamma arbetssätt för styrning och ledning av kommunen. Detta syftar till att säkerställa att de politiska viljeinriktningarna får genomslag i verksamheterna. Styrmodellen omfattar hela kommunens organisation.

Styrmodellen är politiskt neutral och ska fungera oavsett politiskt innehåll, samt över tid. Det är vad man fyller styrmodellen med som ska spegla rådande politiska viljeinriktningar.

Gislaveds kommuns vision och värdegrund utgör verksamhetens grunduppdrag tillsammans med kommunala och statliga styrdokument. Grunduppdraget är utgångspunkt för arbetet med personalpolitiska mål, finansiella mål, resursfördelning och utveckling. För att kvalitetssäkra verksamheten kopplas kritiska kvalitetsfaktorer och indikatorer till grunduppdraget. Styrmodellen illustreras av nedanstående bild:



2 Förvaltningsberättelse

2.1 Sammantagen bedömning av resultat och effekter av verksamheten

Delårsbokslutet är en uppföljning av ekonomiskt utfall och prognos, samt omfattar analys av kommunens verksamhet utifrån kvalitet och måluppfyllelse. Kvaliteten inom kommunens grunduppdrag redovisas med hjälp av så kallade *kritiska kvalitetsfaktorer* – områden där det bedöms särskilt viktigt att upprätthålla god kvalitet och effektivitet. Varje kvalitetsfaktor bedöms enligt en tregradig skala:

- **Grön** – godkänd
- **Gul** – varning
- **Röd** – inte godkänd

Den första tabellen nedan ger en översikt över utfallet för samtliga faktorer, samt visar utvecklingen över tid jämfört med de två senaste uppföljningarna.

En mer detaljerad beskrivning och analys av varje faktor återfinns i avsnitt 3.3.2 *Kritiska kvalitetsfaktorer*.

Kommunens *utvecklingsmål* har formulerats utifrån prioriteringar i det övergripande utvecklingsarbetet. I den andra tabellen nedan redovisas den beräknade måluppfyllelsen baserat på aktuell prognos, samt bedömningen vid föregående uppföljning. Varje mål bedöms enligt en tregradig skala:

- **Grön** – kommer att uppfyllas/är uppfyllt
- **Gul** – arbete pågår/målsättning håller
- **Röd** – kommer ej att uppfyllas/ej uppfyllt

En mer detaljerad beskrivning och analys av varje mål återfinns i avsnitt 3.3.3 *Utvecklingsmål*.

Kvalitetsfaktorer inom tillgänglighet, bemötande och intern samverkan har tidigare bedömts ligga på godkänd nivå. I den aktuella uppföljningen har dessa faktorer sjunkit till gul nivå, vilket innebär en varningssignal. Samma bedömning gäller för utvecklingsmålet som rör självförsörjning och beredskap. Dessa faktorer och mål är samtliga kopplade till interna utvecklingsarbeten inom organisationen. Eftersom det pågår konkreta insatser inom dessa områden, och det finns en tydlig medvetenhet om både behov och potential för förbättring, bedöms gul nivå som mest rättvisande. Den markerar att utvecklingsresan ännu inte är avslutad.

Mål som fortsatt bedöms som godkända och som förväntas uppfyllas är relaterade till bostadsbyggande samt medarbetares utveckling och delaktighet. Även om dessa områden har utrymme för fortsatt utveckling och expansion, görs gröna bedömningar utifrån det arbete som redan bedrivs, de framsteg som uppnåtts och den rådighet kommunen har i nuläget.

Flera kvalitetsfaktorer och mål kvarstår på gul nivå, i linje med tidigare bedömningar. En fördjupad analys återfinns i avsnitt 3.3.2 och 3.3.3, där det klargörs om det rör sig om stagnation eller om framsteg sker, men inte i tillräcklig omfattning för att motivera en grön bedömning.

De mest allvarliga resultaten är kopplade till kommunens ekonomi, effektivitet och befolkningsutveckling. Röda bedömningar görs för effektivitet i verksamheterna (kvalitet i relation till kostnader), prognossäkerhet, soliditet, ekonomiskt resultat samt målet om att öka antalet invånare.

Kommunen prognostiserar ett resultat om minus 18 mnkr för 2025. Nämnderna sammanlagt prognostiserar en budgetavvikelse om minus 73 mnkr. Mot bakgrund av detta är den samlade bedömningen att Gislaveds kommun inte kommer att uppnå god ekonomisk hushållning vid årets slut, om inte omfattande omställningar/förändringar genomförs. För att uppnå ekonomisk balans krävs att kommunen inom samtliga verksamheter och områden ser över kostnader och intäkter i relation till kvalitetsnivåer och genomför nödvändiga åtgärder.

2.1.1 Kvalitet och måluppfyllnad - översikt

Kritisk kvalitetsfaktor	Helår 2024	U1 2025	Delår 2025	Prognos 2025
Hög effektivitet och god kvalitet i verksamheterna				
Prognossäkerhet vid ekonomiska uppföljningar				
Möjlighet till insyn, delaktighet och inflytande				
God tillgänglighet och bemötande				
Intern samverkan				
En kultur med fokus på leverans utifrån målgruppens behov				
Välfärd och service av god kvalitet som utvecklas i takt med samhället				
Attraktiv arbetsgivare				

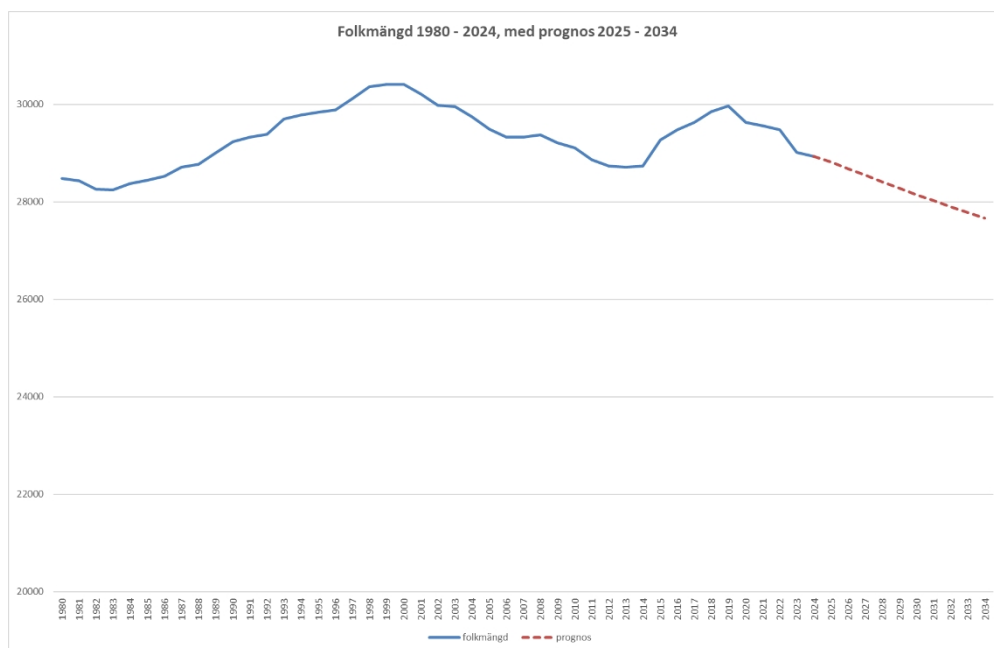
Utvecklingsmål	Helår 2024	Delår 2025	Prognos 2025
35 miljoner kronor som genomsnitt			
Genomsnittlig soliditet ej under 55 procent			
Öka upplevd trygghet och hälsa hos barn och unga			
Främja byggandet av bostäder för olika målgrupper			
En utvecklad självförsörjning för en ökad beredskap			
Ökade möjligheter till utveckling och delaktighet för alla medarbetare utifrån verksamhetens behov			
Öka förutsättningarna för kommunens invånare att stärka sin egen hälsa och bidra till hälsosamma val i vardagen.			
Förbättrade förutsättningar för näringslivet genom stärkt samverkan och mer konsultativ service			
Fler invånare i Gislaveds kommun			

2.2 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

2.2.1 Befolkningsutveckling

Varje år tar Gislaveds kommun fram en kommuntäckande befolkningsprognos. Prognosen ligger till grund för den långsiktiga verksamhetsplaneringen för kommunens förvaltningar och bolag. Den senaste prognosen sträcker sig över perioden 2024 – 2034.

Under de kommande åren förväntas antalet invånare fortsätta minska för att år 2034 nå 27 660.



Befolkningsutveckling första halvåret 2025

Gislaved hade 28 856 folkbokförda invånare den 30 juni 2025. Under årets första sex månader minskade antalet invånare i kommunen med 80 personer.

Födelsenettot (födda minus döda) för första halvåret uppgick till -48. Under årets sex första månader har det fötts 105 barn, vilket är 55 färre än under första halvåret 2024. Det är det lägsta antalet födda för första halvåret på över 20 år. Antalet avlidna var 153, jämfört med 141 under motsvarande period 2024.

Under första halvåret har 546 personer flyttat **till** kommunen samtidigt som 581 personer flyttat **från** kommunen. Det ger ett negativt flyttnetto på -35 personer. Inflyttningen har i jämförelse med motsvarande period 2024 ökat med 31 personer och utflyttningen har ökat med 2 personer. Inflyttning under första halvåret sker främst från kommuner i övriga Sverige.

Antalet utvandrade ligger fortsatt förhållandevis högt, vilket bland annat kan förklaras av ett administrativt arbete på Skatteverket som pågått sedan andra halvåret 2023. Skatteverket har under denna tid arbetat med att förbättra

folkbokföringen genom att avregistrera personer som vid granskningar visat sig inte längre bo i Sverige.

	2025	2024	2023
Födda	105	160	127
Döda	153	414	137
Födelsenetto	-48	19	-10
Inflyttade	546	533	579
Utflyttade	581	579	708
Flyttnetto	-35	-46	-129
Justeringar	-7	-5	12
Folkmängd	28 856	29 982	29 354
Befolkningsförändring	-80	-32	-127

Befolkningsutvecklingen framåt

De senaste befolkningsprognoserna från Statistiska centralbyrån (SCB) har visat en väsentlig lägre befolkningstillväxt nationellt jämfört med tidigare år. I synnerhet gäller detta grupperna barn och unga som förväntas minska, och befolkningen i arbetsför ålder som förväntas öka långsamt. Den grupp som förväntas öka de närmaste tio åren, även sett till antal, är personer 80 år och äldre.

Kommunens befolkningsprognos ger en minskning med 118 personer för 2025. Först halvårets minskning kan indikera att minskningen i antalet invånare kan bli större. Detta kan härledas till att antalet födda första halvåret är betydligt lägre än tidigare år samtidigt som det fortsatt är en hög utvandring.

2.2.2 Omvärldsanalys

Fortsatt svag BNP-tillväxt i år

Konjunkturen förblir svag i år, och BNP-tillväxten väntas ta fart först 2026. Antalet arbetade timmar minskar 2025 men vänder upp nästa år. Skatteunderlagstillväxten stiger kommande år, men prognoserna för 2024 och 2025 är nedreviderade.

BNP- och sysselsättningstillväxten i Sverige är fortsatt låg i år, delvis på grund av ett svagt första halvår. SKR bedömer att konjunkturen stärks först nästa år. Trots en stark real inkomstökning bland hushållen väntas konsumtionen ta fart först 2026. Då väntas också investeringarna öka, efter en period präglad av global osäkerhet. Världsekonomin påverkas fortsatt negativt av handelskonflikter och geopolitisk oro, vilket gör att utrikeshandeln inte bidrar nämnvärt till svensk BNP de kommande åren.

Sveriges tillväxt framöver drivs främst av inhemsk efterfrågan. Nästa år väntas produktionstillväxten lyfta sysselsättning och arbetade timmar. Lönesummans ökning stärker skatteunderlaget, även om det 2025 fortfarande växer långsammare än normalt. Tillväxten ökar 2026, men den sammanlagda ökningen

2024–2028 är nedreviderad. Trots återhämtningen efter 2023–2024 förväntas kommunernas köpkraft fortsatt vara svagare än historisk trend även 2028.

Låg BNP-tillväxt i Sverige även 2025

2025 ser ut att bli det fjärde året i rad med låg BNP-tillväxt. Preliminär statistik visar att trenden med starkare efterfrågan mot slutet av 2024 har brutits. Hushållskonsumtion och investeringar har utvecklats svagare än väntat. Trots att den globala konjunkturen varit något starkare än tidigare beräknat påverkar osäkerheten i omvärlden svenska hushålls och företags beslut.

Samtidigt visar AKU-data (arbetskraftsundersökning) på öknings i sysselsättning och antal anställda hittills i år, vilket är oväntat. Detta ger visst stöd för en uppgång 2026. Dock minskar antalet arbetade timmar, vilket tyder på svagt resursutnyttjande. När BNP-tillväxten väl tar fart väntas inte sysselsättningen öka direkt.

Den svaga globala tillväxten väntas inte lyfta exporten. Inhemsk efterfrågan, framför allt hushållens konsumtion och investeringar, är avgörande för att BNP ska växa snabbare än trenden från och med 2026.

Arbetslöshet faller 2026

Arbetsmarknaden förväntas inte förbättras nämnvärt i år, och indikatorer visar inget tydligt lyft. En starkare konjunktur 2026 väntas dock leda till fler arbetade timmar och sysselsatta. Arbetslösheten börjar därmed sjunka, och förbättringen fortsätter 2027–2028, i takt med att konjunkturen stärks. BNP-tillväxten bedöms då bli uthålligt högre än trendtillväxten.

Stark skatteunderlagstillväxt i reala termer 2025

Preliminära uppgifter pekar på en ökning av skatteunderlaget med 3,4 procent under 2024. Skatteverket tenderar att justera siffrorna uppåt i efterhand. För 2025 syns en svag ökning av lönesumman, särskilt på grund av minskade arbetade timmar och något svag timlöneutveckling. Statistik för första halvåret är preliminär och kan revideras. Totalt sett väntas skatteunderlagstillväxten bli dämpad i år och ligga under genomsnittet, främst eftersom arbetade timmar minskar. År 2026 väntas dessa öka igen, och uppgången fortsätter även efter 2026, med högst tillväxt 2027.

Tabell 1. Nyckeltal för svensk ekonomi

Procentuell förändring om inget annat anges

Nyckeltal	2024	2025	2026	2027	2028
BNP, kalenderkorrigerad	1,0	1,0	2,6	2,5	2,2
Arbetade timmar, kalenderkorrigerad	-0,3	-0,2	0,8	1,2	1,0
Arbetslöshet, andel av arbetskraften	8,4	8,8	8,4	7,9	7,7
Befolkning, 15–74 år	0,2	0,3	0,1	0,1	0,2
Lönesumma, Nationalräkenskaperna	3,8	3,7	4,5	5,0	4,8
Timlön, Nationalräkenskaperna	3,9	3,7	3,5	3,5	3,5
Timlön, Konjunkturlönestatistiken	4,1	3,6	3,5	3,5	3,5
Inflation, KPIF	1,9	2,7	2,0	1,9	2,0
Inflation, KPI	2,8	0,8	1,5	2,2	2,4
Inflation, KPI, juni	2,6	0,7	1,3	2,1	2,4
Prisbasbeloppet, tusental kronor	57,3	58,8	59,2	60,0	61,3
Inkomstbasbeloppet, tusental kronor	76,2	80,6	83,4	86,4	89,5
Styrränta, värde vid årets slut, procent	2,75	1,75	1,75	2,00	2,15

Källor: Macrobond, Medlingsinstitutet, Riksbanken, Skatteverket, SCB och SKR.

Gislaveds kommun

Gislaveds kommun har haft svaga ekonomiska resultat under ett antal år, till stor del på grund av samhällsekonomiska faktorer. Hög inflation har lett till ökade kostnader, särskilt för pensionsavsättningar under 2024.

Kommunen är en nettoutflyttningssamhälle med en befolkningsminskning som förväntas fortsätta till 2034, om inte aktiva åtgärder görs. Detta påverkar skatteintäkterna negativt, även om skatteutjämningen till viss del mildrar effekten.

Budgetavvikelserna för nämnderna har under en längre tid varit negativa. Överskott inom finansverksamheten har delvis täckt nämndernas underskott. För att stärka styrningen krävs ökad budgetdisciplin.

Det är avgörande att kommunen arbetar för en ekonomi i balans genom effektiviseringar, besparingar och översyn av verksamheternas grunduppdrag med mera. Ett större effektiviseringsprogram behövs för att frigöra resurser och göra kommunen än mer attraktiv. Detta skapar bättre förutsättningar för att bromsa befolkningsminskningen och nå kommunens finansiella mål.

2.2.3 Ekonomiska förändringar som har påverkat kommunkoncernen

Med anledning av att Gislaveds kommun enbart gör en så kallad sammanställd redovisning i kommunkoncernens årsredovisning behandlar detta avsnitt bolagskoncernens prognostiserade årsresultat för 2025. Detta kan komma att påverka kommunkoncernen för 2025. För mer detaljerad information angående de kommunala bolagen, se avsnitt 5.

Resultat (mnkr)	Bokslut 2024	Utfall per 250831	Budget 2025	Helårsprognos 2025
Gislaved Kommunhus AB	-0,6	-0,5	-0,5	-0,6
AB Gislavedshus	6,9	7,1	2,8	-4,6
Gislaved Energi Koncern AB	4,0	0,05	0	0
Gislaved Energi AB	**	2,9	4,5	4,5
Gislaved Energi Elnät AB	**	8,1	8,4	8,4
Gislaved Energi Service AB	**	-0,6	1,2	1,2
<i>Summa Gislaved Energi:</i>	<i>4,0</i>	<i>10,5</i>	<i>14,1</i>	<i>14,1</i>
Gisletorp lokaler AB	0,8	1,6	-0,09	0,4
Enter Gislaved AB	-4,1	-1,3	-0,5	-0,5
Tingsslätt Fastighet i Gislaved AB	-0,5	0,2	0,4	0,4
Summa:	6,6	17,6	16,2	9,2

Totalt redovisar bolagskoncernen ett bättre prognostiserat resultat 2025 jämfört med bokslut 2024.

Gislaved Energi indikerar ett bättre prognostiserat resultat för 2025 än föregående år. Detta beror på en ökad rörelsemarginal för främst fjärrvärme med anledning av prisjustering, lägre transiteringskostnader för överföring av el samt lägre kostnader för konsultarvoden. Osäkerheten i prognosen kan dock vara relativt stor med anledning av hur vinterperioden kommer att utveckla sig. Det kan även finnas andra faktorer som kan komma att påverka det prognostiserade resultatet för 2025.

AB Gislavedshus årsprognos för 2025 avviker med minus 7,4 mnkr jämfört med budgeten för 2025. Avvikelsena beror på minskade intäkter genom vakanser samt ökade kostnader avseende underhåll och räntor. Bolaget arbetar aktivt med flertal ekonomiska åtgärder för att åtgärda det prognostiserade underskottet om minus 4,6 mnkr för 2025

Sammanfattningsvis bedöms det prognostiserade resultatet på totalen för bolagskoncernen vara väl i nivå med föregående år men inom respektive bolag finns det större prognostiserade, både positiva som negativa, avvikelser jämfört med 2024.

2.2.4 Pensionsförpliktelser

Pensionsförpliktelser redovisas enligt den så kallade blandmodellen där pensioner intjänade före 1998 inte skuldbokförs, utan redovisas som ansvarsförbindelse. Förpliktelsen som redovisas som ansvarsförbindelse uppgår till 520 mnkr. Blandmodellen innebär att för pensioner intjänade före 1998 tas utbetalningen av pensioner som en kostnad medan skuldförändringen inte påverkar resultaträkningen. Vad gäller avsättningen gäller det omvända, det är skuldförändringen som påverkar årets resultat - medan utbetalningarna påverkar skuldens storlek men inte får effekt på resultaträkningen.

Pensionsförpliktelser, tkr	Kommunen	Kommunen	Kommunen
	2025-08-31	2024-08-31	2024-12-31
Pensionsförpliktelse i balansräkningen:			
a) avsättning inkl särskild löneskatt	34 558	36 004	35 679
b) ansvarsförbindelse inkl. särskild löneskatt	520 275	547 951	533 903
Pensionsförpliktelse som tryggas i pensionsförsäkring			
Skandia:			
a.) Intjänade from 1998, pensionsavsättning	210 252	178 698	202 229
b.) Intjänade före 1998, ansvarsförbindelsen	42 902	31 140	39 393
KPA:			
a.) Intjänade from 1998, pensionsavsättning	0		0
b.) Intjänade före 1998, ansvarsförbindelsen	0		62 756
Pensionsförpliktelse som tryggas i pensionsstiftelse	0	0	0
Summa pensionsförpliktelser	807 987	793 793	873 960
Förvaltade pensionsmedel - Marknadsvärde			
Totalt pensionsförsäkringskapital, Skandia			318 215
varav överskottsmedel			16 195
Totalt pensionsförsäkringskapital, KPA			75 351
varav överskottsmedel			960
Totalt kapital, pensionsstiftelse	0	0	0
Finansiella placeringar	0	0	0
Summa förvaltade pensionsmedel	0	0	393 566
Finansiering			
Återlånade medel	807 987	793 793	480 394
Konsolideringsgrad	0%	0%	45%
Andel Försäkring			
Del av pensionsförpliktelsen som tryggas genom försäkring:			
Förpliktelser intjänade före 1998, ansvarsförbindelsen	42 902	31 140	102 149
Förpliktelser intjänade från 1998, pensionsavsättning	210 252	178 698	202 229
Summa pensionsförpliktelse som tryggas i pensionsförsäkring	253 154	209 838	304 378
Utredningsgrad	99%	99%	99%
Överskottsfonden			
Skandia	0	0	16 195
KPA	0	0	960
Summa	0	0	17 155

Skandias och KPA:s information om eventuellt pensionsförsäkringskapital och överskottsmedel finns tillgänglig vid årsskiftet.

I maj gjorde kommunen uttag ur Skandias överskottsfond med 7 mnkr för att finansiera försäkring av en del av pensionsskulden.

2.3 Händelser av väsentlig betydelse

Digital utveckling

Kommunen har genomfört ett byte av e-tjänsteplattform, vilket förväntas förbättra möjligheterna att utveckla fler digitala tjänster för invånare och företag.

Regional samverkan inom räddningstjänst

Sedan juni ingår kommunens räddningstjänst i det regionala insatsledarsystemet för F-län. Detta stärker beredskapen och möjliggör effektivare insatser vid större händelser.

Omställning inom vård och omsorg

Ny socialtjänstlag har trätt i kraft. Arbetet med att anpassa verksamheten till denna, och reformen Nära vård, fortskrider. Omställningen syftar till att höja kvaliteten för målgrupperna samtidigt som resursanvändningen optimeras.

Förändringar inom förskoleverksamheten

Minskande barnantal har lett till omstruktureringar inom förskolan, inklusive varsel och omplaceringar av personal. Samtidigt har andelen förskollärare ökat. Verksamheten pedagogisk omsorg har avvecklats från hösten 2025.

Investering i nya lokaler

Under våren färdigställdes Sörgårdens nya förskola med moderna och ändamålsenliga lokaler. Den ersätter äldre och mindre enheter, vilket bidrar till bättre pedagogiska miljöer, effektivare resursutnyttjande och ökad likvärdighet.

Utbildningsreformer

I gymnasieskolan har Gy25 implementerats, även känt som "Gymnasiereformen 2025". Reformen avser den svenska gymnasieutbildningen och trädde i kraft den 1 juli 2025. Den ersätter dagens kursbetyg med ämnesbetyg. Även reform om dimensionering av gymnasieutbildningar sker från hösten 2025. Från och med 1 juli 2025 tillkom ändringar i skollagen som innebär nya regler för skolbiblioteken där ny biblioteksplan och skolbiblioteksplan behöver tas fram. Arbetet är igång och förväntas vara klart runt årsskiftet.

Gemensam IT-drift

Kommunstyrelsen har beslutat om inriktning mot gemensam IT-drift tillsammans med samverkanskommunerna Gnosjö, Värnamo, Vaggeryd och Hylte.

Fastighetsekonomi

Det finns fortsatt stora utmaning kring kostnads- och lokaleffektiv lokal-försörjning och fastighetsförvaltning, detta möts genom framtagande och genomförande av handlingsplaner. Handlingsplanerna inkluderar översyn av organisation och arbetssätt, samt översyn av det totala fastighetsbeståndet.

2.4 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

2.4.1 Kommunfullmäktiges grunduppdrag

Gislaveds kommun har tre grunduppdrag: att leverera välfärd och service till invånarna, att arbeta med demokrati- och samhällsutveckling och att vara en arbetsgivare. Välfärd och service följs upp vid samtliga rapporteringstillfällen medan de övriga två uppdragen följs upp vid delårs- och årsredovisningarna.

2.4.1.1 Välfärd och service

Ett av kommunens grunduppdrag är att leverera välfärd och service till kommuninvånarna. Hur kommunen har arbetat med detta grunduppdrag under året beskrivs under detta avsnitt. Beskrivningen görs utifrån målgruppens, medarbetarnas och verksamheternas perspektiv. Under året har flera insatser genomförts för att förbättra kvaliteten och tillgängligheten i kommunens tjänster.

Målgrupp

En ny e-tjänsteplattform har lanserats för att förenkla kontakten med kommunen, vilket förbättrar upplevelsen för både invånare och företag. Resultat från SKR:s servicemätning visar god kvalitet inom telefoni, men också förbättringspotential inom e-posthantering. Dessa insikter kommer att ligga till grund för fortsatt utvecklingsarbete.

Kommunen har under året formaliserat ett ungdomsråd och genomfört ett första möte. Syftet är att ge unga möjlighet att påverka och testa olika former av inflytande. Arbetet med att integrera invånarnas behov i budgetprocessen fortsätter, vilket ger politiken bättre beslutsunderlag.

Organisatoriska förändringar påverkar kommunens målgrupper på olika sätt. Minskade barn- och elevantal har lett till anpassningar inom förskola och skola, medan förändringar inom vård och omsorg – exempelvis matdistribution och omstrukturering av boenden – påverkar äldre målgrupper. Dialog och kommunikation med invånarna är en viktig del i förändringsarbetet.

Kommunen har tagit fram kommunfilm, kommunpresentation och besöks-tidning som stöd i arbetet med att marknadsföra Gislaved som plats att leva och verka i.

Inom socialtjänsten har arbetet med implementeringen av den nya socialtjänstlagen (Nya SoL) intensifierats. Läges- och behovsanalyser har genomförts och fokusområden identifierats: systematisk uppföljning, tillgänglighet, kommunikation/digitalisering, utökade insatser och förebyggande arbete. Arbetsgrupper har tillsatts och planering pågår inför fortsatt utvecklingsarbete. Parallellt fortskrider det kommunövergripande arbetet med social hållbarhet, där både den nya socialtjänstlagen och Nära vård är centrala delar.

Det förebyggande arbetet prioriteras fortsatt, även om kostnader per brukare visar att kommunen lägger mindre resurser på detta jämfört med andra kom-

muner. Det är därför viktigt att omställningen till mer förebyggande insatser fortsätter.

Inga nya nationella brukarundersökningar har genomförts under 2025, men resultaten från 2024 visar fortsatt hög kvalitet inom socialnämndens verksamheter.

Inom utbildningsområdet visar barn- och elevenkäten att 97 procent av fem-åringarna i förskolan känner sig trygga. Personalens upplevelse av trygghet är 100 procent, och vårdnadshavarnas 93 procent. I grundskolan har elevernas känsla av trygghet ökat i alla årskurser, medan personalens upplevelse av trygghet minskat något i årskurs F-6.

Studiero har varit ett prioriterat område och resultaten har förbättrats i alla årskurser. Flickor rapporterar lägre studiero (66 procent) än pojkar (73 procent). Personalens upplevelse av elevernas koncentration ligger kvar på tidigare nivå (89 procent).

I gymnasieskolan har nästan samtliga värden i elevenkäten förbättrats. Dock har frågan om eleverna skulle rekommendera skolan till sina vänner fått ett något lägre värde. Samtidigt uppger 80 procent av eleverna att de får det stöd de behöver för att nå godkända nivåer.

Andelen elever med behörighet till nationellt program i gymnasiet ligger kvar på 78 procent. Andelen som tar gymnasieexamen har minskat från 75 procent till 70 procent.

Medarbetarna

Medarbetarundersökningar och pulsmätningar visar att kommunens medarbetare trivs med sitt arbete och sina kollegor. Trots omfattande förändringar i verksamheten är engagemanget fortsatt starkt.

Inom samhällsutvecklingsnämnden pågår fortsatt arbete med att etablera den nya förvaltningsorganisationen som trädde i kraft vid årsskiftet. Fokus ligger på att tydliggöra roller, arbetssätt och ansvar med ökat processfokus.

Demografiska förändringar, såsom låga födelsetal och en åldrande befolkning, påverkar behov och bemanning inom olika verksamheter. Anpassningar har gjorts inom förskolan till följd av minskat barnantal, vilket lett till omstruktureringar och en restriktiv hållning till nyrekrytering.

Personalomsättning och svårigheter att rekrytera vissa yrkesgrupper påverkar arbetsbelastningen negativt. Kompetensutveckling har i vissa fall fått stå tillbaka, men externa medel har möjliggjort satsningar, bland annat inom språkutveckling via Europeiska socialfonden.

Kompetensförsörjning, bemanning och god arbetsmiljö är fortsatta utmaningar. Flera insatser pågår, men behöver följas upp för att säkra långsiktig kvalitet.

Verksamheterna

Kommunstyrelsen arbetar med att stärka interna styr- och stödprocesser för att öka leveranserna av grunduppdraget. Arbetet har under perioden präglats av utveckling, samordning och strategisk förflyttning för att möta interna behov och externa krav.

Kommunledningsgruppen har identifierat kommunövergripande fokusområden som kräver samordning: näringsliv, social hållbarhet, civil beredskap och ekonomi i balans. Samordnare har utsetts och uppdrag fördelats till arbetsgrupper för att skapa gemensam styrning.

Samarbetet med Hylte och Tranemo kommuner ger möjlighet till kompetensutveckling inom verksamheterna, samt stärker arbetet med rättssäkerhet och effektivitet i prövning och tillsyn. Under 2025 planeras samverkan att fördjupas och utvecklas ytterligare för att säkerställa enhetlighet och effektivitet i handläggning över kommungränserna.

Från och med 1 december 2025 väntas ändringar i plan- och bygglagen träda i kraft. Förändringarna innebär att handläggningen av ärenden förväntas minska, medan behovet av rådgivning och tillsyn ökar, vilket kräver anpassning av processer och resurser för att säkerställa fortsatt effektiv service.

Det pågår olika arbeten för att effektivisera kommunens verksamheter. Bland annat har serviceavdelningen arbetat med robotisering kopplat till städarbetet, vilket leder till effektivare städning till en lägre kostnad och bidrar till miljövinster.

Inom ramen för finskt förvaltningsområde har tidigare satsningar, såsom tältbastun, bidragit till att sätta Gislaved på kartan utifrån ett ökat intresset för bastukultur i media.

2.4.1.2 Demokrati och samhällsutveckling

Kommunfullmäktige ansvarar för frågor som handlar om demokrati och samhällsutveckling. Utvecklingen ska ske på ett transparent och hållbart sätt med hänsyn tagen till såväl ekologiska som ekonomiska och sociala aspekter. Hållbar samhällsutveckling handlar om att skapa förutsättningar för ett dynamiskt och stabilt samhälle där dagens behov inte äventyrar kommande generationers förutsättningar. Att arbeta för en hållbar utveckling kräver samarbete och styrning på flera nivåer samtidigt. Kommunen ska arbeta utifrån Agenda 2030.

Demokrati och delaktighet

Invånares delaktighet är en av grundpelarna i ett demokratiskt samhälle. I arbetet med Agenda 2030 kopplas demokratifrågorna exempelvis till målet om fredliga och inkluderande samhällen. En generellt viktig fråga att fokusera på är att öka delaktigheten i de demokratiska beslutsprocesserna och stärka tilliten för kommunen som samhällsutvecklare. Kommunen har under årets första halvår genomfört lokalsamtal i Skeppshult och Villstad där invånarna har fått

möjlighet att diskutera frågor som vägar, kollektivtrafik, bostadsbyggande, skolor och krisberedskap.

Förtroendet för kommunen grundar sig till stor del i dess förmåga att leverera den service av hög kvalitet som boende, besökare och näringsliv har behov av och förväntar sig. Det är också en förutsättning att beslutsunderlag innehåller en väl genomarbetad analys som ger vägledning inför beslutsfattandet.

Medborgarbudget och ungdomsråd

Kommunens medborgarbudget har möjliggjort ett ökat engagemang och flera lokala initiativ. Framröstade förslag förverkligas löpande.

I början av året tog kommunstyrelsen beslut om att införa ett ungdomsråd. Ungdomsrådet har under årets första halva haft sina första möten. De har till sina möten bjudit in representanter från verksamheterna, bland annat måltidsavdelningen. Två av deltagarna i ungdomsrådet har också följt med Region Jönköping till i Almedalen och deltagit i paneldebatter med mera.

Samhällsutveckling och infrastruktur

Samhällsutvecklingen sker både genom enskilda projekt och långsiktig planering. Bland de pågående processerna märks nytt badhus, framtagande av detaljplaner för verksamhetsmark, infrastruktur genom gator och broar. Strategiska markförvärv skapar förutsättningar för bostäder, exploateringar och etableringar.

Långsiktig planering

För den långsiktiga samhällsutvecklingen är planeringen grundläggande. Processen för gemensamt nytt vattenverk tillsammans med Gnosjö kommun fortsätter genom framtagande av fördjupade underlag. Arbetet med en ny översiktsplan har inletts, vilket involverar många medarbetare och innebär ett omfattande demokrati- och dialogarbete. Översiktsplanen kommer att vara ett bärande styrdokument för kommunens hållbara utveckling och tillväxt.

Kvarstående utmaningar

De utmaningar som finns att hantera i en kommuns komplexa planerings- och utvecklingsarbete spänner över många områden, där en bredd av kompetenser behöver involveras. Exempel på detta är de utmaningar som klimatförändringar innebär för långsiktig planering samt insatser för ökat lokalt demokratiskt engagemang. Genom rätt resurser och samarbete både inom koncernen samt med andra kommuner och regioner stärks kraften att möta utmaningar.

2.4.1.3 Arbetsgivare

Gislaved kommun strävar efter att vara en attraktiv arbetsgivare och möta de utmaningar som finns inom kompetensförsörjning. Kommunen arbetar med att attrahera, behålla, utveckla och avveckla/ställa om kompetens för att säkerställa en hållbar och effektiv organisation. En av de stora utmaningarna är den demografiska förändringen, där andelen äldre och yngre ökar medan gruppen som arbetar blir mindre och kommer ut på arbetsmarknaden allt senare. På kort tid

kommer en relativt stor andel av kommunens nuvarande medarbetare att gå i pension, vilket ställer höga krav på rekrytering och kompetensförsörjning.

Kompetensförsörjningsstrategi

Kommunfullmäktige har antagit en kompetensförsörjningsstrategi och en plan för hur arbetet med kompetensförsörjning ska hanteras på förvaltningsnivå. Genom förvaltningarnas kompetensförsörjningsplaner kan kommunen skapa bättre aktiviteter för att behålla och utveckla medarbetare. Detta inkluderar att stärka möjligheten till intern rörlighet och att hitta karriärvägar internt, istället för att medarbetare söker nytt arbete utanför kommunen. Ett arbete för att öka möjligheterna med Omställningsfonden har pågått under året.

Ledarutvecklingsprogram

För att stärka och utveckla chefs- och ledarskapet i organisationen har kommunen påbörjat ett arbete med att framställa ledarutvecklingsprogram. Detta program riktar sig till både nya och etablerade chefer och syftar till att förbättra deras ledarskapsförmåga och stödja dem i deras roll.

ESF-projekt

Våren 2024 startades ett ESF-projekt i samarbete med Nässjö kommun. Projektet syftar till att stärka medarbetare inom utvalda grupper i deras yrkesroll och att utforma en struktur för att möta medarbetare utan tidigare erfarenhet av arbetsliv och/eller specifika yrken. Kommunen vill på detta sätt stärka både medarbetare och chefer inom kompetensförsörjningsområdets alla delar. Under 2025 har ytterligare medel beviljats som renderar i olika projekt som syftar till att stärka kompetensutvecklingen bland kommunens verksamheter.

Attraktivitet och utveckling

Gislaved kommun arbetar aktivt med frågor inom attraktivitet, behålla medarbetare, utveckla och avveckla kompetens. Flera uppdrag och projekt är igång för att säkerställa en god kompetensförsörjning inom organisationen. Kommunen strävar efter att vara en arbetsplats i framkant och att erbjuda medarbetarna möjligheter till utveckling och karriärvägar.

Kvarstående utmaningar

Trots framstegen finns kvarstående utmaningar. Den demografiska förändringen innebär att kommunen måste hitta sätt att attrahera och behålla medarbetare i en tid då arbetskraften minskar. Rekryteringsutmaningar är stora, både för offentliga och privata arbetsgivare. Kommunen måste fortsätta att utveckla sina strategier och program för att säkerställa en hållbar kompetensförsörjning och möta framtida behov. Här är digitalisering av processer och information som syftar till att få effektiva och stödjande lösningar ett verktyg.

2.4.2 Kritiska kvalitetsfaktorer

Utifrån kommunens grunduppdrag har det identifierats olika områden, eller faktorer, där det bedöms särskilt viktigt att ha god kvalitet. Om kommunen har god kvalitet och effektivitet inom dessa faktorer, så säkerställer kommunen att grunduppdraget har utförts väl. Kvalitetsfaktorerna har tagits fram genom att utgå från fyra olika perspektiv: målgrupp, ekonomi, medarbetare och verksamhet.

Vid varje uppföljning görs en bedömning av hur väl dessa faktorer är kvalitetssäkrade:

- Godkänd (grön) – Vi har en god kvalitetssäkring av denna faktor.
- Varning (gul) – Det finns risk för att vi inte har kvalitetssäkrat denna kritiska faktor, åtgärder pågår.
- Inte godkänd (röd) – Vi har inte kvalitetssäkrat denna kritiska faktor, åtgärder ska vidtas.

2.4.2.1 Målgrupp

2.4.2.1.1 *Möjlighet till insyn, delaktighet och inflytande*

Beskrivning

Förtroende för politiker och medarbetare är grunden för vårt demokratiska uppdrag. Det är viktigt att kommuninvånarna har en grundläggande kunskap kring kommunens beslutsprocess, verksamhet och ekonomi för att bygga förtroende för kommunens arbete och förståelse för fattade beslut. Invånarna ska kunna känna sig delaktiga i beslut som berör dem. Samtidigt är det viktigt med tydlighet i vilka frågor och i vilken omfattning möjlighet till inflytande finns. Med extern kommunikation uppmuntrar vi till dialog samt främjar öppenhet, transparens och kunskap om kommunen som plats, organisation och arbetsgivare.



Kommentar

Gislaveds kommun bedriver ett strategiskt arbete för att stärka invånarnas delaktighet och inflytande. Detta sker genom etablerade processer såsom lokalsamtal, medborgarbudget och medborgarråd, där engagemanget generellt sett är högt. Kommunens ungdomsråd har nu etablerats och fungerar som en plattform för dialog mellan unga och kommunala verksamheter, där behov och utvecklingsönskemål diskuteras.

Flera verksamheter genomför löpande dialog- och kommunikationsinsatser som en del av sitt grunduppdrag. Kommunen har även samarbetat med Institutet för språk och folkminnen för att förbättra och förtydliga kommunikationen till olika målgrupper genom klarspråksarbete.

Trots dessa insatser kvarstår utmaningar. Delaktighet och inflytande är komplexa områden, och det finns situationer där former för invånarnas medverkan saknas. Kommunen behöver därför fortsätta utveckla metoder som underlättar

för invånarna att framföra idéer och synpunkter, samt säkerställa att återkoppling ges kring hur dessa perspektiv har påverkat kommunens utveckling.

Som ett led i detta arbete har kommunen arrangerat öppet hus och liknande aktiviteter inom olika verksamheter för att främja dialog och öka delaktigheten. Arbetet med att integrera invånarnas behov i budgetprocessen fortskrider, vilket bidrar till att ge politiken ett mer förankrat och relevant beslutsunderlag.

2.4.2.1.2 *God tillgänglighet och bemötande*

Beskrivning

Vi ska erbjuda en kommunal service med god tillgänglighet och bemötande. Genom positiva serviceupplevelser ökar inte bara förtroendet för kommunen utan även attraktiviteten i att bo, leva, besöka och bedriva verksamhet i vår kommun. Alla aspekter av verksamheten, utfört av alla medarbetare, ska syfta till att främja inkluderande samhällsdeltagande för alla på samma villkor. Aktiva steg ska tas för att alla ska känna sig välkomna och göra det lätt att nå kommunen. Prioriterat är att ge korrekt, tydlig och användbar information som är förståelig för alla och att tillhandahålla kontaktsätt som passar alla med snabb, högkvalitativ respons.



Kommentar

Under våren genomfördes SKR:s servicemätning, som kartlägger invånarnas upplevelse av service och bemötande vid kontakt med kommunen via telefon och e-post. Resultatet visar att kommunen ligger på riksnittet vad gäller bemötande och enkelhet i telefonsamtal, medan resultatet för e-postkommunikation är något lägre. Generellt är invånarna nöjda med servicen och har lämnat positiv feedback.

Trots det goda resultatet finns utvecklingsområden både inom kontaktcenter och övriga delar av organisationen. En fördjupad analys av mätningen kommer att genomföras, följt av dialog med berörda verksamheter där förbättringspotential har identifierats.

Arbetet med att säkerställa god tillgänglighet, ett professionellt bemötande och hög servicenivå bedöms överlag som välfungerande. Flera verksamheter uppvisar god kvalitet inom dessa områden. Parallellt pågår ett utvecklingsarbete med fokus på det goda värdskapet, vilket ytterligare stärker kommunens servicekultur.

Den sammantagna bedömningen visar på en stabil kvalitet, samtidigt som det finns utrymme för fortsatt utveckling inom vissa identifierade områden.

2.4.2.1.3 *Välfärd och service av god kvalitet som utvecklas i takt med samhället*

Beskrivning

Den som bor och verkar i Gislaveds kommun kan ta del av verksamhet med god kvalitet. Kommunens verksamheter har ett strukturerat och metodiskt tillvägagångssätt för att planera, genomföra, utvärdera och förbättra sitt arbete över tid. Verksamheterna tar vara på nya verktyg för att utveckla och anpassa sitt arbete kopplat till nya behov utifrån samhälle, målgrupp och/eller demografi.



Kommentar

Ett analysarbete har inletts med syftet att stärka kundfokus i kommunens verksamheter. Genom olika mätningar och dialoger samlas synpunkter och behov in från olika målgrupper. Parallellt genomförs analyser kopplade till demografiska förändringar och dimensionering av verksamheter, för att möta både nuvarande och framtida behov.

Med en uppdaterad omvärldsbild, insikter om målgruppernas efterfrågan och jämförelser med relevanta nyckeltal, skapas förutsättningar för att anpassa kommunens service och leverans. Denna kunskapsbas möjliggör mer träffsäkra insatser och ökat värdeskapande i kommunens huvudprocesser.

Det systematiska kvalitetsarbetet är väl förankrat i stora delar av organisationen, särskilt inom välfärdsverksamheterna, där arbetet bedrivs enligt nationella standarder. Jämförelser med likvärdiga kommuner görs regelbundet för att följa upp kvalitet och kostnadseffektivitet. Anpassningar till den nya socialtjänstlagen pågår, vilket innebär förändringar i arbetssätt och strukturer inom flera verksamheter.

En utmaning i detta arbete är att säkerställa genomförandekraft i organisationen, så att identifierade förbättringsåtgärder också realiseras. Mot bakgrund av detta bedöms kvalitetsfaktorn ligga på gul nivå, då fortsatt utveckling krävs för att uppnå önskad effekt.

2.4.2.2 Verksamhet

2.4.2.2.1 *Intern samverkan*

Beskrivning

För att stödja medarbetare i deras dagliga arbete ska korrekt information levereras i rätt tid, kanal, format och från rätt avsändare. Det ger medarbetarna verktyg och bättre förutsättningar för att göra ett effektivt jobb, arbeta tillsammans och möta utmaningar. Genom att skapa dialog, engagemang och delaktighet bygger vi stolthet och lojalitet genom att synliggöra våra verksamheter och medarbetare.

**Kommentar**

Gislaveds kommun bedriver ett aktivt arbete för att stärka samarbetet mellan styr- och stödroller samt kommunens olika verksamheter. Detta sker bland annat genom tvärssektoriella nätverk och ett ökat fokus på processorienterat arbetssätt. Genom att utveckla arbetskulturen skapas bättre förutsättningar för effektivt arbete, ökad stolthet bland medarbetarna och en gemensam förmåga att möta kommunens utmaningar. En öppen och stödjande kultur, där dialog och återkoppling är centrala, är ett prioriterat område. Kommunen arbetar kontinuerligt med att förbättra den interna kommunikationen och att säkerställa förankring i förändringsarbete. Bedömningen är att kvalitetsfaktorn håller i huvudsak en god nivå, även om det finns utvecklingspotential i hur samverkan sker i praktiken. Det finns fortfarande ett antal områden som behöver förbättras.

Samverkan sker även brett mellan kommuner, både inom och över länsgränser. Ett exempel är den pågående förstudien kring en gemensam IT-driftsorganisation mellan Gislaved, Gnosjö, Vaggeryd, Värnamo och Hylte. Även samordning av gymnasieutbildning mellan grannkommuner bidrar till ett bredare utbud för ungdomar i regionen.

Inom den egna organisationen har nya samverkansformer etablerats, exempelvis genom skolsociala team som startade under sommaren. Dessa team samverkar mellan utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen för att möta barns och ungas behov mer samlat.

Ett arbete har också inletts för att bredda kompetensen inom samhällsutvecklingsförvaltningen, där exempelvis kommunikatörer deltar i ledningssgruppsmöten för att stärka samverkan och kommunikation på strategisk nivå.

Sammanfattningsvis bedöms kvaliteten på den interna samverkan som god, med flera pågående initiativ som stärker samarbete och effektivitet i organisationen.

2.4.2.2.2 En kultur med fokus på leverans utifrån målgruppens behov**Beskrivning**

Att leverera tjänster och service av hög kvalitet kräver en kultur som präglas av kundfokus. Funktioner ska vara lyhörda för verksamhetens behov och agera utifrån professionalism som innehåller helhetssyn, utvecklingsfokus och kundfokus. Det ska råda god ordning och reda samt finnas förutsättningar för utvecklande ledarskap och medarbetarskap.

**Kommentar**

Gislaveds kommun arbetar aktivt för att stärka leveransen utifrån målgruppens behov. Genom olika mätningar och dialogformer – såsom lokalsamtal, gymnasiedialog, ungdomsråd, pensionärsråd, funktionshinderråd och medborg-

arråd – samlas synpunkter in som ger en fördjupad förståelse för invånarnas förväntningar och behov. Gislavedshus genomför så kallade gårdsmöten med hyresgäster.

När behoven är identifierade krävs ett gemensamt arbete inom organisationen för att förbättra leveransen i huvudprocesserna och öka värdeskapandet. Detta förutsätter att verksamheterna agerar samlat, utan att fastna i organisatoriska gränser. Ett kundfokuserat och professionellt bemötande från varje medarbetare är avgörande, så att invånare inte upplever att de slussas mellan olika delar av organisationen. Det finns en ökad medvetenhet i organisationen, men ett fortsatt utvecklingsarbete krävs för att fullt ut implementera detta synsätt i praktiken.

Samtidigt finns utmaningar kopplade till förväntningar som överstiger kommunens kapacitet. I vissa fall är det svårt att möta den nivå av service som målgrupperna efterfrågar, vilket ställer krav på tydlig kommunikation och prioritering.

Sammanfattningsvis har kommunen tagit viktiga steg mot en mer behovsstyrd leverans, men ytterligare insatser krävs för att fullt ut förverkliga denna kultur i hela organisationen.

2.4.2.3 Medarbetare

2.4.2.3.1 *Attraktiv arbetsgivare*

Beskrivning

Gislaveds kommun ska vara en organisation där man vill arbeta och där medarbetare trivs och utvecklas under många år. Genom öppenhet, tillit till varandra och god arbetsmiljö når vi ett medskapande, tillåtande och utvecklande arbets-klimat som upplevs stimulerande och bidrar till att stärka kompetensen över tid.



Kommentar

Gislaveds kommun arbetar aktivt med att stärka sin attraktivitet som arbetsgivare genom insatser inom trivsel, medarbetarutveckling, intern rörlighet och ledarskap. Chefsdagar har genomförts med fokus på värdskap och ledarskap, och resultaten från HME-mätningarna (hållbart medarbetarengagemang) visar fortsatt högt engagemang bland medarbetarna.

En medarbetarundersökning har gjorts under rapportperioden. Den fokuserade på arbetsplatsträffar (APT) som en del av uppföljningen av samverkansavtalet. I mätningen ingick tre HME-frågor, och det kommunövergripande resultatet visar en positiv utveckling. Medarbetarna upplever i högre grad att de hinner med sina arbetsuppgifter under ordinarie arbetstid och att arbetsmiljön är god. Upplevelsen av uppskattning från kollegor är oförändrad jämfört med tidigare mätning. HME-index har förbättrats från 81 (2024) till 82 i vårens undersökning.

För att ytterligare stärka bilden av kommunen som arbetsgivare pågår ett arbete med att förbättra arbetsmiljö, arbetsvillkor och kommunikation. Hospitality Day, en minimässa genomförd i augusti, är ett exempel på riktade insatser för att attrahera nya medarbetare, bland annat från Nederländerna. Kommunen arbetar också med att synliggöra olika yrkesroller och utveckla tjänster för att öka attraktiviteten.

Trots flera positiva insatser bedöms kvalitetsfaktorn som gul. Personalomsättning och rekryteringsutmaningar påverkar kommunens leveransförmåga. För att vara och förbli en attraktiv arbetsgivare krävs ett långsiktigt och brett arbete inom ledarskap, medarbetarskap, organisering och arbetsmiljö.

2.4.2.4 Ekonomi

2.4.2.4.1 *Hög effektivitet och god kvalitet i verksamheterna*

Beskrivning

Det är särskilt kritiskt att kommunens samlade resurser används till rätt saker och på ett effektivt sätt för att skapa ett så stort värde som möjligt utifrån de resurser som finns.



Kommentar

Gislaveds kommun definierar god ekonomisk hushållning enligt riktlinjerna för god ekonomisk hushållning och hantering av resultatreserv (RER) och resultatutjämningsreserv (RUR). Kommunfullmäktiges övergripande och finansiella mål återspeglar denna princip.

För att fastställa vad som utgör god ekonomisk hushållning och vilka finansiella mål som är lämpliga, måste nuvarande ekonomiska ställning och framtida prognoser vara kända. Risker som kan påverka ekonomin, särskilt skuldnivåer och ränterisk, måste beaktas. Utifrån dessa faktorer kan politiska beslut tas om lång-siktiga och kortsiktiga finansiella mål. Ett överskottsmål innebär alltid en alternativkostnad, vilket kan kräva minskade kostnader, avstå från politiska satsningar eller öka intäkterna.

God ekonomisk hushållning innebär att väga ekonomi mot verksamhet både på kort och lång sikt. Det finansiella perspektivet styr vilka verksamhetsmässiga ambitioner kommunen har råd med. Kommunen strävar efter att använda medborgarnas skattepengar kostnadseffektivt och ändamålsenligt, vilket innebär att verksamhetens omfattning behöver begränsas. Mål och riktlinjer ska säkerställa att resurser används effektivt.

Sammanfattningsvis har Gislaveds kommun implementerat flera strategier för att säkerställa hög kostnadseffektivitet i verksamheterna, men stora utmaningar kvarstår. Kvalitetsfaktorn bedöms inte vara kvalitetssäkrad utifrån nämndernas budgetavvikelser och åtgärder behöver vidtas.

2.4.2.4.2 *Prognossäkerhet vid ekonomiska uppföljningar*

Beskrivning

Ett aktivt arbete med prognossäkerhet skapar förutsättningar för att budgeterade medel kommer i arbete och att åtgärder kan tas fram vid negativ prognos.



Kommentar

Det arbete som har gjorts har gett resultat - det finns en större medvetenhet kring prognoser och hur vi kan förhålla oss till dem.

Det är viktigt att tänka långsiktigt, att identifiera kostnadsposter över tid och att de tas om hand inom ekonomisk ram.

Gislaveds kommun betonar vikten av träffsäkra ekonomiska prognoser för att möjliggöra rätt beslut och prioriteringar. Prognoser av hög kvalitet är avgörande för att planera resurser och göra politiska och verksamhetsmässiga prioriteringar. Vid större prognostiserade överskott eller underskott ska omprioriteringar och åtgärder genomföras för att säkerställa en ekonomi i balans. Ekonomin är överordnad verksamheten enligt kommunens ekonomiska styrprinciper och över- eller underskott hanteras i första hand av respektive nämnd.

För att förbättra prognossäkerheten och ekonomin krävs åtgärder under 2025. Kommunen kan inte förvänta sig större positiva förändringar i skatteintäkter och statsbidrag på kort sikt, vilket innebär att grunduppdrag, kultur, arbetssätt samt ledning och styrning måste ses över. Nämnder och förvaltningar behöver fatta beslut som leder till en ekonomi i balans och samordna verksamhet och ekonomi bättre.

Strukturella förändringar är fortsatt nödvändiga för att sänka nettokostnaderna och skapa en ekonomi i balans enligt budget. Det är viktigt att beslut fattas, verkställs och följs upp för att långsiktigt återskapa en god ekonomi och kostnadskontroll. Negativa ekonomiska följdverkningar måste elimineras för att undvika att äventyra kommunens finansiella ställning och framtida investeringsnivåer. Om kommunen inte kan återställa ekonomin på egen hand kan det innebära att den ekonomiska obalansen delvis överförs till invånarna.

Någon egentlig bedömning av prognossäkerheten är inte möjlig att göra i delårsbokslutet då det kräver jämförelse med utfallet per den 31 december 2025. Det kan dock noteras att det finns några större negativa avvikelser i nämndernas helårsprognoser i delårsbokslutet jämfört med vad som lämnades som helårsprognoser i uppföljning 1 under våren 2025. Detta kan indikera att kvalitén på prognossäkerhet inte är tillräckligt god och att åtgärder behöver vidtas.

2.4.3 Utvecklingsmål

Kommunens mål är framtagna utifrån det som prioriterats i kommunens utvecklingsarbete. Alla kommuner är skyldiga att ha god ekonomisk hushållning. För Gislaveds kommun innebär god ekonomisk hushållning följande mål:

2.4.3.1 Öka upplevd trygghet och hälsa hos barn och unga



Gislaveds kommun ska sträva efter att skapa förutsättningar för alla barns möjlighet till goda uppväxtvillkor med upplevd trygghet och hälsa. Det är viktigt att barnens och de ungas perspektiv är i fokus i alla verksamheter. Detta gör vi genom trygghetsskapande åtgärder i utomhusmiljöer samt att utveckla mötesplatser/arenor för olika behov, där alla är välkomna. Genom ökade förutsättningar för fysisk aktivitet och meningsfull och aktiv fritid verkar vi för en god hälsa med nolltolerans mot droger och mobbning.

Kommentar

Gislaveds kommun har genomfört flera strategiska insatser för att stärka trygghet och hälsa bland barn och unga. Samarbetet inom elevhälsan har utvecklats positivt, och fler hälsobesök erbjuds nu i årskurs 2 och 7. En närvaroplan har implementerats, och ett gemensamt initiativ mellan socialnämnden och barn- och ungdomsnämnden har lett till etableringen av skolsociala team, med stöd av statsbidrag.

En fallstudie från Stockholms universitet visar att skolomorganisationen i Gislaved och Smålandsstenar har bidragit till förbättrade skolresultat genom ökad social och pedagogisk inkludering. Genom satsningen Öppen fritid har unga deltagit i internationella projekt med fokus på demokrati och psykisk hälsa. Mötesplatsen Gnistan för unga hbtqi-personer har etablerats och lyfts fram som ett gott exempel i MUCF:s rapport. Arbetsgruppen bakom Gnistan tilldelades Folkhälsopriset 2024 i Jönköpings län.

Samtidigt kvarstår utmaningar. Frånvaron i skolan ökar, även bland yngre barn, och är hög genom hela utbildningssystemet.

En handlingsplan har tagits fram efter en kartläggning av brott i kommunen, med fokus på trygghet i offentliga miljöer.

Antalet orosanmälningar och placeringar av barn och unga ökar, men orsakerna är ännu inte helt klarlagda.

Folkhälsoenkäten (2023) visar att den upplevda tryggheten till och från skolan har minskat de senaste sex åren, särskilt bland flickor. Samtidigt upplevs tryggheten i skolan som förbättrad. Psykisk ohälsa ökar, framför allt bland gymnasieelever, och användningen av e-cigarett har ökat markant.

Fortsatta och riktade insatser krävs för att möta dessa utmaningar och uppnå målet om ökad trygghet och hälsa för barn och unga.

2.4.3.2 Öka förutsättningarna för kommunens invånare att stärka sin egen hälsa och bidra till hälsosamma val i vardagen



Gislaveds kommun ska aktivt fokusera på en omställning mot att arbeta mer preventivt och proaktivt för att bemöta och förebygga problem tidigt. Som ett led i omställningen till nära vård och att möta kraven i den nya socialtjänstlagen behöver kommunen, i samverkan med regionen och civilsamhället, utveckla det stöd som ges individen och stimulera hälsosammare val i vardagen för att möjliggöra en god hälsa samt bidra till att motverka suicid.

Kommentar

Gislaveds kommun har tagit flera strategiska steg för att främja invånarnas hälsa och möjliggöra hälsosamma val. Ett särskilt fokusområde inom social hållbarhet har etablerats, med prioritering av förebyggande insatser såsom vårdprevention, hälsosamtal för äldre och utökade stödinsatser för barn och unga. Genom ett förbättrat systematiskt kvalitetsarbete har antalet avvikelser minskat, särskilt inom fall, läkemedelshantering och trycksår. Bemanningsplanering och införande av ny välfärdsteknik har också bidragit till ökad kvalitet i vård och omsorg.

För att minska antalet ej verkställda beslut inom öppenvårdsinsatser har fler behandlare anställts, vilket möjliggör snabbare stöd till individer. Omorganisationer inom individ- och familjeomsorg samt försörjningsstöd har genomförts för att möta ökade behov och arbeta mer förebyggande. Hälsocenter har expanderat och fördubblat sin verksamhet till över 100 kunder.

Inom utbildningsområdet har riktade insatser för ökad närvaro och examensfrekvens i gymnasiet lett till att 75 procent av eleverna nu tar examen. Fler pojkar än flickor tar examen, medan fler flickor än pojkar uppnår högskolebehörighet. En gymnasieexamen är en viktig skyddsfaktor mot framtida ohälsa och social utsatthet.

Den nya socialtjänstlagen innebär högre ambitioner och fler förebyggande insatser. Samverkan mellan nämnder och förvaltningar är avgörande för att nå målet om ett proaktivt och hälsofrämjande arbete. Detta är till viss del redan på plats, men det finns utrymme för utveckling.

Trots framsteg kvarstår utmaningar, såsom ökade ej verkställda beslut, mer komplexa behov och minskad gymnasiebehörighet.

2.4.3.3 Främja byggandet av bostäder för olika målgrupper



Kommunen skapar förutsättningar för attraktiva livsmiljöer och bostäder för alla målgrupper, vilket är avgörande för att uppnå en positiv befolkningsutveckling.

Genom olika boendeformer i hela kommunen skapas attraktivare livsmiljöer för alla och bidrar till landsbygdsutveckling i hela kommunen. Arbetet med att realisera visionerna Vision Gislaved 2040 - Mötesplatsen vid Nissan och Bro till Bro i Anderstorp ska fortsätta.

Kommentar

Gislaveds kommun har gjort betydande framsteg i arbetet med att möta behovet av mark för bostäder, företag och kommunala verksamheter. Genom strategiska markförvärv och ökat markinnehav skapas förutsättningar för framtida byggnation. Ett exempel är Stationsallén, där byggnation av fem huskroppar har påbörjats, inkluderande lägenheter, parkeringshus, förskola och eventuellt kommunala lokaler.

Detaljplaner för Bastuberget i Anderstorp utarbetas inom ramen för visionen Bro till bro, med fokus på både bostäder och verksamhetslokaler. I Smålandsstenar pågår utveckling av industrimark och bostadsområden. Kommunen har antagit en fördjupad översiktsplan för Gislaved och Anderstorp, och arbetet med en ny översiktsplan har inletts, inklusive dialoger med invånare och verksamheter.

Bolagiseringen innebär att AB Gislavedshus nu ansvarar för förvaltning av kommunala bostäder. Ett identifierat behov är trygghetsboenden för äldre, vilket kan minska ensamhet och otrygghet samt bidra till flyttkedjor. AB Gislavedshus utreder möjligheten att etablera sådana boenden.

För att stärka kommunens attraktivitet och samhällsutveckling erbjuds färdigställd bostadsmark och avstyckade fastigheter. Proaktiva dialoger med näringslivet ger insikt i aktuella och framtida behov. Ledig mark synliggörs även om den inte är markberedd, vilket ökar tillgängligheten och möjliggör planering för framtida etableringar.

Demografiska förändringar kräver översyn av olika boendeformer. Trots utmaningar bedöms målet vara uppfyllt, då kommunen aktivt främjar byggandet av bostäder för olika målgrupper.

2.4.3.4 En utvecklad självförsörjning för en ökad beredskap



Gislaveds kommun ska stärka förutsättningarna för en utvecklad självförsörjning, en ökad förnybar energiproduktion, livsmedelsproduktion och säker dricksvattenförsörjning. Det innefattar att minska klimatpåverkan genom minskade koldioxidutsläpp såväl som att skapa en motståndskraft mot klimatförändringar, miljöpåverkan och föroreningar och att vara bättre rustade vid kriser.

Kommentar

Gislaveds kommun har gjort framsteg i arbetet med att möjliggöra ökad självförsörjningsgrad av lokalt producerade livsmedel – en viktig del i att stärka

kommunens beredskap. I dagsläget kan kommunen försörja knappt hälften av sin befolkning med lokalt producerade livsmedel, vilket understryker behovet av fortsatt utveckling inom området.

Arbetet med att följa upp självförsörjningsgraden är långsiktigt och kräver stöd till lokala producenter genom upphandling, samhällsplanering och nationella styrmedel. Kommunens arbetsgrupp för livsmedelsupphandling arbetar aktivt för att fler lokala leverantörer ska kunna delta, bland annat genom att dela upp upphandlingar. Samarbetet mellan producenter och grossister har stärkts, vilket möjliggör inköp av lokala råvaror via huvudleverantör. Upphandlingarna utform-as i enlighet med upphandlingslagstiftning för att främja lokal medverkan.

Omvärldsläget har ytterligare förstärkt behovet av ökad självförsörjning, vilket också påverkar kommunens krisberedskapsarbete. En fokusgrupp för civil beredskap har tillsatts, och en analysgrupp arbetar med att kartlägga konsekvenserna av ett tre dagar långt avbrott utan tillgång till vatten, el, mat och värme.

Trots framstegen kvarstår utmaningar, bland annat att öka intresset för livsmedelsproduktion. Fortsatt arbete krävs för att skapa goda förutsättningar för lokala producenter, där nationella och EU-styrmedel samt företagsfrämjande insatser spelar en viktig roll.

Även om kommunen inte har ett direkt uppdrag att öka självförsörjningen, bidrar andra insatser till en levande landsbygd, vilket i sin tur stärker förutsättningarna för lokal livsmedelsproduktion. Bedömningen av måluppfyllelsen är gul, baserat på behov av ytterligare framsteg.

2.4.3.5 Förbättrade förutsättningar för näringslivet genom stärkt samverkan och mer konsultativ service



Kommunen ska genomföra en förflyttning i hur vi bedriver vår service gentemot näringslivet mot en mer konsultativ service, där kommunen har förståelse för företagarnas processer och förutsättningar. Detta bidrar till att kontakten med kommunen blir smidig och enkel. På så sätt levererar kommunen ett värde till företagen genom sin service. Kommunen ska också genom samverkan internt och externt stärka förutsättningarna för kompetensförsörjning, etableringar och ett breddat näringsliv. Detta kräver insatser i samarbete och samråd med näringsliv, kommuner samt regionala och statliga aktörer.

Kommentar

Gislaveds kommun har gjort betydande framsteg i att möta näringslivets behov av effektivitet, god service och tillgänglighet. Verksamheter som bygg och miljö har prioriterat utvecklingen av e-tjänster och robotiserad processautomation (RPA) för att effektivisera ärendehantering. Informationsinsatser har genom-

förts för att förbättra webbinnehållet för både privatpersoner och företagare.

Kommunen har även arbetat för att förbättra kommunikationen och effektivisera bygglovsprocessen, bland annat genom informationsmöten med verksamhetsägare. Ett Lots-arbete har inletts för att stärka samverkan kring mark- och etableringsfrågor mellan kommunstyrelsen och Enter Gislaved AB.

Dialogen med näringslivet har intensifierats i syfte att säkra framtidens kompetensförsörjning. En näringslivsutvecklare har anställts för att driva detta arbete framåt. Samverkan mellan Gislaved, Gnosjö, Vaggeryd och Värnamo (GGVV) har etablerats kring utbildningsdimensionering, inklusive en planerad automationsutbildning i Gislaved.

I december 2024 antog kommunstyrelsen ett nytt näringslivsprogram, framtaget i nära samverkan med lokala företag. Programmet syftar till att underlätta för befintliga företag att växa och för nya att etableras. Arbetet drivs inom fokusområdet Näringsliv, där samverkan utvecklas både i innehåll och arbetssätt. En handlingsplan har tagits fram med tre arbetsgrupper, fem målområden och konkreta aktiviteter. Arbetet följs upp av kommunledningsgruppen och kommunstyrelsens näringslivsutskott (KSNU), och presenteras fortlöpande för näringslivets aktörer.

Trots framstegen kvarstår utmaningar, särskilt att säkerställa gemensam nyttoeffekt av samarbetet mellan kommunen och näringslivet samt att möta ökande behov av kompetensförsörjning. Fortsatta insatser krävs för att fullt ut nå målet.

2.4.3.6 Ökade möjligheter till utveckling och delaktighet för alla medarbetare utifrån verksamhetens behov



Faktorer för att lyckas är att stärka medarbetarskapet, ledarskapet och verka för en god samverkan med de fackliga organisationerna. Detta görs bland annat genom att säkerställa en god arbetsmiljö och att möjliggöra interna karriär- och utvecklingsmöjligheter där man ser till kommunen som helhet.

Kommentar

Gislaveds kommun har gjort framsteg i att stärka medarbetarnas möjligheter till utveckling och delaktighet. Arbetet har fokuserat på att behålla och vidareutveckla befintliga medarbetare som en del av kommunens långsiktiga kompetensförsörjning. Den demografiska utvecklingen har samtidigt ställt krav på ökad automatisering av processer och ett aktivt arbete med att bygga rätt kompetens för att möta förändrade behov.

För att möta dessa krav har kommunen genomfört om- och nyorganisationer i flera verksamheter. Syftet har varit att anpassa strukturerna till nya uppdrag, säkerställa kvalitet och främja gemensamma arbetssätt. Kommunens strategi har varit att använda resurser smart och skapa förutsättningar för lärande och

utveckling i vardagen.

Medarbetarundersökningen visar ett högt hållbart medarbetarengagemang (HME), strax över det nationella genomsnittet. Årets första pulsmätning bekräftar att majoriteten av medarbetarna upplever sitt arbete som meningsfullt, känner sig uppskattade och har möjlighet att utvecklas i sin yrkesroll.

Trots positiva resultat kvarstår utmaningar. Kommunen behöver fortsatt säkerställa att resurser finns för kompetensutveckling och att verksamheterna har förmåga att anpassa sig till förändrade behov. Ett långsiktigt och strategiskt arbete krävs för att bibehålla engagemanget och skapa hållbara utvecklingsmöjligheter för alla medarbetare.

2.4.3.7 Fler invånare i Gislaveds kommun



En växande befolkning innebär ökade skatteunderlag och är en nyckel i kompetensförsörjningen för såväl kommunkoncernens verksamheter som för näringslivet. Därför behöver kommunen behålla kommuninvånare, stimulera ett positivt födelsenetto och återflytt samt bidra till ett ökat inflyttande, med särskilt fokus på familjebildande åldrar.

Kommentar

Gislaveds kommun har en ihållande negativ befolkningsutveckling, där antalet invånare minskar över tid. Detta är en utmaning som kommunen har ett stort ansvar att motverka genom strategiska och långsiktiga insatser. Om inte utvecklingen vänder, blir det viktigt att se över hur kommunen kan anpassas utifrån en minskande eller bibehållen befolkningensmängd.

Historiskt har Gislaved varit starkt beroende av invandring för sin befolknings-tillväxt. Denna utveckling har bidragit till att upprätthålla servicenivåer och kompetensförsörjning inom både offentlig och privat sektor. För att vända den negativa trenden krävs fortsatt arbete med att öka inflyttningen, minska utflyttningen och skapa attraktiva livsmiljöer för olika målgrupper.

Kommunen behöver även säkerställa att verksamheterna är rustade att möta invånarnas förändrade behov, både vad gäller service, boendeformer och arbetsmöjligheter. Det handlar om att skapa förutsättningar för människor att vilja flytta till, bo kvar och engagera sig i Gislaveds kommun.

Sammanfattningsvis kvarstår utmaningen att vända befolkningstrenden, men kommunen har identifierat behovet och arbetar aktivt med insatser för att stärka sin attraktivitet som bostadsort och arbetsgivare.

2.4.3.8 Finansiella mål

God ekonomisk hushållning innebär för Gislaveds kommun att de finansiella målen är följande:

2.4.3.8.1 35 miljoner kronor som genomsnitt**Kommentar**

Resultatnivån ska vara lägst 35 mnkr i genomsnitt för perioden 2023-2037.

Prognostiserat helårsresultatet för 2025 är minus 18 mnkr i delårsbokslutet. Budgeterat resultat för 2025 är +21,2 mnkr vilket innebär en prognostiserad negativ budgetavvikelse om 39 mnkr för 2025.

För perioden 2023-2037 är det genomsnittliga resultatet 35 mnkr vilket innebär att det finansiella målet uppnås. Perioden inkluderar finansiell långtidsplanering för åren 2029 till 2037.

För perioden 2023-2025 (2 års utfall samt helårsprognos i delårsbokslut 2025) är det genomsnittliga resultatet -40,3 mnkr vilket innebär att det finansiella målet inte uppnås för den historiska perioden.

Det finansiella målet resultat bedöms som att det inte kommer att uppfyllas med utgångspunkt från perioden 2023-2025 trots att det i långtidsplaneringen för perioden 2023-2037 indikerar att det kan komma att uppfyllas. Perioden 2026-2037 är enbart en framtida förutsägelse/bedömning som inte är möjlig att värdera objektivt gällande om framtida resultat kommer att uppnås.

Det är av mycket stor vikt att åtgärder fortsätter att aktivt genomföras för att resultatmålet ska uppfyllas. Fokus behöver vara på att resultatmålet uppnås i ett historiskt perspektiv, där det historiska utfallet väger tyngre i bedömningen än framtida resultat i den finansiella långtidsplaneringen.

2.4.3.8.2 Genomsnittlig soliditet ej under 55 procent**Kommentar**

Soliditeten ska vara lägst 55 procent i genomsnitt för perioden 2023-2037.

Utfallet per den 31 augusti 2025 är 49 procent.

För perioden 2023-2037 är den genomsnittliga soliditeten 55 procent vilket innebär att det finansiella målet soliditet uppnås. Perioden omfattar den finansiella långtidsplaneringen för åren 2029 till 2037.

För perioden 2023-2025 (2 års utfall samt helårsprognos i delårsbokslut 2025) är den genomsnittliga soliditeten 53 procent vilket innebär att det finansiella målet inte uppnås för den historiska perioden.

Med tyngdpunkt på att soliditetsmålet inte uppfylls för den historiska perioden 2023-2025 är bedömningen att soliditetsmålet inte uppfylls.

2.4.4 Uppdrag

Kommunfullmäktige ger uppdrag till en eller flera nämnder och bolag. Uppdragen ges för en begränsad tid. De som fått uppdragen följer upp dem till kommunfullmäktige vid delår och helår. I uppföljningen beskrivs vilka åtgärder och aktiviteter som gjorts för att genomföra uppdraget.

2.4.4.1 Färdigställ ett nytt badhus i Gislaved för en attraktiv fritid och hälsosam tillvaro.

Beskrivning

Gislaveds kommun ska ha de bästa förutsättningarna för en attraktiv fritid och hälsosam tillvaro för alla invånare. För att främja en god folkhälsa, med barn och ungdomar som prioriterad målgrupp ska under perioden 2023-2026 på befintlig simhallslokalisering vid Gisleområdet i Gislaved en ny modern simanläggning anläggas i samverkan med föreningsliv och näringsliv.

Status

 Pågående

Startdatum

2022-01-01

Slutdatum

2026-12-31

Kommentar

Byggstart för det nya badhuset planeras till senare delen av 2025, med målsättningen att anläggningen ska stå färdig omkring 2027. Förberedande arbete har redan inletts, bland annat genom flytt av fjärrvärmeledningar från den planerade byggplatsen. Upphandling av konsulter har också påbörjats i samverkan med Peab, som är en strategisk partner i projektet.

2.4.4.2 Färdigställ en publikhall i Anderstorp för en attraktiv fritid och hälsosam tillvaro.

Beskrivning

Gislaveds kommun ska ha de bästa förutsättningarna för en attraktiv fritid och hälsosam tillvaro för alla invånare. För att uppnå detta ska i Anderstorp centrum 2026-2027 en modern publikhall byggas i samverkan med föreningsliv och näringsliv. Hallen ska ha en flexibilitet för att kunna leva upp till publikkapacitet och andra krav för elitidrottsverksamhet, under dagtid även bidra till kommunens kärnuppdrag med barn och ungdomar som prioriterad målgrupp samt möjliggöra användning till andra ändamål än idrott, till exempel kultur-evenemang utifrån de förutsättningar som hallen ger.

Status

 Pågående

Startdatum

2022-01-01

Slutdatum

2027-12-31

Kommentar

För att säkerställa en strukturerad process och hålla tidplanen tillsattes en extern konsult från och med augusti 2024. Under 2025 har arbetet tillsammans med konsulten resulterat i alternativa lösningar och placeringar för den nya publikhallen.

För projektets fortsatta genomförande tas underlag med kostnadsberäkningar fram, att ta ställning till. I kommunens projektmodell finns stegen inriktningsbeslut samt investeringsbeslut.

2.4.5 Finansiell analys

Modell för finansiell analys

För att beskriva och analysera kommunens ekonomiska läge används en modell som är framtagen av Kommunforskning i Väst (Kfi) vid Göteborgs universitet.

Den bygger på fyra finansiella aspekter:

- resultat
- kapacitet
- risk
- kontroll

Modellen omfattar en genomgång av kontroll över den finansiella utvecklingen, av lång- respektive kortsiktig betalningsberedskap och betalningskapacitet samt av riskförhållande. Målsättningen är att med modellens hjälp kunna identifiera eventuella finansiella problem och klargöra om kommunen har en god ekonomisk hushållning eller ej. I delårsbokslut bedöms primärt den finansiella ställningen för kommunen.

2.4.5.1 Resultat

Enligt den kommunala redovisningslagen ska det varje år göras ett delårsbokslut och, om det är möjligt, en jämförelse med samma period föregående år. För detta delårsbokslut görs jämförelse med delårsbokslut 2024-08-31.

Delårsbokslutet är det periodiserade resultatet till och med 2025-08-31 och årsprognosen är en bedömning av det förväntade resultatet per 2025-12-31.

Periodiseringar är gjorda för att rätt kostnad/intäkt ska belasta rätt period. Även skuld- och fordringsbokföring är genomförd.

Delårsresultat

Beaktat osäkerheter framförallt avseende pensionskostnader, skatteintäkter och statsbidrag överstiger resultatet per den 31 augusti 2025 den periodiserade budgeten för perioden.

Resultat per 2025-08-31 uppgår till +42,9 mnkr. Periodiserad budget för perioden är +13,1 mnkr.

Resultatet är därmed 29,8 mnkr högre än periodbudgeten för årets första åtta månader.

Budgetavvikelsen består av:

- Nämnder: +0,8 mnkr
- Finansförvaltning: +29,0 mnkr
 - *varav återlagda kapitalkostnader* : +33,2 mnkr
 - *varav löneuppräknings inklusive PO-förändringar*: +28,3 mnkr
 - *varav pensioner och kollektivavtalad pension (KP)*: -27,5 mnkr
 - *varav skatter och statsbidrag*: -8,2 mnkr
 - *varav finansnetto*: -5,4 mnkr
 - *varav övriga poster (inklusive finansiell leasing)*: +8,6 mnkr

Helårsprognos

För 2025 är budgeterat årsresultat +21,2 mnkr och i delåret är årsprognosen bedömd till minus 18 mnkr. Prognostiserad budgetavvikelse för 2025 med utgångspunkt i årsprognosen vid delårsbokslutet är därmed minus 39 mnkr.

Budgetavvikelsen består av:

- Nämnder: -73,0 mnkr
- Finansförvaltning: +34,0 mnkr
 - *varav löneuppräknings inklusive PO-förändringar: +35,8 mnkr*
 - *varav återlagda kapitalkostnader : +29,1 mnkr*
 - *varav pensioner och kollektivavtalad pension (KP): -18,5 mnkr*
 - *varav skatter och statsbidrag: -11,8 mnkr*
 - *varav finansnetto: -3,8 mnkr*
 - *varav övriga poster (inklusive finansiell leasing): +3,2 mnkr*

Nämndernas nettokostnader prognostiseras på helårsbasis i delårsbokslutet 2025 att överstiga den av kommunfullmäktige beslutade rambudgeten med 73 mnkr. Socialnämnden, kommunstyrelsen och samhällsutvecklingsnämnden behöver fortsätta arbeta mycket aktivt med att anpassa nämndens nettokostnader så att dessa inte överstiger beslutad budgetram för 2025. Kvalitén och omfattningen av välfärdstjänster i dessa nämnder behöver i princip vara på samma nivå som tidigare, men till en betydande lägre nettokostnad.

Ekonomi är ett kollektivt ansvar för alla nämnder. Detta innebär, med bakgrund av årsprognosen i delårsbokslutet 2025, att även de nämnder som redovisar en prognostiserad ekonomi i balans för 2025 behöver ytterligare bidra till att nämnderna på totalen inte redovisar en negativ budgetavvikelse i bokslut 2025. Samverkan och dialog inom och mellan nämnder/förvaltningar är en framgångsfaktor för att skapa en ekonomi i balans.

Nettoinvesteringar

Investeringsbudget för 2025 uppgår till 420 mnkr (inklusive överflyttade medel från 2024) varav 334 mnkr avser skattefinansierad verksamhet samt 86 mnkr avser taxefinansierad verksamhet (VA).

Per den 31 augusti 2025 har nämnderna disponerat 104 mnkr (inklusive VA) av den totala investeringsbudgeten, vilket motsvarar en nyttjandegrad om cirka 25 procent. Prognostiserad nyttjandegrad för 2025 är 48 procent (200 mnkr) per den 31 december 2025. Sett ur ett historiskt perspektiv är detta för Gislaveds Kommun en låg nyttjande grad av investeringsbudgeten. Orsakerna till den prognostiserade låga nyttjande graden består främst av en förskjutning av budgeten (inom beslutad projekttid) för byggande av nytt badhus samt förskjutning av budget för projekt Haghultsleden, Smålandsstenar.

Med ett resultat på genomsnitt 35 mnkr per år över tid klarar kommunen en investeringsnivå på i genomsnitt 159 mnkr per år, enligt budget 2025. Det är av ytterst stor vikt att de finansiella målen uppnås för att inte ekonomin ska försämrats på sikt. I planerings- och budgetarbetet är det helt avgörande att plan-

era för en driftverksamhet som anpassas till de finansiella målen samt att investeringsnivåerna över tid inte överstiger 159 mnkr i genomsnitt.

Delårets årsprognos med en budgetavvikelse om minus 39 mnkr jämfört med budgeterat resultat medför att det inte är möjligt att upprätthålla den genomsnittliga investeringsnivå 159 mnkr som beslutades i budgeten för 2025, utan att ställa betydligt högre krav på framtida resultatnivåer. Framtida högre resultatnivåer än dagens 35 mnkr i genomsnitt över tid är en förutsättning för att Gislaveds kommun ska kunna vara en än mer attraktiv kommun för boende, besökare och näringsliv. Samtidigt behöver framtida resultatnivåer vara möjliga att leverera för verksamheten. Det kommer att behövas ställas betydligt högre krav på nämnderna och verksamheten att genomföra omfattande effektiviseringsprogram för att möjliggöra högre resultatkrav i framtiden.

Nämndernas årsprognos för respektive investering samt uppföljning av särskilt prioriterade investeringar redovisas i avsnitt 5.2 *Investeringsredovisning*.

2.4.5.2 Kapacitet

Soliditeten anger hur stor del av en organisations tillgångar som finansieras med eget kapital. Ju högre soliditet kommunen har, desto lägre är skuldsättningen. Hur soliditeten utvecklas beror därmed på två faktorer: det årliga resultatet och förändringen av tillgångarna. Vid en finansiell analys är det soliditetens förändring som är av intresse, inte dess storlek.

Kommunens soliditet per den 31 augusti 2025 är 49 procent (57 procent 2024). Soliditeten medräknat skulderna utanför balansräkningen (pensioner intjänade före 1998 i den så kallade ansvarsförbindelsen) är 31 procent (32 procent 2024). Den lägre soliditeten per den 31 augusti 2025 jämfört med föregående år samma period beror på att kommunens egna kapital har minskat med anledning av 2024 års negativa driftresultat.

Den del av tillgångarna som finansieras med främmande kapital benämns skuldsättningsgrad och är soliditetens motsats. I delårsbokslutet 2025 är kommunen långfristiga skulder 814 mnkr (555 mnkr) varav 400 mnkr avser långfristiga lån via Kommuninvest. Inga nya lån har tagits upp t.o.m. 31 augusti 2025. Ökningen av långfristiga skulder beror på bolagisering av kommunens boendefastigheter. Jämförelsen mellan delåren 2025/2024 påverkas av bokföringen av finansiell leasing som utfördes i årsbokslutet för 2024.

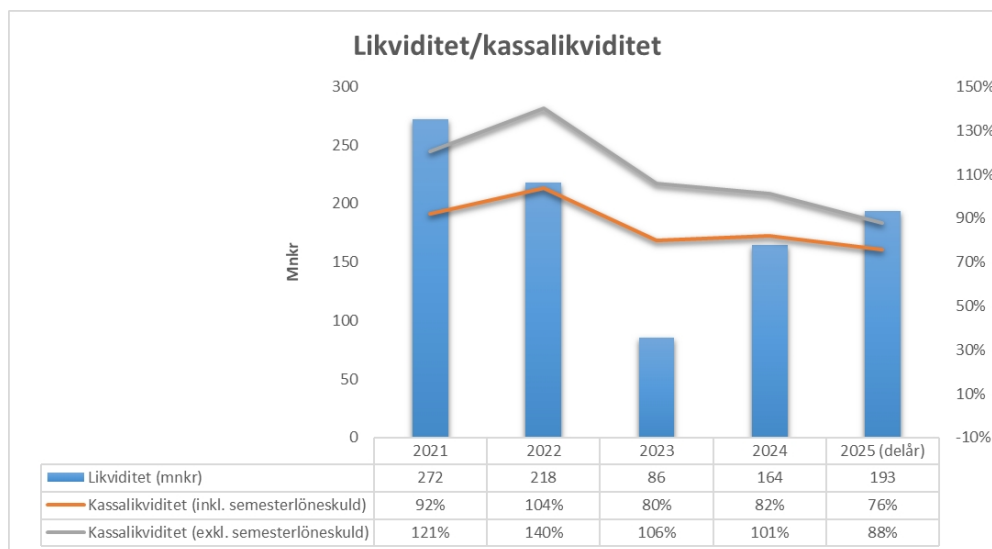
Kommunen har även kortfristiga skulder som bland annat består av leverantörsskulder och semesterlöneskuld till medarbetarna. Per den 31 augusti 2025 är kommunens kortfristiga skulder 525,6 mnkr (521,2 mnkr).

2.4.5.3 Risk och kontroll

Likviditet

Kassalikviditet är ett mått på den kortsiktiga betalningsberedskapen. I ett privat företag bör soliditeten uppgå till minst 100 procent av de kortfristiga skulderna, men för kommuner brukar kassalikviditeten uppgå till cirka 70–80 procent. Per

den 31 augusti 2025 är likviditeten 193 mnkr (58 mnkr). Detta är en ögonblicksbild per bokslutsdagen och förändras kontinuerligt.



För Gislaveds kommun har likviditeten återhämtats senaste åren. Delvis beror detta på nyupplåning via Kommuninvest men även att nyttjandegraden av investeringsbudgeten är lägre än tidigare. Normalt ökar nyttjandegraden för investeringar markant under resterande del av året. Prognostiserad nyttjandegrad per den 31 december 2025 är 48 procent. Ytterligare nyupplåning under 2025 planeras inte men går inte att utesluta. För kommunen är lägsta nivån för att klara likviditetsbehovet ca 110-130 mnkr i genomsnitt per månad.

Kommunen har under 2025 limiterat bolagens möjlighet att låna via koncernkontot (intern upplåning) för att säkra att kommunens förmåga (likviditet) att betala löner och leverantörsfakturer är god.

Finansiell risk

Kommuner som har lån behöver analysera riskförhållandet utifrån om lånen har bunden eller rörlig ränta. Ytterligare en riskaspekt är när lånen förfaller till betalning i och med att det då kan finnas en teoretisk risk för att inte kunna teckna nya lån.

De lån som är upptagna är bundna på olika ränteförfall och därmed bedöms ränterisken vara acceptabel. Dock är räntorna och därmed räntekostnaderna på högre nivåer än de har varit historiskt, vilket innebär att resultatet behöver omhänderta ökade räntekostnader när skuldsättningsgraden ökar.

Sammantagen bedömning av kommunens finansiella risk bedöms som hög med anledning av höga investeringsnivåer 2025 samt under de kommande 3-4 åren. Detta i kombination med svaga ekonomiska resultat de senaste åren innebär att resultatmålet behöver dels höjas i framtiden samt att de av kommunfullmäktige beslutat resultatmål behöver levereras av nämnderna.

Borgensåtagande

Totalt nyttjat borgensåtagandet per den 31 augusti 2025 är 741 mnkr (601

mnkr). Åtagandena avser till merparten kommunens helägda bolag.

Kommunens borgensåtagande (ram) är per den 31 augusti 2025 1 256 mnkr enligt beslut i kommunfullmäktige.

Pensionsförpliktelser

Pensionsförpliktelser uppgår vid delåret till 808 mnkr, vilket är en ökning med 14 mnkr jämfört med delårsbokslut 2024. Beloppen för delårsbokslutet baseras på prognos från Skandias per 31 augusti 2025.

2.4.5.4 Sammanfattning finansiell analys

Kommunfullmäktige i Gislaveds kommun styr verksamheten med ett aktivt arbete utifrån en styrmodell som utgår från vision, mål och uppdrag samt finansiella mål. Den sammanfattande bilden av Gislaveds kommun utifrån ett finansiellt perspektiv är att ekonomin är fortsatt utmanande även att det finns en positiv rörelse framåt jämfört med 2024.

Kommunens investeringsplan visar på ett flertal större kommande investeringsprojekt. Kostnaden för dessa investeringsprojekt behöver omhändertas inom kommunens finansiella mål. I annat fall riskeras kommunens finansiella ställning att försämrast.

De finansiella målen finns för att betona att ekonomin är en restriktion för verksamhetens omfattning och för att värdesäkra kommunens egna kapital. Det egna kapitalet ska ha en betryggande storlek som skydd mot ihållande kriser och för att möta oförutsedda försämringar i ekonomin. Det egna kapitalet är ett utrymme som kan möta framtida utgifter och utgör samtidigt den förmögenhet som nuvarande generation förvaltar åt framtida generationer. Överskottsmålet som för närvarande är 35 mnkr över tid är en alternativkostnad som innebär att om det egna kapitalet ska stärkas behöver kostnaderna minskas och/eller intäkterna ökas och/eller att avstå från någon politisk satsning.

Kommunen prognostiseras att inte uppnå det finansiella målet för resultat under 2025. Det innebär att anpassningar och förändringar fortsatt krävs för att kommunens finansiella ställning inte ska försämrast. Om kommunens finansiella ställning inte återhämtas kommer det innebära att ytterligare fler och mer långtgående åtgärder behöver genomföras av nämnderna och dess verksamhet. Det finns även en uppenbar risk att vissa planerade investeringar inte kommer vara möjliga att genomföra.

2.5 Balanskravsresultat

Balanskravsresultat uppfylls per 2025-08-31.

Enligt kommunallagens balanskrav måste kommunen ha sin ekonomi i balans och varje räkenskapsår redovisa högre intäkter än kostnader efter att realisationsvinster har räknats bort. Ett positivt resultat krävs för att säkra det egna kapitalet och bygga upp medel för reinvesteringar.

Gislaveds kommun har uppfyllt balanskravet sedan det infördes år 2000 och har därmed inga negativa balanskravsresultat att reglera från tidigare år. I delåret 2025 redovisar kommunen ett positivt balanskravsresultat på 41,3 mnkr efter balanskravutredning. I delårsbokslutet görs ingen disponering av resultatutjämningsreserv (RUR)/resultatreserv (RER) med anledning av att disponering först sker vid årsbokslut. Årets prognostiserade balanskravsresultat är möjligt att återställa genom disponering från RUR/RER.

Balanskravutredning

Balanskravsavstämning, mnkr	2025-08-31	Prognos 2025-12-31
Årets resultat enl resultaträkning	42,9	-17,8
Samtliga realisationsvinster	-1,7	-17,0
Realisationsvinst enl. undantagsmöjlighet	0	0,0
Realisationsförlust enl. undantagsmöjlighet	0	0,0
Oraliserade förluster i värdepapper	0	0,0
Årets resultat efter balanskravsjustering	41,3	-34,8

Prognosen i delåret visar ett prognostiserat resultat på minus 17,8 mnkr per den 31 december 2025. I budgeten för 2025 budgeterades ett resultat om +21,2 mnkr vilket innebär att prognostiserad budgetavvikelse för 2025 är minus 39 mnkr. Underskottet beror till stor del på att några nämnder inte uppnår en ekonomi i balans i förhållande till de av kommunfullmäktige beslutade budgetramar. Till viss del beror underskottet även på lägre skatteintäkter under 2025 än vad som var budgeterat i budget för 2025. Slutavräkningen för skatteintäkter 2024 påverkar även prognostiserat underskott för 2025 till viss del.

Eventuellt faktiskt underskott vid årsbokslut 2025 kan komma att regleras genom att återropa de lokala reglerna för resultatutjämningsreserv som beslutades 13 december 2018 av Kommunfullmäktige.

Ingående RUR 2025 uppgår till 274,9 mnkr. Årets prognostiserade resultat innebär att en eventuell disponering från RUR i så fall behöver göras med 34,8 mnkr. Saldo efter eventuell disponering av RUR uppgår i så fall till 240,1 mnkr.

Förändring av resultatutjämningsreserven (RUR)

2023 var sista året för att avsätta medel till RUR och 2024 infördes istället en så kallad Resultatreserv (RER) 2024 blev därmed det första året som det var möjligt att avsätta medel till RER. Reserveringen till RER är begränsad till 5 procent av skatter och statsbidrag. Det är möjligt att disponera RUR till och med 2033 på samma sätt som tidigare, genom att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. Riktlinjer för RER är inarbetade i kommunens riktlinjer för god ekonomisk hushållning.

3 Ekonomisk redovisning

3.1 Resultaträkning

mnkr	Utfall 2025-08-31	Utfall 2024-08-31	Bokslut 2024	Budget 2025	Helårsprognos 2025
Verksamhetens intäkter	269,9	282,2	439,8		
Verksamhetens kostnader	-1 601,6	-1 698,4	-2 558,2	-2 041,3	-2 064,8
Avskrivningar	-81,7	-81,0	-122,7	-130,0	-130,0
Verksamhetens nettokostnader	-1 413,3	-1 497,2	-2 241,1	-2 171,3	-2 194,8
Skatteintäkter	1 088,5	1 068,9	1 601,0	1 646,7	1 633,3
Generella statsbidrag och utjämning	371,0	367,7	550,3	554,9	556,5
Verksamhetens resultat	46,2	-60,6	-89,8	30,3	-5,0
Finansiella intäkter	13,2	4,4	22,6	3,1	12,7
Finansiella kostnader	-16,4	-12,4	-20,6	-12,2	-25,6
Resultat efter finansiella poster	42,9	-68,6	-87,8	21,2	-17,8
Extraordinära poster (netto)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	42,9	-68,6	-87,8	21,2	-17,8

3.2 Balansräkning

mnkr	Utfall 2025-08-31	Utfall 2024-08-31	Bokslut 2024
TILLGÅNGAR			
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0
Materiella anläggningstillgångar			
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	1 828,0	1 762,9	1 785,8
Maskiner och inventarier	176,0	170,1	174,0
Övriga materiella anläggningstillgångar			
Finansiella anläggningstillgångar	336,0	306,8	336,0
Summa anläggningstillgångar	2 340,0	2 239,8	2 295,8
BIDRAG TILL STATLIG INFRASTRUKTUR	8,9	13,5	12,0
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
Förråd, lager och exploateringsfastigheter	77,3	45,6	73,9
Fordringar	203,8	203,1	259,5
Kortfristiga placeringar	0,0	0,0	0,0
Kassa och bank	193,4	58,1	164,4
Summa omsättningstillgångar	474,5	306,7	497,8
Summa tillgångar	2 823,4	2 560,0	2 805,5
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
Eget kapital vid årets början	1 348,5	1 448,4	1 448,4
-varav resultatreserv	0,0	0,0	0,0
-varav resultatutjämningsreserv	274,9	387,8	387,8
Justering eget kapital, IB	0,3	-12,2	-12,2
Årets resultat	42,9	-68,6	-87,8
Eget kapital vid årets slut	1 391,7	1 367,6	1 348,5
-varav resultatreserv	0,0	0,0	0,0
-varav resultatutjämningsreserv	274,9	387,8	274,9
AVSÄTTNINGAR			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	34,6	36,0	35,7
Andra avsättningar	57,0	80,0	59,7
Summa avsättningar	91,6	116,0	95,3
SKULDER			
Långfristiga skulder	814,5	555,2	753,4
Kortfristiga skulder	525,6	521,2	608,3
Summa skulder	1 340,1	1 076,4	1 361,7
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	2 823,4	2 560,0	2 805,5
Panter och ansvarsförbindelser			
Borgensåtaganden	741,2	600,8	596,2
Ansvarsförbindelser			
Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulder eller avsättningar	520,3	548,0	533,9
Övriga upplysningar			
Leasing (operationell och finansiell)	355,9	342,6	347,4

3.3 Affärsdrivande verksamhet - Vatten och avlopp delårsbokslut

3.3.1 Resultaträkning

mnkr	Utfall 2025-08-31	Utfall 2024-08-31	Bokslut 2024	Budget 2025	Helårsprognos 2025
Verksamhetens intäkter	60,1	41,4	73,4	90,3	90,3
Verksamhetens kostnader	-42,3	-47,1	-66,4	-77,7	-77,7
Avskrivningar	-7,0	-6,6	-9,9	-12,7	-12,7
Verksamhetens nettokostnader	1,8	-12,3	-2,9	0,0	0,0
Finansiella intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansiella kostnader	-4,4	0,0	-6,4	0,0	0,0
Resultat efter finansiella poster	6,5	-12,3	-9,3	0,0	0,0
Extraordinära poster (netto)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	6,5	-12,3	-9,3	0,0	0,0
Nettoinvesteringar	13,8	16,2	26,7	85,9	34,1

3.3.2 Balansräkning

mnkr	Utfall 2025-08-31	Utfall 2024-08-31	Bokslut 2024
TILLGÅNGAR			
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Materiella anläggningstillgångar			
Mark, byggnader o tekniska anläggningar	257,7	379,5	272,6
Maskiner och inventarier	5,3	6,8	3,9
Pågående investeringar	67,2	75,0	64,8
Summa anläggningstillgångar	330,2	461,3	341,3
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
Förråd m.m.	3,2	2,6	2,8
Fordran, Va-kollektivet	0,0	0,0	0,0
Övriga fordringar	9,8	2,3	12,3
Summa omsättningstillgångar	13,0	4,9	15,1
Summa tillgångar	343,2	466,2	356,4
EGET KAPITAL; AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
AVSÄTTNINGAR			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	0,0	0,0	0,0
Summa avsättningar	0,0	0,0	0,0
SKULDER			
Långfristiga skulder	341,5	464,9	353,0
Skuld till VA-kollektivet	0,0	0,0	0,0
Kortfristiga skulder	1,7	1,4	3,4
Summa skulder	343,2	466,2	356,4
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	343,2	466,2	356,4

3.4 Noter

3.4.1 Redovisningsprinciper

Delårsbokslut följer lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och är upprättat enligt rekommendationer som lämnats av Rådet för kommunal redovisning (RKR R17).

Kommunen har använt samma redovisningsprinciper och beräkningsmetoder i delårsrapporten som i senaste årsredovisning (2024) men med följande noteringar:

- Bokföring av osäkra fordringar är inte gjorda.
- Nuvärdesberäkning av avsättning för deponi är inte gjord
- De statsbidrag som kommunen erhållit under 2025 är bokförda enligt RKR R2 intäkter och redovisade när de har utbetalats till kommunen.

Det finns säsongsvariationer och cykliska effekter inom flertalet av kommunens verksamheter. Många av kommunens nämnder tillämpar olika periodiserad budget på vilken effekten på budgetavvikelsen inte alltid blir så påtaglig, samt att kostnaderna inte är jämnt fördelade över året. Exempel på detta är personal-kostnader inom skola och omsorg, men också kostnader för exempelvis snö-röjning och elförbrukning.

Enligt Rådet för kommunal redovisning (RKR) rekommendation R17, ska omfattningen av jämförelsestörande poster mellan åren anges i delårsrapporten. I helårsprognosen har eventuell förändring av avsättning för deponi inte beaktas. Inga andra ändrade uppskattningar och bedömningar har påverkat bokslutet.

Justering av eget kapitals ingående värde

Kommunen arbetar för att redovisa finansiell leasing på ett korrekt sätt. Det gäller både lös egendom, som maskiner och inventarier, och fast egendom, som byggnader och lokaler. Under året har kommunen rättat en tidigare bokföring av leasing för lös egendom. Denna rättelse har påverkat resultatet för föregående år. Vid försäljning av kommunala fastigheter till bolag år 2024 missades ett leasingavtal att bokföras korrekt som finansiell leasing. Även detta har nu rättats, och påverkar också föregående års resultat.

Båda dessa rättelser påverkar resultatet för 2024, men bokförs som en justering av ingående eget kapital.

Sammanställd redovisning

I den kommunala koncernen ingår samtliga bolag och kommunalförbund där kommunen har minst 35 procent inflytande i. Kommunen upprättar ingen sammanställd redovisning vid delårsbokslut utan redovisar koncernbolagens delårsutfall med helårsprognos var för sig. Kommunalförbundet Samverkan Återvinning Miljös (SÅM) delårsbokslut är lagt som bilaga till kommunens delårsbokslut.

Mellanhavanden inom kommunkoncernen är ej eliminerat i rapporterade delårsutfall och helårsprognos. Inga förändringar har skett under året i kommunkoncernens sammansättning.

3.4.2 Ord och begrepp

Anläggningskapital	Anläggningstillgångar minus långfristiga skulder och avsättningar.
Anläggningstillgångar	Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk kan vara materiella (till exempel byggnader, mark, inventarier med mera) eller finansiella (aktier, andelar med mera).
Avskrivningar	Årlig kostnad för värdeminskning av anläggningstillgångar beräknad utifrån förväntad ekonomisk livslängd.
Avsättningar	Avsättning är en förpliktelse som på balansdagen är säker eller sannolik till sin förekomst men, till skillnad från en skuld, är oviss till belopp eller till den tidpunkt den ska infrias.
Eget kapital	Visar hur stor del av tillgångarna som inte finansierats med skulder.
Finansiella intäkter	Intäkter som kommer från placerade medel, till exempel ränta på bankkonto.
Finansiella kostnader	Består främst av kostnader som kommer från upplåning och kostnader för pensions-förvaltningen.
Kapitalkostnader	Avskrivningar och intern ränta.
Kortfristiga fordringar	Fordringar som förfaller inom ett år från balansdagen.
Kortfristiga skulder	Skulder som förfaller till betalning inom ett år från balansdagen.
Likviditet	Betalningsförmågan på kort sikt, omsättningstillgångar i relation till kortfristiga skulder.
Nettoinvesteringar	Årets investeringsutgifter efter avdrag för investeringsbidrag.
Omsättningstillgångar	Tillgångar avsedda att inneha en kortare tid, till exempel likvida medel, kortfristiga fordringar, förråd.
Rörelsekapital	Betalningsberedskapen på kort sikt. Omsättningstillgångar minus kortfristiga skulder.
Soliditet	Ett mått på den långsiktiga betalningsförmågan. Visar hur stor del av kommunens tillgångar som finansierats med eget kapital. Eget kapital dividerat med totala tillgångar.

4 Drift- och investeringsredovisning

4.1 Driftredovisning

Driftredovisning är den del av kommunens ekonomi som är avsedd för den löpande verksamheten.

Årets budget

Kommunfullmäktige har den 28 oktober 2024 beslutat om kommunens övergripande driftsbudget 2025 (Budget 2025 med plan 2026-2028). Nämnderna har fått budgetanslag på - 2 044,4 mnkr och de övriga kommun-gemensamma driftkostnader som ligger centralt (bland annat kapitalkostnader, pensioner, löneuppräknings, ökade lokalkostnader med mera) har budgetanslag på -126,9 mnkr. Budgeten för dessa gemensamma driftkostnader kommer att fördelas till nämnder under året. Kapitalkostnader kompenseras till nämnderna två gånger per år i samband med delårsbokslut (31 augusti) och årsbokslut (31 december). Den totala driftbudgeten för nämnderna uppgår till -2 171,3 mnkr.

Budgetjusteringar

Nämndernas netto budgetjusteringar på 1,1 mnkr avser fördelning av effektiviseringskrav, återkrav på grund av förändringar av PO-avgifter och löneöversyn 2025, kompensation för förändrade kostnader för lokaler samt kompensation för kapitalkostnader per 31 augusti 2024. Efter dessa justeringar blev nämnd-ernas driftbudget -2 045,5 mnkr.

Budget, mnkr	Belopp
Nämndernas beslutade driftbudget (KF)	-2 044,4
Fördelning av effektiviseringskrav	20,0
Förändring PO och löneöversyn 2025	36,5
Förändrade kostnader lokaler	-20,1
Kompensation för kapitalkostnader	-37,5
Nämndernas driftbudget 2025 (per 31 aug)	-2 045,5

Budgetuppföljningar

mnkr	Helårsprognos (budgetavvikelse) 31/3	Helårsprognos (budgetavvikelse) 31/8
Bygg-och miljönämnden	0,7	1,6
Kommunstyrelsen	0,0	-32,2
Räddningsnämnden	-0,1	0,5
Samhällsutvecklingsnämnden	-3,1	-1,7
Socialnämnden	-33,8	-42,2
Utbildningsnämnden	0,1	0,0
Överförmyndarnämnd	0,0	1,0
Övriga kommungemensamma poster	15	49,6
Summa nämnder/Verksamhetens nettokostnader	-21,2	-23,4

Driftredovisning

mnr	Utfall 2025-08-31	Utfall 2024-08-31	KF budget 2025	Budget- justeringar 2025	Justerad budget 2025	Prognos helårs- utfall 2025-12-31	Prognos- avvikelse mot budget per 31 /12
Bygg- och miljönämnden	-1,9	-2,7	-8,4	0,6	-7,8	-6,2	1,6
Kommunstyrelsen	-173,7	-173,9	-212,5	-12,9	-225,4	-257,6	-32,2
Räddningsnämnden	-27,9	-28,7	-41,5	-2,1	-43,6	-43,1	0,5
Samhällsutvecklingsnämnden	-140,4	-165,3	-218,4	-11,5	-229,9	-231,7	-1,8
Socialnämnden	-508,4	-520,5	-735,0	8,7	-726,3	-768,5	-42,2
Utbildningsnämnden	-518,1	-536,3	-824,8	16,1	-808,7	-808,7	0,0
Överförmyndarnämnden	-1,7	-1,0	-3,8	0,0	-3,8	-2,7	1,1
Delsumma, nämnder	-1 372,1	-1 428,4	-2 044,4	-1,1	-2 045,5	-2 118,5	-73,0
Övriga kommun- gemensamma poster:							
Kommungemensamt effektiviseringskrav	0,0	0,0	20,0	-20,0	0,0	0,0	0,0
Förändrade kostnader för lokaler	0,0	0,0	-26,8	20,1	-6,7	-6,7	0,0
Löneuppräknings (avtalsrörelsen)	0,0	0,0	-65,8	37,0	-28,8	-0,5	28,3
Förändring personalomkostnader	0,0	0,0	66,0	-73,5	-7,5	0,0	7,5
Pensioner	-136,2	-213,3	-171,5	0,0	-171,5	-181,9	-10,4
Kollektivavtalad pension (KP)	68,5	120,2	111,2	0,0	111,2	103,1	-8,1
Återlagda kapitalkostnader	22,8	22,9	70,0	7,9	77,9	107,0	29,1
Avskrivningar	0,0	0,0	-130,0	29,6	-100,4	-100,4	0,0
Övriga poster (inkl finansiell leasing)	4,1	1,4	0,0	0,0	0,0	3,2	3,2
Summa, kommun- gemensamma kostnader	-40,8	-68,8	-126,9	1,1	-125,8	-76,2	49,6
Summa nämnder/ verksamhetens nettokostnader	-1 412,9	-1 497,2	-2 171,3	0,0	-2 171,3	-2 194,8	-23,4

Nämndernas resultat

Vid delårsbokslutet per den 31 augusti har nämnderna redovisat en helårsprognos med en budgetavvikelse på -73,0 mnkr. Detaljerade resultat per nämnd redovisas i verksamhetsberättelsen.

För att få fram den totala nettokostnaden för verksamheten vägs de kommun-gemensamma avräkningar in. Dessa avvikelser uppgår till totalt -49,6 mnkr netto. I de kommun-gemensamma avräkningarna ingår externa poster som hanteras centralt, exempelvis pensionskostnader och andra gemensamma interna kostnader. Budgeten för kapitalkostnader (avskrivningar + internränta) justeras till nämnderna baserat på det faktiska utfallet per nämnd.

Totalt visar nämndernas prognostiserade nettokostnader ett underskott på -23,4 mnkr jämfört med budgeten.

4.2 Investeringsredovisning

Årets investeringsbudget

Kommunfullmäktige beslutade om investeringsbudgeten för 2025 på 326,1 mnkr. Av detta avser 260,6 mnkr skattefinansierade investeringar och 65,5 mnkr taxefinansierade investeringar. I de skattefinansierade investeringarna ingår särskilda satsningar som Kommunfullmäktige har beslutat om.

Under perioden har Ekonomichef, enligt delegation, beslutat att ombudgetera 93,8 mnkr av investeringsmedel från 2024 till 2025 för kommunstyrelsen, samhällsutvecklingsnämnden och socialnämnden. Enligt kommunens ekonomiska styrprinciper, som Kommunfullmäktige har fastställt, har Ekonomichef rätt att besluta om ombudgeteringar mellan verksamhetsår inom nämnderna. Efter ombudgeteringar uppgår årets totala investeringsbudget till 419,9 mnkr.

Investeringsredovisning (netto)

mnkr	Utfall 2025-08-31	Utfall 2024-08-31	KF budget 2025	Budget- justeringar 2025	Justerad budget 2025	Prognos helårs- utfall 2025-12-31	Prognos- avvikelse mot budget per 31 dec
Bygg- och miljönämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kommunstyrelsen	59,7	103,0	111,9	23,1	135,0	95,4	39,6
Räddningsnämnden	0,2	2,7	2,5	0,0	2,5	3,7	-1,2
Samhällsutvecklingsnämnden	40,6	40,9	199,9	70,2	270,1	88,8	181,3
Socialnämnden	1,4	0,9	6,8	0,5	7,3	7,3	0,0
Utbildningsnämnden	2,1	0,7	5,0	0,0	5,0	5,0	0,0
Överförmyndarnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa investeringar	104,0	148,2	326,1	93,8	419,9	200,2	219,7
<i>varav:</i>							
Skattefinansierad verksamhet	90,2	132,0	260,6	73,4	334,0	166,1	167,9
Taxefinansierad verksamhet	13,8	16,2	65,5	20,4	85,9	34,1	51,8

Delår - investeringsutgifter

De totala investeringsutgifterna för perioden uppgår till 104 mnkr, vilket motsvarar 25 procent av årets investeringsbudget. Detta är 21 procent lägre än samma period förra året. Av dessa investeringar har 13,8 mnkr genomförts inom VA-verksamheten (taxefinansierade investeringar) och 2,2 mnkr avser exploateringsutgifter.

Helårsprognosen indikerar att investeringarna kommer att bli cirka 220 mnkr

lägre än budgeterat. Merparten av ej nyttjad investeringsbudget 2025 utgörs av en förskjutning av budgeten för byggande av nytt badhus (inom beslutad projekttid) samt förskjutning av budget för projekt Haghultsleden, Smålandsstenar.

Investeringar, särskilda satsningar

mnr	Utfall 2025-08-31	Budget 2025	Prognos helårsutfall	Avvikelse mot budget (delår)
Götgatsbron, Anderstorp	0,4	3,0	3,0	0,0
Hestra torg, Hestra	x	x	x	x
Nytt badhus, Gislaved	0,8	32,4	3,0	29,4
Publikhall, Anderstorp	0,0	3,0	0,5	2,5
Förskolor, kommunen	7,0	9,6	9,6	0,0
Nöbbele Industriområde Reftele	x	x	x	x
Haghultsleden, Smålandsstenar	1,6	55,3	2,0	53,3
Totalt särskilda satsningar	9,8	103,3	18,1	85,2

Fotnot: Särskilda satsningar exklusive VA

I investeringsplanen finns investeringsobjekt markerade med X, som innebär att åtgärdsval inte är genomförda. Det är då för tillfället inte möjligt att bedöma investeringskostnaderna.

Kommentarer, särskilda satsningar

Götgatsbron, Anderstorp

Projektet är pausat i väntan på att samtliga undersökningar blir utförda. En juridisk process är pågående, och i avvaktan på den är det inte möjligt att riva befintlig bro. Parallellt pågår framtagande av underlag för en ny bro.

Nytt badhus, Gislaved

Projektplaneringen följer den totala budgeten och bedöms hålla tidplanen.

Publikhall, Anderstorp

Projektet är i ett tidigt stadium och visar i dagsläget inte på några kända avvikelser från tidplan och budget.

Förskolor, kommunen

Avser nybyggnation av Sörgårdens förskola som blev färdigställd våren 2025.

Nöbbele industriområde, exploatering exklusive VA

Projektering, utredningar samt arbete med mark- och dagvattenhantering har genomförts inom ramen för projektet. Trafikverkets fastställda tidplan för genomförande av projektet inväntas. Med bakgrund av detta bedöms byggstarten preliminärt under 2026.

Avseende VA-delen för Nöbbele industriområde är projektering, utredningar samt arbete med mark- och dagvattenhantering genomförda under 2024.

Haghultsleden

Med anledning av kvarstående markfrågor har projektet blivit fördröjt. Projektet är inne i slutfasen för projektering. För närvarande inväntas mark- och miljödomstolens beslut om ansökan för vattenverksamhet i etapp. Upphandling kommer att genomföras under vintern 2025 och entreprenör för antagande under början av 2026.

4.3 Exploateringsverksamheten

Exploateringsområde	Utfall 2025-08-31	Budget 2025	Prognos helårsutfall	Avvikelse mot budget
Nöbbele industriområde, Reftele	0,2	0,0	0,2	-0,2
Smålandia 2.0, Gislaved	0,2	56,2	0,2	56
Södra industriområdet, Smålandsstenar	0,2	30,5	0,5	30,0
Haghult Tillbo, Smålandsstenar	2,0	85,2	2,2	83,0
Tippvägen, Gislaved	0,5	0,0	0,5	-0,5
Biltema, Gislaved	0,4	0,0	0,5	-0,5
Linnéan 1, fd Handelsträdgården, Gislaved	1,5	0,0	1,6	-1,6
Markinköp	10,7	10,0	14,0	-4,0
Justeringspost	0,0	-80	0,0	-80
Totalt exploateringsverksamhet	15,7	101,9	19,7	82,2
<i>Varav VA inom exploateringsverksamheten</i>	0,2	39,4	0,5	38,9
Totalt, exploateringsverksamheten exkl VA	15,5	62,5	19,2	43,3

Fotnot: Justeringsposten är en anpassning av exploateringsverksamheten utifrån genomförandegrad och vad ekonomin medger i förhållande till de finansiella målen.

Kommentar, exploateringsverksamheten

Exploateringsverksamheten köper, utvecklar och ställer i ordning mark för bostäder och verksamheter. Budget och utfall för exploateringsområde i tabellen innehåller drift, investerings-och exploateringsutgifter.

Det pågår ett flertal exploateringsprojekt i kommunen. Mer detaljerad redovisning och förklaringar ges i samband med årsredovisning 2025.

5 Koncernbolag och kommunalförbund

Resultat. mnkr	Utfall 2025-08-31	Utfall 2024-08-31	Bokslut 2024	Budget 2025	Helårs- prognos 2025
Gislaveds Kommunhus AB	-0,5	-0,6	-0,6	-0,5	-0,6
AB Gislavedshus	7,1	21,5	3,5	2,8	-4,6
Gislaved Energi Koncern AB	0,05	0,4	0,02	0	0
Gislaved Energi AB	2,9	-2,2	0,08	4,5	4,5
Gislaved Energi Elnät AB	8,1	2,0	0,05	8,4	8,4
Gislaved Energi Service AB	-0,6	1,0	0,8	1,2	1,2
Gisleorp Lokaler AB	1,6	1,0	0,6	-0,09	0,4
Enter Gislaved AB	-1,3	-0,2	0,01	-0,5	-0,5
Tingsslätt Fastighets i Gislaved AB	0,2	-0,2	0,02	0,4	0,4
Summa	17,6	22,7	4,5	16,2	9,2

5.1 Gislaveds Kommunhus AB

Org nr 559084-6191

Ordförande: Anton Sjödel

Ägare: Gislaveds kommun 100%

Verkställande direktör: Stefan Eglinger

Antal ledamöter: 5

Grunduppdrag

Bolagets uppdrag enligt antagen bolagsordning är att övergripande samordna de kommunala bolagens verksamheter genom att äga och förvalta aktier i bolag som verkar inom Gislaveds kommuns kompetensområde och företräda Gislaveds kommuns intressen i koncernen.

Bolaget ska i sin verksamhet tillämpa de kommunala lokaliserings-, självkostnads- och likställighetsprinciperna.

Bolaget har även ett samhällsansvar i syfte att bidra till en hållbar utveckling. Det handlar om ett estetiskt, ekonomiskt, miljömässigt, etiskt och socialt ansvarstagande.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter

Vid delårsbokslut 2025-08-31 har moderbolaget haft kostnader med 540 tkr. Moderbolaget har förväntat erhålla 132 tkr i form av management fee från dotterbolagen för hela året men har prognostiserat kostnader på 729 tkr som gör att bolagets rörelseresultat blir -597tkr. Moderbolaget har redan vid budgetarbetet beräknat högre kostnader för en projektledartjänst som arbetar med bolagiseringsfrågan, samt eventuella konsultkostnader.

Resultatet för 2025 beräknas bli -555 tkr.

Händelser av väsentlig betydelse

Vissa gränsdragningsfrågor efter försäljningen av bostadsfastigheter till AB Gislavedshus löses underhand. Demografiutmaningen för kommunen påverkar verksamheterna i döttrarna med exempelvis ökad vakansgrad i AB Gislavedshus.

Framtida utveckling

I syfte att utveckla hela bolagskoncernen, anpassa bolagens uppdrag och möta eventuella behov av förtydliganden och klargöranden är fortsatt översyn av ägaridé, ägardirektiv och bolagsordningar prioritet. De ekonomiska utmaningarna som allmänt anstränger kommuner och regioner påverkar även kommunala bolag. Gislaveds kommuns ekonomiska läge är ansträngt vilket ger utmaningar framöver för hela kommunkoncernen. Arbete kommer att inledas med att utreda hur vi gemensamt resurssätta styr- och stödprocesser inom bolagskoncernen för att underlätta kompetensförsörjning, minska sårbarhet och skapa större helhetssyn.

5.1.1 AB Gislavedshus

Org nr 556053-5204

Ordförande: Inga-Lill Svanberg

Ägare: Gislaveds Kommunhus AB, 100 %

Verkställande direktör: Malin Larsson

Antal ledamöter: 7

Grunduppdrag

Bolagets uppdrag enligt antagen bolagsordning är att inom Gislaveds kommun förvärva, äga, bebygga, förvalta, förädla och försälja fastigheter och tomträtter med bostadslägenheter och därtill hörande kollektiva anordningar samt även med lokaler, i de fall lokalerna utgör en mindre del av dessa fastigheter, används för kommunal verksamhet eller är kommersiella lokaler som har ett tydligt samband med den övriga verksamheten.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter av verksamheten

Årets prognostiserade resultat på – 4 555 tkr före bokslutsdispositioner och skatt är ett resultat av stigande vakanser, kostnadsökningar inom underhåll samt ökade räntekostnader.

Händelser av väsentlig betydelse

Under året pågår renovering av Anderstorpsvägen 6A och B som är den andra etappen på bostadsområdet Dalen. Antalet vakanser har ökat och vakanserna i områdena varierar mellan 0-44%. Totalt har bolaget 4,1 % vakanser med ett beräknat hyresbortfall på helår om 10,6 miljoner kr. Med anledning av det ekonomiska läget genomförs under hösten en organisationsförändring i syfte att skapa en mer effektiv, hållbar och affärsdriven organisation som stödjer Gislavedshus affärsplan mot 2030. Styrelsen har också fattat beslut om att förändra nästa etapp av stamrenoveringen på Anderstorpsvägen 9A och B.

Framtida utveckling

För att bibehålla kvalitet och underhållstakt så behöver bolaget fortsatt arbeta tillsammans med att minska kostnader och öka intäkter. Det görs genom att varje krona användas för att få ut så mycket som möjligt till bolagets hyresgäster, idag och i framtiden, genom fler hållbara bostäder, energieffektiviseringar, underhåll, service och ökad trygghet. Bolaget behöver också öka affärsnyttan genom att minska ledtiderna i alla processer, digitalisering där det är möjligt för att digitalisera och effektivisera arbetsflödena och öka kvaliteten och möjligheten till uppföljning. Bolaget kommer också att arbeta för att öka intäkter genom att fortsatt arbeta med bruksvärdering av områden "rätt hyra i varje lägenhet" samt debitering vid standardhöjande åtgärder och då hyresgäst har gjort fel.

5.1.2 Enter Gislaved AB

Org nr 556661-9861

Ordförande: Niclas Palmgren

Ägare: Gislaved kommunhus AB, 100%

Verkställande direktör: Niclas Hiljemark

Antal ledamöter: 6

Grunduppdrag

Bolaget har i uppdrag att bidra till att uppfylla kommunens mål och vision och att göra kommunen till en attraktiv kommun att leva och verka i för människor, näringsliv och turism.

Bolaget har i uppgift att ansvara operativt för att främja befintligt företagande, nyföretagande, service- och handelsutveckling, besöksnäring, nya etableringar, investeringar och i samverkan med kommunen därigenom främja näringslivets utveckling.

Bolaget ska även marknadsföra kommunens näringsliv, attraktivitet och affärsmöjligheter i och utanför kommunen och skapa långsiktiga relationer med relevanta nätverk.

Bolaget ska främja möjligheterna till internationellt handelsutbyte för företag i Gislaveds kommun. Detta ska främst ske genom marknadsföringsinsatser och förmedling av internationella kontakter samt kompetenshöjande insatser.

Bolaget ska tillsammans med främjande nätverk för näringslivet utveckla samverkansformer och ha dialoger för bearbetning av koncept och projektförslag i syfte att optimalt nyttja gemensamma resurser.

Bolaget ska arbeta tillsammans med skola och näringsliv för att främja kompetensförsörjningen

Bolaget ska tillsammans med näringslivet arbeta med besök- och destinationsutveckling av Gislaveds kommun. Bolaget ska tillsammans med näringslivet ständigt förbättra och utveckla kommunens attraktivitet för att hålla över tid.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter av verksamheten

Under året har bolaget genomfört 3 styrelsemöten, ett strategimöte, samt en bolagsstämma. Verksamheten har planerats och följts upp enligt ägardirektiv och budget.

Arbete med ett näringslivsprogram pågår.

Bolaget har arbetat med besöksnäring och därigenom attraktivitet för besökare och invånare. Inom vårt arbete med kompetensförsörjning har flera projekt startats upp.

Etablering och expanderingsarbete och fortsatt arbete med lotsverksamheten har arbetats vidare med. Affärsutveckling och stödjande insatser för service och handel har genomförts.

Samarbetet inom BGR har utökats med fler projekt och Vision days.

Risk

Förtroendeförlust, att vi som en del av kommunen hämmas i vårt uppdrag kopplat till målkonflikter, vakanser, resursbrist och organisationsöversyn i Kommunhus AB.

Framtida utveckling

Viktigt är att fortsätta arbetet tillsammans med kommunen gällande näringslivsprogrammet och kring strategiska markfrågor för etableringar, bostäder, infrastruktur, kraftförsörjning, kompetensförsörjning och attraktivitetshöjande investeringar. Det skapar positivitet och framtidstro. Vi fortsätter med fokus på industri, turism och handel samt digitalisering och nya plattformar för effektivt resursutnyttjande.

5.1.3 Gislaved Energi Koncern AB

Org nr 559079-2932

Ordförande: Bengt-Anders Johansson **Ägare:** Gislaveds Kommunhus AB 100 %

Verkställande direktör: Hans Brunström **Antal ledamöter:** 7

Grunduppdrag

Koncernens uppdrag i korthet:

Koncernen ska i sin verksamhet på ett effektivt sätt erbjuda leveranssäkra och prisvärda energilösningar samt därmed förenlig verksamhet. Koncernens verksamhet ska bidra till utvecklingen av ett hållbart samhälle.

Koncernen ska bedriva produktion, distribution och handel inom energiområdet. Koncernen ska samverka och stödja kommunen i arbetet med klimat och energistrategin. Koncernen ska samverka i och stödja det strategiska utvecklingsarbete som kommunen bedriver. Koncernen ska utforska samt utveckla nya områden inom energiförsörjning i kommunen.

Koncernen ska på sikt utveckla miljöbelastande energikällor och genom framsynighet aktivt delta i processen för ett fossilt oberoende i kommunen. Koncernen ska i samverkan med kommunens förvaltningar och koncern, verka för en större energieffektivitet i bebyggelse och det lokala energisystemet.

I koncernens uppdrag ingår även ett samhällsansvar i syfte att bidra till en hållbar utveckling. Det handlar om ett estetiskt, etiskt, ekonomiskt, miljömässigt och socialt ansvarstagande.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter av verksamheten

Resultat efter finansiella poster per 2025-07 uppgår till 55 tkr.

Händelser av väsentlig betydelse

Ett nytt bolag (Gislaved Energi Service AB) har bildats i december år 2023 och som ett gemensamt bolag till Gislaved Energi AB och Gislaved Energi Elnät AB. Detta p.g.a. krav i ellagen.

Såväl Gislaved Energi Elnät AB och Gislaved Energi AB kan då med stöd av undantaget för intern upphandling köpa personaltjänster, och även andra tjänster, direkt från sitt dotterbolag utan att någon konkurrensutsättning krävs.

Framtida utveckling

Hänvisning sker till dotterbolagen Gislaved Energi AB:s, Gislaved Energi Elnät AB:s och Gislaved Energi Service AB:s beskrivningar av den framtida utvecklingen.

Inom kommunkoncernen sker löpande dialog och samarbete mellan de kommunala bolagen och ägaren i syfte att stärka och utveckla verksamheterna.

5.1.3.1 Gislaved Energi AB

Org, nr 556247-6514

Ordförande: Bengt-Anders Johansson **Ägare:** Gislaved Energi Koncern AB
100%

Verkställande direktör: Hans Brunström **Antal ledamöter:** 7

Grunduppdrag

Bolaget Gislaved Energi AB (GE) ingår sedan i början av oktober år 2016 som ett av två dotterbolag till Gislaved Energi Koncern AB. Det andra dotterbolaget är Gislaved Energi Elnät AB (GEE). Ett ytterligare bolag (Gislaved Energi Service AB) har bildats i december 2023 och som ett gemensamt bolag till GE och GEE. Detta p.g.a. krav i ellagen.

Ledorden "Närmare, Enklare och Snabbare" är nyckelord i vårt ständiga gemensamma förbättringsarbete och i vår kundkommunikation.

Elproduktionen i Klämman Vind AB, där bolaget äger 15%, har under perioden visat god produktion och hög tillgänglighet.

Bolaget äger Vikafors vattenkraftstation. Vattentillgången har periodvis varit låg och påverkat möjligheten till drift under vissa perioder.

Bolaget är miljöcertifierad enligt ISO14001:2015 och revision har genomförts i juni med en mindre avvikelse att hantera.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter av verksamheten

Resultat efter finansiella poster per 2025-07 uppgår till 2 927 tkr. Förra årets delårsresultat var smittad av en retroaktiv kostnad på 4 275 tkr. Det är en av förklaringarna till ett bättre resultat jämfört med föregående år. Vi ser inte att några större avvikelser/händelser under resten av året kommer att påverka lagd helårsbudget.

Händelser av väsentlig betydelse

Arbete har pågått med att installera en lucka för avstängning nedströms vid vattenkraftstationen Gyllenfors och kommer att färdigställas under hösten.

Bränslepriserna för fjärrvärmeproduktion ligger sedan förra året på en fortsatt hög nivå och har stabiliserats något.

En ökad volatilitet på elbörsen Nord Pool medför att riskerna för fastprisavtal har ökat. Bolaget har sedan år 2021 pausat tecknandet av fastprisavtal för elhandelskunderna. Bakgrunden är också den svängiga marknaden där bolaget inte vill låsa in kunderna i sannolikt höga elprisavtal.

Utbyggnaden av fjärrvärmenät och inkoppling av nya fjärrvärmekunder har fortsatt under perioden och en större omläggning av fjärrvärmeledningar har genomförts vid Gisleområdet.

Gislaved Energipark AB:

Gislaved Energi AB är delägare med 34% aktieinnehav i bolaget sedan år 2022.

Fortsatt låga elpriser för elproduktion via solceller bidrar till lägre intäkter än förväntat. Detta tillsammans med lägre utfall av intäkter för stödtjänstmarknaden, där våra batterier deltar, har medfört betydande nedgång av intäkterna jämfört med budget. Stödtjänstmarknaden är en del av elmarknaden där myndigheten Svenska Kraftnät köper in tjänster för att upprätthålla balansen i elnätet mellan elproduktion och elförbrukning i realtid. Dessa tjänster, som tillhandahålls av exempelvis batterilager eller flexibel elförbrukning, används för att stabilisera elnätets frekvens och undvika strömavbrott.

Framtida utveckling

Arbetet med att vidareutveckla värmeverksamheten i Gislaved och Anderstorp till en långsiktigt hållbar helhetslösning för uppvärmning av fastigheter fortsätter. Under perioden har fortsatt införsäljning av nya fjärrvärmeleveranser genomförts liksom utbyggnad. En större förändring av ledningssträckningen av fjärrvärmenätet i Gisleområdet har utförts.

Användningen av förnybara bränslen såsom biobränsle, sol, vind och vatten är viktigt i vårt fortsatta arbete för en hållbar och klimatsmart kommun.

Bolaget arbetar för att utveckla nätinfrastrukturen i Gislaveds kommun inom området Internet of Things (IoT).

Inom kommunkoncernen sker löpande dialog och samarbete mellan de kommunala bolagen och ägaren i syfte att stärka och utveckla verksamheterna.

5.1.3.2 Gislaved Energi Elnät AB

Org.nr 556223-8765

Ordförande: Bengt-Anders Johansson **Ägare:** Gislaved Energi Koncern AB
100%

Verkställande direktör: Hans Brunström **Antal ledamöter:** 7

Grunduppdrag

Bolaget Gislaved Energi Elnät AB (GEE) ingår sedan i början av oktober år 2016 som ett av två dotterbolag till Gislaved Energi Koncern AB. Det andra dotterbolaget är Gislaved Energi AB (GE). Ett ytterligare bolag (Gislaved Energi Service AB) har bildats i december 2023 och som ett gemensamt bolag till GE och GEE. Detta p.g.a. krav i ellagen.

Ledorden "Närmare, Enklare och Snabbare" är nyckelord i vårt ständiga gemensamma förbättringsarbete och i vår kundkommunikation.

Bolaget har under perioden fortsatt att investera för god leveranssäkerhet i elnätet, även för morgondagens elanvändare.

Bolaget är miljöcertifierad enligt ISO14001:2015 och revision har genomförts i juni med en mindre avvikelse att hantera.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter av verksamheten

Resultat efter finansiella poster per 2025-07 uppgår till 8 067 tkr, vilket innebär att årets budgeterade resultat i princip är uppnått. Förklaringen är bland annat något lägre transiteringsavgifter i kombination med högre andel upparbetad tid i pågående anläggningar. Dock är det svårt att göra en ren jämförelse med föregående år då personalen flyttades till annat bolag (Gislaved Energi Service AB) i maj 2024. Vissa kostnader har också flyttats och ska speglas i timkostnaden, vilken är lite för låg för tillfället och kommer därför påverka något negativt resten av året. Helårsbudgeten kvarstår därför.

Händelser av väsentlig betydelse

Bolaget Gislaved Energi Service AB har tidigare bildats som ett gemensamt dotterbolag till Gislaved Energi AB och Gislaved Energi Elnät AB. Detta för att det enligt 3 kap. 12 § ellagen inte längre är tillåtet för elnätföretag att bedriva någon annan verksamhet än nätverksamhet inom samma juridiska person.

Såväl Gislaved Energi Elnät AB och Gislaved Energi AB kan då med stöd av undantaget för intern upphandling köpa personaltjänster, och även andra tjänster, direkt från sitt dotterbolag utan att någon konkurrensutsättning krävs.

Bolaget har under perioden fortsatt arbetet inför byggnation av en ny mottagningsstation som placeras i närheten av kraftvärmeverket i Mossarp. Detta är en mycket stor investering för bolaget. Leveransen av transformatorer till mottagningsstationen är beräknad till februari år 2027.

Framtida utveckling

Bolaget kommer som tidigare att fortsätta förbättringsarbetet inom kundservice och bemötande.

Arbetet fortsätter också med nyinvesteringar i elnätet och som t.ex. avser nätstationer. Förlägningsarbeten av jordkabel sker enligt vår årliga investeringsplan i syfte att öka leveranssäkerheten ytterligare. Arbete med att investera i nya nätstationer sker löpande.

Digitaliseringen ökar i samhället och bolaget följer utvecklingen inom området elnät som ett av flera områden och uppgraderar systemen löpande.

5.1.3.3 Gislaved Energi Service AB

Ordförande: Bengt-Anders Johansson **Ägare:** Gislaved Energi AB 50 %, Gislaved Energi Elnät AB 50 %

Verkställande direktör: Hans Brunström **Antal ledamöter:** 7

Grunduppdrag

Bolaget Gislaved Energi Service AB (GES) ingår sedan i december år 2023 som ett dotterbolag till Gislaved Energi AB (GE) och Gislaved Energi Elnät AB (GEE). Anledningen till att GES bildades var ett lagkrav att GEE behövde renodlas och innefatta endast elnätsverksamhet.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter av verksamheten

Resultat efter finansiella poster per 2025-07 är negativt och uppgår till -615 tkr. Anledningen till detta beror på att koncernens gemensamma kostnader (inkl. personal) som belastar GES har vidarefakturerats med ett något för låg ersättning. Denna kommer att justeras under Q3 och balanseras för att kunna nå ett EBT på ca 10% (1 200 tkr) och därmed följa budget.

Händelser av väsentlig betydelse

Bolaget Gislaved Energi Service AB har bildats som ett gemensamt dotterbolag till Gislaved Energi AB och Gislaved Energi Elnät AB. Detta för att det enligt 3 kap. 12 § ellagen inte längre är tillåtet för ett elnätföretag att bedriva någon annan verksamhet än nätverksamhet inom samma juridiska person.

Såväl Gislaved Energi Elnät AB och Gislaved Energi AB kan då med stöd av undantaget för intern upphandling köpa personaltjänster, och även andra tjänster, direkt från sitt dotterbolag utan att någon konkurrensutsättning krävs.

Framtida utveckling

Bolaget ska fortsätta att utveckla effektiva stödtjänster till bolagen inom Gislaved Energi Koncern AB.

Inom kommunkoncernen sker löpande dialog och samarbete mellan de kommunala bolagen och ägaren i syfte att stärka och utveckla verksamheterna.

5.1.4 Gisleorp Lokaler AB

Org nr: 56090-7734

Ordförande: Tomas Törelund

Ägare: Gislaved Kommunhus AB, 100%

Verkställande direktör: Malin Larsson

Antal ledamöter: 7

Grunduppdrag

Gisleorp Lokaler AB (GLAB) har som uppdrag att inom kommunen uppföra, sälja, äga, etablera och skapa genomströmning för nya näringsverksamheter och offentliga behov i lokaler och fastigheter samt att äga, förvalta och utveckla Anderstorp Motorbana, Scandinavian Raceway samt förvalta och hyra ut sanerings- och exploateringsfastigheter på uppdrag av kommunstyrelsen. GLAB ska kunna erbjuda en variation av lokaler och har i uppdrag att bidra till att uppfylla kommunens mål att skapa en attraktiv kommun att leva och verka i för människor och för näringsliv.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter av verksamheten

Årets prognostiserade resultat på 358 tkr innan bokslutsdispositioner och skatt är 447 tkr högre jämfört med budget. De primära orsakerna är ökade intäkter i form av hyresgäst Anpassningar och minskade kostnader för reparationer och underhåll.

Händelser av väsentlig betydelse

Från och med den 1 januari 2025 har bolaget fått i uppdrag att förvalta kommunens exploaterings- och saneringsfastigheter. Uppdraget innefattar aktivt deltagare i de processer som rör fastigheternas tid från förvärv till avveckling, fastighetsadministration, kundtjänst och marknadsföring, fastighetsförvaltning, planering och utförande av underhåll samt uthyrning och jourberedskap.

Framtida utveckling

Tillståndet från Mark- och miljödomstolen och dess villkor kommer ha mycket stor betydelse för bolagets framtida verksamhet.

5.1.5 Tingsslätt Fastighets i Gislaved AB

Org nr: 559397-9940

Ordförande: Anton Sjödel

Ägare: Gislaved Kommunhus AB, 100%

Verkställande direktör: Stefan Eglinger

Antal ledamöter: 5

Grunduppdrag

Tingsslätt Fastighets i Gislaved AB är ägare till fastigheten Tingsslätt 12 och förvaltar och hyr ut denna tills dess att fastigheten blir till exploateringsbar mark.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter av verksamheten

Under året har nödvändigt underhåll och reparationer behövt prioriteras vilket medfört kostnader som inte kunnat planeras. Uthyrning av byggnaderna sker från och med halvårsskiftet vilket kommer att generera intäkter.

Händelser av väsentlig betydelse

Ett treårigt hyresavtal är tecknat med en extern aktör fortlöper. Tillträde skedde den 1 juli 2024.

Löpande underhåll genomförs.

Framtida utveckling

Uppgiften att förvalta och hyra ut fastigheten köps av Gisleorp Lokaler AB. Till dess att fastigheten kommer att användas i exploateringssyfte kommer den att underhållas och hyras ut.

6 Bilagor

6.1 Nämndernas förvaltningsberättelser

6.2 SÅM Samverkan Återvinning Miljö delårsrapport



såm^l



2025

DELÅRSREDOVISNING JANUARI-AUGUSTI

INNEHÅLL

Om SÅM	3
Förvaltningsberättelse, väsentliga händelser januari-augusti	5
Finansiell information SÅM	10
Redovisningsprinciper	17
Förbundsdirectionens godkännande	18



OM SÅM

BAKGRUND

SÅM tog över det kommunala ansvaret för insamling och hantering av hushållsavfall den 1 januari 2018. SÅM står för Samverkan Återvinning Miljö, och är ett kommunalförbund som gemensamt bildats av Gislaved, Gnosjö, Vaggeryd och Värnamo kommuner. Med inträdet av Hylte kommun tar SÅM över renhållningsansvaret i en femte medlemskommun från och med 1 januari 2026.

UPPDRAG

SÅM:s uppdrag är att ansvara för sophämtning, slamtömning, materialbehandling, gröntippar och återvinningscentraler i Gislaved, Gnosjö, Vaggeryd och Värnamo kommuner. Vi tror på en hållbar framtid och att vi tillsammans kan göra skillnad. Vi vill öka servicegraden till våra abonnenter, bidra till en långsiktigt hållbar utveckling, samt förbättra förutsättningarna för att ta vår region högre upp i den så kallade avfallstrappan, mot mer förebyggande, återanvändning och återvinning. Vi arbetar strategiskt och målinriktat för att minska avfallet i vår region. Det avfall som ändå uppstår vill vi i så stor utsträckning som möjligt återanvända eller återvinna för att på så sätt bidra till en framtid som håller länge.

ORGANISATION

SÅM är ett kommunalförbund, vilket kan beskrivas som en kommun i miniformat. Vårt högsta beslutande organ är förbundsdirektionen, som består av två ledamöter och två ersättare utsedda av respektive kommuns kommunfullmäktige. Direktionens ledamöter och ersättare väljs på fyra år räknat från och med den 1 januari året efter ordinarie val till fullmäktige ägt rum.

Direktionen väljer för varje mandatperiod bland sina ledamöter ordförande och vice ordförande med två års uppdrag. Uppdraget som ordförande respektive vice ordförande cirkulerar mellan medlemskommunernas ledamöter. Direktionen beslutar om förbundets större inriktningsfrågor (vad), medan tjänsteorganisationen utför uppdragen (hur). Direktionen utser även en förbundsdirektör som verkställande tjänsteman.

Ordinarie ledamöter i SÅM:s direktion under gällande mandatperiod:

Ordförande:

Marie Johansson (S), Gislaveds kommun

Vice ordförande:

Kristine Hästmark (M), Gnosjö kommun

Ordinarie ledamöter:

Kjell Örtlund (MiG), Gislaveds kommun

Camilla Karlsson (S), Gnosjö kommun

Gert Jonsson (M) Vaggeryds kommun

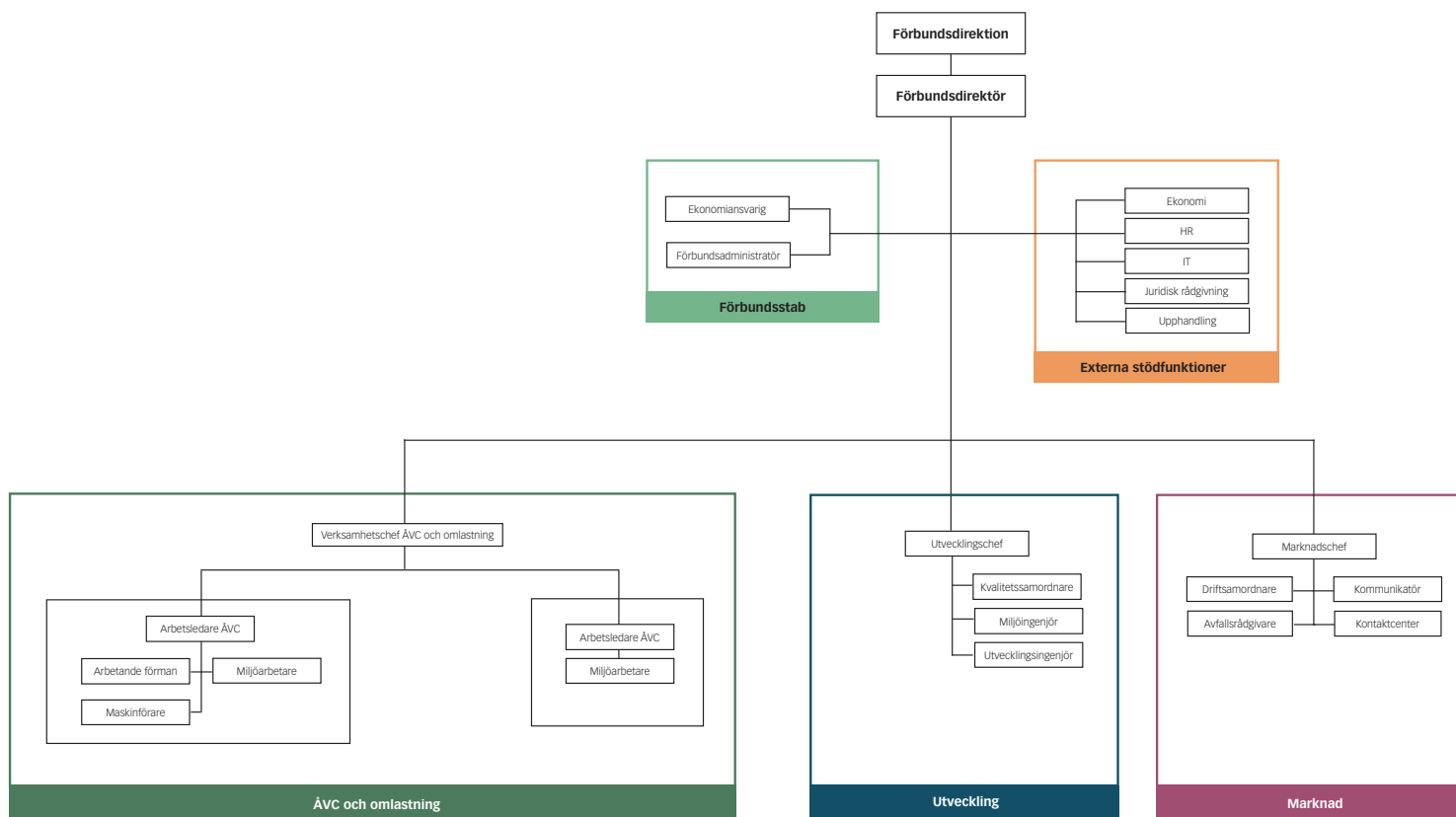
Klas Gustavsson (EMP), Vaggeryds kommun

Anetté Myrvold (S), Värnamo kommun

Tobias Petterson (M), Värnamo kommun

Ronny Löfquist (S), Hylte kommun (fr.o.m 2025-08)

Stina Isaksson (SD), Hylte kommun (fr.o.m 2025-08)



 SÅM har idag totalt 33 tillsvidareanställda, varav 15 är stationerade på kontoret i Skillingaryd och 18 är verksamma på de åtta återvinningscentraler som är placerade ute i de olika kommunerna. Utöver tillsvidareanställda tillkommer även visstids- och timanställda. Vissa tjänster inom ekonomi, upphandling, IT och personal köps in av Vaggeryds kommun.

EKONOMI OCH BUDGET

SÅM är en egen organisation i form av ett kommunalförbund. Den kommunägda mark som används för verksamheten i form av återvinningscentraler, gröntippar och omlastningsstationer arrenderas av SÅM.

Varje kommun har tecknat borgen för SÅM:s lån fördelat utifrån befolkningens mängd. Gislaveds kommun uppbär 33 % av förbundets totala gemensamma kostnader, Gnosjö kommun 11 %, Vaggeryds kommun 17 % och Värnamo kommun 39 %.

Kommunalförbundet finansieras genom renhållningstaxan och har en egen budget som under en treårsperiod förväntas generera ett nollresultat. Verksamhetsbudget för 2025 samt investeringsplan gällande 2025-2027 finns upprättad.

Förbundets budgetprocess är uppdelad i helår och tertial.



 T v: Under årets första åtta månader har ett aktivt arbete pågått kopplat till införandet av fastighetsnära förpackningsinsamling i samtliga GGVV-kommuners flerbostadshus.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

VÄSENTLIGA HÄNDELSE JANUARI-AUGUSTI 2025

FASTIGHETSNÄRA INSAMLING I FLERBOSTADSHUS

Regeringen har sedan tidigare beslutat att alla hushåll i Sverige ska kunna lämna sina förpackningar fastighetsnära senast den 1 januari 2027. Syftet är att fler förpackningar ska återvinnas och behovet av nya råvaror minska. Med fastighetsnära förpackningsinsamling blir det också enklare för hushållen att lämna sitt utsorterade förpackningsavfall till återvinning. Kravet på fastighetsnära insamling omfattar pappersförpackningar, plastförpackningar, ofärgade- respektive färgade glasförpackningar, metallförpackningar och tidningar/returpapper, utöver som tidigare matavfall och restavfall.

För villor har SÅM redan infört fastighetsnära förpackningsinsamling i GGV-kommunerna genom FNI via fyrpack. För flerbostadshus införs insamlingen successivt under åren 2025-2026 med början 1 september när den upphandlade insamlingsentreprenaden startar. Under årets första åtta månader har ett aktivt arbete bedrivits kopplat till

införandet, bland annat genom omfattande kontakter med fastighetsägare för rådgivning och besök, inventering av avfallsutrymmen samt framtagande av informationsmaterial till såväl fastighetsägare som hyresgäster. När SÅM tar över förpackningsinsamlingen i upphandlad regi, avslutas den tidigare auktorisationen. I det första skedet under hösten tas den förpackningsinsamling som skett av privata aktörer inom ramen för auktorisationen över, och utbyggnaden kommer därefter ske löpande under resten av detta och nästa år. Under våren fattades även det slutliga formella beslutet om Hylte kommuns inträde i SÅM. SÅM tar över det kommunala renhållningsansvaret från och med 1 januari nästa år och med detta följer att SÅM kommer införa fastighetsnära insamling av förpackningar i såväl småhus och flerbostadshus i Hylte kommun under år 2026.

HYLTE KOMMUN BLIR SÅM:S FEMTE MEDLEMSKOMMUN

Under år 2024 inkom kommunfullmäktige i Hylte kommun med en formell ansökan om att inträda som medlemskommun i SÅM. SÅM:s förbundsdirektion beslöt i sitt yttrande att bejaka ansökan och ett positivt beslut fattades i respektive kommunfullmäktige under senhösten samma år. En ny medlem i kommunalförbundet har slutligen antagits när samtliga

medlemmars fullmäktige bifallit ansökan och en ny förbundsordning fastställts, vilket skedde nu under sommaren 2025. Inträdet innebär att SÅM övertar det kommunala renhållningsansvaret i Hylte kommun från och med den 1 januari 2026. Under vår och sommar har ett intensivt arbete kopplat till inträdet pågått och kommer att intensifieras ytterligare under hösten. Parallellt med arbetet inför inträdet, arbetar SÅM även med att förbereda ett införande av fastighetsnära insamling hos såväl småhus som flerbostadshus i Hylte kommun under 2026. För Hylte kommun kommer en övergångstaxa antas för 2026 i och med att verksamheten succesivt kommer att anpassas till SÅM:s förutsättningar.

OMBYGGNATION GNOSJÖ ÅTERVINNINGSCENTRAL

Under sensommaren påbörjades ett arbete med att rusta upp återvinningscentralen i Gnosjö. Syftet är att skapa ett säkrare trafikflöde och att underlätta för besökare att lämna hushållens utsorterade grovavfall inklusive farligt avfall, förpackningar samt tidningar. Arbetet omfattar att leda om trafikflödet, flytta förpackningsinsamlingen närmare in- och utfart, asfaltering av flera ytor samt att en ny personalmodul kommer att sättas på plats.

Ombyggnationen planeras vara klar under senare delen av hösten och anläggningen kommer att ha öppet som vanligt under den inledande och avslutande delen av byggtiden. Under cirka en månad kommer dock återvinningscentralen att stänga. Under stängningen utökas öppettiderna på Hillerstorps återvinningscentral och besökare hänvisas under denna period dit eller till någon av SÅM:s andra återvinningscentraler.

OMBYGGNATION GISLAVEDS ÅTERVINNINGSCENTRAL

Parallellt med ombyggnationen av Gnosjö återvinningscentral pågår även planeringen inför en ombyggnation av Gislaveds återvinningscentral där en upphandling av byggtreprenör är genomförd. Ombyggnationen kommer att genomföras i två etapper med start under senhösten och slutligt färdigställande under våren 2026.

PLOCKANALYS FRÅN HUSHÅLL OCH FRAKTIONEN ENERGIÅTERVINNING

SÅM genomför återkommande en plockanalys vartannat år, och plockanalysen är även en av mätmetoderna för att följa upp SÅM:s mål i

avfallsplanen. Plockanalysen innebär att en i förväg bestämd mängd hushållsavfall plockas ut och sorteras för att därigenom kartlägga avfallets sammansättning. Även om plockanalysen ger en ögonblicksbild, bidrar analysen till värdefulla insikter kring kvaliteten på källsorteringen samt vilka material som förekommer i avfallet.

Under våren genomfördes en plockanalys av mat- respektive restavfall från villor och flerfamiljshus. Resultatet för restavfallsfraktionen visar bland annat att andelen tidningar och förpackningar har ökat något i både flerfamiljshus och villor jämfört med föregående analys. Likaså har mängden textilier i restavfallet ökat något i flerbostadshus men samtidigt minskat hos villor jämfört med för två år sedan. Mängden farligt avfall i restavfallsfraktionen har också ökat något i flerfamiljshus, medan nivån är oförändrad hos villor. Plockanalysen visar även att mängden oundvikligt matavfall i restavfallet har minskat medan det däremot har ökat i matavfallsfraktionen. Nytt för i år var även en plockanalys av fraktionen för grovavfall (energiåtervinning) på två av SÅM:s återvinningscentraler (Vaggeryd och Värnamo). Resultatet visar bland annat att en viss del återvinningsbart material återfinns i fraktionen men även föremål som skulle kunna gå till återbruk. Likaså små mängder farligt avfall respektive elavfall. Utifrån plockanalysens resultat kommer SÅM fortsatt att arbeta aktivt för bra kvalitet på de utsorterade fraktionerna.

KRAV PÅ SEPARAT UTSORTERING AV TEXTILAVFALL

Den 1 januari 2025 trädde krav på separat utsortering och insamling av textilavfall för såväl hushåll och verksamheter i kraft. Lagkravet omfattar kläder, väskor och accessoarer av textil, hemtextil och inredningstextil. Kommunerna ansvarar för det så kallade kommunala textilavfallet vilket framförallt kommer från hushåll. SÅM samverkar sedan tidigare med tre olika hjälporganisationer för insamling av textilier på återvinningsstationer och återvinningscentraler, vilka har fortsatt med insamlingen sedan det nya kravet kom.

Lagändringen har inneburit att mycket stora volymer textilavfall sorterats ut och lämnats till insamling såväl nationellt som lokalt, och trycket har varit högt på insamlingsaktörerna med överfulla textilbehållare som följd. Som ett sätt att minska det stora inflödet till aktörerna införde SÅM under sommaren ett separat flöde för trasig och skadad textil på samtliga återvinningscentraler, och även på detta flöde har trycket varit stort. Trots införandet av det separata flödet har insamlingsaktörerna aviserat en mycket



fiskeredskap som är helt eller delvis gjorda i plast. Insamlingsansvaret är en konsekvens av ett infört producentansvar vars syfte är att öka återvinningen och återanvändningen av fiskeredskap samt att minska nedskräpningen. SÅM har löst insamlingsansvaret genom att införa kärl för insamling av fiskeredskap på samtliga återvinningscentraler, dit hushållen är välkomna att lämna fiskespön, fiskenät, håvar och burar för kräft- eller hummerfiske med mera.

FÖRPACKNINGSINSAMLING PÅ TORG, I PARKER SAMT PÅ ANDRA POPULÄRA PLATSER

Från och med år 2026 är kommunerna skyldiga att samla in förpackningsavfall från vissa torg, parker och andra populära offentliga platser. Ansvar för ytterst kommunernas enheter för gaturenhållning och skyltning, men under våren och sommaren har SÅM och gatu-/parkförvaltningarna tillsammans genomfört ett projekt där insamling av förpackningar under en period har skett via kärlskåp på torget i Skillingaryd. Under hösten kommer testet att utvärderas, så att kommunerna därefter kan ta ställning till hur denna typ av förpackningsinsamling bäst utförs inom GGKV-kommunerna.

KOMMUNIKATIONSINSATSER

Under året har det pågående utvecklingsarbetet av extern webbplats fortsatt. Syftet med en ny webbplats är att bättre uppfylla gällande standarder och lagkrav men också att kunna möta allmänhetens behov av tydlig och lättillgänglig information. Under sommaren genomfördes användartester tillsammans med den upphandlade webbyrån. Lanseringen planeras ske under senhösten.

Ett flertal kommunikationsinsatser har även genomförts i enlighet med upprättad verksamhetsplan för året. Under våren och försommaren genomfördes en digital kampanj för att uppmuntra till användning av flergångsförpackningar, med bland annat en film i sociala medier. Under sommaren lanserades även en mindre kampanj på tema avfallsförebyggande med fokus på textil och DIY (Do It Yourself). I samband med kampanjen upprättades en ny sektion på den externa webbplatsen där goda exempel på återbruk och miljömässigt hållbara val samlas.

Under sensommaren och början av hösten genomförs en kampanj med syfte att minska mängden matsvinn. Till detta utarbetas även ett kommunikationskit för flerbostadshus som fastighetsägare själva kan välja

ansträngd situation under sensommaren och fler åtgärder kommer behöva ske framåt.

I juli månad fattade regeringen beslut om en revidering av vilket textilavfall som ska sorteras ut och samlas in separat. Enligt det nya beslutet ska viss trasig eller fläckig textil, som försvårar återbruk eller materialåtervinning, inte samlas in separat från och med den 1 oktober 2025. För hushållens del innebär det att sådant textilavfall åter kan slängas i restavfallet medan textil som kan återbrukas eller materialåtervinnas som tidigare ska lämnas till textilinsamling. I vilken omfattning ändringarna kommer att påverka volymer och flöden är svårt att uppskatta.

Med förändringen vid årsskiftet fick kommunerna även ansvar för insamlingen av kommunalt textilavfall från detaljhandeln. SÅM har valt att hantera denna insamling genom en auktorisation, det vill säga att det enbart är SÅM eller entreprenörer som är godkända av SÅM som får samla in sådant textilavfall. Det har dock ännu varit svårt att få någon entreprenör att ansluta sig till auktorisationen.

INSAMLING AV TRASIGA FISKEREDSKAP

Vid årsskiftet trädde en ny lag i kraft som gav kommunerna ansvar att samla in trasiga

att nyttja i sitt arbete. Kitet kommer att leva kvar som material för nedladdning även efter avslutad kampanj.

EVENT OCH STUDIEBESÖK

Under årets första åtta månader har stort fokus legat på det kommande införandet av fastighetsnära förpackningsinsamling i flerbostadshus och SÅM har genomfört informationsbesök hos såväl kommunala fastighetsbolag som hos enskilda hyresfastigheter/bostadsrättsföreningar. Därutöver har ett par skolbesök genomförts där eleverna har fått lära sig om återvinning samt smarta avfallsförebyggande val. Under året har en ökad efterfrågan kring deltagande på informationsträffar märkts, vilket är positivt.

VERKSAMHETSMÅL OCH MÅLUPPFYLLELSE

AVFALLSPLAN OCH VERKSAMHETSPLAN

Avfallsplan 2024-2030 omfattar sex gemensamma målområden för GGVV-kommunerna; Förebygga avfall, Öka återanvändningen, Välfungerande återvinning, Minska avfallets farlighet, Människan i fokus och Minska nedskräpningen. Syftet med varje målområde specificeras genom strategier och varje målområde innehåller specifika mål för kommunerna respektive SÅM samt förslag på åtgärder.

Med utgångspunkt i den långa planperioden och att omvärldsförutsättningarna ständigt förändras, innehåller avfallsplan 2024-2030 inga definitiva åtgärder. SÅM och kommunerna planerar istället konkreta åtgärder i sin årliga verksamhetsplanering. I början av året arbetade SÅM fram ett förslag till verksamhetsplan för 2025 med ett flertal åtgärder direkt kopplade till målsättningarna i avfallsplanen. Majoriteten av åtgärderna består av kommunikativa insatser, återbruksinsatser och utveckling av återvinningscentralerna.

SÅM har tre mätmetoder för uppföljning av uppsatta mål och åtgärder i avfallsplanen. Dessa är kundundersökningen Svensk Avfallshantering som genomförs vartannat år, en plockanalys för att undersöka avfallets sammansättning i stickprov från hushållen och som även denna genomförs vartannat år, senast under våren 2025 samt årlig statistik över insamlade avfallsmängder. För möjlighet till löpande uppföljning under planperioden, har SÅM delat upp målen under respektive målområde till årliga etappmål.

Avfallsplanen anger även att en delavstämning ska

genomföras vartannat år, första gången år 2025 med en redovisning av aktuell måluppfyllelse och genomförda åtgärder. En rapport sammanställdes under sommaren och redovisades till förbundsdirektionen under augusti månad. Delavstämningen visar att hittills genomförda åtgärder har haft resultat och att SÅM har uppnått flera etappmål. Det är dock fortfarande förhållandevis tidigt i planperioden och det återstår således att se om den positiva trenden kommer att kvarstå. För vissa mål visar dock delavstämningen en negativ utveckling trots genomförda åtgärder; detta gäller framförallt uppkomsten av mängden matsvinn samt vilja till hållbara val och konsumtionsvanor för att minska mängden avfall. SÅM kommer att fortsätta arbeta aktivt för att uppnå avfallsplanens mål.

REVIDERING AV LOKALA AVFALLSFÖRESKRIFTER

Under året har revideringsarbetet av de lokala avfallsföreskrifterna fortsatt. Avsikten var att kunna ställa ut avfallsföreskrifterna för allmänhetens synpunkter under sommaren, men på grund av förändringar inom avfallslagstiftningen har fler justeringar behövt göras. Den nya målsättningen är att kunna ställa ut föreskrifterna under hösten så att de därefter kan antas i respektive medlemskommun. Avsikten är att föreskrifterna även ska kunna antas i Hylte kommun inför inträdet i SÅM. Tillsammans utgör avfallsplanen och de kommunala avfallsföreskrifterna den så kallade renhållningsordningen som beskriver regler och strategiska planer för hantering av hushållens avfall, så kallat kommunalt avfall.

PERSONALREDOVISNING

SÅM har totalt 33 inrättade tillsvidareanställningar. Av dessa är 15 medarbetare stationerade på kontoren i Skillingaryd och 18 medarbetare på återvinningscentralerna ute i kommunerna. Utöver tillsvidareanställda tillkommer även visstids- och timanställda. Vissa tjänster inom ekonomi, upphandling, IT och HR köps in av Vaggeryds kommun.

Antal anställda	Kvinnor	Män	Totalt
Tillsvidareanställda*	18	15	33
Visstidsanställda/Vikariat	4	10	14
Årsarbetare**	16,85	17,0	33,85

* Antal tillsvidareanställda 2025-08-31.

** Tjänstgöringsgrad omräknat till heltid.

Sjufrånvaro	Kvinnor	Män	Totalt
Antal timmar	520	926	1446
Sjukfrånvaro %	2,43	3,97	3,23
Sjukfrånvaro över 60 dgr %	30,45	0,00	10,94



 Under året har SÅM tagit emot studiebesök samt besökt skolklasser i olika årskurser. SÅM har även genomfört informationsbesök hos såväl kommunala fastighetsbolag som hos enskilda hyresfastigheter/bostadsrättsföreningar inför att fastighetsnära insamling ska införas hos flerbostadshus.

PERSONAL- OCH ORGANISATIONSFÖRÄNDRINGAR

I slutet av förra året valde verksamhetschefen för ÅVC och omlastning att säga upp sig till förmån för nytt uppdrag. En rekryteringsprocess genomfördes med hjälp av ett lokalt rekryteringsföretag och en ny medarbetare tillträdde tjänsten i början av april. I början av årets fattades även beslut om att inrätta en ytterligare arbetsledartjänst inom ÅVC-verksamheten. När Hylte kommun inträder som femte medlemskommun i SÅM växer förbundet geografiskt, varpå behov finns av att kunna dela upp anläggningar och arbetsledarskap i två geografiskt likvärdiga områden. En rekrytering genomfördes under våren och i mitten av augusti tillträdde en ny arbetsledare för området Vaggeryd och Värnamo inklusive omlastning. SÅM:s arbetsledare sedan tidigare kommer att ansvara för område Gnosjö, Gislaved och Hylte.

Även en medarbetare inom kontaktcenter valde att avsluta sin anställning i slutet av förra året. Tjänsten var tidigare tidsbegränsad, men utifrån verksamhetens behov fattade SÅM beslut om att inrätta tjänsten permanent. En rekrytering genomfördes runt årsskiftet och i februari tillträdde en ny tillsvidareanställd medarbetare tjänsten.

KOMPETENSUTVECKLING

SÅM arbetar kontinuerligt med kompetensutveckling inom verksamheten. För medarbetare på kontoret har kompetenshöjande insatser hittills under året inneburit avfallsjuridik, systemkunskap och krisberedskap/kontinuitetshantering. Inom ÅVC-verksamheten har utbildning för hjullastarkort genomförts för nya medarbetare och senare under hösten kommer en utbildning inom hantering av farligt avfall att genomföras.

FÖRÄLDRALEDIGHETER

Några medarbetare har varit partiellt föräldralediga under året. Ingen medarbetare har varit föräldraledig på heltid.

PERIODENS RESULTAT

INTÄKTER

Intäkterna för SÅM ligger plus 1 028 tkr mot budget. De ökande intäkterna beror bland annat på högre ersättning från förpackningsproducenterna (1 072 tkr), taxeintäkterna (873 tkr) och ej budgeterade intäkter (390 tkr). Material från återvinningscentralerna bidrar med lägre intäkter på -1 309 tkr än tidigare, med främsta orsak att ersättningen för träförsäljningen är betydligt lägre 2025.

KOSTNADER

- Kostnaderna för SÅM är totalt 5 189 tkr lägre än budgeterat under perioden januari till augusti. De lägre kostnaderna beror till stor del på gynnsamma upphandlingar där behandlingsavgifter och transportkostnader minskat. Även konjunkturläget bidrar då mindre mängder avfall lämnas in till SÅM:s anläggningar.
- Kostnaderna för administrationen ligger cirka 2 267 tkr lägre än budget. Hälften är kopplat till personalkostnader där en tjänst har varit vakant samt att tjänsten som verksamhetschef för ÅVC och omlastning var vakant under en period. Därutöver avses främst konsultkostnader och informationsinsatser som är planerade längre fram 2025.
- Kostnaderna för insamling av hushållsavfall ligger 153 tkr lägre än budget. Detta beror framförallt på att det inte skett några indexeringar i befintliga avtal.
- Behandlingskostnaderna för matavfall och restavfall ligger 828 tkr lägre än budget. Detta beror framförallt på att det inte skett några indexeringar i befintliga avtal samt mindre avfallsmängder än förväntat.
- Kostnaderna för anläggningarna ligger cirka 1 941 tkr lägre än budget vilket bland annat beror på lägre kostnader för mottagning, transport och behandling av material under perioden januari till augusti.
- De finansiella kostnaderna ligger något lägre än budget (220 tkr).

AVSKRIVNINGAR

Årets planerade investeringar på återvinningscentralerna har försenats. Totalt sett är avskrivningskostnaderna därför 382 tkr längre än budget.

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING OCH BALANSKRAVET

Kommunallagen ställer krav på god ekonomisk hushållning för kommunerna. SÅM är ett kommunalförbund som utifrån kommunallagen har övertagit medlemskommunernas ansvar enligt 15 kap. miljöbalken. Ansvar för avfallshantering som åligger kommunerna enligt denna lag.

Avfallsverksamheten är en strikt taxefinansierad verksamhet som ska utgå ifrån kommunallagens självkostnadsprincip enligt 2 kap. 6 §. Självkostnadsprincipen säger att kommuner och därigenom kommunalförbund inte får ta ut högre avgifter än vad som motsvarar kostnaderna för de tjänster och nyttigheter som de tillhandahåller. Även i kommuner ska således avfallsverksamheten särredovisas från kommunens övriga verksamhet. Överuttag, det vill säga taxeinkomster som överstiger kostnaderna för det kommunala avfallsuppdraget, ska inte betraktas som en vinst utan som en skuld som ska återföras till avgiftskollektivet. I normgivningen för den kommunala redovisningen görs följande uttolkning; "I den mån verksamhetens avgiftsuttag uttryckligen regleras av självkostnadsprincipen och avgiftsuttaget överskrider självkostnaden, ska intäkten minskas och överuttaget bokföras som en förutbetalad intäkt (det vill säga som en skuld till avgiftskollektivet)." Detta innebär att taxeinkomsterna bör intäktsredovisas enligt den omvända matchningsprincipen.

Då överuttag enligt ovan inte är att anse som en vinst, utan snarare en skuld, så konstateras det samtidigt att grundregeln i balanskravet, att intäkterna ska vara större än kostnaderna, inte är tillämpligt för SÅM:s verksamhet. Med anledning av detta så redovisas normalt inget balanskravsresultat.

I rättspraxis har det godtagits att återbetalningspliktiga överuttag inte betalas tillbaka direkt till brukarna utan att medlen i stället gottgörs avgiftskollektivet genom avgiftsuttaget. En förutsättning för en sådan kollektiv reglering har varit att det skett enligt plan och inom en inte alltför lång tid från överuttaget. Eftersom varje generation ska stå för sina kostnader har det ansetts rimligt att återföring av överuttag sker inom en treårsperiod. Regleringen enligt denna "treårsregel" kan således ske genom att justera avgiftsuttaget eller kostnadsnivån upp eller ned beroende på vilken situation avfallsverksamheten befinner sig i.

Den 1 januari 2024 övertog kommunerna det operativa ansvaret för insamling av förpackningsavfall från hushåll. För insamlingen får kommunerna en ekonomisk kompensation från förpackningsproducenterna. Under 2024 blev ersättningen för den fastighetsnära insamlingen hos permanentboende villahushåll högre än väntat, vilket innebar att SÅM fick ett överuttag på 11,2 miljoner kronor. Överuttaget 2024 är därmed bokfört som en kortfristigt skuld till avgiftskollektivet i delårsbokslutet

En återbetalning till fastighetsägare för villahushåll (permanentbostad) kommer ske under hösten 2025 för att minska skulden till taxekollektivet. De flesta som uppfyller återbetalningskriterierna kommer få ett avdrag på sin faktura i september månad 2025, resterande får ersättningen utbetald genom Swedbanks lön- och utbetalningssystem, SUS, senare under hösten.

FINANSIELLA MÅL

Förbundsdirectionen har beslutat

- att förbundet ska bedriva sin verksamhet enligt självkostnadsprincipen som finns redovisad i Kommunallag 2017:725, 2 kap 6§, samt enligt Miljöbalken 1998:808, 27 kap. 5§ som anger att renhållningsavgiften skall bestämmas till högst det belopp som behövs för att täcka nödvändiga kostnader.

- att resultatet skall balanseras mot ett nollresultat över en tidsperiod om tre år.

BORGENSÅTAGANDE OCH LÅN

I förbundsordningen framgår att kommunalförbundet SÅM får uppta lån, samt att om borgen krävs av kreditgivare, ska samtliga kommunmedlemmar gå i borgen för lånet eller leasingavtalet.

Vissa kreditgivare kräver därtill ett regressavtal som klargör medlemskommunernas hantering av den finansiella risken, det vill säga hur man avser fördela den solidariska borgen sinsemellan. Ett regressavtal finns således tecknat mellan kommunalförbundets medlemskommuner, där respektive kommuns procentuella andel av förbundets totala invånarantal avgör andel i förbundets tillgångar och skulder.

Borgensförbindelser, Mnkr	Borgenslimit	Skuld 2025-08
Solidarisk borgen för samtliga kommuner, låneförbindelser	250,0	115,0
Solidarisk borgen för samtliga kommuner, checkräkningskredit	10,0	0,0
Totalsumma	260,0	115,0
Gislaved kommuns andel (33 %) låneförbindelser	82,5	38,4
Gislaved kommuns andel (33 %) checkräkningskredit	3,3	0,0
Totalsumma Gislaveds kommun	85,8	38,4
Gnosjö kommuns andel (11 %) låneförbindelser	27,5	12,7
Gnosjö kommuns andel (11 %) checkräkningskredit	1,1	0,0
Totalsumma Gnosjö kommun	28,6	12,7
Värnamo kommuns andel (39 %) låneförbindelser	97,5	44,9
Värnamo kommuns andel (39 %) checkräkningskredit	3,9	0,0
Totalsumma Värnamo kommun	101,4	44,9
Vaggeryd kommuns andel (17 %) låneförbindelser	42,5	19,0
Vaggeryd kommuns andel (17 %) checkräkningskredit	1,7	0,0
Totalsumma Vaggeryd kommun	44,2	19,0

FINANSIELL INFORMATION SÅM

RESULTATRÄKNING

Mnkr	Not	Prognos 2025	202508	202408	202412
Intäkter	1	151,8	103,3	98,9	149,3
Kostnader	2	-122,8	-81,1	-77,7	-119,0
Avskrivningar	3	-16,0	-10,5	-9,4	-14,5
Nettokostnader		13,0	11,7	11,8	15,8
Finansiella intäkter	4	0,2	0,2	0,2	0,3
Finansiella kostnader	5	-3,2	-2,1	-3,0	-4,8
Periodens resultat		10,0	9,7	8,9	11,2

BALANSRÄKNING

Mnkr	Not	202508	202408	202412
Tillgångar				
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	6	37,4	34,9	37,7
Maskiner och inventarier	7	59,9	65,4	66
Immateriella anläggningstillgångar	8	0,0	0,0	0,0
Summa anläggningstillgångar		97,3	100,4	103,7
Kortfristiga fordringar	9	38,2	40,3	47,0
Likvida medel	10	33,6	14,0	4,8
Summa omsättningstillgångar		71,8	54,3	51,8
Summa tillgångar		169,0	154,7	155,5
Eget kapital och skulder				
Årets resultat	11	9,7	8,9	11,2
Eget kapital	11	11,0	11,0	11,0
Summa eget kapital		20,7	19,9	22,2
Avsättningar	12	1,1	1,0	1,3
Skulder				
Långfristiga skulder	13	115,0	115,0	115,0
Kortfristiga skulder	14	17,3	6,1	5,6
Leverantörsskulder	14	15,0	12,8	11,4
Summa kortfristiga skulder		32,3	18,8	17,0

NOTFÖRKLARINGAR

Not 1			
Verksamhetens intäkter, Mnkr	202508	202408	202412
Försäljningsmedel	5,6	6,8	10,4
Taxor och avgifter	97,3	91,9	138,8
Övriga intäkter	0,4	0,2	0,2
Summa	103,3	98,9	149,3

Not 2			
Verksamhetens kostnader, Mnkr	202508	202408	202412
Anläggnings, underhållningsmater, inventarier	0,0	1,4	1,5
Köp av verksamhet	43,9	40,3	61,1
Personalkostnader	14,7	13,7	21,0
Lokal och markhyror	1,0	1,0	1,7
Övriga verksamhetskostnader och tjänster	21,5	21,3	33,7
Summa	81,1	77,7	119,0

Not 3			
Av- och nedskrivningar, Mnkr	202508	202408	202412
Avskrivning Immateriella anläggningar	0,0	0,0	0,0
Avskrivning Återvinningscentraler och övriga anläggning	1,7	1,5	2,3
Avskrivning Maskiner och inventarier	8,8	7,9	12,2
Summa	10,5	9,4	14,5

Not 4			
Finansiella intäkter, Mnkr	202508	202408	202412
Ränteintäkter	0,0	0,0	0,1
Övriga finansiella intäkter	0,2	0,1	0,2
Summa	0,2	0,2	0,3

Not 5			
Finansiella kostnader, Mnkr	202508	202408	202412
Räntekostnader	2,1	3,0	4,8
Övriga finansiella kostnader	0,0	0,0	0,0
Summa	2,1	3,0	4,8

Not 6			
Mark, byggnader och tekniska anläggningar, Mnkr	202508	202408	202412
Ingående anskaffningsvärde	63,2	55,1	55,1
Investeringar	1,4	4,6	8,1
Utgående anskaffningsvärde	64,6	59,7	63,2
Ingående ack avskrivningar	-25,5	-23,2	-23,2
Årets avskrivningar	-1,7	-1,5	-2,3
Utgående ack avskrivningar	-27,2	-24,7	-25,5
Utgående redovisat värde	37,4	34,9	37,7
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	41 år	44 år	41 år

Not 7			
Maskiner, inventarier, fordon, Mnkr	202508	202408	202412
Ingående anskaffningsvärde	116,2	111,7	111,7
Investeringar	2,7	1,0	5,9
Utrangering	0,0	0,0	-1,4
Utgående anskaffningsvärde	118,9	112,7	116,2
Ingående ack avskrivningar	-50,2	-39,4	-39,4
Årets avskrivningar	-8,8	-7,9	-12,2
Utrangering	0,0	0,0	1,4
Utgående ack avskrivningar	-59,0	-47,3	-50,2
Utgående redovisat värde	59,9	65,4	66,0
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	11 år	11 år	11 år

Not 8			
Immateriella anläggningstillgångar, Mnkr	202508	202408	202412
Ingående anskaffningsvärde	0,5	0,5	0,5
Investeringar	0,0	0,0	0,0
Utgående anskaffningsvärde	0,5	0,5	0,5
Ingående ack. avskrivningar	-0,5	-0,5	-0,5
Årets avskrivningar	0,0	0,0	0,0
Utgående ack avskrivningar	-0,5	-0,5	-0,5
Utgående redovisat värde	0,0	0,0	0,0
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	5 år	5 år	5 år

Not 9			
Kortfristiga fordringar Mnkr	202508	202408	202412
Kundfordringar Vaggeryd	1,0	0,8	4,1
Kundfordringar Värnamo	2,6	2,1	8,3
Kundfordringar Gnosjö	0,7	1,0	3,1
Kundfordringar Gislaved	1,6	1,7	7,6
Skattemedel	0,6	1,1	3,3
Interimposter	30,0	29,7	21,1
Övriga fordringar inkl moms	1,6	4,0	-0,4
Summa	38,2	40,3	47,0

Not 10			
Likvida medel, Mnkr	202508	202408	202412
Bankmedel	33,6	14,0	4,8
Summa	33,6	14,0	4,8

Not 11			
Eget kapital, Mnkr	202508	202408	202412
Årets resultat	9,7	8,9	11,2
Övrigt eget kapital	11,0	11,0	11,0
Summa	20,7	19,9	22,2

Not 12			
Avsättningar, Mnkr	202508	202408	202412
Pensioner	0,5	0,5	0,5
Löneskatt	0,6	0,4	0,8
Summa	1,1	1,0	1,3

Not 13			
Långfristiga skulder, Mnkr	202508	202408	202412
Långfristigt lån	115,0	115,0	115,0
Summa	115,0	115,0	115,0

Not 14			
Kortfristiga skulder, Mnkr	202508	202408	202412
Leverantörsskulder	15,0	12,8	11,4
Arbetsgivaravgifter	0,5	0,4	0,4
Personalens källskatt	0,4	0,3	0,3
Semesterlöneskuld	0,8	1,0	1,2
Skuld till avgiftskolletivet	11,2	0,0	0,0
Övriga interimsskulder	4,4	4,4	3,7
Summa	32,3	18,8	17,0

INVESTERINGSREDOVISNING, MNKR

Id	Akt	Investeringar	Investeringsutgifter 202501-202508	Investeringsutgifter 202401-202408
	ingen akt	Investering Värnamo	0,00	1 969 126,20
7001		SUMMA Värnamo	0,00	1 969 126,20
	ingen akt	Investering Gnosjö	608 089,00	0,00
7002		SUMMA Gnosjö	608 089,00	0,00
	ingen akt	Investering gemensam	2 660 813,00	1 298 728,00
7004		SUMMA gemensam	2 660 813,00	1 298 728,00
	ingen akt		738 000,00	6 240,00
7006		SUMMA Om-och tillbyggnad Hillerstorps ÅVC	738 000,00	6 240,00
	ingen akt		0,00	2 316 094,00
7007		SUMMA Övertagande av återvinningsstationer	0,00	2 316 094,00
	ingen akt		16 440,00	0,00
7008		SUMMA Om- och tillbyggnad av Gislaveds ÅVC	16 440,00	0,00
		Totalsumma investering	4 023 342,00	5 590 188,20

REDOVISNINGSPRINCIPER

Kommentarer till rekommendationer från rådet för kommunal redovisning

R2 Intäkter från avgifter, bidrag och försäljning

En inkomst redovisas med det belopp som bolaget fått eller kommer att få. En inkomst redovisas normalt som intäkt först när samtliga av följande villkor är uppfyllda: Inkomsten är möjlig att beräkna på ett tillförlitligt sätt, det är sannolikt att de ekonomiska fördelar som är förenliga med transaktionen kommer att tillfalla bolaget samt de eventuella utgifter som uppkommit eller som förväntas uppkomma till följd av transaktionen kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

R3 Redovisning av immateriella tillgångar

Linjär metod tillämpas för avskrivningar. Varje investeringsprojekt använda nyttjandeperiod utgör bedömningsgrund för avskrivningens längd. Redovisning av ackumulerade avskrivningar i not till balansräkningen sker separat enligt bruttometod.

R4 Materiella anläggningstillgångar

Linjär metod tillämpas för avskrivningar. Varje investeringsprojekt använda nyttjandeperiod utgör bedömningsgrund för avskrivningens längd. Redovisning av ackumulerade avskrivningar i not till balansräkningen sker separat enligt bruttometod. Komponentavskrivning tillämpas på vissa övertagna investeringar samt på alla nyinvesteringar.

R6 Nedskrivningar

Ingen nedskrivning av anläggningstillgång har skett under året.

R7 Redovisning av lånekostnader

Rekommendationen efterföljs. Lånekostnader belastar resultatet för årsbokslutet. Upptagna lån redovisas som långfristig skuld.

R9 Avsättningar och ansvarsförbindelser

Inga ansvarsförbindelser finns.

R10 Upplysningar om pensionsmedel och pensionsförpliktelser

Rekommendationen efterlevs helt. SÅM köper värderingshjälp från Skandia för att erhålla rätt avsättning och ansvarsförbindelse.

Upplysningar enligt rekommendationen lämnas i not till balansräkningen. Redovisning sker enligt rekommendationer för avsättningar.

R13 Redovisning av kassaflöden

Bolaget följer rekommendationen att redovisa en kassaflödesanalys som utmynnar i en förändring av likvida medel och uppdelad i olika sektorer.

Informationer från rådet för kommunal redovisning

Ankomstregistrering av leverantörsfakturor:

Samtliga leverantörsfakturor mottas centralt av ekonomienheten i Vaggeryds kommun.

Ankomstregistrering sker direkt. Administration av leverantörsfakturor köps som tjänst från Vaggeryds kommun. Samverkan Återvinning Miljö har leasingavtal på två bilar. Återstående skuld på dessa är beloppsmässigt förhållandevis små och har inte redovisats som finansiell leasing i enlighet med rekommendation RKR R5 Leasing.

Egna upplysningar

- Löner, semesterersättningar och övriga löneförmåner har redovisats enligt kontantmetoden.

- Semesterlöneskuld avseende månadsavlönade periodiseras löpande månadsvis och har skuldbokförts.

- Personalomkostnadspålägg har interndeiterats med 40,24 %.

- Kommunernas andel av resultatet fördelas enligt beslutad kvotfördelning: Vaggeryd 17 %, Värnamo 39 %, Gislaved 33 %, Gnosjö 11 %.

FÖRBUNDS DIREKTIONENS GODKÄNNANDE

Direktionen intygar härmed att denna delårsredovisning upprättats i enlighet med årsredovisningslagen, ÅRL och att den ger en rättvisande bild av förbundets verksamhet, ställning och resultat, samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som förbundet står inför. Delårsredovisningen har godkänts för utfärdande av förbunds direktionen.

Marie Johansson (S)

Ordförande

Kristine Hästmark (M)

Vice ordförande

Kjell Örtlund (MiG)

Ledamot

Camilla Karlsson (S)

Ledamot

Gert Jonsson (M)

Ledamot

Klas Gustavsson (EMP)

Ledamot

Tobias Pettersson (M)

Ledamot

Anetté Myrvold (S)

Ledamot



Centralplan 5, 568 30 Skillingaryd 010-414 47 00 kontakt@samiljo.se www.samiljo.se
Orgnr. 222000 - 3228

måndag 2025-09-22 12:51

Inkommande mail

Till: kommunen@gislaved.se <kommunen@gislaved.se>; kommunstyrelsen@vaggeryd.se <kommunstyrelsen@vaggeryd.se>; kommun@gnosjo.se <kommun@gnosjo.se>

Kopia: Sanna Rickardsson <Sanna.Rickardsson@gnosjo.se>; Anna Eriksson <anna.eriksson@vaggeryd.se>

Från: Elma Travancic <elma.travancic@varnamo.se>

Skickat: 12:51

Bilagor: image001.png;image002.png;image003.png;Verksamhetsberättelse ÖN GGVV delår 2025, ekonomi.pdf

Budgetuppföljning/prognos per 250831 för överförmyndarnämnden GGVV

Hej,

Bifogat finnes budgetuppföljning/prognos per 250831 avseende överförmyndarnämnden GGVV samt nedan en kommentar angående överförmyndarenheten GGVV.

Verksamhetsberättelse ÖFN delår 2025 kommer att expedieras ut efter nämndsbeslut.

Överförmyndarenheten beräknar +/-0 vid årets slut, finns dock över- och underskott inom enheten för följande poster:

Överskott beräknas för lönekostnader med ca 85 tusen kronor, beror på vakanser.

Underskott på grund av ökade kostnader vid införande av ett nytt it-system med ca -85 tusen kronor.

Vid frågor eller funderingar är ni välkomna att kontakta oss.

Med vänlig hälsning,

Elma Travancic
Enhetschef

Överförmyndarenheten GGVV
Kommunledningsförvaltningen
Värnamo kommun, 331 83 Värnamo
Telefon kontaktcenter 0370-37 70 00
E-post elma.travancic@varnamo.se
kommun.varnamo.se



Överförmyndarnämnd gemensam Värnamo, Gislaved, Vaggeryd och Gnosjö**Driftverksamhet**

	Budget 2025	Prognos 2025	Avvikelse	Utfall tom 2025-08	Utfall tom 2024-08	Bokslut 2024
Belopp i tusentals kronor						
Intäkter	-389,0	-510,1	121,1	-510,1	-12,1	-490,4
Kostnader	4 519,0	4 091,0	428,0	2 822,6	3 170,0	4 508,7
Nettokostnad	4 130,0	3 580,9	549,1	2 312,5	3 157,9	4 018,4

	Budget 2025	Prognos 2025	Avvikelse	Utfall tom 2025-08	Utfall tom 2024-08	Bokslut 2024
Resultat per verksamhetsblock						
Överförmyndarnämnd GGUV	420,0	420,0	0,0	302,1	252,9	373,7
Gode män/förvaltare GGUV samt EKB	3 710,0	3 160,9	549,1	2 010,4	2 905,0	3 644,7
Nettokostnad	4 130,0	3 580,9	549,1	2 312,5	3 157,9	4 018,4

Fördelning per kommun

Värnamo kommuns andel	Budget 2025	Prognos 2025	Avvikelse	Utfall tom 2025-08	Utfall tom 2024-08	Bokslut 2024
Överförmyndarnämnd GGUV	166,0	166,0	0,0	119,4	99,2	146,5
Gode män/förvaltare GGUV samt EKB varav	1 674,0	1 607,0	67,0	987,2	1 388,5	1 706,1
Intäkter	-233,0	-333,0	100,0	-333,0	0,0	-314,2
Kostnader Arvoden	757,0	610,0	147,0	509,1	ingår nedan	745,4
Kostnader Bolag	1 150,0	1 330,0	-180,0	811,0	1 388,5	1 274,8
Nettokostnad	1 840,0	1 773,0	67,0	1 106,6	1 487,6	1 852,6

Gislaved kommuns andel	Budget 2025	Prognos 2025	Avvikelse	Utfall tom 2025-08	Utfall tom 2024-08	Bokslut 2024
Överförmyndarnämnd GGUV	139,0	139,0	0,0	100,0	84,3	124,6
Gode män/förvaltare GGUV samt EKB varav	1 259,0	809,4	449,6	557,9	853,6	1 032,5
Intäkter	-56,0	-61,6	5,6	-61,6	-12,1	-56,0
Kostnader Arvoden	934,0	500,0	434,0	394,8	ingår nedan	733,3
Kostnader Bolag	381,0	371,0	10,0	224,7	865,6	355,2
Nettokostnad	1 398,0	948,4	449,6	657,9	937,9	1 157,1

Gnosjö kommuns andel	Budget 2025	Prognos 2025	Avvikelse	Utfall tom 2025-08	Utfall tom 2024-08	Bokslut 2024
Överförmyndarnämnd GGUV	44,0	44,0	0,0	31,7	27,0	39,8
Gode män/förvaltare GGUV samt EKB varav	297,0	263,7	33,3	160,1	232,8	310,2
Intäkter	-30,0	-41,3	11,3	-41,3	0,0	-30,4
Kostnader Arvoden	164,0	150,0	14,0	107,9	ingår nedan	145,4
Kostnader Bolag	163,0	155,0	8,0	93,6	232,8	195,2
Nettokostnad	341,0	307,7	33,3	191,8	259,7	350,0

Vaggeryd kommuns andel	Budget 2025	Prognos 2025	Avvikelse	Utfall tom 2025-08	Utfall tom 2024-08	Bokslut 2024
Överförmyndarnämnd GGUV	71,0	71,0	0,0	51,1	42,5	62,7
Gode män/förvaltare GGUV samt EKB varav	480,0	480,8	-0,8	305,0	430,2	595,9
Intäkter	-70,0	-74,2	4,2	-74,2	0,0	-89,9
Kostnader Arvoden	235,0	205,0	30,0	155,1	ingår nedan	267,3
Kostnader Bolag	315,0	350,0	-35,0	224,1	430,2	418,4
Nettokostnad	551,0	551,8	-0,8	356,1	472,7	658,6

Totalsumma	4 130,0	3 580,9	549,1	2 312,5	3 157,9	4 018,4
-------------------	----------------	----------------	--------------	----------------	----------------	----------------

Un §74

Dnr: UN.2025.72

I.4.I

Uppföljning 2 - Delårsbokslut 2025**Beslut**

Utbildningsnämnden beslutar att fastställa Delårsbokslut 2025 - utbildningsnämnden, daterat 2025-09-10, samt att överlämna det till kommunfullmäktige.

Ärendebeskrivning

Uppföljning 2 med delårsbokslut 2025 per 2025-08-31 ska vara nämndsbehandlad senast den 22 september 2025. Utbildningsnämndens arbetsutskott beslutade 2025-09-02, §41, att uppdra till utbildningsförvaltningen att färdigställa Uppföljning 2 - Delårsbokslut 2025 till utbildningsnämndens sammanträde 2025-09-16.

Utbildningsförvaltningen har färdigställt Uppföljning 2 - Delårsbokslut 2025. I delårsbokslutet redovisas en prognos för 2025 i balans med budget.

Beslutsunderlag

Utbildningsnämndens arbetsutskotts beslut 2025-09-02, §41.
Delårsbokslut 2025 - Utbildningsnämnden, daterad 2025-09-10.
Protokoll samverkansgrupp FSG utbildningsförvaltningen 2025-09-08 och 2025-09-15.

Yrkanden

Curt Vang (MiG), Ulla Christiansson (M)
att fastställa Delårsbokslut 2025 - utbildningsnämnden, daterat 2025-09-10, samt att överlämna det till kommunfullmäktige.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på Curt Vangs (MiG) m.fl. yrkande och finner att utbildningsnämnden beslutat att bifalla yrkandet.

Beslutet skickas till:

Samtliga områden
Kommunfullmäktige
Kommunstyrelsen (Ekonomiavdelningen)

Delårsbokslut - 2025 - Nämnd

Utbildningsnämnden

2025-09-10

Innehållsförteckning

1	Verksamhetsberättelse till kommunkoncernens årsredovisning.....	3
2	Nämndens grunduppdrag.....	5
2.1	Uppföljning - Velfärd och service	5
2.2	Kritiska kvalitetsfaktorer.....	7
2.2.1	Målgrupp	7
2.2.2	Verksamhet	25
2.2.3	Medarbetare.....	26
2.2.4	Ekonomi	27
2.3	Mål.....	27
2.3.1	Uppföljning	27
3	Uppdrag	31
3.1	Uppföljning	31
3.1.1	Nämnd.....	31
4	Ekonomi.....	32
4.1	Uppföljning	32
4.1.1	Uppföljning nämnd.....	32
4.1.2	Uppföljning per avdelning/verksamhetsområde.....	32
5	Händelser av väsentlig betydelse.....	34
6	Sammantagen bedömning av nämndens resultat och effekter i verksamheten	35

I Verksamhetsberättelse till kommunkoncernens årsredovisning

Nämndens grunduppdrag

Utbildningsnämnden ansvarar för kommunens uppgifter inom skolväsendet för barn och ungdom. Skolväsendet omfattar skolformerna förskola, fritidshem, förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola, gymnasieskola, anpassad gymnasieskola, och regleras i skollagen (2010:800).

Sammantagen bedömning av resultat och effekter

Den sammanfattande bedömningen av nämndens resultat är att god måluppfyllelse nåtts avseende ekonomiskt resultat och god ekonomisk hushållning. Grundskolans elevresultat har nått en acceptabel nivå. Gymnasieskolans examensgrad uppnår inte helt god måluppfyllelse.

Andelen elever i grundskolans årskurs 9 som uppnår behörighet till nationellt program på gymnasieskolan är 78 %, vilket innebär att den är oförändrad från föregående år. Andelen elever i gymnasieskolan som tar en gymnasieexamen är 70 %, vilket är en minskning med fem procentenheter från föregående år.

För helåret prognostiseras ett resultat i balans med budget.

Målgrupp

I grundskolan uppnår 78 % av eleverna behörighet till nationellt program på gymnasieskolan, vilket innebär att den är oförändrad från föregående år. I gymnasieskolan har andelen elever som tar en gymnasieexamen minskat till 70 % från 75 % föregående år.

Både barn och elever samt vårdnadshavare upplever att förskola och skola är trygga.

Medarbetare

Det minskade barnantalet har medfört att en övertalighetsprocess startat i förskolan. Flera anställda har behövt byta arbetsplats men varslad personal har återanställts. Visstidsanställda har inte fått förnyade vikariat.

Resultatet av medarbetarundersökningen i april 2025 visar ett gott resultat för utbildningsförvaltningen som något överstiger resultatet för kommunen som helhet.

Sjukfrånvaron uppgår till 5,7 %, mot 7,2 % för kommunen som helhet.

Verksamhet

Organisationen i förskola och grundskola anpassas efter ett minskat barn- och elevantal.

I gymnasieskolan gäller Gy25 från höstterminen 2025, vilket innebär att ämnesbetyg ersätter tidigare kursbetyg. Kommunen ingår i en fördjupad samverkan med GGVV-kommunerna gällande gymnasieutbildningar för bättre anpassning efter den lokala arbetsmarknadens behov.

Förvaltningens utvecklingsområden är "God undervisning", "Hög närvaro" och "Bra och trygga övergångar".

Hållbar utveckling

Utbildningsförvaltningen planerar under läsåret för fler dialoger med elever och barnkonsekvensanalys inför beslut.

Inom ramen för åtaganden avseende Finsk förvaltningsområde har förvaltningen tillsammans med kommunstyrelsens handläggare arbetat mer aktivt med finskspråkig förskola och med att erbjuda plats på finskspråkiga avdelningar för barn med finsk anknytning.

Ekonomisk kommentar

Utbildningsnämnden redovisar en prognos för 2025 i balans med budget.

Driftredovisning

Nämnd, mnkr	Utfall 2025- 08-31	Utfall 2024- 08-31	KF- budget 2025	Budget- justeringar 2025	Justerad budget 2025	Prognos helårsutfall 2025-12-31	Prognosavvikelse mot budget per 31 december
Utbildningsnämnden	-518,1	-536,3	-824,8	16,1	-808,7	-808,7	0

Utbildningsnämnden redovisar en prognos för 2025 i balans med budget.

Investeringsredovisning

Nämnd, mnkr	Utfall 2025- 08-31	Utfall 2024- 08-31	KF- budget 2025	Budget- justeringar 2025	Justerad budget 2025	Prognos helårsutfall 2025-12-31	Prognosavvikelse mot budget per 31 december
Utbildningsnämnden	-2,1	-0,7	-5,0	0	-5,0	-5,0	0

Förväntad utveckling

Minskad ersättning för demografi då antalet barn och elever blir färre tillsammans med effektiviseringar, ställer krav på fortsatt anpassning av organisationen. Samtidigt måste verksamheten också fokusera på utveckling och resultatförbättring. Andelen elever som blir behöriga till nationellt program på gymnasieskolan måste öka, liksom andelen elever på Gislaveds gymnasium som tar examen.

2 Nämndens grunduppdrag

Utbildningsnämnden ansvarar för kommunens uppgifter inom skolväsendet för barn och ungdom. Skolväsendet omfattar skolformerna förskola, fritidshem, förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola, gymnasieskola, anpassad gymnasieskola, och regleras i skollagen (2010:800).

Utbildningsförvaltningen har cirka 1 200 medarbetare. Utbildningsförvaltningen arbetar på uppdrag av utbildningsnämnden.

Personal-, ekonomi- och målsättningsfrågor samt utvärdering och utveckling av verksamheten ingår i nämndens ansvarsområde.

Utbildningen ska främja alla barns utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Verksamheten ska planeras och anpassas utifrån barnens olika behov och förutsättningar.

Styrdokument

Nämndens verksamhet har sin utgångspunkt i skollag samt statliga styrdokument såsom läroplaner och kursplaner, Skolverkets föreskrifter (SKOLFS), Skolverkets allmänna råd, statliga förordningar, diskrimineringslagen, arbetsmiljölagen och barnkonventionen. Utgångspunkter i arbetet är även exempelvis budget som beslutats i kommunfullmäktige och kommunövergripande eller förvaltningsspecifika styrdokument.

2.1 Uppföljning - Velfärd och service

Målgrupp

I grundskolan uppnår 78 % av eleverna behörighet till nationellt program på gymnasieskolan. Det är samma andel som föregående år. I gymnasieskolan har andelen elever som tar en gymnasieexamen minskat till 70 % från 75 % föregående år.

Förskolans femåringar har svarat på Barn- och elevenkäten som genomfördes i februari/mars 2025. 97 % av barnen på förskolorna känner sig trygga i verksamheten. Personalens upplevelse av trygghet överensstämmer med barnens och är 100 % medan 93 % av vårdnadshavarna upplever trygghet.

Resultatet kring nöjdhet har ökat och är högst bland personalen med 100 %, barnen 97 % och bland vårdnadshavare 89 %.

I grundskolan har elevernas känsla av trygghet ökat i alla årskurser, samtidigt har personalens upplevelse av elevers trygghet minskat i årskurs F-6. För årskurs 7-9 upplever både elever och personal att 91 % av eleverna känner sig trygga. Vårdnadshavarnas upplevelse av trygghet ligger dock lägre, 77 %.

Studiero har varit ett prioriterat område för flera enheter, och det har gett ett ökat resultat bland eleverna i alla årskurser. Ökningen är något långsammare i årskurs 7-9 jämfört med F-6, men resultatet är ändå positivt. Resultatet bland flickor (66 %) är lägre än bland pojkar (73 %). Personalens upplevelse av att elever kan koncentrera sig på lektionerna ligger på liknande nivå som de senaste två åren (89 %).

I gymnasieskolan har nästan samtliga värden i elevenkäten förbättrats i positiv mening. Dock har frågan om eleverna skulle rekommendera skolan till sina vänner fått ett något sämre värde. Eventuellt kan det avspeglas i händelser som skedde i inledningen av vårterminen, vilka påverkade skolan negativt på många plan.

Glädjande nog upplever 80 % av eleverna att de får det stöd de behöver för att nå godkända nivåer i de kurser de läser.

Medarbetare

Till följd av minskat barnantal och nedläggning av förskolor har flera barnskötare och förskollärare förflyttats och 16 barnskötare varslats om arbetsbrist. När förskolans planering för hösten var i slutfasen visade det sig att man inte lyckats tillsätta så många tjänster som förutsetts med förskollärare. Det ledde till att barnskötare kunde återanställas som intern resurs. Antalet medarbetare i förskolan har minskat med 25 personer genom att antalet visstidsanställda minskat kraftigt.

Resultatet av medarbetarundersökningen Pulsmätning från april 2025 som rör arbetsmiljö och arbetssituation, arbetsplatsträffar och hållbart medarbetarengagemang visar ett gott resultat för utbildningsförvaltningen som något överstiger resultatet för kommunen som helhet. Frågeställningen "Jag hinner med mina arbetsuppgifter under ordinarie arbetstid" är den fråga där flest inte instämmer.

Sjukfrånvaron i utbildningsförvaltningen uppgår till 5,7 %, högst är den för åldersgruppen 29 år eller yngre. För hela kommunen är sjukfrånvaron 7,2 %.

Verksamhet

Organisationen i förskola och grundskola anpassas efter ett minskat barn- och elevantal.

Förskolan har minskat sin organisation med sju avdelningar och 25 visstidsanställda har inte fått sina vikariat förlängda. I Gislaved har en ny förskola, Sörgårdens förskola med åtta avdelningar, invigts. Förskolan ersätter gamla Sörgårdens förskola och mindre förskolor som inrymts i paviljonger eller lägenheter med sämre lokalstandard.

I gymnasieskolan har förberedelser skett för att omhänderta de två stora reformer som träder i kraft från höstterminen 2025. Det är ämnesbetyg som innebär att nya examensmål, programmål, programstrukturer och ämnesplaner ska tillämpas. Det gäller också dimensionering av gymnasieutbildningar som innebär att den lokala arbetsmarknadens behov mer ska beaktas vid dimensionering av program och platser. Från höstterminen ingår kommunen i en fördjupad samverkan med GGVV-kommunerna gällande gymnasieutbildningar. Det innebär att elever från samtliga fyra kommuner blir förstahandsmottagna i alla kommuner och får tillgång till ett bredare utbud av utbildningar.

Samtliga verksamheter och nivåer arbetar i ett 0-19-årsperspektiv med utvecklingsområden som rör "God undervisning", "Hög närvaro" och "Bra och trygga övergångar".

2.2 Kritiska kvalitetsfaktorer

2.2.1 Målgrupp

2.2.1.1 Omsorg, utveckling och lärande (U2)

Beskrivning

Alla barn i förskolan möter en likvärdig utbildning av hög kvalitet med goda möjligheter att leka, utvecklas och lära samt förbereder för fortsatt utbildning.



Kommentar

Förskolans arbete fokuserar fortsatt på språk och på leken. Pedagogerna är medvetet närvarande och medforskande i undervisningssituationer. Inom ramen för utvecklingsområdet "Ökad närvaro" och Skolinspektionens kvalitetsgranskning av närvaro i förskolan kommer arbetet med barnens närvaro att vara ett prioriterat område. En plan för närvaro har tagits fram och kommer att implementeras under läsåret 2025/2026.

Bedömningen är att kvaliteten i verksamheten är god. Ett aktivt och medvetet systematiskt kvalitetsarbete pågår och följs upp. Där uppmärksammas utvecklingsområden och insatser för utveckling sätts in utifrån analys av verksamheten. Leken är ett område som flera förskolor har arbetat med och där det finns tydliga tecken på att det har gett resultat.

Arbete med det systematiska kvalitetsarbetet har skett under hela året i rektorsgruppen och på förskoleområdena. Tillfällen för kollegialt lärande skapar likvärdiga förutsättningar för utbildningen.

Utvärderingarna visar att pedagogerna är mer medvetet närvarande och medforskande i planerade undervisningssituationer, såsom samlingar, temaarbete, lekmiljöer m.m. Där har pedagogerna skapat förutsättningar att leka i olika konstellationer som blir bra och utmanar. Pedagoger startar leken för att skapa samma "ingång" i olika lekar. Pedagogerna lyssnar in barns önskemål och förändrar lärmiljöer utifrån intresse och behov som finns i grupperna. Det har bidragit till att skapa trygghet och ro för lek. Barnens språkutrymme, språkbruk och språknivå har ökat.

Vårens kvalitetsarbete har visat behov av en utveckling i förskolan som handlar om att kunna möta alla barn utifrån deras olika behov och förskolans kompetens i att förstå barns tänkande och kunskapsutveckling, såsom tidig matematik- och språkutveckling.

Läroplanen för förskolan har reviderats och behov finns att under hösten fokusera på delar som är nya för att möta upp med den undervisning som krävs.

Det finns goda förutsättningar för förskolebarnen att möta en likvärdig utbildning av hög kvalitet då behörigheten är mycket god. I augusti är 50 % av personalen förskollärare, vilket innebär en behörighet på 75 % mot uppställda mål om att två av tre anställda ska vara förskollärare. Sex anställda läser till förskollärare och är färdiga under 2026. Förskolan har många erfarna barnskötare.

Det minskade barnantalet och nedläggning av förskolor har medfört att förskollärare och barnskötare har förflyttats till andra förskolor. Varsel om arbetsbrist återtogs och fler

anställdes som intern resurs. Antalet visstidsanställningar har minskat kraftigt. Förändringarna har inneburit att flera förskolor har full bemanning av förskollärare och barnskötare, vilket i förlängningen leder till en mer likvärdig utbildning för alla barn.

Nya lokaler för Sörgårdens förskola blev klara under våren 2025, inflyttning skedde i mars. Lokalerna är moderna och ändamålsenliga för förskolans utbildning.

Förskolegårdarna är inte likvärdiga och ger inte samma möjlighet till lek och undervisning. Underhållet behöver ses över och nya lekmiljöer skapas. Solskydd behövs på ett antal gårdar för att ge möjlighet till lek under varma dagar.

2.2.1.2 Kunskaper (U2)

Beskrivning

Förskoleklass:

- Alla elever möter en likvärdig utbildning av hög kvalitet som ger goda möjligheter att utvecklas och lära samt förbereda för fortsatt utbildning
- Kunskapsresultat

Grundskola:

- Alla elever möter en likvärdig utbildning av hög kvalitet som ger goda möjligheter att inhämta och utveckla kunskaper och värden samt ger god grund för fortsatt utbildning
- Kunskapsresultat
- Bedömning och betygssättning

Anpassad grundskola:

- Alla elever möter en likvärdig utbildning av hög kvalitet som ger goda möjligheter att inhämta och utveckla kunskaper och värden samt ger god grund för fortsatt utbildning
- Kunskapsresultat
- Bedömning och betygssättning

Fritidshem:

- Alla elever möter en meningsfull fritid och en likvärdig utbildning av hög kvalitet som ger goda möjligheter att utvecklas och lära samt ger god grund för fortsatt utbildning

Gymnasieskola:

- Alla elever möter en likvärdig utbildning av hög kvalitet som ger goda möjligheter att tillägna sig, fördjupa och tillämpa kunskaper och värden. Utbildningen ger en god grund för yrkesverksamhet och fortsatta studier.
- Kunskapsresultat
- Bedömning och betygssättning

Anpassad gymnasieskola:

- Alla elever möter en likvärdig utbildning av hög kvalitet som ger goda möjligheter att tillägna sig, fördjupa och tillämpa kunskaper och värden. Utbildningen ger en god grund för yrkesverksamhet och fortsatta studier.

- Kunskapsresultat
- Bedömning och betygssättning



Kommentar

Grundskola

Inom grundskolans verksamhetsområde ryms förskoleklass, fritidshem, årskurs 1-9 i grundskolan och årskurs 1-9 i den anpassade grundskolan.

Förskoleklass

Det finns goda förutsättningar för alla elever i Gislaveds kommun att möta en likvärdig utbildning av hög kvalitet i förskoleklass då behörigheten är mycket god.

I förskoleklasserna används ett nationellt kartläggningsmaterial i språklig medvetenhet och matematiskt tänkande. Det är obligatoriskt att använda och ska genomföras med eleverna under höstterminen. Syftet är att främja en likvärdig bedömning samt att tidigt identifiera elever som visar en indikation på att inte uppfylla de kriterier för bedömning som sen ska uppfyllas i årskurs 1 och 3 i grundskolan. Materialet ingår i Läsa-skriva-räkna-garantin för tidiga insatser. Rektor följer resultaten för förskoleklassen och har ansvar för att organisera och fördela resurser så att eleverna får den undervisning de har rätt till. Detta sker på organisations-, grupp- och individnivå.

Under läsåret har det varit 306 elever inskrivna i förskoleklass och av dem har strax över 36 elever (12 %) haft en frånvaro på 15 % eller mer. Det är en minskning med två procentenheter. Det är av stor vikt att fånga upp hög frånvaro tidigt så att det inte leder till ytterligare ökad frånvaro längre upp i skolåren. Eleverna i förskoleklass behöver vara i skolan för att kunna ta till sig av undervisningen och det centrala innehållet, exempelvis språk och kommunikation, skapande och estetiska uttrycksformer samt lekar, fysiska aktiviteter och utevistelse.

Analys förskoleklass:

Då det är så god behörighet bland personalen i förskoleklass finns det väldigt goda förutsättningar att ge eleverna en bra start i grundskolan och en god undervisning för fortsatt lärande. När det gäller frånvaron är det av stor vikt att medvetandegöra vårdnadshavarna om vikten av att deras barn är närvarande i skolan för framtida skolår. Skolorna behöver fortsätta arbeta med att främja närvaron med hjälp av olika insatser, information och rutiner.

Fritidshem

Det finns inte så goda förutsättningar som önskat för alla elever i Gislaveds kommun att möta en likvärdig utbildning av hög kvalitet i grundskolans fritidshem då behörigheten är mycket låg och endast ligger på 31 %. Det är något bättre än föregående år.

Det är mycket svårt att rekrytera behöriga grundlärare i fritidshem. Utbildningsförvaltningen arbetar för goda förutsättningar för obehöriga lärare som redan är anställda att studera för behörighet i fritidshemsverksamheten.

I fritidshemmen finns inget nationellt material att använda för bedömning av undervisningens

kvalitet. Inom utbildningsförvaltningen genomförs en barn- och elevenkät årligen. Här kan rektor hämta resultat om hur elever, personal och vårdnadshavare upplever verksamheten. Det ger även möjlighet att på övergripande nivå följa resultaten för verksamheten i fritidshemmen.

Med utgångspunkt i barn- och elevenkäten kan några resultat hämtas som har koppling till kunskaper. En hög andel av eleverna svarar att de får vara med och välja vad de vill göra på fritidshemmet och att de får stöd av en vuxen när de behöver det. Detta har legat högt även tidigare år men är ännu högre i år, vilket är glädjande.

Analys fritidshem:

Behörigheten behöver höjas på fritidshemmen. Utbildningsförvaltningen behöver fortsätta att arbeta aktivt med att skapa goda förutsättningar för vidare studier för de medarbetare som är anställda men obehöriga. Det har gjorts ett arbete tillsammans med hr-avdelningen gällande befattningar. Delar av den personal som inte är behörig på fritidshem har nu befattningen skolresurs som även finns i grundskolan. Det gör att det vid anställningar är möjligt att vara mer flexibla med hur personalen i verksamheten används. En skolresurs kan vara anställd både i grundskolan och i fritidshemmet. Andra har befattningen obehörig lärare i fritidshem, vilket innebär att annonsering kan ske varje år för att möjliggöra ökad behörighet vid nyanställning. Många fritidshem har låtit obehörig personal genomgå Skolverkets webbkurs för att öka kompetensen kring läroplanen och fritidshemmets uppdrag.

Det behöver säkerställas att rektor som är ansvarig för fritidshem, kvalitetssäkrar verksamheten så långt det är möjligt, vilket bland annat görs genom att rektorerna träffas regelbundet för att ha fokus på frågor och utveckling kopplade till fritidshemmet. Den typen av arbetsgrupp finns och har ökat likvärdigheten inom kommunens fritidshem.

Ett mer kompetensutvecklande fokus har funnits på de gemensamma stängningsdagarna där alla lärare i fritidshem träffats för att kompetensutvecklas i läroplanens olika delar. Detta har varit uppskattat och har möjliggjort ökad likvärdighet och kompetens.

Grundskola årskurs 1-3

Det finns goda förutsättningar för alla elever i Gislaveds kommun att möta en likvärdig utbildning av hög kvalitet i grundskolan årskurs 1-3 då behörigheten är relativt hög och ligger på 78 %, vilket är högre än föregående år enligt Skolverkets statistik. Vid rekrytering av nya lärare till lågstadiet finns det ofta flera behöriga sökande numera, vilket ger goda möjligheter att öka behörigheten ytterligare.

Det finns kriterier för bedömning av godtagbara kunskaper i slutet av årskurs 1 och årskurs 3. I årskurs 1 innebär det att eleverna ska ha uppnått en viss nivå av godtagbara kunskaper i läsförståelse. I årskurs 3 innebär det att eleverna ska ha uppnått en viss nivå av godtagbara kunskaper i bland annat svenska, matematik, so- och no-ämnena.

I årskurs 1 är det obligatoriskt att genomföra nationellt bedömningsstöd på höst- och vårterminen i svenska, svenska som andraspråk och matematik. Materialet ingår i Läsa-skriva-räkna-garantin för tidiga insatser. Varje rektor följer resultaten för årskurs 1 på grupp- och individnivå och ansvarar för att organisera och fördela resurser.

Kriteriet för bedömning av godtagbara kunskaper i läsförståelse i slutet av årskurs I i svenska och svenska som andraspråk, är indelat i fyra olika delar. Delarna innefattar att kunna läsa enkla meningar, kunna återberätta innehållet, kunna korrigera sig själv vid läsning samt kunna föra enkla resonemang om textens innehåll.

- Kriterier för bedömning av godtagbara kunskaper i läsförståelse i slutet av årskurs I i svenska ser i stort sett bra ut. Av de elva skolor som har årskurs I har nio skolor goda resultat.
- Kriterier för bedömning av godtagbara kunskaper i läsförståelse i slutet av årskurs I i svenska som andraspråk är något sämre jämfört med svenska men det är inga stora skillnader i år.

I årskurs 3 är det obligatoriskt att genomföra nationella prov (NP) på vårterminen i svenska/svenska som andraspråk och matematik. Proven ingår i Läsa-skriva-räkna-garantin för tidiga insatser. Man kan inte särskilja svenska och svenska som andraspråk när det gäller NP då det är samma prov för alla.

- Andelen elever som klarade alla delproven på NP i svenska/svenska som andraspråk i årskurs 3 var 71 %, vilket är en ökning med två procentenheter.
- Andelen elever som klarade alla delproven på NP i matematik i årskurs 3 var 69 %. Detta är en stor förbättring med tio procentenheter.

Omdömen ges i alla årskurser på lågstadiet.

Årskurs I

- Andelen elever som når godtagbara kunskaper i svenska är 83 %
- Andelen elever som når godtagbara kunskaper i svenska som andraspråk är 78 %
- Andelen elever som når godtagbara kunskaper i matematik är 85 %

Årskurs 2

- Andelen elever som når godtagbara kunskaper i svenska är 83 %
- Andelen elever som når godtagbara kunskaper i svenska som andraspråk är 66 %
- Andelen elever som når godtagbara kunskaper i matematik är 80 %

Årskurs 3

- Andelen elever som når godtagbara kunskaper i svenska är 86 %
- Andelen elever som når godtagbara kunskaper i svenska som andraspråk är 56 %
- Andelen elever som når godtagbara kunskaper i matematik är 77 %

Under läsåret 2024/2025 var det drygt 51 av 996 elever, vilket motsvarar 5 % elever som hade en frånvaro på 15 % eller mer i årskurs 1-3. Detta är en minskning med tre procentenheter. Det är av stor vikt att fånga upp frånvaro tidigt så att det inte leder till ytterligare ökad frånvaro längre upp i skolåren. Eleverna på lågstadiet behöver vara i skolan för att kunna ta till sig den grundläggande läs-, skriv- och matematikinläringen och tränas i socialt samspel.

Analys årskurs 1-3:

Med ett vikande elevunderlag och fler som utexamineras från högskolor till lärare för F-3 ser vi en ökad behörighet och lättare att tillsätta behöriga lärare. Det vi fortsättningsvis kan se är

en skillnad mellan skolorna. Kravet på en likvärdig utbildning för alla elever uppnås inte. Det aktiva arbetet med kompetensförsörjningen behöver fortsätta.

Resultaten för nationella prov (NP) i årskurs 3 visar att grundskolan behöver följa resultaten av Läsa-skriva-räkna-garantin för tidiga insatser från förskoleklass och uppåt för att kunna säkerställa att rätt insatser sätts in. Det ska leda till att fler elever klarar alla delproven på de NP och därmed har en god grund att stå på inför kommande skolår i årskurs 4-6. Det behöver säkerställas att rektorerna följer Läsa-skriva-räkna-garantin i verksamheternas systematiska kvalitetsarbete.

Man använder Legilexi på låg- och mellanstadiet idag, vilket är ytterligare ett sätt att mäta elevernas läsförmåga och sätta in rätt insatser. Det är ett verktyg som visat sig framgångsrikt och som gjort att fler elever snabbare fått den hjälp de behöver.

Det är anmärkningsvärt att färre elever i årskurs 3 når godtagbara kunskaper i matematik och svenska som andraspråk än i årskurs 1. Det bör vara en ökad kunskapsutveckling och det behöver analyseras vidare med rektorer och lärare.

Vid en jämförelse mellan andelen elever som har klarat alla delprov på NP i svenska och matematik i årskurs 3 och godkända omdömen i svenska och matematik i årskurs 3 finns det en skillnad på ett antal skolor. Eleverna får godkända omdömen i högre utsträckning jämfört med resultaten på NP. Ofta sägs det att nivån på de nationella proven i årskurs 3 är låg, ändå är andelen elever som inte klarar alla delprov hög i förhållande till godkända omdömen i svenska. En kompetenshöjning kring bedömningskompetens kommer att sättas in under läsåret 2025/2026 där Åsa Hirsh från Göteborgs universitet kommer att finnas med som föreläsare.

Resultaten för frånvaro visar att grundskolan behöver arbeta vidare med rutinerna för frånvaro för att minska antalet elever med hög frånvaro i de yngre åldrarna för att på sikt motverka problematisk frånvaro i de högre årskurserna.

Grundskola årskurs 4-6

Det finns inte så goda förutsättningar som önskat för alla elever i Gislaveds kommun att möta en likvärdig utbildning av hög kvalitet i årskurs 4-6 då behörigheten är relativt låg med 67,2 % även om den ökat sedan föregående år. Vi ser att det är mellanstadieskolorna som har svårast att rekrytera behörig personal.

I årskurs 6 är det obligatoriskt att genomföra nationella prov (NP) i engelska, svenska, svenska som andraspråk och matematik.

- Andelen elever som fick godkänt på NP i engelska i årskurs 6 var 92 %. Vilket är en ökning med två procentenheter.
- Andelen elever som fick godkänt på NP i svenska i årskurs 6 var 83 %. Vilket är en minskning med två procentenheter.
- Andelen elever som fick godkänt på NP i svenska som andraspråk i årskurs 6 var 64 % vilket är en minskning med två procentenheter.
- Andelen elever som fick godkänt på NP i matematik i årskurs 6 var 81 %. Vilket är en ökning med två procentenheter.

Elever i grundskolan får betyg första gången i slutet av höstterminen i årskurs 6. Sedan får

eleven ett nytt betyg i slutet av varje termin fram till våren i årskurs 9 när slutbetyget sätts. I årskurs 6 finns betygsriterier för slutet av årskursen i alla ämnen eleverna får undervisning i.

- Andelen elever som har godkänt betyg i engelska i årskurs 6 är 89 %. Vilket är en ökning med en procentenhet.
- Andelen elever som har godkänt betyg i svenska i årskurs 6 är 85 %. Vilket är samma resultat som föregående år.
- Andelen elever som har godkänt betyg i svenska som andraspråk i årskurs 6 är 63 %. Vilket är en minskning med tre procentenheter.
- Andelen elever som har godkänt betyg i matematik i årskurs 6 är 82 %. Vilket är en ökning med tre procentenheter

Under läsåret 2024/2025 var det 107 av 1 041 (cirka 10 %) elever som hade en frånvaro på 15 % eller mer i årskurs 4-6, vilket är detsamma som föregående år. Det är av stor vikt att fånga upp hög frånvaro tidigt så att det inte leder till ytterligare ökad frånvaro längre upp i skolåren. Eleverna på mellanstadiet behöver vara i skolan för att kunna ta till sig undervisningen som fortsätter och lägger en grund inför utbildningen i årskurs 7-9 samt tränas i sociala relationer.

Analys årskurs 4-6:

Behörigheten i årskurs 4-6 är inte så hög som önskat. Det innebär att utbildningsförvaltningen behöver arbeta för att den kompetens som finns stannar kvar parallellt med att försöka rekrytera behörig personal. Det är en utmaning även på nationell nivå att rekrytera behöriga lärare i årskurs 4-6. Goda förutsättningar för den personal som vill vidareutbilda sig behöver skapas för att på så sätt skaffa sig behörighet för årskurs 4-6. Vi behöver se över möjligheterna att använda de lärare vi har i kommunen som är behöriga till både låg- och mellanstadiet på ett klokt sätt då det är betydligt lättare att rekrytera till lågstadienheterna.

Elevernas resultat i engelska är höga och vi ser också att resultaten i matematik ökar vilket är glädjande. Vi ser även att skillnaderna mellan resultat på NP och betyg inte skiljer sig i lika stor utsträckning som på lågstadiet.

Andelen elever med frånvaro stiger från lågstadiet till mellanstadiet. Det innebär att arbetet med att främja närvaro och motverka frånvaro behöver fortsätta systematiskt. På verksamhetsnivå hålls arbetet aktuellt och rutiner som ska vara till stöd har under läsåret reviderats. Det nybildade skolsociala teamet behöver göra sina insatser tidigt när man ser att en elevs frånvaro ökar.

Grundskola årskurs 7-9

Även högstadiet har svårigheter att rekrytera behörig personal till alla tjänster. Behörigheten har ändå ökat med nästan tio procentenheter, vilket är glädjande. Behörigheten ligger nu på 75 % i årskurs 7-9 men den är fortsatt något ojämnt fördelad inom kommunen.

I årskurs 9 är det obligatoriskt att genomföra nationella prov (NP) i engelska, svenska, svenska som andraspråk, matematik samt i något so-ämne och i något no-ämne.

NP-resultat:

- Andelen elever som fick godkänt på NP i engelska i årskurs 9 var 82 %, vilket är en minskning med två procentenheter.
- Andelen elever som fick godkänt på NP i svenska i årskurs 9 var 76 %, vilket är en minskning med elva procentenheter.
- Andelen elever som fick godkänt på NP i svenska som andraspråk i årskurs 9 var 64 %, vilket är en ökning med en procentenhet.
- Andelen elever som fick godkänt på NP i matematik i årskurs 9 var 72 %, vilket är en ökning med fem procentenheter.

Betygsresultat:

- Andelen elever som har godkänt betyg i engelska i årskurs 9 är 87 %, vilket är en minskning med en procentenhet sedan föregående år.
- Andelen elever som har godkänt betyg i svenska i årskurs 9 är 87 %, vilket är en minskning med fyra procentenheter sedan föregående år.
- Andelen elever som har godkänt betyg i svenska som andraspråk i årskurs 9 är 71 %, vilket är en ökning med en procentenhet sedan föregående år.
- Andelen elever som har godkänt betyg i matematik i årskurs 9 är 71 %, vilket är en stor minskning med tolv procentenheter sedan föregående år.

Betygsstatistiken är hämtad före sommarskolan och efter sommarskolan hade flera elever nått betyg i matematik, svenska, svenska som andraspråk och engelska.

Andelen behöriga elever till gymnasiets yrkesprogram efter årskurs 9 är 78 %, vilket är samma resultat som föregående år. Det genomsnittliga meritvärdet för årskurs 9 är 207 vilket är 5,5 poäng högre än föregående år.

Under läsåret 2024/2025 var det cirka 300 av drygt 1 045 (cirka 29 %) elever som hade en frånvaro på 15 % eller mer i årskurs 7-9, vilket är en minskning med fyra procentenheter.

Jämfört med föregående läsår är det cirka 90 färre elever som har en frånvaro på mer än 15 %.

Analys årskurs 7-9:

Det som fortfarande avviker betydligt i årskurs 7-9 är frånvaron. Det är dock positivt att antalet elever med högre närvaro har ökat. Orsaken till det kan vara ett gediget arbete mot frånvaro ute på skolorna. Det är något som följs över tid.

Av de elever som inte är behöriga till gymnasieskolan så har majoriteten en hög frånvaro. Det är ett samband som talar för vikten av att eleverna är närvarande på lektionerna för möjligheten att kunna välja gymnasieprogram. Ett systematiskt och kontinuerligt arbete med att främja närvaron och motverka frånvaron behöver fortsätta. En viktig framgångsfaktor är goda relationer mellan elever och lärare samt vårdnadshavare. Även på högstadiet kommer det nybildade skolsociala teamet att göra sina insatser. Det blir ännu en insats för att öka närvaron.

Resultaten i matematik sjönk dramatiskt men efter sommarskolan låg de mer likt föregående år. Engelska och svenska är fortsatt ämnen som eleverna har högre resultat i än svenska som

andraspråk och matematik. Man ser inte samma resultat på låg- och mellanstadiet där matematiken ökar och det främst är svenska som andraspråk som är det ämne eleverna har störst svårigheter. Inte heller lågstadiet visar på störst svårigheter i matematik utan även där är svenska som andraspråk det ämne där eleverna har störst svårigheter.

Behörigheten till gymnasiet ligger på samma nivå som föregående år men vi ser att sommarskolan har en relativt stor påverkan och vi behöver arbeta aktivt med att eleverna redan innan sommarskola är behöriga. En noggrann analys gällande orsaker kommer att göras och allt arbete och alla insatser som ska sättas in ska generera förändring ute i klassrummen. Ökad undervisningsskicklighet, ökad motivation hos eleverna, tidiga insatser, täta uppföljningar med vårdnadshavare är några exempel på insatser som vi vet ger effekt gällande måluppfyllelsen.

Skilnaderna mellan resultat på NP och betyg är fortsatt stora och ett område som behöver analyseras vidare i rektorsgruppen och lärargrupper. Utbildningssatsning med Åsa Hirsh gällande bedömningskompetensen under läsår 2025/2026 kommer förhoppningsvis öka kompetensen.

Behörigheten hos personalen behöver höjas ytterligare och utbildningsförvaltningen behöver fortsätta se över vilka ämnen behörigheten är lägst. På så sätt går det att göra riktade satsningar för att stimulera till vidareutbildning av befintlig personal.

Anpassad grundskola

Det finns goda förutsättningar för alla elever i Gislaveds kommun att möta en likvärdig utbildning av hög kvalitet i anpassad grundskola då behörigheten är hög.

Behörigheten ser annorlunda ut inom anpassad grundskola där det finns behov av andra utbildningar och kunskaper än enbart utbildade pedagoger. Inom före detta träningskolan arbetar ett antal förskolepedagoger, behörighet finns inom i stort sett alla tjänster. Sex speciallärare arbetar i verksamheten, en mot läs- och skrivinlärning, övriga mot utvecklingsstörning. Stödpersonalen har i stor utsträckning stödpedagogutbildning eller socialpedagogutbildning i grunden.

I anpassad grundskola finns bedömningsstöd i matematik, svenska och svenska som andraspråk. Bedömningsstöden är obligatoriska i årskurs 1 och 3. Syftet är att främja en likvärdig bedömning. Gislaveds kommun har valt att använda bedömningsstödet när en ny elev blir mottagen samt vid starten och slutet av ett läsår för att på så sätt kunna göra jämförelser och se om eleverna utvecklas mot målen.

Det kan sättas betyg för elever i den anpassade grundskolan som läser inriktning ämnen och betyg ges precis som i grundskolan vid varje terminsslut från årskurs 6-9, men enbart om eleven eller elevens vårdnadshavare begär betyg.

Analys anpassad grundskola:

Det finns goda förutsättningar för eleverna i anpassad grundskola att möta en likvärdig utbildning av hög kvalitet som ger goda möjligheter att inhämta och utveckla kunskaper och värden samt ger god grund för fortsatt utbildning då behörigheten är mycket god. Elevernas kunskapsutveckling följs upp av rektor och dokumenteras i det systematiska kvalitetsarbetet. Det är inte möjligt att följa utvecklingen av resultat på samma sätt som i grundskolan då det

ser väldigt olika ut för olika individer i anpassad grundskola. Rektor tar ansvar för att säkerställa kvaliteten i undervisningen.

Modern arbetslivsorientering (MOA)

Undervisningen i grundskolan ska visa samband mellan utbildning och omvärld. MOA är en modell som alla kommunala grundskolor arbetar med för att utveckla elevernas karriärlärande och stärka deras kompetens att göra väl underbyggda och medvetna val i det livslånga lärandet.

Modern arbetslivsorientering sker i undervisningen och i planerade aktiviteter på låg-, mellan- och högstadiet. De olika aktiviteterna ska bidra till att öka motivationen för vidare studier och framtida yrkesval. När elever förstår till vad och hur skolans ämneskunskaper omsätts i praktik, i olika branscher och yrken, får det ett sammanhang och lärandet blir mer meningsfullt.

Modern arbetslivsorientering innefattar samarbeten mellan skola-arbetsliv där elever möter yrkesföreträdare, besöker arbetsplatser och deltar i olika samarbeten med företag.

I Gislaveds kommun genomfördes läsåret 2024/2025 en veckas sammanhängande praktisk arbetslivsorientering (PRAO) för årskurs 9 höstterminen 2024 och för årskurs 8 vårterminen 2025. Genomlysningen visar att eleverna till mycket stor del ser PRAO:n som en meningsfull aktivitet och många elever uttryckte också att PRAO:n överträffade deras förväntningar. Analysen av elevernas svar på den enkät som genomfördes efter avslutad PRAO visar även att eleverna har fått en insikt i en hel del nya yrken och byggt på sig en gedigen valkompetens inför kommande gymnasieval.

I arbetsgruppens utvärdering framkom att det inför kommande läsår och PRAO-perioder behövs fler platser i "banken" tidigt för att skolorna tillsammans med PRAO-samordnaren ska kunna göra bra matchningar för de elever som är i behov av anpassade platser som möter elevernas behov.

Samarbetet skola-arbetsliv (SKAL) är ett samarbete med lokala företag på kommunens olika orter och genomförs på ett konstruktivt sätt där både företag och skolor är ansvarstagande i genomförandeprocessen. Förberedelserna innan, under och efter besöken på företagen, är moment som alla på ett eller annat sätt är kopplade till undervisningen. Samtliga låg- och mellanstadieskolor hade under läsåret 2024/2025 ett pågående, och/eller ett inplanerat, SKAL-samarbete med ett lokalt företag. SKAL bygger tidigt på eleverna en palett av möjliga framtida yrken och efter genomförd PRAO i årskurs 8 och 9 är förhoppningen att eleverna kan göra välgrundade val inför kommande gymnasiestudier och yrkesval.

Elevhälsan

Under läsåret 2024/2025 har vi fortsatt med nätverksträffar för specialpedagoger och speciallärare. Fokus har legat på stödprocessen, där deltagarna arbetat med egna utredningar och utvecklats i dialog med varandra. Utifrån identifierade behov kommer innehållet i nätverksträffarna framgent beröra handledning samt vidareutveckla arbetet med elevhälsoutredningen.

Elevhälsans medicinska insats har genomfört epi-kriser för att stärka likvärdighet och kvalitet i arbetet. Epi-kriser innebär att respektive skolsköterska går igenom den medicinska

elevakten för att säkerställa en god och säker vård. Logoped har färdigställt en metodbok som används för att kvalitetssäkra verksamheten, och kuratorerna har arbetat vidare med bokcirkel för att utveckla likvärdighet och kvalitet i sitt uppdrag.

Samarbetet med andra professioner på skolorna – rektor, specialpedagog/speciallärare, undervisande lärare och lots/mentor – har varit centralt för att stärka elevernas hälsa, utveckling och förutsättningar för lärande.

Gymnasieskolan

Läsåret 2024/2025 har eleverna på Gislaveds gymnasium varit fördelade på tre skolenheter (sektorer); Samhällssektorn, Innovationssektorn och Utvecklingssektorn. Omorganisationen som gjordes i samband med starten av läsåret 2023/2024 är utvärderad i lokal samverkansgrupp och därmed också avslutad.

Elevantalet läsåret 2024/2025 fördelades över årskurserna enligt följande på gymnasieskolans nationella program:

- Årskurs 1 - 242 elever
- Årskurs 2 - 275 elever
- Årskurs 3 - 267 elever

Elevantalet läsåret 2024/2025 fördelade över program enligt följande i den anpassade gymnasieskolan:

- Nationellt program - 23
- Individuellt program - 10

Gymnasieskolans resultat

Läsåret 2024/2025 uppnår 69,7 % av eleverna i årskurs 3 en examen. Det är en försämring med drygt fem procentenheter jämfört med läsåret 2023/2024. Redan när avgångseleverna gick i årskurs 1 konstaterades i samband med betygssättning i avslutade kurser att en del av eleverna inte nådde godkänt betyg i de gymnasiegemensamma kurserna som behövs för att nå en examen. Trots att verksamheten arbetat systematiskt och målmedvetet för en högre examensgrad nådde gymnasieskolan inte uppsatt mål.

Ett annat försämrat värde är andelen elever som når grundläggande högskolebehörighet. 52,8 % av eleverna har en examen med grundläggande högskolebehörighet jämfört med 58,6 % läsåret innan.

Sektorernas resultat

I gymnasieskolan/anpassade gymnasieskolans verksamheter arbetar rektor, lärare och elevhälsan för att alla elever ska möta en likvärdig utbildning av hög kvalitet, som ger goda möjligheter till en bra kunskapsutveckling och rustar eleverna för fortsatta studier och/eller förvärvsarbete.

Läsåret 2024/2025 uppnår 69,7 % av eleverna i gymnasieskolan en examen. Det är en försämring med 5,3 procentenheter. Resultatet varierar över sektorerna. Något som dock är signifikant avvikande är att på El- och energiprogrammet, som är ett yrkesprogram, når 87 % av eleverna en examen. Det har tidigare aldrig hänt. Högst examensgrad brukar vanligtvis elever på något av gymnasieskolans högskoleförberedande program ha. Se nedan tabell 1.

Tabell 1.

Jämförtal, antal gymnasiepoäng, andel med examen respektive högskolebehörighet samt andel elever med 10 % F för avgångselever 2024/2025 på respektive program.

	Jämförtal	<2500 p	2500 p	>2500 p	>10% F	Högskolebehörighet	Examen
Barn- och fritidsprogrammet	11,52	20,0%	60,0%	20,0%	26,7%	13,3%	60,0%
Bygg- och anläggningsprogrammet	12,05	20,0%	66,7%	13,3%	46,7%	0,0%	46,7%
Ekonomiprogrammet	14,92	3,6%	41,8%	54,5%	21,8%	78,2%	78,2%
El- och energiprogrammet	13,73	4,3%	73,9%	21,7%	13,0%	4,3%	87,0%
Estetiska programmet	16,07	11,5%	46,2%	42,3%	26,9%	53,8%	53,8%
Försäljnings- och serviceprogrammet	13,50	23,1%	53,8%	23,1%	46,2%	0,0%	46,2%
Naturvetenskapsprogrammet	14,09	4,5%	54,5%	40,9%	13,6%	86,4%	86,4%
Restaurang- och livsmedelsprogrammet	14,51	37,5%	25,0%	37,5%	31,3%	31,3%	56,3%
Samhällsvetenskapsprogrammet	14,07	7,1%	88,1%	4,8%	26,2%	73,8%	73,8%
Teknikprogrammet	13,32	13,8%	27,6%	58,6%	24,1%	72,4%	72,4%
Vård- och omsorgsprogrammet	14,82	9,1%	36,4%	54,5%	27,3%	45,5%	63,6%

Innovationssektorn

Innovationssektorns program har en procentuellt stor förändring i examensgrad på nästan samtliga program. Av Bygg- och anläggningsprogrammets (BA) elever är det endast 47,7 % av eleverna som når en examen. Det är en försämring med 7,9 procentenheter om vi jämför med läsåret innan. Då tog 55,6 % av eleverna en examen. På El- och energiprogrammet (EE) ökar examensgraden från 80 % till 87 %. El- och energiprogrammet är därmed det program där flest elever når en examen. Estetiska programmets (ES) elever har en examensgrad på 53,8 %. Förra läsåret var den siffran 70,3 %.

Naturvetenskapsprogrammets (NA) elever når en examensgrad på 86,4 % jämfört med 70,3 % läsåret innan, vilket är en klar förbättring med 16,1 procentenheter. På Teknikprogrammet (TE) är det 72,4 % av eleverna som når en examen, vilket är en klar försämring i jämförelse med läsåret 2023/2024 då värdet var 88,9 %. Totalt tar 70,4 % av avgångseleverna en examen på Innovationssektorn. Ett försämrat resultat för sektorn på 5,5 procentenheter.

Samhällssektorn

På Samhällssektorn når totalt 71,2 % av eleverna en examen. På Barn- och fritidsprogrammet (BF) når 60 % en examen jämfört med 77,8 % läsåret innan. Ekonomiprogrammets (EK) elever har ett resultat på 78,2 % i examensgrad. Förra läsåret var siffran 79,5 %, en marginell försämring. På Försäljnings- och serviceprogrammet (FS) når 46,2 % av eleverna en examen, jämfört med förra läsårets elever på Handels- och administrationsprogrammet (HA) som nådde en examensgrad på 54,5 %. På Samhällsvetenskapsprogrammet (SA) tar 73,8 % av eleverna examen. Förra läsåret lyckades hela 92,5 % av eleverna nå en examen på SA-programmet. En försämring med 18,7 procentenheter. Verksamheten konstaterar att

examensgraden försämrades på samtliga program trots insatser för ökad måluppfyllelse.

Utvecklingssektorn

På Utevecklingssektorn finns endast två nationella gymnasieprogram, två yrkesprogram. Förra läsåret tog 55,6 % av eleverna examen på Restaurang- och livsmedelsprogrammet (RL). I år är motsvarande andel 56,3 %, en marginell förbättring. På Vård- och omsorgsprogrammet (VO) är det 63,6 % av eleverna som tar en examen. Andelen förra läsåret var 53,3 %. En klar förbättring i resultat med drygt tio procentenheter. På Utvecklingssektorn tar 59,3 % av eleverna en examen, vilket är ett bättre resultat jämfört med läsåret innan.

2.2.1.3 Normer och värden (UI)

Beskrivning

Alla verksamheter arbetar aktivt, hälsofrämjande och förebyggande med:

- God miljö för lärande
- Trygghet och studiero
- Motverka kränkande behandling
- Värdegrundsarbete



Kommentar

Från redovisning i UI

Förskola

Det är tredje året som förskolan har en enkät riktad till femåringar på förskolorna. Enkäten har gått ut till alla femåringar och pedagogerna på förskolan har hjälpt barnen att läsa frågorna. Sedan har barnen svarat på frågorna med hjälp av glada och ledsna "gubbar".

Antal svarande

Antal svarande i de olika respondentgrupperna ligger på samma nivå som de senaste två åren, förutom enkäten till vårdnadshavare. Här har svarsfrekvensen minskat från 551 till 201 svarande.

Då det är en avsevärd minskning av svarsfrekvens från vårdnadshavare 2025, behöver ett omtag ske inför 2026 års barn- och elevenkät.

Resultat

Barnen på förskolorna känner sig trygga i verksamheten, vilket framgår av att tryggheten har ökat de senaste tre åren och nu uppgår till 97 %. Personalens upplevelse av trygghet överensstämmer med barnens och har 2025 nått 100 %. Även vårdnadshavarnas upplevelse av trygghet har stärkts och når nu en nivå på 93 %.

Barnen på förskolorna upplever att de till stor del får vara med och påverka vad de ska göra, vilket återspeglas i att 97 % känner sig delaktiga i verksamhetens innehåll. Personalen beskriver att de i hög grad lyckas väcka barnens intresse för undervisningen, med ett resultat på 96 %. Det finns skillnader i uppfattningen mellan barn och personal kring stödet från vuxna. Barnen upplever i hög grad att de får hjälp av en vuxen (96 %), medan personalens

upplevelse av att barnen får det stöd de behöver är lägre, med ett resultat på 76 %. Vårdnadshavarnas upplevelse visar däremot en positiv utveckling, där andelen som anser att barnen får det stöd de behöver har ökat under de senaste två åren och nu uppgår till 86 %. Resultatet kring nöjdhet har ökat från alla respondenter de senaste tre åren. Resultatet från personal är högst med 100 %, barnen 97 % och resultatet från vårdnadshavare har ökat med en procentenhet till 89 %.

De resultat som rektorer och pedagoger på förskolorna kommer behöva analysera tillsammans är hur de informerar vårdnadshavare om hur deras barn utvecklas kunskapsmässigt och hur deras barn trivs på förskolan. Frågan kring hur förskolan informerar vårdnadshavare kring deras barns utveckling, har de senaste tre åren varit den fråga som har haft lägst resultat (66-69 %).

I personalenkäten framkommer en fråga som utmärker sig. Den rör i vilken utsträckning det finns organisatoriska förutsättningar som främjar samverkan mellan pedagoger. Då detta är det resultat som är lägst i personalenkäten, finns behov för en fortsatt dialog kring förutsättningarna på enhetsnivå.

Fritidshem

Antal svarande

Antalet svarande i enkäten för personal på fritidshem kan vara något missvisande, då det framkommit att viss personal har besvarat grundskolans personalenkät. Detta påverkar underlagets tillförlitlighet.

På huvudmannanivå behöver vi även reflektera över tillvägagångssättet för att nå vårdnadshavare, liknande det arbete som behöver ske för förskolan. Antalet svarande vårdnadshavare med barn på fritidshem har minskat med 100 från föregående år, vilket innebär att det 2025 endast är 188 svar.

Resultat

Svaren gällande elevernas trygghet på fritidshem visar en stark korrelation mellan alla respondentgrupper: elever, personal och vårdnadshavare. Tryggheten bedöms som god i majoriteten av fritidshemmen. Samtidigt identifieras vissa enheter med lägre resultat där en djupare analys är nödvändig för att förstå orsakerna och vidta åtgärder för förbättring.

Eleverna på fritidshem upplever att de i varierande grad får möjlighet att påverka valet av aktiviteter. De fritidshem där eleverna i högre grad upplever delaktighet är också de enheter som prioriterat delmålet "meningsfull fritid". Resultatet från personalenkäten visar att personalen skattar sin förmåga att skapa intresse för undervisningen som leder till en meningsfull fritid mycket högt (100 %), medan elevernas upplevelse motsvarar 86 %.

Eleverna upplever att de i hög grad (96 %) får hjälp av en vuxen när de behöver det, vilket också bekräftas av personalen som anser att de ger det stöd eleverna behöver (98 %).

Rektorer och pedagoger på fritidshem behöver prioritera hur de informerar vårdnadshavare om barnens kunskapsutveckling och trivsel på fritidshemmet. Informationen till vårdnadshavare bör även innehålla hur de ger stöd till eleverna, eftersom vårdnadshavarnas upplevelse av stöd är markant lägre än personalens och elevernas (75 %).

Grundskola F-9

Antal svarande

Antalet svarande elever har varit konstant de senaste tre åren. För att öka relevansen av resultaten behöver svarsfrekvensen från vårdnadshavare inom F-9 öka. Idag finns det enheter med så få svarande att resultaten inte blir tillförlitliga.

Resultat

Elevernas känsla av trygghet har ökat i alla årskurser under de senaste tre åren (86-91 %) och närmar sig godkänt målvärde som är 95 %. Samtidigt har personalens upplevelse av elevers trygghet minskat i årskurs F-6 jämfört med de två föregående åren (96-89 %). För årskurs 7-9 finns en korrelation mellan personalens och elevernas upplevelser, där 91 % av eleverna känner sig trygga. Vårdnadshavarnas upplevelse av trygghet ligger dock lägre än både personalens och elevernas (77 %).

Studiero har varit ett prioriterat område för flera enheter, och det har gett ett ökat resultat bland eleverna i alla årskurser. Ökningen är något långsammare i årskurs 7-9 jämfört med F-6, men resultatet är ändå positivt. I årskurs 7-9 ligger värdet markant under godkänt målvärde (69 %), vilket kräver en analys på enhetsnivå. Resultatet bland flickor (66 %) är lägre än bland pojkar (73 %). Personalens upplevelse av att elever kan koncentrera sig på lektionerna ligger på liknande nivå som de senaste två åren (89 %). Skolinspektionens enkät har gjort att frågan kring studiero för att bättre spegla elevernas undervisningssituation har justerats, vilket kan ha påverkat resultatet något (hur ofta kan du koncentrera dig på lektionerna?).

Variation i undervisningen samt elevers upplevelse av att undervisningen är intressant har varit prioriterade fokusområden för flera enheter. I årets enkät visar elever i årskurs 7-9 de lägsta resultaten inom båda områdena (50 % och 47 %), vilket kräver en analys på enhetsnivå för att identifiera skolor med avvikande resultat och förstå bakomliggande orsaker. För elever i årskurs F-6 har resultaten inom båda områdena ökat stadigt de senaste tre åren (84-87 %). Den största skillnaden mellan personalens upplevelse av att de varierar undervisningen och elevernas uppfattning finns i årskurs 7-9. Här är skillnaden 40 procentenheter mellan respondenterna. Detta understryker behovet av en fördjupad analys för att skapa samsyn mellan elever och personal kring vad resultaten innebär. En liknande tendens syns när det gäller att väcka elevernas intresse för skolarbetet i årskurs 7-9. Här är skillnaden i svar mellan personal och elever 48 procentenheter.

När det gäller stödet till elever under lektioner visar resultaten en hög grad av samstämmighet mellan de olika respondentgrupperna: elever, personal och vårdnadshavare. Elevernas upplevelse av att få stöd under lektioner är dock något högre än både personalens och vårdnadshavarnas upplevelse.

I personalenkäten framkommer ett resultat som utmärker sig. Det handlar om i vilken utsträckning utvecklingsinsatser och förbättringsarbeten genomförs inom verksamheten. För att stärka detta område kan en dialog mellan rektorer och personal vara viktig, med fokus på att identifiera och skapa förutsättningar för förbättringar.

När det gäller nöjdhet med skolan är resultaten överlag samstämmiga mellan personal och

elever, med undantag för årskurs 7-9. Här skiljer sig resultaten markant, där personalen skattar sin nöjdhet 33 procentenheter högre än eleverna. I årskurs F-6 är skillnaden mer marginell, med en skillnad på 8 procentenheter. Vårdnadshavarnas nöjdhet har haft en positiv utveckling de senaste tre åren och ligger på en nivå mellan elevernas och personalens resultat.

Ett område som utbildningsnämnden hade som fokusfråga under kvalitetsdialog i vårterminen 2025, handlar om hur rutinerna fungerar i arbetet med kränkande behandling på förskolor och skolor. För grundskolans personal är resultatet högt (97 %), medan det särskilt bland elever i årskurs 7-9 är betydligt lägre (56 %).

Anpassad grundskola

Antal svarande

Inom anpassad grundskola är det 29 svarande personal, 36 elever och sju vårdnadshavare. Även inom verksamheten anpassad grundskola behöver det säkerställas fler svar från vårdnadshavare, men även se över hur enkäten genomförs med elever.

Resultat

Med hänsyn till få antal svar från vårdnadshavare är det elevernas och personalens upplevelser som jämförs för anpassad grundskola.

Trygghetsresultatet är betydligt lägre än föregående år, med en minskning av 24 procentenheter. För Regnskogen (årskurs 1-6) har skett en minskning med 18 procentenheter. Även personalen har skattat tryggheten lägre än de två senaste åren, där siffran har sjunkit från 100 % till 77 %. Detta pekar på behovet av en dialog och en djupare analys för att identifiera och förstå bakomliggande orsaker till resultatet. I enkäten är frågan ställd till eleverna om de är rädda för någon på skolan.

När det gäller studiero framträder en tydlig skillnad mellan flickor och pojkar, där fler flickor anser att det är för pratigt på lektionerna, med en skillnad av 13 procentenheter. Samtidigt upplever eleverna att fler lärare säger ifrån när det blir för mycket prat.

Vid frågan om undervisningen uppfattas som rolig eller tråkig har resultaten varit stabila över de senaste tre åren. Skillnader mellan enheterna framträder tydligt, där eleverna på Lunden (årskurs 7-9) visar ett betydligt lägre resultat (64 %) jämfört med Regnskogen (86 %). Personalens skattningar är högre än elevernas och uppgår till 89 %. Detta pekar på ett behov av att föra samtal med eleverna för att bättre förstå deras upplevelser och skapa en gemensam förståelse kring undervisningens olika inslag.

Elevernas upplevelse av att få stöd av en vuxen under lektioner har varit stabil över de senaste tre åren, med ett resultat på 89 %. Personalens skattningar visar också en positiv trend, där stödet till elever når en nivå på 100 %.

I frågan om nöjdhet med skolan framträder skillnader beroende på elevernas ålder. Särskilt de äldre eleverna på Lunden har lägst resultat, med 64 %, jämfört med eleverna på Regnskogen, som visar högre nöjdhet (86 %).

Gymnasieskolan

På det stora hela har nästan samtliga värden i elevenkäten förbättrats i positiv mening även om variationer finns inom sektorerna och mellan sektorerna. Dock finns det en fråga som får

ett sämre värde innevarande läsår. Frågan berör elever som går i skolan idag, om de skulle rekommendera skolan till sina vänner. Värdet är marginellt försämrat. Eventuellt kan det försämrade värdet avspeglas i händelser som skedde i inledningen av vårterminen vilka påverkade skolan negativt på många plan.

Glädjande upplever i princip alla elever, på alla sektorer, att de får det stöd de behöver för att nå godkända nivåer i de kurser de läser. Målvärdena är över 80 % på de allra flesta program. När verksamheten frågar eleverna om de själv vet vad de behöver kunna för att nå målen i kurserna är svaren däremot mer varierande men ändå höga. Det kan ha sin förklaring i att det är svårt att som elev veta vad man ska kunna i respektive kurs när ämnena är nya och man tidigare inte läst liknande kurser.

Förra läsåret hade samtliga sektorer låga målvärden i förhållande till hur man som elev upplevde variationen i undervisningen. Värdet var lågt i princip på alla program. Rektorerna började tidigt, i dialog med lärarna, arbeta med att analysera varför eleverna inte upplevde att undervisningen hade en variation. Analysen visade att frågan ställts till elever på två olika sätt under de sista två läsåren, vilket kan vara en anledning till lite skiftande värden. Andra analyser visade på att vissa ämnen och kurser kan uppfattas som väldigt stereotypa. Matematik och moderna språk är exempel på sådana ämnen. Dock behöver fortsatt analys av värdet göras eftersom det är lågt i förhållande till andra frågeställningars utfall.

Gymnasieskolans värdegrundsarbete kan verksamheten se resultat av i enkätsvaren. Alla frågor som berör bemötande oavsett hur frågeställningarna är formulerade så har svaren höga värden. På totalen i avseende på hur elever bemöter varandra i skolan ligger värdet på 90,6 %. När frågan i stället undersöker hur elever bemöter vuxna i skolan är värdet något sämre 86 %. Hur vuxna bemöter elever är det värde som totalen är allra högst. Hela 92,5 % av eleverna anser att vuxna bemöter eleverna på ett korrekt sätt. Utifrån samtliga svar i enkäten gällande bemötande ger analysen en förklaring till den höga upplevda tryggheten på skolan. 92 % upplever gymnasieskolan som trygg vilket är glädjande.

Innevarande läsår innehåller enkäten en ny frågeställning som lyder: Hur ofta kan du koncentrera dig på lektionerna? De två senaste läsåren har frågan varit annorlunda ställd, vilket innebär att inga långtgående slutsatser kan dras om värdet blivit bättre eller sämre. Konstateras kan att värdet inte är bra. För många program blir indikatorn röd. På totalen hamnar värdet på 73,5 %. Det är endast på anpassad gymnasieskola man har ett högt värde, 93,3 %. Genomgående i enkäten är det anpassad gymnasieskola som når målvärdena och ligger högt i värdena på enskilda frågeställningar.

Närvaro

Förskola

Under höstterminen 2024 genomförde Skolinspektionen en tematisk granskning: "Arbete för att fler barn ska delta i utbildningen i förskolan". Efter granskningen har en plan för närvaro i förskolan utformats och den implementeras i verksamheterna under året.

Grundskola

Ett läsår har 178 skoldagar. En frånvaro på 5 % motsvarar 9 skoldagar, en frånvaro på 15 % motsvarar 27 skoldagar, en frånvaro på 30 % motsvarar 53 skoldagar och en frånvaro på

50 % motsvarar 89 skoldagar.

Närvarostatistik läsåret 2024-2025, årskurs F-3

40 % av eleverna i årskurs F-3 hade en frånvaro mellan 0-5 % och 54 % en frånvaro mellan 5-15 %. 72 elever, 5,5 % hade en frånvaro mellan 15-30 % och fem elever hade en frånvaro som översteg 30 %.

Närvarostatistik läsåret 2024-2025, årskurs 4-6

40 % av eleverna i årskurs 4-6 hade en frånvaro mellan 0-5 % och 49 % en frånvaro mellan 5-15 %. 91 elever, 9 % hade en frånvaro mellan 15-30 %. 7 elever hade en frånvaro mellan 30-50 % och 11 elever hade en frånvaro över 50 %.

Närvarostatistik läsåret 2024-2025, årskurs 7-9

23 % av eleverna i årskurs 7-9 har en frånvaro mellan 0-5 % och 48 % har en frånvaro mellan 5-15 %. 194 elever, 18,5 % har en frånvaro mellan 15-30 %. 66 elever, 6,5 % har en frånvaro mellan 30-50 % och 37 elever 3,5 % har en frånvaro som överstiger 50 %.

Gymnasieskola

Frånvaro läsåret 2024-2025

52 % av eleverna på Gislaveds gymnasium har en frånvaro som överstiger 10 %, av den är 9,5 % ogiltig frånvaro. 37 % av eleverna har en frånvaro som överstiger 15 % och 3,6 % av eleverna har frånvaro överstigande 50 %. Introduktionsprogrammen har högre frånvaro än andra program.

Avstängningar

Under perioden januari till augusti 2025 har 17 elever i grundskolan stängts av från skolan. Inom gymnasieskolan har fyra elever stängts av under perioden. Motsvarande period 2024 stängdes två elever av inom grundskolan och sju elever inom gymnasieskolan.

Anmälan om kränkande behandling, trakasserier och sexuella trakasserier

Perioden januari-augusti 2025 (värdet inom parentes avser samma period 2024):

- I förskolan har 8 (9) anmälningar inkommit till huvudmannen. Sju anmälningar avser barn/barn och en anmälan avser vuxen/barn. Samtliga anmälningar avser kränkande behandling.
- I grundskolan har 385 (646) anmälningar inkommit till huvudmannen. 30 (46) avser fritidshem, 24 (32) förskoleklass, 52 (139) lågstadiet, 242 (363) mellanstadiet och 37 (66) högstadiet.

373 (611) anmälningar avser kränkande behandling, 15 (29) anmälningar sexuella trakasserier och 33 (49) avser trakasserier.

Den vanligast rapporterade händelsen är fysiskt våld 214 (341), följt av kränkande tilltal 179 (291), kränkande språk/bristande respekt 94 (178) samt hot om våld 59 (84).

384 (637) anmälningar avser elev-elev och en (9) anmälan avser vuxen-elev.

De flesta händelser inträffar på skolgården 166 (251), följt av klassrummet 49 (94), idrottshallen 48 (59) och korridoren 44 (76). 257 (398) händelser definieras som enstaka och 128 (249) som återkommande.

Biologiskt kön för den som är utsatt är: 265 (398) pojkar och 120 (213) flickor. Den som har utsatt är: "en pojke" 298 (439), "en grupp elever" 45 (112), samt "en flicka" 39 (48). I 3 (12) anmälningar har "annat" angetts om vem/vilka som har utsatt.

- 37 (12) anmälningar har kommit gällande anpassad grundskola. 36 (12) avser kränkande behandling, 1 (0) avser sexuella trakasserier och 3 (0) trakasserier. 36 (11) anmälningar avser elev-elev och 1 (1) anmälan vuxen-elev.
- 6 (2) anmälningar har inkommit avseende anpassad gymnasieskola. Samtliga anmälningar avser kränkande behandling, elev-elev.
- 6 (3) anmälningar har inkommit på gymnasieskolan. 5 (3) avser kränkande behandling, 1 (0) sexuella trakasserier och 1 (0) avser trakasserier. 4 (0) avser vuxen elev, och 2 (3) avser elev-elev.

2.2.2 Verksamhet

2.2.2.1 Behörig och legitimerad personal (U2)

Beskrivning

Andelen behörig och legitimerad personal följs upp för att:

- kvalitetssäkra kompetensen
- identifiera kompetensutvecklingssatsningar
- följa undervisningens kvalitet kopplad till elevers måluppfyllelse



Kommentar

Det minskade barnantalet i förskolan och den övertalighetsprocess som det medfört har inneburit att andelen förskollärare i förskolan har ökat från hösten 2025. I augusti är 50 % av personalen förskollärare. Det innebär en behörighet på 75 % mot uppställda mål om att två av tre anställda i förskolan ska vara förskollärare. Sex anställda läser till förskollärare och är färdiga under 2026.

För grundskolan visar Skolverkets statistik att vi har 77 % behöriga lärare läsåret 2024/2025, vilket är en ökning med sju procentenheter sedan tidigare år. Med behörighet innebär att läraren har lärarlegitimation och är behörig i minst ett ämne. Behörigheten varierar mellan skolorna och det är olika lätt att rekrytera behöriga lärare till olika skolor i kommunen. Orsak till svårigheten att rekrytera kan vara skolans geografiska läge eller storlek. Detta leder till att utbildningsförvaltningen inte kan tillgodose en likvärdig utbildning för alla elever. Svårast är rekryteringen till mellanstadiet och i fritidshemmet. De praktiskt estetiska ämnen

så som slöjd, musik och hemkunskap är svåra likaså ämneslärare i matematik och NO i årskurs 7-9.

Då elevkullarna minskar ser vi goda möjligheter att öka behörigheten ytterligare. En kartläggning behöver göras över behöriga mellanstadielärare, som idag arbetar på lågstadieskolor i kommunen. Om möjlighet finns att få dem till mellanstadiet skulle vi öka behörigheten.

Ett aktivt arbete från utbildningsförvaltningen för att öka behörigheten i hela kommunen och mellan skolorna behöver fortgå för att en likvärdig utbildning ska kunna erbjudas till eleverna.

På Gislaveds gymnasium motsvarar andelen legitimerade heltidsanställda lärare den i riket, 88 %.

2.2.3 Medarbetare

2.2.3.1 Rektors ansvar (U2)

Beskrivning

Det är rektorn som leder och samordnar det pedagogiska arbetet på förskolan eller skolan och är ledare och chef för förskollärare/lärare och övrig personal i förskola/skola. Det betyder att rektor har det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas mot de nationella målen. Rektors ansvar är att följa upp och utvärdera förskolans/skolans resultat i förhållande till målen.



Kommentar

Rektors ledarskap är avgörande för hur förskolors och skolors organisation och förutsättningar anpassas för skolutveckling. Arbetet med det systematiska kvalitetsarbetet bedrivs med ett processorienterat arbetssätt där alla nivåer är delaktiga. Följande utvecklingsområden har identifierats "God undervisning", "Hög närvaro" och "Bra och trygga övergångar". Arbetet med implementering pågår och sker med ett 0-19-årsperspektiv och omfattar alla nivåer i styrkedjan.

I förskolan har rektorerna arbete fokuserat på genomförande av de åtgärder som krävts för att anpassa verksamheten efter minskat barnantal.

I grundskolan har arbetet med ledarskapsutveckling inneburit en ökad medvetenhet hos rektorer om vikten av att arbeta verksamhetsnära. Grundskolan har också fokus på organisation, ekonomi och verksamhet för att anpassa för ett minskat elevantal med bibehållen kvalitet.

Examensgraden minskade läsåret 2024/2025 i gymnasieskolan. Fokus ligger nu på utvecklingsområdet *God undervisning*.

Gymnasieskolans arbete under våren har fokuserat på införandet av Gy25 och dimensionering av gymnasieskolans utbildningar. Implementeringsarbetet av Gy25 påbörjades i samband med läsåret 2023/2024 och mycket arbete har skett för att se över programstrukturer och timplaner. Implementeringsarbetet har pågått parallellt med det GGVV-gemensamma arbetet för dimensionering av gymnasieskolan.

2.2.4 Ekonomi

2.2.4.1 God prognossäkerhet (U2 + bokslut)

Beskrivning

Ekonomiska uppföljningar görs med fokus på:

- Budget i balans och god prognossäkerhet
- Resurstilldelning
- Personal
- Organisation



Kommentar

Det omställningsarbete som skett i främst förskolans verksamhet men även i grundskolan har inneburit utmaningar i prognosarbetet. Rektorerna har visat stort ansvar för att organisera verksamheten på ett ekonomiskt hållbart sätt. Ett gott samarbete finns mellan rektorer och centrala funktioner inom ekonomi och hr, vilket underlättar arbetet.

Gymnasieskolan har beaktat samordningsmöjligheter och ekonomiska förutsättningar vid utformningen av programstrukturer.

2.3 Mål

Utbildningsförvaltningens identifierade utvecklingsområden i det systematiska kvalitetsarbetet är "God undervisning", "Hög närvaro" och "Bra och trygga övergångar". Dessa redovisas nedan.

2.3.1 Uppföljning

2.3.1.1 God undervisning



Senaste kommentar

Delår (U2) 2025 2025-09-10

Språk

- **Språkkartläggning**

Målsättningen är att förskolan ska genomföra språkkartläggning som ett underlag till planering av undervisning.

- **Mångfaldens förskola**

Genom boken Mångfaldens förskola genomförs fortbildning utifrån 15 digitala moduler. Tre av terminerna genomförs i förskolärarnätverk, där rektorer möter barnskötare. Analys av resultat avgör fortsättningen efter de första tre terminerna.

Målsättningen är att samtalen i förskolornas utvecklingsgrupper och texter i det systematiska kvalitetsarbetet innehåller ett mer professionellt språk kring flerspråkighet och att exempel

på aktiviteter som kopplas samman med flerspråkighet blir fler.

- **Bygga svenska**

Ett arbete är påbörjat för att alla skolor ska använda Skolverkets kartläggningsmaterial Bygga svenska (eller likvärdigt).

Bygga svenska (eller likvärdigt) ska även användas som underlag för rektors beslut om en elev ska läsa svenska eller svenska som andraspråk.

I nuläget pågår ett implementeringsarbete i verksamheterna för Skolverkets bedömningsstöd Bygga svenska.

- **Språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt**

Utifrån ett antal aktiviteter som kännetecknar en transspråkande undervisning kan verksamheten arbeta med ett förhållningssätt där alla flerspråkiga resurser används. Fem aktiviteter ges som ett underlag att utgå ifrån. Målet är att i utvärderingen se att antalet aktiviteter som verksamheter använder sig av ökar.

- **Uppdatering av kommunens tre språkplaner**

"Plan för god språkutveckling", "SVA-plan" och "Plan för flerspråkiga barn i förskolan" har samlats på ett ställe och i ett samlat paket för att öka tillgängligheten. En förnyad implementering ska genomföras och påbörjas under hösten 2025.

- **Kartläggning av sva-organisationen i kommunen**

Kartläggning av sva-organisationen i kommunen är genomförd utifrån följande områden:

- Behörighet i ämnet sva.
- Organisation i ämnet sva.
- Vilka underlag används i beslut om att läsa ämnet sva.
- Fattas ett formellt beslut.
- Hur dokumenteras beslutet?

Utifrån att analysen visade att det finns brister i kunskapen inom ämnet svenska som andraspråk så har insatser påbörjats för att stärka kunskapen inom ämnet svenska som andraspråk. Det görs genom att en handledare handleder skolor inom stödmaterialet Bygga svenska. Bygga svenska används som beslutsunderlag för bedömning av om elev ska läsas svenska som andraspråk

Fortbildning och vidareutbildning i ämnet svenska som andraspråk uppmuntras genom stöd till behörighetsgivande utbildningar.

En högskoleutbildning 7,5 hp inom svenska som andraspråk är upphandlad genom Linnéuniversitet. 23 lärare från fem skolenheter är anmälda och startar utbildningen hösten 2025.

Matematik

Ett arbete har påbörjats genom att tillsätta en förstelärare samt en arbetsgrupp med representanter från förskola till gymnasium som ska analysera vad som behövs för att utveckla undervisningen i matematik för ett förbättrat resultat inom matematik. En kartläggning ska göras av kommunens matematikundervisning och utifrån det kommer en

matematikplan att skapas.

Inkluderande lärmiljöer

- **Introduktion för nyanställda speciallärare/specialpedagoger**

Alla nyanställda speciallärare/specialpedagoger erbjuds en introduktion i sitt uppdrag för att kvalitetssäkra arbetet.

- **Speciallärare och specialpedagoger arbetar i ett nätverk kring inkluderande lärmiljöer.**

Kollegial kompetensutveckling och lärande för den specialpedagogiska professionen sker utifrån beprövad erfarenhet och forskning i syfte att nå en ökad likvärdighet.

- **Samverkan kring elever med extraordinära stödbehov.**

Ett arbete har påbörjats med rektorer i förskola och grundskola, tillsammans med verksamhetschef och elevhälsochef, kring extraordinära stödbehov.

- **Införande av akutskolor.**

En akutskola finns nu på en högstadieskola i kommunen. Ingen akutskola startades upp på mellanstadiet utifrån att slutsatsen blev att eleven hanterade situationen bättre genom att vara kvar på sin skola men med en anpassad miljö.

2.3.1.2 Hög närvaro



Senaste kommentar

Delår (U2) 2025 2025-09-01

Handlingsplanen för grundskolans och gymnasiets arbete med skolnärvaro är reviderad. Förskolan har påbörjat arbetet med en handlingsplan för ökad närvaro. Varje enhet behöver göra handlingsplanen till sin och där hela skolan är delaktig i arbetet. Ett nära samarbete skola-hem är en framgångsfaktor liksom samsyn i verksamheten och tidig kontakt för att visa att barnet/eleven är saknad. Uppföljning och utvärdering av arbetet kommer att göras årligen.

I samarbete med socialförvaltningen har ett skolsocialt team skapats för det närvarofrämjande arbetet. Teamets arbete har påbörjats inför skolstarten 2025. Deras fokus är att arbeta med problematisk skolfrånvaro.

2.3.1.3 Bra och trygga övergångar



Senaste kommentar

Delår (U2) 2025 2025-09-08

Varje verksamhet (förskola/grundskola/gymnasium) har uppdaterat övergångsplanen för sin respektive verksamhet. Verksamheterna har sedan kopplat samman sina övergångsplaner.

Under hösten 2025 kommer övergångsplanerna utvärderas utifrån den senaste genomförda övergången. Resultatet av utvärderingarna kommer leda till ett fortsatt förbättringsarbete med att skapa bra och trygga övergångar. Ett arbete med att utveckla övergången till anpassad grundskola har även påbörjats men har inte slutförts.

3 Uppdrag

3.1 Uppföljning

3.1.1 Nämnd

3.1.1.1 Genomföra en analys av hela utbildningsförvaltningens digitala miljö. Fokus på framtid, ekonomi, forskning och utveckling, både för elever och personal.

Beskrivning

.

Uppdragsgivare:

Nämnd

Slutdatum

2025-12-31

3.1.1.2 Öka andelen elever som når behörighet till gymnasieskolan med 2 procentenheter per år till vt 2026.

Beskrivning

Öka andelen elever som når behörighet till gymnasieskolan med 2 procentenheter per år till vt 2026

Uppdragsgivare:

Nämnd

Slutdatum

2026-08-31

Kommentar

Andelen elever som når en gymnasiebehörighet är 78 % vilket innebär att den är oförändrad från föregående läsår.

3.1.1.3 Öka andelen gymnasieelever som tar examen med 2 procentenheter per år till vt 2026.

Beskrivning

Öka andelen gymnasieelever som tar examen med 2 procentenheter per år till vt 2026.

Uppdragsgivare:

Nämnd

Slutdatum

2026-08-31

Kommentar

Andelen avgångselever vid Gislaveds gymnasium som nådde en examen läsåret 2024/2025 var 70 %. Det är en minskning med fem procentenheter jämfört med föregående år.

4 Ekonomi

4.1 Uppföljning

4.1.1 Uppföljning nämnd

Nämnd, mnkr	Utfall 2025-08-31	Utfall 2024-08-31	Justerad budget 2025	Prognos helårsutfall 2025-12-31	Prognos- avvikelse mot budget per 31 dec
Nettoresultat	-518,1	-536,3	-808,7	-808,7	0
Investeringar	-2,1	-0,7	-5,0	-5,0	0

Ekonomisk kommentar, nämndnivå

Utbildningsnämnden prognostiserar vid delårsbokslutet ett resultat i balans med budget.

4.1.2 Uppföljning per avdelning/verksamhetsområde

Driftredovisning

Avdelning/Verksamhets- område, tkr	Utfall 2025-08-31	Utfall 2024-08-31	Justerad budget 2025	Prognos helårsutfall 2025-12-31	Prognos- avvikelse mot budget per 31 dec
Förskola, pedagogisk omsorg	-117 971	-126 614	-187 650	-184 650	3 000
Fritidshem, förskoleklass, grundskola	-249 571	-255 558	-386 923	-385 923	1 000
Anpassad grundskola	-12 846	-12 853	-21 036	-23 036	-2 000
Gymnasieskola	-98 644	-101 105	-152 499	-153 499	500
Anpassad gymnasieskola	-6 274	-5 497	-8 192	-9 692	-1 500
Nämnd och administration	-8 793	-8 607	13 011	-13 211	-200
Gemensamma verksamheter	-24 042	-26 039	-38 912	-39 712	-800
Summa Nettoresultat	-518 141	-536 273	-808 723	-808 723	0

Ekonomisk kommentar, verksamhetsnivå drift

Förskola och pedagogisk omsorg, 3 000 tkr

Förskola och pedagogisk omsorg har förbättrat sitt resultat i förhållande till UI och prognostiserar ett överskott för helåret på 3 000 tkr.

Förskolans verksamhet har under läsåret 2024/2025 arbetat för att anpassa sin organisation till färre barn. Under våren har sju förskoleavdelningar stängts och pedagogisk omsorg avvecklats. Från hösten har förskolorna 25 medarbetare färre än under våren.

Avräkningsposterna för programmet, som är budgeterade centralt för fler barn i verksamheten, behöver inte tas i anspråk då utfallet visar på en väl avvägd budget till områdena. Det bidrar till ett ökat överskott tillsammans med områdenas prognos.

Statsbidrag som tidigare finansierade paviljonger som nu avvecklats kan omdisponeras.

Grundskola, förskoleklass och fritidshem, 1 000 tkr

Programmet som helhet minskar sitt prognostiserade överskott från UI och förväntas redovisa ett överskott för helåret på 1 000 tkr.

Områdena visar ett överskott på 1 000 tkr. Försämringen jämfört med UI beror till största delen på färre inskrivna barn på fritidshemmen.

Stora variationer i prognoserna förekommer fortfarande mellan enheterna. Vissa enheter har fortsatt underskott på grund av stora stödbehov.

Anpassad grundskola, -2 000 tkr

Programmet prognostiserar ett underskott på 2 000 tkr.

Ökat elevantal till hösten 2025 där eleverna har ett stort stödbehov medför ökade personalkostnader.

Gymnasieskola, 500 tkr

Gymnasieskolans programområde redovisar ett positivt resultat på 500 tkr.

Under föregående år gjordes ett stort arbete med att ställa om organisationen inför 2025.

Inför 2025 flyttades budgeten för interkommunala elevavgifter (IKE) från den centrala budgeten till gymnasieskolans budget. Tidigare underskott för IKE har vänts till ett mindre överskott.

Anpassad gymnasieskola, -1 500 tkr

Programmet lämnar en negativ prognos med -1 500 tkr.

Underskottet består av personalkostnader samt minskning av intäkterna gällande IKE.

Nämnd och administration, - 200 tkr

Nämnd och administration redovisar ett underskott med -200 tkr.

Gemensamma verksamheter, -800 tkr

Gemensamma verksamheter prognostiserar ett negativt resultat främst bestående av it-kostnader som överstiger budget. Tidigare underskott på skolskjutsar har vänts och beräknas hålla budget.

5 Händelser av väsentlig betydelse

Till följd av minskat barnantal och nedläggning av förskolor har barnskötare och förskollärare förflyttats och 16 barnskötare varslats om arbetsbrist. När förskolans planering för hösten var i slutfasen visade det sig att man inte lyckats tillsätta så många tjänster som förutsetts med förskollärare. Det ledde till att barnskötare kunde återanställas som intern resurs. Antalet medarbetare i förskolan har minskat med 25 personer genom att antalet visstidsanställda minskat kraftigt. Minskningen motsvarar personalbehovet vid cirka sju avdelningar. Andelen förskollärare har därigenom ökat i förskolan.

Verksamheten pedagogisk omsorg har avvecklats från hösten 2025.

En ny förskola, Sörgårdens förskola med åtta avdelningar, blev klar under våren. Lokalerna är moderna och ändamålsenliga för förskolans utbildning. Förskolan ersätter gamla Sörgårdens förskola och mindre förskolor som inrymts i paviljonger eller lägenheter med sämre lokalstandard. Genom förändringen skapas goda pedagogiska miljöer, effektivare resursutnyttjande och en mer likvärdig förskoleverksamhet.

Ett aktivt arbete sker fortlöpande i förskola och skola för att anpassa organisationen efter minskat barn- och elevantal.

I gymnasieskolan har Gy25 trätt i kraft från höstterminen och omfattande planering och implementering har föregått införandet. Även reformen om dimensioner av gymnasieutbildningar sker från hösten 2025. GGVV-kommunerna har beslutat om fördjupad samverkan gällande gymnasieutbildningar och har tecknat ett primärt samverkansavtal för dimensionering av gymnasieskolan.

6 Sammantagen bedömning av nämndens resultat och effekter i verksamheten

Utbildningsnämnden prognostiserar vid delårsbokslutet ett resultat i balans med budget. Andelen elever i grundskolan som efter läsåret 2024/2025 blev behöriga till nationellt program på gymnasieskolan var efter sommarskola 78 %, vilket är samma nivå som föregående läsår. Andelen avgångselever i gymnasieskolan som tar en gymnasieexamen minskade med fem procentenheter och uppgår till 70 %, vilket är markant under rikets snitt.

Förväntad utveckling

Prognosen för helåret 2025 är ett resultat i balans med budget. Det innebär att utbildningsnämnden omhändertagit utbildningsnämndens andel -6 000 tkr av det kommungemensamma effektiviseringskravet på -20 000 tkr samt att verksamheten anpassats efter minskning av demografiersättning på -13 200 tkr.

Färre barn har fötts i kommunen de senaste åren och befolkningsprognoser visar att lägre födelsetal förväntas även de kommande tio åren. Under 2025 och de kommande åren har utbildningsnämnden en utmaning i att anpassa organisation och verksamhet efter ett minskat barn- och elevantal och samtidigt ha fokus på resultatutveckling.

Under våren har förskolan minskat antalet anställda med 25 visstidsanställda medarbetare, vilket motsvarar bemanningen på sju förskoleavdelningar.

De minskade barnkullarna påverkar också grundskolorna, och effekten kommer att öka de kommande åren. Till skillnad från i förskolan är det svårare att påverka den organisatoriska strukturen med nedläggning av skolor, även om det nu måste diskuteras. Konsekvensen blir att framförallt de mindre skolenheterna får svårt att bemanna verksamheten för att kunna täcka timplanen och ha kompetens för alla ämnen inom läroplanen. Det blir svårare att bemanna för extra resurser kring elever i behov av extra anpassningar och särskilt stöd.

En översyn sker av digitala lärverktyg, där antalet enheter och intervall för utbyte ses över i syfte att minska verksamhetens kostnader, samtidigt som en anpassning av pedagogiska läromedel görs efter nya riktlinjer från Folkhälsomyndigheten och Skolverket.

Skolskjutskostnaderna har minskat då skoldagens start- och sluttider anpassats så att det någon dag i veckan endast körs en hemtur.

Samtidigt som anpassningar till följd av minskat barn- och elevantal och effektiviseringar görs, måste verksamheten också fokusera på utveckling och resultatförbättring. Andelen elever som blir behöriga till nationellt program på gymnasieskolan måste öka. Andelen elever på Gislaveds gymnasium som tar examen ligger markant under snittet för riket och här krävs insatser.

Utbildning är skolans huvuduppdrag där undervisningen är grunden. För att kunna möta alla elevers olika behov och förutsättningar behöver verksamheten alltid ha fokus på att utveckla undervisningen. För att öka kvaliteten i verksamheten och elevernas måluppfyllelse både i grundskolan och gymnasieskolan, finns behov av fortsatta utvecklingsinsatser. Skolans systematiska kvalitetsarbete är viktigt för att säkerställa att det finns en röd tråd och samstämmighet med koppling till de nationella målen tillsammans med analyser av verksamheternas resultat vid ställningstagande om hur fortsatt utvecklingsarbete på den egna

skolan och i verksamhetsområdet ska planeras. Analysen visar att kompetensutveckling kring undervisningsmetoder och ledarskap som stärker undervisningen behöver fortsätta.

Det systematiska kvalitetsarbetet bedrivs i ett processorienterat arbetssätt där alla nivåer är delaktiga. Följande utvecklingsområden har identifierats: "God undervisning", "Hög närvaro" och "Bra och trygga övergångar". Arbetet kommer att pågå de närmaste åren och omfatta huvudmannanivå, rektorsnivå och undervisningsnivå.

Samtliga verksamheter har en utmaning i att rekrytera legitimerade lärare. Det gäller främst i grundskolan där andelen lärare med lärarlegitimation är lägre i Gislaveds kommun än i andra landsbygdskommuner och betydligt lägre än riket. För att öka antalet legitimerade lärare behöver ökade insatser inom olika områden göras och flera är påbörjade, bland annat nämndens beslut om extra stöd till personal som genomgår behörighetsgivande utbildning. Detta behov kvarstår trots minskade elevkullar till följd av framtida pensionsavgångar.

Flera utredningar som rör skolområdet har resulterat i betänkanden som regeringen presenterat. Det är omfattande förändringar som föreslås och de rör bland annat följande områden: obligatorisk språkförskola och språkkrav för personal samt gruppstorlek och personaltäthet i förskolan, grundskolans läroplan, tioårig grundskola, förbättrad elevhälsa och mer obligatorisk undervisningstid, förbättrad trygghet och studiero, betygssystemet, gymnasieskolan i betänkandet "Fler vägar till arbetslivet", vinst i fristående skolor, nationell skolpengsnorm, nationellt professionsprogram för förskollärare, lärare och rektorer, lärarutbildningsutredningen, minskad administration och reglering av förskollärares och lärares arbetstid och rektorers förutsättningar. De beslut och förändringar som blir resultatet av dessa betänkanden kommer att innebära stora förändringar och implementeringsinsatser av huvudmännen. Det kan innebära att det krävs resursförstärkningar eller förändringar för att utbildningsförvaltningen ska kunna omhänderta besluten.

Rektors ledarskap är avgörande för hur förskolors och skolors organisation och förutsättningar anpassas för utveckling och resultatförbättring. Samtidigt som verksamheten utmanas av de omställningar som krävs för att anpassa organisationen efter ett minskat barn- och elevantal.

Ks §163

Dnr: KS.2025.76

1.4.1

Delårsbokslut med helårsprognos 2025, kommunstyrelsen**Beslut**

Kommunstyrelsen beslutar att under avsnittet 3.1.1.2 i delårsbokslutet som berör projektet ny simhall, efter andra stycket, lägga till följande text:
"Tidsplanen för projektets genomförande är beroende av att detaljplanen vinner laga kraft. Detaljplanen är nu för prövning i mark- och miljödomstolen och detta kan medföra förskjutningar i projektets tidplan,"

att punkt 2.3.1.2 Lokal livsmedelsförsörjning ändras från grön till gul,

att fördela tillbaka 1 mnkr till verksamheterna från it-avdelningens prognostiserade överskott,

att en ramjustering mellan nämnder görs enligt följande:
Från bygg- och miljönämnden till kommunstyrelsen flyttas en administratör - helårseffekt 640 tkr. Från samhällsutvecklingsnämnden till kommunstyrelsen flyttas en administratör - helårseffekt 582 tkr,

att uppdra till förvaltningscheferna för samhällsutvecklingsförvaltningen och kommunstyrelseförvaltningen att i övrigt vidta tillräckliga åtgärder i syfte att säkerställa en ekonomi i balans vid de avdelningar som prognostiserar ett minus vid förvaltningarna, samt

att anta åtgärdsplan för att hantera avvikelser i förvaltningen av fastigheter, daterad den 16 september 2025, samt

att i övrigt godkänna delårsbokslut 2025 för kommunstyrelsen.

Reservationer

Ruth Johannesson (MiG), Bo Eriksson (MiG) och Curt Vang (MiG) reserverar sig mot beslutet till förmån för Ruth Johannessons (MiG) yrkande med följande motivering: Medborgarpartiet i Gislaved anser att den mycket stora negativa avvikelserna på fastighet- och verksamhetslokaler först och främst ska analyseras för att vi ska få reda på vad som felar och först därefter kan vi vidta åtgärder. Vi kan inte göra tvärtom och vidta åtgärder först och sedan se om det var rätt åtgärd vi vidtog eller inte. Det är att arbeta bakfram och det blir oseriöst.

Protokollsanteckning

Majoriteten har vid genomlysning av uppföljningar och rapporten vid bolagisering av boendefastigheter identifierat åtgärder som behöver vidtas som återfinns i åtgärdsplanen.

Ärendebeskrivning

Delårsbokslutet är kommunstyrelsens redovisning till kommunfullmäktige för årets första åtta månader. Uppföljning sker med avseende på verksamhetens ekonomi, kvalitet och måluppfyllelse.

Den sammantagna bedömningen av kommunstyrelsens verksamhet hittills under året är att den har bedrivits med godtagbar kvalitet och måluppfyllelse. Samtliga av de faktorer som anses särskilt viktiga för att uppfylla leveransen av grunduppdraget har bedömts ha god eller godtagbar kvalitet. Av nämndens sju

Ks §163 (forts.)

utvecklingsmål görs bedömningen att samtliga är uppfyllda, eller att arbete pågår och att målsättning håller.

Kommunstyrelsens verksamheter arbetar utifrån två uppdrag som överlämnats från kommunfullmäktige, samt fyra egna uppdrag som lämnats till förvaltningarna. I delårsbokslutet ges en lägesuppdatering, som i dagsläget inte visar på några avvikelser eller förseningar.

Förvaltningarna har under perioden haft fokus på att konsolidera verksamheten och genomföra nödvändiga omställningar för en ekonomi i balans. Riktat utvecklingsarbete har fått stå tillbaka, men positiva förändringar har skett i samband med översyner, effektiviseringar och sammanslagningar. Bland annat har ett gediget arbete genomförts kopplat till gemensam it-drift med ett antal grannkommuner, vilket väntas medföra positiva utvecklingseffekter över tid.

Kommunstyrelsen påverkas av det rådande ekonomiska läget, samt den demografiska utvecklingen och förmågan att rekrytera och kompetensförsörja verksamheten. För att möta detta behöver styrelsen arbeta aktivt med att effektivisera sin verksamhet, dra nytta av ny teknik och automatisera processer och arbetssätt. Detta arbete kommer att kräva resurser för att sedan ge önskat resultat.

Uppföljning av nämndplanens målområden visar på de framsteg som skett hittills och var det finns behov av fortsatt arbete för förbättring.

Kommunstyrelsen visar en större prognostiserad negativ avvikelse jämfört med budget på 32,2 mnkr. Den enskilt största orsaken till underskottet är för låga hyresnivåer för kommunens verksamhetslokaler. För att komma i balans behöver en översyn genomföras, som också grundar sig i en översyn av verksamhet och arbetssätt för att nå kostnadseffektivitet.

It-avdelningen har upphandlat och möjliggjort en försäljning av gamla förbrukade läsplattor till ett värde av 1 mnkr. Förvaltningen föreslår att dessa medel fördelas tillbaka till verksamheterna.

Kommunstyrelsens allmänna utskott har den 3 september 2025 tagit del av informationen om preliminärt delårsbokslut och nämndplanens målområden. Ärendet överlämnades till kommunstyrelsen för beslut efter att underlaget har kompletterats med ekonomiskt resultat.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsens allmänna utskott den 3 september 2025, §94
Delårsbokslut 2025, kommunstyrelsen, daterad den 12 september 2025
Bilaga indikatorer, daterad den 27 augusti 2025
Nämndplan, uppföljning målområden, daterad den 27 augusti 2025
Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad 12 september 2025
Majoritetens åtgärdsplan för att hantera avvikelser i förvaltningen av fastigheter, daterad den 16 september 2025

Yrkanden

1. Marie Johansson (S) för majoriteten: att kommunstyrelsen beslutar att anta föreslagen åtgärdsplan för att hantera avvikelser i förvaltningen av fastigheter.

Ks §163 (forts.)

2. Marie Johansson (S): att föreslå kommunfullmäktige att en ramjustering mellan nämnder görs enligt följande:

Från bygg- och miljönämnden till kommunstyrelsen flyttas en administratör - helårseffekt 640 tkr. Från samhällsutvecklingsnämnden till kommunstyrelsen flyttas en administratör - helårseffekt 582 tkr.

3. Marie Johansson (S): Uppdra till förvaltningscheferna för samhällsutvecklingsförvaltningen och kommunstyrelseförvaltningen att i övrigt vidta tillräckliga åtgärder i syfte att säkerställa en ekonomi i balans vid de avdelningar som prognostiserar ett minus vid förvaltningarna.

Kenneth Magnusson (C): att punkt 2.3.1.2 Lokal livsmedelsförsörjning ändras från grönt till gult då jag anser att den är alldeles för låg och måste arbetas vidare med därför kan den inte anses som grön.

Jonas Ericson (M): Att under avsnittet 3.1.1.2 i delårsbokslutet som berör projektet ny simhall, efter andra stycket, lägga till följande text:
"Tidsplanen för projektets genomförande är beroende av att detaljplanen vinner laga kraft. Detaljplanen är nu för prövning i mark- och miljödomstolen och detta kan medföra förskjutningar i projektets tidplan."

1. Ruth Johannesson (MiG): att inte godkänna kommunstyrelsens delårsbokslut på grund av att det inte är helt fullödigt och trovärdigt.

2. Ruth Johannesson (MiG):
att det omgående genomförs en övergripande analys som redovisar vilka verksamheter inom "fastighet" som blöder och vad som är orsaken till detta,

att det därefter tas fram förslag till en genomtänkt och realistisk Åtgärdsplan med uppföljningsbara mål baserade på den övergripande analysen,

att processerna inom Fastighet beskrivs och att även övriga processer i förvaltningen beskrivs,

att en utökad konteringsstyrning påbörjas så att ekonomisystemet enkelt kan redovisa kostnader relaterade till fastighetsprocesserna,

att månatliga redovisningar/uppföljningar av Åtgärdsplanen ska ske i kommunstyrelsen,

att Åtgärdsplanen kontinuerligt uppdateras baserat på redovisat resultat.

Jonas Ericson (M): Bifall till liggande förslag, till Kenneth Magnussons (C) yrkande och Marie Johanssons (S) samtliga yrkanden.

Ylva Samuelsson (S): Bifall till liggande förslag, till Kenneth Magnussons (C) yrkande, Jonas Ericsons (M) yrkande och till Marie Johanssons (S) samtliga yrkanden.

Ks §163 (forts.)

Bo Eriksson (MiG): Bifall till Ruth Johannessons (MiG) yrkanden.

Peter Gustavssons (-): Bifall till Ruth Johannessons (MiG) andra yrkande.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på Kenneth Magnussons (C) ändringsyrkande och allmänna utskottets förslag och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt Kenneth Magnussons (C) ändringsyrkande.

Omröstning begärs. Kommunstyrelsen godkänner följande beslutsgång:

JA-röst för Kenneth Magnussons (C) ändringsyrkande.

NEJ-röst för allmänna utskottets förslag.

Omröstningsresultat

Ja-röst

Marie Johansson (S)

Ylva Samuelsson (S)

Evangelos Varsamis (S)

Anton Sjödel (M)

Jonas Ericson (M)

Maria Gullberg Lorentsson (M)

Sandy Lind (WeP)

Charlotte Ström (WeP)

Kenneth Magnusson (C)

Gunnel Augustsson (S)

Peter Gustavsson (-)

Tony Scammel (SD)

Avstår

Ruth Johannesson (MiG)

Curt Vang (MiG)

Bo Eriksson (MiG)

Omröstningen utfaller med 12 JA-röster. Tre ledamöter avstår från att rösta. Därmed har kommunstyrelsen beslutat enligt Kenneth Magnussons (C) ändringsyrkande.

Ordföranden ställer proposition på Marie Johanssons (S) första tilläggsyrkande om åtgärdsplan och Ruth Johannessons (MiG) andra yrkande och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt Marie Johanssons (S) tilläggsyrkande.

Omröstning begärs. Kommunstyrelsen godkänner följande beslutsgång:

JA-röst för Marie Johanssons (S) tilläggsyrkande.

NEJ-röst för Ruth Johannessons (MiG) yrkande.

Omröstningsresultat

Ja-röst

Marie Johansson (S)

Ylva Samuelsson (S)

Evangelos Varsamis (S)

Anton Sjödel (M)

Jonas Ericson (M)

Maria Gullberg Lorentsson (M)

Sandy Lind (WeP)

Charlotte Ström (WeP)

Kenneth Magnusson (C)

Gunnel Augustsson (S)

Tony Scammel (SD)

Nej-röst

Ruth Johannesson (MiG)

Curt Vang (MiG)

Bo Eriksson (MiG)

Peter Gustavsson (-)

Ks §163 (forts.)

Omröstningen utfaller med 11 JA-röster och 4 NEJ-röster. Därmed har kommunstyrelsen beslutat enligt Marie Johanssons (S) första tilläggsyrkande.

Ordföranden ställer proposition på Marie Johanssons (S) andra yrkande om ramjustering och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt Marie Johanssons (S) yrkande.

Ordföranden ställer proposition på Marie Johanssons (S) tredje yrkande om åtgärder för en ekonomi i balans och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt Marie Johanssons (S) yrkande.

Ordföranden ställer proposition på förvaltningens förslag att godkänna delårsbokslut 2025 för kommunstyrelsen och Ruth Johannessons (MiG) avslagsyrkande och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt förvaltningens förslag.

Ordföranden ställer proposition på Jonas Ericsons (M) tilläggsyrkande och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt detta.

Ordföranden ställer därefter proposition på förvaltningens förslag i övrigt och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt detta.

Beslutet skickas till:

Kommunfullmäktige
Samhällsutvecklingsförvaltningen
Kommunstyrelseförvaltningen



Delårsbokslut - 2025

Kommunstyrelsen

2025-09-12

Innehållsförteckning

1	Verksamhetsberättelse till kommunkoncernens årsredovisning.....	3
2	Nämndens grunduppdrag.....	5
2.1	Uppföljning - Velfärd och service.....	6
2.2	Kritiska kvalitetsfaktorer.....	9
2.2.1	Målgrupp.....	9
2.2.2	Verksamhet.....	11
2.2.3	Medarbetare.....	13
2.2.4	Ekonomi.....	13
2.3	Mål.....	15
2.3.1	Uppföljning.....	15
3	Uppdrag.....	19
3.1	Uppföljning.....	19
3.1.1	Kommunfullmäktige.....	19
3.1.2	Nämnd.....	20
4	Ekonomi.....	23
4.1	Uppföljning.....	23
4.1.1	Uppföljning nämnd.....	23
4.1.2	Uppföljning per avdelning/verksamhetsområde.....	23
4.1.3	Investeringar.....	26
4.1.4	Uppföljning särskilda satsningar.....	27
5	Händelser av väsentlig betydelse.....	29
6	Sammantagen bedömning av nämndens resultat och effekter i verksamheten.....	30

Bilagor

Bilaga 1: Indikatorer uppföljning KS U2 2025

I Verksamhetsberättelse till kommunkoncernens årsredovisning

Nämndens grunduppdrag

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Den har ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Kommunstyrelsen leder och samordnar planeringen och uppföljningen av kommunens ekonomi och verksamheter.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter

Nämndens arbete har bedrivits med godtagbar kvalitet under perioden. Samtliga av de faktorer som anses särskilt viktiga för att uppfylla leveransen av grunduppdraget har bedömts ha god eller godtagbar kvalitet. Förändringsarbete, vakanta tjänster och återhållsamhet har påverkat verksamhetens leveranser.

Det prognosticerade resultatet visar ett underskott på 32,2 mnkr.

Målgrupp

Under första halvåret 2025 har ett omfattande arbete bedrivits inom flera strategiska områden. Bland annat har fokus varit på att stärka den kommunens interna kapacitet, förbättra invånarkontakten, utveckla digitala lösningar samt främja kompetensförsörjning och egenförsörjning.

Medarbetare

Medarbetarna inom kommunstyrelsens verksamheter arbetar dagligen med att leverera service och stöd till invånare, verksamheter och näringsliv. Under första halvåret 2025 har fokus legat på att skapa hållbara arbetsformer, stärka samverkan och säkerställa god arbetsmiljö i en tid av ständig förändring vad gäller både organisation och arbetssätt.

Verksamhet

Under första halvåret har kommunstyrelsens verksamheter levererat enligt uppdrag med godtagbar kvalitet och fokus på samhällsnytta. Arbetet har präglats av utveckling, samordning och strategisk förflyttning för att möta interna behov och externa krav.

Ekonomisk kommentar

Kommunstyrelsen visar en större prognostiserad negativ avvikelse jämfört med budget på 32,2 mnkr. Den enskilt största orsaken till underskottet är på grund av för låga hyresnivåer för kommunens verksamhetslokaler.

Driftredovisning

Nämnd, mnkr	Utfall 2025-08-31	Utfall 2024-08-31	KF- budget 2025	Budget- juster- ingar 2025	Justerad budget 2025	Prognos helårs- utfall 2025-12-31	Prognos- avvikelse mot budget per 31 december
Kommunstyrelse	-173,7	-173,9	-212,6	-12,7	-225,4	-257,6	-32,2

Investeringsredovisning

Nämnd, mnkr	Utfall 2025-08-31	Utfall 2024-08-31	KF- budget 2025	Budget- juster- ingar 2025	Justerad budget 2025	Prognos helårs- utfall 2025-12-31	Prognos- avvikelse mot budget per 31 december
Kommunstyrelse	59,7	103,4	111,9	23,1	135,0	95,4	39,6

Förväntad utveckling

Ett ansträngt ekonomiskt läge kräver anpassningar i verksamheten. Budget 2025 ger små marginaler till satsningar på utveckling och innovation. Fokus kommer ligga på att bibehålla så god kvalitet som möjligt i grunduppdraget och i pågående processer och samtidigt se över arbetssätt och verksamhet. För att klara att ställa om ställs krav på automation av processer och ett aktivt arbete med kompetensförsörjningsfrågor.

2 Nämndens grunduppdrag

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Den har ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Kommunstyrelsen leder och samordnar planeringen och uppföljningen av kommunens ekonomi och verksamheter.

I kommunstyrelsens ledningsfunktion ingår att leda och samordna:

- utvecklingen av den kommunala demokratin
- personalpolitiken
- den översiktliga planeringen och användningen av mark och vatten
- sysselsättnings- och näringslivsfrågor inklusive besöksnäringen
- mark- och bostadspolitik och se till att en tillfredsställande markberedskap upprätthålls samt att bostadsförsörjningen och samhällsbyggandet främjas
- kommunens övergripande strategiska miljö- och naturvårdspolitik
- energiplaneringen samt främja en god energihushållning
- den lokala trafikpolitiken och verka för en tillfredsställande trafikförsörjning
- arbetet med att effektivisera administrationen
- kommunens arbete med digitalisering, e-utveckling och IT-strategiska frågor samt informationssäkerhet
- den interna och externa informationen
- EU-frågor och internationellt arbete
- arbetet med att reformera det kommunala regelbeståndet
- utvecklingen av medborgarinflytandet
- den kommunala vuxenutbildningen, arbetsmarknadsinsatser och ekonomiskt bistånd

Kommunstyrelsen har vidare hand om övriga verksamheter som bland annat innefattar:

- mark- och exploateringsverksamhet
- ansvar för kommunens it-driftsorganisation inklusive telefoniansvar och siths-organisationen (e-legitimation)
- ansvar för kommunens interna drift och förvaltning av fastigheter

Kommunstyrelsen ska vidare med uppmärksamhet följa övriga nämnders verksamheter och agera för att nödvändiga åtgärder vidtas vid behov.

Kommunstyrelsen har två förvaltningar som ansvarar för att leverera kommunstyrelsens grunduppdrag enligt ovan, kommunstyrelseförvaltningen och samhällsutvecklingsförvaltningen.

2.1 Uppföljning - Velfärd och service

Målgrupp

Kommunstyrelsen riktar sig till invånare, besökare, näringsliv, förtroendevalda samt chefer inom förvaltningar och bolag. Under första halvåret 2025 har ett omfattande arbete bedrivits inom flera strategiska områden. Bland annat har fokus varit på att stärka den kommunens interna kapacitet, förbättra invånarkontakten, utveckla digitala lösningar samt främja kompetensförsörjning och egenförsörjning.

Kundfokus och bemötande

Gislaveds kommun deltog under våren i SKR:s servicemätning. Resultaten visar bland annat på god kvalitet inom telefoni, medan förbättringspotential finns inom e-posthantering. Insikterna kommer att ligga till grund för framtida förbättringsarbete.

En ny e-tjänsteplattform har lanserats för att förenkla kontakten med kommunen, vilket förbättrar upplevelsen för både invånare och företag.

Kommunikation

Kommunikatörer har integrerats i flera förvaltningars ledningsgrupper, vilket stärker det strategiska kommunikationsarbetet. Nyhetsbrevet *Nyhetssvepet* har lanserats för att sprida goda exempel inom organisationen. Samverkan med Enter har intensifierats, bland annat genom gemensamma informationspaket, evenemangskalendrar och kommunikationsmaterial riktat till näringslivet.

Arbetsmarknad och vuxenutbildning

Efter en översyn av *Centrum för livslångt lärande* har verksamheten bytt namn till *Campus Gislaved*. Detta för att stärka dess varumärke och främja förutsättningar för utbildning i kommunen.

Verksamheten fortsätter att stötta individer mot egenförsörjning genom arbete eller studier, med särskilt fokus på att rusta dem med begränsad språklig eller arbetslivserfarenhet. Samordningsförmåga har varit avgörande för att erbjuda arbetsträning i kombination med teoretisk utbildning, bland annat via Campus Gislaved.

I maj låg arbetslösheten på 6,4 %, oförändrat från föregående år. Ungdomsarbetslösheten har minskat med 2,2 procentenheter till 6,2 %. Ansökningar om ekonomiskt bistånd ligger kvar på samma nivå som 2024.

Demokratifrämjande insatser

Kommunstyrelsen har under våren formaliserat ett ungdomsråd och genomfört ett första möte. Syftet är att ge unga möjlighet att förverkliga idéer och testa olika former av inflytande. Arbetet med att integrera invånarnas behov i budgetprocessen fortsätter, vilket ger politiken bättre beslutsunderlag.

En lotsande organisation

Samarbetet med Enter Gislaved AB är etablerat och möjliggör tidig dialog med näringslivet kring framtida expansioner. Genom kännedom om behov av utvecklingsmark kan kommunen erbjuda vägledning och lösningar.

Medarbetare

Medarbetarna inom kommunstyrelsens verksamheter arbetar dagligen med att leverera service och stöd till invånare, verksamheter och näringsliv. Under första halvåret 2025 har fokus legat på att skapa hållbara arbetsformer, stärka samverkan och säkerställa god arbetsmiljö i en tid av ständig förändring vad gäller både organisation och arbetssätt.

Bemanningsituationen

Bemanningen har överlag varit god. Förvaltningarna har fortsatt en restriktiv hållning till nyrekrytering, men vissa tjänster har tillsatts för att upprätthålla leveransförmåga och undvika överbelastning. Det strategiska utvecklingsarbetet har dock inte kunnat genomföras i önskad omfattning, vilket påverkar hela organisationen. Det är viktigt att detta arbete återupptas under året.

Omorganisationen inom samhällsutvecklingsförvaltningen är inom samtliga delar som ligger inom kommunstyrelsens ansvar genomförd och flertalet nya tjänster är tillsatta. Fokus ligger på att bygga en tillitsfull organisation med tydliga strukturer och god arbetsmiljö. Samtidigt har personalomsättning påverkat arbetsbelastningen, då mycket tid gått åt till rekrytering, introduktion och nyorientering.

Vissa delar av organisationen har haft bemanningsutmaningar och behövt anlita konsulter, exempelvis inom ekonomiskt bistånd och kontaktcenter. Kommunstyrelsens verksamheter är beroende av specialistkompetens, vilket gör vissa områden sårbara vid personalförändringar.

Ledarskap och arbetsmiljö

En ny hr-chef har tillträtt under året, och en biträdande kommundirektör har anställts efter en tids vakans. På flera håll pågår arbete med att tydliggöra roller och uppdrag, skapa struktur och säkerställa att verksamheten är effektiv, målinriktad och syftesorienterad. Ledarutvecklingsprogram och onboarding för nya medarbetare är under genomförande.

Trots förändringar och hög arbetsbelastning visar senaste pulsmätningar och medarbetarenkäter att arbetsmiljön upplevs som god. Medarbetarna trivs, känner sig uppskattade och upplever arbetet som meningsfullt. Samtidigt efterfrågas ökad tydlighet i styrning och ledning, särskilt från kommunledningsnivå.

Verksamhet

Under första halvåret har kommunstyrelsens verksamheter levererat enligt uppdrag med godtagbar kvalitet och fokus på samhällsnytta. Arbetet har präglats av utveckling, samordning och strategisk förflyttning för att möta interna behov och externa krav.

Styr- och stöduppdrag

Verksamheten har utvecklat sitt styr- och stöduppdrag genom regelbundna chefsträffar inför rapporteringstillfällen samt etablering av ett utvecklingsnätverk för förbättrad samverkan och effektivare arbetssätt.

Flera styrdokument är under framtagning, exempelvis inom säkerhet, beredskap och informationshantering. Dessa är prioriterade för att säkerställa att kommunen har en aktuell och tydlig styrning. Det har också lagts fokus på kontinuitetshantering inom samhällsviktiga

verksamheter. Informationssäkerhetsarbetet har påbörjats men kräver fortsatt insatser.

Digitalisering och automation

Införandet av ett nytt lönesystem är en central förändring som påverkar flera stödfunktioner. Fram till full implementering krävs manuell hantering, men systemet förväntas effektivisera arbetet och avlasta personalen.

Samarbete och samverkan

I januari fattades beslut om gemensam it-drift med grannkommunerna Gnosjö, Värnamo, Vaggeryd och Hylte. Fler samarbetsområden utreds. Som del i detta har avdelningarna för verksamhetsstyrning och it slagits samman för att effektivisera organisationen och underlätta övergången.

Fokusområden - kommunövergripande utveckling

Kommunledningsgruppen har identifierat kommunövergripande fokusområden som kräver intern samordning. Samordnare har utsetts och uppdrag fördelats till grupper inom näringsliv, social hållbarhet (omställning till nära vård och ny socialtjänstlag), civil beredskap samt ekonomi i balans. Syftet är att bredda ledningsarbetet och skapa gemensam styrning.

Näringsliv och markutveckling

Kommunstyrelsen antog Näringslivsprogrammet i december 2024, framtaget i nära samverkan med näringslivet. Programmet syftar till att underlätta för företag - både befintliga att växa och nya att etableras. Arbetet drivs inom fokusområdet *Näringsliv*, där samverkan med företagen utvecklas både i innehåll och arbetssätt.

En handlingsplan har tagits fram med tre arbetsgrupper, fem målområden och konkreta aktiviteter. Arbetet följs upp mot Kommunledningsgruppen och Gislaveds näringslivsutskott (KSNU) samt har fortlöpande presenterats för näringslivet aktörer.

Markförsäljningen för industri har utvecklats positivt, med flera affärer under behandling i Smålandsstenar och Gislaved. Även försäljning av villatomter är på gång. Företagsbesök genomförs regelbundet av MEX-enheten och Enter Gislaved AB för att fånga upp behov och framtidsplaner.

Översiktsplan och fysisk planering

Arbetet med ny översiktsplan fortskrider enligt tidplan. Under våren har underlag och inriktning tagits fram. Parallellt pågår arbete med flera komplexa detaljplaner, bland annat för Smålandia och södra industriområdet i Smålandsstenar.

Energi-, transport-, klimat- och vattenfrågor har varit centrala i regional dialog.

Kommunstyrelsen deltar aktivt genom remissvar och implementering av hållbarhetsprinciper.

2.2 Kritiska kvalitetsfaktorer

Indikatorer för uppföljning

Inför 2025 arbetade kommunstyrelsen fram ett antal indikatorer kopplat till de kritiska kvalitetsfaktorerna. Under året införs arbetet med att ta fram utfall för samtliga indikatorer succesivt. En första redovisning av ett antal av indikatorernas utfall görs i samband med delårsbokslutet, se bilaga. Övriga indikatorer redovisas på helår.

2.2.1 Målgrupp

2.2.1.1 *Gott värdskap och god service i våra leveranser*

Beskrivning

Kommunstyrelsens medarbetare uppfattas som professionella i bemötande gentemot boende, besökare och näringsliv, förtroendevalda samt kommunkoncernen.



Kommentar

Kommunstyrelsens verksamheter får generellt positiv återkoppling på medarbetares bemötande. Identifierade förbättringsområden kopplas ofta till otydliga processer. Samtliga verksamheter arbetar aktivt med att stärka tillgänglighet och service, bland annat genom dialog på arbetsplatsträffar och hantering av avvikelser. Ett kontinuerligt lärande är avgörande då förväntningar förändras över tid.

Under våren deltog kommunen för första gången i SKR:s servicemätning. Invånarna är överlag nöjda, men utvecklingsbehov finns både inom kontaktcenter och andra delar av organisationen. En fördjupad analys genomförs under hösten.

Sammanfattningsvis bedöms kommunstyrelsens service som god, med stabil kvalitet och utrymme för förbättring – vilket motsvarar statusen gul.

2.2.1.2 *Individen i fokus*

Beskrivning

För att uppnå egenförsörjning behöver arbetet utgå från individens behov och förutsättningar. För att kunna möta alla där de befinner sig krävs en mångfald av tillgängliga insatser inom den reguljära arbetsmarknaden. Kommunstyrelsen behöver arbeta på ett effektivt sätt tillsammans med kommunkoncernen och externa aktörer för att bygga engagemang och delaktighet.



Kommentar

Verksamheten fokuserar på individanpassat stöd för att hjälpa personer närma sig arbetsmarknaden. Fler samarbeten utvecklas, och under hösten inleds dialog med regionen om ett möjligt partnerskap. Kombinationsutbildningar, där arbetsträning kombineras med yrkessvenska, fortsätter att implementeras.

Statusen är gul, då ytterligare insatser krävs för att fler arbetsgivare ska se värdet i att

inkludera personer som står långt från arbetsmarknaden. Dels som ett socialt ansvar och även möjligheter för att säkra framtida kompetensförsörjning.

2.2.1.3 Utbudet av utbildning möter arbetsmarknadens behov

Beskrivning

För att säkerställa att de utbildningar som erbjuds leder till anställning och även bidrar till näringslivets kompetensförsörjning är det viktigt att utbudet utformas i samverkan med berörda parter.



Kommentar

För att möta arbetsmarknadens behov krävs samverkan och flexibla utbildningar. Projektet SVAK (Strategisk verkstad och aktion för kompetensförsörjning) främjar samarbete mellan kommunen, Enter och näringslivet kring gemensamma utmaningar.

I höst startar Campus Gislaved en automationsutbildning i samarbete med Campus Falkenberg. GGVV-kommunerna fortsätter samordna utbildningar för att erbjuda relevanta alternativ oavsett hemort.

Utmaningen framåt är att även kompetensutveckla befintlig personal. Arbetsgivare (näringslivet och kommunkoncernen) behöver tydliga strategier och god kännedom om sina behov för att planera effektiva insatser. Kompetensförsörjningsplaner bör prioriteras, både kort- och långsiktigt.

Status bedöms som gul på grund av pågående utvecklingsarbete och behovet av fortsatt engagemang från arbetsgivare.

2.2.1.4 En markberedskap som möter målgruppens behov

Beskrivning

För att ge möjlighet till utveckling av vår kommun är det viktigt att vi utifrån kommunens förutsättningar möter behov av mark för bostadsbyggnation och etablering av verksamheter.



Kommentar

Kommunens målsättning är att möta den ökande efterfrågan på verksamhetsmark, vilket i de flesta fall lyckas väl. Samtidigt konstateras att ett mer proaktivt arbetssätt krävs för att långsiktigt säkerställa tillgången på mark som möjliggör etableringar och tillväxt.

Tillgången på detaljplanerad verksamhetsmark minskar, vilket innebär att ny planläggning är nödvändig och redan pågår. För att möta framtidens behov krävs en strategisk planering där markberedskap, samverkan med näringslivet och regionala aktörer samt en effektiv planprocess står i centrum.

Genom att stärka det proaktiva arbetet med markförsörjning skapas förutsättningar för ett konkurrenskraftigt näringsliv, fler arbetstillfällen och en hållbar samhällsutveckling.

Ledig mark finns i begränsad utsträckning i Gislaved och Anderstorp, men betydligt mindre i Smålandsstenar, Hestra och Reftele. Ny detaljplan tas fram i Smålandsstenar, och i Hestra

planeras ändringar efter företagsinitiativ. I Reftele genomförs en industriplan med stort intresse för kvartersmark.

Arbetet med ny översiktsplan fortsätter, med fokus på att identifiera mark för verksamheter och bostäder. Målet är att hitta realistiska och ekonomiskt hållbara lösningar, där frågan om geografisk prioritering är aktuell.

Kvalitetsfaktorn grönmärkas eftersom markberedskapen i hög grad möter målgruppens behov i dagsläget.

2.2.2 Verksamhet

2.2.2.1 Effektiv informationshantering

Beskrivning

All hantering av information ska ske på ett säkert och effektivt sätt. Informationen ska vara spårbar och ska tillhandahållas till den som har rätt att ta del av den. Informationen ska bevaras och klassas enligt upprättade informationshanteringsplaner. Det ska vara lätt för anställda att hantera information säkert och effektivt.



Kommentar

Kommunen har utmaningar kopplade till föråldrade informationshanteringsplaner, bristande implementering av klassificeringsstruktur samt säker hantering och bevarande av information. Det finns behov av ökad styrning, uppföljning och stödresurser. Planerade åtgärder inkluderar revidering av informationshanteringsplaner, förbättrad klassificeringsstruktur, samt utveckling av rutiner för uppföljning enligt lagkrav. Resurser för samordning och utbildning behöver säkerställas.

Arbetet med informations- och IT-säkerhet har stärkts, särskilt med hänsyn till NIS2-direktivet. Utbildningar har genomförts, men fler insatser krävs för att möjliggöra självständigt arbete med klassning och riskanalys.

Trots god medvetenhet i verksamheterna krävs riktade insatser för att uppnå säker, spårbar och effektiv informationshantering. Status bedöms som gul då grundstrukturer finns, men tillämpningen är ojämn och behöver stärkas.

2.2.2.2 Beslutsunderlag av god kvalitet

Beskrivning

Beslutsunderlag levereras av förvaltningen inom rätt tid, med rätt innehåll och i tillräcklig omfattning. Det ställer krav på att beslutsunderlag är väl genomarbetade och finns klara redan till beredning inför mötet då ärendet lyfts.



Kommentar

Verksamheterna uppfyller grundkraven för kvalitet i beslutsunderlag, men processen behöver bli mer robust och förutsägbar. Underlag levereras oftast i tid och med relevant innehåll, men inte tillräckligt konsekvent för att nå högsta kvalitet.

Utveckling pågår av mallar, processer och tjänsteskrivelser. Leveranserna har förbättrats, men fortsatt arbete krävs. För att stärka arbetet krävs tydligare ansvarsfördelning, uppföljning av leveranstider och innehåll samt förbättrad dialog med politiken inför beslut. Status bedöms som gul då grundstrukturer finns, men tillämpningen är ojämn och behöver stärkas.

2.2.2.3 *Ledningsstyrka utifrån god ordning och reda*

Beskrivning

Kommunstyrelsen utvecklar kontinuerligt processer, digitala tjänster och arbetssätt för att lyhört följa verksamheternas behov och förutsättningar samt för att säkerställa en god ordning och reda i kommunkoncernen som helhet.



Kommentar

Ett omfattande arbete pågår för att förbättra rutiner, styrdokument och processer med målet att öka tydlighet, struktur och leveransförmåga. Satsningar görs på processorienterade arbetssätt, särskilt inom samhällsutveckling. En gemensam chefsträff har hållits på temat.

Styr- och stödfunktioner visar stort engagemang för ordning och struktur, bland annat genom kontinuerlig uppdatering av intranätet.

Digitaliseringen behöver intensifieras, vilket kräver nya IT-stöd, bättre behovsanalys, enhetligt införande av digitala tjänster samt tydlig ansvarsfördelning och processtöd.

Implementering av ny lokalförsörjningsprocess pågår och används som underlag i budgetarbetet för 2026.

Kvalitetsfaktorn bedöms som gul – arbetet är på rätt väg men kräver fortsatt insatser för att nå fullt genomslag.

2.2.2.4 *Effektiv lokalförsörjning*

Beskrivning

Kommunstyrelsen ska säkerställa en god beställarkompetens i sin strategiska fastighetsutveckling. Detta innebär att lokalförsörjningsprocessen fångar upp och omhändertar lokalbehov på ett resurseffektivt sätt, där verksamheterna ges rätt förutsättningar att bedriva sin verksamhet med hög kvalitet utifrån målgruppens behov.



Kommentar

Arbetet med att säkerställa god beställarkompetens har utvecklats successivt som en del av etableringen av lokalförsörjningsprocessen. Effekten blir strategisk planering av kommunens gemensamma lokaler och verksamheternas behov. Tydliga roller, ansvarsfördelning och kostnadsmedvetenhet är avgörande komponenter.

Kvalitetsfaktorn gulmarkeras eftersom lokalförsörjningsprocessen är under implementering.

2.2.3 Medarbetare

2.2.3.1 Utvecklande arbetsklimat

Beskrivning

Medarbetare som trivs på arbetsplatsen, som har möjlighet att utvecklas och känner engagemang är en förutsättning för ett bra genomförande av kommunstyrelsens grunduppdrag.



Kommentar

HME-index visar fortsatt grönt resultat i både medarbetarundersökningen hösten 2024 och pulsmätningen våren 2025, vilket tyder på högt engagemang. Arbetsklimatet är överlag gott, men kan lokalt påverkas av sjukskrivningar, organisationsförändringar och chefsbyten. Handlingsplaner tas fram vid behov, med fokus på arbetsmiljö, kollegialt klimat och tydliga uppdrag.

Flera medarbetare har fått nya chefer och tillhörighet. Nya arbetsgrupper behöver tid att etableras. Nästan alla chefsroller är nu bemannade, vilket förbättrar förutsättningarna för tydlighet och återkoppling. APT och lär-känna-samtal genomförs, och arbete med resursöversikt och uppdragsförtydligande pågår.

Återhållsamhet kring kompetensutveckling riskerar att påverka trivsel och utveckling negativt och behöver återupptas.

Kvalitetsfaktorn grönmarkeras baserat på det positiva HME-resultatet, men fortsatt arbete krävs för att stärka struktur, arbetsmiljö och långsiktig utveckling.

2.2.4 Ekonomi

2.2.4.1 Prognossäkerhet vid ekonomiska uppföljningar

Beskrivning

Ett aktivt arbete med prognossäkerhet skapar förutsättningar för att budgeterade medel kommer i arbete och att åtgärder kan tas fram vid negativ prognos.



Kommentar

Ekonomiska prognoser är viktiga för att bedöma framtida ekonomiskt utfall och agera vid avvikelser. Vissa verksamheter inom nämnden är svårare att prognostisera på grund av oförutsedda ekonomiska händelser som kan påverka prognosen både positivt och negativt. Styr- och stödfunktionerna inom nämnden bistår chefer med prognosarbetet genom god verksamhetskunskap och dialog om förväntningar, ansvar och förutsättningar. Funktionalitet, stabilitet och kontinuitet i it-stöd är viktigt för att förbättra prognossäkerheten.

Ekonomi avseende fastigheter är fortsatt komplex att prognostisera, dels på grund av försäljningen av boendefastigheterna förra året och dels på grund av en ny organisation från och med 2025. Under året kommer uppföljning av fastighetsekonomin göras på en mer detaljerad nivå samt för de olika typer av fastigheter där kommunen är huvudman. I samband

med upphandling och implementering av nytt hr-system samtidigt som ett tillfälligt system implementerats strax innan har det varit svårt att budgetera samtliga kostnader inom hr.

Nämnden arbetar aktivt med kommunikation och regelbundna avstämningar mellan respektive chef och styr- och stödfunktionerna. Uppföljningsprocesserna för projektredovisning utvecklas för att skapa möjlighet att identifiera avvikelser i ett tidigt skede.

Kvalitetsfaktorn gulmarkeras eftersom det finns komplexa delar i kommunstyrelsens ekonomi där det kan vara svårt att förutse ekonomiska utfall.

2.2.4.2 *Hög effektivitet och god kvalitet i verksamheterna*

Beskrivning

Det är särskilt kritiskt att kommunens samlade resurser används till rätt saker och på ett effektivt sätt för att skapa ett så stort värde som möjligt utifrån de resurser som finns.



Kommentar

Nämndens verksamheter levererar med god kvalitet och effektivitet utifrån rådande förutsättningar, men utvecklingspotential finns. Organisation och arbetssätt behöver stärkas för att resurser ska användas rätt och insatser fokuseras på det mest värdeskapande. Digitalisering och automatisering är viktiga utvecklingsområden.

Chefer och medarbetares förståelse för sin roll i helheten är avgörande. Tydliga verksamhetsplaner med mål och uppföljning är centrala verktyg. Internkontroller, domar och måluppfyllelse ger en samlad bild av kvalitet och rättssäkerhet, i relation till kostnader.

Effektiviteten kan stärkas genom utvecklade metoder, förbättrade processer och avveckling av mindre värdeskapande delar. Tydligare prioriteringar krävs framåt.

Inom samhällsbyggnadsprocessen har en större omorganisation genomförts för att förbättra arbetssätt.

Kvaliteten bedöms som god, men gulmarkeras då vissa arbetssätt och prioriteringar behöver ses över. Förändringar i personalstyrkan kräver flexibilitet och förmåga att tänka nytt. Det finns en medvetenhet om behovet av omställning, och förändringsarbetet pågår successivt.

2.2.4.3 *Budgetföljsamhet*

Beskrivning

Hög kostnadskontroll med rätt intern ekonomistyrning är väsentligt för att ha en ekonomi i balans.



Kommentar

Genom god kunskap och regelbunden uppföljning av ekonomin ökar förutsättningarna för en hög följsamhet till budget. Att hushålla med resurserna behöver inte alltid betyda att nettokostnaderna är på samma nivå som den beslutade budgetramen. Det kan finnas verksamheter där det finns möjlighet till större kostnadskontroll än vad budgetramen

signalerar.

För att uppnå god budgetföljsamhet är det viktigt att alla chefer tillsammans med medarbetare agerar tidigt med åtgärder för att skapa en ekonomi i balans om det behövs. Det är också viktigt att det inom den beslutade budgetramen skapas utrymme för tillfälliga kostnader som kan uppstå vid aktiviteter för verksamhetsutveckling.

Vid delårsbokslutet visar nämndens helårsprognos en negativ avvikelse om minus 32,2 mnkr där största avvikelsen ligger inom en avdelning.

Kvalitetsfaktorn gulmarkeras utifrån att kommunstyrelsen i många delar prognostiserar en ekonomi i balans.

2.3 Mål

2.3.1 Uppföljning

2.3.1.1 *Förbättra och förtydliga processen för kommunstyrelsens uppsiktsplikt.*



Senaste kommentar

Delår (U2) 2025 2025-08-15

Kommunstyrelsens uppsiktsplikt är integrerad i styrmodellen och utövas löpande som en del av verksamheternas arbetssätt. Underlaget utgörs av styrdokument, budget, verksamhetsmål, uppföljningsrapporter, internkontroll samt information om viktiga omständigheter.

Sedan hösten 2024 har uppsiktsplikten stärkts genom ökad dialog och reviderade ekonomiska styrprinciper. Under hösten 2025 presenteras ett utkast till formellt regelverk för politiskt beslut.

Målet gulmarkeras eftersom uppsiktsplikten är integrerad och under utveckling, men ännu saknar ett formellt regelverk och en fullt etablerad struktur för tillämpning.

2.3.1.2 *Främja förutsättningarna för lokala livsmedelsproducenter*



Senaste kommentar

Delår (U2) 2025 2025-08-15

Gislaveds kommun kan idag försörja knappt hälften av sin befolkning med lokalt producerade livsmedel, vilket visar på behovet av ökad lokal produktion – särskilt med tanke på omvärldsläget. Uppföljning av självförsörjningsgraden är ett långsiktigt arbete som kräver stöd till lokala producenter genom upphandling, samhällsplanering och nationella styrmedel.

Arbetsgruppen för livsmedelsupphandling arbetar för att fler lokala leverantörer ska kunna lämna anbud, bland annat genom att dela upp upphandlingar. Samarbetet mellan producenter och grossister har ökat, vilket möjliggör inköp av lokala råvaror via huvudleverantör.

Upphandlingar utformas så att lokala aktörer ges möjlighet att delta inom ramen för LOU.

Även om kommunen inte aktivt arbetar mot ökad självförsörjning, bidrar andra insatser till en levande landsbygd, vilket i sin tur kan stärka förutsättningarna för att verka på landsbygden, inklusive att bedriva jordbruk.

Bedömningen är gul, utifrån kommunens möjligheter och tidigare framsteg.

2.3.1.3 Upplevelsen av att Gislaveds kommun är en attraktiv arbetsgivare ska öka.



Senaste kommentar

Delår (U2) 2025 2025-08-15

Gislaveds kommun satsar på trivsel, medarbetarutveckling, intern rörlighet och ledarskap för att stärka sin attraktivitet som arbetsgivare. Chefsdagar har fokuserat på värdskap och ledarskap, och HME-resultaten visar fortsatt högt engagemang i både höstens medarbetarundersökning och vårens pulsmätning.

Kommunen markerar vikten av arbetsmiljö och hälsa, bland annat genom egen företagshälsovård. Samtidigt finns behov av att åter prioritera kompetensutveckling, som länge nedprioriterats av ekonomiska skäl. Personalomsättning har påverkat negativt, och kontinuitet i ledarskapet är avgörande framåt.

Bedömningen gulmarkeras då arbetsplatsupplevelsen kräver fortsatt dialog och utveckling – medarbetares förväntningar varierar och förändras över tid.

2.3.1.4 Öka mängden mark att tillhandahålla för verksamheter och bostäder samt stärka kommunens strategiska markrådighet



Senaste kommentar

Delår (U2) 2025 2025-08-26

För att stärka kommunens attraktivitet och främja samhällsutvecklingen arbetar Gislaveds kommun med att erbjuda färdigställd industri-, handels- och bostadsmark samt avstyckade fastigheter. Proaktiva dialoger med näringslivet ger insikt i aktuella och framtida behov, och förvaltningen utvecklar sitt processorienterade arbetssätt för att förbättra hanteringen av etableringsfrågor.

Ledig mark synliggörs även om den inte är markberedd, bland annat genom gallring för att öka tillgänglighet och tydlighet vid kundmöten. Fastigheter styckas enligt detaljplaner för att förenkla och förkorta processen för exploatörer.

En utmaning är minskad tillgång på etableringsbar mark. För att möta efterfrågan krävs att nya planområden initieras i god tid.

Målet grönmärkas eftersom kommunen aktivt underlättar etablering genom tillgängliggörande av mark, proaktiv dialog med näringslivet och förenklade processer.

2.3.1.5 Skapa förutsättningar och samordna kommunens arbete med civil beredskap



Senaste kommentar

Delår (U2) 2025 2025-08-15

Civil beredskap är ett kommunövergripande fokusområde. En styrgrupp är tillsatt och arbetsgrupper med deltagare från olika förvaltningar etablerades under 2024. Under våren har vissa grupper varit vilande, vilket lett till att flera inte längre är kompletta.

Fokus har legat på kontinuitetshantering, där flera enheter gjort framsteg. Samhällsviktiga funktioners ömsesidiga beroende tydliggör behovet av gemensamma forum utöver arbetsgrupperna.

Styrgruppen har utökats och sammanträtt vid två tillfällen. En konsult ska upphandlas för att kartlägga beredskapsarbetet i vardagen. Investeringar i skyddsrum planeras, och en kostnadskalkyl ska tas fram.

Målet gulmarkeras eftersom arbetet är initierat och visar framsteg, men bristande kontinuitet i arbetsgrupper och behov av ytterligare struktur och resurser begränsar.

2.3.1.6 Öka det planerade underhållet för kommunens lokaler.



Senaste kommentar

Delår (U2) 2025 2025-08-26

Genom den nya lokalförsörjningsprocessen ska verksamheternas lokalbehov, åtgärder och underhåll hanteras resurseffektivt. Lokalförsörjningsprocessen som i sig är mycket omfattande är under pågående implementering, där ökad kunskap hos samtliga parter som berörs är en framgångsfaktor.

Befintlig underhållsskuld är en fortsatt utmaning. Med det följer behov av prioriteringar av åtgärder.

Genom en drifts- och underhållsstrategi stärks det framtida arbetet. Vikten av en sådan har lyfts i samband med revisionsrapport.

System för underhållsplanering finns på plats och arbetet pågår att föra in data.

Underhållssystemets syfte är att möjliggöra bättre analyser och relevanta nyckeltal, vilket är verktyg för att öka underhållet.

Målet gulmarkeras eftersom ytterligare arbete fodras för lokalförsörjningsprocessens implementering och rätt nivå av underhåll.

2.3.1.7 Skapa förutsättningar och samordna kommunens arbete för goda livsvillkor och bättre hälsa



Senaste kommentar**Delår (U2) 2025 2025-08-15**

Kommunstyrelsen bedriver ett aktivt arbete inom fokusområdet social hållbarhet, lett av en styrgrupp med samordnande roll. Arbetsgrupper stöttas av utvecklingsledare för att säkerställa framdrift och koordinering.

En struktur för arbetet är under uppbyggnad, och flera aktiviteter har initierats eller genomförts. För att uppnå en mer sammanhållen insats krävs ökad samverkan mellan verksamhetsområden, särskilt mellan samhällsbyggnad och socialtjänst – ett behov som förstärks av den nya socialtjänstlagen.

För att långsiktigt främja goda livsvillkor och förbättrad folkhälsa behöver dessa perspektiv få större genomslag i kommunens verksamhetsplanering och budgetarbete. Det finns en risk att sociala och hälsorelaterade insatser, som ibland betraktas som "mjuka värden", inte prioriteras tillräckligt – vilket kan leda till ökade kostnader på sikt.

För att långsiktigt främja goda livsvillkor och folkhälsa behöver dessa perspektiv få större genomslag i verksamhetsplanering och budget. Det finns en risk att sociala och hälsorelaterade insatser betraktas som "mjuka värden" och inte prioriteras tillräckligt, vilket kan leda till ökade kostnader på sikt.

Målet bedöms som gult då arbetet är påbörjat och visar framsteg, men kräver ökad samverkan och tydligare prioritering.

3 Uppdrag

3.1 Uppföljning

3.1.1 Kommunfullmäktige

3.1.1.1 Färdigställ en publikhall i Anderstorp för en attraktiv fritid och hälsosam tillvaro.

Beskrivning

Gislaveds kommun ska ha de bästa förutsättningarna för en attraktiv fritid och hälsosam tillvaro för alla invånare. För att uppnå detta ska i Anderstorp centrum 2026-2027 en modern publikhall byggas i samverkan med föreningsliv och näringsliv. Hallen ska ha en flexibilitet för att kunna leva upp till publikkapacitet och andra krav för elitidrottsverksamhet, under dagtid även bidra till kommunens kärnuppdrag med barn och ungdomar som prioriterad målgrupp samt möjliggöra användning till andra ändamål än idrott, till exempel kulturevenemang utifrån de förutsättningar som hallen ger.

Uppdragsgivare:

Kommunfullmäktige

Slutdatum

2027-12-31

Kommentar

För att säkerställa en strukturerad process och hålla tidplanen tillsattes en extern konsult från och med augusti 2024. Under 2025 har arbetet tillsammans med konsulten resulterat i alternativa lösningar och placeringar för den nya publikhallen. Genomförda markprover visar på låga nivåer av föroreningar, vilket är positivt i förhållande till tidigare bedömningar som gjorts.

För projektets fortsatta genomförande tas underlag med kostnadsberäkningar fram, att ta ställning till. I kommunens projektmodell finns stegen inriktningsbeslut samt investeringsbeslut.

En central del i projektet är den aktiva dialogen med föreningslivet och näringslivet. Denna dialog är integrerad i framtagandet av lokalprogrammet och kommer att fortsätta under samråds- och granskningsfaserna i detaljplaneprocessen. Genom att involvera berörda aktörer skapas förutsättningar för en publikhall som möter både nuvarande och framtida behov.

3.1.1.2 Färdigställ ett nytt badhus i Gislaved för en attraktiv fritid och hälsosam tillvaro.

Beskrivning

Gislaveds kommun ska ha de bästa förutsättningarna för en attraktiv fritid och hälsosam tillvaro för alla invånare. För att främja en god folkhälsa, med barn och ungdomar som prioriterad målgrupp ska under perioden 2023-2026 på befintlig simhallslokalisering vid Gisleområdet i Gislaved en ny modern simanläggning anläggas i samverkan med föreningsliv och näringsliv.

Uppdragsgivare:

Kommunfullmäktige

Slutdatum

2026-12-31

Kommentar

Byggstart för det nya badhuset planeras till senare delen av 2025, med målsättningen att anläggningen ska stå färdig omkring 2027. Det nya badhuset beräknas kunna ta emot cirka 150 000 besök per år, vilket innebär ett viktigt tillskott till kommunens utbud av fritids- och folkhälsofrämjande verksamhet.

Förberedande arbete har redan inletts, bland annat genom flytt av fjärrvärmeledningar från den planerade byggplatsen. Upphandling av konsulter har också påbörjats i samverkan med Peab, som är en strategisk partner i projektet.

Tidplanen för projektets genomförande är beroende av att detaljplanen vinner laga kraft. Detaljplanen är nu för prövning i mark- och miljödomstolen och detta kan medföra förskjutningar i projektets tidplan.

Projektet är en viktig del i kommunens långsiktiga satsning på hållbar samhällsutveckling, och kommer att bidra till ökad livskvalitet, stärkt föreningsliv och ett mer attraktivt lokalsamhälle.

3.1.2 Nämnd

3.1.2.1 Aktivt söka samarbete med andra kommuner för att öka möjligheterna till en kostnadseffektiv verksamhet och bättre möjlighet till kompetensförsörjning

Beskrivning

Genom att se över leveranser och arbetssätt samt samordna, effektivisera och utveckla verksamheten vill nämnden fokusera på en fortsatt positiv utveckling för boende, besökare och näringsliv. En del i denna strävan är att aktivt söka samarbete med andra kommuner för att öka möjligheterna till en kostnadseffektiv verksamhet och bättre möjlighet till kompetensförsörjning.

Uppdragsgivare:

Nämnd

Slutdatum

2025-06-30

Kommentar

Förvaltningarnas medarbetare har sedan länge deltagit i olika nätverk med fokus på kompetensutveckling, erfarenhetsutbyte och idédelning. Dessa nätverk finns både nationellt och regionalt, samt mellan våra närliggande kommuner – särskilt inom GGJV-samarbetet. hr-avdelningen är också aktiv i flera samverkansnätverk, bland annat genom olika ESF-projekt.

Inom GGJV har ett samverkansavtal tecknats kring dimensioneringen av utbildningar. Det innebär att alla utbildningar inte behöver erbjudas på varje ort, vilket också minskar behovet

av att ha lärare inom varje ämne på varje plats. Genom denna samverkan kan utbildningar istället fördelas mellan orterna inom GGVV. I samarbete med Campus Falkenberg planerar Campus Gislaved att starta en utbildning för automationstekniker hösten 2025 – en kompetens som efterfrågas av näringslivet.

I januari fattades ett inriktningsbeslut om att utreda möjligheten till gemensam it-drift tillsammans med grannkommunerna Gnosjö, Värnamo, Vaggeryd och Hylte. En förstudie pågår under året för att undersöka förutsättningarna för detta samarbete.

3.1.2.2 Arbeta aktivt med att se över verksamhet och arbetssätt för en högre kostnadseffektivitet

Beskrivning

Chefer och medarbetare arbetar aktivt och tillsammans med att se över verksamhet och arbetssätt för att i än högre grad åstadkomma kostnadseffektivitet. I arbetet ska även innehållet i kommunstyrelsens leveranser bedömas och värderas för att eventuella förändringar ska kunna föreslås.

Uppdragsgivare:

Nämnd

Slutdatum

2025-06-30

Kommentar

Sedan årsskiftet har samhällsutvecklingsförvaltningen genomgått en förändring i förvaltningsorganisationen inom samhällsbyggnadsavdelningarna. I samband med detta har arbetssättet ställts om till ett processororienterat arbetssätt. Målet är att arbeta långsiktigt hållbart och kostnadseffektivt, med ökad samordning, tydliga ansvarsområden och hög kvalitet i verksamhetens leveranser. Genom åtgärdsval inför investeringar och större underhållsprojekt säkerställs hållbara beslut, bland annat för kommunens verksamhetslokaler.

Kommunstyrelseförvaltningen har fokuserat på att utveckla verksamhetsplaneringen inom avdelningarna, för att tydliggöra grunduppdrag samt styr- och stödprocesser. En organisationsförändring har genomförts, och fler förändringar är påbörjade eller initierade. En konkret förändring som redan fått genomslag är sammanslagningen av avdelningarna för verksamhetsstyrning och it. Ett pågående arbete är också framtagandet av en ny finansieringsmodell för it, som förväntas minska administrationen och skapa större tydlighet i verksamheterna. Kommunens förändrade öppettider, som beslutades av kommunstyrelsen i våras, kommer dessutom att påverka bemanningen på flera håll, särskilt kopplat till tillgänglighet.

Under våren har ekonomiavdelningen lett en tillfällig fokusgrupp kallad "Ekonomi i balans", med brett deltagande från hela organisationen. Resultatet av detta arbete har lyfts in i KLG, som fördelar uppdrag med målet att uppnå bättre kostnadseffektivitet över tid.

3.1.2.3 *Se över intern ekonomistyrning*

Beskrivning

Se över både kommunstyrelseförvaltningens och samhällsutvecklingsförvaltningens interna ekonomistyrning och ekonomiska förhållningssätt i ett hela kommunen-perspektiv.

Uppdragsgivare:

Nämnd

Slutdatum

2025-06-30

Kommentar

Ekonomiavdelningen ger stöd och styrning till förvaltningarna för att uppnå en så optimal ekonomistyrning som möjligt. I samarbete har nya mallar för att förbättra prognossäkerheten tagits fram, och under hösten kommer hela finansieringsmodellen för it att resultera i förenklade processer och ökad tydlighet.

3.1.2.4 *Se över leveranser och arbetssätt inom samhällsbyggnad*

Beskrivning

I uppdraget ingår bland annat översyn av balansen mellan interna och externa resurser. Inom investeringsverksamheten förväntas användning av externa aktörer öka. Detta för en kostnadseffektiv verksamhet som är lätt att anpassa efter verksamhetens volymer.

Uppdragsgivare:

Nämnd

Slutdatum

2025-06-30

Kommentar

Inom samhällsbyggnad bedöms behovet av externa aktörer öka i takt med att samhällsbyggnadsprocessen utvecklas. Denna utveckling är viktig för att kunna hantera varierande volymer och samtidigt säkerställa att verksamheten bedrivs med hög effektivitet och flexibilitet.

Genom att använda externa resurser i större utsträckning skapas möjligheter till en mer dynamisk och kostnadseffektiv organisation, där fasta kostnader kan minskas och anpassningsförmågan stärkas vid förändringar i investeringsnivåer. Samtidigt är det avgörande att genom god planering och långsiktig kompetensförsörjning behålla och utveckla den interna kapaciteten. Den egna personalens kompetens är central för att hantera den dagliga driften och genomföra mindre projekt med hög kvalitet och lokal förankring.

Att hitta rätt balans mellan intern kompetens och extern expertis är en strategisk nyckel för att möta framtidens krav på hållbar samhällsutveckling, effektiv projektgenomföring och god ekonomisk hushållning.

4 Ekonomi

4.1 Uppföljning

4.1.1 Uppföljning nämnd

Nämnd, mnkr	Utfall 2025-08-31	Utfall 2024-08-31	Justerad budget 2025	Prognos helårsutfall 2025-12-31	Prognos- avvikelse mot budget per 31 dec
Nettoresultat	-173,7	-173,9	-225,4	-257,6	-32,2
Investeringar	59,7	103,4	135,0	95,4	39,6

Ekonomisk kommentar, nämndnivå

Kommunstyrelsen visar en större prognostiserad negativ avvikelse jämfört med budget på 32,2 mnkr. Den enskilt största orsaken till underskottet är på grund av för låga hyresnivåer för kommunens verksamhetslokaler.

Det har gjorts vissa budgetjusteringar som har påverkat kommunstyrelsens budgetram. Löneöversynen för 2025 kompenseras med 3,7 mnkr. Teknisk justering av kapitalkostnaderna uppgår till 14,6 mnkr.

4.1.2 Uppföljning per avdelning/verksamhetsområde

Driftredovisning

Avdelning/Verksamhets- område, tkr	Utfall 2025-08-31	Utfall 2024-08-31	Justerad budget 2025	Prognos helårsutfall 2025-12-31	Prognos- avvikelse mot budget per 31 dec
Politik	-9 439	-10 928	-13 412	-14 012	-600
Lämnad extern finansiering/bidrag	-6 482	-4 978	-8 370	-7 470	900
Kommundirektör	-5 936	-4 577	-6 105	-7 305	-1 200
Hr	-29 240	-25 311	-41 198	-44 698	-3 500
Ekonomi	-15 011	-15 185	-23 503	-22 503	1 000
Kommunikation	-9 336	-10 632	-13 821	-14 321	-500
Verksamhetsstyrning	-13 325	-15 571	-27 711	-23 411	4 300
Arbete och utbildning	-38 032	-37 818	-56 416	-55 416	1 000
It	-20 933	-20 970	-19 646	-18 746	900
Verksamhetslokaler	-6 468	-19 379	0	-32 000	-32 000
Åtgärdsplanering	-1 893	-2 056	-3 034	-3 034	0
Projekt och genomförande	-3 850	-2 229	-2 020	-4 020	-2 000
Mark och Exploatering	-10 165	-1 295	-5 021	-3 021	2 000
Strategisk planering	-3 598	-2 950	-5 125	-7 625	-2 500
Summa Nettoresultat	-173 708	-173 879	-225 382	-257 582	-32 200

Ekonomisk kommentar, verksamhetsnivå drift

Allmänt

Mot bakgrund av det ekonomiska läget har stor återhållsamhet tillämpats, och kommer fortsatt att tillämpas, vad gäller inköp, resor, utbildningar, konferenser och ersättningsrekryteringar.

Politik

Ekonomi bedöms vara i balans, men det finns viss osäkerhet kopplad till arvoden. Ett omställningsstöd betalas under sex månader som inte tagits med i budgetarbetet.

Lämnad extern finansiering/bidrag

Överskottet från extern finansiering och bidrag bedöms främst bero på lägre utbetalningar än budgeterat. Bidrag som exempelvis evenemangsbidrag är svåra att prognosticera eftersom de styrs av inkomna ansökningar. När det gäller bidrag till samlingslokaler är utbetalningsnivån hittills lägre, vilket delvis beror på att det finns kvarstående budgetutrymme för nya ansökningar.

Kommundirektör

Prognosen visar ett underskott som beror på högre personal- och konsultkostnader under året, delvis som en följd av utredningar för ökad samverkan med grannkommunerna inom it-drift. Driftbidrag för Anderstorp simhall har inte funnits med i budgeten vilket också påverkar prognos och utfall.

Hr

Hr-avdelningen prognostiserar ett underskott, främst på grund av kostnader för tidigare hr-system, det nuvarande tillfälliga systemet samt det upphandlade långsiktiga systemet. Åtgärder som vidtas inkluderar att söka ESF-medel för att finansiera en hr-strategs tjänst samt att vara restriktiv med inköp och avrop.

Ekonomi

Ekonomiavdelningen prognostiserar ett överskott, vilket beror på vissa vikariat, deltidsanställningar och allmän återhållsamhet.

Kommunikation

Kontaktcentrets prognos är osäker på grund av sjukfrånvaro och planerad ledighet som är svår att tidsberäkna. För att stabilisera verksamheten har tre konsulter tagits in under en begränsad period. Kostnader kopplade till kommunens 50-årsfirande bidrar till underskottet, liksom produktion av kommunfilmer tillsammans med extern leverantör.

Verksamhetsstyrning

Ett överskott prognosticeras med anledning av pågående omorganisation inom förvaltningen, ej tillsatta tjänster och tjänstledigheter.

Arbete och utbildning

Inom arbete och utbildning är verksamheten beroende av intäkter för att klara budgeten, och prognosen är att dessa intäkter kommer att uppnås. Avvikande kostnader finns främst inom enheten för ekonomiskt bistånd, där utfallet har ökat med cirka 1,5 miljoner kronor jämfört

med helårsbudgeten. Detta beror på att fler hushåll får ekonomiskt bistånd varje månad. Samtidigt har personalkostnaderna ökat på grund av behovet av konsulter, men vakanta tjänster och sjukskrivningar har delvis jämnat ut kostnaderna.

It

Inom IT prognostiseras ett överskott, främst på grund av föräldraledigheter och vakanthållna tjänster. Personalkostnaderna ger ett positivt utfall, men effekten minskar då licenskostnaderna ökar i och med nya avtal.

Verksamhetslokaler

Enheten för verksamhetslokaler redovisar för årets första åtta månader en budgetavvikelse på cirka 6,5 mnkr och helårsprognosen pekar på ett underskott om 32 mnkr för 2025. Detta är en tydlig förändring jämfört med årets första uppföljning, då prognosen visade på balans mot budget. För perioden september till december kommer kostnaderna för kapitalkostnader, utrangering och underhåll att öka jämfört med perioden januari till augusti, vilket förklarar den större prognostiserade budgetavvikelsen per den 31 december jämfört med budgetavvikelsen per 31 augusti.

I årets första uppföljning framhölls att ekonomin kring kommunens verksamhetslokaler är fortsatt komplex. Detta hänger samman med flera större förändringar. Dels de ekonomiska effekter som uppstod i samband med avyttringen av boendefastigheterna till AB Gislavedshus under 2024, dels övergången från att betrakta fastigheterna som en samlad portfölj till att intäkter och kostnader nu redovisas per enskilt fastighetsobjekt.

Samhällsutvecklingsförvaltningen har under året gått in i en processorienterad organisation vilket innebär att gemensamma ändamålsenliga arbetssätt formas men inte varit initialt etablerade. Enheten har befunnit sig i ett läge med organisatoriska förändringar och tillfällig bemanning av roller, vilket har försvårat möjligheterna att tidigt göra en heltäckande ekonomisk bedömning.

Under 2025 har arbetssätten successivt utvecklats, vilket ger bättre förutsättningar för en mer träffsäker ekonomisk uppföljning framåt.

Förstudie inför bolagisering av kommunala fastigheter pekade tydligt på att finansieringen av drift, underhåll och investeringar är för låg för att bevara fastigheternas värde. Analysen visade en underfinansiering i både internhyror och investeringsbudget, där kommunens kostnader för drift och planerat underhåll ligger under både riktvärden och nationella nyckeltal. Även revisionsgranskning av fastighetsunderhåll bekräftar detta. Handlingsplaner är utifrån detta framarbetade, för att kostnadseffektivisera fastighetsekonomin vilket även innebär att en översyn av organisation och arbetssätt utvecklas vidare exempelvis avseende utförande i egen regi respektive entreprenad.

För en kostnadseffektiv lokalförsörjning kommer en betydande del av arbetet för att anpassa efter behov framgent bestå i översyn av det totala beståndet. Detta inför att även avyttra fastigheter och urträda externa lokaler, som en del av lokalförsörjningsprocessen.

Kommunkoncernen står samtidigt inför fortsatt stora utmaningar inom fastighetsekonomin. Under 2026 tillkommer omfattande externa lokalytor som behöver finansieras. Till viss del

kan dessa kompenseras genom att kommunen successivt lämnar andra inhyrda lokaler, men det är inte troligt att detta fullt ut balanserar de tillkommande kostnaderna. Kommunen är bunden till hyresavtal med varierande löptider och i regel nio månaders uppsägningstid, vilket innebär att nödvändiga anpassningar ur ett kostnadsperspektiv inte alltid är möjliga att genomföra.

Sammantaget visar ovanstående på en utmanande fastighetsekonomi som kommer att kräva långsiktiga prioriteringar och troligen utökade budgetramar under de närmaste åren för skapa en fastighetsekonomi i balans.

Åtgärdsplanering

För åtgärdsplanering prognostiseras en budget i balans. Under årets sista månader uppstår minskade kostnader på grund av personalomsättning. I den mån det behövs kommer konsulter plockas in för att säkerställa löpande verksamhet tills återrekrytering har skett. Utifrån detta görs bedömningen att utfallet fortsatt är i enlighet med budget.

Projekt och genomförande

För projekt och genomförande prognostiseras ett negativt utfall jämfört med budget, främst till följd av att flera planerade projekt inte kommer att genomföras under året. En ytterligare bidragande faktor är kostnaden för rivningen av Gulsippans förskola, i samband med projektet för Sörgårdens förskola, vilken inte beaktades i det tidigare budgetarbetet.

Mark och Exploatering

Mark- och exploateringsverksamheten prognostiserar en budget i balans. Ökade kostnader för detaljplanearbete, undersökningar, saneringar och rivningar vägs upp av lägre personalkostnader samt en realiserad reavinst om 2,3 miljoner kronor. Det finns potential för att reavinsten kan bli högre.

Strategisk planering

Prognosen för enheten visar ett negativt utfall jämfört med budget, främst till följd av en ej budgeterad chefstillsättning samt kostnader för extern kompetens kopplat till projektet Översiktsplan. Dessa resurser har varit nödvändiga för att säkerställa leverans enligt tidsplan och lagkrav. Enheten genomför löpande kostnadsöversyner i syfte att minska utgifterna.

4.1.3 Investeringar

Avdelning/Verksamhets- område, tkr	Utfall 2025-08-31	Utfall 2024-08-31	Justerad budget 2025	Prognos helårsutfall 2025-12-31	Prognos- avvikelse mot budget per 31 dec
Avdelning för arbete och utbildning	0	0	700	0	700
Civil beredskap	0	0	3 000	3 000	0
HR	3 164	0	0	4 600	-4 600
IT	17 426	10 125	20 800	21 200	-400
Markinköp, ej exploatering	13 854	8 067	5 000	15 000	-10 000
Fastighet	25 225	85 242	105 468	51 550	53 918
Summa nettoresultat	59 669	103 434	134 968	95 350	39 618

Ekonomisk kommentar, investeringar

Arbete och utbildning

Planerad ombyggnation är för närvarande pausad och därmed kommer inte investeringsmedel för arbete och utbildning att användas under året.

Civil beredskap

Investeringsmedel som finns avsatta inom civil beredskap förväntas användas utifrån planerade inköp kopplat till vattenförsörjning.

Hr system

Investeringar för nytt Hr-system prognostiseras landa på 4 600 tkr. Det är kostnader för migrering av data och projektledare för införandet och var inte budgeterat inför året.

IT

It-avdelningen har utifrån ny lagstiftning och för att höja driftsäkerheten köpt in ett nytt datacenter för 5 mnkr. Då avdelningen arbetat aktivt med inköp av enheter och en översyn av nätverksutbyggnaden så klarar avdelningen bära denna investering inom tilldelade medel.

Lokalförsörjningsplan

Den planerade ombyggnationen av AMO-huset är efter dialog med verksamheten för närvarande pausad. Därmed kommer inte investeringsmedel för verksamhetslokaler att användas under året.

XL-fastigheten i Smålandsstenar är en fastighet förvärvad i exploateringssyfte, där ett initialt arbete gjordes utifrån verksamheters lokalbehov. Investeringen bedöms vara en kortsiktig lösning och processen tas därför inte vidare som först planerat, och investeringsmedel kommer inte användas under året. En översyn pågår för att identifiera alternativa lokaler som bättre möter lokalbehov långsiktigt. Detta kan leda till förslag om objektsförändring för att säkerställa en hållbar lösning ur ett helhetsperspektiv.

4.1.4 Uppföljning särskilda satsningar

Särskilda satsningar, tkr	Budget, Totalt	Budget 2025	Prognos helår per 31 augusti	Prognos-avvikelse mot budget 2025
Nöbbele industriområde, exploatering exkl VA		0	0	0
Nytt badhus, Gislaved	347 000	32 378	3 000	29 378
Publikhall, Anderstorp	182 500	3 000	500	2 500

Kommentar särskilda satsningar

Nöbbele industriområde, exploatering exkl VA.

Hittills har projektering, utredningar samt arbete med mark- och dagvattenhantering genomförts inom ramen för projektet. Trafikverkets fastställda tidplan för genomförande av projektet inväntas. Mot bakgrund av detta bedöms byggstarten preliminärt ske under 2026, istället för tidigare angiven tidpunkt 2025.

Nytt badhus, Gislaved

Planeringen följer budget och beräknas hålla tidplanen.

Publikhall, Anderstorp

Projektet är i ett tidigt stadium och kostnadskalkylen är i nuläget svårbedömd, men projektet beräknas hålla tidplan.

5 Händelser av väsentlig betydelse

I januari tog kommunstyrelsen ett inriktningsbeslut om gemensam it-drift tillsammans med samverkanskommunerna Gnosjö, Värnamo, Vaggeryd och Hylte. Under året pågår arbetet med en förstudie.

6 Sammantagen bedömning av nämndens resultat och effekter i verksamheten

Bedömningen är att nämndens arbete har bedrivits med godtagbar kvalitet under perioden. Samtliga av de faktorer som anses särskilt viktiga för att uppfylla leveransen av grunduppdraget har bedömts ha god eller godtagbar kvalitet. Pågående förändrings- och förbättringsarbeten, ej tillsatta tjänster och återhållsamhet påverkar, och kommer fortsatt att påverka, nämndens verksamhetsområden under en tid framöver. Successivt skapas allt bättre förutsättningar för planering och genomförande av verksamheten, samtidigt som pågående omställningar kan ta tid och kraft i anspråk bland chefer och medarbetare.

Kommunstyrelsen prognostiserar inte en ekonomi i balans vid årets slut vilket kräver att styrelsen vidtar extra åtgärder.

Förväntad utveckling

Kommunstyrelsen står inför utmaningar kopplade till det rådande ekonomiska läget, den demografiska utvecklingen samt svårigheter med rekrytering och kompetensförsörjning. För att möta dessa utmaningar krävs ett aktivt arbete med att effektivisera verksamheten, ta tillvara på möjligheterna med ny teknik och automatisera processer och arbetssätt. Detta utvecklingsarbete kommer initialt att kräva resurser, men är nödvändigt för att uppnå önskade resultat.

En fortsatt implementering av ett centralt datalager är avgörande för att ge beslutsfattare tillgång till relevanta besluts- och analysunderlag. Samtidigt ställer den nya cybersäkerhetslagen ökade krav på kommunens informationssäkerhet. För att möta dessa krav är det viktigt att samtliga medarbetare deltar i tillgängliga utbildningar och anpassar sina arbetssätt därefter.

Med begränsade resurser för investeringar i ny teknik och utveckling är det nödvändigt att aktivt söka extern finansiering. Samverkan med grannkommuner bör också eftersträvas där det är lämpligt. För att säkerställa att utvecklingsinsatser leder till en effektivare organisation är det viktigt att de baseras på välgrundade behovs- och nyttoanalyser.

Inom fokusområdena näringsliv, social hållbarhet och civilt försvar pågår omfattande omställningsarbeten som är centrala för kommunens framtida utveckling. Att dessa insatser samordnas och prioriteras är avgörande för att uppnå framgång.

Kompetensförsörjningen är en nyckelfaktor för kommunens utveckling. Det handlar både om att ställa om till mer effektiva arbetssätt och att skapa möjligheter till utbildning. För att möta detta behov ska möjligheten till högre utbildning erbjudas lokalt i allt större utsträckning. I syfte att öka attraktiviteten för vuxenutbildning har Centrum för livslångt lärande bytt namn till Campus Gislaved. Ett aktivt arbete pågår även för att stärka kommunens chefer, och under hösten lanseras ett chef- och ledarutvecklingsprogram som är av stor betydelse för att främja gott ledarskap. Arbetet med att skapa goda förutsättningar för introduktion och onboarding i kommunen behöver också återupptas.

Kommunstyrelsen bedriver ett aktivt samverkansarbete i kommunövergripande frågor på regional nivå. Förutom samverkan inom Region Jönköping förs även dialog med angränsande

regioner såsom Halland och Västra Götaland. Fokus ligger bland annat på transportinfrastruktur, kollektivtrafik och miljösamarbeten. Ett konkret exempel är kommunens engagemang i Stråksamverkan, som drivs av Boråsregionen och rör utvecklingen av väg 27 samt Kust-till-kustbanan.

För att kommunstyrelsens verksamheter och kommunens långsiktiga utveckling ska lyckas är starka samarbeten med etablerade aktörer avgörande. Fler arenor för samverkan behöver etableras. Genom att arbeta tillsammans över kommun- och regiongränser, snarare än att låta dem begränsa, skapas bättre förutsättningar för tillväxt i området.

BmGT §110

Dnr: BMGT.2025.1

2.4

Delårsbokslut, uppföljning 2 (U2), med helårsprognos 2025 för bygg och miljönämnden Gislaved-Tranemo

Beslut

Bygg- och miljönämnden Gislaved-Tranemo beslutar att godkänna delårsbokslut, uppföljning 2 (U2) med helårsprognos 2025 för bygg- och miljönämnden Gislaved-Tranemo och överlämna det till kommunfullmäktige i Gislaved.

Bygg- och miljönämnden beslutar att överlämna till kommunfullmäktige att besluta om flytt av medel i budget avseende en tjänst som administratör motsvarande 640 tkr till kommunstyrelsen.

Bygg- och miljönämnden beslutar att överlämna till kommunfullmäktige att besluta om flytt av medel i budget avseende en tjänst som miljöingenjör motsvarande 794 tkr till samhällsutvecklingsnämnden.

Bygg- och miljönämnden beslutar att överlämna till kommunfullmäktige att besluta om flytt av medel i budget avseende lokalhyror och lokalvård motsvarande 188 tkr till samhällsutvecklingsnämnden.

Ärendebeskrivning

Nämnderna ska upprätta en uppföljning 2 (U2) med helårsprognos 2025.

Kommunstyrelsen har upprättat tidplan för planerings- och uppföljningsprocessen 2025. Bygg- och miljöavdelningen har upprättat förslag till uppföljning 2 (U2) med helårsprognos för år 2025. Prognosen visar ett positivt resultat beroende på lägre kostnader än budgeterat. En stor del av avvikelsen beror på vakanser inom avdelningen. Detta leder dock till att tillsynsarbetet inte hinns med i den utsträckning som behövs för att säkerställa rättssäkerhet och likabehandling.

Verksamheterna har arbetat aktivt med nämndens mål och håller en god kvalitet och service.

Justering av budget krävs till följd av att tjänster och verksamhetskostnader flyttats under året. Samtliga avser helårseffekt.

Förvaltningens förslag:

Bygg- och miljönämnden godkänner delårsbokslut, uppföljning 2 (U2) med helårsprognos 2025 för bygg- och miljönämnden Gislaved-Tranemo och överlämnar den till kommunfullmäktige i Gislaved.

Bygg- och miljönämnden beslutar att överlämna till kommunfullmäktige att besluta om flytt av medel i budget avseende en tjänst som administratör motsvarande 640 tkr till kommunstyrelsen.

Bygg- och miljönämnden beslutar att överlämna till kommunfullmäktige att besluta om flytt av medel i budget avseende en tjänst som miljöingenjör motsvarande 794 tkr till samhällsutvecklingsnämnden.

Bygg- och miljönämnden beslutar att överlämna till kommunfullmäktige att besluta om flytt av medel i budget avseende lokalhyror och lokalvård motsvarande 188 tkr till samhällsutvecklingsnämnden.

Yrkanden

Patric Bergman (M) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Ordföranden ställer proposition på yrkandet och finner att nämnden antar det.

Beslutsunderlag

Protokoll 2025-09-17 - BmGT §109

Tjänsteskrivelse till bygg- och miljönämnden 20250917

Delårsbokslut Uppföljning 2 - 2025 Bygg- och miljönämnden Gislaved-Tranemo

Indikatorer daterad 29 augusti 2025

Nämndplan uppföljning målområden, daterad 31 augusti 2025

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Beslutet skickas till:

Kommunfullmäktige Gislaved

Beslutet skickas för kännedom till:

Kommunfullmäktige Tranemo

Delårsbokslut - 2025 - Nämnd

Bygg- och miljönämnden

Innehållsförteckning

1	Verksamhetsberättelse till kommunkoncernens årsredovisning.....	3
2	Nämndens grunduppdrag.....	5
2.1	Uppföljning - Velfärd och service.....	5
2.2	Kritiska kvalitetsfaktorer.....	6
2.2.1	Målgrupp.....	6
2.2.2	Verksamhet.....	7
2.2.3	Medarbetare.....	9
2.2.4	Ekonomi.....	9
2.3	Mål.....	10
2.3.1	Uppföljning.....	10
3	Uppdrag.....	13
3.1	Uppföljning.....	13
3.1.1	Nämnd.....	13
4	Ekonomi.....	14
4.1	Uppföljning.....	14
4.1.1	Uppföljning nämnd.....	14
4.1.2	Uppföljning per avdelning/verksamhetsområde.....	14
4.1.3	Investeringar.....	15
4.1.4	Uppföljning särskilda satsningar.....	15
5	Händelser av väsentlig betydelse.....	16
6	Sammantagen bedömning av nämndens resultat och effekter i verksamheten.....	17

I Verksamhetsberättelse till kommunkoncernens årsredovisning

Nämndens grunduppdrag

Nämnden ansvarar för hållbar och rättssäker utveckling inom byggnation, miljö- och hälsoskydd. Den hanterar bygglov, miljötillsyn samt livsmedels- och hälsoskyddsfrågor samt säkerställer att lagar och miljökrav efterlevs. Vidare ska nämnden hålla en stabil ekonomi genom avgiftsbaserade intäkter.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter

Den sammanfattande bedömningen av nämndens resultat inför delåret 2025 är att det levereras en god kvalitet med ambitionen att öka effektivisering genom översyn av arbetsprocesser och utvecklingsområden.

Verksamheten ligger på ett överskott gentemot budget främst på grund av vakanser inom avdelningen då det varit svårt att rekrytera. Detta har då lett till att vissa tillsynsuppgifter har fått skjutas på framtiden.

Målgrupp

För att bättre kunna möta målgrupp och gemensamma samhällsutmaningar fokuseras arbetet kring samarbeten mellan andra avdelningar, förvaltningar och kommuner. Syftet är att öka effektiviseringen gällande hantering av bygg- och miljöärenden, samt säkerställa rättssäkerhet och likabehandling av ärenden. Genom digitalisering och e-tjänster utvecklas tillgången till information på kommunens webbplats för att bättre möta målgruppers behov.

Medarbetare

Genom att erbjuda ett utvecklande arbetsklimat skapas mer delaktighet, öppen kultur och främjar samarbeten. Att vara medskapande på sin arbetsplats skapar engagemang och är en bidragande faktor till god arbetsmiljö. För att ytterligare stärka avdelningens medarbetare planeras kompetensutveckling, ökad bemanning samt arbeten kring utökad kommunikation samt konstruktiv feedback.

Kompetensutvecklingsplan har tagits fram för avdelningen.

Verksamhet

Verksamheten håller god kvalitet och service. Av NKI-resultaten kan man utläsa att bemötande och attityd håller en hög nivå.

Arbetet med processer och rutiner fortsätter för att få en samsyn inom myndigheten och för att säkerställa att inget hamnar mellan stolarna inom avdelningen, förvaltningen eller kommunerna.

Inom miljö har en smittskyddsutredning tagit mycket tid från hälsoskyddstillsynen och inom bygg är det den nya lagstiftningen som tagit tid.

Ekonomisk kommentar

Verksamheten håller sig inom budget och förväntas ge överskott. Överskottet beror till stor del på att bygg- och miljönämnden

del på vakanser, vilket påverkar verksamhetens möjlighet att till fullo utföra sitt uppdrag.

Ekonomi följs löpande för att säkerställa korrekthet i redovisning och en översyn av rutinen för faktureringen kommer att göras.

Driftredovisning

Nämnd, mnkr	Utfall 2025-08-31	Utfall 2024-08-31	KF-budget 2025	Budgetjusteringar 2025	Justerad budget 2025	Prognos helårsutfall 2025-12-31	Prognosavvikelse mot budget per 31 december
Bygg och Miljönämnd	-1,85	-2,69	-8,44	0,61	-7,83	-6,18	+1,65

Investeringsredovisning

Nämnd, mnkr	Utfall 2025-08-31	Utfall 2024-08-31	KF-budget 2025	Budgetjusteringar 2025	Justerad budget 2025	Prognos helårsutfall 2025-12-31	Prognosavvikelse mot budget per 31 december

Förväntad utveckling

Bygglövsverksamheten står inför betydande utmaningar kopplade till kontinuerliga förändringar i bygglagstiftningen. För att kunna hantera nya regler och krav på ett korrekt och effektivt sätt behöver verksamheten vara väl rustad med uppdaterad kompetens och flexibla arbetsmetoder.

Miljöenheten behöver säkerställa sin kompetens inom främst förorenade områden för att kunna vara behjälplig inom planarbetet, men även följa den kontinuerligt förändrade lagstiftningen inom miljöområdet.

2 Nämndens grunduppdrag

Nämndens grunduppdrag och verksamhet syftar till att skapa en välplanerad bebyggd miljö i Gislaved och Tranemo kommun samt en trygg och sund livsmiljö för både medborgare och näringsliv. Verksamheten riktar sig till invånare, företagare och fastighetsägare såväl inom som utom kommunerna genom samarbeten. Nämnden erbjuder olika tjänster och beslutsfattande inom områdena bygglov, miljö- och hälsoskydd. Även tillsyn och prövning av serveringstillstånd för alkohol samt tillsyn av tobak och tobaksfria nikotinprodukter ingår i nämndens uppdrag.

2.1 Uppföljning - Velfärd och service

Målgrupp

Grunduppdraget levereras med god kvalitet. Vid årets andra uppföljning fortsätter arbetet med fokus på att öka tillgängligheten för både medarbetare och kommuninvånare samtidigt som servicen förbättras. Med en förhöjd medvetenhet om vikten av gott bemötande och hög servicegrad, parallellt med utvecklade e-tjänster, har verksamheten utvecklats och effektiviserats. Framstegen visar att behovet av att satsa på digital utveckling är mycket viktig för att kunna leverera till målgrupperna.

Genom digitaliseringen och automatiseringen av processer kan handläggningstider och effektivitet öka. Ytterligare insatser planeras för att säkerställa medarbetares kompetens för att upprätthålla en hög servicenivå och tydlig kommunikation i all hantering av ärenden för nämndens målgrupp.

Medarbetare

Under 2025 arbetar bygg- och miljöavdelningen med att strategiskt förbättra arbetsmiljön, stärka kompetensutvecklingen och skapa hållbara arbetsförhållanden för samtliga medarbetare. Under hösten kommer avdelningen att förstärka med fler resurser inom byggenheten. Två längre föräldraledigheter är annonserade och enheten rekryterar redan nu för att kunna få en överlappning av medarbetare, för introduktion och upplärning.

Fokusområden 2025

Minskad arbetsbelastning och ökad effektivitet

Genom förbättrad arbetsstruktur, tydligare prioriteringar, optimerad ärendehantering och förstärkta resurser skapas en hållbar arbetsfördelning och minskar stressfaktorer.

Stärkt introduktion och kompetensutveckling

Utveckla introduktionsprocesserna och stärka mentorskapet för att säkerställa rätt kompetens hos nya och befintliga medarbetare.

Förbättrad feedback och samarbete

Skapa bättre forum för återkoppling och samverkan i syfte att stärka arbetskulturen och teamkänslan.

Tydligare rollfördelning och rättssäkra processer

Säkerställa rättssäker, oberoende handläggning, tydliga beslutsgångar och ökad förståelse för handläggningstider internt och externt.

Sammanfattning

En kompetensförsörjningsplan för hela avdelningen är framtagen, resurserna är på gång att förstärkas. Avdelningen har infört avdelningsdagar för att stärka samarbetet mellan enheterna samt ge tillfälle för utbildningar. Arbetet med processer och rutiner fortsätter.

Verksamhet

Miljöarbetet håller hög kvalitet genom kontinuerliga förbättringsåtgärder. Genom struktur och stabilitet säkerställs verksamhetens arbete gentemot lagstiftningar. Anpassning av ärendehanteringssystemet Castor till statliga krav är en annan viktig faktor för att optimera verksamheten. Möjligheten att automatisera delar av arbetsflödet med Robotic Process Automation (RPA) skulle underlätta arbetsprocessen och gynna verksamheten.

Samarbetet med Hylte och Tranemo kommuner ger möjlighet till kompetensutveckling inom verksamheterna, samt att det stärker arbetet i rättssäkerhet och effektivitet i prövning och tillsyn. Under 2025 hoppas avdelningen kunna fördjupa samverkan och utveckla den ytterligare för att säkerställa enhetlighet och effektivitet i handläggning över kommun- och länsgränserna.

Bygglovshanteringen är stabil trots vissa utmaningar med personalomsättning. Stabiliteten grundar sig i etablerade rutiner som säkerställer korta handläggningstider och hög kvalitet. Genom byggsamverkan i Jönköpings län utvecklas e-tjänster för att förenkla ärendehantering för invånare och företag. Samarbetet stärker även medarbetarna i att göra mer enhetliga bedömningar i processer.

Nya byggregler trädde i kraft den 1 juli 2025 och har krävt anpassningar av processer, mallar och rutiner för att säkerställa arbetsprocessen. Under slutet av året förväntas fler nya byggregler beslutas.

2.2 Kritiska kvalitetsfaktorer

2.2.1 Målgrupp

2.2.1.1 Bygg- och miljönämndens service inom myndighetsfrågor

Beskrivning

Bygg- och miljö följer varje år upp hur kommunens service utvecklas i termer av upplevd kvalitet. Det gäller för bygglov, miljö och hälsoskydd samt livsmedelskontroll och serveringstillstånd.

Områden man tittar på som gemensamt visar på kommunens service är :

Tillgänglighet
Information
Bemötande
Kompetens
Rättssäkerhet
Effektivitet



Kommentar

Tillsynen är central för att säkerställa att lagar och samhällsmål följs, och genom systematisk tillsyn skapas en säker, hållbar och tillgänglig bebyggd miljö. Avdelningen arbetar aktivt med kontroll, utredning och rådgivning för att snabbt åtgärda brister och hjälpa invånarna att göra rätt. Samarbete med andra förvaltningar och myndigheter säkerställer en enhetlig hantering för invånarna. För att ständigt förbättra servicen utvecklas tillgänglighet, bemötande och återkoppling.

Ett viktigt steg under året har varit att överföra enhetens e-tjänster till en ny digital plattform. I samband med detta ses samtliga e-tjänster över och förbättras med målet att förenkla för kommuninvånare att ansöka om lov och anmäla åtgärder.

Under året har arbetet kring avdelningens organisationsförändring med att flytta registratorer till Kommunstyrelsen för en centralisering medfört en översyn av interna processer och rutiner. Utifrån NKI resultat verkar förändringarna inte påverkat kvalitén gentemot målgrupper. Inkomna synpunkter omhändertas alltid och ses över för att ständigt förbättra och utveckla verksamheterna.

Avdelningen har fortsatt ett gott resultat enligt servicemätning, vilket visar på hög nöjdhet bland de som har ärenden hos oss.

2.2.2 Verksamhet

2.2.2.1 Kompetensförsörjning

Beskrivning

Rätt kompetens inom nämndens verksamheter är avgörande för att kunna leverera grunduppdraget med god kvalitet. Arbetet skall bedrivas med stor effektivitet. Vid behov ska omställnings-insatser göras.



Kommentar

Målet nås inte till fullo då det har varit utmanande att hålla en kontinuitet gällande medarbetare, samt att det är svårt att rekrytera vid vakanser.

Från och med juli månad finns en kompetensförsörjningsplan för bygg- och miljöavdelningen. Arbetet med att anpassa personalresurser och arbetsprocesser utifrån nämndens uppdrag är grundläggande för att säkerställa att rätt kompetens finns på plats och har förutsättningar att leverera på ett effektivt sätt.

Ett strukturerat introduktionsprogram är en ytterligare nyckel för att snabbt integrera nya medarbetare med stöd från kollegor och möjliggöra en effektiv kunskapsöverföring. Under hösten planeras även ett par utvecklingsdagar inom avdelningen, med syfte att ytterligare stärka kompetensen och skapa forum för erfarenhetsutbyte mellan befintlig personal och nya medarbetare.

Ett övergripande arbete är att göra kommunen attraktiv för nya medarbetare, vilket är ett arbete som sker på alla nivåer inom organisationen.

2.2.2.2 Beslutsunderlag av god kvalitet.

Beskrivning

Nämnden skall få relevant material inför nämnd.

Ha koll på handläggningstid. Eftersträva att yttrande tiden är avslutad innan AU.



Kommentar

Under första halvåret har fokus legat på att säkerställa att nämnden får relevanta och korrekta beslutsunderlag i tid. Arbetet har inriktats på att förbättra rutiner, följa handläggningstider och eftersträva att yttrandetider avslutas före arbetsutskottets sammanträden. Detta arbete fortgår under 2025.

Det finns ett behov av att förtydliga och stärka samarbetet mellan bygg- och miljöenheterna, särskilt i ärenden som berör båda enheterna och som kräver samordnad hantering inför nämnd. Gemensamma rutiner och tydliga arbetsprocesser behöver ständigt utvecklas för att säkerställa att dessa ärenden behandlas effektivt, rättssäkert och med en helhetssyn.

Länsstyrelsernas revision påvisade att rutiner för alkohol- och tobakshandläggning behövde etableras. 12 nya rutiner togs därför fram i mars 2025 inom området. Lagen om tobaksfria nikotinprodukter saknas i bygg- och miljönämndens reglemente, vilket har framförts till Kommunstyrelsen, och en uppdaterad version har skickats in för genomgång och beslut.

2.2.2.3 Kvalitetssäkra processer och rutiner

Beskrivning

Säkerställ att befintliga rutiner fungerar och skrivs ner framförallt med tanke på organisationsförändringar



Kommentar

Detta nås inte till fullo ännu, men avdelningen arbetar tillsammans med övriga avdelningar och förvaltningar för att få en tydlig och kvalitetssäker process med tydliga avgränsningar.

Avdelningen bedriver ett kontinuerligt arbete för att säkerställa hög kvalitet och rättssäkerhet i processer och rutiner. Genom att följa fastställda arbetsflöden samt använda effektiva verktyg och stödprocesser, upprätthålls en god kvalitet i ärendehandläggningen. Ärenden prioriteras utifrån tydliga kriterier, vilket bidrar till att beslut fattas på ett korrekt, rättvist och effektivt sätt.

Den genomförda organisationsförändringen skapar förutsättningar för att vidareutveckla processer och rutiner i nära samverkan med den nyinrättade avdelningen styr och stöd. Parallellt är det av stor vikt att de administrativa funktionerna fortsatt fungerar optimalt, för att kärnverksamheten ska kunna fokusera på sina uppdrag.

Ett nära samarbete inom avdelningen och med andra avdelningar finns och behöver fortgå för att få en effektiv och ändamålsenlig ärendehantering och administration på sikt.

2.2.3 Medarbetare

2.2.3.1 God fysisk och psykisk arbetsmiljö på arbetsplatsen och i verksamheterna

Beskrivning

För att ha medarbetare som trivs, krävs en god arbetsmiljö både på arbetsplatsen men även i de verksamheter som de besöker.



Kommentar

Arbetet med att säkerställa en trygg, inkluderande och hållbar arbetsmiljö är fortsatt prioriterat. I takt med att bemanningssituationen stabiliseras kommer förutsättningarna förbättrats för ett mer strukturerat arbetsmiljöarbete samt ett stärkt kollegialt stöd.

Det systematiska arbetsmiljöarbetet lyfts regelbundet vid enhetens arbetsplatsträffar (APT) och avdelningsmöten i syfte att främja delaktighet, identifiera tidiga signaler samt utveckla en arbetsplats där alla medarbetare känner sig trygga och inkluderade. Fokus ligger på att upprätthålla en öppen och stödjande kultur där återkoppling och dialog utgör centrala delar.

Arbetsmiljöarbetet omfattar även att säkerställa en hanterbar arbetsbelastning samt tillgång till nödvändiga resurser och stöd, för att medarbetarna ska kunna utföra sitt uppdrag på ett hållbart sätt. Detta, i kombination med satsningar på kompetensutveckling, bidrar till en långsiktig arbetsmiljö där både individ och organisation ges möjlighet att utvecklas.

Pulsmätningen indikerar en god arbetsmiljö inom avdelningen, men här arbetar vi för att bli ännu bättre. Under det första halvåret har få tillbud rapporterats och inga arbetsrelaterade olyckor har inträffat.

Vad gäller arbetsmiljön på de verksamheter medarbetarna besöker är det inget som kommunen som arbetsgivare kan styra över. Avdelningen arbetar med information och utbildning för att skapa trygghet i arbetsrelaterade situationer för medarbetare.

2.2.4 Ekonomi

2.2.4.1 Prognossäkerhet vid ekonomiska uppföljningar

Beskrivning

Ett aktivt arbete med prognossäkerhet skapar förutsättningar för att budgeterade medel kommer i arbete och att åtgärder kan tas fram vid negativ prognos.



Kommentar

Att upprätthålla hög prognossäkerhet inom delar av verksamheten utgör en utmaning, då intäkterna i stor utsträckning baseras på handläggnings- och tillsynsavgifter. Dessa intäkter är direkt beroende av konjunkturläget samt variationer inom byggbranschen, vilket kan medföra svårigheter i att bedöma intäktsflödet.

Avdelningen arbetar aktivt med uppföljningar och i nära dialog med ekonomienheten. Genom löpande kontakt kan avvikelser fångas upp snabbare och nödvändiga åtgärder vidtas vid behov. Det pågående arbetet med att skapa stabilitet i bemanningen är också en betydande faktor i att öka prognossäkerheten i kommande uppföljningar och samtidigt säkra en långsiktigt hållbar ekonomi och verksamhet.

Miljöenheten har god kontroll över kostnader och intäkter. Prognosen behöver justeras sedan årets första uppföljning. Intäkterna för små avlopp och miljöfarliga verksamheter vid halvårsskiftet är högre än planerat och ett flertal vakanser är ännu inte fyllda. Rekrytering pågår dock.

Byggenheten kommer att justera sin prognos något då man haft vakanser under året, vilka dock förhoppningsvis kommer att kunna tillsättas inom närmsta tiden.

Inför denna delårsuppföljning har nämnden fått uppgifter om att budgeten ska minskas med anledning av kostnader som flyttats i början av året utan att budgeten justerades samtidigt. Detta har lett till en del frågeställningar som behövt utredas innan en kvalitativ prognos kunnat ges.

2.2.4.2 Hög effektivitet och god kvalitet i verksamheterna

Beskrivning

Det är särskilt kritiskt att kommunens samlade resurser används till rätt saker och på ett effektivt sätt för att skapa ett så stort värde som möjligt utifrån de resurser som finns.



Kommentar

Genom god planering och resursutnyttjande skapar avdelningen en hög effektivitet. Inom såväl miljö- som bygglovsverksamheten ställs höga krav på rättssäkerhet och effektiv handläggning.

Det goda samarbetet med både interna och externa aktörer gör att man kan upprätthåller en stabil verksamhet. Att säkerställa kompetensen hos medarbetarna, samt mängden resurser, är en grundförutsättning för att upprätthålla kvaliteten i verksamheterna.

Under 2025 har fokus på att skapa ännu bättre ordning och reda prioriterats. En städdag i ärendehanteringssystemet har ägt rum i maj på miljöenheten, då stängdes över 150 pågående ärenden som var färdiga men låg öppna i systemet. Samtidigt sker en översyn av mallar i ärendehanteringssystemet för att effektivisera och säkerställa leverans av rättssäkra beslut.

Mål

2.2.5 Uppföljning

2.2.5.1 Utveckla service och dialog med näringsliv och företag



Kommentar

Verksamheterna har inarbetade rutiner för hur feedback och eventuella klagomål avseende service och bemötande omhändertas, bland annat genom dialog för att ständigt förbättra service till dem myndigheten är till för. Avdelningen har identifierat ett behov av en mötesplats där kommuninvånarna snabbt och enkelt kan komma i kontakta verksamheterna i olika ärenden. Därför planeras införandet av "öppet hus" i kommunerna, samt ett nytt bokningssystem för att kunder ska kunna komma i kontakt med handläggare så enkelt som möjligt.

Ytterligare planerade insatser är mer regelbundna träffar med näringslivet, med målet att bättre fånga in behov och skapa en mer direkt och effektiv dialog.

2.2.5.2 Utveckla service och dialog med medborgarna



Kommentar

Löpande dialog sker med medborgare och näringsliv. Verksamheterna träffar boende, besökare och näringsliv i olika forum. Dels för att informera och tydliggöra processer samt för att lyssna av samhällets behov. Genom dialog skapas mer realistiska förväntningar på handläggningstider samt ökad förståelse och transparens gällande handläggning.

Öppet hus och enklare sätt att komma i kontakt med handläggare planeras.

2.2.5.3 Användande av digitala tjänster ökar



Kommentar

En ny digital plattformen för e-tjänster har införts, vilket kan bidra till en ny nivå av tillgänglighet för kommuninvånarna. Användningen av dessa digitala tjänster följs kontinuerligt upp för att säkerställa en effektiv och kvalitativ handlägningsprocess.

En fortsatt digitalisering är mycket viktig för att kunna möta framtidens behov, och är ett område som prioriteras.

2.2.5.4 Säkerställ att invånare och företag får snabb återkoppling och positivt bemötande i alla sina kontakter med kommunen



Kommentar

Avdelningen arbetar aktivt för att invånare och företag ska få snabb återkoppling och ett positivt bemötande. Svarstider följs upp regelbundet för att säkerställa att handläggningen sker inom beslutade tidsramar.

För att fånga upp kommuninvånarnas upplevelser används nöjd kundindex, där erbjuds invånare möjlighet att lämna feedback på bemötande och handläggning. Denna återkoppling används löpande i förbättringsarbetet för att utveckla både service och processer.

Enheterna ligger mycket bra till i mätningarna när det gäller attityder och bemötande, vilket har betyget 76 i genomsnitt. Det verksamheten behöver arbeta med är informationen på hemsidan som endast får i genomsnitt 57 betyg.

3 Uppdrag

3.1 Uppföljning

3.1.1 Nämnd

3.1.1.1 Genomföra "Mina sidor"

Beskrivning

Verka för ett genomförande av "Mina sidor"

Uppdragsgivare:

Nämnd

Slutdatum

2025-12-31

Kommentar

Avdelningen medverkar genom dialog och samarbeten vidare för att bidra till ett framgångsrikt införande av *Mina sidor*.

Under hösten planeras möten med berörda förvaltningar för att driva processen framåt och säkerställa att avdelningens behov och perspektiv tas tillvara i arbetet.

Avdelningen har uttryckt önskemål om att få bli pilot för att så fort som möjligt kunna erbjuda denna service inom nämndens verksamhetsområden.

4 Ekonomi

4.1 Uppföljning

4.1.1 Uppföljning nämnd

Nämnd, mnkr	Utfall 2025-08-31	Utfall 2024-08-31	Justerad budget 2025	Prognos helårsutfall 2025-12-31	Prognosavvikelse mot budget per 31 dec
Nettoresultat	-1,85	-2,69	-7,83	-6,18	+1,65
Investeringar					

Ekonomisk kommentar, nämndnivå

Verksamheterna inom bygg- och miljönämnden Gislaved Tranemo har god kontroll på sin ekonomi och följs löpande upp.

Inom miljöenheten är följsamheten gällande intäkter enligt budget god, vilket till stor del beror på verksamheter som omfattas har årsavgifter och därmed inte påverkas så starkt av konjunkturen. Enheten har haft, och har fortfarande en del vakanser, vilket har påverkat möjligheten att genomföra all den tillsyn som var planerad. Detta resulterar i att prognosen för året justeras.

Byggenheten är mer konjunkturkänslig och kan påverkas vad gäller intäkter då dessa tas ut efter beslut i ärendet. Positivt är att kommunerna inte har påverkats av konjunkturen utan ärendeströmmen är stabil. Vakanserna på enheten gör att prognosen behöver justeras till ett större plusresultat än enligt budget. Dessa vakanser hoppas vi kunna fylla under slutet av året då de påverkar möjligheten att genomföra en del av det lagstadgade arbetet.

4.1.2 Uppföljning per avdelning/verksamhetsområde

Driftredovisning

Avdelning/Verksamhetsområde, tkr	Utfall 2025-08-31	Utfall 2024-08-31	Justerad budget 2025	Prognos helårsutfall 2025-12-31	Prognosavvikelse mot budget per 31 dec
22300 Avdelningen för bygg och miljö	-687	-2 221	-2 333	-2 583	-250
22301 Byggenheten	2 058	1 447	296	1 196	900
22302 Miljöenheten	-3 221	-1 921	-5 797	-4 797	1 000
Summa Nettoresultat	-1 850	-2 695	-7 834	-6 184	1 650

Ekonomisk kommentar, verksamhetsnivå drift

Ekonomi för bygg- och miljönämnden Gislaved Tranemo är stabil och i dagsläget ser vi inga risker att inte budgeten såsom den ligger nu ska kunna hållas.

Prognosen för avdelningen övergripande är negativ till följd av kostnader kopplade till
14Bygg- och miljönämnden

förvaltningsövergripande tjänster som inte var inräknade i budgeten samt nämndens andel av det kommungemensamma effektiviseringskravet.

Byggheten har ett ganska stort överskott då ärendeströmningen har varit god oavsett konjunktur. Överskottet beror på att vakanser inte kunnat tillsättas, vilket då naturligtvis påverkat möjligheten att genomföra en del av den tillsyn som är författningsreglerad.

Miljöenhetens verksamhet bygger till stor del på årsavgifter och är därmed inte lika konjunkturkänslig. Man har även haft, och har, vakanser, vilket påverkar möjligheten att genomföra den tillsyn som planerats. Även prognosen för miljöenheten justeras något.

4.1.3 Investeringar

Ekonomisk kommentar, investeringar

Inga investeringar att rapportera om.

4.1.4 Uppföljning särskilda satsningar

Kommentar särskilda satsningar

Inga särskilda insatser att rapportera om.

5 Händelser av väsentlig betydelse

- Ökat samarbete med externa aktörer och andra myndigheter, vilket har stärkt verksamhetens kvalitet och effektivitet.
- Vakanser och kompetensbrist inom vissa områden har fördröjt vissa projekt och påverkat verksamhetens kapacitet.
- Byte av e-tjänsteplattform förbättrar möjligheten att skapa fler och bättre e-tjänster till fördel för våra kunder.
- Den nya organisationen har inte riktigt satt sig än och det behöver vi jobba mer med för förståelse mellan enheter/avdelningar och att säkerställa ärendeflödena.

6 Sammantagen bedömning av nämndens resultat och effekter i verksamheten

Verksamheten levererar idag en hög kvalitet i enlighet med sitt grunduppdrag. Genom målmedvetna satsningar på effektivisering och digitalisering har tydliga resultat uppnåtts – bland annat i form av kortare handläggningstider och förbättrad tillgänglighet för både invånare och externa aktörer.

För att möta framtidens behov och utmaningar kommer verksamheten att intensifiera sitt arbete med samverkan, både internt inom organisationen och externt över kommungränser. Genom att dela resurser och kompetens skapas förutsättningar för en mer hållbar och likvärdig service i hela regionen.

Trots den osäkerhet som råder inom byggbranschen är målsättningen att fortsatt utveckla handläggningsprocesserna, med fokus på rättssäkerhet, effektivitet och kvalitet. En stabil ekonomisk styrning i kombination med ett strategiskt fokus på digitalisering och hållbar utveckling gör att verksamheten står väl rustad inför framtiden.

Kompetensutveckling är en nyckelfaktor för att säkerställa långsiktig kvalitet. Därför kommer ett kontinuerligt arbete att bedrivas för att stärka medarbetarnas förmåga att möta nya krav och förväntningar.

Förväntad utveckling

Framtida utmaningar för verksamheten är bland annat kopplat till den något osäkra byggbranschen och därigenom påverkan på intäkter, eftersom byggenhetens verksamheten till stora delar är avgiftsfinansierad. Därför krävs omvärldsbevakning och ständig anpassning av verksamhetens planering. Att kunna arbeta förebyggande i planeringsprocesserna skapar förutsättningar att hålla en fortsatt hög nivå i verksamheten.

Utveckling inom digitalisering och effektivisering av processer är en central fråga. För att möta ökade krav på snabb och tillgänglig service kommer verksamheten behöva fortsätta investera i e-tjänster och digitala verktyg som underlättar både för handläggare och kommuninvånare, ett exempel på detta är att börja använda Mina sidor.

Utmaningar i att rekrytera personal med erfarenhet finns. Det tar lång tid att lära upp nyanställda utan erfarenhet. Yrket ställer höga krav på kunskap och professionellt bemötande.

Statliga myndigheter ställer mer och tydligare krav på myndighetsrapportering vilket innebär att enheterna behöver kunna få ut mycket mer varierande statistik ur ärendehanteringssystem än idag.

Författningsändringar sker också löpande inom hela nämndens verksamhetsområde, vilket gör att kompetensutveckling behöver ske löpande. Den 1 juli trädde ändringar i PBL ikraft och i slutet av året kommer troligen ytterligare och större ändringar i PBL som kommer att kräva både kompetensutveckling och en hel del ändrade rutiner.

Sn §106

Dnr: SN.2025.7

I.4.1

Uppföljning 2, U2 2025 Delårsbokslut**Beslut**

Socialnämnden godkänner uppföljningsrapport 2 2025 och de framtagna åtgärderna för en ekonomi i balans och översänder den till kommunstyrelsen, samt uppdrar till socialförvaltningen att fortsätta arbeta utifrån framtagna åtgärdslista för att omhänderta prognostiserat underskott för 2025.

Reservationer

Lise-Lotte Jonasson (MiG), Malin Karlsson (MiG) och Gerd Wallentin (MiG) avstår från att rösta i ärendet med följande motivering: Vi reserverar oss mot Uppföljningsrapport 2, 2025, och föreslagna åtgärder i deras nuvarande form. Förslagen präglas av centralisering, detaljstyrning och administration som riskerar personalens inflytande och verksamheternas flexibilitet. Vi föreslår i stället ansvar och delaktighet, budget utifrån faktiska behov, minskad administration, ökat vårdtagarinflytande och digitalisering med fokus på verksamhetsnytta. Vi bedömer att en sådan styrning skulle kunna ge både högre kvalitet och långsiktig kostnadseffektivitet.

Ärendebeskrivning

Socialnämnden ska tre gånger per år lämna in en uppföljning av verksamheten till kommunfullmäktige. Uppföljning 1 och 2 ska innehålla en ekonomisk prognos för innevarande år.

I uppföljningsrapport 2 ingår uppföljning av kritiska kvalitetsfaktorer, ekonomi samt nämndens mål och uppdrag.

Socialförvaltningen har utifrån hittills kända faktorer upprättat en prognos för helårsutfallet 2025 på -42,2 mnkr. Denna avvikelse består främst av behov hos målgrupperna äldre som inte kan omhändertas inom den tilldelade budgetramen som nämnden har fått. Nämnden har tidigare godkänt de åtgärder som förvaltningen arbetar med för att försöka komma till en ekonomi i balans. De som redovisas i detta ärenden är endast de pågående just nu. Det finns fler planerade som ännu inte är beslutade. Dessa kommer att lyftas in under kommande möten. Det finns också avslutade åtgärder som redovisats tidigare under året.

För de kritiska kvalitetsfaktorerna görs en bedömning på rött, gult eller grönt beroende på om kvaliteten anses ligga på en godkänd nivå eller inte. För nämndens kritiska kvalitetsfaktorer bedöms fyra vara gröna och sju gula. De största anledningarna till att alla inte anses vara godkända beror på svårigheten att kompetenssäkra verksamheterna och ökade behov hos målgrupperna som inte kan omhändertas fullt ut.

Vissa nyckeltal som politiken har valt att få redovisat i samband med uppföljningsrapporterna ligger med som en bilaga.

Nämndens mål om att ta fram en hållbar plan för omställningen utifrån nya Socialtjänstlagen och Nära vård har arbetats med enligt framtagna planering.

Sn §106 (forts.)

Beslutsunderlag

Delårsbokslut - 2025 Socialnämnden

Verksamhetsuppföljning jan-aug 2025

Dashboard heltidsresan

Sammanställning åtgärder

Socialförvaltningens tjänsteskrivelse daterad den 16 september 2025

Beslutet skickas till:

Kommunstyrelsen

Socialförvaltningens ledningsgrupp

Socialförvaltningens ekonomer

Revisionen

Delårsbokslut - 2025 - Nämnd

Socialnämnden

Innehållsförteckning

1	Verksamhetsberättelse till kommunkoncernens årsredovisning.....	3
2	Nämndens grunduppdrag.....	5
2.1	Uppföljning - Velfärd och service	5
2.2	Kritiska kvalitetsfaktorer.....	6
2.2.1	Målgrupp	6
2.2.2	Verksamhet	8
2.2.3	Medarbetare.....	10
2.2.4	Ekonomi	12
2.3	Mål.....	13
2.3.1	Uppföljning	13
3	Ekonomi.....	14
3.1	Uppföljning	14
3.1.1	Uppföljning nämnd.....	14
3.1.2	Uppföljning per avdelning/verksamhetsområde.....	16
3.1.3	Investeringar.....	21
4	Händelser av väsentlig betydelse.....	21
5	Sammantagen bedömning av nämndens resultat och effekter i verksamheten	21

Bilagor

Bilaga 1: Dashboard heltidsresan

Bilaga 2: Verksamhetsuppföljning jan-aug 2025

Bilaga 3: Sammanställning åtgärder

I Verksamhetsberättelse till kommunkoncernens årsredovisning

Nämndens grunduppdrag

Socialnämnden har ansvaret för individ- och familjeomsorgen, vård och omsorg, omsorgen om funktionshindrade, vård och stöd till långvarigt psykiskt sjuka samt hälso- och sjukvård. Socialnämnden ansvarar även för bosättningsuppdraget för flyktingar och vissa andra grupper.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter

Den sammanfattande bedömningen av nämndens resultat är att det har genomförts många åtgärder för att försöka nå en ekonomi i balans. Vilket har lett till att volymökningarna har minskats, men hela underskottet har inte kunnat omhändertas. Verksamheterna har kunnat effektivisera ca 20 miljoner i jämförelse med föregående år och ökade behov. Omställningen till nya Socialtjänstlagen fortsätter, vilket kan leda till högre kvalitet till målgrupperna.

Prognosen visar ett underskott på 42,2 mnkr.

Målgrupp

Nämndens uppdrag är att möta varje individ utifrån deras unika behov. I omställningen till den nya socialtjänstlagen och utifrån Nära vård lägger verksamheterna ökad vikt vid ett förebyggande arbetssätt, för att minska behovet av mer omfattande insatser längre fram. För att nå dem vi är till för, behöver socialtjänsten vara lättillgänglig och närvarande där människor befinner sig – för att kunna ge rätt stöd i rätt tid. Systematisk uppföljning på individnivå behövs för att kunna säkerställa att vi lyckas med det.

Medarbetare

Kompetensförsörjning, bemanning och god arbetsmiljö är utmaningar för förvaltningen. Rekrytering av vissa yrkesgrupper är fortsatt svårt, liksom att frigöra tid för väsentlig utbildning. Trots omfattande förändringar i verksamheten är medarbetarnas engagemang fortsatt starkt. Flera insatser pågår men behöver följas upp för att säkra långsiktig kvalitet.

Verksamhet

Nämnden arbetar vidare med:

- att utveckla sitt systematiska kvalitetsarbete
- att införa mer digitala lösningar som kan hjälpa till att säkra kvaliteten och hjälpa till att skapa en högre effektivitet.
- att fortsätta utveckla och ha en tydligare styrning kring bemanningsekonomi.
- skapa hållbara strukturer för att kunna omhänderta ökade behov med färre resurser.

För att kunna skapa större effektiviseringar krävs politiska beslut i nyckelfrågor.

Hållbar utveckling

Verksamheterna har främst fokuserat på social hållbarhet. Både utifrån förebyggande arbete och att kunna erbjuda en hälsofrämjande arbetsmiljö. Mycket av de förändringar som sker i verksamheterna bidrar också till att det ska bli mer hållbart över tid både för invånare och för verksamheten.

Ekonomisk kommentar

Nämnden lämnar en prognos för helåret 2025 på -42 200 tkr. De största avvikelserna finns

inom äldreomsorgen där det är svårt att omhänderta målgruppens behov på ett kvalitativt sätt med de resurser som finns. De fördelningsmodeller som används kan behöva ses över då brukarna kräver allt mer avancerad vård. Rätten till heltid gör att det blir svårt att vara kostnadseffektiva. Det förebyggande arbetet har börjat ge resultat vilket kan sänka behoven på sikt.

Driftredovisning

Nämnd, mnkr	Utfall 2025-08-31	Utfall 2024-08-31	KF-budget 2025	Budgetjusteringar 2025	Justerad budget 2025	Prognos helårsutfall 2025-12-31	Prognosavvikelse mot budget per 31 december
Socialnämnden	-508 380	-520 511	-735 008	-8 734	-726 273	-768 473	-42 200

Investeringsredovisning

Nämnd, mnkr	Utfall 2025-08-31	Utfall 2024-08-31	KF-budget 2025	Budgetjusteringar 2025	Justerad budget 2025	Prognos helårsutfall 2025-12-31	Prognosavvikelse mot budget per 31 december
-7 285	-1 386	-2 686				-7 285	0

Förväntad utveckling

Utifrån resultatet i kostnad per brukare finns det utrymme för nämnden att arbeta på ett mer kostnadseffektivt sätt och samtidigt hålla en god kvalitet. Förändringar behöver ske i hur kommunen utför sitt grunduppdrag för att kunna minska kostnaderna. Nämnden behöver gå från tunga insatser till mer förebyggande arbete. Boende- och lokalfrågor behöver beslutas kring. Heltidsresan - rätten till heltid behöver utvärderas och diskuteras. Utifrån kommunens ekonomiska läge behöver förändringar göras.

2 Nämndens grunduppdrag

2.1 Uppföljning - Velfärd och service

Målgrupp

Inga nya nationella brukarundersökningar har genomförts under 2025. De goda resultaten från 2024 visar på en fortsatt hög kvalitet i verksamheterna. Hemtjänsten har även genomfört egna undersökningar, vilka också visar på goda resultat.

Det förebyggande arbetet kommer fortsatt att prioriteras. Kostnad per brukare visar att nämnden lägger mindre resurser på förebyggande insatser jämfört med andra kommuner. Det är därför viktigt att arbetet med att ställa om till mer förebyggande insatser fortsätter och att satsa resurser där det långsiktigt gör störst nytta.

Arbetet med implementeringen av den nya socialtjänstlagen (Nya SoL) är i full gång. Socialförvaltningen har genomfört läges- och behovsanalyser och därefter identifierat och prioriterat fokusområden för det inledande arbetet: Dessa områden är: *Systematisk uppföljning (ISU), tillgänglighet, kommunikation/digitalisering, utökade insatser och förebyggande arbete.*

Arbetsgrupper har tillsatts för respektive område och kommer under hösten att planera och lägga grunden för det fortsatta utvecklingsarbetet. Parallellt fortskrider det kommunövergripande arbetet med fokus på social hållbarhet, där både implementeringen av Nya SoL och omställningen till Nära vård utgör centrala delar av uppdraget.

Medarbetare

Kompetensförsörjning, bemanning och god arbetsmiljö är utmaningar för förvaltningen. Rekrytering av vissa yrkesgrupper är fortsatt svårt, liksom att frigöra tid för väsentlig utbildning. Trots omfattande förändringar i verksamheten är medarbetarnas engagemang fortsatt starkt. Flera insatser pågår men behöver följas upp för att säkra långsiktig kvalitet.

Verksamhet

Arbetet med det systematiska kvalitetsarbetet i förvaltningen har utvecklats under 2024-2025. Genom att få en tydligare bild på var det finns brister och en analys kring vad de beror på kan verksamheten sätta in mer träffsäkra åtgärder.

Alla verksamheter har genomlysts i kostnadsanalysen Kostnad per brukare (KPB) där flera kommuner deltar och kan jämföras. Nämnden behöver se på både kvaliteten i verksamheterna och hur kostnadseffektiviteten ser ut för att kunna fatta beslut om hållbara åtgärder.

Arbetet med digitalisering, automatisering och AI kommer att bli allt mer prioriterat att arbeta med. Verksamheterna har haft en hög framdrift i det som går. Det som haltar lite nu är att det saknas tillräckliga resurser på kommunstyrelseförvaltningen som kan leda och stötta upp kring detta. Det är av största vikt att denna process utvecklas för att kunna omhänderta de ökade behoven.

En av den prioriterade områdena som verksamheterna har arbetat med under året är bemanningsekonomi. Målet är att skapa hållbarhet utifrån flera perspektiv, Målgruppen,

medarbetare och verksamhet. Flera åtgärder är insatta och har börjat ge resultat. Arbetet behöver fortgå under kommande år.

2.2 Kritiska kvalitetsfaktorer

2.2.1 Målgrupp

2.2.1.1 Delaktighet och inflytande

Beskrivning

Den enskilde skall vara delaktig och ha inflytande i sitt liv utifrån sina förutsättningar



Kommentar

Det finns ännu inga resultat från 2025 års nationella brukarundersökningar. Resultaten kommer under hösten. Eftersom inga nya indikatorer finns tillgängliga kvarstår tidigare bedömning. Från föregående års brukarundersökningar ser vi generellt fina resultat inom hela förvaltningen.

Som ett komplement till Socialstyrelsens enkät "Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?" genomför hemtjänsten varje månad en egen undersökning och en djupare intervjuundersökning. Djupintervjuerna genomförs två gånger per år och omfattar bland annat frågor om bemötande, trygghet och delaktighet. Sammanfattningsvis visar det på goda resultat. Inflytandet får höga betyg och majoriteten av de äldre känner sig delaktiga i sina insatser och upplever en trygghet. Detta är viktiga styrkor att ta med oss framåt, samtidigt som vi fortsätter arbeta med de identifierade förbättringsområdena som rör språkförståelse, planering samt tydligare presentation av insatser, för att stärka kvaliteten ytterligare. Under hösten kommer även anhöriga att inkluderas i undersökningen, vilket ger ett bredare perspektiv på upplevelsen av hemtjänsten.

Förberedelserna för den nya socialtjänstlagen har pågått sedan hösten 2024, i verksamheternas olika nivåer. Under avsnittet "Skapa en hållbar omställning i verksamheterna utifrån nya socialtjänstlagen och nära vård" beskrivs detta arbete.

Journalgranskningen har genomförts under våren. Granskningen visar att det finns pågående förbättringsarbeten med dokumentationen, men också att det finns utvecklingsområden. Som exempel behöver det tydligare framgå hur den enskilde deltagit i planeringen samt hur dennes önskemål och synpunkter fångats upp i genomförandeplanen.

2.2.1.2 Gott bemötande och tillgänglighet

Beskrivning

Professionellt förhållningssätt med ödmjukhet och respekt för den enskilde, samt kompetent personal med jämlikt bemötande, och ett gott föredöme.



Kommentar

Det finns ännu inga resultat från 2025 års nationella brukarundersökningar. Resultaten

kommer under hösten. Eftersom inga nya indikatorer finns tillgängliga kvarstår tidigare bedömning. Från föregående års brukarundersökningar ser vi generellt fina resultat inom hela förvaltningen.

Hemtjänsten egna undersökning visar att 98 % av brukarna upplever att de får ett gott bemötande från hemtjänsten. Majoriteten uppger att hemtjänstpersonal bemöter dem vänligt och med respekt. Dessa resultat är också samstämmiga med djupintervjuerna samt Socialstyrelsens brukarundersökning, vilket stärker bilden av att hemtjänsten upprätthåller ett professionellt och respektfullt bemötande.

God kvalitet i den omsorg och det stöd vi erbjuder förutsätter god kommunikation och hög tillgänglighet. Socialförvaltningen har under flera år arbetat för att bli mer förebyggande, uppsökande och tillgänglig – samt för att öka tilliten till våra insatser och vår service. Detta har bland annat skett genom ökad digitalisering, förenklade processer och satsningar på tidiga insatser.

Inom ramen för arbetet med den nya socialtjänstlagen finns en förvaltningsövergripande arbetsgrupp med särskilt fokus på tillgänglighet. Gruppen arbetar med att identifiera vilka insatser som krävs för att fortsätta stärka det förebyggande arbetet och göra socialtjänsten mer lättillgänglig för invånarna.

2.2.1.3 God vård och omsorg

Beskrivning

Socialnämndens verksamheter bedriver en kvalitativ vård och omsorg



Kommentar

Arbetet med Stig fortsätter. Det finns fortfarande vissa oklarheter kring vad som är viktigast att följa i verksamheterna så kontroller och indikatorer skruvas på allt eftersom. Det blev också tydligt i början på året att de kontroller som ligger i februari är svåra för cheferna att hinna med. Årshjulet har därför setts över och vissa kommer att flyttas till september istället när dialog förs med verksamheterna om nuläge och risker.

Arbetet fortgår med att kvalitetssäkra processen kring avvikelser. Utbildningssatsningar planeras för att öka kunskapen kring avvikelsehanteringen, dess syfte och för att synliggöra alla typer av avvikelser. Till hösten kommer en förvaltningsövergripande arbetsgrupp startas upp. Det vi kan se i vårt avvikelsearbete är att det finns en ökad medvetenhet att rapportera avvikelser. Vi är bra på att rapportera avvikelsetyperna Fall och Läkemedel. Vi är inte lika bra på att rapportera de andra typerna av avvikelser.

SAS-rollen och tjänsten som controller har under våren varit vakanta och arbetet med Stig har därför inte haft samma framdrift. Kvalitetsarbetet inom verksamheterna har fortgått och prioriterats, trots dessa omständigheter. Generellt sett har verksamheterna en god kvalitet i det arbete som utförs.

Det är av vikt att aktivt fortsätta att arbeta med och utveckla det systematiska kvalitetsarbetet nu i en uppstartsfas. Trots vakanta tjänster bedöms kvaliteten i arbetet ändå som att det håller en god nivå.

2.2.2 Verksamhet

2.2.2.1 Rätt kompetens

Beskrivning

Personal med relevant kompetens och erfarenhet.



Kommentar

Förvaltningen har fortsatt svårt att rekrytera vissa yrkesgrupper. Totalt har 59 tjänster annonserats under första delåret 2025. De mest frekvent förekommande titlarna är undersköterska, stödassistent och socialsekreterare, vilket speglar ett fortsatt stort rekryteringsbehov inom vård, omsorg och individ- och familjeomsorg. Tillsättningsgraden under perioden är 61%. Det vittnar om en tuff situation. Särskilt kritiskt är det inom sjuksköterskeyrket där vi under första halvåret anställt sex medarbetare, men fortsatt har tre vakanser.

För att hantera den ansträngda bemanningssituationen har verksamheterna behövt anpassa arbetssätt, skapa tjänster med lägre formella krav och i vissa fall sänka rekryteringskraven. När det inte har räckt till har man även tvingats ta in konsulter. Dessa lösningar har varit nödvändiga. Samtidigt medför de risker för sänkt kvalitet, ökad arbetsbelastning för kvarvarande personal och högre kostnader. Det påverkar både arbetsmiljön och verksamhetens långsiktiga hållbarhet.

En kartläggning av personalens grundutbildning genomfördes under 2024. Resultaten visar att många medarbetare har rätt kompetens för sina uppdrag, men det finns variationer mellan verksamheter och ett behov av tydliga målvärden. I dialog med verksamheterna framkommer även att nuvarande kompetens inte alltid räcker för att möta framtida behov, särskilt inom områden som samsjuklighet och psykisk ohälsa. Även om utbildningar eller kompetensutvecklande insatser kan erbjudas har verksamheterna svårt att frigöra personal eftersom det finns begränsade resurser för att täcka upp i verksamheten. Det är nödvändigt att hitta utrymme för utbildning, annars riskerar vi att inte kunna säkra rätt kompetens, vilket kan påverka kvaliteten i verksamheten.

Flera åtgärder är pågående för att stärka kompetensutveckling inom förvaltningen. Det finns en plan för utbildning i vårdprevention inom hemtjänsten. Inom vård- och omsorgsboende planerar verksamheterna för att utbilda medarbetare inom demens hösten 2025.

Äldreomsorgslyftet möjliggör att vårdbiträden kan utbilda sig till undersköterskor fram till 2026, och medarbetare med annat modersmål har erbjudits yrkessvenska fram till februari 2025 för att de ska känna sig tryggare i svenska språket. Fyra undersköterskor läser också till specialistundersköterskor för att kunna omhänderta ökade behov hos målgruppen. Individer har också fått möjlighet att ta körkort. Inom Yrkesresan genomförs kompetensutveckling för myndighet barn och familj samt utförarverksamheter inom LSS. På sikt planeras även äldreomsorgen och skadligt bruk och beroende beröras av Yrkesresan.

Sammantaget görs bedömningen att kvalitetsfaktorn *Rätt kompetens* inte är säkerställd även om det finns pågående insatser. Fler åtgärder planeras för att attrahera ny personal men också för att behålla nuvarande medarbetare.

2.2.2.2 Engagerad personal

Beskrivning

Personalen har en god inställning, hög delaktighet och engagemang för sitt yrke.



Kommentar

Ett starkt tecken på om medarbetare är engagerad eller inte är resultaten i brukarundersökningarna. Målgrupperna uttrycker nöjdhet med det stöd, den vård och den omsorg de får, vilket indikerar att medarbetarna är engagerade.

Den bilden bekräftas också i den senaste pulsmätningen, där 90 % upplever att deras arbete är meningsfullt, och 76 % ser fram emot att gå till jobbet. Dessa två faktorer är viktiga arbetsglädje, motivation och engagemang. Dessa resultat ligger på samma nivå eller något högre jämfört med föregående mätningar, vilket tyder på en stabil och positiv utveckling trots en ansträngd ekonomisk period.

Även styrningen upplevs tydlig. 90 % av medarbetarna vet vad som förväntas av dem i sitt arbete, och 86 % är insatta i arbetsplatsens mål. Att känna till riktningen och kunna koppla sitt eget arbete till övergripande mål är viktiga faktorer för att skapa engagemang och delaktighet.

Sammantaget visar utfallet att medarbetarna är engagerade i sitt arbete. Denna kvalitetsfaktor bedöms därför som god.

2.2.2.3 Effektiv och rättssäker handläggning

Beskrivning

Verksamheterna har rätt kompetens, säkerställda processer och handläggning inom lagstadgad tid för myndighetsutövning.



Kommentar

Under våren har journalgranskning genomförts. Resultatet visar att dokumentationen i stort uppfyller de krav som ställs. Granskningen visar också en samstämmighet mellan enheterna när det gäller identifierade förbättringsområden. De områden som särskilt lyfts fram rör generellt bristande kunskap om social dokumentation, begränsningar i det digitala systemet, behov av tydligare rutiner och riktlinjer samt uppföljning och kvalitet i dokumentationen.

Verksamheterna arbetar med att analysera resultaten och hantera de utmaningar som journalgranskningen pekat på. Under våren har strukturen för stödfunktioner för social dokumentation tagits fram. Syftet är att förbättra förståelsen, kunskapen och stödja personal i arbetet med social dokumentation i verksamheterna.

Under hösten startar även en arbetsgrupp med fokus på de systemfrågor som lyfts fram i både journalgranskningen och i verksamheternas egna analyser. Sedan tidigare finns en arbetsgrupp på staben som arbetar med rutiner, stöd och struktur gällande social dokumentation.

Ett projekt kallat Rätt insatser till Esther arbetar med att frigöra tid för handläggare och

säkerställa att brukarnas behov tillgodoses på bästa sätt. Projektet innebär en övergång från detaljbeslut till rambeslut, vilket skapar en snabbare process vid förändringar i individens behov. Denna förändring ställer dock högre krav på uppföljning för att garantera hög rättssäkerhet. Under hösten pågår testperioden för projektet.

Inom biståndsenheten för vård och omsorg arbetar man med att etablera en gemensam struktur för uppföljning av biståndsbeslut. Förändring av arbetssätt, med fokus på att åtgärda tidigare eftersläpningar samt att skapa hållbara rutiner för en likvärdig och rättssäker uppföljning framöver.

Det har också varit högt tryck inom Barn och unga, vilket resulterat i att vissa utredningar inte kunnat avslutas inom fyra månader.

Förhoppningsvis kan dessa åtgärder leda till en effektivare process och en högre rättssäkerhet. Då effekterna inte kan ses ännu bedöms denna faktor som inte tillräckligt säkerställd. Arbetet med åtgärder fortgår.

2.2.3 Medarbetare

2.2.3.1 God arbetsmiljö

Beskrivning

God arbetsmiljö skall bestå av gott bemötande, delaktighet, tillit, kommunikation och gemensamma värderingar. God fysisk arbetsmiljö.



Kommentar

Pulsmätningen från september 2025 visar att förvaltningens totala resultat för hållbart medarbetarengagemang är 73, vilket är något lägre än i april (77). Det var något lägre svarsfrekvens vid den här mätningen. 71% svarade nu i jämförelse med 83% på föregående.

Mätningen visar både styrkor och utmaningar. 84% av medarbetarna känner sig uppskattade av sina arbetskamrater och lika många upplever att de kan framföra synpunkter och ta upp problem på arbetsplatsen. Detta är viktiga indikatorer på en öppen och stödjande kultur. Samtidigt framkommer att endast 63 % upplever att de har en bra arbetsmiljö, vilket är en försämring jämfört med föregående mätning. Resultatet pekar på att det finns tydliga förbättringsområden som behöver prioriteras för att säkerställa en långsiktigt hållbar arbetsmiljö.

Sjukfrånvaron för perioden januari–juni 2025 ligger på 8,85 %, vilket är över nämndens målvärde på 7,5 % men det är en klar förbättring jämfört med tidigare år, då sjukfrånvaron legat över 10%. Mycket har gjorts och arbetet för att sänka sjukfrånvaron ytterligare pågår. Effekterna av dessa insatserna kan förväntas bli mer märkbara först under 2026. Detta är ett viktigt arbete och en lägre sjukfrånvaro ger positiva effekter utifrån alla perspektiv, målgrupp, medarbetare och verksamhet.

Under både 2024 och 2025 har flera större förändringsarbeten genomförts, bland annat inom bemanningsplanering, åtgärder för ekonomi i balans och anpassningar till lagkravet om elva timmars dygnsvila. Dessa förändringar har inneburit påfrestningar för verksamheten och

medarbetarna, vilket också speglas i resultaten. Trots detta visar medarbetarna fortsatt engagemang och vilja att bidra i arbetet.

Under hösten 2025 samt början av 2026 verkställs riktlinjer gällande arbetskläder och skyddskläder. För socialförvaltningens del handlar det om att medarbetare inom vård och omsorg och likvärdigt arbete börjar använda arbetsskor för att på sikt få en god och hållbar ergonomisk arbetsmiljö. En stor satsning på medarbetarna som man förhoppningsvis kan se effekter av under kommande år.

Medarbetarnas engagemang är en avgörande resurs för att skapa en hållbar arbetsmiljö, men det förutsätter att arbetsgivaren aktivt skapar goda förutsättningar för att engagemanget ska kunna bestå och utvecklas.

Mot bakgrund av resultaten i pulsenkäten, hög sjukfrånvaro och att effekterna av pågående insatser ännu inte är tydliga, bedöms denna kvalitetsfaktor i nuläget som inte helt säkerställd. Förvaltningen behöver noga följa upp och vidareutveckla insatserna för att undvika försämringar och för att skapa en mer stabil grund för arbetsmiljöarbetet framåt.

2.2.3.2 Kommunikativt ledarskap

Beskrivning

Närvarande och engagerade chefer som bjuder in till delaktighet.



Kommentar

Ingen ny information har kommit fram sedan senaste pulsmätningen i februari. Där framkom det att medarbetarna i förvaltningen generellt upplever ett gott och tillitsfullt ledarskap. Medarbetarna upplever att de har förtroende från sin chef samt att de har förutsättningar för att ta ansvar i sitt arbete. Många medarbetare upplever att arbetsinsatserna uppskattas av närmsta chef, vilket gör att man känner sig sedd och bekräftad.

I mätningen såg man att samtliga punkter kopplade till ledarskap har förbättrats sedan medarbetarenkäten 2024. En positiv utveckling trots att vi är i en ansträngd ekonomisk situation.

Vi kan också se att arbetsplatsträffarna tycks fungera väl som kommunikationsforum.

Det samlade resultatet visar på ett kommunikativt ledarskap med goda förutsättningar för dialog, tydlighet och tillit, och denna kvalitetsfaktor bedöms därför som god.

2.2.3.3 Lärande miljö

Beskrivning

En prestigelös lärande arbetsmiljö med kompetens och kunskapsutveckling i fokus.



Kommentar

Undersökning visar att medarbetarna i hög grad upplever att de lär nytt och utvecklas i sitt dagliga arbete. 80 % svarar positivt på detta, vilket ligger i linje med tidigare år. Det är en positiv signal som tyder på att det finns en lärandekultur i stora delar av verksamheten.

Samtidigt kvarstår utmaningen att möjligheterna till kompetensutveckling och kunskapsutbyte upplevs som begränsade i delar av organisationen (medarbetarenkäten 2024). Förvaltningen behöver därför gå vidare med att analysera orsakerna till denna upplevelse och överväga vilka insatser som kan stärka tillgången till både formell och informell kompetensutveckling. Eftersom det fortsatt finns utmaningar och oklarheter kopplade till kompetensutveckling görs bedömningen att denna kvalitetsfaktor ännu inte är helt säkerställd.

2.2.4 Ekonomi

2.2.4.1 God ekonomisk hushållning

Beskrivning

Kostnadseffektivitet och budgetföljsamhet.



Kommentar

Under våren genomfördes kostnadsanalysen Kostnad per brukare som utgick ifrån 2024 års kostnader på individnivå. Den analysen visar att det finns vissa verksamheter som har högre kostnader i jämförelse med andra kommuner. De största avvikelserna rör kostnader för en vård- och omsorgsplats, hög andel externa placeringar inom funktionsstöd, samt höga timkostnader inom personlig assistans. Andra iakttagelser som är viktiga att nämna är att kommunen också har en högre andel placerad barn, en högre andel brukare inom äldreomsorgen samt att nämnden lägger en betydligt lägre andel av budgeten på öppenvård.

Under 2025 har det förebyggande arbetet utökats inom barn och unga vilket på sikt kan leda till färre antal placeringar. Personlig assistans har gjort ett stort arbete främst för att säkerställa en god arbetsmiljö och inom bemanningsekonomi. De har också varit först ut i pilotprojektet central schemaläggning. Förhoppningsvis kommer detta leda till en lägre kostnad per timme för 2025 och framåt. Nämnden har tidigare aviserat ett behov av omstrukturering av vård- och omsorgsplatser till kommunstyrelseförvaltningen, utifrån förändringar i behovet hos målgrupperna, möjlighet till att kompetenssäkra verksamheterna på sikt och att kunna ha bättre förutsättningar för en god bemanningsplanering. Det finns ännu inget beslut kring när eller hur detta behov ska omhändertas så ingen effekt kommer uppnås i år.

Hemtjänsten är kostnadseffektiv i jämförelse med andra kommuner. Det som syns i översynen av den verksamheten är att kommunen har högre andel personer som har hemtjänst. Här ser verksamheterna att det är många som har få timmar och det har blivit fler individer som har många timmar. Här behöver verksamheterna ha en tydligare rutin för att försöka motivera individer som har mycket stöd att ansöka om en vård- och omsorgsplats istället. Det förebyggande arbetet behöver utökas och de tidiga insatserna kanske kan ges på ett mer värdeskapande sätt.

Utifrån att kostnad per brukare visar att det finns utrymme till att effektivisera verksamheterna inom flera områden anses denna faktor inte vara säkerställd. Flera åtgärder är igång. Vissa åtgärder som förvaltningen anser bör göras krävs politiska beslut för som ännu inte fattats. Att den ändå bedöms som gul är för att vissa verksamheter har en god

ekonomisk hushållning, och många åtgärder är redan insatta men effekten har inte kunnat ses fullt ut än.

2.2.4.2 Prognossäkerhet

Beskrivning

Korrekt underlag för en korrekt och kontinuerlig prognossäkerhet.



Kommentar

Strukturen med att kunna följa ekonomin har upparbetats under senaste åren. Det är flera olika delar som har bidragit till att cheferna nu blir mer träffsäkra i sina prognoser. Det finns fortfarande svårigheter att kunna vara helt prognossäkra när behoven hos individer kan svänga snabbt.

Att prognosen har räknats upp kraftigt sedan uppföljningsrapport I är på grund av att vissa beslut har uteblivit där den förväntade effekten togs hänsyn till i förra prognosen. Då effekten inte kommer bli så stor som beräknats under året har nu prognosen räknats om och visar på en försämring.

2.3 Mål

2.3.1 Uppföljning

2.3.1.1 Skapa en hållbar omställning i verksamheterna utifrån nya socialtjänstlagen och nära vård.



Den nya socialtjänstlagen som trädde i kraft 1 juli 2025 ställer ökade krav på socialtjänsten att vara förebyggande, tillgänglig, jämlik och kunskapsbaserad. Den nya socialtjänstlagen har som syfte att säkerställa en hållbar socialtjänst som klarar av att möta nutida och framtida utmaningar samt målgrupper.

Socialförvaltningen har gjort en förflyttning i riktning mot den nya socialtjänstlagen, men ytterligare satsningar och förändringar kommer att behövas. Läges- och behovsanalyser har genomförts för att skapa en tydlig bild av nuläget samt identifiera vilka förändringar som krävs för att uppfylla lagens intentioner. Utifrån detta har prioriteringar gjorts och projekt har påbörjats för att driva det fortsatta arbetet.

En förvaltningsövergripande styrgrupp som består av verksamhetschefer och enhetschefer samt SAS har som syfte att hålla ihop arbetet på en övergripande nivå. Det är av vikt att arbeta tillsammans strategiskt för att vi ska gå åt samma håll och prioritera i det arbete nämnden har framför sig. Under styrgruppen finns ett antal arbetsgrupper som arbetar med olika områden: *Systematisk uppföljning (ISU)*, *tillgänglighet*, *kommunikation/digitalisering*, *utökade insatser och förebyggande arbete*.

Under hösten kommer arbetsgrupperna planera och lägga grunden för det fortsatta arbetet. Den plan som verksamheterna och nämnden kommer att ta fram tillsammans kommer också ligga till grund för fördelning av statsbidrag och budget kommande år.

Inom den kommunövergripande arbetsgruppen inom Social hållbarhet omhändertas både den Nya socialtjänstlagen och Nära vård. Syftet är att samordna kommunkoncernens arbete för att nå målen inom social hållbarhet. En målgruppsanalys är genomförd för att identifiera målgruppernas utmaningar, behov av förebyggande insatser och vilka grupper som inte nås av kommunens verksamhet. Syftet är att skapa en kommungemensam nulägesbild av behovet av

3 Ekonomi

3.1 Uppföljning

3.1.1 Uppföljning nämnd

Nämnd, mnkr	Utfall 2025-08-31	Utfall 2024-08-31	Justerad budget 2025	Prognos helårsutfall 2025-12-31	Prognosavvikelse mot budget per 31 dec
Nettoresultat	-508 380	-520 511	-726 273	-768 473	-42 200
Investeringar	-1 386	-2 686	-7 285	-7 285	0

Ekonomisk kommentar, nämndnivå

Utfallet 2024 låg på ca -50 mnkr. I budget 2025 fick nämnden en effektivisering på ca 12 mnkr. Prognosen beräknas nu hamna på -42,2 mnkr. Vilket innebär att de åtgärder som nämnden har satt in i år och tidigare har gett en effekt på runt 20 mnkr. Även volymökningarna har kunnat minskas ytterligare. Framförallt inom äldreomsorgen. Hemtjänsttimmar har hittills i år endast ökat med ca 1% i jämförelse med föregående år på 3-8%. Ökade kostnader för fler placeringar inom IFO och funktionsstöd har kunnat omhändertas genom minskade externa placeringar. Det förebyggande arbetet förväntas också att ge resultat kommande år.

Den största negativa avvikelsen i år för nämnden beror på följande:

- Dyra individärenden och fortsatt ökade placeringar. Däremot har de externa placeringarna inom barn och unga kunnat minskas. För tillfället är det bara en extern placering.
- Fler antal utförda hemtjänsttimmar än budgeterat. Nämnden har haft som målsättning att försöka minska antalet hemtjänsttimmar. I kostnadsanalysen Kostnad per brukare blev det bekräftat att Gislaved har en högre andel timmar än andra kommuner. Genom att arbeta mer förebyggande kan individer hålla sig friska och klara sig själva längre. Samtidigt som individer med mycket insatser i hemmet hade kunnat motiveras till att söka en vård- och omsorgsplats istället. Åtgärder har satts in under året men inte fått så stor effekt som räknats med. Det är fortfarande en liten ökning på ca 1% hittills i år, vilket motsvarar ungefär en miljon utifrån nuvarande ersättningsnivå.
- Högre kostnad per utförd timme än vad som inryms i ersättningen utifrån nämndens fördelningsmodell utifrån Lagen om valfrihetssystem (LOV). Kostnad per brukare visar att hemtjänsten är kostnadseffektiv i jämförelse med andra kommuner.

Fördelningsmodellen ses nu över inför 2026 för att se om rätt förutsättningar ges till verksamheterna.

- Höga kostnader inom vård- och omsorgsboende. Inom detta område finns den största svårigheten att ha en kostnadseffektiv men också kvalitetssäkrad verksamhet utifrån rätten till heltid. Kostnad per brukare visar att Gislaved har en hög dygnskostnad i jämförelse med andra kommuner. Det finns flera olika aspekter som spelar in men en av de största utmaningarna är att kommunen har många små boenden. Täthetsmättet som ligger till grund för budgetfördelning ses över inför 2026.
- Inom kommunens hälso- och sjukvårdsorganisation är det fortfarande svårt att rekrytera vilket ger ett prognostiserat underskott på grund av att konsulter behöver användas. Det är dock en förbättring i jämförelse med tidigare år på cirka en miljon.
- Delade turer är nu borttaget i hela förvaltningen. Detta har gett ökade kostnader framförallt inom vård- och omsorgsboende även om merparten av den kostnadsökningen har kunnat omhändertas genom andra bemanningsåtgärder.

En annan sak som är värd att nämna är att nämnden varje år får en inbyggd effektivisering då uppräkningskostnader inte tilldelas i budget för exempelvis omvårdnadsprisindex (OPI) eller att uppräkningskostnader för arvoden för familjehem inte kompenseras i budgeten. Då en tredjedel av alla placeringar inom LSS är externa och ingen uppräkningskostnad sker utifrån OPI blir det några miljoner varje år som måste omhändertas genom effektiviseringar på annat sätt. Att nämnden har så stor andel externa placeringar ger konsekvenser på flera olika sätt, varav detta är ett. Det samma gäller uppräkningskostnader av exempelvis systemkostnader, bilkostnader med mera som inte heller kompenseras fullt ut i budgeten.

De största positiva effekterna som verksamheterna har lyckats med är:

- Ökad andel förebyggande insatser framförallt inom barn och unga.
- Hembesök hos äldre har kommit igång bra och fler individer fångas upp i ett tidigare skede.
- Hemtjänsten har fortsatt en hög effektivitet och brukartid på 68% i snitt.
- Medicinskt färdigbehandlade har kunnat tas hem i största mån. Någon enstaka individ har varit svår att lösa.
- Arbetet med bemanningsekonomi har gett positiva effekter. Det krävs dock ett vidare arbete med att utveckla hur verksamheterna arbetar med bemanningsplanering för att lyckas minska kostnaderna över tid.
- Nyttjandegraden av resursspass som skapas utifrån rätten till heltid har ökat. Användandet av timvikarier är också lägre under våren i jämförelse med tidigare år. Sommaren är svår att jämföra då vikarier kan bli månadsanställda beroende på hur många veckor de arbetar.
- Sjukfrånvaron är betydligt lägre än tidigare år.
- Statsbidrag har kunnat användas för att göra satsningar inom fler olika områden, främst riktat mot förebyggande arbete och kompetensutveckling.

	Effektiviseringskrav totalt (tkr)	Uppnådd effekt	Kommentar
Sänka inköpskostnader	2 500		Utfallet i augusti visar en liten avvikelse mot budget på ca 250 tkr. Om inga större förändringar sker kommer verksamheterna kunna uppnå detta effektiviseringskrav till största del.
Matdistribuition	2 500	230	Arbetet pågår men en full effekt kommer troligtvis inte kunna ses under 2025 utan kommer att hamna på 2026. Förväntad effekt för 2025 beräknas hamna på runt 600 tkr.

3.1.2 Uppföljning per avdelning/verksamhetsområde

Driftredovisning

Avdelning/Verksamhetsområde, tkr	Utfall 2025-08-31	Utfall 2024-08-31	Justerad budget 2025	Prognos helårsutfall 2025-12-31	Prognosavvikelse mot budget per 31 dec
Socialnämnden och förvaltningsövergripande	-3 496	-3 592	-5 046	-4 846	200
Individ- och familjeomsorg och funktionsstöd	-206 635	-220 284	-314 040	-314 040	0
Vård- och omsorgsboende	-168 847	-167 005	-223 444	-253 444	-30 000
Hälso- och sjukvård och bistånd vård- och omsorg	-101 733	-103 489	-143 799	-151 799	-8 000
Vård- och omsorg i ordinärtboende	-15 496	-20 368	-18 088	-25 088	-7 000
Socialförvaltningen stab	-12 174	-5 774	-21 856	-19 256	2 600
Summa Nettoresultat	-508 380	-520 511	-726 273	-768 473	-42 200

Ekonomisk kommentar, verksamhetsnivå drift

Förvaltningsövergripande

På övergripande nivå läggs en prognos på ett överskott på 200 tkr. Överskottet beror på statsbidrag för krisberedskap som kommer att användas täcka vissa kostnader under året i förvaltningen.

Individ- och familjeomsorg (IFO) och funktionsstöd

Verksamhetsområdet prognostiserar ekonomi i balans för 2025. Vissa enheter visar underskott till följd av fler placeringar och svårigheter att ha en god bemanningsplanering fullt ut. Medan andra enheter, framför allt inom barn och familj, har överskott på grund av vakanta tjänster vid svårighet att rekrytera. De samlade effekterna av de åtgärder som har satts in och ökade statsbidrag gör att helheten bedöms kunna landa i en ekonomi i balans.

Positiva effekter

- Effektivare bemanningsplanering och ökad användning av resurspass har minskat behovet av timvikarier och övertid.
- Ökade satsningar på öppenvårdsinsatser och förebyggande arbete inom barn och familj visar resultat, med fler beviljade öppenvårdsinsatser och färre utredningar.
- Pilotprojekt med central schemaläggning pågår för att skapa mer stabil bemanning och effektivare resursanvändning.
- Sjukfrånvaron har minskat till 7,29 % och målet ($\leq 7,5$ %) är uppnått.
- Positiva utvecklingsinsatser som Yrkesresan inom funktionsstöd och skolsociala team är igång.

Fortsatta utmaningar

- Risk för ökade kostnader kopplade till ej verkställda beslut inom LSS, som kan behöva lösas genom externa köp av platser.
- Vissa LSS-bostäder uppvisar underskott utan tydliga samband till sjukfrånvaro eller resursanvändning, vilket kräver vidare analys och eventuellt budgetjusteringar inför 2026.
- Lokalbrist inom daglig verksamhet och servicebostäder behöver omhändertas för att inte riskera vite.
- Tung insatsmix med hög andel dyra boendeinsatser och lägre andel öppenvård jämfört med riksgenomsnittet.

Åtgärder

- Minskning av externa placeringar genom förstärkt öppenvård och förebyggande arbete.
- Fortsatt utbyggnad av egna lösningar (t.ex. boenden) för att minska behovet av externa köp.
- Central schemaläggning för ökad effektivitet och minskat beroende av vikarier.
- Rekryteringsstrategier för att säkerställa långsiktig kompetensförsörjning, inklusive flexibla kravprofiler och satsning på utbildning.
- Aktivt arbete i ärenderåd för att hitta mindre ingripande insatser.
- Omstrukturering och digitalisering inom funktionsstöd för att öka kvalitet och resurseffektivitet.
- Fortsatta insatser för att minska sjukfrånvaro och semesterlöneskuld.

Vård- och omsorgsboende

Verksamhetsområdet prognostiserar ett underskott på cirka -30 mnkr för 2025.

Huvudorsaken är att det är svårt att få en god bemanningsekonomi utifrån små boenden och heltidsresan som ger resurstid som är svår att omhänderta. Det finns också ett dyrt individärendesamt kostnad för tomställda lägenheter som ger ett underskott. Även tomma platser under året, och en hög sjukfrånvaro framförallt under sommaren bidrar till underskottet. Trots vidtagna åtgärder kvarstår strukturella underskott som inte kan lösas inom nuvarande ram.

Positiva effekter

- Delade turer är borttagna vilket har skapat en högre kostnad. Mestadels av den ökade kostnaden har kunnat omhändertas genom andra åtgärder för bemanningsekonomi.
- Aktivt arbete med att minska sjukfrånvaron har börjat ge effekt.
- Påbörjat arbete med att organisera kompetens mer ändamålsenligt, bl.a. genom att anställa servicepersonal för att avlasta undersköterskor.

Fortsatta utmaningar

- Hög och långvarig sjukfrånvaro driver kostnader. Arbetet är igång men det tar tid innan det ger full effekt.
- Komplexa individärenden som kräver hög personaltäthet och specialiserade insatser ger en kostnad på ca 9 miljoner per år.
- Tomhyror på ca 6 miljoner per år, på grund av stängda platser, tomma platser under våren samt kostnader för korttidslägenheter som inte täcks förrän 2026. Korttidsverksamhetens kostnader är 2,2 mnkr av de totala 6 mnkr.
- Småskaliga boenden medför höga kostnader för nattbemanning och ineffektiv resursanvändning.
- Minskade statsbidrag och effektiviseringskrav har minskat budgetutrymmet.

Vidare åtgärder

- Fortsatt arbete för att minska sjukfrånvaro genom arbetsmiljöinsatser och bättre planering.
- Effektivare bemanningslösningar och nya schemamodeller behöver diskuteras och verkställas.
- Fortsatt utveckling av biståndsprocesserna behövs för att korta ner utredningstider och snabbare kunna fylla på tomma boendeplatser främst kring individer från korttidsvården.

Ett politiskt beslut om omstrukturering av vård- och omsorgslägenheter behöver fattas i kommunen för att kunna sänka kostnaderna.

Hälso- och sjukvård och bistånd vård- och omsorg

Verksamhetsområdet prognosticerar ett samlat underskott på cirka -8 mnkr för 2025.

- Största underskottet finns inom myndighetsutövningen kopplat till äldreomsorgen. Fler antal utförda timmar inom hemtjänsten har betalats ut än budgeterat. Detta beräknas hamna på ca - 4 mnkr. Många individer har få timmar och det är fler individer än tidigare som har mycket insatser.
- Förändringar i pensionsavgifter (KP) har gett ett underskott då denna inte har räknats ner i LOV-ersättningen. Detta underskott på ca 3,5 mnkr ska egentligen hamna hos hemtjänsten som fått en högre kompensation än vad de skulle haft.
- Hälso- och sjukvård visar minskat underskott med en miljon i jämförelse med förra året men kostnader för inhyrd personal har inte kunnat omhändertas fullt ut och ger därför ett underskott på cirka en miljon.

Positiva effekter

- Minskade konsultkostnader och förbättrad bemanning inom sjuksköterskeenheten.
- Rehabiliteringen når balans genom tidigare effektiviseringar kring hjälpmedelskostnader och satsning på rehabiliteringsassistenter.
- Effektivisering har börjat uppnås inom matdistributionen efter införda förändringar.

Fortsatta utmaningar

- Fortsatt volymökning av hemtjänsttimmar.
- Risk för kostnader kopplade till utskrivningsklara patienter på grund av inläsningseffekter på korttidsvården. Processen behöver ses över då den ger konsekvenser för både hemtjänst, korttidsvården och vård- och omsorgsboende.
- Fortsatta behov av inhyrd personal inom sjuksköterskeenheten trots återanställningar.
- Finns fortfarande risk för ökade kostnader då det påverkas av ökade regionavgifter för hjälpmedel.

Åtgärder

- Fortsatt uppföljning och justering av matdistributionen för att nå förväntade effektivisering.
- Pilotprojekt med digitala möten inom HSL påbörjat, vilket kan effektivisera resursanvändningen.
- Ej tillsatta tjänster och vakanta chefsbefattningar används för att hålla nere kostnader.
- Ökad uppföljning för att säkerställa att rätt stöd ges till individen.
- Se över rutin för hur verksamheten kan försöka motivera individer som har stora behov av insatser att istället söka en vård- och omsorgsplats.
- Pilotprojekt Rätt insatser till Esther. Kan ge minskad handläggningstid och en snabbare process vid förändringar i behov hos individen då hemtjänsten kan hantera det i genomförandeplanerna.

Vård- och omsorg i ordinärt boende

Verksamhetsområdet prognostiserar ett underskott på cirka -7 mnkr för 2025 då verksamheten trots att den är effektiv inte klarar av att genomföra grunduppdraget inom den ersättning som är beslutad enligt LOV.

Positiva effekter

- Genomförda effektiviseringar och god bemanningsplanering har förbättrat årsprognosen något.
- Brukartiden i hemtjänsten ligger på en hög nivå (68 %) vilket visar på god effektivitet.
- Kolada och kostnad per brukare visar på att kommunen har låga kostnader per brukare i jämförelsen med andra, samtidigt som brukarnöjdheten är hög.
- Digitala serviceteamet och träffpunktverksamheterna har en välfungerande och effektiv organisation.

Fortsatta utmaningar

- En översyn av LOV-ersättningen genomförs inför budget 2026.
- Behov av fortsatt kompetensutveckling för att möta framtida behov och krav på kvalitet är svårt att ge i den utsträckning som behövs inom budgetram.

Åtgärder

- Utökning av digital tillsyn nattetid för att kunna använda personalresurser på bästa sätt.
- Effektiviseringar inom träffpunktsverksamheten.

Verksamhetsområde Stab

Båda staben och administrativa enheten prognostiserar ett positivt resultat för 2025 som sammanlagt ger en prognos på 2,6 mnkr.

Positiva effekter

- Vakanser i båda enheterna har gett ekonomiska överskott.
- Digitalisering och effektivisering av processer har kunnat minska arbetsbelastningen.
- Låg sjukfrånvaro bidrar till god stabilitet.
- Nyrekrytering av utvecklingsledare stärker stabens kompetens framåt.
- Förstärkta statsbidrag till staben möjliggör satsningar på kvalitetsarbete, krisberedskap och utbildning.

Fortsatta utmaningar

- Behov av förbättrad samverkan med stödprocesser i kommunen (HR, fastighet, IT) då brister i dessa skapar merkostnader och ineffektivitet.
- Stabens ökade systemkostnader där uppräknings från leverantörer överstiger budgetuppräknings skapar ekonomiska utmaningar på sikt.

Åtgärder

- Fortsatt vakanshållning och översyn av enheternas bemanning för att balansera ekonomi och arbetsbelastning.
- Utveckling av digitala processer för att effektivisera arbetet ytterligare.
- Genomlysning av rutiner och kvalitetssystem för att stärka långsiktig struktur och rättssäkerhet.
- Förstärkt samarbete med stödprocesserna i kommunen för att minska dubbelarbete och skapa tydligare ansvar.
- Planerade satsningar på karriärtjänster och kompetensutveckling för att långsiktigt minska beroendet av hyrpersonal och säkra kompetensförsörjningen.
- Processkartläggning och lokalöversyner som stöd för framtida effektiviseringar.

3.1.3 Investeringar

Avdelning/Verksamhetsområde, tkr	Utfall 2025-08-31	Utfall 2024-08-31	Justerad budget 2025	Prognos helårsutfall 2025-12-31	Prognosavvikelse mot budget per 31 dec
Socialförvaltningen	-1 386	-935	-7 285	-7 285	0
Summa nettoresultat	-1 386	-935	-7 285	-7 285	0

Ekonomisk kommentar, investeringar

Verksamheterna förväntas använda alla investeringsmedel som tilldelats för året.

4 Händelser av väsentlig betydelse

Omställningen utifrån nya Socialtjänstlagen och Nära vård-reformen fortsätter som beskrivits ovan. Detta är en omställning som kommer att göras över tid och förhoppningsvis skapa en högre kvalitet till målgrupperna samtidigt som behoven kan minska, vilket är av vikt då resurser i form av kompetens och ekonomiska medel inte kommer att räcka till. Nämnden kommer lägga en plan för fortsatt arbete och prioritering i Budget 2026.

Det som är mest väsentligt att lyfta utifrån ekonomi är avsaknaden av beslut för det aviserade behovet kring omstrukturering av vård- och omsorgslägenheter, samt andra lokalbehov som inte har blivit tillgodosedda senaste åren. Nämnden får ökade kostnader på grund av ej ändamålsenliga lokaler och av att stå med ett överskott av lokaler. Denna process behöver komma vidare för att kunna komma ner i kostnad och kunna säkerställa en god kvalitet till målgrupperna samt att kunna skapa en god arbetsmiljö.

Beslutet om omvandlingen av somatiska platser till demensplatser som fattats tidigare av kommunfullmäktige har inte kunnat genomföras då inga medel har avsatts till detta. Detta påverkar både målgruppen, medarbetare och ekonomi på sikt. Nämnden kan via äldreomsorgslyftet bekosta stor del av den utbildningsinsats som behöver ges till medarbetare vid en omställning. Däremot behövs resurser för ökad personaltäthet och ombyggnation och anpassning av vissa lokaler utifrån målgruppens behov.

5 Sammantagen bedömning av nämndens resultat och effekter i verksamheten

Genom det utvecklingsarbete som verksamheterna har drivit har volymökningarna kunnat minskas betydligt, främst inom äldreomsorgen. Ökat antal placeringar inom IFO och funktionsstöd har kunnat omhändertas genom mer kostnadseffektiva lösningar. Det förebyggande arbetet ger förhoppningsvis än större resultat över tid.

Utifrån resultatet i kostnad per brukare ska nämndens verksamheter kunna bedriva sitt grunduppdrag inom den budgetram som är tilldelad. Men för att kunna göra det krävs beslut om omfattande förändringar på strategisk och politisk nivå. Vissa åtgärder är insatta men fler

behövs.

De utvecklingsområden som verksamheterna ser i kostnad per brukare är:

- Ökat fokus på förebyggande insatser
- Minska omfattande och tunga insatser.
- Minska timkostnader inom personlig assistans
- Minska dygnskostnaden inom vård- och omsorgsboende.
- Sänka kostnaderna inom korttidsvården.
- Sänka behovet av hemtjänsttimmar.

Nämnden har redan fattat eller fått igenom beslut i annan instans om åtgärder nedan:

- Behov om omstrukturering av vård- och omsorgslägenheter. Ett förändrat lokalbehov om ca 20 lägenheter är aviserat till kommunstyrelseförvaltningen. Detta är dock ännu inte verkställt av kommunstyrelseförvaltningen.
- Revidering av riktlinjer för beslut av hemtjänstinsats matdistribution. Arbetet pågår och får full effekt under 2026
- Pausa Rätten till heltid och anställa på faktiska behov tills ett schemaplaneringssystem är på plats.

Andra åtgärder som arbetas med som kan ge effekter men som är svåra att räkna på just nu är följande:

- Tydligare styrning i bemanningsekonomi.
- Fastställa grunduppdraget och förändrad budgetmodell.
- Processkartläggning i verksamheterna.

Trots stora förändringar och åtgärder i alla verksamheter visar kvalitetsgranskningar att verksamheterna håller en fortsatt god kvalitet.

Förväntad utveckling

Volymutveckling verkar just nu vara bromsad inom flera områden. Vilket är verksamheternas mål att fortsätta att arbeta för.

Det är också viktigt att lyfta är att verksamheterna under flera år har aviserat att det inte finns tillräckliga resurser för att utbilda personal i den mån som behövs. Både utifrån att målgruppernas behov ökar och blir mer komplexa, men också att det är svårt att rekrytera individer med full kompetens, och då behöver det finnas möjlighet till att utbilda individerna än mer än tidigare. Kommunen behöver ha en strategi för detta för att kunna säkerställa en god och kvalitetssäkrad vård och omsorg nu och på sikt.

För att kunna ställa om och lyckas i arbetet med utvecklingsområdena som nämns i stycket ovan har verksamheterna aviserat behov av beslut kring:

- Omstrukturering av vård- och omsorgslägenheter. Förväntas ge en effekt på minst 5 mnkr.
- Ta bort ersättningen för extra OB och använda de resurserna till andra mer attraktiva lösningar i bemanningsplaneringen. Kan minska kostnaderna med ca 4,5 mnkr
- En ny servicebostad behövs för att kunna omhänderta ökat behov på ett

kostnadseffektivt sätt och kunna skapa utrymme för individer att göra boende karriär.

- Skapa attraktiva Trygghetsbostäder runt om i kommunen.
- Utvärdera om kommunen har råd att ha kvar rätten till heltid. Konsekvenserna som blir vid resursineffektivitet behöver analyseras för att ta ställning till vad det faktiskt skapar för nyttor kontra kostnader.
- Att tillsammans i hela kommunen öka takten i omställningen utifrån Nära vård och nya Socialtjänstlagen för att minska behov på sikt.

Kostnad per brukare visar på att det finns möjligheter till att genomföra nämndens grunduppdrag på ett mer kostnadseffektivt sätt som också skulle kunna skapa en högre kvalitet för de vi är till för och för verksamheterna. Det är dock inget som socialnämnden kan göra på egen hand utan hela kommunen måste vara beredda på att ställa om för att kunna nå dit.

Rn §37

Dnr: RN.2025.11

Ekonomisk uppföljning 2025, U2**Beslut**

Räddningsnämnden för Gislaveds och Gnosjö kommuner godkänner delårsbokslut 2025, U2 och överlämnar den till respektive kommunstyrelse.

Ärendebeskrivning

Uppföljning 2 samt prognos för helår 2025 är genomförd tillsammans med förvaltningens ekonom. Dialog har genomförts med samtliga kontohavare.

Osäkra faktorer som kan påverka resultatet är eventuellt tillkommande kommunal självrisk för skogs- mossbrand under våren och tillkommande eller utebliven ersättning från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap gällande personal samt materielkostnader för densamma.

Prognostiserat utfall för helår per 250831 är + 0,5 mnkr. Högre elkostnader och minskade intäkter för utbildning, tillsyner samt automatlarm kompenseras av lägre personalkostnader beroende på färre antal larm samt lägre utbildningskostnader för nya RiB - deltidsbrandmän.

Beslutsunderlag

Delårsbokslut 2025, U2

Beslutet skickas till:

Kommunstyrelsen Gnosjö
Kommunstyrelsen Gislaved

Delårsbokslut - 2025 - Nämnd

Räddningsnämnden

Innehållsförteckning

1	Verksamhetsberättelse till kommunkoncernens årsredovisning.....	3
2	Nämndens grunduppdrag.....	5
2.1	Uppföljning - Velfärd och service	5
2.2	Kritiska kvalitetsfaktorer	5
2.2.1	Målgrupp	5
2.2.2	Verksamhet	6
2.2.3	Medarbetare.....	6
2.2.4	Ekonomi	7
2.3	Mål.....	7
2.3.1	Uppföljning	7
3	Uppdrag	10
3.1	Uppföljning	10
4	Ekonomi.....	11
4.1	Uppföljning	11
4.1.1	Uppföljning nämnd.....	11
4.1.2	Uppföljning per avdelning/verksamhetsområde.....	11
4.1.3	Investeringar.....	11
4.1.4	Uppföljning särskilda satsningar	12
5	Händelser av väsentlig betydelse.....	13
6	Sammantagen bedömning av nämndens resultat och effekter i verksamheten	14

I Verksamhetsberättelse till kommunkoncernens årsredovisning

Nämndens grunduppdrag

Räddningsnämnden ansvarar för rådgivning, information, brandförebyggande arbete, räddningstjänst och tillsyn enligt lag om skydd mot olyckor.

Nämnden svarar också för uppgifter enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor samt fullgör de uppgifter som enligt lag eller annan författning ska fullgöras av den kommunala nämnd som svarar för räddningstjänst.

Nämnden deltar aktivt i de samverkande kommunernas olycks- och skadeförebyggande arbete som inte leder till räddningstjänstinsats.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter

Den sammanfattande bedömningen av nämndens resultat är att man i förhållande till resurs levererar på en bra nivå i den ordinarie operativa verksamheten. Precis som för övriga förvaltningar ökar dock driftskostnaderna oroväckande snabbt vilket minskar utrymmet för vidare utveckling i takt med övriga delar av samhället. MSB Myndigheten för samhällsskydd och beredskap byter 1/1 2026 namn till MCF Myndigheten för civilt försvar, vilket kommer vara signifikant för räddningstjänstens fokus framöver.

Resultatet visar ett överskott på + 0.5 mnkr

Målgrupp

Medarbetare

Effekten av förändringarna i arbetstidsdirektivet har slagit igenom under våren och sommaren då man tappat flera erfarna medarbetare från heltidsverksamheten. Det stora tappet är från personalkategorin som pendlar in till oss från andra kommuner.

Verksamhet

Verksamheten har haft ett par ansträngande år både gällande bemanning och kompetensbortfall. I nuläget är bedömningen att man behöver fortsätta arbeta med utveckling av kompetens, bygga på sig erfarenhet under en tid framöver för att skapa förutsättningarna att kunna fortsätta leverera en bra produkt till dem som lever och verkar i våra kommuner. Av MSB Myndigheten för samhällsskydd och beredskap påkallad kompetenshöjning gällande RUHB räddningstjänst under höjd beredskap, kommer att belasta personalens timuttag under flera år framöver

Hållbar utveckling

Ekonomisk kommentar

Driftredovisning

Nämnd, mnkr	Utfall 2025-08-31	Utfall 2024-08-31	KF-budget 2025	Budgetjusteringar 2025	Justerad budget 2025	Prognos helårsutfall 2025-12-31	Prognosavvikelse mot budget per 31 december
Räddningstjänsten	-27,94	-28,68	-41,46	-2,16	-43,62	-43,12	0,5

Prognostiserat utfall för helår per 250831 är + 0.5 mnkr. Högre elkostnader och minskade intäkter för utbildning, tillsyner samt automatlarm kompenseras av lägre personalkostnader

beroende på färre antal larm samt under året lägre utbildningskostnader för nya RiB - deltidsbrandmän. Osäkra faktorer som kan påverka resultatet, är eventuellt tillkommande kommunal självrisk för skogsbrand samt utebliven ersättning från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap gällande personal och materielkostnader för densamma.

Investeringsredovisning

Nämnd, mnkr	Utfall 2025-08-31	Utfall 2024-08-31	KF-budget 2025	Budgetjusteringar 2025	Justerad budget 2025	Prognos helårsutfall 2025-12-31	Prognosavvikelse mot budget per 31 december
Räddningstjänsten	-0,2	-2,7	-2,5	0	-2,5	-3,7	-1,2

I samband med investeringsbudget 2023 togs ett strategiskt inriktningsbeslut om att gå över till ett lastväxlarssystem där ett fordon kan bära olika former av kompletteringsmoduler, i detta fall en vattentank samt en depåenhet. Dvs i stället för att ha två olika fordon, så har man i stället ett med möjlighet att kunna växla mellan två olika moduler. Detta beslut effektiviserar fordonsflottan genom att minska antalet fordon med ett lastbilschassi. Effektivisering var tänkt att göras i två steg, där steg ett inköp av lastbilschassi genomfördes 2024 och steg två inköp av kompletterade tank och depåmodul under 2025. Anbudet på det två kompletteringsmodulerna blev 3 700 tkr mot tidigare budgeterat 2 500 tkr.

Förväntad utveckling

Den operativa delen av räddningstjänsten står fortsatt inför stora utmaningar framöver både pågående och kommande. Personalförsörjningen är ett stående problem på både hel och deltid. Rekryteringen av RiB-personal (deltidsbrandmän) är fortsatt svår och kostnadsdrivande. Efter att arbetstidsdirektivet slagit igenom så har det även blivit ett problem bland personalen på heltid. Rekrytering av erfaren heltidspersonal med högskoleutbildning samt spetskompetens är i dagsläget mycket svår.

Bemanningsproblematiken är i nuläget det som tar mest kraft från organisationen och även ekonomiskt är svårt att hantera. Kommande arbete med RUHB räddningstjänst under höjd beredskap kommer under flera år framöver att ta väldigt mycket av befintliga resurser från organisationen, vilket i värsta fall innebär att man kan behöva prioritera ner eller bort andra delar av verksamheten

2 Nämndens grunduppdrag

2.1 Uppföljning - Velfärd och service

Målgrupp

I dagsläget är bedömningen att man i förhållande till resurs levererar en bra kvalitet för målgruppen.

Medarbetare

Ur medarbetarperspektiv är bedömningen att vi fortsatt har för hög personalomsättning på vår RiB-personal. Personalomsättningen är i nuläget även något för hög bland heltidspersonalen. Det pågår en kontinuerlig kompetensutveckling och framöver kommer den att behöva höjas pga ökad kravbild samt arbete med RUHB Räddningstjänst under höjd beredskap. SAM fortgår i enlighet med kommunens övergripande policy. Hälsostatusen är överlag god.

Verksamhet

Verksamheten har haft ett par ansträngande år både gällande bemanning och kompetensbortfall. I nuläget är bedömningen att man behöver fortsätta arbeta med utveckling av kompetens, bygga på sig erfarenhet under en tid framöver för att skapa förutsättningarna att fortsätta leverera en bra produkt till dem som lever och verkar i våra kommuner. Räddningstjänstens arbete präglas överlag av förbättringsarbete gällande rutiner och processer.

2.2 Kritiska kvalitetsfaktorer

2.2.1 Målgrupp

2.2.1.1 Snabba räddningsinsatser med efterföljande lärande

Beskrivning

Här beskrivs den mest kritiska faktorn utifrån att den skadedrabbade får stöd och hjälp vid en olycka. Det är därför viktigt att följa upp att insatserna kommer igång snabbt och genomförs effektivt. Kvalitetsfaktorn följs upp via genomgång av händelserapporter, tillbudsanmälningar och andra indikationer från medverkande. Fokus på indikatorerna ligger på avvikelser.



Kommentar

Händelserapporterna följs upp kontinuerligt och eventuella avvikelser återkopplas till verksamheten via rapportansvarigt befäl eller den medarbetare som kvalitetsgranskar rapporterna. Återkoppling sker även i ett lärande perspektiv vid händelser med avvikande karaktär.

2.2.2 Verksamhet

2.2.2.1 Teknisk utrustning som används i utryckning måste fungera.

Beskrivning

Funktionsdugliga fordon och material är två av de viktigaste faktorerna för att en insats ska kunna bli framgångsrik. Normala avvikelser i driften ska inte påverka insatsens genomförande. Genom att följa upp driftsavbrott, reparationskostnader och avvikelshantering skapas en driftssäkrare verksamhet.



Kommentar

Fordon och utrustning kontrolleras på vecko, månads eller årsbasis. System för avvikelserapportering finns. Service och avtal för revisionsbesiktning finns för de fordon och den utrustning som är i behov av det. Det är av yttersta vikt för verksamheten att lagd investeringsplan för fordon och utrustning följs.

2.2.2.2 Samverkan inom RäddSam F samt intilliggande kommuner

Beskrivning

Räddningsnämndens förmåga i den operativa räddningsinsatsen och i det förebyggande arbetet är möjligt tack vare god samverkan. Detta sker inom RäddSam F samt med intilliggande kommuner.

Tack vare samarbetet finns ett stort antal brandmän, styrkeledare, insatsledare och brandingenjörer i jour och beredskap året runt, dygnet runt alltid redo att hjälpa till vid nödsituationer.



Kommentar

Den förebyggande verksamheten har fortsatt ett bra samarbete samt genomför årligen gemensamma utbildningar och kompetenshöjande åtgärder inom Räddsam F. Den operativa verksamheten inom Räddsam F samt kommunernas resurser styrs via ledningscentralen i Jönköping. Via densamma kan vi vid behov avropa externa resurser från angränsande kommuner samt andra externa och nationella resurser, vilket fungerar väl när behov uppstår.

2.2.3 Medarbetare

2.2.3.1 Kompetens och bemanning

Beskrivning

En viktig förutsättning för att varje medarbetare ska kunna ge stöd och hjälp före, under och efter en olycka är att ha rätt kompetens. Medarbetarens kompetens (utbildning och erfarenhet) är en viktig faktor som beskriver kvalitén i arbetet oavsett om det är att förebygga olyckor eller vid en operativ insats. Fokus på indikatorerna ligger på avvikelser.



Kommentar

Varje medarbetares kompetensbehov följs upp på individnivå. Det krävs många olika förmågor samt väldigt mycket övning för att uppnå kraven på förmåga. Det innebär att det sammantaget tar lång tid att tillgodogöra sig, vilket medför att det för medarbetaren föreligger en kontinuerlig kompetensutveckling. Här ser man framöver ett behov av att efter 2028 öka på övningstimmarna för vår RiB-personal från dagens lagstiftade minimum om 50 tim/år och medarbetare till ca 65 tim/år, i syfte att nå den nivå på förmåga som bedöms behövas. Det skulle i dagsläget rendera i en utökad kostnad om ca 600 tkr/år. Under tiden 2025-2028 kommer det från staten och myndighetens sida krav på en kompetenshöjning gällande RUHB räddningstjänst under höjd beredskap. Det berör all operativ personal och kommer belasta verksamheten under 2025-2028 och kräver i sin tur utökad utbildning och övningstid. Delar av övningstiden för RUHB kommer att ersättas av MSB. Efter att "arbetstidsdirektivet" infördes är det mycket svårt att rekrytera erfaren heltidspersonal med SMO - högskoleutbildning.

2.2.4 Ekonomi*2.2.4.1 Ekonomiska prognosers träffsäkerhet***Beskrivning**

För att långsiktigt kunna planera och utföra verksamhetens uppdrag samt göra nödvändiga prioriteringar och omfördelningar krävs god prognossäkerhet. Förutsättningen för en korrekt analys och rimlig prognos är att stödsystemen presenterar adekvat fakta, respektive chef har en god insyn i förväntade kostnader/intäkter och en effektiv personalplanering.

**Kommentar**

Ekonomi följs upp på enhets och förvaltningsnivå med intervaller om månads och tertialuppföljning. Nämnd informeras i samband med tertialuppföljning.

2.3 Mål**2.3.1 Uppföljning***2.3.1.1 Utvecklad kompetensförsörjning***Senaste kommentar****Delår (U2) 2025 2025-08-18**

Kompetensförsörjning är i fokus för räddningstjänsten på flera sätt. Det handlar om att rekrytera nya medarbetare och skapa en attraktiv räddningstjänstorganisation. Viktigt är att behålla den kompetens som finns inom organisationen. För RiB/deltidspersonalen har detta under en längre tid varit ett problem. Under senvåren 2025 har effekterna av "arbetstidsdirektivet" slagit igenom även på heltidsorganisationen och man har blivit av med

flera erfarna medarbetare. Det stora flertalet av den personalgruppen tillhör de som pendlar in till oss och som valt att söka andra tjänster närmre hemmet alternativt bytt yrke och bransch. I dagsläget är i princip alla räddningstjänster beroende av pendlande personal, vilket gör konkurrensen om erfaren personal med högskoleutbildning samt spetskompetens väldigt hög. Målet kommer vara i fokus under flera år framöver.

2.3.1.2 Ökad jämställdhet inom deltidsorganisationen



Senaste kommentar

Delår (U2) 2025 2025-08-18

Ambitionen kvarstår och finns med i arbetet med kompetensförsörjning till deltidsorganisationen. Man arbetar för skapa förutsättningar för en jämställd arbetsplats med fysiska åtgärder i lokaler. Under året görs särskilda prova på dagar för kvinnor. Man utbildar sina första kvinnliga operativa befäl på både del och heltid under 2025 - 26.

2.3.1.3 Riktade insatser utifrån omvärldsbedömning, önskade trender eller erfarenheter



Senaste kommentar

Delår (U2) 2025 2025-09-04

I Sverige dör årligen nära 600 människor på grund av självmord. En siffra som antagligen hade varit ännu större om det inte vore för bla räddningstjänstens snabba agerande samt förmåga att avstyra och se till att människor i kris får hjälp.

Inom ramen för det suicidpreventiva arbetet fortsätter kompetensutvecklingen av medarbetare inom räddningstjänsten bland annat instruktörer inom AOSP - akut omhändertagande av självmordsnära person. I kommunernas utbildningssatsning i suicidprevention används ett material som heter "Våga fråga". Här i medverkar medarbetare från räddningstjänsten som samtalsstöd.

2.3.1.4 Minskad responstid genom ökat samarbete med andra organisationer



Senaste kommentar

Delår (U2) 2025 2025-08-18

Fortsatt arbete med DRH - dynamisk resurshantering sker i samverkan med ledningscentral och SOS. DRH - innebär att närmsta primärresurs med rätt förmåga larmas oberoende av kommun eller organisationsgränser. Fortsatt utveckling av samarbetet med Värnamo behövs gällande gemensam förmåga i Reftele och Bredaryd

2.3.1.5 Ökad förmåga att effektivare bryta skadeutvecklingen vid framkomst till skadeplats



Senaste kommentar

Delår (U2) 2025 2025-08-18

Bedömningen är att Räddningstjänsten bedriver effektiva insatser. Målet om ökad förmåga är ett kontinuerligt arbete som hanteras i förvaltningens stomplan och via lärande efter insatser i händelserapporter. Här ser man ett framtida ökat behov av övningstid då kravställningar på bland annat förmåga, metod, teknik samt arbetsmiljö ökar.

3 Uppdrag

3.1 Uppföljning

4 Ekonomi

4.1 Uppföljning

4.1.1 Uppföljning nämnd

Nämnd, mnkr	Utfall 2025-08-31	Utfall 2024-08-31	Justerad budget 2025	Prognos helårsutfall 2025-12-31	Prognosavvikelse mot budget per 31 dec
Nettoresultat	-27,94	-28,68	-43,62	-43,12	+0,5
Investeringar					

Ekonomisk kommentar, nämndnivå

Prognos för helåret 2025 är positivt utfall om 0,5 mnkr.

4.1.2 Uppföljning per avdelning/verksamhetsområde

Driftredovisning

Avdelning/Verksamhetsområde, tkr	Utfall 2025-08-31	Utfall 2024-08-31	Justerad budget 2025	Prognos helårsutfall 2025-12-31	Prognosavvikelse mot budget per 31 dec
40000 Räddningstjänsten Gislaved-Gnosjö	6 047	6 476	9 063	9 063	0
40100 Avdelningen för räddningstjänst	-13 173	-13 960	-22 028	-21 528	+500
40101 Enheten för samhällsskydd	-6 795	-8 165	-10 966	-10 966	0
40102 Enheten för verksamhetsstöd	-14 017	-13 632	-19 690	-19 690	0
Summa Nettoresultat	-27 938	-28 677	-43 621	-43 121	500

Ekonomisk kommentar, verksamhetsnivå drift

På verksamhetsnivå handlar avvikelserna till största delen för enheten för samhällsskydd om lägre intäkter på utbildning och tillsynsverksamheten som till del kompenseras av vakanser under hösten. Verksamhetsstöd påverkas av ökande drifts och elkostnader. Avdelningen för räddningstjänst har lägre intäkter för automatlarm, men även lägre personalkostnader pga färre händelser och lägre kostnader för nyutbildade deltidbrandmän

4.1.3 Investeringar

Avdelning/Verksamhetsområde, tkr	Utfall 2025-08-31	Utfall 2024-08-31	Justerad budget 2025	Prognos helårsutfall 2025-12-31	Prognosavvikelse mot budget per 31 dec
Räddningstjänsten	-188	-2 691	-2 500	-3 700	-1 200

Summa nettoresultat					

Ekonomisk kommentar, investeringar**4.1.4 Uppföljning särskilda satsningar**

Särskilda satsningar, tkr	Budget, Totalt	Budget 2025	Prognos helår per 31 augusti	Prognosavvik else mot budget 2025

Kommentar särskilda satsningar

5 Händelser av väsentlig betydelse

Personal och kompetensförsörjning för RiB/deltidspersonalen har under en längre tid varit ett problem. Under sensvåren 2025 har effekterna av "arbetstidsdirektivet" slagit igenom även på heltidsorganisationen och man har blivit av med flera erfarna medarbetare. Andra händelser som blir allt mer frekventa och som vi inte styr över är de väderrelaterade i form av exempelvis översvämningar och skogsbränder. Denna typ av händelser belastar räddningstjänsten och samhället ekonomiskt på ett sätt som är svårt att förutse. Exempel på det är de kraftiga översvämningarna under 2024 samt vårens torv och skogsbrand i Kråkeryd som pågick under en dryg veckas tid. Räddningstjänsten ingår sedan juni månad i det regionala insatsledarsystemet för F-län.

6 Sammantagen bedömning av nämndens resultat och effekter i verksamheten

I förhållande till resurs är bedömningen att man levererar på en bra nivå i den ordinarie operativa verksamheten. Precis som för övriga förvaltningar ökar dock driftskostnaderna oroväckande snabbt vilket minskar utrymmet för vidare utveckling i takt med övriga delar av samhället. MSB Myndigheten för samhällsskydd och beredskap byter 1/1 2026 namn till MCF Myndigheten för civilt försvar, vilket kommer vara signifikant för räddningstjänstens fokus framöver.

Förväntad utveckling

Den operativa delen av räddningstjänsten står fortsatt inför stora utmaningar framöver både pågående och kommande. De pågående är återkommande rekrytering av RiB-personal (deltidsbrandmän), fortsatt hantering av ändringar i arbetstidsdirektivet, rekrytering av erfaren heltidspersonal med högskoleutbildning samt spetskompetens. Det som i nuläget tar mest kraft från organisationen och även ekonomiskt är svårt att hantera är den kontinuerliga rekryteringen av både RiB- och heltidspersonal. Kommande arbete med RUHB räddningstjänst under höjd beredskap kommer under flera år framöver att ta väldigt mycket av befintliga resurser från organisationen, vilket i värsta fall innebär att man kan behöva prioritera ner eller bort andra delar av verksamheten. Andra utmaningar som vi ser blir allt mer frekventa och som vi inte styr över är de väderrelaterade händelserna i form av exempelvis översvämningar och skogsbränder. Denna typ av händelser medför stora ekonomiska påfrestningar på såväl räddningstjänsten som samhället i övrigt.

Myndighetsutövning enligt LSO-lag om skydd mot olyckor och LBE-lag om brandfarliga och explosiva varor, behöver i enlighet med myndighetens krav ses över i syfte att nå en högre rättssäkerhet samt ökad kvalitet. Arbetet innebär ett nytt arbetssätt och utbildning för detsamma. Förändringsarbetet genomförs under 2025 med målet att vara i drift under 2026. Konsekvens av ovanstående är en minskad kvantitativ nivå, vilket även kan komma att medföra en ekonomisk påverkan. Kommunikationssystemet för blåljusmyndigheter RAKEL kommer att stängas ner senast 2030. Ett nytt kommunikationssystem för blåljusverksamhet samt totalförsvaret SWEN är under utveckling och kommer att behöva implementeras under 2028-2029.

Sun §78

Dnr: SUN.2025.47

I.4.1

Uppföljningar 2 (U2) - 2025**Beslut**

Samhällsutvecklingsnämnden beslutar

att överlämna till kommunfullmäktige att besluta om att flytta medel i budget avseende en tjänst som administratör motsvarande 582 tkr till kommunstyrelsen, samt

att uppdra åt förvaltningschef att återkomma vid nämndsammanträdet i oktober med en beskrivning av pågående åtgärder och prioriteringar för ekonomi i balans per avdelning - och verksamhetsområde enligt uppställt i budgetdokument, samt

att Driftsredovisning 4.1.2 justeras till *Gata prognostiserar ett nollresultat, men följer utvecklingen noggrant då flera kostnadsdrivande faktorer, såsom väderförhållanden under vintern, kan påverka utfallet, samt*

att kommentaren kring 4.1.3 investeringar justeras till *Investeringsmedlen förväntas inte nyttjas i sin helhet, med anledning av att underlag för projektgenomförande inte är färdigutrett, samt*

att i övrigt godkänna delårsbokslut, U2 2025, med tillhörande indikatorer och nämndplanens målområden och överlämna till kommunfullmäktige.

Ärendebeskrivning

Delårsbokslutet är samhällsutvecklingsnämndens redovisning till kommunfullmäktige för årets första åtta månader. Uppföljning sker med avseende på verksamhetens ekonomi, kvalitet och måluppfyllelse.

Nämnden visar en negativ avvikelse jämfört med budget på 1,8 mnkr. Verksamheterna kommer fortsatt aktivt främja samverkan och effektivisering. Prioriterade och nödvändiga åtgärder krävs för att nå ekonomisk balans, vilket är en grund för att säkra kvalitet och långsiktig hållbarhet.

Den samlade bedömningen av samhällsutvecklingsnämndens resultat under den aktuella perioden är att verksamheten har bedrivits med god kvalitet och uppvisar en tillfredsställande grad av måluppfyllelse.

Samhällsutvecklingsnämndens verksamheter arbetar utifrån två uppdrag som överlämnats från kommunfullmäktige, samt fyra egna uppdrag som lämnats till förvaltningens olika avdelningar. I delårsbokslutet ges en redovisning, som i dagsläget inte visar på några avvikelser eller förseningar.

Samhällsutvecklingsnämnden påverkas av det rådande ekonomiska läget och organisationens översyn. Insatser sker för att säkerställa kvalitén i grunduppdraget trots förändringar, samtidigt som utvecklingsinsatser inom prioriterade målområden intensifieras. Fokus ligger på att utveckla ett processorienterat arbetssätt som genomsyrar hela nämndens verksamheter, samtidigt som utbud som bidrar till ett attraktivt och inkluderande samhälle ska stärkas ytterligare.

SUN §78 (forts.)

Utveckling drivs i dialog med invånare och samverkan med andra kommunala verksamheter, med målsättning att uppnå långsiktig hållbarhet. Insatserna förväntas bidra till att stärka kommunens attraktivitet och stödja samhällsutveckling.

Uppföljning av nämndplanens målområden visar på de framsteg som skett hittills och vart det finns behov av fortsatt arbete för förbättring.

Justering av budget krävs till följd av att en tjänst flyttats under året, kostnad avser helårseffekt.

Paragrafen förklaras omedelbart justerat.

Beslutsunderlag

Samhällsutvecklingsförvaltningens tjänstskrivelse till nämnd om delårsbokslut, daterad 12 september

Delårsbokslut - 2025 - Samhällsutvecklingsnämnden, daterad 2025-09-15

Protokoll 2025-09-08 - SUNau §69

Bilaga indikatorer, daterad den 1 september 2025

Nämndplan uppföljning målområden, daterad den 1 september 2025

Förvaltningens förslag till beslut

Samhällsutvecklingsnämnden beslutar att godkänna delårsbokslut, U2 2025, med tillhörande indikatorer och nämndplanens målområden, samt

att uppdra åt samhällsutvecklingsförvaltningen att återkomma vid nämndsammanträde i oktober med en beskrivning av pågående åtgärder och prioriteringar för budget i balans, samt

att överlämna till kommunfullmäktige att besluta om att flytta medel i budget avseende en tjänst som administratör motsvarande 582 tkr till kommunstyrelsen.

Yrkanden

Johanna Gullberg (M): Att uppdra åt förvaltningschef att återkomma vid nämndsammanträdet i oktober med en beskrivning av pågående åtgärder och prioriteringar för ekonomi i balans per avdelning - och verksamhetsområde enligt budgetdokumentet.

Marie Johansson (S): Att kommentarer kring

Driftsredovisning 4.1.2 justeras till *Gata prognostiserar ett nollresultat, men följer utvecklingen noggrant då flera kostnadsdrivande faktorer, såsom väderförhållanden under vintern, kan påverka utfallet, samt*

att kommentaren kring 4.1.3 investeringar justeras till *Investeringsmedlen förväntas inte nyttjas i sin helhet, med anledning av att underlag för projektgenomförande inte är färdigutrett.*

Emelie Lindblad (WeP) med instämmande av Dennis Ernst (M), Eva Eliasson (S), Simon Sowa (M), Pauline Barvö (WeP), Carolina Hall (C), Urban Nilsson (C): Bifall till arbetsutskottets förslag och till Johanna Gullbergs (M) ändringsyrkande och till Marie Johanssons (S) tilläggsyrkanden.

SUN §78 (forts.)

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på samtliga yrkanden och finner att nämnden antar dem.

Beslutet skickas till:

Samhällsutvecklingsnämnden
Kommunfullmäktige
Förvaltningens avdelningschefer

Delårsbokslut - 2025 - Nämnd

Samhällsutvecklingsnämnden

Innehållsförteckning

1	Verksamhetsberättelse till kommunkoncernens årsredovisning.....	3
2	Nämndens grunduppdrag.....	5
2.1	Uppföljning - Velfärd och service	6
2.2	Kritiska kvalitetsfaktorer	8
2.2.1	Målgrupp	8
2.2.2	Verksamhet	8
2.2.3	Medarbetare.....	10
2.2.4	Ekonomi	11
2.3	Mål.....	13
2.3.1	Uppföljning	13
3	Uppdrag	18
3.1	Uppföljning	18
3.1.1	Kommunfullmäktige.....	18
3.1.2	Nämnd.....	19
4	Ekonomi.....	23
4.1	Uppföljning	23
4.1.1	Uppföljning nämnd.....	23
4.1.2	Uppföljning per avdelning/verksamhetsområde.....	23
4.1.3	Investeringar.....	25
4.1.4	Uppföljning särskilda satsningar	27
5	Händelser av väsentlig betydelse.....	29
6	Sammantagen bedömning av nämndens resultat och effekter i verksamheten	30

I Verksamhetsberättelse till kommunkoncernens årsredovisning

Nämndens grunduppdrag

Nämnden ska bidra till kommunens attraktivitet, samhällsutveckling med goda boende- och livsmiljöer, erbjuda kommuninvånarna förutsättningar för en god folkhälsa och en positiv och meningsfull fritid i alla åldrar. Utbudet ska främja demokratin och göra kommunen mer attraktiv att verka och bo i.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter

Den samlade bedömningen av nämndens resultat under den aktuella perioden är att verksamheten, med hänsyn till rådande förutsättningar, har bedrivits med god kvalitet och uppvisar en tillfredsställande grad av måluppfyllelse.

Det prognostiserade resultatet visar ett underskott på 1,8 mnkr på helår.

Målgrupp

Nämnden ansvarar för att utveckla attraktiva och trygga livsmiljöer, samt ett brett och tillgängligt utbud inom kultur, fritid och folkhälsa. Den har även ett centralt ansvar för samhällsbyggande och vattenförsörjning. Genom att stärka samhällsbyggnadsorganisationen skapas förutsättningar att möta invånarnas behov på ett effektivt och rättssäkert sätt – med målet att öka kommunens långsiktiga attraktivitet och hållbarhet.

Medarbetare

Genom att bygga en solid organisation med struktur för en stark gemenskap, god arbetsmiljö och facklig samverkan skapas förutsättningar för verksamhetens medarbetare. En arbetsplats med utvecklingsmöjligheter och förmågan att skapa engagemang är en förutsättning för ett bra genomförande av nämndens grunduppdrag.

Verksamhet

Verksamheterna inom nämndens ansvar är avgörande för att nå kommunens övergripande mål om livskvalitet, tillväxt och social hållbarhet. Genom tydlig uppföljning, medborgardialog och samverkan skapas ett underlag för politiska prioriteringar och beslut som gör skillnad – både i vardagen och inför framtiden. Målsättningen är att leverera tjänster av hög kvalitet som svarar mot invånarnas behov och förväntningar.

Hållbar utveckling

Ekonomisk kommentar

Nämnden visar en negativ avvikelse jämfört med budget på 1,8 mnkr.

Verksamheterna ska aktivt främja samverkan och effektivisering. Prioriterade och nödvändiga åtgärder krävs för att nå ekonomisk balans, vilket är en grund för att säkra kvalitet och långsiktig hållbarhet.

Genom identifiering av synergier, rätt arbetssätt och välriktade insatser skapas förutsättningar för att möta invånarnas förväntningar samtidigt som resurser används ansvarsfullt.

Driftredovisning

Nämnd, mnkr	Utfall I 2025 -08- 31	Utfall I 2024 -08- 31	KF- budge t 2025	Budgetjustering ar 2025	Justera d budget 2025	Prognos helårsutf II 2025- 12-31	Prognosavvikel se mot budget per 31 december
Samhällsutvecklingsnämnden	- 140,4	- 165,3	-218,4	-11,6	-229,9	-242,7	-1,8

Investeringsredovisning

Nämnd, mnkr	Utfall I 2025 -08- 31	Utfall I 2024 -08- 31	KF- budge t 2025	Budgetjustering ar 2025	Justera d budget 2025	Prognos helårsutf II 2025- 12-31	Prognosavvikel se mot budget per 31 december
Samhällsutvecklingsnämnden	40,6	40,9	199,9	70,2	270,1	88,8	181,3

Förväntad utveckling

Med kunskap från första halvåret sker insatser för att säkerställa kvalitén i grunduppdraget, samtidigt som utvecklingsinsatser inom prioriterade målområden intensifieras. Fokus ligger på att stärka utbud som bidrar till ett attraktivt och inkluderande samhälle. Utveckling drivs i dialog med invånare och samverkan med andra kommunala verksamheter, med målsättning att uppnå långsiktig hållbarhet. Insatserna förväntas bidra till att stärka kommunens attraktivitet och stödja samhällsutveckling.

2 Nämndens grunduppdrag

Samhällsutvecklingsnämnden ska bidra till kommunens attraktivitet, främja demokrati och samhällsutveckling genom goda boende- och livsmiljöer. Kommuninvånarna ska ges förutsättningar för en god folkhälsa och en positiv och meningsfull fritid i alla åldrar.

Nämnden har ett brett uppdrag som verkställs genom gott samarbete inom och mellan de olika verksamhetsområdena samt med andra nämnder och styrelser.

Inom verksamhetsområdet är nämndens grunduppdrag att:

- besluta, verkställa och följa mål och planer för verksamheten och dess utveckling
- besluta, verkställa och följa verksamhetens inriktning, omfattning och kvalitet
- verksamheten bedrivs enligt beslutad budgetram
- information om verksamheten till allmänhet, företag och organisationer samt till myndigheter inom kommunen
- medborgar- och brukardialog
- uppföljning och utvärdering av verksamhet och planer
- förenkling av regelverk
- att fullgöra de övriga förvaltnings- och verkställighetsuppgifter som av kommunfullmäktige överlämnas till nämnden.

Nämnden ansvarar för att erbjuda en mångsidig fritid och bidra till god folkhälsa. Det sker genom att hålla samman kommunens idrotts- och friluftsliv. Nämnden ansvarar också för fritidsgårdar och fältverksamhet, bad och bowling.

Nämnden föreslår normer för kommunala bidrag till föreningar samt genomför tillsyn av kommunens lotteritillstånd. Inom ramen för beviljade anslag och fastställda regelverk ska nämnden dela ut stipendium, priser samt föreningsbidrag.

Det ligger inom nämndens ansvar att bedriva biblioteksverksamhet, allmänskultur och musikskola och stötta allmänheten med konsumentinformation.

Nämnden ska verka för bevarande, vård och lämplig användning av byggnader, anläggningar och miljöer av kulturhistoriskt eller estetiskt värde i kommunen. Ansvaret innebär också att vara rådgivande vid utsmyckning av offentliga platser, bostads- och bebyggelseområden.

I enlighet med plan- och bygglagen ansvarar nämnden för detaljplaner och områdesbestämmelser. Inom ansvaret ligger också bostadsanpassningsbidrag, energirådgivning och uppgifter inom GIS samt kart- och mätverksamheten (geodata).

Nämnden ansvarar för att hålla gator och andra platser framkomliga och trafiksäkra genom gaturenhallning, snöröjning och liknande åtgärder. Samhällsutvecklingsnämnden är trafiknämnd och väghållningsmyndighet med ansvar för trafiksäkerhet, lokala trafikföreskrifter och parkeringstillstånd. Ansvaret innebär vidare att planera och sköta kommunens gatubelysning, skyltning utomhus och upplåtelse av allmän plats. Nämnden hanterar kommunens bidragsgivning till enskilda vägar.

Nämnden ansvarar för att parker, lekplatser, naturområden och andra allmänna platser är rena, trygga och tillgängliga. Inom ansvaret ligger även skogsvård av kommunalt ägd skog och att bedriva vattenvård.

Nämnden ansvarar för att på ett säkert sätt tillhandahålla ett gott och tjänligt vatten. Ansvaret innebär också att omhänderta och behandla avloppsvatten samt att på ett miljömässigt och säkert återföra dagvatten till naturen.

Nämnden ska stötta andra kommunala verksamheter med lokalvård, tvätt, transporter, bil- och cykelpool, fordonsservice och övrig internservice.

Nämnden ansvarar för att säkerställa att kommunens invånare erbjuds näringsriktig och varierad mat av hög kvalitet. Uppdraget omfattar planering och leverans av måltidstjänster till skolor, äldreboenden och andra verksamheter inom kommunen

2.1 Uppföljning - Velfärd och service

Målgrupp

Nämndens verksamhet riktar sig till en bred och mångfacetterad målgrupp som omfattar invånare i alla åldrar och med olika bakgrunder, förutsättningar och intressen. Målgruppen inkluderar såväl enskilda individer som föreningar, besökare, hyresgäster, fastighetsägare och aktörer inom näringslivet.

Utöver det externa uppdraget har nämnden även ett ansvar att stödja andra kommunala verksamheter i deras arbete, genom service och samverkan. Gemensamt för samtliga målgrupper är en strävan efter en trivsamt, trygg och attraktiv kommun att leva, bo och verka i.

Medarbetare

Förvaltningens processororienterade inriktning ska präglas av en helhetssyn som främjar samordnad planering och effektiva arbetsprocesser. Inom både satta och pågående omställningsarbeten möter chefer och medarbetare gemensamt de utmaningar och möjligheter som följer förvaltningens organisationsstruktur.

Bemanningssituationen

Bemanningssituationen har överlag varit stabil under perioden, med vissa undantag. Förvaltningen är fortsatt restriktiva till nyrekryteringar, i linje med tidigare beslut. Samtidigt har vissa tjänster tillsatts i syfte att säkerställa verksamheternas leveransförmåga och förebygga överbelastning, vilket är avgörande för att upprätthålla kvalitet och kontinuitet.

Inom vissa verksamhetsområden bedöms behovet av externa aktörer öka. Det finns därför anledning att se över omfattningen och användningen av externa resurser, både ur ett kostnadsperspektiv och med hänsyn till långsiktig kompetensförsörjning.

Strategisk styrning och samordning

För att stärka den strategiska styrningen och samordningen samlas nu nyckelfunktioner inom organisationen. Syftet är att skapa bättre förutsättningar för helhetsperspektiv, effektivare processer och tydligare ansvarsfördelning mellan olika nivåer.

Arbetsmiljö

Genom utvecklade rutiner och förbättrade arbetssätt för arbetsplatsträffar och samverkan har flera verksamheter upplevt en ökad trivsel och stärkt samhörighetskänsla bland medarbetarna. Arbetet med att främja dialog och delaktighet har bidragit till ett ökat

engagemang, vilket är en viktig faktor för både arbetsmiljö och verksamhetsresultat. Utvecklingen har kommit olika långt inom olika avdelningar, men ambitionen är att samtliga ska röra sig i samma riktning.

Fokus ligger på att stärka medarbetarskapet genom ökad transparens, lyhördhet och gemensamt ansvarstagande. Detta arbete är en del av den långsiktiga strategin för att skapa hållbara arbetsmiljöer och en attraktiv arbetsplats.

I förvaltningen pågår ett fortsatt förändringsarbete för ändamålsenlig organisation. För de avdelningar som arbetar i nya sammanhang sedan årets inledning ägnas tid och energi åt att implementera gemensamma rutiner och processer. För andra sker nu ett arbete att forma en förändrad organisering och utvecklade arbetssätt för ökad samverkan. Att kunna möta invånarnas behov och bidra till kommunens långsiktiga utveckling är målsättningen som driver utvecklingsarbetet, där viktiga erfarenheter finns att ta tillvara från förändringsarbetet under 2024.

Verksamhet

Nämndens verksamheter utgör en central del av kommunens samhällsutveckling. Genom ett kontinuerligt och målinriktat arbete strävar verksamheterna efter att leverera på uppdrag, uppnå fastställda mål och samtidigt vidta åtgärder som säkerställer en ekonomi i balans.

Verksamheten bedrivs med fokus på långsiktig hållbarhet, kvalitet och effektivitet, där insatser inom både grunduppdrag och utvecklingsområden samverkar för att stärka kommunens attraktivitet och förmåga att möta invånarnas behov.

Styr - och stöduppdrag

Förvaltningen har identifierat ett behov av att stärka samverkan och säkerställa kvaliteten i verksamhetsprocesser. Genom att integrera stödfunktioner i ledningsgrupperna skapas bättre förutsättningar för gemensamt ansvarstagande, samordning och kvalitativa uppföljningar. Detta möjliggör också ett mer behovsanpassat stöd ut i verksamheterna, vilket bidrar till ökad effektivitet och måluppfyllelse.

Rutiner och processer

Ett prioriterat område för samtliga avdelningar är att stärka det processorienterade arbetssättet. Arbetet syftar till att skapa tydliga, gemensamma rutiner som bidrar till ökad effektivitet, kvalitet och samordning i verksamheten. Under året har båda utmaningar, men också möjligheter identifierats, vilket ger goda underlag för fortsatt arbete med rutiner och processer. Detta möjliggör ett mer strategiskt fokus i ledarskapet och ett mer ändamålsenligt stöd till kärnverksamheten.

2.2 Kritiska kvalitetsfaktorer

2.2.1 Målgrupp

2.2.1.1 *Gott värdschap och god service i våra leveranser*

Beskrivning

Samhällsutvecklingsnämndens medarbetare uppfattas som professionella i bemötande gentemot invånare, kunder, besökare och näringsliv, förtroendevalda och inom kommunkoncernen. För en god service krävs tydlig information, tillgänglighet och digitala tjänster.



Kommentar

Bedömningen är att kvalitén för faktorn gott värdschap och god service är övervägande god och markeras därför som grön.

För att säkerställa att gott värdschap och god service levereras i verksamheterna, behöver relevanta mätverktyg och indikatorer framgent kunna mätas i relation till uppdragen. Genom kvalitativa underlag skapas rätt förutsättningar för uppföljning, lärande och utveckling. Detta möjliggör en annan nivå av träffsäker styrning och bidrar till att resurser används där de gör störst nytta för invånarna.

Servicenivån i förvaltningen gentemot både invånare och interna verksamheter är generellt god utefter de undersökningar som görs idag. Samtliga strävar efter att ha ett professionellt bemötande och en hög tillgänglighet, vilket bidrar till ett gott värdschap. Prioriterade områden är att skapa tydliga kontaktvägar, snabb återkoppling och begriplig information via digitala kanaler såsom webb och app – exempelvis vid planerade vattenavstängningar eller underhållsinsatser.

Uppföljning av service sker genom kunddialog, ärendehantering och inkomna synpunkter via Kontaktcenter, vilket ger ett viktigt underlag för fortsatt utveckling. För att ytterligare höja servicenivån på sikt läggs mycket fokus på intern utveckling. Det handlar om att stärka samarbeten, förtydliga rutiner och införa mer ändamålsenliga system för ärendehantering och realtidsövervakning.

2.2.2 Verksamhet

2.2.2.1 *Ändamålsenliga lokaler*

Beskrivning

Mötesplatser och anläggningar måste vara ändamålsenliga för berörda verksamheter, med god funktionalitet och tillgänglighet.



Kommentar

Bedömningen är i dagsläget gul, med anledning av att vissa verksamheter saknar ändamålsenliga lokaler. Möjliga åtgärder kartläggs och större frågor hanteras genom

lokalförslörjningsprocessen.

För förvaltningens verksamheter är ändamålsenliga lokaler utgångspunkten för att kunna bedriva sitt grunduppdrag med en god servicenivå.

När det gäller ändamålsenliga lokaler kvarstår utmaningar, särskilt kopplat till det äldre fastighetsbeståndet där underhållsskulden är fortsatt omfattande. Detta påverkar möjligheterna att fullt ut möta verksamheters behov. Även underhållsskulden i utemiljöer, såsom lekplatser, är betydande och det finns ett behov av att prioritera och balansera investeringar.

2.2.2.2 Kompetensförslörjning

Beskrivning

Rätt kompetens inom nämndens verksamheter är avgörande för att kunna leverera grunduppdraget med god kvalitet. Nämnden arbetar för ökad god digital förmåga som stödjer nya arbetssätt.



Kommentar

Bedömningen är att faktorn är gul, planerad kartläggning av behov samt åtgärder av kompetenshöjande insatser prioriteras.

För att säkerställa att verksamheterna har rätt kompetens för att nå uppsatta mål och uppdrag, pågår ett arbete med att kartlägga kompetensbehov inom förvaltningen. Kompetensutveckling och omvärldsbevakning är prioriterade områden, och både ledning och medarbetare behöver kontinuerligt uppdatera sina arbetssätt, processer och kunskaper.

Detta är avgörande för att kunna leverera välgrundade beslutsunderlag och möta förändrade krav från omvärlden. Ett strukturerat och långsiktigt arbete med kompetensförslörjning stärker verksamhetens förmåga att agera proaktivt och strategiskt. Flera avdelningar har identifierat behovet av att ta fram kompetensutvecklingsplaner. Dessa bör omfatta både interna behov och gemensamma insatser mellan avdelningar, för att främja lärande, samverkan och effektiv resursanvändning.

Det finns på många håll inom förvaltningen en hög digital mognad, vilket skapar goda förutsättningar för fortsatt utveckling. Samtidigt har ett behov identifierats av att vidareutveckla arbetssätt och stärka kompetensen inom områden som artificiell intelligens (AI). Detta är en viktig del i att framtidssäkra flera av förvaltningens verksamheter och öka effektiviteten samt skapa nya möjligheter för serviceutveckling och datadriven styrning.

2.2.2.3 Beslutsunderlag av god kvalitet

Beskrivning

Beslutsunderlag levereras av förvaltningen inom rätt tid, med rätt innehåll och i tillräcklig omfattning. Det ställer krav på att beslutsunderlag är väl genomarbetade och finns klara redan till beredning inför mötet då ärendet lyfts.



Kommentar

Bedömningen är att faktorn är gul, åtgärder att möta detta är bland annat ökad samordning och samverkan för kunskapsutbyten.

Det finns ett uttalat behov av att kommunövergripande samordna och synkronisera tidplanerna för styr- och stödprocesser. Genom att involvera ledningen i detta arbete skapas bättre förutsättningar för en sammanhållen styrning, ökad effektivitet och tydligare ansvarsfördelning. En gemensam tidplan bidrar till att undvika dubbelarbete, underlättar uppföljning och stärker samspelet mellan olika verksamhetsområden.

Förvaltningen kommer under hösten att utveckla mer relevanta indikatorer och mätverktyg för att möjliggöra en korrekt och systematisk bedömning av kvaliteten i verksamheterna. En första mätning genomfördes under våren via en enklare enkät, vilket gav ett initialt underlag.

Samma enkät kommer att skickas ut digitalt under hösten samt inför årsbokslutet, med syftet att kvalitetssäkra beslutsunderlagen. Resultatet för året kommer att redovisas i samband med årsbokslutet.

2.2.3 Medarbetare*2.2.3.1 Utvecklande arbetsklimate***Beskrivning**

Medarbetare som trivs på arbetsplatsen, har möjlighet att utvecklas och känner engagemang är en förutsättning för ett bra genomförande av samhällsutvecklingsnämndens grunduppdrag.

**Kommentar**

Bedömningen av faktorn är grön utifrån att kvalitén anses god gällande utvecklande arbetsklimate.

Arbetsklimate inom förvaltningen bedöms överlag som god. Genomförd pulsmätning i september visar på ett stigande resultat, från 3,92 i april till 3,95 i september på en femgradig skala. I perioder har viss resursbrist påverkat medarbetare genom otydlighet kring fördelning och prioriteringar. Åtgärder vidtas genom att förstärka bemanning där det behövs och skapa struktur vid förändringsprocesser för att öka trygghet och transparens.

Inom förvaltningen fokuseras det på att utveckla och implementera processer och arbetssätt. Vidare pågår en genomlysning av resterande verksamheter i förvaltningen som ännu inte genomgått en omorganisation, detta är ett viktigt steg i att skapa en mer sammanhållen och effektiv verksamhet. Med målet att skapa tydlighet och struktur som bidrar till både arbetsro, effektivitet och kvalitet i leveranserna.

*2.2.3.2 God arbetsmiljö***Beskrivning**

För en god arbetsmiljö krävs arbetssätt som bygger på tillit och medskapande. Arbetsmiljön ska vara föremål för ständig utveckling och ge förutsättningar för ett hållbart arbetsliv.

Faktorer för framgång är att stärka medarbetarskapet, ledarskapet och verka för en god samverkan med de fackliga organisationerna.



Kommentar

Bedömningen är att faktorn ej helt uppfylls och därför gulmarkeras den. Fortsatta utveckling av intern kommunikation och insatser för att skapa dialog är exempel på åtgärder.

I förvaltningen präglas arbetsklimatet generellt av trivsel och ett stort engagemang, vilket skapar goda förutsättningar för en hållbar arbetsmiljö. Framåt ligger fokus på att stärka tillit, ledarskap, delaktighet och medarbetarskap. Inom vissa verksamheter behöver rollfördelningen utvecklas för att skapa tydliga och hållbara förutsättningar för medarbetarna. Samverkan med de fackliga organisationerna sker i en öppen och konstruktiv anda och bidrar till gemensamma lösningar.

Genom att kommunikatör integrerats i förvaltningens ledningsgrupp och utvecklingsledare planeras stödja processer inom avdelningarnas ledningsgrupper, stärks arbetet kring det strategiska kommunikationsarbetet och gemensamma strukturer säkerställs. Med stödfunktioner integrerade skapas bättre förutsättningar för samordnad kommunikation och processer. Detta stärker inte bara verksamhetens genomslagskraft utan också transparensen gentemot medarbetare, invånare och andra intressenter.

2.2.4 Ekonomi

2.2.4.1 Prognossäkerhet vid ekonomiska uppföljningar

Beskrivning

God prognossäkerhet krävs för att långsiktigt kunna utföra uppdrag och planera verksamheten samt göra nödvändiga prioriteringar och omfördelningar.

Samhällsutvecklingsnämnden ska därför aktivt arbeta med prognossäkerhet, och säkerställa att så mycket som möjligt av budgeterade medel kommer i arbete och att kunna vidta åtgärder vid negativ prognos.



Kommentar

Bedömningen är att faktorn är röd. Vissa åtgärder har redan säkrats för ökad ekonomisk prognossäkerhet. Vissa oförutsedda utgifter som till exempel variabla energipriser, väder och övriga driftkostnader försvårar prognosframtagandet.

Förvaltningens avdelningar har regelbundna avstämningar med ekonomi för att öka prognossäkerheten. För att än mer utveckla samarbetet krävs avstämningar med ekonomi med mer uppföljning av resursfördelning, projekt och kvalitetssäkrade processer inom verksamheterna.

2.2.4.2 *Hög effektivitet och god kvalitet i verksamheterna*

Beskrivning

Det är särskilt kritiskt att kommunens samlade resurser används till rätt saker och på ett effektivt sätt för att skapa ett så stort värde som möjligt utifrån de resurser som finns.



Kommentar

Bedömningen är att faktorn är gul. Åtgärder är att i de fall det saknas, etablera rätt arbetssätt, lära av varandra internt och öka samverkan.

Det processororienterade arbetssättet som utvecklas inom förvaltningen bedöms ha stor potential. Huvudsyftet är att möjliggöra ett mer effektivt resursutnyttjande både inom och mellan avdelningarna. Det är också i linje med kommunens övergripande mål om hållbar utveckling och god ekonomisk hushållning. Det processororienterade arbetssättet främjar tydliggörandet av roller och ansvar samt skapandet av gemensamma processer som främjar samarbete och helhetssyn. På sikt ska detta arbetssätt präglade hela förvaltningen.

Förvaltningsledningen visar överlag en stark ambition att utveckla den interna samverkan, vilket är avgörande för att skapa en mer flexibel och effektiv organisation. Parallellt etableras strukturer för uppföljning och kvalitetssäkring som stödjer verksamheternas behov och mål, och bidrar till ökad transparens och lärande i organisationen.

Ett exempel från verksamheten på effektivt användande av resurser som bygger kvalitet är kommunens samverkan med Hylte, Gnosjö och Tranemo i geodatafrågor. Genom samverkansavtal med Gislaveds kommun som anställande kommun säkras en stabil tillgång på kompetens, där verksamhet inom kart, mät och GIS tillhandahålls kommunerna och specialistkompetens resurssäkras för samtliga.

2.2.4.3 *Budgetföljsamhet*

Beskrivning

Hög kostnadskontroll med rätt intern ekonomistyrning är väsentligt för att ha en ekonomi i balans.



Kommentar

Bedömningen är att faktorn är röd utifrån rådande resultat.

Budgetuppföljning sker löpande och i nära dialog med ekonomiavdelningen.

Kostnadskontrollen bedöms i överlag som god. Samtidigt kvarstår utmaningar inom vissa områden, särskilt vad gäller energikostnader och långsiktiga projekt, där budgetering och prognosarbete är fortsatt utmanande.

För att möta dessa utmaningar och stärka den ekonomiska planeringen pågår arbete inom flera områden. Resursplanering över året är en åtgärd där arbetet utvecklas med målet att mer effektivt kunna anpassa bemanning och insatser till verksamheternas skiftande behov.

Rutiner för upphandling och inköp ses över i vissa avdelningar och genom förbättrad struktur

och processer kan kvalitén öka, transparens skapas och nå en bättre kostnadseffektivitet. Förvaltningen ser ett behov av att utveckla dessa rutiner i samtliga av nämndens verksamheter.

2.3 Mål

2.3.1 Uppföljning

2.3.1.1 Ökad användning och delaktighet av Gislaveds kultur- och fritidsverksamhet.



Senaste kommentar

Delår (U2) 2025 2025-09-15

Beskrivning

Kommentar

Nämndens verksamhet riktar sig till en bred och mångfacetterad målgrupp som omfattar invånare i alla åldrar och med olika bakgrunder, förutsättningar och intressen. Utbudet inom kultur- och fritidsverksamhet inkluderar ett brett spann av aktiviteter. Genom dialog med användare och intressenter skapas ett utbud som är angeläget och anpassat efter målgrupper. Detta sker genom strukturerade samtal, enkäter och samverkan i utvecklingsprocessen. Ett exempel är den fysiska plattformen "Träffa kulturplatån" där besökare erbjuds möjligheter att komma med önskemål, få information och "prova på".

Under det gångna året har besöksantalet på kommunens bibliotek minskat. Den mest påtagliga nedgången har skett i Gislaved, där antalet besök har sjunkit med 36 procent jämfört med tidigare år. Analysen visar att minskningen i huvudsak beror på att gymnasieelever haft begränsad tillgång till biblioteket under lunchtid.

Föreningarna spelar en avgörande roll i att möta ungdomars olika önskemål, behov och intressen på fritiden. Genom stort engagemang skapas meningsfulla sammanhang där unga kan utvecklas, känna tillhörighet och utöva sina intressen – både i vardagen och vid större arrangemang.

Nämnden arbetar aktivt tillsammans med föreningslivet för att skapa goda förutsättningar för verksamhet. Detta innefattar bland annat, stöd till föreningar i form av lokaler, bidrag och samverkan. Dialog kring behov kopplade till tillgänglighet, inkludering och trygghet och samordning vid större evenemang där föreningar är nyckelaktörer.

2.3.1.2 Fokus på hälsofrämjande och förebyggande insatser.



Senaste kommentar

Delår (U2) 2025 2025-09-09

Beskrivning

I samverkan med utbildningsnämnden och socialnämnden verka för att utveckla och stärka förebyggande insatser för barn- och unga vuxna.

Kommentar

Nämnden verkar för att utveckla och stärka förebyggande insatser för barn och unga vuxna tillsammans med andra nämnder som även de har barn och unga som målgrupp. Samverkan sker på olika nivåer, dels dagligen i operativa samarbeten, dels på strategisk nivå. Nämnden fokuserar på hälsofrämjande och förebyggande insatser.

Nämnden har under 2025 fortsatt sitt arbete inom ramen för konceptet SSPF (Samverkan mellan Socialtjänst, Skola, Polis och Fritid), där fältarbetare från nämnden deltar aktivt. Genom regelbundna möten möjliggörs informationsdelning och samordnade insatser för ungdomar i behov av stöd. Detta samarbete är en viktig del i det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet.

Under året har flera konkreta insatser genomförts:

- Livräddningsutbildning har erbjudits till idrottslärare i samverkan med utbildningsförvaltningen.
- Statliga medel har beviljats för utbildning inom hbtqi, vilket stärker kompetensen kring normmedvetenhet och inkludering.
- Utbildning inom hedersrelaterade frågor är planerad till hösten, som en del av det långsiktiga arbetet med att förebygga utsatthet och främja trygghet.

Genom dessa insatser visar nämnden på ett aktivt ansvarstagande för att möta ungdomars behov, stärka samverkan mellan aktörer och skapa förutsättningar för ett tryggt och inkluderande samhälle.

Som del av kommunens uppdrag inom Nära vård sker ett gemensamt arbete med hälsofrämjande insatser för alla åldrar. Under året stärks den förvaltningsövergripande samverkan, och en samordnare finns anställd. Området social hållbarhet med bland annat uppdrag inom Nära vård drivs som ett fokusområde inom kommunen där nämndens verksamheter medverkar genom arbetsgrupper.

2.3.1.3 Utveckla trygga och attraktiva livsmiljöer



Senaste kommentar

Delår (U2) 2025 2025-09-09

Beskrivning

Genom utveckling av allmän plats skapa trygga och attraktiva livs- och boendemiljöer.

Kommentar

Arbetet med att utveckla en gestaltad livsmiljö fortgår kontinuerligt i kommunen, med fokus på att skapa trygga, attraktiva och välskötta offentliga miljöer. Under året har flera insatser genomförts för att stärka både funktion och upplevelse av allmänna platser.

För att öka trafiksäkerheten har ett flertal åtgärder genomförts på både statliga och kommunala vägar. Exempel på detta är förbättrade busshållplatser för ökad trygghet och tillgänglighet samt åtgärder för ökad framkomlighet för cykeltrafik.

Under året är två nya lekplatser prioriterade; i Hestra står den nya lekplatsen klar och vid Ekekullen i Anderstorp pågår arbete. Dialog med invånare, föräldrar och barn varit en central del i utformningen av lekplatsen.

Uppdraget för centrumutveckling pågår och har i takt med förvaltningens ökade ledningsstyrka tagit tydligare form. Kommande steg är åtgärder för att öka kvaliteten på miljö i centrum. I arbetet är samverkan och dialoger av stor vikt.

2.3.1.4 Åtgärder inom Gislaved Vision 2040



Senaste kommentar

Delår (U2) 2025 2025-09-09

Beskrivning

Att påbörja åtgärder inom Vision 2040 vid bl.a. Köpmangatan och Stationsallén för att öka kommunens attraktivitet. Del av arbetet är aktiv dialog med invånare, föreningsliv och näringsliv.

Kommentar

Under året har arbetet med centrumutveckling återstartats som en strategisk del i att förverkliga Gislaved Vision 2040. Visionen utgör en långsiktig riktning för kommunens utveckling och genomsyras av både fysisk planering och samverkan med näringslivet. En utökad dialog har etablerats med Enter genom näringslivssamordnare. Planering och genomföranden prioriteras i samverkan med berörda aktörer.

2.3.1.5 Åtgärder inom Bro till Bro, Anderstorp



Senaste kommentar

Delår (U2) 2025 2025-09-09

Beskrivning

Att inleda centrumutvecklingsprojektet Bro till bro, bl.a., genom detaljplanearbete. Del av arbetet är aktiv dialog med invånare, föreningsliv och näringsliv.

Kommentar

Projektet *Bro till bro* utgör en strategisk satsning och grunden i det arbetet är kommunfullmäktiges beslutade visionsdokument. Under året har viktiga steg tagits för att säkerställa markens lämplighet för framtida exploatering. Genom detaljplanearbetet har två centrala frågor utretts: föroreningsituationen inom området samt översvämningrisker

kopplade till Anderstorpåån. Dessa analyser utgör ett avgörande underlag för fortsatt planering och beslut.

Under samråds- och granskningsskede har planförslaget för Bastuberget kommunicerats till berörda parter, inklusive invånare, näringsliv och sakägare. Detaljplanen har varit utställd för granskning under april och maj, och inkomna synpunkter har varit få. Kommande steg är antagande av detaljplan där granskningsutlåtande ingår som en del av den formella planprocessen.

2.3.1.6 Utveckla nämnden som attraktiv arbetsgivare



Senaste kommentar

Delår (U2) 2025 2025-09-09

Beskrivning

Nämndens medarbetare trivs och verksamheter är attraktiva genom utbildnings-, karriär och kompetensutveckling.

Kommentar

Under året har flera strategiska insatser genomförts för att stärka kommunens attraktivitet som arbetsgivare och utveckla verksamheterna inom bland annat samhällsbyggnadsprocessen. Attraktivitet främjas genom att erbjuda varierade arbetsuppgifter, möjlighet till arbetsrotation samt inflytande över arbetstidens utformning. Verksamheterna arbetar aktivt med värdegrundsfrågor och leds av chefer som tillsammans med medarbetarna driver utvecklingen framåt.

Kompetensutveckling har erbjudits genom länssamarbetet *Kommunal utveckling* samt genom interna utbildningsinsatser. Nämndens internationella engagemang har dessutom bidragit till nya arbetssätt, kompetenshöjande åtgärder och ökad attraktionskraft i rollen som arbetsgivare.

Förvaltningen genomgår en omställning till ett processorienterat arbetssätt, med målsättningen att skapa en förvaltningsorganisation som präglas av helhetssyn, långsiktighet och tydliga ansvarsförhållanden. Strategiska funktioner har samlats och samarbetet med andra kommuner har stärkts, särskilt inom områden som rör kompetensförsörjning och expertstöd.

2.3.1.7 Utveckla kvalitetssäkring av rutiner och arbetssätt.



Senaste kommentar

Delår (U2) 2025 2025-09-09

Beskrivning

Utveckla arbetet med att kvalitetssäkra rutiner och arbetssätt i den nya organisationen för

att på ett effektivt sätt verka inom nämndens grunduppdrag.

Kommentar

Under hösten inleddes ett arbete att identifiera rutiner kring riskanalyser och internkontroller. Även inom informationssäkerhet har behov av insatser lyfts upp. För att kunna kvalitetssäkra behövs relevanta indikatorer och mätverktyg. Arbetet drivs tillsammans med kommunstyrelseförvaltningen samt kvalitetsnätverket i kommunen.

Kartläggning av arbete med stödprocesser kommer ske för att säkerställa rätt stöd till chefer i arbetet med den politiska processen. Tillsammans med nämndsekreterare kommer översyn av förvaltningens regelverk att ske.

Under perioden april till augusti har ett arbete skett med att tydliggöra arbetssituationer inom vissa verksamheter kopplat till ärendefördelning, uppdrag och arbetsbelastning. Detta är en del av arbetet med att utveckla kvalitetssäkring av rutiner och arbetssätt i den nya organisationen. Planer finns på att utöka insatserna på en organisationsnivå.

2.3.1.8 Öka förutsättningar för flexibel scen för lokal och nationell konst



Senaste kommentar

Delår (U2) 2025 2025-09-22

Beskrivning

Genom nyttjande av platser och lokaler skapa flexibla scener och rum som ökar inslaget av den lokala och nationella konstens synlighet bland annat i syfte att kunna lämna nuvarande extern inhyrningen i Bruksmagasinet utifrån gällande avtal under 2025.

Kommentar

I kommunens bibliotek visas konst av lokala konstnärer i olika utsträckning. På biblioteken i Gislaved, Anderstorp, Hestra, Reftele och Smålandsstenar finns yta avsatt för just lokal konst.

Gislaveds konsthall visade tidigare samtidskonst både lokal, nationell och internationell. Arbetet pågår att under hösten träda ur externt hyrda lokaler för att istället finnas inom kommunens egna. Det är i dagsläget inte klarlagt på vilket vis den mångfacetterade verksamheten ska placeras rent praktiskt för att synliggöra lokal och nationell konst.

I det fortsatta arbetet kan förändringar komma att ske och utsträckning behöva ses över. Inom förvaltningen pågår ett gemensamt arbete mellan kulturavdelningen och avdelningen för användande och drift. Kontrakterade konstnärer, samarbetspartners såsom organisationer, föreningar, universitet, Region Jönköping inom residens-verksamhet berörs av förändringen och hålls uppdaterade.

3 Uppdrag

3.1 Uppföljning

3.1.1 Kommunfullmäktige

3.1.1.1 Färdigställ en publikhall i Anderstorp för en attraktiv fritid och hälsosam tillvaro.

Beskrivning

Gislaveds kommun ska ha de bästa förutsättningarna för en attraktiv fritid och hälsosam tillvaro för alla invånare. För att uppnå detta ska i Anderstorp centrum 2026-2027 en modern publikhall byggas i samverkan med föreningsliv och näringsliv. Hallen ska ha en flexibilitet för att kunna leva upp till publikkapacitet och andra krav för elitidrottsverksamhet, under dagtid även bidra till kommunens kärnuppdrag med barn och ungdomar som prioriterad målgrupp samt möjliggöra användning till andra ändamål än idrott, till exempel kulturevenemang utifrån de förutsättningar som hallen ger.

Uppdragsgivare:

Kommunfullmäktige

Slutdatum

2027-12-31

Kommentar

För att säkerställa en strukturerad process och hålla tidplanen tillsattes en extern konsult från och med augusti 2024. Under 2025 har arbetet tillsammans med konsulten resulterat i alternativa lösningar och placeringar för den nya publikhallen. Genomförda markprover visar på låga nivåer av föroreningar, vilket är positivt i förhållande till tidigare bedömningar som gjorts.

För projektets fortsatta genomförande tas underlag med kostnadsberäkningar fram, att ta ställning till. I kommunens projektmodell finns stegen inriktningsbeslut samt investeringsbeslut.

En central del i projektet är den aktiva dialogen med föreningslivet och näringslivet. Denna dialog är integrerad i framtagandet av lokalprogrammet och kommer att fortsätta under samråds- och granskningsfaserna i detaljplaneprocessen. Genom att involvera berörda aktörer skapas förutsättningar för en publikhall som möter både nuvarande och framtida behov.

3.1.1.2 Färdigställ ett nytt badhus i Gislaved för en attraktiv fritid och hälsosam tillvaro.

Beskrivning

Gislaveds kommun ska ha de bästa förutsättningarna för en attraktiv fritid och hälsosam tillvaro för alla invånare. För att främja en god folkhälsa, med barn och ungdomar som prioriterad målgrupp ska under perioden 2023-2026 på befintlig simhallslokalisering vid Gisleområdet i Gislaved en ny modern simanläggning anläggas i samverkan med föreningsliv och näringsliv.

Uppdragsgivare:

Kommunfullmäktige

Slutdatum

2026-12-31

Kommentar

Byggstart för det nya badhuset planeras till senare delen av 2025, med målsättningen att anläggningen ska stå färdig omkring 2027. Det nya badhuset beräknas kunna ta emot cirka 150 000 besök per år, vilket innebär ett viktigt tillskott till kommunens utbud av fritids- och folkhälsofrämjande verksamhet.

Förberedande arbete har redan inletts, bland annat genom flytt av fjärrvärmeledningar från den planerade byggplatsen. Upphandling av konsulter har också påbörjats i samverkan med Peab, som är en strategisk partner i projektet.

Projektet är en viktig del i kommunens långsiktiga satsning på hållbar samhällsutveckling, och kommer att bidra till ökad livskvalitet, stärkt föreningsliv och ett mer attraktivt lokalsamhälle.

3.1.2 Nämnd*3.1.2.1 Fortsätt arbetet med att utveckla en kostnadseffektiv organisation.***Beskrivning**

Fortsatt arbete med att se över organisationen för övriga verksamheter i syfte att omvandla startorganisationen till en kostnadseffektiv organisation med fokus på samordning och god kvalitet i verksamhetens leveranser.

Uppdragsgivare:

Nämnd

Slutdatum

2025-06-30

Kommentar

I förvaltningen är flertalet avdelningar nya i sin organisering sedan årsskiftet, och utvecklad ledningsorganisation har kommit på plats. Arbetet är därför präglad av att nya resurser, på flera nivåer, tar sig an uppdraget att bidra till utvecklandet av en kostnadseffektiv organisation.

Med ordinarie bemanning har arbetet tagit fart med att skapa effektiva processer, tydliga avgränsningar och ansvarsfördelningar. Detta gäller bland annat avdelningen för styr och stöd, där det under hösten kommer ske en kartläggning av stödprocesser med målet att fastställa tydliga uppdrag, ha en likvärdig leverans och att hitta effektiviseringar. Flytt av arbetsuppgifter mellan förvaltningar har genomförts och ses fortsatt över. Vid vakanser har bemanningsbehovet setts över och vid ersättningsrekrytering har bedömning om justering av funktioner/roller och arbetsinnehåll gjorts.

Inom avdelningarna med uppgifter inom samhällsbyggnadsprocessen fördjupas arbetet med

definierande av uppdrag, gränsdragningar och resursfördelning. Ledorden är dialog och förankring. Arbetsmetoder är bland annat workshops med berörda medarbetare. Målbild är flexibel och effektiv resursanvändning med tydliga och renodlade uppdrag, där det kontinuerliga samarbetet inom och mellan avdelningarna kännetecknas av tydlig kommunikation och delaktighet.

Serviceavdelningen arbetar fortlöpande med utvecklingsåtgärder för en kostnadseffektiv organisation och är under ständig anpassning till kommunens olika verksamheter. Exempel på åtgärder som har bidragit till ökad kostnadseffektivitet är robotisering av städ och teambaserad organisering med som medfört effektivare bemanning och lägre vikarieanskaffning.

Inom måltidsavdelningen har ett intensivt arbete för en kostnadseffektiv organisation pågått under flera år. Genomlysning av rätt driftsform för kök för optimering av resursanvändning samt gemensam matsedel för smartare råvaruval är delar i arbetet.

För avdelningarna Kultur samt Fritid och folkhälsa pågår process med framtagande av ändamålsenlig organisation. Information till medarbetare och dialogforum är bärande delar. Arbetet drivs med tidplanen att ny organisation träder i kraft vid årsskiftet 2025/26.

3.1.2.2 Förbättra intern ekonomistyrning och ekonomiska förhållningssätt.

Beskrivning

Se över förvaltningens interna ekonomistyrning och ekonomiska förhållningssätt i ett helakommunen-perspektiv.

Uppdragsgivare:

Nämnd

Slutdatum

2025-06-30

Kommentar

Förvaltningen verkar genom ett processorienterat arbetssätt. Främst drivs arbetssättet i de avdelningar som sedan årets start är nya i sin organisering och i samband med detta gått in i nya rutiner. Avdelningarna med uppgifter inom samhällsbyggnadsprocessen ansvarar gemensamt för att medel för investeringar och drift styrs och följs upp på helhetsnivå istället för separat för respektive avdelning.

Att dela medel och resurser, och undvika parallella kostnader, är en del av det ekonomiska förhållningssättet. Att forma och lära ett nytt arbetssätt som så tydligt skiljer sig från tidigare innebär att lägga gamla tankemodeller åt sidan. Därmed blir förståelse och förankring hos medarbetare av största vikt och insatser läggs på detta.

Ett utvecklat samarbete mellan avdelningar inom förvaltningen och ekonomiavdelningen stärker förmågan till analys och prioriteringar. Chefer bär gemensamt ansvar för att budget hålls inom respektive verksamhetsområde. Den interna fördelningen av budgetmedel innebär att utfallet följs löpande och justeras vid behov i nära samverkan med ekonomi och berörda avdelningar – för att säkerställa att resurserna används där behoven är som störst.

Parallellt med att strukturer och ansvar inom förvaltningen tydliggörs förbättras uppföljning och ekonomisk styrning. Det skapar bättre framförhållning och långsiktig balans, och stärker kostnadsmedvetenheten.

Insatser pågår för att öka styrbarheten, särskilt inom inköpsområdet. Under hösten fördjupas arbetet genom internutbildning, tydligare arbetssätt och förenklad uppföljning.

Med ett fortsatt genomarbetande av förvaltningens organisation involveras alla avdelningar tydligare i de gemensamma processerna vilket stärker ekonomiskt förhållningsätt på alla nivåer samt den interna ekonomistyrningen. Detta är särskilt angeläget eftersom förvaltningen styrs av tre olika nämnder medan det ekonomiska förhållningssättet ska drivas i ett hela-kommunen-perspektiv.

3.1.2.3 Se över balansen mellan interna och externa resurser för bästa möjliga leverans.

Beskrivning

Förvaltningen ska se över leveranser och arbetssätt inom samhällsbyggnad samt intern service och bland annat se över balansen mellan interna och externa resurser. Inom investeringsverksamheten förväntas användningen av externa aktörer öka för en kostnadseffektiv verksamhet lätt att anpassa efter verksamhetens volymer.

Uppdragsgivare:

Nämnd

Slutdatum

2025-06-30

Kommentar

Ett arbete har initierats för att säkerställa en hållbar och långsiktig bedömning av tillgången till samt behovet av kompetenser och resurser. Syftet är att stärka den strategiska styrningen och säkerställa god resursplanering vid vägval. Väsentliga aspekter att beakta är omfattningen av befintliga arbetsuppgifter, planerade projekt samt de specifika krav som respektive projekt genererar.

Fördelning sker mellan projekt som drivs i egen regi och projekt som upphandlas. Ytterligare arbete krävs för att hitta rätt balans, och kunna fastställa optimal fördelning mellan egen personal och externa resurser. God beställarkompetens vid upphandling av externa resurser är av stor vikt.

För att stödja en jämn beläggning och fortsatt kostnadseffektivitet inom underhållsarbetet är det av värde att viss projektvolym drivs i egen regi. En nyckelfaktor framåt är att driftverksamheten involveras tidigt i planeringen, så att behov och ansvar klargörs från start.

Målbild är en långsiktigt hållbar balans mellan interna och externa resurser där kärnkompetenser bibehålls och utvecklas internt, medan externa resurser används där de skapar tydligt mervärde.

3.1.2.4 Ökad samordning inom och mellan avdelningarna Kultur samt Fritid och folkhälsa för att inkludera fler deltagare, särskilt unga vuxna, på våra mötesplatser.

Beskrivning

Utveckla arbetssätt och öka samordningen inom och mellan verksamheterna inom nuvarande avdelningarna Kultur samt Fritid och folkhälsa. Syftet är ett ökat fokus på nämndens mål om att inkludera fler deltagare på våra mötesplatser med särskilt fokus på unga vuxna. En plan för att utveckla Glashuset till en form av ungdomscenter är särskilt prioriterat.

Uppdragsgivare:

Nämnd

Slutdatum

2025-06-30

Kommentar

Genom nämndens uppdrag har arbetet med förutsättningar för en ökad samordning belysts. Medarbetare har engagerats i framtagandet av utredning, vilken lyfter fördelar med ökad samordning och aspekter att beakta, bland annat inom förändrade lokalbehov. Behovet av utvecklad organisation framgår tydligt.

Parallellt med avdelningarnas kontinuerliga arbete för utvecklat arbetssätt och ökad samordning sker, som del av genomarbetandet av ändamålsenlig organisering för hela förvaltningen, under hösten en process för framtagande av förslag på förändrad organisation för avdelningarna Kultur samt Fritid och folkhälsa. Medarbetarnas möjlighet till delaktighet samt kontinuerlig information är en bärande del av processen. Arbetet drivs med tidplanen att ny organisation träder i kraft vid årsskiftet 2025/26.

4 Ekonomi

4.1 Uppföljning

4.1.1 Uppföljning nämnd

Nämnd, mnkr	Utfall 2025-08-31	Utfall 2024-08-31	Justerad budget 2025	Prognos helårsutfall 2025-12-31	Prognosavvikelse mot budget per 31 dec
Nettoresultat	-140,4	-165,3	-229,9	-242,7	-1,8
Investeringar	40,6	40,9	270,1	88,8	181,2

Ekonomisk kommentar, nämndnivå

Förvaltningen har under året genomfört strategiskt viktiga åtgärder i syfte att uppnå en ekonomi i balans.

En central insats har varit den fortsatta omställningen av förvaltningsorganisationen, med målsättningen att skapa en mer effektiv och ändamålsenlig struktur. Förvaltningen bedömer att de faktiska åtgärder som har vidtagits har haft en positiv inverkan. Samtidigt finns fortsatt behov av att arbeta igenom organisationen för kostnadseffektiva och ändamålsenliga arbetssätt. Ett viktigt arbete i det är den översyn som sker av avdelningarna för kultur samt fritid och folkhälsa.

Det har gjorts vissa budgetjusteringar som har påverkat samhällsutvecklingsförvaltningens budgetram. Löneöversynen för 2025 kompenseras med 3,8 mnkr. Teknisk justering av kapitalkostnaderna uppgår till 14,8 mnkr.

4.1.2 Uppföljning per avdelning/verksamhetsområde

Driftredovisning

Avdelning/Verksamhetsområde, tkr	Utfall 2025-08-31	Utfall 2024-08-31	Justerad budget 2025	Prognos helårsutfall 2025-12-31	Prognosavvikelse mot budget per 31 dec
Samhällsutvecklings-Politik	-678	-667	-11 009	-1 009	10 000
Samhällsutvecklings-Ledning	-473	-3 096	-577	-577	0
Avdelning för styr och stöd	122	0	-715	-715	0
Gatuverksamhet inkl broar	-29 323	-27 237	-41 352	-41 352	0
Park- och naturverksamhet	-4 383	-6 906	-8 022	-8 022	0
Detaljplaner	-987	-1 447	-1 873	-2 373	-500
Geodata	-2 040	-2 854	-3 930	-4 230	-300
Bostadsanpassningsbidrag	-1 439	-1 128	-2 712	-2 712	0
Fritid- och folkhälsa-och kulturverksamhet	-72 768	-67 452	-103 310	-110 310	-7 000
Måltidsverksamhet	-37 900	-44 424	-56 420	-60 920	-4 500

Serviceverksamhet	3 759	2 285	0	500	500
Va-verksamheten	5 703	-12 325	0	0	0
Summa Nettoresultat	-140 425	-165 251	-229 920	-231 720	-1 800

Ekonomisk kommentar, verksamhetsnivå drift

Samhällsutvecklings - Politik

Prognosen visar ett positivt resultat mot budget. Detta eftersom medel för utveckling inte förväntas användas fullt ut under året. Medel för nämnden prognosticeras hålla budget.

Avdelningen för Styr och stöd

Prognosen för avdelningen visar ett 0-resultat. Avdelningen arbetar med att ge övergripande stöd till hela förvaltningen. För att förstärka arbetet med intern ekonomistyrning har avdelningen rekryterat en förvaltningscontroller. Rollen syftar till att förbättra uppföljning, analys och stöd till avdelningarna i ekonomiska frågor.

Övergripande genomförs en genomlysning av samtliga avtal gällande digitala system. Syftet är att säkerställa avtalstrohet samt att uppnå hög nyttjandegrad av gjorda investeringar. Detta arbete är en del av en bredare strategi för att effektivisera resursanvändningen och skapa långsiktig ekonomisk balans för hela förvaltningen. Inom avdelningen pågår en kartläggning av dess befintliga resurser kontra förvaltningen framtida behov.

Gatuverksamhet inkl broar

Gata prognostiserar ett nollresultat, men följer utvecklingen noggrant då flera kostnadsdrivande faktorer, såsom väderförhållanden under vintern, kan påverka utfallet.

Mättningsarbeten och vissa driftåtgärder har genomförts under 2025, medan större underhållsåtgärder bedöms tas under 2026 när mätresultaten är färdigställda.

Park- och naturverksamhet

Park - och naturverksamhetens prognos visar för närvarande en budget i balans, med ett prognostiserat nollresultat för helåret. Avdelningen följer utvecklingen noggrant då flera kostnadsdrivande faktorer, såsom väderförhållanden under vintern kan påverka utfallet.

Detaljplaner

Prognosen visar ett negativt utfall jämfört med budget. Verksamhetens leverans har påverkats av personalomsättning, således har förmågan att generera intäkter påverkats negativt.

Geodata

Prognosen visar ett negativt utfall jämfört med budget. De delar som har störst påverkan på budgeten är bland annat lägre externa intäkter.

Bostadsanpassningsbidrag

Inkomna ärenden är lägre för 2025 jämfört med 2024. Men prognosen vad gäller utbetalning av bidrag håller plan.

Fritid och folkhälsa- och kulturverksamhet

Den aktuella prognosen visar ett negativt utfall jämfört med budget. Den främsta orsaken bedöms vara osäkerhet kring helårseffekten av pågående effektiviseringsåtgärder samt den

fortsatta utvecklingen av verksamheternas gemensamma uppdrag.

Måltidsverksamhet

Prognosen visar ett negativt utfall jämfört med budget, men har gjort omfattande effektiviseringar i verksamheten med syfte att nå en budget i balans. Underskottet utgörs av personalkostnader och råvarukostnader. Den samlade bilden utgörs av att prognosen i nuläget visar en minskning av den negativa budgetavvikelsen med 900 tkr jämfört med årets första uppföljning, UI. Det indikerar att verksamhetens insatser under första halvåret 2025 fortsatt ger effekt på det ekonomiska utfallet. Vissa åtgärder ger inte helårseffekt förrän 2026.

Serviceverksamhet

Uppdragen för avdelningen förändras eftersom många kommunala verksamheterna gör löpande justeringar i verksamheter, inte minst matdistributionen. Dessa intäktsbortfall har avdelningen tagit höjd för genom att inte tillsätta några vakanser samt genom effektiv budgethantering. Bedömningen är att de hittills kända avvikelserna kan hanteras och balanseras för att uppnå budget i balans med en positiv avvikelse på 500 tkr.

Va- verksamhet

Prognosen visar för närvarande en budget i balans, med ett prognostiserat nollresultat för helåret. Den justerade VA-taxan för året utgör en viktig grund för att kunna bedriva verksamheten med ekonomisk balans, givet rådande förutsättningar. Det arbetas med ett återhållsamt kostnadsfokus, parallellt med flexibilitet från styrningen – vilket innebär att verksamhet anpassar och reglerar investeringstakt utifrån det ekonomiska utfallet per period. Principen är att kunna "gasa och bromsa" vid rätt tillfällen för att säkerställa budgetdisciplin och verksamhetseffektivitet.

4.1.3 Investeringar

Avdelning/Verksamhetsområde, tkr	Utfall 2025-08-31	Utfall 2024-08-31	Justerad budget 2025	Prognos helårsutfall 2025-12-31	Prognosavvikelse mot budget per 31 dec
Gatuverksamhet inkl broar	19 838	47 217	152 326	39 572	112 754
Park- och naturverksamhet	2 973	434	18 103	7 900	10 203
Geodata	363	0	750	550	200
Fritid- och folkhälsa-och kulturverksamhet	615	351	6 500	1 500	5 000
Måltidsverksamhet		0	5 000	3 500	1 500
Serviceverksamhet	1 210	537	1 500	1 700	-200
Va-verksamheten	13 769	16 188	85 947	34 121	51 826

Summa nettoresultat	40 596	64 727	270 126	88 843	181 283

Ekonomisk kommentar, investeringar

Gatuverksamhet inkl broar:

Investeringsnivån för 2025 kommer inte att nå upp till budgeterad nivå. Orsakerna är framför allt kopplade till förseningar i större projekt till följd av tillståndprocesser, markfrågor och juridiska prövningar.

Haghultsleden inväntar beslut från mark- och miljödomstolen och kan upphandlas först vintern 2025. Götgatsbron i Anderstorp är pausad i avvaktan på utredningar och juridiska ställningstaganden, men parallellt tas underlag för en ny bro fram. Nöbbäle drivs inom exploateringsenheten och byggstart bedöms tidigast 2026. Smålandia följer plan men byggstart sker tidigast nästa år.

Arbetet med centrumutveckling i Gislaved har gått långsammare än planerat, men upphandling pågår och större investeringar väntas först 2026. För toppbeläggningar och TS-åtgärder pågår arbetet enligt plan och bedöms förbruka avsatta medel. Broinvesteringar är i förberedande skede och större byggnationer väntas under 2026.

Sammanfattningsvis innebär detta att delar av årets investeringsmedel inte nyttjas, medan övriga investeringar fortlöper enligt plan.

Park- och naturverksamhet

Arbetet med centrumutveckling har inte skett i planerad omfattning dels på grund av ett behov av omtag inom vissa delar, personalomsättning och bemanning. Det pågår upphandling under hösten och mindre investeringar i centrummiljön kommer att göras under året. Byggandet av ny lekplats i Johan Orres park lär i första hand leda till förbrukande av investeringsmedel under 2026. Lekplats Ekekullen i Anderstorp är klar enligt plan.

Geodata

För enheten har inte investeringsbudgeten använts fullt ut. Vilket främst beror på förseningar av migreringen till nya Geosecma och digitaliseringen av detalplaner.

Fritid och folkhälsa - och kulturverksamhet

Investeringsmedel för avdelningen planeras nyttjas under året. En investeringsplan finns upprättad och inga avvikelser finns i nuläget. För avdelningen har inte investeringsbudgeten använts fullt ut, mindre investeringar följer plan men den större investeringen på bokbussen som är upphandlad flyttas till nästa år när den levereras.

Måltidsverksamhet

Avdelningen förväntas inte nyttja hela investeringsbudgeten för året. Investeringsmedel som tagits i anspråk har gått till inköp och implementering av avdelningens verksamhetssystem samt inköp av maskiner och utrustning.

VA-verksamhet

Investeringsmedlen förväntas inte nyttjas i sin helhet, med anledning av att underlag för projektgenomförande inte är färdigutrett.

4.1.4 Uppföljning särskilda satsningar

Särskilda satsningar, tkr	Budget, Totalt	Budget 2025	Prognos helår per 31 augusti	Prognosavvik else mot budget 2025
Haghultsleden, Smålandsstenar		55 256	2 000	53 256
Götgatsbron, Anderstorp		3 000	3 000	0
Nöbbele		36 250	1 200	35 050
Smålandia 2.0		8 100	50	8 050

Kommentar särskilda satsningar

Haghultsleden - på grund av kvarstående markfrågor har projektet blivit något fördröjt, men är inne i slutfasen för projektering. För närvarande inväntas mark- och miljödomstolens beslut om ansökan för vattenverksamhet i etapp. Upphandling kommer att ske under vintern 2025 och entreprenör för antagande under början av 2026.

Götgatsbron, Anderstorp - är pausad i väntan på att samtliga undersökningar gjorts och underlag för tvist framtagna. Advokater råder oss i nuläget att inte riva förrän vi har gjort klart undersökningar och skickat in dokumenten, samt krav till motpart. Parallellt pågår framtagande av underlag för en ny bro.

Nöbbele - ingår i exploateringen inom mark- och exploateringsenheten och redovisas därmed till kommunstyrelsen, medan VA:s andel redovisas till samhällsutvecklingsnämnden. Under 2024 har projektering, utredningar samt arbete med mark- och dagvattenhantering genomförts. Trafikverket har ännu inte återkopplat med en tydlig tidplan, vilket gör att byggstart beräknas 2026.

Smålandia - investeringen förväntas hålla budget. Upphandling av konsulter för framtagande av upphandlingsdokument är klart. Byggnation kommer inte att påbörjas förrän tidigast nästa år.

Sun:s egna prioriteringar, tkr	Total budget	Budget 2025	Prognos helår per 31 augusti	Prognosavvik else mot budget 2025
Centrumutveckling Gislaved		12 500	2 300	10 200
Toppbeläggningar		9 000	9 000	0
TS-åtgärder		2 500	2 500	0
Broar		13 000	5 000	8 000
Ågatan etapp 2 Anderstorp		3 997	3 997	0

Kommentar SUN:s prioriteringar

Centrumutveckling Gislaved

Arbetet med centrumutveckling har inte skett i planerad omfattning dels på grund utav behov av omtag inom vissa delar, personalomsättning och bemanning. Det pågår upphandling under hösten och mindre investeringar i centrummiljön kommer att göras under året.

Byggandet av ny lekplats i Johan Orres park lär i första hand leda till förbrukande av

investeringsmedel under 2026.

Toppbeläggningar

Arbetet pågår enligt fastslagen plan och bedöms förbruka de avsatta medlen.

TS-åtgärder

Arbetet pågår enligt fastslagen plan och bedöms förbruka de avsatta medlen.

Broar

Mättningsarbeten för att säkerställa rätt brokonstruktioner framåt har pågått under hösten 2025. Vägval kring omfattningen av insatser för respektive bro finns kvar att göra, det inväntas även mätresultat. Arbetet med att nyttja de avsatta medlem pågår men själva byggnationerna och det som kommer förbruka investeringsmedel bedöms i huvudsak ske under 2026.

Ågatan etapp 2 Anderstorp

Projektet är så gott som färdigställt.

5 Händelser av väsentlig betydelse

Från och med **1 juli 2025** görs ändringar i skollagen som innebär nya regler för skolbiblioteken. Detta innebär för nämnden att en ny biblioteksplan och skolbiblioteksplan behöver tas fram i samarbete med Barn och Utbildningsförvaltningen. Arbetet är igång och förväntas vara klart runt årsskiftet.

6 Sammantagen bedömning av nämndens resultat och effekter i verksamheten

Nämndens arbete bedöms ha bedrivits med godtagbar kvalitet under den aktuella perioden. Samtliga faktorer som identifierats som särskilt viktiga för att säkerställa leveransen av grunduppdraget har utvärderats till att hålla god eller godtagbar kvalitet.

Den pågående kartläggningen av de resterande avdelningarna inom nämnden samt det löpande förbättringsarbetet i organisationen, påverkar nämndens verksamhetsområden och bedöms fortsätta göra det under en tid framöver. Men genom dessa processer skapas successivt förbättrade förutsättningar för planering och genomförande av verksamheten.

Samhällsutvecklingsförvaltningen prognostiserar att ekonomin inte kommer att vara i balans vid årets slut. Detta innebär att ytterligare åtgärder behöver vidtas för att minska underskottet och säkerställa en mer hållbar ekonomisk utveckling. Förvaltningen följer utvecklingen noggrant och arbetar aktivt med att identifiera och genomföra relevanta insatser.

Förväntad utveckling

Genom en ändamålsenlig organisationsstruktur och välgrundade arbetssätt skapas förutsättningar för att tillhandahålla ett kvalitativt utbud, god service samt främja hållbar utveckling. Samhällsutvecklingsnämndens mål och uppdrag betonar vikten av ett nära och strukturerat samarbete, såväl inom nämnden som med externa aktörer. För förvaltningen innebär detta att utvecklingen av ett processororienterat arbetssätt utgör en strategiskt prioriterad insats. Genom kontinuerlig uppföljning skapas förutsättningar för lärande, förbättring och evidensbaserade beslut, vilket i sin tur stärker verksamhetens legitimitet och effektivitet. Stöd till chefer utgör en avgörande faktor för att stärka ledarskapet, vilket i sin tur bidrar till en positiv utveckling av organisationskulturen.

Tillsammans med arbetet kring ett processororienterat arbetssätt ligger fokus för 2025 på att genomföra åtgärder för att uppnå ekonomisk balans. Detta är nödvändigt för att hantera det ekonomiska läget och skapa ekonomiskt utrymme för framtida utveckling. För att möjliggöra fortsatt utveckling och kvalitetssäkring föreligger även ett behov av ett kommunövergripande, enhetligt verksamhetsstöd som stödjer samverkan och styrning.

Ks §180

Dnr: KS.2025.117

2.4.8

Taxor 2026**Beslut**

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

- att anta kommunstyrelsens taxor (enligt bilaga 1) daterade den 4 juni samt 13 augusti 2025 att börja gälla från 1 januari 2026,
- att anta samhällsutvecklingsnämndens taxor (enligt bilaga 2) daterad den 16 juni 2025 att börja gälla från 1 januari 2026,
- att anta bygg- och miljönämndens taxor (enligt bilaga 3) daterad den 17 juni 2025 att börja gälla från 1 januari 2026,
- att anta räddningsnämndens taxor (enligt bilaga 4) daterad den 11 juni samt den 17 september 2025 att börja gälla från 1 januari 2026, samt att timtaxan för sotning och brandskyddskontroll följer entreprenörsavtal och SKRs och SSRs sotningsindex,
- att anta socialnämndens taxor (enligt bilaga 5) daterad den 17 juni 2025 att börja gälla från 1 januari 2026,
- att anta utbildningsnämndens taxor (enligt bilaga 6) daterad den 17 juni 2025 att börja gälla från 1 januari 2026,
- att anta SÅM:s (Samverkan Återvinning Miljö) taxor (enligt bilaga 7) daterad den 26 augusti 2025 att börja gälla från 1 januari 2026,
- att lagstadgade avgifter ändras löpande vid förändring.

Reservationer

Ruth Johannesson (MiG), Bo Eriksson (MiG) och Curt Vang (MiG) reserverar sig mot beslutet gällande bygg- och miljönämndens taxa med följande motivering: En del av bygg- och miljönämndens taxehöjningar, exempelvis tillfälliga alkoholtillstånd, slår väldigt hårt mot näringsidkare och föreningsliv. Bygglovstaxans sticker också ut och ligger högt här i Gislaveds kommun.

Ärendebeskrivning

Beslut om taxor inom olika verksamhetsområden kan endast beslutas av kommunfullmäktige. Varje nämnd har förberett underlag till förslag för kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen har sammanställt kommunens taxor till förslag för kommunfullmäktige.

Kommunstyrelsens taxor

Kommunstyrelsen föreslår följande gällande taxor 2026:

- Oförändrad taxa för kopiering, borgerlig vigsel samt upplåtelse av offentlig plats.
- En höjning av marktaxan för försäljning av småhustomter och flerbostadshustomter. Denna taxa har inte ändrats sedan 2021. Ett värdeutlåtande från fastighetskonsult Svefa AB visar på att det finns grund för höjning av taxorna inför 2026.
- Tomtpristaxan för verksamhetstomterna justeras genom att ett större prisintervall skapas. Det ger kommunen en möjlighet att göra en egen värdebedömning och sätta ett lämpligt pris vid varje tomt utifrån markens läge samt investeringsbehov i marken.
- Oförändrad arrendetaxa med tillägg att taxan räknas upp årligen enligt konsumentprisindex.

Ks §180 (forts.)

- Kommunfullmäktige ska ha möjlighet att anta specifik taxa för ett specifikt exploateringsområde baserat på exploateringskalkyl samt att kommunfullmäktige kan fatta beslut om avsteg från gällande taxa.

Samhällsutvecklingsnämndens taxor

Samhällsutvecklingsnämnden föreslår följande förändringar:

- En ny taxa för flyttning av fordon. Fordonets ägare blir skyldig att ersätta kostnaden för flytten och övriga kostnader.
- En generell justering av taxor kring framförallt bad, hälsolyft och bowling. Taxan för uthyrning av stuga samt maskinuthyrning tas bort då verksamheterna inte längre bedrivs av avdelningen för fritid- och folkhälsa.
- Måltidsverksamhetens samtliga taxor justeras i enlighet med konsumentprisindex (KPI) 2026 enligt rutin.
- Timtaxan för plan samt kart- och måttjänster justeras.
- VA-verksamhetens taxor justeras med en höjning av brukningsavgiften med i genomsnitt 13 %. Anläggningsavgiften föreslås bli oförändrad.

Bygg- och miljönämndens taxor

Bygg- och miljönämnden föreslår följande förändringar:

- En höjning av timtaxan till 1400 kr baserat på de faktiska kostnaderna för tillsyn och provning.
- Bygglovstaxan har förtydligats vad gäller skyltar och vepor, samt uppdaterats med några mindre redaktionella ändring.
- Vissa förtydliganden har gjorts och struktur har setts över i taxorna gällande miljö- och hälsoskydd, livsmedelskontroll, tillsyn och provning av alkoholservering, tobaksförsäljning, försäljning av tobaksfria nikotinprodukter och receptfria läkemedel.
- Gårdsförsäljning av alkohol har lagts till i taxa enligt alkohollagen.
- Mindre justeringar i avgiftstid har gjorts i miljöbalksavgifter.
- Avgift för handläggning av kompost har tagits bort.
- Avgift motsvarande en timmes handläggning av anmälan om folköl, e-cigarettor och tobaksfria nikotinprodukter föreslås. Tidigare var detta avgiftsfritt.

Räddningsnämndens taxor

Räddningsnämnden föreslår en justering och komplettering av taxorna för 2026 när det gäller myndighetsutövning. Övriga taxor för 2026 höjs enligt prisindex för kommunal verksamhet (PKV). Avgiften för sotning och brandskyddskontroll följer entreprenörsavtalet samt det sotningsindex som bestäms efter förhandling mellan Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och Sveriges Skorstensfejarmästares Riksförbund (SSR).

Socialnämndens taxor

Socialnämnden föreslår en uppräkningsmodell utifrån prisbasbelopp och en särskild kvot för de olika taxorna.

Vid en översyn av taxorna anser socialnämnden:

- Att en ny avgift bör läggas till som rör vistelse i jourlägenhet.
- Att avgiften för hemtjänstinsats bör delas upp i en differentierad modell för omvårdnadsinsatser och serviceinsatser.

Ks §180 (forts.)

- Att taxan för flyttstädning bör tas bort då detta inte utförs längre.
- Att lägga till en generell skrivning kring att nämnden har rätt att ta ut ersättning för borttappad eller skadad utrustning till ett självkostnadspris.

Utbildningsnämndens taxor

Utbildningsnämndens förslag på taxor 2026 innehåller en viss höjning av taxorna för uthyrning av nämndens verksamhetslokaler.

SÅM:s (Samverkan Återvinning Miljö kommunalförbund) taxor

I SÅM:s förslag till ny avfallstaxa ingår ingen generell höjning av taxan men en höjning av avgifterna inom vissa verksamhetsgrenar föreslås.

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår

- att anta kommunstyrelsens taxor (enligt bilaga 1) daterade den 4 juni samt 13 augusti 2025 att börja gälla från 1 januari 2026,
- att anta samhällsutvecklingsnämndens taxor (enligt bilaga 2) daterad den 16 juni 2025 att börja gälla från 1 januari 2026,
- att anta bygg- och miljönämndens taxor (enligt bilaga 3) daterad den 17 juni 2025 att börja gälla från 1 januari 2026,
- att anta räddningsnämndens taxor (enligt bilaga 4) daterad den 11 juni samt den 17 september 2025 att börja gälla från 1 januari 2026, samt att timtaxan för sotning och brandskyddskontroll följer entreprenörsavtal och SKRs och SSRs sotningsindex,
- att anta socialnämndens taxor (enligt bilaga 5) daterad den 17 juni 2025 att börja gälla från 1 januari 2026,
- att anta utbildningsnämndens taxor (enligt bilaga 6) daterad den 17 juni 2025 att börja gälla från 1 januari 2026,
- att anta SÅM:s (Samverkan Återvinning Miljö) taxor (enligt bilaga 7) daterad den 26 augusti 2025 att börja gälla från 1 januari 2026,
- att lagstadgade avgifter ändras löpande vid förändring.

Kommunstyrelsens allmänna utskott beslutade den 8 oktober 2025, §109, föreslå

- att anta kommunstyrelsens taxor (enligt bilaga 1) daterade den 4 juni samt 13 augusti 2025 att börja gälla från 1 januari 2026,
- att anta samhällsutvecklingsnämndens taxor (enligt bilaga 2) daterad den 16 juni 2025 att börja gälla från 1 januari 2026,
- att anta bygg- och miljönämndens taxor (enligt bilaga 3) daterad den 17 juni 2025 att börja gälla från 1 januari 2026,
- att anta räddningsnämndens taxor (enligt bilaga 4) daterad den 11 juni samt den 17 september 2025 att börja gälla från 1 januari 2026, samt att timtaxan för sotning och brandskyddskontroll följer entreprenörsavtal och SKRs och SSRs sotningsindex,
- att anta socialnämndens taxor (enligt bilaga 5) daterad den 17 juni 2025 att börja gälla från 1 januari 2026,
- att anta utbildningsnämndens taxor (enligt bilaga 6) daterad den 17 juni 2025 att börja gälla från 1 januari 2026,
- att anta SÅM:s (Samverkan Återvinning Miljö) taxor (enligt bilaga 7) daterad den 26 augusti 2025 att börja gälla från 1 januari 2026,
- att lagstadgade avgifter ändras löpande vid förändring.

Ks §180 (forts.)

Beslutsunderlag

Bilaga 1 Kommunstyrelsens förslag på taxor inklusive protokoll daterat den 4 juni och den 13 augusti 2025.

Bilaga 2 Samhällsutvecklingsnämndens förslag på taxor inklusive protokoll daterat den 16 juni 2025.

Bilaga 3 Bygg- och miljönämndens förslag på taxor inklusive protokoll daterat den 17 juni 2025.

Bilaga 4 Räddningsnämndens förslag på taxor inklusive protokoll daterat den 11 juni och den 17 september 2025.

Bilaga 5 Socialnämndens förslag på taxor inklusive protokoll daterat den 17 juni 2025.

Bilaga 6 Utbildningsnämndens förslag på taxor inklusive protokoll daterat den 17 juni 2025.

Bilaga 7 SÅMs förslag på taxor inklusive protokoll daterat den 26 augusti 2025. Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad den 30 september 2025.

Kommunstyrelsens allmänna utskotts protokoll den 8 oktober 2025, §109.

Yrkanden

Ruth Johannesson (MiG): avslag på bygg- och miljönämndens taxa enligt bilaga 3, i övrigt bifall till övriga taxor.

Propositionsordning 1

Ordföranden ställer proposition på allmänna utskottets förslag gällande bygg- och miljönämndens taxa enligt bilaga 3 och Ruth Johannessons yrkande och finner att kommunstyrelsen beslutat att bifalla kommunstyrelsens allmänna utskotts förslag.

Omröstning begärs. Följande propositionsordning godkänns.

Ja-röst för bifall till allmänna utskottets förslag gällande bygg- och miljönämndens taxa enligt bilaga 3.

Nej-röst för bifall till Ruth Johannessons (MiG) yrkande gällande bygg- och miljönämndens taxa enligt bilaga 3.

Omröstningsresultat

Ja-röster

Ylva Samuelsson (S)

Evangelos Varsamis (S)

Jonas Ericson (M)

Maria Gullberg Lorentsson (M)

Sandy Lind (WeP)

Kenneth Magnusson (C)

Lenja Sharif (L)

Stefan Nylén (SD)

Peter Gustavsson (-)

Ingebert Magnusson (S)

Gunnel Augustsson (S)

Anton Sjödel (M)

Nej-röster

Ruth Johannesson (MiG)

Bo Eriksson (MiG)

Curt Vang (MiG)

Med 12 ja-röster och 3 nej-röster har kommunstyrelsen beslutat att bifalla allmänna utskottets förslag gällande bygg- och miljönämndens taxa enligt bilaga 3.

Ks §180 (forts.)

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på allmänna utskottets förslag i övrigt och finner att kommunstyrelsen beslutat att bifalla kommunstyrelsens allmänna utskotts förslag.

Beslutet skickas till:

Kommunfullmäktige

Styrdokument
Dokumenttyp: Taxa
Beslutat av: Kommunfullmäktige
Fastställsedatum inkl. dnr: KS.2025.27
Gäller för:
Ansvarig: Enhetschef nämnd- och ärendehantering
Revideras: Årligen
Följs upp: Enheten för nämnd- och ärendehantering

Taxa för utlämnande av allmän handling

2025-05-05

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	3
2	Utlämnande av allmänna handlingar.....	3
3	Portokostnad.....	3
4	Avgifter	4
5	Särskilda avgifter i undantagsfall	5

I Inledning

Den statliga avgiftsförordningen (SFS 1992:191) ger myndigheter rätt att ta ut en avgift för kopiering av allmänna handlingar, denna rätt gäller även vid utskrifter från datasystem och andra typer av kopior av allmänna handlingar.

Taxan gäller för samtliga nämnder och styrelser inom kommunen. Dubbelsidiga kopior och utskrifter räknas som två stycken sidor.

2 Utlämnande av allmänna handlingar

Enligt tryckfrihetsförordningen har var och en rätt att ta del av kommunens allmänna handlingar. Rätten att ta del av handlingarna sker utan kostnad genom besök hos den myndighet som förvarar handlingen. Den som vill har även rätt att mot fastställd taxa få kopia av begärd handling.

Kommunen är inte skyldig att lämna ut kopia av en allmän handling i någon annan form än på papper. I vissa fall kan det vara enklare att skicka den allmänna handlingen i elektronisk form. Det är tillåtet att skicka allmänna handlingar elektroniskt i de fall myndigheten anser att det är lämpligt i det enskilda fallet och att utlämnandet kan ske i enlighet med reglerna om sekretess och GDPR.

Avgift ska tas ut för inskanning av handlingar om en beställning omfattar tio sidor eller mer, eller format större än A3. Dokument som redan finns digitalt lagrade och som myndigheten väljer att skicka med e-post är gratis.

3 Portokostnad

Vid ett utlämnande har kommunen rätt att ta ut avgift för porto, postförskott, rekommenderat brev eller annan kostnad för att förmedla den begärda handlingen till mottagaren. För bestämmande av sådan avgift gäller självkostnadsprincipen.

4 Avgifter

Avgift för kopiering av allmänna handlingar

Papperskopia	Avgift svartvitt	Avgift färg
Format A4: och A3		
1-9 sidor	Ingen avgift	Ingen avgift
10 sidor	60 kronor	60 kronor
11 eller fler sidor	6 kronor/ sida	6 kronor/sida
Format A2 420x594 mm	50 kronor/sida	150 kronor/sida
Format A1 594x841 mm	70 kronor/sida	210 kronor/sida
Format A0 841x1189 mm	100 kronor/sida	300 kronor/sida

Avgift för elektronisk kopia av allmän handling

Elektronisk kopia	Avgift
Elektroniskt lagrade dokument som kan lämnas ut i sitt befintliga skick och skickas via e-post.	Ingen avgift
Format A4 och A3:	
Inskanning av 1-9 sidor	Ingen avgift
Inskanning av 10 sidor	60 kronor
Inskanning av 11 eller fler sidor	6 kronor/sida
Inskanning format A2 420x594 mm	50 kronor/sida
Inskanning format A1 594x841 mm	50 kronor/sida
Inskanning format A0 841x1189 mm	50 kronor/sida

Avgift för avskrift/utdrag, kopia av ljud och bild på olika media

Vid utlämnande på lagringsmedium , ex. USB, tillkommer en självkostnadsavgift.

Avskrift/utdrag, kopia	Avgift
Avskrift/utdrag av allmän handling	125 kronor per påbörjad fjärdedels arbetstimme
Kopia på ljud, bild och andra digitala upptagningar	125 kronor per påbörjad fjärdedels arbetstimme
Kopia av foto, karta och ritning till USB	25 kronor/bild

5 Särskilda avgifter i undantagsfall

Undantag från denna taxa kan medges i undantagsfall. Om det uppstår misstanke att någon systematiskt undviker att betala för kopiorna genom att göra småbeställningar kan myndigheten göra en tjänsteanteckning över utlämnade kopior för att ha underlag för ett beslut om tillämpning av undantagsregeln. Vid varje beställning kan i ett sådant fall 60 kronor tas ut redan från och med den första sidan till och med den tionde och därefter med 6 kronor per sida.

Taxa för Borgerlig vigsel daterad den 9 maj 2025 (ingen förändring jämfört med föregående år)

Kommunstyrelsens taxa för borgerlig vigsel	Förslag taxa 2026 exkl. moms	Förslag taxa 2026 inkl. moms
Om någon i paret är folkbokförd i Gislaved (oavsett var i kommunen vigseln äger rum). Faktisk reseersättning tas ut om vigseln sker utanför Gislaveds kommuns gränser	avgiftsfri	avgiftsfri
En administrativ avgift tas ut om ingen i paret är folkbokförd i Gislaveds kommun	500 kr	500 kr
Om vigselförrättaren tjänstgör för annan vigselförrättare i grannkommun	avgiftsfri	avgiftsfri

Styrdokument

Dokumenttyp: Taxor

Beslutat av: Kommunfullmäktige

Fastställersedatum: 2025-xx-xx, §

Gäller för: Gislaveds kommun

Ansvarig: Mark- och exploateringschef

Revideras: Varje år, eller vid behov

Följs upp: Enheten mark och exploatering

Marktaxa Försäljning av småhustomter samt flerbostadshustomter 2026

2025-06-02

Innehållsförteckning

1	Bakgrund	3
2	Ny tomtpristaxa	3
2.1	Marktaxa för kommunala småhustomter	3
2.2	Marktaxa för kommunala flerbostadshustomter	4

I Bakgrund

Gislaveds kommun har blivit en allt mer attraktiv kommun, inte bara för nyetableringar för olika verksamheter utan även en kommun där man vill bo. Förfrågningar om att exploatera kommunens mark för bostadsändamål har ökat de senaste åren.

Kommunen tog fram bland annat Gislaveds kommun vision 2040 samt Bro till bro projektet i Anderstorp för att möjliggöra framtida exploateringar för bland annat bostäder.

Mot bakgrund av EU:s statsstödsregler "Lag (2013:388) om tillämpning av Europeiska unionens statsstödsregler" och av kommunallagens förbud att gynna enskilda näringsidkare ska försäljning av kommunal mark ske till marknadspris.

Priset på kommunens småhustomter har dock inte justerats sedan i början av 1990-talet. För att priset ska dels spegla den attraktivitet kommunen har idag, och dels för att försäljning av mark sker till marknadspris, gjordes en värdering som ligger till grund till detta förslag.

2 Ny tomtpristaxa

Tomtpristaxan för centralorterna justeras genom att ett större prisintervall skapas enligt nedan. Intervallet speglar hur marknaden ser på prissättning av bostadstomtmark på ett bättre sätt än föregående fasta taxan utan hänsyn till markens förhållande. Ett större intervall ger en möjlighet för kommunen att göra en egen värdebedömning vid varje tomt utifrån markens läge samt investeringsbehov i marken, för att sätta ett lämpligt pris som följer marknaden. En årlig översyn görs av Mark- och exploateringsavdelningen.

2.1 Marktaxa för kommunala småhustomter

Priserna nedan är angiven för varje kvadratmeter tomtarea (TA) exklusive anslutningsavgifter samt avstyckningskostnader.

Centralorterna (Gislaved, Anderstorp och Smålandsstenar)	Övriga orter
200 - 350 kr/kvm TA	50 - 200 kr/kvm TA

Kommunfullmäktige ska ha möjlighet att anta en specifik taxa för ett specifikt exploateringsområde baserat på exploateringskalkyl.

Kommunfullmäktige kan fatta beslut om avsteg från gällande taxa.

Kommunfullmäktige ger Samhällsutvecklingsförvaltningen möjlighet att fakturera markberedning till självkostnadspris separat från marktaxan.

2.2 Marktaxa för kommunala flerbostadshustomter

Priserna nedan är angiven för varje kvadratmeter bruttoarea (BTA) exklusive anslutningsavgifter samt avstyckningskostnader.

	Pris/kvm BTA* hyresrätt	Pris/kvm BTA* bostadsrätt
Centralorterna (Gislaved, Anderstorp och Smålandsstenar)	700 - 1 500 kr/kvm BTA	775 - 1 800 kr/kvm BTA
Övriga orter	350 - 575 kr/ kvm BTA	Värdebedömning görs vid behov

* Bruttoarea (BTA) är den sammanlagda arean av alla våningsplan i en byggnad. Bruttoarea är alltid omsluten av väggar och ytterväggarnas utsida räknas med.

Kommunfullmäktige ska ha möjlighet att anta en specifik taxa för ett specifikt exploateringsområde baserat på exploateringskalkyl.

Kommunfullmäktige kan fatta beslut om avsteg från gällande taxa.

Kommunfullmäktige ger Samhällsutvecklingsförvaltningen möjlighet att fakturera markberedning till självkostnadspris separat från marktaxan.

Styrdokument
Dokumenttyp: Taxor
Beslutat av: Kommunfullmäktige
Fastställsdatum:
Gäller för: Gislaveds kommun
Ansvarig: Mark- och exploateringschef
Revideras: Varje år eller vid behov
Följs upp: Enheten för mark och exploatering

Marktaxa försäljning av verksamhetstomter och arrenden 2026

2025-06-02

Innehållsförteckning

1	Bakgrund.....	3
2	Marktaxa för kommunala industritomter	3
3	Marktaxa för övriga kommunala verksamhetstomter (Handel, kontor m.fl.)	3
4	Marktaxa för arrenden	4

1 Bakgrund

Gislaveds kommun har blivit en allt mer attraktiv kommun, inte bara för nyetableringar för olika verksamheter utan även en kommun där man vill bo. Förfrågningar om mark för verksamheter och bostäder har ökat de senaste åren.

Mot bakgrund av EU:s statsstödsregler "Lag (2013:388) om tillämpning av Europeiska unionens statsstödsregler" och av kommunallagens förbud att gynna enskilda näringsidkare ska försäljning av kommunal mark ske till marknadspris.

För att priset ska dels spegla den attraktivitet kommunen har idag, och dels för att försäljning av mark sker till marknadspris, gjordes en värdering som ligger till grund till detta förslag.

FÖRSLAG TILL NY TOMTPRISTAXA

Förslaget är att tomtpristaxan för verksamhetstomterna justeras genom att ett större prisintervall skapas enligt nedan. Intervallet speglar hur marknaden ser på prissättning av verksamhetstomtmark på ett bättre sätt med hänsyn till markens förhållande samt attraktiva lägen. Ett större intervall ger en möjlighet för kommunen att göra en egen värdebedömning vid varje tomt utifrån markens läge samt investeringsbehov i marken, för att sätta ett lämpligt pris som följer marknaden.

2 Marktaxa för kommunala industritomter

Priserna nedan är angiven för varje kvadratmeter tomtarea (TA) exclusive anslutningsavgifter och avstyckningskostnader samt övriga fastighetsrättsliga kostnader.

Centralorterna (Gislaved, Anderstorp och Smålandsstenar)	Övriga orter
180 - 400 kr/kvm TA	60 - 275 kr/kvm TA

Kommunfullmäktige ska ha möjlighet att anta en specifik taxa för ett specifikt exploateringsområde baserat på exploateringskalkyl.

Kommunfullmäktige kan fatta beslut om avsteg från gällande taxa.

Kommunfullmäktige ger Samhällsutvecklingsförvaltningen möjlighet att fakturera markberedning till självkostnadspris separerat från marktaxan.

3 Marktaxa för övriga kommunala verksamhetstomter (Handel, kontor m.fl.)

Priserna nedan är angiven för varje antingen kvadratmeter tomtarea (TA) eller kvadratmeter bruttoarea (BTA) exklusive anslutningsavgifter och avstyckningskostnader samt övriga fastighetsrättsliga kostnader.

Centralorterna (Gislaved, Anderstorp och Smålandsstenar)	Övriga orter
200 - 600 kr/kvm TA	Värdebedömning görs vid behov
425 - 720 kr/kvm BTA	Värdebedömning görs vid behov

Kommunfullmäktige ska ha möjlighet att anta en specifik taxa för ett specifikt exploateringsområde baserat på exploateringskalkyl.

Kommunfullmäktige kan fatta beslut om avsteg från gällande taxa.

Kommunfullmäktige ger Samhällsutvecklingsförvaltningen möjlighet att fakturera markberedning till självkostnadspris separerat från marktaxan.

4 Marktaxa för arrenden

Enligt Jordabalken ska arrendeavgiften motsvara arrendets värde med hänsyn till arrenderättens avkastningsförmåga, arrendeavtalets innehåll och omständigheter i övrigt.

Vid jordbruks- och jakträttsavtal, tas arrendeavgiften ut enligt den av kommunfullmäktige fastställda gällande taxa vid varje tidpunkt samt indexregleras uppåt årligen från år 2021 (följer konsumentprisindex, tabell 1980=100). Arrendeavgiften för jordbruk- och jakträttsavtal är exklusive mervärdesskatt. Gällande mervärdesskatt om 25 procentenheter läggs på avgiften vid fakturering. Avgiften erläggs årligen och i förskott.

Priserna nedan är angivna i kronor/hektar och basår är 2021.

Jakt (begränsad)	75
Jakt	100
Betesmark	150
Jordbruksmark	500 Värdebedömning görs vid behov.

Övrigt arrende (anläggnings-, bostads-, samt lägenhetsarrende)	Värdebedömning görs vid behov
---	--

Styrdokument
Dokumenttyp: Taxor
Beslutat av: Kommunfullmäktige
Fastställsedatum:
Gäller för: Gislaveds kommun
Ansvarig: Mark- och exploateringschef
Revideras: Varje år eller vid behov
Följs upp: Enheten för mark och exploatering

Taxa för upplåtelse av offentlig plats i Gislaveds kommun 2026

2025-05-08

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
2	Tillstånd från Polismyndigheten	3
3	Regler	3
3.1	Taxa för torghandel	3
4	Taxa för upplåtelse av offentlig plats	5
5	Beslutsmandat	5

1 Inledning

Offentliga platser ska vara tillgängliga för allmänheten och kunna användas för många olika ändamål. Med offentlig plats menas i huvudsak gator, torg, parker och andra platser som redovisas som allmän plats i detaljplanen.

Denna taxa gäller avgifter för all upplåtelse av mark på offentlig plats som ägs av Gislaveds kommun, med stöd av Lag (1957:259) om rätt för kommun att ta ut avgift för vissa upplåtelser av offentlig plats, m.m.

2 Tillstånd från Polismyndigheten

För att få använda offentlig plats för särskilda ändamål krävs tillstånd från Polismyndigheten enligt 3 kap. 1-2 §§ Ordningslagen (1933:1617), med undantag för torghandel som sker på anvisade platser med kommunens godkännande. Det åligger nyttjaren att själv söka och bekosta polistillstånd. Ansökan ska göras skriftligt till polisen. Kommunen är remissinstans och yttrar sig över ansökan innan tillstånd lämnas.

3 Regler

Vid all upplåtelse av offentlig plats ska de av kommunfullmäktige lokala ordningsföreskrifterna, samt i förekommande fall även lokala ordningsföreskrifter för torghandel, följas. Det åligger även nyttjaren att återställa området och söka nödvändiga tillstånd (bygglov, tillstånd från Polismyndigheten, etc.)

3.1 Taxa för torghandel

1.1 A. Saluplats, med tillgång till el *	Avgift
Saluplats, grundavgift för varje torghandelstillfälle, 3 löpmeter	150 kr/plats
Avgift för varje påbörjad meter utöver 3 löpmeter	22 kr/meter

B. Saluplats, utan tillgång till el	Avgift
Saluplats, grundavgift för varje torghandelstillfälle, 3 löpmeter kr/plats	120 kr/plats
Avgift för varje påbörjad meter utöver 3 löpmeter	20 kr/meter

En saluplats kan endast bokas för 3, 6 eller 9 löpmeter.

Politiska och ideella föreningar eller organisationer utan kommersiellt syfte samt skolklasser är avgiftsbefriade.

En saluplats är 3 meter djup. De lokala ordningsföreskrifterna för torghandel samt anvisningar i avtal ska följas.

1.2 Vid bokning av fast saluplats genom avtal som tecknas om minst 6 månader i följd och minst en torgdag/vecka:

	Storlek 3 löpmeter Avgift/månad	Storlek 6 löpmeter Avgift/månad	Storlek 9 löpmeter Avgift/månad
A. Tillgång till el *	470 kr/torgdag/vecka	590 kr/torgdag/vecka	710 kr/torgdag/vecka
B. Utan tillgång till el	350 kr/torgdag/vecka	450 kr/torgdag/vecka	550 kr/torgdag/vecka

Exempel:

Saluplats inkl. el, 6 löpmeter, som bokas 3 dagar/vecka genom avtal om minst 6 månader, kostar 1 770 kr/månad.

Bokningar som tillkommer, utöver de som bokats genom avtal, debiteras enligt p 1.1.

* Följande platser med tillgång till el, debiteras enligt punkt 1.1A eller 1.2A:

Torget i Smålandsstenar

Torget i Anderstorp, den parkeringsrad där elskåpet är placerat

Köpmangatan i Gislaved

Övriga platser debiteras enligt 1.1B eller 1.2B.

1.3 Avgiften för enstaka torghandelstillfällen, enligt punkt 1.1, betalas till Gislaveds kommun av den som bokat saluplatsen via faktura ställd från Gislaveds kommun. Avgiften betalas månadsvis i efterskott. Om avbokning av saluplats inte sker före kl. 08.00 samma dag som handel ska äga rum, debiteras torghandelsplats enligt gällande taxa.

1.4 För den som genom avtal har bokat fast saluplats, enligt punkt 1.2, sker betalning månadsvis i förskott via faktura ställd från Gislaveds kommun. Avgift för fast saluplats återbetalas inte.

1.5 Uppsägning av avtal om fast saluplats kan ske till det månadsskifte som inträffar närmast månaden efter den dag uppsägning sker. Gislaveds kommun äger rätt att säga upp avtalet med omedelbar verkan om inte lokala ordningsföreskrifter för torghandel eller andra avtalade villkor följs.

4 Taxa för upplåtelse av offentlig plats

I avgifterna nedan ingår inte el, vatten eller omhändertagande av avfall.

Det åligger nyttjaren att själv söka och bekosta polistillstånd, eventuellt bygglov och andra, för upplåtelsen, erforderliga tillstånd.

2.1 Aktiviteter, marknader, evenemang eller andra kommersiella arrangemang av tillfällig karaktär på torg och andra offentliga platser:

0,5 kr/m²/dygn, minsta debitering är 500 kr/tillfälle.

2.2 Avgift för upplåtelse av Marknadsplatsen, Gislaved: 1500 kr/ dygn, första dygnet. 500 kr/dygn för efterföljande sammanhängande dygn.

2.3 Byggetableringar av olika slag

Upplag av material eller schaktmassor, uppställning av bodar, byggställningar, container eller liknande 2 kr/m²/vecka, minsta debitering är 500 kr/tillfälle.

2.4 Uteserveringar 20 kr/m²/år.

2.5 Handikapp ramper

Ingen avgift för handikapp ramper.

2.6 Gatukök, kiosker, matvagnar mm 75 kr/m²/månad i Gislaved

65 kr/m²/månad i Anderstorp och Smålandsstenar 55 kr/m²/månad i övriga orter.

2.7 Avspärrningar och trafikregleringar

Avspärrningar, trafikregleringar, skyltningar etc. som är en direkt följd av upplåtelsen, och som helt eller delvis utförs av personal på tekniska förvaltningen till faktisk kostnad.

5 Beslutsmandat

Kommunstyrelsen, eller den som kommunstyrelsen bestämt i sin delegationsordning, äger rätt att fastställa avgiften, om upplåtelsen inte kan klassificeras enligt ovan.

Kommunstyrelsen, eller den som kommunstyrelsen bestämt i sin delegationsordning, äger rätt att tolka taxan och i varje enskilt fall nedsätta eller eftergiva avgiften, samt föreskriva närmare anvisningar för upplåtelsen

Betalas inte avgift inom tid som föreskrivits i räkning debiteras dröjsmålsränta enligt räntelagen från förfallodag till dess att betalning sker.
Upplåtelse av offentlig (allmän) plats och kommunal mark är för närvarande mervärdesskattebefriad.

Ks §119

Dnr: KS.2025.27

2.4.8

Taxa för utlämnande av allmän handling**Beslut**

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att anta taxa för utlämnande av allmän handling daterad den 6 maj 2025, samt att taxan gäller från den 1 januari 2026.

Ärendebeskrivning

Allmänheten har rätt att utan avgift ta del av allmänna handlingar hos en kommun eller en myndighet. Om den som begär ut en handling däremot önskar en kopia på handlingen har kommunen rätt att ta ut en avgift.

Kommunstyrelseförvaltningen har gjort en översyn av taxan för att få den mer lättläst och informativ. Förslaget är att taxan inte förändras jämfört med 2025.

Taxan för utlämnande av allmän handling gäller för hela kommunen.

Kommunstyrelsens allmänna utskott har den 28 maj 2025 föreslagit kommunstyrelsen besluta att föreslå kommunfullmäktige besluta att anta taxa för utlämnande av allmän handling daterad den 6 maj 2025, samt att taxan gäller från den 1 januari 2026.

Beslutsunderlag

Taxa för utlämnande av allmän handling, daterad den 6 maj 2025
Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse daterad den 6 maj 2025
Kommunstyrelsens allmänna utskott den 28 maj 2025, §72

Beslutet skickas till:

Kommunfullmäktige

Ks §118

Dnr: KS.2025.93

2.4.8

Taxa för borgerlig vigsel**Beslut**

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att anta taxa för borgerlig vigsel daterad den 9 maj 2025, samt att taxan gäller från den 1 januari 2026.

Ärendebeskrivning

Sveriges kommuner ska tillhandahålla service till sina invånare om möjligheter till borgerlig vigsel, vilket också erbjuds i Gislaveds kommun.

Gislaveds kommun tar ingen avgift av de som viger sig. Många kommuner tar dock ut en administrativ avgift för vigsel, särskilt om ingen i paret är folkbokförd i kommunen. Kommunen har också rätt att ta ut ersättning för vigselförrättarens resor om vigsel sker på annan plats än vigselförrättarens tjänstelokal, som i Gislaveds kommun är Kommunhuset. Gislaveds kommun har inte tagit ut någon avgift eller ersättning för resekostnader så länge vigsel sker inom kommunens gränser.

Med bakgrund av ovanstående föreslås att vigsel i Gislaveds kommun ska vara helt avgiftsfri om någon i paret är folkbokförd i kommunen, men att ersättning för resekostnader tas ut om vigselceremonin sker utanför Gislaveds kommuns gränser, oavsett folkbokföring. En administrativ avgift för vigsel tas ut om 500 kr om ingen i paret är folkbokförd i Gislaveds kommun. Taxan föreslås därmed att vara oförändrad jämfört med 2025.

Kommunstyrelsens allmänna utskott har den 28 maj 2025 föreslagit kommunstyrelsen besluta att föreslå kommunfullmäktige besluta att anta taxa för borgerlig vigsel daterad den 9 maj 2025, samt att taxan gäller från den 1 januari 2026.

Beslutsunderlag

Förslag till taxa för borgerlig vigsel 2025, daterad den 9 maj 2025
Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse daterad den 9 maj 2025
Kommunstyrelsens allmänna utskott den 28 maj 2025, §73

Beslutet skickas till:

Kommunfullmäktige

Ks §148

Dnr: KSMEX.2025.46

Marktaxa för försäljning av småhustomter samt flerbostadshustomter**Beslut**

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att anta marktaxa för försäljning av småhustomter samt flerbostadshustomter 2026 daterad 2 juni 2025, samt att taxan ska gälla från 1 januari 2026.

Ärendebeskrivning

Gislaveds kommun har, sett över ett antal år, blivit en allt mer attraktiv kommun, för nyetableringar för olika verksamheter samt som en kommun där man vill bo och verka. Taxorna ändrades senast efter värdering från Svefa år 2021.

Inför framtagande av förslag till taxor 2026 har fastighetskonsult Svefa AB levererat ett värdeutlåtande. Underlagen visar, sett till nuvarande taxor, grund för högre taxor. Förvaltningens förslag till nya taxor utgår från detta samt vikten av att hållbar ekonomi för kommunens exploateringsprojekt.

Jämfört med 2025 har förändringar gjorts för marktaxa för småhustomter och för flerbostadshustomter inför 2026.

Kommunstyrelsens näringsutskott har den 11 juni 2025 föreslagit kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att anta marktaxa för försäljning av småhustomter samt flerbostadshustomter 2026 daterad 2 juni 2025, samt att taxan ska gälla från 1 januari 2026.

Beslutsunderlag

Värdeutlåtande avseende mark med byggrätt för flerbostadshus samt tomtmark för småhus inom Gislaveds kommun 2025-05-27

Samhällsutvecklingsförvaltningens tjänsteskrivelse daterad den 2 juni 2025

Marktaxa försäljning av småhustomter samt flerbostadshustomter daterad den 2 juni 2025

Kommunstyrelsens näringsutskott den 11 juni 2025

Yrkanden

Jonas Ericson (M) med instämmande av Marie Johansson (S), Bo Eriksson (MiG), Fredrik Sveningsson (L) och Kenneth Magnusson (C): Bifall till förslaget.

Beslutet skickas till:

Kommunfullmäktige

Ks §147

Dnr: KSMEX.2025.45

Marktaxa försäljning av verksamhetstomter och arrenden**Beslut**

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta att anta marktaxa för verksamhetstomter och arrenden 2026, daterad den 2 juni 2025, samt att taxan ska gälla från den 1 januari 2026.

Ärendebeskrivning

Gislaveds kommun har under flera år utvecklats till en alltmer attraktiv plats för nyetableringar av olika verksamheter samt som en kommun där människor vill bo och arbeta.

För ekonomisk hållbarhet i exploateringsprojekt och för att öka spridningen i taxan från lägsta till högsta nivå baserat på lokalisering, exponeringsläge, markens beskaffenhet samt om marken är förberedd eller inte, föreslår förvaltningen en förändrad taxa.

Mot bakgrund av EU:s statsstödsregler "Lag (2013:388) om tillämpning av Europeiska unionens statsstödsregler" och kommunallagens förbud mot att gynna enskilda näringsidkare, ska försäljning av kommunal mark ske till marknadspris.

Priset ska dels spegla den attraktivitet kommunen har idag, och att försäljning av mark sker till marknadspris. Tomtpristaxan för centralorterna har ett högre prisintervall än de mindre tätorterna. Intervallet speglar hur marknaden ser på prissättning av verksamhetstomtmark utan hänsyn till markens förhållande. Ett större intervall ger en möjlighet för kommunen att göra en egen värdebedömning vid varje tomt utifrån markens läge samt investeringsbehov i marken, för att sätta ett lämpligt pris som följer marknaden.

Enligt Jordabalken ska arrendeavgiften motsvara arrendets värde med hänsyn till arrenderättens avkastningsförmåga, arrendeavtalets innehåll och omständigheter i övrigt.

Exploateringsprojekt planeras, projekteras samt genomförs innan markförsäljning sker, vilket medför att projekten löper över en längre tidsperiod. Detta gör att kostnaderna som uppstår kan överstiga de generella antagna taxorna. För att möjliggöra att exploateringsprojekten ska kunna bära sig bör kommunfullmäktige kunna anta specifik taxa för exploateringsområdena.

Inför förslag till taxa 2026 har ett aktuellt värdeutlåtande levererats från fastighetskonsult Svefa. Värdering visar att Gislaveds kommun ligger på en god nivå jämfört nuvarande taxor och taxor i kringliggande kommuner.

Avseende de mindre orterna i kommunen, som exempelvis Broaryd finns inga referensobjekt gällande försäljningar och köp med, men värderingarna för de mindre orterna är avstämt mot riktvärdet i taxeringarna för rangordningen av orterna.

Ks §147 (forts.)

Jämfört med år 2025 har justeringar gjorts i taxan för verksamhetstomter och arrendetaxa med tillägg att taxan räknas upp årligen enligt konsumentprisindex (tabell 1980=100) med basår 2021.

Kommunstyrelsens näringsutskott har den 11 juni 2025 föreslagit kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att anta marktaxa för verksamhetstomter och arrenden 2026, daterad den 2 juni 2025, samt att taxan ska gälla från den 1 januari 2026.

Beslutsunderlag

Värdeutlåtande avseende industrimark samt mark med byggrätt för lokalhyreshus inom Gislaveds kommun 2025-05-27

Samhällsutvecklingsförvaltningens tjänsteskrivelse daterad den 2 juni 2025

Marktaxa försäljning av verksamhetstomter och arenden 2026, daterad den 2 juni 2025

Kommunstyrelsens näringsutskott den 11 juni 2025, §22

Yrkanden

Marie Johansson (S) med instämmande av Maria Gullberg Lorentsson (M), Sandy Lind (VVeP) och Fredrik Sveningson (L): Bifall till förslaget.

Beslutet skickas till:

Kommunfullmäktige

Ks §146

Dnr: KSMEX.2025.44

Taxa för upplåtelse av offentlig plats inom Gislaveds kommun**Beslut**

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att anta taxa för upplåtelse av offentlig plats i Gislaveds kommun, daterad den 8 maj 2025, samt att taxan gäller från 1 januari 2026.

Ärendebeskrivning

Offentliga platser ska vara tillgängliga för allmänheten och kunna användas för många olika ändamål. Med offentlig plats menas i huvudsak gator, torg, parker och andra platser som redovisas som allmän plats i detaljplanen.

Denna taxa gäller avgifter för all upplåtelse av mark på offentlig plats som ägs av Gislaveds kommun, men stöd av LAG (1957:259) om rätt att för kommuner att ta ut avgift för vissa upplåtelser av offentlig plats.

Taxan för saluplats inklusive el har höjts de senaste åren på grund av de ökade elkostnaderna. Det rörliga elpriset senaste året däremot, har sjunkit från en nivå kring 80 öre/kVh i början av 2024, till en nivå kring 30 - 40 öre/kVh i slutet av året, där det sedan in på år 2025 blivit stabilare. Sett utifrån det, och en jämförelse av taxorna i grannkommuner, står taxan för 2026 oförändrad jämfört med 2025.

Kommunstyrelsens näringsutskott har den 11 juni 2025 föreslagit kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige besluta att anta oförändrad taxa för upplåtelse av offentlig plats i Gislaveds kommun daterad den 8 maj 2025, samt att taxan gäller från den 1 januari 2026.

Beslutsunderlag

Samhällsutvecklingsförvaltningens tjänsteskrivelse daterad 2 juni 2025

Taxa för upplåtelse av offentlig plats i Gislaveds kommun 2026, daterad 8 maj 2025.

Kommunstyrelsens näringsutskott den 11 juni 2025, §21

Yrkanden

Jonas Ericson (M) med instämmande av Marie Johansson (S): Bifall till förslaget.

Beslutet skickas till:

Kommunfullmäktige

Styrdokument
Dokumenttyp: Taxa
Beslutat av: Kommunfullmäktige SUN.2025.68
Fastställsedatum inkl. dnr: 2025-10-23
Ansvarig: Samhällsutvecklingschef
Revideras: Vid behov
Följs upp: 1 gång per år

Taxa för grävtillstånd, trafikanordningsplaner, flyttning av fordon, felparkerings- och kontrollavgifter 2026

Samhällsutvecklingsnämnden

Dnr: SUN.2025.68

2025-06-05

Innehållsförteckning

1	Bakgrund.....	3
2	Inledning.....	3
3	Taxor.....	4
3.1	Grävtillstånd.....	4
3.1.1	Återställning efter grävning.....	4
3.1.2	Tvist.....	4
3.1.3	Regler.....	5
3.2	Trafikanordningsplan.....	5
3.2.1	Avtalsvite grävtillstånd och trafikanordningsplan	5
3.3	Flyttning av fordon.....	6
3.3.1	Försäljning av fordon.....	7
3.4	Taxa för felparkeringsavgifter och kontrollavgifter vid olovlig parkering.....	7
3.4.1	Lagstöd.....	8
3.4.2	Felparkeringsavgifter vid överträdelse av bestämmelser i trafikförordningen (1998:1276).....	8
3.4.3	Felparkeringsavgifter vid överträdelse av lokala trafikföreskrifter enligt 10 kap 1 § trafikförordningen (1998:1276) eller föreskrifter enligt 10 kap 14 § samma förordning.....	10
3.4.4	Kontrollavgift vid olovlig parkering på kommunal tomtmark enligt lag (1984:318) om kontrollavgift vid olovlig parkering.....	11

I Bakgrund

Detta dokument innehåller taxor om grävtillstånd, trafikanordningsplaner, flyttning av fordon, felparkeringsavgifter och kontrollavgifter, ett ansvarsområde som faller under Samhällsutvecklingsnämnden. Beslut om taxor kan dock endast tas av kommunfullmäktige.

Taxor är avgifter som kommunen tar ut för att finansiera men framförallt upprätthålla viktiga samhällsfunktioner och verksamheter. Taxeunderlag ska, enligt kommunfullmäktiges planerings- och uppföljningsprocess, förberedas av varje ansvarige nämnd i juni och fastställs av kommunfullmäktige i november.

2 Inledning

Denna taxa omfattar taxor inom verksamhetsområden grävtillstånd, trafikanordningsplaner, flyttning av fordon, felparkeringsavgifter och kontrollavgifter. Här finns t.ex. taxa för grävtillstånd i de fall grävning sker helt eller delvis i allmän platsmark där kommunen är huvudman eller i mark som är att likställa med detta. Kopplat till den typen av arbeten uppstår också ofta behov av trafikanordningsplaner.

Flyttning av fordon ska göras på bekostnad av den som äger det övergivna eller långtidsparkerade fordonet, och därför är även den taxan inrymd i detta taxedokument.

När det gäller parkeringsanmärkningar för felparkering inom Gislaveds kommun behöver det finnas en taxa för att kunna utfärda dessa. För felparkering inom kommunal tomtmark (kvartersmark) behöver det finnas en taxa för att kunna utfärda en kontrollavgift.

Ingen av taxorna i detta dokument omfattas av mervärdesskatt, varför moms inte ska påföras avgifterna.

3 Taxor

3.1 Grävtillstånd

För att täcka kostnader för Gislaveds kommuns arbeten, med tillståndsgivning av ansökningar om grävtillstånd och besiktning av de samma, ska sökande betala avgifter enligt denna taxa. Att ta ut en avgift för att täcka självkostnaden för kommunens tjänster har stöd i Kommunallagen (1991:900) 8 kap. 3 § b till c.

Ansökan grävtillstånd	Avgift
Granskning av ansökan	800 kr/påbörjad timme
Byggmöte samt för-, efter och slutbesiktning	800 kr/påbörjad timme
Max kostnad för administration av grävtillstånd (gäller avgifter per timme)	15 000 kr
Avgift vid påbörjad schakt utan grävtillstånd (gäller ej akuta åtgärder)	20 000 kr/kalenderdag
Nedtagning av standardträd inkl. plantering på ny plats	Offereras
Skada på avtalsskyddade träd	40 000 kr/träd

3.1.1 Återställning efter grävning

Kommunen tar ut en avgift för återställning av ytbeläggning efter avslutad grävning. Avgiften motsvarar kommunens självkostnadspris med ett påslag om 50 %.

Minimidebitering är 5 000 kr per anmälan.

3.1.2 Tvist

En eventuell tvist vid tillämpning av denna taxa ska avgöras i svensk allmän domstol.

3.1.3 Regler

Samhällsutvecklingsnämnden äger rätt att tolka taxan och i varje enskilt fall nedsätta eller eftergiva avgiften, samt föreskriva närmare anvisningar för grävtillstånd. Betalas inte avgift inom tid som föreskrivits i faktura debiteras dröjsmålsränta enligt räntelagen från förfallodag till dess att betalning sker.

3.2 Trafikanordningsplan

För att täcka kostnader för Gislaveds kommuns arbeten, med granskning av ansökningar om trafikanordningsplan (TA-plan) och utfärdande av föreskrifter i enlighet med 10 kap. 14 § trafikförordningen (1998:1276), ska sökande betala avgifter enligt denna taxa. Att ta ut en avgift för att täcka självkostnaden för kommunens tjänster har stöd i Kommunallagen (1991:900) 8 kap. 3 § b till c.

Ansökan TA-plan	Avgift
Granskning av ansökan	800 kr/påbörjad timme
Föreskrifter enligt 10 kap 14 § trafikförordningen	600 kr/påbörjad timme
Max kostnad för administration av TA-plan (gäller avgifter per timme)	10 000 kr
Avgift vid påbörjat arbete utan granskad TA-plan (gäller ej akuta åtgärder)	20 000 kr/kalenderdag

3.2.1 Avtalsvite

I de fall sökanden av grävtillstånd och trafikanordningsplan (TA-plan) brister i säkerhet eller inte följer villkor i tillstånd ska kommunen ha möjlighet att utfärda vite. Vite i detta fall utgörs av avtalsvite som ska framgå från det avtal som parterna har tecknat.

Kategori	Vite
Grävstillstånd	Minst 5 000 kr/vecka
Trafikanordningsplan	Minst 5 000 kr/vecka

3.3 Flyttning av fordon

Avgifterna för flyttning av fordon tas ut med stöd av lagen (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall (LFF) och förordningen (1982:198) om flyttning av fordon i vissa fall (FFF). Fordonets ägare definieras i 1 § första stycket 4 LFF och denne är skyldig att ersätta kostnaden för flyttningen och de övriga åtgärder som vidtagits med stöd av LFF och FFF enligt 7 § samma lag.

Ersättningsskyldighet föreligger inte, om fordonets ägare gör sannolikt att fordonet fränhäfts denne genom brott.

Vid begäran om flyttning från annans mark tar kommunen istället ut avgift från den som begärt flytten enligt 7 § tredje stycket LFF.

Åtgärd	Avgift
Transport av fordonet	Faktisk kostnad
Förvaring av fordonsvrak i avvaktan på att det undanskaffas	Faktisk kostnad
Skrotning eller undanskaffande på annat sätt av fordonsvrak	Faktisk kostnad
Förvaring och tillsyn av fordonet på särskild uppställningsplats	Faktisk kostnad
Värdering av fordonet	Faktisk kostnad
Försäljning av fordonet	Faktisk kostnad

Där det i tabellen står "Faktisk kostnad" menas de faktiska kostnader som drabbar kommunen i form av dagens rådande avgift för skrotning, bärning, förvaring, värdering och försäljning. Det är alltså den externa utförarens faktiska pris som debiteras.

3.3.1 Försäljning av fordon

När ett fordon sålts ska betalningen tillgodoräknas fordonets ägare genom avräkning mot kommunens kostnader samt i förekommande fall samtliga fordonsrelaterade skulder som fordonsägaren är betalningsansvarig för. Eventuellt kvarvarande belopp ska betalas ut till fordonets ägare.

Om fordonets ägare inte kan nås eller är okänd ska kvarvarande belopp istället nedsättas hos Länsstyrelsen i enlighet med lag (1927:56) om nedsättning av pengar hos myndighet.

3.4 Taxa för felparkeringsavgifter och kontrollavgifter vid olovlig parkering

Felparkeringsavgifter avser överträdelse av bestämmelser i trafikförordningen (1998:1276), i föreskrifter enligt 10 kap. 14 § trafikförordningen (1998:1276) eller i lokala trafikföreskrifter. Kontrollavgift kan utfärdas vid olovlig parkering på kommunal eller privat tomtmark.

Den taxa för kontrollavgift som avses i detta taxedokument gäller kontrollavgift på kommunalägd tomtmark.

I parkeringssammanhang stöter man på två olika begrepp; gatumark och tomtmark. Gatumark är ofta allmän plats, gata eller torg. Tomtmark kan vara privat mark, avgränsade markparkeringar eller parkeringshus/garage. Även kommunen äger tomtmark, där ytan kan vara upplåten för parkering.

De två typerna av mark regleras av två olika lagstiftningar. Gatumarken regleras av offentligrättslig lagstiftning och tomtmarken av civilrättslig lagstiftning. Det innebär att det blir två olika förfaringssätt vid olovlig/felaktig parkering.

Om man parkerar felaktigt på gatumark delas en parkeringsanmärkning ut av en polisman eller en parkeringsvakt som har ett förordnande från kommunen. Vid felparkering på tomtmark kan kontrollavgift utfärdas. Kontrollavgiften får aldrig överstiga kommunens beslutade nivåer om felparkeringsavgift.

Enligt förordning (1976:1128) om felparkeringsavgift får felparkeringsavgiftens storlek fastställas till lägst 75 och till högst 1 300 kr.

3.4.1 Lagstöd

Lag (1976:206) om felparkeringsavgift.

Förordning (1976:1128) om felparkeringsavgift.

Lag (1984:318) om kontrollavgift vid olovlig parkering

3.4.2 Felparkeringsavgifter vid överträdelse av bestämmelser i trafikförordningen (1998:1276)

Stannat eller parkerat fordon

Överträdelse enligt punkt		Lagrum	Taxa
01	på allmän plats inom tätbebyggt område som är terräng	3 kap 48 §	900 kr
02	på gång- eller cykelbana	3 kap 48 §	900 kr
03	mot färdriktningen	3 kap 52 §	900 kr
04	på eller inom ett avstånd av 10 m före ett övergångsställe, en cykelpassage eller en cykelöverfart	3 kap 53 §	900 kr
05	i en vägkorsning eller inom ett avstånd av 10 m från korsande körbanas närmaste ytterkant	3 kap 53 §	900 kr
06	i ett körfält eller en körbana för fordon i linjetrafik m.fl.	3 kap 53 §	900 kr
07	för annat ändamål än på- eller avstigning på hållplats, ändamålsplats eller ladd plats	3 kap 54 §	900 kr
08	för annat ändamål än på-eller avstigning på plats avsedd för viss trafikantgrupp eller visst fordonsslag	3 kap 54 §	1 200 kr
09	enligt antecknad överträdelse		900 kr

Parkerat fordon

Överträdelse enligt punkt		Lagrum	Taxa
20	med något hjul utanför en uppställningsplats eller annan markering	3 kap 49 §	600 kr
21	längre tid än 24 timmar i följd på vardagar, utom vardag före söndag- och helgdag	3 kap 49a §	600 kr
22	utan att giltig parkeringsbiljett eller motsvarande är synlig och läsbar	3 kap 49a §	600 kr
23	utan att tiden på parkeringsskiva eller motsvarande har ställts in eller utan att angivelsen är synlig och läsbar	3 kap 49a §	600 kr
24	framför en infart till en fastighet eller så att fordonstrafik till eller från fastigheten väsentligen försvåras	3 kap 55 §	900 kr
25	på en huvudled	3 kap 55 §	900 kr
26	på en gångata eller inom ett gångfartsområde	8 kap 1 §	900 kr
27	på en cykelgata	8 kap 1a §	900 kr
28	enligt antecknad överträdelse		600 kr

3.4.3 Felparkeringsavgifter vid överträdelse av lokala trafikföreskrifter enligt 10 kap 1 § trafikförordningen (1998:1276) eller föreskrifter enligt 10 kap 14 § samma förordning

Stannat eller parkerat fordon

Överträdelse enligt punkt		Taxa
30	inom område där fordon inte får stannas eller parkeras	900 kr
31	på plats där fordon inte får stannas eller parkeras	900 kr
33	enligt antecknad överträdelse	900 kr

Parkerat fordon

Överträdelse enligt punkt		Taxa
34	inom område där fordon inte får parkeras	900 kr
35	på plats där fordon inte får parkeras	900 kr
37	på fel sida av vägen enligt bestämmelser om datumparkering	600 kr
38	längre än tillåten tid	600 kr
39	utan att visa att avgift eller motsvarande är betald	600 kr
41	utan att parkeringsskiva eller motsvarande har använts	600 kr
42	enligt antecknad överträdelse	600 kr

3.4.4 Kontrollavgift vid olovlig parkering på kommunal tomtmark enligt lag (1984:318) om kontrollavgift vid olovlig parkering

De avgiftsnivåer som anges i taxan om felparkering enligt ovan, ska tillämpas även vid utfärdande av kontrollavgift vid olovlig parkering av fordon på kommunal tomtmark.

Styrdokument
Dokumenttyp: Taxa
Beslutat av: Kommunfullmäktige SUN.2025.68
Fastställsedatum: 2025-10-23
Ansvarig: Samhällsutvecklingschef
Revideras: Årligen eller vid behov
Följs upp: Avdelningen styr och stöd

Taxa kultur, fritid och folkhälsa 2026

Samhällsutvecklingsnämnden

Dnr: SUN.2025.68

2025-06-02

Innehållsförteckning

1	Bakgrund.....	4
2	Inledning.....	4
2.1	Demografisk förändring och påverkan.....	4
2.2	Rättvisa och kostnadstäckning.....	4
2.3	Momsregler.....	5
3	Gemensamma bestämmelser.....	5
3.1	Åldersindelning och målgrupper.....	5
3.2	Syskonrabatt.....	6
3.3	Flerkursrabatt.....	6
4.	Avgifter (taxa) för kulturavdelningen.....	6
4.1	Teater- och scenverksamhet.....	6
4.2	Entrébelagda arrangemang.....	6
4.3	Passagebricka.....	6
4.4	Utlån av tältbastu.....	6
4.5	Ersättning vid förlust eller skada.....	7
4.6	Försenings- och avbokningsavgifter.....	7
4.7	Fjärrlån.....	8
4.8	Bibliotekstjänster.....	8
4.9	Musikskola.....	8
5.	Avgifter (taxa) för Fritid och folkhälsa.....	9
5.1	Simhallar och tempererade utomhusbad.....	9
5.2	Uthyrning – Simhall till bidragsberättigade föreningar.....	10
5.3	Uthyrning – Simhall övriga (ej bidragsberättigade).....	10
5.4	Tilläggskostnader och villkor vid uthyrning av simhall.....	10
5.5	Hälsolyftet (inklusive bad).....	11
5.6	Bowling.....	11
5.7	Idrottshallar och planer för bidragsberättigade föreningar.....	12
5.8	Idrottshallar och planer för övriga (ej bidragsberättigade).....	12
5.9	Tilläggskostnader vid uthyrning utanför ordinarie öppettider.....	12
5.10	Förråd.....	12
5.11	Lägerlogi Gisle sportcenter.....	12
5.12	Ishall.....	13

5.13 Uthyrning av Ishall för bidragsberättigade föreningar.....	13
5.14 Uthyrning av Ishall för ej bidragsberättigade.....	13
5.15 Tilläggskostnader och villkor för uthyrning av ishall.....	13
5.16 Uthyrning av utomhusanläggning till bidragsberättigad förening.....	14
5.17 Uthyrning av utomhusanläggning till ej bidragsberättigade.....	14
5.18 Föreningslokaler som hyrs på årsbasis.....	14
5.19 Hälsocenter.....	14

I Bakgrund

Detta dokument beskriver de avgifter (taxor) som gäller för fritids-, folkhälso- och kulturverksamheter i Gislaveds kommun. Verksamheterna hör till samhällsutvecklingsnämndens ansvarsområde.

Det är kommunfullmäktige som beslutar om taxorna.

Avgifterna tas ut för att möjliggöra fortsatt drift och utveckling av viktiga aktiviteter och tjänster. Förslag till nya taxor tas fram av nämnden i juni och beslutas av kommunfullmäktige under hösten samma år.

2 Inledning

Dokumentet innehåller förslag på taxor för år 2026. Det omfattar avgifter för exempelvis simhallar, idrottsanläggningar, Hälsolyftet (gym), bibliotek, musikskola, teater, dans och föreningslokaler.

Syftet är att ge en samlad, tydlig och rättvis översikt över vad olika aktiviteter och lokaler kostar att använda.

2.1 Demografisk förändring och påverkan

Kommunens befolkning minskar enligt prognoser, särskilt i åldersgruppen 0–19 år, medan antalet invånare över 65 år ökar. Detta påverkar kommunens ekonomi eftersom skatteintäkterna minskar, samtidigt som behoven bland äldre växer. Det innebär att kommunen behöver anpassa sina verksamheter och tjänster för att kunna klara sitt uppdrag även i framtiden.

Från år 2026 tillämpas en ny riktålder för pension på 67 år, enligt beslut i riksdagen. Det påverkar när invånare kan ta ut allmän pension och har betydelse för kommunens planering kring seniorverksamhet och pensionärsrabatter.

2.2 Rättvisa och kostnadstäckning

För att kommunens taxor ska vara rättvisa och hållbara utgår vi från en fördelningsnyckel mellan vuxna, barn och pensionärer. Det innebär att deltagaravgifter subventionernas med cirka 30 % för en pensionär och cirka 50 % för ett barn jämfört med en vuxen. Denna fördelningsnyckel har börjat användas och kommer utvecklas under 2027.

Målet är att taxorna ska vara:

- **Rättvisa** i förhållande till kostnader, åldersgrupp och deltagandegrad
- **Likvärdiga** mellan olika aktiviteter inom kultur, fritid och folkhälsa
- **Hållbara** utifrån kommunens ekonomiska förutsättningar

Inför 2026 års taxa har avgifterna justerats i syfte att undvika orättvisa skillnader mellan aktivitet, ålder och kostnad. Detta för att förenkla, skapa överskådlighet och möjliggöra fortsatt tillgång till kommunens verksamheter för alla invånare.

2.3 Momsregler

För verksamhet inom kultur, fritid och folkhälsa gäller normalt följande:

- 25 % moms tillämpas på de flesta uthyrningar, tjänster och försäljningsverksamhet.
- 6 % moms kan förekomma vid exempelvis biljettförsäljning till kulturarrangemang.

Vissa verksamheter kan vara momsbefriade enligt mervärdesskattelagen (1994:200), exempelvis när de är av ideell karaktär.

Exempelvis:

- entréavgift till idrottsevenemang
- deltagaravgifter till idrottstävlingar
- tjänster som har ett nära samband eller är nödvändiga för att kunna utöva idrott på en idrottsanläggning. Det kan till exempel vara tillgång till redskap och uthyrning av baddräkter, handdukar, skridskor och racketar som sker genom anordnaren av idrottstjänsten.

3 Gemensamma bestämmelser

3.1 Åldersindelning och målgrupper

För att säkerställa likabehandling gäller följande åldersgrupper vid prissättning av avgifter i samtliga verksamheter:

Barn: 0–12 år

Ungdom: 13–19 år

Unga vuxna: 20–25 år

Vuxna: 26–66 år (i vissa fall vuxen från 20 år, se repsktive tabell)

Pensionärer: 67 år och äldre (enligt riktålder från 2026)

3.2 Syskonrabatt

För att öka tillgängligheten för flerbarnsfamiljer gäller följande rabattnivåer: 100 kr rabatt för det andra barnet 200 kr rabatt per barn för tredje barnet och efterföljande syskon

Rabatten gäller per termin och per kursverksamhet, exempelvis musikskola och dans.

3.3 Flerkursrabatt

Reducerat pris kan ges vid deltagande i flera kurser inom samma verksamhet (exempelvis om ett barn deltar i både dans och teater). Flerkursrabatt beslutas av ansvarig verksamhet och med hänsyn till tillgången på kursplatser.

4. Avgifter (taxa) för kulturavdelningen

4.1 Teater- och dansverksamhet

Aldersgrupp	Aktivitet	Taxa 2026
6-12 år	Teater/Dans (termin)	500 kr
13-19 år	Teater/Dans (termin)	500 kr
20-25 år	Teater/Dans (termin)	650 kr
26-66 år	Per lektion (60–90 min)	175 kr
67+ (pensionärer)	Per lektion eller kurs	150 kr

4.2 Entrébelagda arrangemang

Pris för entré sätts individuellt för varje föreställning eller arrangemang och baseras på innehåll, målgrupp och kostnadsbild.

4.3 Passagebricka

Avgift vid borttappad eller ej återlämnad passagebricka: **100 kr**.

Gäller vid samtliga anläggningar där passagebricka används. Avgiften är en självkostnadsavgift och ska täcka administrativa kostnader.

Förlust av llocknyckel **300 kr**.

4.4 Utlån av tältbastu

Utlån av tältbastu: **100 kr/gång** i administrationsavgift.

Brukaren är ersättningsskyldig vid skada, förlust eller misskötsel av bastun eller dess delar.

4.5 Ersättning vid förlust eller skada

Ersättning debiteras för material och utrustning som förlorats eller skadats i samband med användning inom kommunens verksamheter. Detta gäller exempelvis bibliotekslån, hyrd utrustning eller spelmaterial (se respektive avsnitt, t.ex. bibliotek och bowling).

- **För nyare material:**

Ersättning utgår enligt aktuellt inköpspris.

- **För äldre material:** Ersättning baseras på schablonbelopp, fastställda av respektive verksamhet. Med *äldre material* avses medier som är äldre än innevarande år plus två år, baserat på inköpsdatum. Den exakta tillämpningen och avgränsningen framgår av gällande låneregler.

Syftet är att säkerställa återanskaffning och fortsatt tillgång till gemensamma resurser för alla användare.

Borttappat eller förstört	Nytt	Äldre än 2 år
Brädspel, filmer & TV spel	Inköpspris	300 kr
Böcker ljudböcker & CD	Inköpspris	200 kr
Pocketböcker & tidskrifter	Inköpspris	50 kr
Lånekort	30 kr	

4.6 Försenings- och avbokningsavgifter

Vid utebliven närvaro eller sen avbokning tas en avgift ut enligt följande:

- Avbokning mindre än 48 timmar före bokad tid: 50 % av avgiften debiteras.
- Gäller bokningar av lokaler, kurser och andra tidsbundna aktiviteter.

Syftet är att minska tomma tider, förbättra planeringen och möjliggöra deltagande för andra användare.

4.7 Fjärrlån

Beställning av fjärrlån: 30 kr per beställning

Kopior av artiklar eller kapitel: Minst 100 kr per artikel/kapitel
(beroende på leverantörens villkor)

Förseningsavgift: 10 kr per dag

Borttappat fjärrlån: Ersättningskostnad enligt det långivande bibliotekets
taxa + Administrationsavgift: 200 kr

4.8 Bibliotekstjänster

Samtliga priser anges i kronor (kr), inklusive moms.

- Kopiering A4, svartvitt: 2 kr per sida
- Kopiering A4, färg: 5 kr per sida
- Kopiering A3, svartvitt: 4 kr per sida
- Kopiering A3, färg: 10 kr per sida
- Fax inom Sverige: 5 kr + 2 kr per sida
- Fax utanför Sverige: 10 kr + 2 kr per sida
- Mottagning av fax: 2 kr per sida

4.9 Musikskola

Följande avgifter gäller per termin och anges inklusive moms:

- **Individuell undervisning (15–20 min/lektion):** 700 kr
- **Individuell undervisning (30–40 min/lektion):** 900 kr
- **Suzukiundervisning:** 1 000 kr
- **Vuxenundervisning (i mån av plats):** 1 750 kr
- **Instrumenthyra:** 200 kr per termin
- **Kör, drill och orkester:** Avgiftsfritt

Observera:

- Avgiften börjar gälla efter tredje lektionstillfället. Avgiften återbetalas inte om eleven avbryter deltagandet efter detta.
- Kostnader för noter, strängar och rör tillkommer och bekostas av deltagaren.

5. Avgifter (taxa) för Fritid och folkhälsa

Vid exceptionella situationer kan behov av särskild **GGVV-taxa** (samverkan mellan Gislaved, Gnosjö, Vaggeryd, Värnamo) uppstå.

Detta gäller t.ex. om en anläggning tillfälligt stängs och träningsmöjligheter behövs i grannkommun.

5.1 Simhallar och tempererade utomhusbad

Målgrupp	Pris 2026 exkl. moms	Pris 2026 inkl. moms
Barn (0–8 år)*	Avgiftsfritt	Avgiftsfritt
Ungdom (9–19 år)	30 kr	30 kr
Vuxna (20–66 år)	60 kr	60 kr
Pensionärer (67+)	45 kr	45 kr
Familj** (max 5)	150 kr	150 kr
I0-kort, ungdom (13–19 år)	275 kr	275 kr
I0-kort, vuxen (20–66 år)	550 kr	550 kr
I0-kort, pensionär (67+)	400 kr	400 kr
Årskort, ungdom (9–19 år)	750 kr	750 kr
Årskort, vuxen (20–66 år)	2 000 kr	2 000 kr
Årskort, pensionär (67+)	1 300 kr	1 300 kr
Årskort, familj* (max 5)	2 500 kr	2 500 kr
Kursavgift, vuxen/pensionär (per kurs)	1 000	1 000
Kursavgift, barn (per kurs) (från 5 år – momsfrött)	440 kr/550 kr	440 kr/550 kr
Kursavgift, babysim (per kurs)	750	930
Vattengympa, utöver entréavgift (per termin, 10 ggr)	400	400
Vattengympa, utöver entréavgift (per tillfälle)	60	60
Vattensimprov	250 kr	250 kr

* För barn som inte är simkunniga gäller att åldersgränsen för avgiftsfri entré i vixens sällskap är upp till och med 9 år.

** Familj: 2 vuxna och 3 barn eller 1 vuxen och 4 barn

5.2 Uthyrning – Simhall till bidragsberättigade föreningar

Objekt	Pris 2026
50 meter bana/stor bassäng (per timme)	80 kr
50 meter bana/stor bassäng, senior (per timme)	120 kr
25 meter bana/liten bassäng (per timme)	50 kr
25 meter bana/liten bassäng, senior (per timme)	80 kr
Hel simhall (per timme)	500 kr

5.3 Uthyrning – Simhall övriga (ej bidragsberättigade)

Objekt	Pris 2026
50 meter bana/stor bassäng (per timme)	350 kr
25 meter bana/liten bassäng (per timme)	250 kr
Hel simhall (per timme)	1 300 kr
Gislebadet: barnkalas entré samt serviceavgift.	40 kr/barn (fix av bord samt dukning, tilltugg ordnas av kund)

5.4 Tilläggskostnader och villkor vid uthyrning av simhall

Badmästare

- Ordinarie öppettider: 800 kr/timme
- Utanför ordinarie öppettider: 1 200 kr/timme och per badmästare

Publikarrangemang med entréavgift

- Ordinarie hyrestaxa för bana/hall gäller
- Vid behov av extra personal: 800 kr/timme och per medarbetare

Avbokningsregler

- Vid avbokning senare än 48 timmar före bokad tid debiteras 50 % av totala priset
- Avbokning måste ske senast 48 timmar innan bokad tid för att undvika avgift

5.5 Hälsolyftet (inklusive bad)

Målgrupp	Pris 2026 exkl. moms	Pris 2026 inkl. moms
Vuxen (26–66 år)	3 000 kr	3 000 kr
Ungdom (15–19 år)	1 300 kr	1 300 kr
Unga vuxna (20-25 år)	1 500 kr	1 500 kr
Pensionärer (67+)	2 100 kr	2 100 kr
Halvårskort, vuxen	1 800 kr	1 800 kr
Halvårskort, ungdom (15–19 år)	900 kr	900 kr
Halvårskort, unga vuxna (20-25 år)	1 050 kr	1 050 kr
Halvårskort, pensionärer (67+)	1 450 kr	1 450 kr
Studerande (med Mecenatkort)	500 kr	500 kr

5.6 Bowling

Målgrupp	Pris 2026 exkl. moms	Pris 2026 inkl. moms
Vuxen (20-66 år) (vardag t.o.m. 17:00)	200 kr	200 kr
Vuxen och pensionär (efter 17:00 vardag + helg)	240 kr	240 kr
Pensionär (67+) (vardag t.o.m. 17:00)	120 kr	120 kr
Barn och ungdom till 19 år	100 kr	100 kr
Barn skollov (per timme)	80 kr	80 kr
Årskort vuxen (20-66 år)	2 000 kr	2 000 kr
Årskort barn och ungdom upp till 19 år	1 200 kr	1 200 kr
Årskort Pensionärer (67+)	1 600 kr	1 600 kr
Förvaringsskåp (per säsong)	300 kr	300 kr
Klottvätt per tillfälle	150 kr	150 kr
Barnkalas (per barn inkl. skor/fika)	110 kr	110 kr

Per bana (per timme)	80 kr	80 kr
Hel hall (per timme)	120 kr	120 kr

5.7 Idrottshallar och planer för bidragsberättigade föreningar

Lokal/Ålder	Pris 2026 exkl. moms	Pris 2026 inkl. moms
Stor hall (per timme)	80 kr	80 kr
Stor hall Seniorer	120 kr	120 kr
Halv/liten hall (per timme)	50 kr	50 kr
Halv/liten hall (per timme) Seniorer	80 kr	80 kr
Motionsrum, (per timme)	50 kr	50 kr
Omklädningsrum (per timme)	50 kr	50 kr
Konferensrum kväll/helg (Gisle och Nordin)	50 kr	50 kr

5.8 Idrottshallar och planer för övriga (ej bidragsberättigade)

Lokal övriga	Pris 2026
Stor hall (per timme)	250 kr
Halv/liten hall (per timme)	150 kr
Motionsrum (per timme)	120 kr
Motionsrum , delat nyttjandet	50 kr
Konferensrum kväll/helg (Gisle och Nordin)	150 kr

5.9 Tilläggskostnader vid uthyrning utanför ordinarie öppettider

- Vid uthyrning av hall/bana utanför ordinarie öppettider debiteras personalkostnad om 1 200 kr per timme och per medarbetare, samt eventuell städkostnad.
- Föreningstaxa gäller endast under ordinarie öppettider.

5.10 Förråd

Målgrupp	Pris 2026 exkl. moms	Pris 2026 inkl. moms
Stort förråd/eget rum	500 kr	500 kr
Litet förråd/galler	200 kr	200 kr

5.11 Lägerlogi Gisle sportcenter

Målgrupp	Pris 2026 exkl. moms	Pris 2026 inkl. moms
Per person och påbörjat dygn	60 kr	60 kr

5.12 Ishall

Målgrupp	Pris 2026 exkl. moms	Pris 2026 inkl. moms
Vuxna (20–66 år, övriga)	1 300 kr	1 300 kr
Korplag, lokalt	500 kr	500kr

5.13 Uthyrning av Ishall för bidragsberättigade föreningar

Lokal och Målgrupp	Pris 2026 exkl. moms	Pris 2026 inkl. moms
Hel ishall (per timme)	80 kr	80 kr
Hel ishall Pensionärer (67+)	120 kr	120 kr
Hel ishall (övriga)	1 300 kr	1 300 kr

5.14 Uthyrning av Ishall för ej bidragsberättigade

Lokal och Målgrupp	Pris 2026 exkl. moms	Pris 2026 inkl. moms
Hel ishall (per timme)	1 300 kr	1 300 kr
Hel ishall Lokalt Korplag	500 kr	500 kr

5.15 Tilläggskostnader och villkor för uthyrning av ishall

- Korplag anslutet till seriespel för mjukhockey
- **Avbokningsavgift:** 50 % av hyran debiteras vid avbokning senare än 48 timmar före bokad tid.
- **Publikarrangemang med entréavgift:** Ordinarie hyrestaxa för bana/hall gäller.
- **Extra personal:** Vid behov debiteras 800 kr per timme och per medarbetare.
- **Ordinarie öppettid:** Föreningstaxa gäller endast under ordinarie öppettider.
- **Uthyrning utanför ordinarie öppettider:** Debiteras med personalkostnad och eventuell städkostnad.

5.16 Uthyrning av utomhusanläggning till bidragsberättig förening

Objekt	Pris 2026
Gräsplan (per timme)	80 kr
Gräsplan, senior (per timme)	120 kr
Konstgräsplan, 7-manna ¹⁰ (per timme)	250 kr
Konstgräsplan, 11-manna ¹⁰ (per timme)	400 kr
Konstgräsplan, 7-manna ungdom ¹⁰ (0–19 år ¹¹) (per timme)	150 kr
Konstgräsplan, 11-manna ungdom ¹⁰ (0–19 år) (per timme)	200 kr

¹⁰ Gäller perioden 1 november – 30 april. Övrig tid se gräsplan.

5.17 Uthyrning av utomhusanläggning till ej bidragsberättigade

Objekt	Pris 2026
Gräsplan (per timme)	250 kr
Konstgräsplan, 7-manna & ¹⁰ (per timme)	350 kr
Konstgräsplan, 11-manna & ¹⁰ (per timme)	600 kr

¹⁰ Gäller perioden 1 november – 30 april. Övrig tid se gräsplan.

5.18 Föreningslokaler som hyrs på årsbasis

Anderstorp:

Förening	Pris 2026
Anderstorps Skytteklubb	10 000 kr
Gymnastikföreningen Gnistan	23 000 kr

Gislaved:

Förening/Lokal	Pris 2026
Gislaveds Skridskoklubb - Kansli lokal i Gislärinken	10 000 kr
Användande av tvättmaskiner	2 000 kr
Cafeteria med bredvidutrymmen	Avgiftsfri
Gislaveds Skytteklubb	10 000 kr
Gymnastikföreningen Vigör (Centrumhallen)	50 000 kr
Gislaved-Anderstorp Muay Thai (Centrumhallen)	30 000 kr

5.19 Hälsocenter

Tjänst	Pris 2026
Deltagaravgift/sex månader	800 kr
Förlängning deltagare/tre månader	400 kr

Styrdokument
Dokumenttyp: Taxa
Beslutat av: Kommunfullmäktige SUN.2025.68
Fastställsedatum: 2025-10-23
Ansvarig: Samhällsutvecklingschef
Revideras: Årligen eller vid behov
Följs upp: Avdelningen för styr och stöd

Taxa måltidsverksamhet 2026

Samhällsutvecklingsnämnden

Dnr: SUN.2025.68

2025-05-26

Innehållsförteckning

1 Bakgrund.....3

2 Inledning.....3

3 Måltidsdistribution, specialkost..... 3

4 Måltidskostnad, korttidsplats och växelvård.....3

5 Måltidskostnad, dagverksamhet.....4

6 Matpriser för besökande (närstående och personal) på
Samhällsutvecklingsnämnden restauranger.....4

7 Matabonnemang, måltider på vård-och omsorgsboende.....5

I Bakgrund

Detta dokument innehåller taxor om måltider inom kommunal verksamhet, ett ansvarsområde som faller under Samhällsutvecklingsnämnden. Beslut om taxor kan dock endast tas av kommunfullmäktige.

Taxor är avgifter som kommunen tar ut för att finansiera men framförallt upprätthålla viktiga samhällsfunktioner och verksamheter. Taxeunderlag ska, enligt kommunfullmäktiges planerings- och uppföljningsprocess, förberedas av varje ansvarige nämnd i juni och fastställs av kommunfullmäktige i november.

2 Inledning

Taxan för måltidsavdelningen gäller endast externa avgifter riktade till invånare. Samtliga är reglerade med justering för KPI (Konsument Pris Index) 2026 enligt grundrutinen.

3 Måltidsdistribution, specialkost

	Taxa 2026 exkl. moms	Taxa 2026 inkl. moms
Matdistribution, specialkost	77 kr +*	77 kr +*

*+ justering med KPI inför 2026

4 Måltidskostnad, korttidsplats och växelvård

	Taxa 2026 exkl. moms	Taxa 2026 inkl. moms
Korttidsplats/ växelvård matkostnad/dygn, vuxen från 20 år	161 kr +*	161 kr +*

*+ justering med KPI inför 2026

5 Måltidskostnad, dagverksamhet

	Taxa 2026 exkl. moms	Taxa 2026 inkl. moms
Kost vid dagverksamhet för personer med demenssjukdom, lunch	77 kr +*	77 kr +*
Kost vid dagverksamhet för personer med demenssjukdom, mellanmål	12 kr +*	12 kr +*

*+ justering med KPI inför 2026

6 Matpriser för besökande (närstående och personal) på Samhällsutvecklingsnämndens restauranger

	Taxa 2026 exkl. moms	Taxa 2026 inkl. moms
Lunch exkl. dessert, inkl. dryck	82,86 kr +*	92 kr +*
Efterrätt/dessert	11,05 kr +*	12 kr +*

Frukost	35,35 kr +*	40 kr +*
Kvällsmat, inkl. dryck	53,03 kr +*	59 kr +*
Barnportion inkl. dryck (upp till 12 år	41 kr+*	46 kr +*

*+ justering med KPI inför 2026

7 Matabonnemang, måltider på vård-och omsorgsboende

	Taxa 2026 exkl. moms	Taxa 2026 inkl. moms
Mat månadsabonnemang	4825 kr +*	4825 kr +*
Mat månadsabonnemang medboende	4825,13 kr +*	5404 kr +*

* justering för KPI inför 2026

Enklare barnkonsekvensanalys

Barnkonsekvensanalys är verktyg för att systematiskt omsätta och synliggöra barnets rättigheter i planering- och beslutsprocesser. Den ska användas inför åtgärder, förändringar och beslut som direkt eller indirekt berör barn och unga, på kort och lång sikt.

Det innebär att relevant information behöver inhämtas för att barn och ungas rättigheter ska bli vägledande:

Barnkonsekvensanalys

Datum 2025-05-23

Ärende:

Taxor 2026

Ansvarig chef:

Jenny Axelsson

Berörd verksamhet:

Samhällsutvecklingsförvaltningen; avdelningarna måltid, kultur samt fritid och folkhälsa

Beskriv ärendet och bakgrund/problemformulering

Kommuner har enligt ett omfattande självstyre. Det innebär att de själva bestämmer hur verksamhet inom det egna ansvarsområdet ska organiseras och finansieras; inklusive om och hur avgifter (taxor) ska tas ut.

Kommuner har rätt att ta ut avgifter (taxor) för måltider, kultur- samt fritid- och folkhälsoverksamhet eftersom det är en frivillig verksamhet. Besluten grundas på kommunens självstyre och styrs av principer som likställighet, självkostnad och barnets bästa. Kommunen ska säkerställa att avgifterna inte är oskäliga eller diskriminerande och att de inte hindrar barns rätt till deltagande enligt barnkonventionen. Varje beslut som rör ett barn ska analyseras ur ett likabehandlingsperspektiv, så att barnets rättigheter inte begränsas på grund av exempelvis etnicitet, kön eller funktionsnedsättning.

Hur säkerställer vi relevanta taxor i förhållande till barnperspektivet? Finns grund för att ha olika åldersgrupperingar under begreppet "barn"?

Vilka barn och unga berörs direkt eller indirekt?

Till exempel barn: i alla åldrar eller en viss ålder, kön eller annan könsidentitet, som är närstående, som har psykisk ohälsa/kronisk sjukdom/funktionsnedsättning, specifikt riskbeteende, annan etnicitet och socioekonomisk bakgrund. Beskriv om det finns intressekonflikter mellan olika berörda grupper av barn.

Vissa aktiviteter bedöms kunna erbjudas barn från en viss ålder eftersom dessa kräver en högre grad av personlig mognad för att kunna ta del av undervisning i såsom dans, teater och instrument. Andra aktiviteter är möjliga för barn i redan tidig ålder att delta i såsom att titta på dockteater, lyssna på högläsning eller vara ute i naturen.

Merparten av kommunala anläggningar är anpassade för personer med fysiska funktionsnedsättningar. Stöd till barn och unga med psykisk ohälsa eller riskbeteenden finns via socialtjänsten. Det är viktigt att personalgrupper speglar samhällsstrukturen.

Vad säger barnkonventionen? Vilka andra lagar berörs? Vilka interna styrdokument finns?

Barnkonventionen

Sverige har sedan 2020 inkorporerat barnkonventionen som lag. Det innebär att alla beslut som rör barn (personer under 18 år) ska beakta deras rättigheter enligt konventionen. Särskilt viktiga artiklar i detta sammanhang är:

- Artikel 4 – Genomförande av barnets rättigheter

Kommunen har ansvar att genomföra barnets rättigheter i praktiken. Det innebär att man måste skapa förutsättningar – även ekonomiska – för att barn ska kunna delta i kultur- och fritidsaktiviteter. Avgiftssystemet är ett konkret verktyg för att uppfylla detta.

- Artikel 6 – Rätt till liv, överlevnad och utveckling

Barnets utveckling påverkas starkt av tillgång till meningsfull fritid. Fritidsaktiviteter som sport, musik och kultur bidrar till personlig utveckling, hälsa och social gemenskap. Avgifter som begränsar denna tillgång kan indirekt hämma barns utveckling.

- Artikel 27 – Rätt till en skälig levnadsstandard

Barn har rätt till en levnadsstandard som säkerställer deras utveckling. Kommunen ska stödja föräldrar, särskilt i ekonomiskt utsatta hushåll. Höga fritidsavgifter kan bli en ekonomisk börda och skapa ojämlikhet. Avgiftsfrihet eller rabatter för vissa grupper kan vara ett sätt att leva upp till denna artikel. Samverkan med socialtjänsten är en annan viktig faktor.

- Artikel 31 – Rätt till vila, fritid och lek samt att delta i kultur- och konstliv

Alla barn har rätt till fritid och kulturellt deltagande. Kommunen måste se till att avgifter inte hindrar barn från att utöva denna rätt. En avgift som leder till att vissa barn inte kan delta strider mot denna artikel.

Det kommunala självstyret

Via Regeringsformen (2 kap. 1 §) och Kommunallagen (KL 2 kap.) regleras kommunernas självstyre. Kommunerna bestämmer själva hur verksamhet inom det egna ansvarsområdet ska organiseras och finansieras – inklusive om och hur avgifter (taxor) ska tas ut.

Undantaget Bibliotekslagen är kultur- och fritidsverksamhet är frivillig uppgift för kommunerna. Det innebär att kommunen själv avgör om de ska erbjuda verksamheten – och om den ska vara avgiftsfri eller inte.

Beslut om taxor utgår från kommunens självstyre och vägleds av principer som likställighet, självkostnad och barnets bästa. Kommunen ska säkerställa att avgifterna inte är oskäligen eller diskriminerande och att de inte hindrar barns rätt till deltagande enligt barnkonventionen.

Kommunens vision

Gislaveds kommun är platsen man gärna identifierar sig med och har en god relation till. För att uppnå den visionen ska förtroendevalda och förvaltning bland annat leverera en fungerande vardag för individen. Ett av kommunens prioriterade mål är En god och trygg uppväxtmiljö för alla barn där barnperspektivet står i fokus. Förebyggande verksamhet för barn och unga ska prioriteras.

Ansvarig uppdragstagare förslag på åtgärder

Samhällsutvecklingsnämndens utskott ger förvaltningen i uppdrag att utifrån barnrättsperspektivet som bärande princip, ge förslag och samordna relevanta åldersgrupper i taxor för 2026. Ta fram en nyckelfördelning (differentiering av ålder) som återspeglas för samtliga taxor och som kan förklaras, exempelvis syskonrabatt och pensionärer.

Samhällsutvecklingsnämnden föreslår att en politisk arbetsgrupp tillsätts för att arbeta med frågeställningar kring åldersgrupperingar, inriktningar och fortsatta målsättningar för att nå relevanta taxor. Barnrättsperspektivet ska vara den bärande principen i arbetet. Finns andra sätt att möta behov hos utsatta grupper, kan avgifter betalas månadsvis istället för terminsvis (ändrad norm)? Kan avgiftsbefrielse införas likt barnomsorgstaxan? Kan vissa aktiviteter erbjudas utan kostnad? Är vår verksamhet tillgänglig för barn med funktionsnedsättning? Finns information om verksamheten på flera språk? Viktigt att ha ett kunskapsunderlag – vilka individer besöker våra verksamheter?

Styrdokument
Dokumenttyp: Taxa
Beslutat av: Kommunfullmäktige SUN.2025.68
Fastställersedatum: 2025-10-23
Ansvarig: Samhällsutvecklingschef
Revideras: Årligen eller vid behov
Följs upp: Avdelningen för styr och stöd

Taxa plan och geodata 2026

Samhällsutvecklingsnämnden

Dnr: SUN.2025.68

2025-05-23

Innehållsförteckning

1	Bakgrund.....	3
2	Inledning.....	3
2.1	Moms.....	3
2.2	Avgift i beslut.....	3
2.3	Avgiftsbestämning.....	4
2.4	Betalning av avgift.....	4
2.5	Benämning av faktorer för beräkning av planavgift.....	4
2.5.1	Mätregler och tidsersättning.....	4
2.5.2	Tidsersättning.....	4
2.6	Tidsersättning.....	5
2.7	Avgift för planbesked (tabell 14 i bygglovstaxan).....	5
2.8	Avgift för områdesbestämmelser och detalplaner (tabell 15 i bygglovstaxan).....	5
2.8.1	När planavgift inte tas ut.....	5
2.8.2	Planavgift tas heller inte ut för:.....	5
2.8.3	Fördelning av förskottsavgift (vid planavtal).....	5
2.9	Planavgift (tabell 16).....	5
2.9.1	Planfaktorer (PF) – används vid beräkning av planavgift.....	6
2.9.2	Avgift vid upphävande av tidigare fastighetsplan.....	6
2.10	Avgift för nybyggnadskarta (tabell 18 i bygglovstaxan).....	6
	Nybyggnadskarta – Standard och Enkel.....	8
	Övriga kartprodukter och tjänster.....	8
2.11	Avgift för utstakning (tabell 19 i bygglovstaxan).....	9
2.11.1	Vem får utföra utstakning?.....	9
2.11.2	Huvudbyggnad – Ustakningsfaktor (UF).....	9
2.11.3	Komplementbyggnader – Ustakningsfaktor (UF).....	10
2.11.4	Detaljpunkter, mätlinjer och arbetsfixar.....	10
2.11.5	Mätpunkter – Separat avgift.....	10
2.12	Lägeskontroll (tabell 20 i bygglovstaxan).....	10
2.12.1	Mättningsfaktor (MF) – baserad på byggnadsarea (BYA + OPA).....	11
2.13	Avgift för tillfälligt nyttjande av digital geografisk information (tabell 21 i bygglovstaxan).....	11
2.13.1	Regler och principer för tillfällig användning av kartdata.....	11
2.13.2	Innehåll och kartfaktor (KF) – Primärkarta.....	12
2.13.3	Utskrift av karta, ortofoto eller flygbild på papper.....	12
2.13.4	Fördefinierade kartor.....	12

I Bakgrund

Detta dokument innehåller taxor för plan- och geodataverksamhet – ett ansvarsområde som ligger under samhällsutvecklingsnämnden.

Beslut om att anta eller ändra taxor fattas av kommunfullmäktige. Det gäller även taxans konstruktion, omfattning och avgiftsfaktorer (exempelvis planfaktorer, kartfaktorer, justeringsfaktor *N* och prisbasbelopp), eftersom dessa utgör grunden för hur avgifterna beräknas enligt gällande lagstiftning.

Taxor är avgifter som kommunen tar ut för att täcka sina kostnader för tjänster och myndighetsutövning. Syftet är att upprätthålla viktiga samhällsfunktioner, utan att belasta skattekollektivet mer än nödvändigt.

Enligt kommunfullmäktiges planerings- och uppföljningsprocess ska varje ansvarig nämnd ta fram underlag för taxor i juni månad. Taxorna fastställs sedan av kommunfullmäktige i november.

2 Inledning

Avgifterna i denna taxa tas ut med stöd av plan- och bygglagen (PBL) och kommunallagen. De ska täcka kommunens kostnader för handläggning, service och tekniskt underlag i ärenden som till exempel:

- Detaljplaner och planbesked
- Nybyggnadskartor
- Utstakning och lägeskontroll
- Kartmaterial och geografisk information

Avgifterna får inte överstiga vad det faktiskt kostar att utföra tjänsten – detta kallas självkostnadsprincipen. Dessutom ska alla kommunmedlemmar behandlas likvärdigt, i enlighet med den så kallade likställighetsprincipen.

Plan- och bygglagen ger möjligheter för samhällsutvecklingsnämnden att ta ut en avgift i ärenden för andra tids- eller kostnadskrävande åtgärder. I ärenden om detaljplan ska avgiften även täcka kostnader för program, om ett sådant behövs.”

2.1 Moms

Mervärdesskatt (Moms) Mervärdesskatt ska inte tas ut på avgifter som baseras på myndighetsutövning. Mervärdesskatt tas däremot ut på avgifter enligt uppdragstaxa. En uppdragstaxa innebär att kommunen tar betalt för tjänster som utförs på beställning av en enskild person, företag eller annan aktör, och som inte är myndighetsutövning.

2.2 Avgift i beslut

Den avgift som nämnden tar ut i ärende om lov, besked, anmälan eller annan åtgärd ska tas med som en del av beslutet i samma beslutshandling som beslut om lov el. dyl.

2.3 Avgiftsbestämning

Avgiften beräknas efter den taxa som gäller vid påbörjad handläggning av ärendet. Finner nämnden att det finns särskilda skäl som motiverar en höjning eller

minskning av avgiften, får nämnden besluta detta för visst slag av ärenden eller för särskilt ärende. Nämndens rätt att i varje särskilt fall bestämma om avgift får beslutas av tjänsteman vid nämnden enligt särskild delegationsordning. Om en åtgärd inte kan hänföras till en särskild grupp i tabellerna, beslutar nämnden om skälig avgift grundad på tidsersättning.

2.4 Betalning av avgift

Betalning av avgift ska ske till nämnden inom den tid som anges i faktura. Betalas inte avgift vid den förfallodag som anges i fakturan utgår dröjsmålsränta enligt räntelagen (1975:635) från förfallodagen tills betalning sker. Avgifter kan tas ut i förskott.

2.5 Benämning av faktorer för beräkning av planavgift

KF Kartfaktor

mPBB "Milliprisbasbelopp" – en tusendels prisbasbelopp

MF Mättningsfaktor

N Justeringsfaktor (kommunens justeringsfaktor)

NKF Nybyggnadskartefaktor

OF Objektfaktor

PF Planavgiftsfaktor

UF Utstakningsfaktor

Grundprincip för beräkning av avgift: Faktor × mPBB.

- **Planavgift** beräknas efter **BTA** (bruttoarea) + **OPA** (öppenarea).
- **Mättningsavgift** beräknas efter **BYA** (byggnadsarea) + **OPA**.
- **Kartavgift** beräknas efter **markarean**.

2.5.1 Mätregler och tidsersättning

Vid beräkning av bruttoarea (BTA), öppenarea (OPA) och byggnadsarea (BYA) ska mätregler enligt Svensk Standard SS 21054:2009, utgåva I tillämpas i den omfattning som är relevant för ärendet.

Arean bestäms med den noggrannhet som de inlämnade ritningarna medger.

2.5.2 Tidsersättning

I vissa fall kan avgift tas ut genom tidsersättning enligt fastställd timtaxa.

Vid sådan ersättning gäller följande:

- Administrativ kostnad tas ut med minst en timme.
- Ersättning för resa kan tillkomma, om uppdragets genomförande kräver det.

2.6 Tidsersättning

Timpriset fastställs till **1 400 kr/timme**

2.7 Avgift för planbesked (tabell 14 i bygglovstaxan)

Typ av besked	Avgift
Planbesked	$200 \times \text{mPBB} \times N$

2.8 Avgift för områdesbestämmelser och detaljplaner (tabell 15 i bygglovstaxan)

I Gislaveds kommun finns det just nu bara några få detaljplaner där vi tar ut planavgift i samband med bygglov.

- Planavgiften betalas i förskott och slutregleras när detaljplanen antas, ändras eller upphävs.
- Om avgiften inte slutreglerats när planen antas, tas den senast ut vid bygglov.

Planavtal tecknas med berörda parter för att tydligt beskriva betalningsvillkor och ansvar.

Om någon annan än kommunen har gjort och betalat för planen (t.ex. via exploaterings- eller planavtal), sänks avgiften i motsvarande grad.

2.8.1 När planavgift inte tas ut

- Om bygglov ges i strid med gällande detaljplan (enligt 9 kap. 31 § PBL) tas ingen planavgift ut. Vid tidsbegränsat bygglov (enligt 9 kap. 33 § PBL) tas inte heller någon planavgift ut.
- Undantag: Om bygglovet avviker från detaljplanen endast i mindre grad (inom det så kallade tolkningsutrymmet), kan planavgift ändå tas ut.

2.8.2 Planavgift tas heller inte ut för:

- Nybyggnad av komplementbyggnad (t.ex. garage eller förråd) under 50 m², om den hanteras i ett separat ärende.
- Tillbyggnader som är mindre än 50 m², oavsett vilken typ av byggnad det gäller.

2.8.3 Fördelning av förskottsavgift (vid planavtal)

Planavgiften delas upp i tre lika delar:

- **33 %** betalas vid beslut om planuppdrag
- **33 %** betalas vid granskning
- **33 %** betalas efter att planen har antagits

2.9 Planavgift (tabell 16)

Planavgift: $\text{mPBB} \times \text{OF} \times \text{PF} \times N$

OF sätts enligt tabell 1 t.o.m. 10 000 m². (Tabell 1 finner du i bygglovstaxan).

Därutöver höjs OF med 1 per 1 000 m². Objektsfaktorn avser detaljplanens totala byggrätt. (Exempel: $\text{OF } 10\,000 \text{ m}^2 = 125$; $11\,000 \text{ m}^2 = 126$)

2.9.1 Planfaktorer (PF) – används vid beräkning av planavgift

Formel: Avgift = mPBB × PF × N

Plantyp	Nybyggnad (PF)	Tillbyggnad (PF)	Ändring (PF)
Områdesbestämmelser	18	12	5
Detaljplan	35	24	10

- **mPBB** = en tusendels prisbasbelopp
- **PF** = planfaktor (beroende på åtgärd och plantyp)
- **N** = kommunens justeringsfaktor

2.9.2 Avgift vid upphävande av tidigare fastighetsplan

(i separat ärende)

Åtgärd	PF
Upphävande	200

Kommentar

Planavgift får endast tas ut för ärenden som rör PBL-planer, det vill säga detaljplaner eller områdesbestämmelser antagna enligt plan- och bygglagen (2010:900).

Planavgift tas endast ut om planavtal inte har tecknats.

2.10 Avgift för nybyggnadskarta (tabell 18 i bygglovstaxan)

En nybyggnadskarta tas fram om bygg- och miljönämnden anser att det behövs.

Det är nämnden som bestämmer riktlinjer för när en sådan karta krävs.

Kostnaden för att ta fram en nybyggnadskarta beräknas utifrån en särskild faktor (kallad åtgärdsfaktor), som speglar hur omfattande arbetet är.

Avgiften räknas ut så här:

Avgift = mPBB × NKF × N

Nybyggnadskarta – Standard och Enkel

Byggnadstyp	Tomtyta (m²)	NKF (standard)	NKF (enkel karta)
Enbostadshus / enstaka byggnad	Alla storlekar	140	40
Övriga byggnader (flerfamiljshus, industri, handel, anläggning m.m)	≤ 1 999	140	40
	2 000 – 4 999	200	100
	5 000 – 9 999	275	125
	10 000 – 15 000	350	150
	> 15 000	Skälighetsbedömning / tidsersättning	

Komplettering av nybyggnadskarta beroende på tomtyta

	NKF (standard)	NKF (enkel)
≤ 1 999 m ²	40	40
2 000 – 4 999 m ²	60	60
5 000 – 9 999 m ²	80	80
10 000 – 15 000 m ²	100	100
> 15 000 m ²	120	120

Övriga kartprodukter och tjänster

Åtgärd	Avgift
Utdrag ur primärkartan	15 NKF
Karta för inbyggnad av sopkärl	Timpris / 2
Nybyggnadskarta utanför primärkarteområde	Tidsersättning
Förhandskopia eller preliminär nybyggnadskarta	Tidsersättning
Granskning av nybyggnadskarta	10 NKF
Utdrag ur fastighetskartan	Timpris / 2
Alla övriga åtgärder	Tidsersättning

2.11 Avgift för utstakning (tabell 19 i bygglovstaxan)

(Moms 25 % tillkommer)

- Utstakningsavgiften beräknas för hela ärendet, även om det består av flera fristående byggnader, så länge de ingår i samma lovbeslut och stakas ut vid samma tillfälle.
- Om ett ärende innehåller flera olika hustyper, ska byggnadsarean (BYA + OPA) räknas separat för varje hustyp.

I avgiften för utstakning ingår även markering av en höjdfix.

2.11.1 Vem får utföra utstakning?

- Utstakning kan utföras av kommunens personal eller av annan person med verifierad mätteknisk kompetens, om byggherren föreslår det.
- Om någon annan än kommunen utför utstakningen, tas ändå en avgift ut för underlagsdata och grundmaterial. Denna uppgår till 20 % av den ordinarie avgiften

Utsakningsavgift = mPBB x UF x N

2.11.2 Huvudbyggnad – Utstakningsfaktor (UF)

(Gäller nybyggnad och tillbyggnad, 4 punkter ingår)

Byggnadstyp	Area (m ²)	Nybyggnad (UF)	Tillbyggnad(UF)
Enbostadshus / enstaka byggnad	1–199	120	60
Övriga byggnader (flerfamiljshus, industri, handel, anläggning m.m)	1–199	140	60
	200–499	180	180
	500–999	220	220
	1 000–1 999	260	260
	2 000–2 999	300	300
	>3 000	340< /skälighetsbedömning / tidsersättning	
Tillägg per punkt utöver 4		5	5

2.11.3 Komplementbyggnader – Utstakningsfaktor (UF)

Byggnadstyp	Area (m ²)	UF	Kommentar
Komplementbyggnad (grov)	< 50	30	
Komplementbyggnad (fin)	50 – 200	50	
Komplementbyggnad (fin)	> 200	175	
Plank eller mur (grovutstakning)	–	30*	*Avser även gränsvisning

2.11.4 Detaljpunkter, mätningslinjer och arbetsfixar

Utstakning av detaljpunkter, linjer eller arbetsfixar:

Tidsersättning

Grovutstakning:

Avgift för grovutstakning är **50 %** av motsvarande finutstakning

2.11.5 Mätpunkter – Separat avgift

Mätpunkt	Avgift
Första punkten	$4 \times \text{mPBB} \times N$
Varje punkt därutöver	$2 \times \text{mPBB} \times N$

2.12 Lägeskontroll (tabell 20 i bygglovstaxan)

(Moms 25 % tillkommer)

Lägeskontroll krävs vid ny- och tillbyggnader som är 50 m² eller större.

Avgiften beräknas enligt formeln:

$$\text{Lägeskontrollavgift} = \text{mPBB} \times \text{MF} \times N$$

- **mPBB** = en tusendels prisbasbelopp
- **MF** = mätningsfaktor (se tabell nedan)
- **N** = kommunens justeringsfaktor

2.12.1 Mättningsfaktor (MF) – baserad på byggnadsarea (BYA + OPA)

Area (m ²)	Mättningsfaktor (MF)
1 – 199	20
200 – 499	25
500 – 999	30
1 000 – 1 999	35
2 000 – 2 999	40
≥ 3 000	50

2.13 Avgift för tillfälligt nyttjande av digital geografisk information (tabell 21 i bygglovstaxan)

Moms tillkommer:

- **6 %** för analogt material
- **25 %** för digitalt material

Avgiften beräknas enligt formeln:

Avgift per hektar (ha) = mPBB × KF × N

- **mPBB** = en tusendels prisbasbelopp
- **KF** = kartfaktor (beroende på innehåll)
- **N** = kommunens justeringsfaktor

2.13.1 Regler och principer för tillfällig användning av kartdata

Kommunen finansierar sin kartproduktion genom en kombination av skattemedel och avgifter.

För permanenta nyttjare (t.ex. konsulter, myndigheter, exploatörer) tecknas oftast avtal med flerårig löptid.

Denna taxa gäller för tillfälliga nyttjare som använder kommunens kartmaterial vid exempelvis framtagande av detaljplaner eller kortvariga projekt.

Kommunens kartmaterial är upphovsrättsligt skyddat.

När material upplåts, gäller vanligtvis en icke-exklusiv nyttjanderätt som är tidsbegränsad och kopplad till ett specifikt ändamål.

2.13.2 Innehåll och kartfaktor (KF) – Primärkarta

Innehåll i kartan	Informationsandel (%)	Kartfaktor (KF)
Gränser och fastighetsbeteckningar	30 %	9
Byggnader och övriga topografiska objekt	30 %	9
Vägar, järnvägar och adresser	20 %	6
Höjdinformation	20 %	6
All information (100 % av ovan)	100 %	30

2.13.3 Utskrift av karta, ortofoto eller flygbild på papper

Nyttjanderättsavgift per dm² (KF):

Karttyp	Avgift per exemplar
A4 och A3 (0–12 dm ²)	4
A2 till A0 (13–100 dm ²)	8
Större än A0 (>100 dm ²)	12

2.13.4 Fördefinierade kartor

Karttyp	Avgift per exemplar
Kommunkarta	5
Adresskarta	5
Tätortskarta	2

Observera:

Tillägg för layout och bildbehandling kan tillkomma, och då tas tidsersättning ut.

Styrdokument
Dokumenttyp:
Beslutat av: Kommunfullmäktige SUN.2025.68
Fastställersedatum: 2025-10-23
Ansvarig: Samhällsutvecklingschef
Revideras: Årligen eller vid behov
Följs upp: Avdelning styr och stöd

VA-taxa 2026

Samhällsutvecklingsnämnden

Dnr: SUN.2025.68

2025-05-26

Innehållsförteckning

1	Bakgrund.....	3
2	Inledning.....	3
2.1	Förkortningar och ord som används i dokumentet.....	3
2.2	Bostadsfastighet.....	4
2.3	Annan fastighet.....	4
2.4	Obebyggd fastighet.....	5
2.5	Samfällighet.....	5
2.6	Bostadsenhet.....	5
2.7	Lagerbyggnader.....	5
2.8	Små bostadsenheter.....	5
2.9	Tomtyta.....	5
2.10	Allmän platsmark.....	6
2.11	Avgiftsskyldighet.....	6
2.12	Anläggningsavgifter.....	7
2.13	Brukningsavgifter.....	13
2.14	Taxans införande.....	17

I Bakgrund

Detta dokument innehåller taxor för VA, ett ansvarsområde som faller under samhällsutvecklingsnämnden. Beslut om taxor kan dock endast tas av kommunfullmäktige.

Taxor är avgifter som kommunen tar ut för att finansiera men framförallt upprätthålla viktiga samhällsfunktioner och verksamheter. Taxeunderlag ska, enligt kommunfullmäktiges planerings- och uppföljningsprocess, förberedas av varje ansvarige nämnd i juni och fastställs av kommunfullmäktige i november.

2 Inledning

Gislaveds kommun fortsätter att investera i vatten och avlopp för att säkra en trygg och hållbar service, både idag och i framtiden. Arbetet omfattar både förnyelse av gamla ledningar och anläggningar samt utbyggnad av nya områden. För att klara av ökade kostnader och kunna hålla uppe takten på nödvändiga investeringar justeras VA-taxan för 2026. Målet är att fortsatt leverera en säker och effektiv VA-tjänst till alla i kommunen.

För att täcka nödvändiga kostnader för Gislaveds kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning ska ägare av fastighet eller annan avgiftsskyldig inom anläggningens verksamhetsområde betala avgifter enligt denna taxa.

Avgiftsskyldighet är alternativt den som enligt 2 och 4 § § lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) jämföras med fastighetsägare. Avgiftsskyldig för ändamålet Dg är även den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls, om förutsättningarna i 27 § i lagen om allmänna vattentjänster är uppfyllda.

Avgifterna utgörs av anläggningsavgifter och bruksavgifter.

2.1 Förkortningar och ord som används i dokumentet

V: Vattenförsörjning

S: Spillvattenavlopp

Df: Dag- och dränvatten från fastighet

Dg: Dagvatten från allmän platsmark

Servisavgift: en avgift avseende framdraging av varje avsättning servisledningar till förbindelsepunkter för V, S, och Df

Förbindelsepunktsavgift: en avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V,S, och Df

Tomtyteavgift: en avgift per m² tomtyta

Bostadsenhetsavgift: en avgift per bostadsenhet.

LAV: Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster (vattentjänstagen)

Dagvattenavgift (anläggningsavgifter): en avgift för bortledande av Df, denna tas bara ut om bortledande av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättats.

Grundavgift (brukningsavgifter): årlig fast avgift som utgår per fastighet eller mätställe LAV: lag (2006:412) om allmänna vattentjänster (vattentjänstlagen)

APH: Allmän platsmarkhållare

2.2 Bostadsfastighet

Fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas för bostadsändamål. Med bostadsfastighet jämställs fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd, eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas, för vissa andra ändamål där lokalytan är det viktigaste sett från användarsynpunkt.

Exempel på sådana byggnader är:

- kontor
- butik
- hotell
- shopping
- utställningslokaler
- restauranger
- serverhallar
- sporthallar
- industri
- skola
- lagerbyggnader
- sjukvårdslokal

2.3 Annan fastighet

En fastighet som är avsedd för annat än bostadsändamål, och där den huvudsakliga verksamheten bedrivs utomhus, klassificeras inte som en bostadsfastighet enligt de angivna reglerna.

Exempel på sådana fastigheter är:

- hamn
- obemannad bensinstation
- kyrkogård
- virkesupplag
- idrottsplats
- biltvätt med skärmtak
- återvinningsstationer
- fordonsupställningsplats

2.4 Obebyggd fastighet

Avser fastighet som enligt detaljplan är avsedd för bebyggande, men ännu inte bebyggt.

2.5 Samfällighet

En grupp fastigheter som genom förrättning hos lantmäteriet med stöd av inläggningslagen (1973:1149), har bildat en samfällighet. Anläggningen tillhör gemensamt fastigheterna och delägandet följer fastigheten. I detta taxeförslag gäller begreppet samfällighet enbart samfällighet för VA-frågor.

2.6 Bostadsenhet

Ett eller flera utrymmen i byggnad som i upplåtelsehänseende bildar en enhet. I fråga om sådana utrymmen i en med bostadsfastighet jämförd fastighet som används för i § 3 första stycket avsedda ändamål, räknas varje påbörjat 150-tal m² bruttoarea (BTA) enligt svensk standard SS 21054:2020 som en bostadsenhet.

2.7 Lagerbyggnader

Byggnader, som till den större delen används som lagerutrymme, där endast anställda eller annan arbetskraft har tillträde, räknas varje påbörjat 200-tal m² bruttoarea (BTA) enligt svensk standard SS 21054:2020 som en bostadsenhet. Hela lagerbyggnaden eller delar av lagerbyggnaden kan vara antingen uppvärmd eller ouppvärmd.

2.8 Små bostadsenheter

För ett eller flera utrymme i byggnaden, som i upplåtelsehänseende bildar en enhet, men där nyttan inte kan anses vara samma per bostadsenhet som för andra fastigheter, och som är max 25 m² bruttoarea (BTA) enligt svensk standard SS 21054:2020, ska en sådan enhet räknas som 50 % av en bostadsenhet. Exempel på bostadsenheter med mindre nytta än andra bostadsenheter är studentrum, äldreboende, attefallshus eller komplementbyggnad med delat kök.

2.9 Tomtyta

Tomtytan utgörs av fastighetens areal enligt förrättningskarta, nybyggnadskarta eller annan karta som huvudmannen godkänner. Vid tredimensionella fastigheter fördelas den tomtyta som är gemensam för fastigheterna i proportion till byggnadernas bruttoarea (BTA).

2.10 Allmän platsmark

Är mark som i detaljplan enligt plan- och bygglagen (2010:900) redovisas som allmän plats, eller om marken inte omfattas av detaljplan, väg eller mark som i övrigt motsvarar sådan mark.

Avgift tas ut för nedan angivna ändamål

Ändamål	Anläggningsavgift	Brukningsavgift
V, Vattenförsörjning	Ja	Ja
S, Spillvattenavlopp	Ja	Ja
Df, Dag- och dränvatten från fastighet	Ja	Ja
Dg, Dagvatten från allmän platsmark	Ja	Ja

2.11 Avgiftsskyldighet

Avgiftsskyldighet för vart och ett av ändamålen V, S och Df inträder när huvudmannen upprättat förbindelsepunkt, FP för ändamålet och informerat fastighetsägaren om förbindelsepunktens läge.

Avleds Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt upprättats, inträder avgiftsskyldighet när åtgärder för bortledning av dagvatten blivit utförda och fastighetsägaren informerats om detta.

Avgiftsskyldighet gäller för fastighetsägare då fastigheten finns inom den allmänna va-anläggningens verksamhetsområde och då fastigheten med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön behöver en vattentjänst och behovet inte kan tillgodoses bättre på annat sätt, enligt 24 § i lag (2006:412) om allmänna vattentjänster.

Avgiftsskyldighet för ändamålet Dg inträder när åtgärder för bortledning av dagvatten blivit utförda och fastighetsägaren enligt 26 § LAV, eller den enligt 27 § LAV ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls, informerats om detta.

Anläggningsavgift ska beräknas enligt taxa som gäller vid den tidpunkt när avgiftsskyldighet inträder.

2.12 Anläggningsavgifter

Avgifter för allmänna vattentjänster är belagda med lagstadgad mervärdesskatt enligt (§§ 5-13).

§ 5

5.1 För bostadsfastighet och därmed jämställd fastighet ska erläggas anläggningsavgift.

Avgift utgår per fastighet enligt tabell:

		Utan moms (kr)	Med moms (kr)
a)	en avgift avseende framdragning av varje uppsättning servisledningar till förbindelsepunkt för V, S och Df	56 048	70 060
b)	en avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df	44 840	56 050
c)	en avgift per m ² tomtyta	43	54
d)	en avgift per bostadsenhet	19 616	24 520
e)*	en grundavgift för bortledande av Df, om bortledande av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättats.	17 376	21 720

* Avgift enligt 5.1 e) tas ej ut om avgift uttages för Df enligt 5.1 a), 5.1 b). I det fall avgift enligt 5.1 e) tas ut reduceras avgift enligt 5.1 a), 5.1 b) enligt § 8 eftersom servisledning och förbindelsepunkt i detta inte lagts respektive upprättats.

5.2 Är förbindelsepunkt gemensam för två eller flera fastigheter, fördelas avgifter enligt 5.1 a) lika mellan fastigheterna. Exempel på sådana fastigheter är fastigheter som ingår i en samfällighet. För fastigheter som tillhör samfällighet reduceras förbindelsepunktsavgift enligt 5.1 b) med 50 %.

Om servisledningar för olika vattentjänster installeras vid olika tidpunkter på grund av att verksamhetsområdet inte omfattade en eller flera vattentjänster vid den första anslutningen, har huvudmannen rätt att ta ut en servisavgift för varje separat ledning enligt 5.1 a) och 6.1 a). Samma princip gäller om avgiftsskyldighet för en eller flera vattentjänster uppkommer vid senare tillfälle än första anslutningstillfälle och det medför att nya servisledningar behöver anläggas.

Vid beräkning av servisavgiften tas inte hänsyn till om det finns en eller två serviser anlagda sedan tidigare.

Om servisledning anläggs vid olika tillfälle eller avgiftsskyldighet uppkommer vid senare tillfälle debiteras 70 % eller mer av full servisavgift vid olika tillfällen, vilken innebär att den totala servisavgiften kommer att uppgå till mer än 100 %.

Oavsett om total servisavgift överstiger 100 % över tid får inte tomytebegränsningsberäkningar utgå från mer än 100 % servisavgift, se 8.1 och 8.2.

5.3 Avgift enligt 5.1 c) tas ut endast intill ett belopp som motsvarar summan av avgifterna enligt 5.1 a), b) och d), eller i det fall förbindelsepunkt för Df inte upprättats, summan av avgifterna enligt 5.1 a), b), d) och e).

Vid ändrade förhållanden enligt 5.5, 5.6, 5.7 och 5.8 tas ytterligare avgift ut enligt 5.1 c) i den mån ovan angiven begränsningsregel medger och med iakttagande av vad som föreskrivs i 8.2.

5.4 Antalet bostadsenheter bestäms utefter de ritningar enligt vilka bygglov har beviljats, eller efter annan ritning eller uppmätning som huvudmannen godkänner.

5.5 Dras ytterligare servisledningar fram och ytterligare förbindelsepunkter upprättas, ska avgifter erläggas enligt 5.1 a) och b).

5.6 Ökas fastighetens tomyta ska erläggas avgift enligt 5.1 c) för tillkommande tomyta som härrör från fastighet för vilken tomyteavgift inte ska anses vara förut erlagd.

Vid beräkning av avgift för tillkommande tomyta iaktta begränsningsregeln i 5.3.

5.7 Vid om- eller tillbyggnad, uppförande av ytterligare byggnad, eller ersättning av riven bebyggelse på en fastighet, ska en avgift tillföras enligt 5.1 d) för varje tillkommande bostadsenhet.

5.8 Tillkommer bortledning av Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt för Df upprättats, ska erläggas avgift enligt 5.1 e).

6.1 För annan fastighet ska erläggas anläggningsavgift.

§6

Avgift utgår per fastighet enligt tabell:

		Utan moms (kr)	Med moms (kr)
a)	en avgift avseende framdragning av varje uppsättning servisledningar till förbindelsepunkt för V, S och Df	56 048	70 060
b)	en avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df	44 840	56 050
c)	en avgift per m ² tomtyta	61	76
d)*	En grundavgift för bortledande av Df, om bortledande av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättas	17 376	21 720

* Avgift enligt 6.1 d) tas ej ut om avgift uttages för Df enligt 6.1 a) och b) I det fall avgift enligt 6.1 d) tas ut reduceras avgift enligt 6.1 a) och 6.1 b) med delen Df enligt § 8 eftersom servisledning och förbindelsepunkt i detta inte lagts respektive upprättats.

6.2 Är förbindelsepunkt gemensam för två eller flera fastigheter, fördelas avgifterna enligt 6.1 a) lika mellan fastigheterna. För fastigheter som tillför Samfällighet reduceras förbindelsepunktavgiften enligt 6.1 b) med 50 %.

6.3 Huvudmannen kan, om godtagbar säkerhet ställs, medge anstånd med erläggande av tomtteavgift för andel av fastighetens areal, motsvarande mark som tillsvidare inte utnyttjas för verksamheten på fastigheten.

Anstånd medges för viss tid, men högst i 10 år. Om mark under anståndstiden genom fastighetsbildningsåtgärd frångår fastigheten upphör anståndsmedgivandet att gälla, och resterande tomtteavgift förfaller då till betalning.

Utestående belopp löper med ränta enligt 5 § räntelagen (SFS 1975:635) från den dag anståndet beviljades tills anståndet upphör. För tid därefter utgår en dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen.

6.4 Dras ytterligare servisledningar fram och upprättas ytterligare förbindelsepunkter ska erläggas avgifter enligt 6.1 a) och b).

6.5 Ökas fastighets tomtyta, ska erläggas avgift enligt 6.1 c) för tillkommande tomtyta som härrör från fastighet för vilken tomtteavgift inte ska anses vara förut erlagd.

6.6 Tillkommer bortledning av Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt för Df upprättats, ska erläggas avgift enligt 6.1 d).

7.1 För obebyggd fastighet ska erläggas del av full anläggningsavgift.

§7

Avgift utgår per fastighet enligt tabell:

		Bostadsfastighet		Annan fastighet
Servisavgift	5.1 a)	100 %	6.1 a)	100 %
Avgift per uppsättning FP	5.1 b)	100 %	6.1 b)	100 %
Tomtyteavgift	5.1 c)	100 %	6.1 c)	70 %
Bostadsenhetsavgift	5.1 d)	0 %	-	
Grundavgift för Df, om FP för Df inte upprättas	5.1 e)	100 %	6.1 d)	100 %

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

Avgift enligt 5.1 c) tas ut endast intill ett belopp som motsvarar summan av avgifterna 5.1 a) och b) eller i det fall dagvatten bortleds till den allmänna anläggningen men förbindelsepunkt för Df inte upprättats, summan av avgifterna enligt 5.1 a), b) och e), jfr 5.3 andra stycket.

7.2 Bebyggs obebyggd fastighet ska erläggas resterande avgifter enligt följande tabell:

		Bostadsfastigheter		Annan fastighet
Tomtyteavgift	5.1 c)	*)	6.1 c)	30 %
Bostadsenhetsavgift	5.1 d)	100 %	-	

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

*) Bebyggs bostadsfastighet tas ut ytterligare avgift enligt 5.1 c) om föreskriften i 5.3 andra stycket så medger.

§8

8.1 Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 1.1 angivna ändamål, ska erläggas reducerade avgifter enligt följande tabell:

Avgifter för framdragen servisledning	
En ledning	70 % av avgift enligt 5.1 a) respektive 6.1 a)
Två ledningar	85 % av avgift enligt 5.1 a) respektive 6.1 a)
Tre ledningar	100 % av avgift enligt 5.1 a) respektive 6.1 a)

Avgifter i övrigt:

		V	S	Df	Dg
Avgift per uppsättning FP	5.1 l b) eller 2b)	30 %	50 %	20 %	-
Tomtyteavgift	5.1 c)	30 %	50 %	-	20 %
Bostadsenhetsavgift	5.1 d)	30 %	50 %	-	20 %
Grundavgift Df utan FP	5.1 e)	-	-	100 %	-
Avgift per uppsättning FP	6.1 b)	30 %	50 %	20 %	-
Tomtyteavgift	6.1 c)	30 %	50 %	-	20 %
Grundavgift Df utan FP	6.1 d)	-	-	100 %	-

För avgiftsändamålet Df tas endast en av avgifterna ut enligt 5.1 b) respektive 5.1 e), eller 6.1 b) respektive 6.1 d). Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

8.2 Inträder avgiftsskyldighet för ändamål, för vilket avgiftsskyldighet inte tidigare förelegat, ska erläggas avgifter enligt 8.1.

Vid tillämpning av begränsningsregeln enligt 5.3 inräknas de sammanlagda avgifterna för tillkommande servisledningar inte till högre belopp än 100 % av avgiften enligt 5.1 a) respektive 6.1 a), även om servisledningarna lagts vid olika tillfällen och avgifterna därmed blivit högre.

8.3 För servisledning som på fastighetsägarens begäran utförs senare än övriga servisledningar för fastighet ska utöver avgift enligt 8.1, erläggas en etableringsavgift om 50 % av avgiften enligt 5.1 a). Etableringskostnaden avses täcka huvudmannens merkostnader till följd av att arbetet inte utförs i samband med framdragning av övriga servisledningar.

Den som svarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls ska erlägga anläggningsavgift (§9).

Avgift utgår med, enligt tabell:

	Utan moms (kr)	Med moms (kr)
en avgift per m ² allmän platsmark för anordnande av dagvattenbortledning	128	160

§10

Om huvudmannens kostnad för att förse en viss eller vissa fastigheter med vatten och/ eller avlopp avviker i beaktansvärd omfattning från normal genomsnittlig kostnad för fastigheter inom verksamhetsområdet i övrigt, ska avgifter utgå enligt särskilt antagen särtaxa.

Är det inte skäligt att för viss fastighet beräkna avgift enligt § § 5-8 får huvudmannen istället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

§11

11.1 Sedan avgiftsskyldighet inträtt, ska avgift betalas inom tid som anges i räkning.

11.2 Betalas debiterat belopp inte inom tid som anges i räkningen, ska erläggas dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen från den dag betalningen skulle ha skett.

11.3 Enligt 36 § lagen om allmänna vattentjänster ska en anläggningsavgift fördelas på årliga inbetalningar under en viss tid, längst tio år, om avgiften uppgår till belopp som är betungande med hänsyn till fastighetens ekonomiska bärkraft och övriga omständigheter, om fastighetsägaren så begär och godtagbar säkerhet ställs. Ränta ska erläggas enligt 5 § räntelagen på varje del av avgiften som förfaller till betalning i framtiden från den dag då den första inbetalningen ska ske till dess ifrågavarande del av avgiften betalas eller ränta skall erläggas till dess ifrågavarande del av avgiften betalas eller ränta ska erläggas enligt 11.2.

11.4 Avgiftsskyldighet enligt 5.6, 5.7, 6.6 eller 7.2 föreligger, då bygglov för avsett ändrat förhållande meddelats eller ändrat förhållande – t ex ökning av tomtyta – inträtt utan att bygglov erfordrats eller meddelats. Det åligger fastighetsägaren att omgående anmäla till huvudmannen när det ändrade förhållandet inträtt. Försummar fastighetsägaren denna anmälningsplikt, tas dröjsmålsränta enligt 11.2 ut för tiden från det två månader förflutit sedan avgiftsskyldighet inträdde och fram till dess tilläggsavgiften betalas.

§12

12.1 Om efter ansökan från fastighetsägare och särskilt medgivande av huvudmannen ledningar utförts på annat sätt eller försetts med andra anordningar än huvudmannen bedömt nödvändiga, ska fastighetsägaren som begärt arbetets utförande ersätta huvudmannen överenskomna kostnader härför.

12.2 Om en fastighetsägare begär att ny servisledning ska utföras istället för redan befintlig och finner huvudmannen skäl bifalla ansökan om detta, är fastighetsägaren skyldig att bekosta dels den nya servisledningens allmänna del med det avdrag som befinns skäligt med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick, dels borttagandet av den tidigare servisledningens allmänna del.

12.3 Finner huvudmannen påkallat att utföra ny servisledning istället för och med annat läge än redan befintlig, är huvudmannen skyldig att ersätta fastighetsägaren hans kostnad för fastighetens del av den nya servisledningen och dess inkoppling med det avdrag som befinns skäligt med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick.

2.13 Brukningsavgifter

Avgifter för allmänna vattentjänster är belagda med lagstadgad mervärdesskatt enligt (§§ 13-20).

13.1 För bebyggd fastighet ska erläggas brukningsavgift.

§13

Avgift utgår per fastighet enligt tabell:

		Utan moms (kr)	Med moms (kr)
a)	en fast avgift per år	3 856	4 820
b)	en avgift per m ³ levererat vatten	28	35
c)	en avgift per år och bostadsenhet för bostadsfastighet och därmed jämförad fastighet	1 080	1 350
d)	en avgift per år och m ² tomtyta för annan fastighet	1,36	1,70
e)	en avgift per år och mätare Q3 4 Q3 10 Q3 16 DN 50-80	208 5 240 13 960 22 448	260 6 550 17 450 28 060
f)	en fast avgift per månad för byggvatten	920	1 150

13.2 För fastighet som ingår i en samfällighet och har egen mätning reduceras fastavgiften 13.1a) med 25 %.

För fastighet som ingår i en samfällighet och har gemensam mätning reduceras fastavgiften enligt 13.1a) med 50 %.

13.3 Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 2.1 angivna ändamål reduceras avgifterna enligt tabell.

Följande avgift ska därvid erläggas för respektive ändamål:

		V	S	Df	Dg
Fast avgift	13.1 a)	40 %	40 %	15 %	5 %
Avgift per m ³	13.1 b)	40 %	60 %	-	-
Avgift för bostadsenhet	13.1 c)	35 %	30 %	30 %	5 %
Avgift efter tomtyta	13.1 d)	35 %	30 %	30 %	5 %

Avgifterna är uttryckta i procent i full avgift.

13.4 Fastighetsägaren är betalningsansvarig för allt vatten som levereras till fastigheten. Har huvudmannen bestämt att för bebyggd fastighet vattenförbrukningen tillsvidare inte ska fastställas genom mätning tas avgift enligt 13.1 b) ut efter en antagen förbrukning om 150 m³/bostadsenhet och år för permanentbostad och med 130 m³/bostadsenhet och år för fritidsbostad.

För s.k. byggvatten ska erläggas bruksavgift enligt 13.1 b) och 13.1 f). Om mätning inte sker antas den förbrukade vattenmängden uppgå till 30 m³ per bostadsenhet.

För sådan tillfällig förbrukning som tappning till transportfordon ska erläggas bruksavgift enligt 13.1 b). Om mätning inte sker ska bruksavgift erläggas för den mängd vatten som genom huvudmannens uppskattning kan antas ha tappats.

13.5 För extra mätställe (mätställe utöver ett per fastighet) och/ eller extra servis (extra servis utöver första servisen för vattentjänsten) ska en årlig avgift betalas med ett belopp motsvarande 50 % av grundavgiften enligt 13.1a). Beloppet avrundas till närmaste hela kronor. Parallellkopplade vattenmätare räknas som ett mätställe.

13.6 Antas mätare visa annan förbrukning än den verkliga, låter huvudmannen undersöka mätaren, om huvudmannen finner det nödvändigt eller om fastighetsägaren själv begär det.

Vid ovan avsedd undersökning eller provning bestäms mätarens felvisning i två kontrollpunkter enligt SWEDACs föreskrifter om vatten- och värmemätare, STAFS 2007:2.

Kan mätfelets storlek inte bestämmas eller har mätaren inte fungerat, har huvudmannen rätt att uppskatta förbrukningen.

Fastighetsägaren som inte godtar huvudmannens beslut efter genomförd undersökning eller huvudmannens uppskattning av förbrukningen, kan begära prövning av frågan hos Mark- och miljödomstolen.

13.7 Har fastighetsägare begärt undersökning av vattenmätare och mätaren härvid godkänns, ska fastighetsägaren ersätta huvudmannen för undersökningskostnaderna i enlighet med vad som framgår av § 17.

13.8 För spillvattenmängd, som enligt huvudmannens medgivande avleds till dagvattenledning (kylvatten o dyl.), ska erläggas avgift med 60 % av avgiften enligt 13.1 b).

Den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls ska erlägga brukningsavgift enligt (§14).

	Utan moms (kr)	Med moms (kr)
en avgift per m2 allmän platsmark för bortledning av dagvatten	1,08	1,35

§15

Tillförs avloppsnätet större spillvattenmängd än som svarar mot levererad vattenmängd eller avleds inte hela den levererade vattenmängden till avloppsnätet ska avgift för spillvattenavlopp erläggas efter den mängd spillvatten som avleds till avloppsnätet.

Mängden ska bestämmas genom mätning på fastighetsägarens bekostnad av ifrågavarande vatten- eller spillvattenmängd eller på annat sätt som överenskommits mellan huvudmannen och fastighetsägaren.

En förutsättning för att avgiften för avlett spillvatten ska debiteras efter annan grund än efter levererad mängd vatten är att skillnaden mellan mängderna vatten och spillvatten är avsevärd samt att den levererade vattenmängden överstiger 1 000 m³.

§16

För obebyggd fastighet inom detaljplan ska erläggas bruksavgift enligt 13.1 a).

Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 2.1 angivna ändamål reduceras den fasta avgiften. Följande avgifter ska erläggas för respektive ändamål:

		V	S	Df	Dg
Fast avgift	13.1 a)	40 %	40 %	15 %	5 %

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

§17

Har huvudmannen på fastighetsägarens begäran vidtagit åtgärd eller har på grund av att fastighetsägaren åsidosatt sin skyldighet vattentillförseln avstängts eller reduceras eller annan åtgärd vidtagits av huvudmannen debiteras följande avgifter:

	Utan moms (kr)	Med moms (kr)
Nedtagning av vattenmätare	800	1 000
Uppsättning av vattenmätare	800	1 000
Avstängning av vattentillförsel	1 000	1 000 (momsfritt)
Påsläpp av vattentillförsel	800	800 (momsfritt)
Undersökning av vattenmätare	1 200	1 500
Länsning av vattenmätarbrunn	1 100	1 375
Förgäves besök	800	1 000
Byte av skadad eller sönderfrusen vattenmätare ink. ny vattenmätare, enbostadshus	1 350	1 687,5

Har fastighet med stöd av § 43 i lag (2006:412) om allmänna vattentjänster avstängts från vattentillförsel, påförs fastighetens ägare huvudmannens kostnader för avstängning och återinkoppling.

För arbeten som på fastighetsägarens begäran utförs utanför ordinarie arbetstid debiteras ett tillägg om 50 % ovan angivna belopp.

§18

Om för viss eller vissa fastigheter kostnaden för att förse fastigheterna med vatten och avlopp i beaktansvärd omfattning avviker från fastigheterna inom verksamhetsområdet i övrigt, ska enligt lagen om allmänna vattentjänster avgifter utgå enligt särskilt antagen särtaxa.

Är det inte skäligt att för viss fastighet beräkna avgift enligt § § 13-16 får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

§19

Avgift enligt 13.1 a), c) och d) debiteras i efterskott per månad eller kvartal enligt beslut av huvudmannen. Avgift enligt 13.1 b) debiteras i efterskott på grundval av enligt mätning förbrukad vattenmängd, uppskattad förbrukning eller annan grund som anges i § § 13 och 15.

Betalas debiterat belopp inte inom tid som anges i räkningen, ska erläggas dröjsmålsränta på obetalt belopp enligt 6 § räntelagen från den dag betalningen skulle ha skett.

Sker enligt huvudmannens beslut mätaravläsning inte för varje debitering, får mellanliggande debiteringar ske efter uppskattad förbrukning. Mätaravläsning och debitering efter verklig förbrukning bör ske i genomsnitt minst en gång per år. Avläsning och debitering bör därjämte ske på fastighetsägarens begäran med anledning av fastighetsöverlåtelse.

§20

Har fastighetsägare begärt att huvudmannen ska företa åtgärd för att underlätta eller möjliggöra hans brukande av anläggningen i visst fall eller avseende eller har i övrigt särskild åtgärd påkallats på grund av fastighetens va-förhållanden, får huvudmannen istället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

2.14 Taxans införande

§21

De bruksavgifter enligt 13.1, 13.3 och 13.7 samt § 16 som är baserade på uppmätning hos fastighetsägare, ska därvid tillämpas i fråga om den vattenmängd som levereras och den spillvattenmängd som släpps ut efter den ovan angivna dagen för taxans ikraftträdande.

Mål som rör tvist mellan fastighetsägare och huvudmannen beträffande tillämpning och tolkning av denna taxa prövas av Mark- och miljödomstolen jämlikt 53 § lagen om allmänna vattentjänster.

Sun §58

Dnr: SUN.2025.68

2.4.8

Taxa 2026 - Samhällsutvecklingsnämnden**Beslut**

Samhällsutvecklingsnämnden beslutar att föreslå kommunfullmäktige att anta taxa 2026 för samhällsutvecklingsnämnden:

- Taxa för grävtillstånd, trafikanordningsplaner, flyttning av fordon, felparkering- och kontrollavgifter
- Taxa för kultur, fritid och folkhälsa
- Taxa för måltidsverksamhet
- Taxa för plan och geodata
- Taxa för VA, samt
- besluta att dessa ska gälla från och med 1 januari 2026.

Ärendebeskrivning

Samhällsutvecklingsförvaltningen har arbetat fram nya taxor som avser gälla från och med 1 januari 2026 för nämndens verksamheter. En enklare barnkonventionsanalys är genomförd som bland annat visar på ett behov av genomlysning av åldersstruktur. En politisk arbetsgrupp kommer att tillsättas för djupare analys.

Timtaxan för plan och kart- och mättjänster justeras från 1200 kronor till 1400 kronor.

Inom fritid- och folkhälsoavdelningen är en generell justering av taxor gjorda kring framförallt bad, hälsolyft och bowling. Förslaget bygger på allmänt ökade kostnader samt att justering inte är gjord för bad och bowling på ett antal år. En ny fördelningsnyckel mellan åldersgrupperna är framtagen. Taxa för uthyrning stuga samt maskinuthyrning inkl. personal tas bort då verksamheterna inte bedrivs av avdelningen längre.

Samtliga taxor avseende måltider är justerade med KPI (konsumentprisindex) för 2026 enligt rutin. Eftersom inga beslut är tagna om framtida finansieringsmodell av måltidsavdelningen ska samhällsutvecklingsnämnden besluta även detta året. En utredning görs just nu vad gäller måltidsavdelningens finansiering vilket innebär att taxor eventuellt kommer att justeras.

Taxa för flyttning av fordon är en ny taxa man ska besluta om. Enligt lagen (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall 7 § första stycket är fordonets ägare skyldig att ersätta kostnaden för flytten och de övriga åtgärder som vidtagits med stöd av denna lag. Det är en betryggande faktor att taxan för detta finns med i kommunens taxor vid ett eventuellt bestridande att samhällsutvecklingsnämnden har rätt att debitera detta. Taxan beskriver också kommunens ansvar att betala tillbaka eventuellt kvarvarande belopp efter avräkning mot kommunens kostnader samt hur sådant belopp ska hanteras om ägaren inte är känd eller går att nå.

Inför 2026 föreslås en höjning av bruksavgiften med i genomsnitt 13 %. Detta krävs för att möta ökade drift- och kapitalkostnader samt för att säkra långsiktig ekonomisk balans inom VA-verksamheten. Höjningen är fördelad mellan avgiftsdelarna på ett sätt som ger stabila och rättvisa intäkter. Övriga avgifter i VA-taxan höjs också, men i mer måttlig takt jämfört med föregående år. Höjningarna anpassas till kostnadsutvecklingen i samhället och för att bibehålla en jämn avgiftsstruktur. Anläggningsavgiften föreslås lämnas oförändrad. Den höjdes väsentligt inför 2025 för att komma ikapp tidigare låg nivå och ligger nu i linje med regionala jämförelser. Avgiften har begränsad påverkan på VA-verksamhetens totala intäkter

Beslutsunderlag

Samhällsutvecklingsförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-06-09

Taxa för grävtillstånd, trafikanordningsplaner, flyttning av fordon, felparkerings- och kontrollavgifter för 2026, 2025-06-05

Taxa för kultur, fritid och folkhälsa 2026, 2025-06-02

Taxa för måltidsverksamhet 2026, 2025-05-26

Taxa för plan och geodata 2026, 2025-05-26

Taxa för VA 2026, 2025-06-02.docx

Protokoll 2025-06-02 - SUNau §53

Enklare barnkonsekvensanalys taxor samhällsutvecklingsförvaltningen.docx

Jämförelse taxa för grävtillstånd, trafikanordningsplaner, flyttning av fordon etc 2025-2026, 2025-06-05

Jämförelse taxa för kultur, fritid och folkhälsa 2025-2026, 2025-06-02

Jämförelse taxa för måltidsverksamhet 2025-2026, 2025-05-23

Jämförelse taxa för plan och geodata 2025-2026, 2025-06-09.docx

Jämförelse taxa för VA 2025-2026, 2025-06-09

Yrkanden

Urban Nilsson (C), med instämmande av Dennis Ernst (M),

Rose-Mari Modén (S), Carolina Hall (C), Jörgen Karlsson (S), Simon Sowa (M) och

Paulina Barvö (WeP): Bifall till arbetsutskottets förslag.

Beslutet skickas till:

Avdelningen för styr och stöd

Styrdokument
Dokumenttyp: Taxa
Beslutat av: Kommunfullmäktige
Fastställsdatum: 2025- xx-xx
Ansvarig:
Revideras: Vid behov
Följs upp: Årligen

Taxa för alkohol, tobak, tobaksfria nikotinprodukter och receptfria läkemedel

Dnr: BMGT.XXX
2025-XX-XX

Innehållsförteckning

1 Inledning.....3

2 Taxan beslutas av kommunfullmäktige och justeras årligen.....3

2 Timtaxa.....3

3 Ansökningsavgifter.....4

5 Tillsynsavgifter.....5

6 Generellt om avgifter7

6.1 Tillsyn, prövning och handläggning.....7

6.2 Avgift för denna taxa tas inte ut för.....7

6.3 Särskilda skäl för nedsättning av avgift.....7

6.4 Avgiftsregler.....7

6.5 Årlig avgift och fakturering.....7

6.6 Överklagande.....8

7 När taxan börjar gälla och övergångsbestämmelser.....8

I Inledning

Avgift enligt denna taxa gäller för prövning och tillsyn enligt alkohollagen (2010:1622), lagen om handel med vissa receptfria läkemedel ((2009:730), lagen om tobaksfria nikotinprodukter (2022:1257) samt lag om tobak och liknande produkter (2018:2088).

Kommunallagen (2017:725) styr hur avgifter i en kommunal verksamhet ska sättas. Lagen reglerar att en kommun endast får ta ut avgifter för tjänster eller nyttigheter när det är angett i lag. Om det är angett i lag att kommunen får ta ut avgifter så får kommunen inte ta ut högre avgifter än vad som motsvarar kostnaderna för kommunen att tillhandahålla tjänsten eller nyttigheten. Det är den så kallade självkostnadsprincipen.

Likställighetsprincipen och retroaktivitetsförbudet innebär att alla ska behandlas lika och betala samma sorts avgift för samma sorts tillstånd.

2 Taxan beslutas av kommunfullmäktige och kan justeras årligen

Kommunfullmäktige beslutar om timavgiftens storlek när taxan antas, baserat på aktuella kostnader.

Bygg- och miljönämnden kan sedan för varje kalenderår besluta om att öka avgiften med PKV-procentsatsen (prisindex för kommunal verksamhet) som publiceras på SKR:s webbplats i oktober varje år. Det belopp som beräknas får avrundas enligt gällande avrundningsregler till närmaste 5 kr.

3 Timtaxa

Vid tillämpningen av denna taxa är timtaxan 400 kronor per hel timme för handläggningstid.

Avgiften tas ut för varje påbörjad halvtimme av handläggningstiden. För tillsyn som sker på vardagar mellan kl. 19:00 och 06:30, lördagar, söndagar, julafton, nyårsafton, påskafton, trettondagsafton, midsommarafton och helgdagar, debiteras 1,5 gånger den vanliga timtaxan.

4 Ansökningsavgifter

För försäljning och servering av starköl, vin, sprit eller andra jästa alkoholdrycker och alkoholliknande preparat krävs tillstånd. För försäljning

av tobak krävs också tillstånd. Handläggning av ansökan påbörjas när avgiften är betald. För övrig handläggning som inte finns i tabell tas timavgift ut för nedlagd tid.

I tabellen nedan finns avgifterna för tillstånd och anmälan

Ansökningsavgift för stadigvarande serveringstillstånd och försäljningstillstånd	Timmar
Nyansökning stadigvarande tillstånd (tre kunskapsprov ingår)	14
Nytt tillstånd p.g.a. ändrad bolagsform eller ägarskifte	6
Ändring befintligt tillstånd p.g.a. tillägg (t.ex. catering)	5
Anmälan om ändring som påverkar tillsynen (t.ex. PBI)	4
Utökad serveringsyta	3
Utökad serveringstid eller fler dryckesslag	3
Kunskapsprov	1
Ansökningsavgift tillfälliga serveringstillstånd	
Till slutet sällskap, enstaka tidsperiod, upp till en vecka, totalt 12 gånger.	4
Till slutet sällskap, enstaka tillfälle, en dag, totalt 12 gånger.	4
Till slutet sällskap, enstaka tillfällig säsong, kan endast sökas en gång	6
Till allmänheten, enstaka tidsperiod, en dag, totalt 12 gånger	6
Till allmänheten, enstaka tidsperiod, upp till en vecka, totalt 12 gånger	6
Utökad serveringsyta och/eller serveringstid	3
Ansökningsavgift för försäljningstillstånd av tobaksvaror	
Ansökan om stadigvarande försäljningstillstånd	14
Ansökan om tillfälligt försäljningstillstånd	6
Ändrade förutsättningar i bolag (Nya bolagsmän/ägare)	6
Anmälan om ändring som påverkar tillsynen	4

Anmälningssavgifter	
Anmälan tobaksfria nikotinprodukter	I
Anmälan e-cigarettor och påfyllnadsbehållare	I
Anmälan folköl	I

5 Tillsynssavgifter

För stadigvarande tillstånd för försäljning och servering tas en årlig avgift ut.

För tillsyn på tillfälliga serveringstillstånd tas timavgift multiplicerat med den tiden som går åt till tillsyn.

Vid bristande lagefterlevnad som kräver uppföljande tillsyn, utöver den planerade, debiteras en timavgift för denna uppföljande tillsyn.

I nedan tabell kan du se avgifterna för tillsyn för restauranger med stadigvarande serveringstillstånd. Avgift baseras på alkoholförsäljning i förhållande till matförsäljning.

Årliga tillsynssavgifter för serveringstillstånd och gårdsförsäljningstillstånd	Timmar
Restaurang med över 50 % alkoholförsäljning	18
Restaurang med 26 – 49 % alkoholförsäljning	15
Restaurang med 11 – 25 % alkoholförsäljning	13
Restaurang med 6 – 10 % alkoholförsäljning	9
Restaurang med 0 – 5 % alkoholförsäljning	6
Restauranger vars alkoholförsäljning inte överstiger 50 000 kr	4
Restauranger vars totala omsättning inte överstiger 750 000 kronor och alkoholförsäljningen inte motsvarar mer än 20 % av den totala omsättningen.	4
Gårdsförsäljning	5
Inre tillsyn av serveringstillstånd	
Avgiften tas ut efter att tillsynen utförts (ingår inte i årlig avgift)	4
Övrig tillsyn och uppföljande tillsyn	Timavgift

Årlig tillsynsavgift för stadigvarande servering till slutet sällskap	
Stadigvarande till slutet sällskap	3
Stadigvarande för cateringverksamhet till slutet sällskap	3
Provsbakning på tillverkningsställe	3
Påminnelseavgift restaurangrapport	
Påminnelseavgift utebliven restaurangrapport (påminnelse 1)	500
Påminnelseavgift utebliven restaurangrapport (påminnelse 2)	1000
Utebliven restaurangrapport 1 maj	20 000

Taxa för tillsyn enligt alkohollagen och lag om tobak och liknande produkter, tobaksfria nikotinprodukter samt taxa för tillsyn avseende vissa receptfria läkemedel

Årlig tillsynsavgift	Timmar
Tobaksvaror, elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare samt tobaksfria nikotinprodukter	6
Folköl (detaljhandel och servering)	2
Receptfria läkemedel	2
Vid övrig tillsyn och vid behov av extra tillsyn p.g.a. brister eller klagomål	timavgift
Inre tillsyn av tobakstillstånd	
Avgiften tas ut efter att tillsynen utförts (ingår inte i årlig avgift)	4

6 Generellt om avgifter

6.1 Tillsyn, prövning och handläggning

Med tillsyn, prövning och handläggning menas den tid som har använts för exempelvis:

- inläsning av ärendet

- kontakter med parter
- samråd med experter och myndigheter
- tillsyn
- resor och besök på plats
- provtagning, provköp och kontroller
- beredning och beslut

6.2 Avgift enligt denna taxa tas inte ut för:

- Tillsyn som föranleds av klagomål som visar sig ogrundat,
- handläggning av överklagande, till exempel rättidsprövning och överlämnande till nästa instans,
- att svara på remisser till exempel till prövningsmyndigheter,
- handläggning av ansökan om utdömande av vite.

6.3 Särskilda skäl för nedsättning av avgift

Beslut om nedsättning eller befrielse från avgift görs av bygg- och miljönämnden. Om det finns särskilda skäl får bygg- och miljönämnden, i det enskilda fallet, sätta ned eller efterskänka avgiften

6.4 Avgiftsregler

Avgift betalas även om ansökan återkallas efter att handläggningen startat. Dock tas ingen avgift ut om ansökan återkallas innan handläggningen börjat.

6.5 Årlig avgift och fakturering

Fast årlig avgift ska betalas i förskott och täcker ett helt kalenderår. Avgiften börjar gälla från det kalenderår som följer efter att tillstånd beviljats eller anmälan gjorts, eller om tillstånd eller anmälan inte krävts, när verksamheten startar.

Årliga tillsynsavgifter avser kalenderår. Den årliga tillsynsavgiften faktureras före juni månads utgång. Övriga avgifter faktureras löpande. Om fakturan inte betalas inom 30 dagar från fakturadagen ska dröjsmålsränta erläggas enligt räntelagen (1975:635). Vid utebliven betalning skickas krav enligt kommunens policy och lagstadgade kostnader debiteras.

6.6 Överklagande

Beslut om avgift överklagas till Förvaltningsrätten.

7 När taxan börjar gälla och övergångsbestämmelser

Denna taxa träder i kraft den 1 januari 2026. Taxan gäller för ärenden som rör tillstånd och anmälningar som inkommer denna dag och framåt.

Styrdokument
Dokumenttyp: Taxa
Beslutat av: Kommunfullmäktige
Fastställsedatum: 2025-XX-XX
Ansvarig:
Revideras: Vid behov
Följs upp: Årligen

Taxa för miljö- och hälsoskydd

Dnr: BMGT.2025.15

Innehållsförteckning

1	Bakgrund.....	3
2	Inledande bestämmelser.....	3
2.1	Avgift ska betalas för.....	3
2.2	Avgift tas inte ut för.....	3
2.3	Nedsättning och efterskänkande.....	3
2.4	Avgiftsskyldighet.....	3
3	Timtaxa.....	4
3.1	Avgiftsuttag kan ske genom.....	4
3.2	Kommunfullmäktige bstämmer timavgiftens storlek.....	4
4	Avgifter för prövning, tillsyn och handläggning:.....	4
4.1	Avgifter för prövning av ansökan, dispens eller undantag.....	5
4.2	Besiktning.....	5
4.3	Ersättning för kungöresle.....	5
4.4	Avgift för anmälan	6
4.5	Avgift för tillsyn.....	6
4.6	Avgift för utökat tillsynsbehov.....	7
4.7	Avgift för tillsyn i övrigt.....	7
5	Betalning, nedsättning och verkställighet	7
5.1	Betalning av avgift.....	7
5.2	Nedsättning av avgift.....	7
5.3	Verkställighet.....	7
6	Bilagor.....	8

I Bakgrund

Denna taxa reglerar avgifterna för bygg- och miljönämndens kostnader för prövning och tillsyn enligt miljöbalken (1998:808) eller bestämmelser meddelade av miljöbalken eller med anledning av EU:s förordningar inom miljöbalkens tillämpningsområde. Taxan reglerar också avgifter för kostnader för prövning och tillsyn inom Strålskyddslagen (2018:369) och dess förordningar samt Transportstyrelsens föreskrifter om mottagning av avfall från fritidsbåtar (TSFS 2023:12).

Utöver vad som anges i denna taxa kan ersättning till kommunen utgå enligt 26 kap. 22 § miljöbalken (1998:808) för rättegångskostnader samt 26 kap. 22 § miljöbalken (1998:808) för undersökningskostnader.

2 Inledande bestämmelser

2.1 Avgift ska betalas för

- Handläggning och andra åtgärder med anledning av ansökningar om tillstånd, dispens eller undantag,
- Handläggning och andra åtgärder med anledning av anmälan av verksamhet eller åtgärd,
- Handläggning och andra åtgärder vid tillsyn i övrigt.

2.2 Avgift tas inte ut för

- Tillsyn som föranleds av klagomål som visar sig ogrundade,
- Handläggning av överklagande, till exempel rättidsprövning och överlämnande till nästa instans samt yttrande i överklagade ärenden.
- Handläggning av ansökan om utdömande av vite.

2.3 Nedsättning och efterskänkande

Beslut om avgift eller om nedsättning eller efterskänkande av avgift fattas av den kommunala nämnd som är ansvarig för handläggning av den ansökan, den anmälan eller den tillsyn som medför avgiftsskyldighet.

2.4 Avgiftsskyldighet

Enligt 27 kap. 3 § miljöbalken är alla skyldiga att betala avgift enligt denna taxa eller enligt 26 kap. 22 § miljöbalken skyldiga att lämna de uppgifter som behövs för att avgiften eller ersättningsens storlek ska bestämmas.

3 Timtaxa

Vid tillämpningen av denna taxa är timtaxan 1400 kronor per hel timme handläggningstid.

3.1 Avgiftsuttag kan ske genom:

1. Enligt beräknad handläggningstid i bilaga 1.
2. Enligt årlig avgift enligt tidsfaktor i bilaga 2.
3. Enligt timavgift för nedlagd tid i det enskilda ärendet.

I de fall timavgift tas ut i förhållande till faktisk nedlagd handläggningstid avses med handläggningstid den sammanlagda tid som varje tjänsteman vid nämnden har använt för inläsning av ärendet, kontakter med parter, samråd med experter och myndigheter, inspektioner, revisioner, provtagning och kontroller i övrigt, beredning i övrigt i ärendet samt föredragning och beslut. Sådan avgift tas ut för varje halv timme nedlagd handläggningstid. För inspektioner, mätningar och andra kontroller som utförs vardagar mellan klockan 19.00 och 07.00 lördagar, söndagar, julafton, nyårsafton, påskafton, trettondagsafton, midsommarafton och helgdagar, tas avgift ut med 1,5 gånger ordinarie timavgift.

3.2 Kommunfullmäktige bestämmer timavgiftens storlek

Kommunfullmäktige bestämmer timavgiftens storlek, baserat på aktuella kostnader. Bygg- och miljönämnden kan sedan för varje kalenderår besluta om att öka avgiften med PKV-procentsatsen (prisindex för kommunal verksamhet) som publiceras på SKR:s webbplats i oktober varje år. Det belopp som beräknas får avrundas enligt gällande avrundningsregler till närmaste 5 kr.

Bygg- och miljönämnden får även besluta om ändringar i taxebilagorna med anledning av ändrade regler om prövningsnivåer eller ändrade verksamhetskoder, så länge ändringarna inte är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.

4 Avgifter för prövning, tillsyn och handläggning

Avgiften beräknas efter den taxa som gäller vid påbörjad handläggning av ärendet. Vid ärenden som pågår över en längre period kan del av taxa tas ut enligt gällande taxa för avslutat kalenderår.

Med prövning, tillsyn och handläggningstid menas tid som exempelvis har lagts på:

- inläsning av ärendet
- kontakter med parter
- samråd med experter och myndigheter
- tillsyn
- resor och platsbesök
- provtagning och kontroller
- beredning och beslut

4.1 Avgift för prövning av ansökan, dispens eller undantag

Avgift för prövning av ansökan om tillstånd, dispens eller undantag ska betalas i form av fast avgift enligt taxebilaga 1 eller i form av timavgift genom den faktiskt nedlagda handläggningstiden i ärendet multiplicerat med timtaxan eller enligt de grunder i övrigt som anges i taxebilaga 1. För tillsyn av verksamhet eller åtgärd som inte finns angiven i bilaga 1 eller 2 tas timavgift ut.

Avgift för prövning ska betalas för varje avgiftsbelagt ärende som ansökningen avser. Avgift för prövning, dispens eller undantag ska erläggas av sökanden.

Avgift för prövning ska erläggas även om ansökan avslås. Avgift tas inte ut för en ansökan som har återkallats innan handläggning har påbörjats.

Utöver avgift för prövning, tillstånd, dispens eller undantag kan avgift för tillsyn komma att tas ut för den verksamhet eller åtgärd som prövningen avser enligt vad som anges i taxan.

4.2 Besiktning

Om det i beslut om tillstånd föreskrivs att en anordning inte får tas i bruk förrän den har besiktigats och godkänts av nämnden, ingår kostnaden för en sådan besiktning i den fasta avgiften. Kan anordningen därvid inte godkännas, varför besiktning måste ske vid ytterligare tillfälle, tas timavgift ut för kommunens kostnader med anledning av den tillkommande handläggningstiden.

4.3 Ersättning för kungörelse

I ärenden om ansökan om tillstånd till miljöfarlig verksamhet som prövas av kommunen är sökanden i förekommande fall också skyldig att ersätta kommunens kostnader enligt 19 kap. 4 och 5 §§ miljöbalken för sakkunniga som har tillkallats av kommunen och för kungörelser i

ärendet. Sökanden är även skyldig att ersätta kommunens kostnader för kungörelse i ärenden om tillstånd, dispens eller undantag enligt 7 kap. miljöbalken eller förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken.

4.4 Avgift för anmälan

Avgift för handläggning av anmälan av verksamhet eller åtgärd ska betalas i form av fast avgift enligt taxebilaga 1 eller i form av timavgift genom den faktiskt nedlagda handläggningstiden i ärendet multiplicerat med timtaxan eller enligt de grunder i övrigt som anges i taxebilaga 1.

Avgift med anledning av handläggning av anmälan ska betalas för varje avgiftsbelagt ärende som anmälan avser.

Om en anmälan omfattar flera verksamhetsgrupper (avgiftskoder) enligt taxebilaga 2, så erläggs den årliga tillsynsavgiften som ett engångsbelopp för handläggningen av anmälan. Då ska full avgift betalas för den punkt som medför den högsta avgiften med tillägg av 25 % av summan av de belopp som anges för övriga verksamhetsgrupper. Endast ett belopp inom varje verksamhetsgrupp ska ingå i beräkningen. Det beloppet ska motsvara det högsta av de belopp som verksamheten omfattas av inom verksamhetsgruppen.

Avgift för handläggning ska erläggas även om anmälan förbjuds. Avgift tas inte ut för en anmälan som återkallas innan handläggningen påbörjats.

Avgift för handläggning av anmälan ska betalas av den som bedriver eller avser att bedriva verksamheten eller vidta åtgärden. I ärenden om anmälan av miljöfarlig verksamhet med beteckning C i miljöprövningsförordningen (2013:251) är denne i förekommande fall också skyldig att ersätta kommunens kostnader för kungörelse i ärendet.

Utöver avgift med anledning av handläggning av anmälan, kan avgift för tillsyn i övrigt komma att tas ut för den verksamhet eller åtgärd anmälan avser enligt vad som anges i denna taxa.

4.5 Avgift för tillsyn

Avgift för tillsyn av verksamhet eller åtgärd ska betalas i form av årlig avgift i bilaga 2, schablonberäknad avgift i bilaga 1 eller timavgift för faktiskt nedlagd tid.

Om verksamheten omfattas av flera verksamhetsgrupper (avgiftskoder) enligt taxebilaga 2, ska full avgift betalas för den punkt som medför den högsta avgiften med tillägg av 25% av summan av de belopp som anges för övriga verksamhetsgrupper. Endast ett belopp inom varje verksamhetsgrupp ska ingå i beräkningen. Det beloppet ska motsvara det högsta av de belopp som verksamheten omfattas av inom verksamhetsgruppen.

För verksamheter som tillståndsprövats ska avgiften bestämmas med utgångspunkt ifrån vad som anges i tillståndsbeslutet i fråga om produktionsvolym eller liknande.

För regelbunden tillsyn över sådan miljöfarlig verksamhet som anges i taxebilaga 2 betalas en årlig tillsynsavgift. Den årliga tillsynsavgiften beräknas genom att tilldelad tillsynstid

multiplikerat med timtaxan. Årlig avgift omfattar kalenderår och ska betalas i förskott. Årlig avgift ska betalas med ett helt avgiftsbelopp för varje påbörjat kalenderår som verksamheten bedrivs. Årlig avgift ska betalas från och med det kalenderår som följer efter det att beslut om tillstånd eller anmälan har skett eller i de fall tillstånd eller anmälan inte krävts, verksamheten har påbörjats. För tillsyn som skett dessförinnan tas timavgift ut.

4.6 Avgift för utökat tillsynsbehov

Vid bristande efterlevnad som medför extra tillsyn som går utöver den planerade tillsynen, ska timavgift tas ut för denna extra tillsyn. Till exempel när bristande lagefterlevnad kräver uppföljande tillsyn.

4.7 Avgift för tillsyn i övrigt

Avgifter för tillsyn i övrigt ska betalas i form av timavgift eller enligt de grunder som i övrigt anges i taxebilagorna.

Avgift för tillsyn ska betalas av den som bedriver eller avser bedriva verksamhet eller vidta åtgärd som föranleder avgiften. För tillsyn över miljöskador enligt 10 kap miljöbalken, ska tillsynsavgiften betalas av den som enligt 10 kap. miljöbalken är ansvarig för avhjälpande eller kostnader.

5 Betalning, nedsättning och verkställighet

5.1 Betalning av avgift

Betalning av avgift enligt denna taxa skall ske till Gislaveds kommun mot faktura. Betalning skall ske inom tid som anges i beslutet om avgift eller på faktura. Betalas avgiften inte inom angiven tid skall dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen betalas på obetalt belopp. Vid utebliven betalning skickas krav enligt kommunens policy varvid lagstadgade kostnader debiteras.

5.2 Nedsättning av avgift

Om det finns särskilda skäl med hänsyn till verksamhetens art och omfattning, tillsynsbehov, nedlagd handläggningstid och övriga omständigheter, får avgift enligt denna taxa sättas ned eller efterskänkas.

5.3 Verkställighet

Av 1 kap. 2 § och 9 kap. 4 § förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken framgår att en kommunal nämnds beslut om avgifter får verkställas enligt utsökningsbalken.

Av 1 kap. 2 § och 9 kap. 5 § förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken framgår att kommunal nämnd får förorda att dess beslut om avgift ska gälla omedelbart, även om det överklagas.

Enligt 19 kap 1 § miljöbalken överklagas en kommunal nämnds beslut om avgift till länsstyrelsen.

Denna taxa träder i kraft den 1 januari 2026. I ärenden som rör tillstånd, anmälningar och dispenser tillämpas taxan på ärenden som kommer in denna dag och framåt.

6 Bilagor

Bilaga 1 Taxa miljö och hälsoskydd, prövning och tillsyn.

Bilaga 2 Taxa miljö- och hälsoskydd, årsavgifter.

Taxebilaga för tillstånd, anmälan och tillsyn inom miljö- och hälsoskydd

SMÅ AVLOPP	TIMMAR (multipliceras med timavgift)
Tillsyn av små avlopp	
Avloppsanordning med vattentoalett för 1-25 personekvivalenter:	
Bedömning av enkät, tillsynsbesök, krav på åtgärd	3
Bedömning av enkät, krav på åtgärd	2
Bedömning av enkät, tillsynsbesök, ej krav på åtgärd	2
Övrig tillsyn	timtaxa
Prövning för tillstånd	
Prövning av ansökan om inrättande av avloppsanordning eller anslutning av vattentoalett avseende:	
I. Inrättande av vattentoalett med sluten tank	3

AVDELNINGEN FÖR BYGG OCH MILJÖ, SAMHÄLLSUTVECKLINGSFÖRVALTNINGEN

Postadress:	Besöksadress:	Telefon/fax:	E-post/webb:	Organisationsnr:	Bankgiro:
Gislaveds kommun	Stortorget 1	0371-810 00	kommunen@gislaved.se	212000-0514	426-7225
332 80 Gislaved	Gislaved	0371-940 79	gislaved.se		

2. Inrättande av vattentoalett med avloppsutsläpp till mark eller vatten	5
3. Inrättande av två avloppsanordningar enligt punkterna 1, 2 eller 3 på samma fastighet och vid samma tillfälle	7
4. Anslutning av vattentoalett till befintlig avloppsanordning	3
5. Inrättande av gemensam tillståndspliktig avloppsanordning för 1-25 personekvivalenter	7
6. Inrättande av gemensam tillståndspliktig avloppsanordning för 26-100 personekvivalenter	11
7. Inrättande av gemensam tillståndspliktig avloppsanordning för 101-200 personekvivalenter	15
Handläggning av anmälan	
Inrättande av avloppsanordning utan vattentoalett, exempelvis bad, disk och tvätt- (BDT) anläggning	4
Ändring av avloppets mängd eller sammansättning mellan 1-25 personekvivalenter och som inte omfattas av fast avgift enligt taxebilaga 2	3
Handläggning av anmälan att inrätta annat slag av toalett än vattentoalett enligt vad kommunen föreskrivit, exempelvis förmultningstoalett, torrtoalett med latrinkompostering	2
VÄRMEPUMPAR	TIMMAR

Prövning för tillstånd	(multipliceras med timavgift)
Prövning av ansökan om att inrätta värmepumpsanläggning för berg-, jord-, sjö- eller grundvattenvärme	
Bergvärmepump med 1-3 energibrunnar	2
Bergvärme med fler än 3 energibrunnar	5
Jordvärmepump och sjövärmepump och grundvattenvärme	2
HÄLSOSKYDD	TIMMAR (multipliceras med timavgift)
Tillsyn	
Fastighet med lägenheter	timavgift
Lokaler för vård och annat omhändertagande	timavgift
Grundskola, gymnasieskola (inklusive fritids)	8
Förskola	8
Samlingslokaler	timavgift
Hotell, kursgård med övernattning, vandrarhem, bed & breakfast och liknande lokaler där allmänheten yrkesmässigt erbjuds tillfällig bostad	timavgift

Idrottsanläggningar, campinganläggningar och andra anläggningar som är upplåtna åt allmänheten eller som annars nyttjas av många människor	timavgift
Solarium	timavgift
Handläggning av anmälan	
Anmäla bassängbad, badtunna och/eller jacuzzi som är upplåtna åt allmänheten eller används av många människor	timavgift
Anmäla verksamhet där allmänheten erbjuds behandling som innebär risk för blodsmitta eller annan smitta på grund av användningen stickande och/eller skärande verktyg	ny verksamhet 4 ändring av befintlig verksamhet 2
Anmäla solarium	3
Anmäla undervisningslokaler	8

HANDLÄGGNING AV KLAGOMÅL, STÖRNINGAR OCH RADON Miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	TIMMAR (multipliceras med timavgift)
Handläggning	
Grundade klagomål/störningar	timavgift
Radon i bostäder och lokaler för allmänna ändamål	timavgift
AVFALL Miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	TIMMAR (multipliceras med timavgift)
Prövning	
Prövning av ansökan enligt kommunala föreskrifter för avfallshantering	1
Prövning av ansökan om dispens från förbud att hantera avfall när kommunen ska ansvara för en viss hantering av avfall	2
Prövning av ansökan om tillstånd att på fastigheten själv återvinna eller bortskaffa avfall även om ett sådant tillstånd inte krävs	2
Prövning av ansökan om dispens avseende bygg- och rivningsavfall från kraven på utsortering i avfallsförordningen och från att brännbart avfall ska sorteras ut och förvaras skilt från annat avfall	4

Prövning av dispens för utsortering bioavfall/matavfall (se 15 kap. miljöbalken)	timavgift
Handläggning av ärende om godkännande av avfallsplan för fritidsbåthamn	4
Handläggning av anmälan	
Anmälan från fastighetsinnehavare att enligt kommunens föreskrifter om avfallshantering på fastigheten själv återvinna eller bortskaffa avfall, samt undantag om kommunens avfallshantering	1
Anmälan om hushållskompost	ingen avgift
Tillsyn	
Återkommande tillsyn över transportörer av avfall med tillstånd enligt avfallsförordningen	timavgift
Tillsyn av nedskräpning utomhus	timavgift
Tillsyn i övrigt av avfall	timavgift
MILJÖFARLIG VERKSAMHET	TIMMAR
Miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	
Handläggning av anmälan	
Miljöfarlig verksamhet, tas ut med belopp som motsvarar den årliga tillsynsavgiften som utgår för verksamheten enligt taxebilaga 2	Enligt taxebilaga 2

Tillsyn	
Tillsyn över miljöfarlig verksamhet enligt för vilken tillstånds- eller anmälningsplikt gäller, samt U-objekt med fast avgift enligt taxebilaga 2	Årlig tillsynsavgift enligt taxebilaga 2
Tillsyn på övrig miljöfarlig verksamhet som inte har årlig avgift.	timavgift
VERKSAMHETER SOM ORSAKAR MILJÖSKADOR	TIMMAR
Förorenade områden	
Handläggning av anmälan	
Anmälan om sanering med anledning av en föroreningsskada i ett mark- eller vattenområde, grundvatten eller byggnad eller en anläggning	timavgift
Handläggning av underrättelse	
Handläggning med anledning av underrättelse om påträffad förorening som kan innebära skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön	timavgift
Handläggning med anledning av underrättelse från verksamhetsutövare om överhängande fara för allvarlig miljöskada eller att allvarlig miljöskada uppstått	timavgift
Tillsyn	
Tillsyn i övrigt av mark- och vattenområden, grundvatten, byggnader och anläggningar	timavgift

CISTERNER FÖR BRANDFARLIGA VÄTSKOR OCH SPILLOLJOR	TIMMAR (multipliceras med timavgift)
Anmäla/ avanmäla	
Handläggning av information om installation av cistern för förvaring av brandfarlig vätska och spillolja	2
Information om cistern som tagits ur bruk	ingen avgift
DJUR INOM DETALJPLAN Miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	TIMMAR (multipliceras med timavgift)
Prövning för tillstånd	
Prövning av ansökan om att hålla vissa djur inom område med detaljplan eller områdesbestämmelser: - nötkreatur, häst, get eller svin, - pälsdjur eller fjäderfä som inte är sällskapsdjur, - tupp eller mer än 5 hönor	2
NATUR-, KULTUR- OCH VATTENSKYDDSSOMRÅDE	TIMMAR (multipliceras med timavgift)
Prövning av ansökan	
Om tillstånd till verksamhet eller åtgärd som inte får utföras utan tillstånd enligt föreskrifter för natur- och kulturresevat eller vattenskyddsområde	2

Om dispens eller undantag från föreskrifter för natur och kulturresevat, naturminne, djur- och växtskyddsområde och vattenskyddsområde	2
Anmälan	
Handläggning av anmälan om en verksamhet eller åtgärd inom kulturresevat eller vattenskyddsområde som kräver anmälan enligt föreskrifter för natur- och kulturresevat eller vattenskyddsområde	2
Tillsyn	
Tillsyn i övrigt som gäller skydd av områden, djur- och växtarter, naturmiljön i övrigt, vilthägn eller allemansrätten	timavgift
SPRIDNING AV NATURLIGT GÖDSEL OCH SLAM SAMT ANLÄGGANDE AV GÖDSELSTAD	TIMMAR (multiplieras med timavgift)
Prövning för tillstånd	
Prövning av ansökan om spridning av naturlig gödsel, slam och annan orenlighet	2
Handläggning av anmälan	
Anlägga gödselstad eller annan upplagsplats för djurspillning inom detaljplan om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	2
KEMISKA PRODUKTER OCH BIOTEKNISKA ORGANISMER,	TIMMAR

	(multipliceras med timavgift)
Prövning av ansökan, tillstånd eller dispens	
Dispens från förbudet att använda växtskyddsmedel 1. på ängs- eller betesmark som inte är lämplig att plöja men som kan användas till slätter eller bete, 2. på skolgårdar eller gårdar till förskolor eller på lekplatser som allmänheten har tillträde till, 3. i parker eller trädgårdar eller andra områden som i första hand är avsedda att vara rekreationsområden som allmänheten har tillträde till, 4. inom koloniträdgårdsområden eller i växthus som inte används yrkesmässigt, 5. på tomtmark för bostadshus eller på krukväxter i hemträdgårdsmiljö, eller 6. på växter inomhus utom i produktionslokaler, lagerlokaler och liknande lokaler	4
Prövning av ansökan om tillstånd att yrkesmässigt använda växtskyddsmedel 1. i sådana parker och trädgårdar dit allmänheten har tillträde, 2. inom idrotts- och fritidsanläggningar, 3. vid planerings- och anläggningsarbeten, 4. på vägområden samt grusytor och andra mycket genomsläppliga ytor, och 5. på ytor av asfalt, betong eller andra hårdgjorda material	4
Ansökan om tillstånd att yrkesmässigt använda växtskyddsmedel inom ett vattenskyddsområde som	4

har inrättats före den 1 januari 2018 eller där föreskrifterna inte har ändrats efter den 1 januari 2018	
Ansökan om undantag från bestämmelserna om information och underrättelse vid spridning av vissa biocidprodukter	4
Handläggning av anmälan	
Handläggning av anmälan om yrkesmässig användning av växtskyddsmedel på exempelvis vägområden och banvallar	2
Underrättelse	
Underrättelse i samband med spridning av vissa biocidprodukter på en plats som allmänheten har tillträde till	4
Underrättelse vid olyckor då en större mängd växtskyddsmedel läckt ut eller kan befaras läcka ut	4
Underrättelse om vattentäkt, grundvatten eller en sjö eller ett vattendrag befaras bli förorenat av växtskyddsmedel	4
Granskning av rapport om fluorerade växthusgaser	1,5
Hantering av kemiska produkter, biotekniska organismer och varor i andra verksamheter än miljöfarliga verksamheter	3
Tillsyn av kosmetiska produkter exempelvis produktmärkning	timavgift

Tillsyn i övrigt av kemiska produkter	timavgift
PCB (POLYKLORERADE BIFENYLER)	TIMMAR
Ansökan om dispens	
Ansökan om dispens från kravet om avlägsnande av PCB-produkt i byggnader och anläggningar	timavgift
Handläggning	
Anmälan om PCB sanering från fastighetsägare eller verksamhetsutövare	timavgift
Tillsyn (granska inventering mm)	timavgift

Taxebilaga 2

Taxa enligt miljöbalken

För regelbunden tillsyn över miljöfarlig verksamhet som anges i denna bilaga ska en årlig tillsynsavgift betalas. Om verksamheten omfattas av flera verksamhetsgrupper (koder) enligt taxebilaga 2, ska full avgift betalas för den punkt som medför den högsta avgiften med tillägg av 25% av summan av de belopp som anges för övriga verksamhetsgrupper. För handläggning om anmälan om en sådan verksamhet så tas den årliga tillsynsavgiften ut som ett engångsbelopp för handläggningen.

Tillsyn av miljöfarlig verksamhet			Årsavgift antal timmar
Lagrum Miljöprövnin gsförordning (2013:251)	Kod	Nivå	Verksamhet
JORDBRUK			
Djurhållning			
2 kap 3 §	1.20	C	Anläggning med stadigvarande djurhållning med mer än 100 djurenheter, dock inte inhägnad.
	1.20.1		mer än 200 och upp till 400 djurenheter6
	1.20.2		mer än 100 och upp till 200 djurenheter6
			Med en djurenhet avses 1. en mjölkko eller sinko, inklusive kalv upp till en månads ålder, 2. sex kalvar från en månads upp till sex månaders ålder, 3. tre övriga nöt, sex månader eller äldre, 4. tre suggor eller betäckta gyltor, inklusive smågrisar upp till tolv veckors ålder, 5. tio slaktsvin, obetäckta gyltor eller avelsgaltar, tolv veckor eller äldre, 6. en häst, inklusive föl upp till sex månaders ålder, 7. tio minkhonor för avel, inklusive valpar upp till åtta månaders ålder och avelshannar, 8. etthundra kaniner, 9. etthundra värphöns eller kycklingmödrar, sexton veckor eller äldre, 10. tvåhundra unghöns upp till sexton veckors ålder, 11. tvåhundra slaktkycklingar, 12. etthundra kalkoner, gäss eller ankor, inklusive kycklingar och ungar upp till en veckas ålder, 13. femton strutsfåglar av arterna struts, emu eller nandu, inklusive kycklingar upp till en veckas ålder, 14. tio får eller getter, sex månader eller äldre, 15. fyrtio lamm eller killingar upp till sex månaders ålder, 16. i fråga om andra djurarter, det antal djur som har en årlig sammanlagd utsöndring motsvarande 100 kilogram kväve eller 13 kilogram fosfor i färsk träck eller urin. alternativ av kväve eller fosfor väljas som ger det lägsta antalet djur. Anmälningsplikten gäller inte 1. renskötsel, eller 2. om verksamheten är tillståndspliktig enl 1 eller 2 §.
		U	Anläggning med stadigvarande djurhållning upp till 100 djurenheter (det högsta antalet djurenheter under året), dock inte inhägnad.
	1.20.3		mer än 50 och upp till 100 djurenheter4
			Med en djurenhet avses samma som under 1.20.

Uppodling av annan mark än jordbruksmark för jordbruksproduktion				
2 kap 4 §	1.30	C	Uppodling av annan mark än jordbruksmark för produktion av foder, livsmedel eller annan liknande jordbruksproduktion.	
	1.30.1		överstigande 50 hektar	4
	1.30.2		upp till 50 hektar	4

Odling				
		U	Växthus eller plantskola med en odlingsyta:	
	1.30.3		större än 2000 kvadratmeter	4

FISKODLING OCH ÖVERVINTRING AV FISK				
3 kap 2 §	5.20	C	Fiskodling eller övervintring av fisk där mer än 1,5 ton foder förbrukas per kalenderår, om inte verksamheten är tillståndspliktig enl. 5.10.	5

UTVINNING, BRYTNING OCH BEARBETNING AV TORV, OLJA, GAS, KOL, MALM, MINERAL, BERG, NATURGRUS OCH ANNAT				
---	--	--	--	--

Berg, naturgrus och andra jordarter				
4 kap 4 §	10.30	C	Täkt för markinnehavarens husbehov av mer än 10 000 ton totalt uttagen mängd naturgrus.	10
4 kap 5 §	10.40	C	Täkt för markinnehavarens husbehov av - mer än 10 000 ton totalt uttagen mängd berg, - torv med ett verksamhetsområde större än 5 hektar, eller - mer än 50 000 kubikmeter totalt uttagen mängd torv. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten - omfattas av bearbetningskoncession enl. lagen (1985:620) om vissa torvfyndigheter, eller - är tillståndspliktig enl. 1 eller 2 §.	10
4 kap 6 §	10.50	C	Anläggning för sortering eller krossning av berg, naturgrus eller andra jordarter - inom område som omfattas av detaljplan eller områdesbestämmelser, eller - utanför område som omfattas av detaljplan eller områdesbestämmelser, om verksamheten bedrivs på samma plats under en längre tid än trettio kalenderdagar under en tolv månaders-period.	8
4 kap 7 §	10.60	C	Anläggning för framställning, bearbetning eller omvandling av bränsle eller bränsleprodukt som baseras på mer än 500 ton torv per kalenderår.	8

TRAVAROR				
Kemikaliebehandling av trä och träprodukter				
8 kap 2 §	20.10	C	Anläggning för behandling av trä eller träprodukter med kemikalier med en produktion av högst 75 kubikmeter behandlat trä eller träprodukter per dygn eller högst 18 750 kubikmeter behandlat trä eller träprodukter per kalenderår.	
	20.10.1		mer än 10 000 och upp till 18 750 kubikmeter per kalenderår	25
	20.10.2		från 500 upp till 10 000 kubikmeter per kalenderår	20
	20.10.3		upp till 500 kubikmeter per kalenderår	15
			Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten endast avser behandling mot blånadssvamp.	
Sågning, hyvling och svarvning av trä				
8 kap 3 §	20.20	B	Sågverk eller annan anläggning för tillverkning av träprodukter genom sågning, hyvling eller svarvning för en produktion av mer än 70 000 kubikmeter per kalenderår.	
	20.20-1		Mer än 200 000 kubikmeter per kalenderår.	45
	20.20-2		- Mer än 70 000 kubikmeter men högst 200 000 kubikmeter per kalenderår.	30
8 kap 4 §	20.30	C	Sågverk eller annan anläggning för tillverkning av träprodukter genom sågning, hyvling eller svarvning för en produktion av mer än 6 000 kubikmeter per kalenderår. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten inte är tillståndspliktig enl. 3 §.	
	20.30.1		- Mer än 30 000 kubikmeter men högst 70 000 kubikmeter per kalenderår.	25
	20.30.2		- Mer än 6 000 kubikmeter men högst 30 000 kubikmeter per kalenderår.	15
	20.30.3	U	Sågverk eller annan anläggning för tillverkning av träprodukter genom sågning, hyvling eller svarvning för en produktion av mer än 500 kubikmeter men högst 6 000 kubikmeter per kalenderår.	6
Träbaserade bränslen och bränslen av jordbruksprodukter				
8 kap 5 §	20.40	C	Anläggning för framställning eller bearbetning av träbaserat bränsle, eller av bränsleprodukter som är baserade på skogs- eller jordbruksprodukter, i form av 1. träull, trämjöl, flis, spån eller liknande, baserad på mer än 1 000 kubikmeter fast mått eller 3 000 kubikmeter löst mått råvara per kalenderår, eller 2. pellets eller briketter, baserad på mer än 5 000 kubikmeter råvara per kalenderår. Anmälningssplikten gäller inte tillfällig flisning.	9

Träbaserade skivor, faner, plywood och spån				
8 kap 6 §	20.50-i	B	Anläggning med en produktion av mer än 600 kubikmeter per dygn eller mer än 150 000 kubikmeter per kalenderår av OSB-skivor, träfiberskivor eller spånskivor.	70
8 kap 7 §	20.60	C	Anläggning för tillverkning av 1. faner eller plywood, eller 2. högst 600 kubikmeter per dygn eller högst 150 000 kubikmeter per kalenderår av OSB-skivor, träfiberskivor, spånskivor eller andra produkter av spån.	15
Lagring av timmer				
8 kap 8 §	20.70	B	Anläggning för lagring av 1. mer än 20 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m ³ fub) på land med begjutning av vatten, eller 2. mer än 10 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m ³ fub) i vatten. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är anmälningspliktig enl. 10 §.	15
8 kap 9§	20.80	C	Anläggning för lagring av 1. mer än 2 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m ³ fub), om lagringen sker på land utan vattenbegjutning, 2. mer än 500 kubikmeter timmer fast mått under bark (m ³ fub), om lagringen sker på land med vattenbegjutning och inte är tillståndspliktig enl. 8 §, eller 3. mer än 500 kubikmeter timmer fast mått under bark (m ³ fub) i vatten, om lagringen inte är tillståndspliktig enl. 8 §.	
	20.80.1		Mer än 2 000 kubikmeter på land utan vattenbegjutning.	6
	20.80.2		Mer än 500 kubikmeter men högst 20 000 kubikmeter på land med vattenbegjutning	15
	20.80.3		Mer än 500 kubikmeter men högst 10 000 kubikmeter i vatten.	10
8 kap 10 §	20.90	C	Anläggning för lagring av timmer som inte sker i eller nära vattentäkt, om lagringen har pågått mer än sex veckor, behövs med anledning av storm eller orkan och omfattar 1. mer än 20 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m ³ fub) på land med begjutning av vatten, eller 2. mer än 10 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m ³ fub) i vatten.	6

GUMMI OCH PLASTVAROR				
13 kap 2 §	25.11	C	Anläggning för att genom vulkning tillverka gummivaror, om produktionen baseras på mer än 1 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enl. 1 § eller 19 kap. 3 eller 4 §.	
	25.11.1		- Mer än 500 ton men högst 2 000 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår.	30
	25.11.2		- Mer än 100 ton men högst 500 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår.	10
	25.11.3		- Mer än 50 ton men högst 100 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår.	12
	25.11.4		- Mer än 1 ton men högst 50 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår.	8
13 kap 4 §	25.30	C	Anläggning för att genom ytterligare polymerisation tillverka produkter av plast, om 1. produktionen baseras på mer än 1 ton plastråvara per kalenderår, och 2. verksamheten inte är tillståndspliktig enl. 3 §.	6
13 kap 6 §	25.50	C	Anläggning där produktionen baseras på mer än 1 ton plastråvara per kalenderår och inte omfattar ytterligare polymerisation, för 1. tillverkning av produkter av plast förutom endast mekanisk montering eller mekanisk bearbetning, eller 2. beläggning eller kalandrering med plast. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig eller anmälningspliktig enl. 19 kap. 3 eller 4 §.	
	20.50.0		Mer än 1 000 ton plastråvara per kalenderår	9
	25.50.1		Mer än 200 ton men högst 1 000 ton plastråvara per kalenderår.	8
	25.50.2		Mer än 20 ton men högst 200 ton plastråvara per kalenderår.	6
	25.50.3		Mer än 1 ton men högst 20 ton plastråvara per kalenderår.	4
	25.50.4		Mer än 20 ton plastråvara per kalenderår för beläggning eller kalandrering med plast.	25
	25.50.5		Mer än 10 ton men högst 20 ton plastråvara per kalenderår för beläggning eller kalandrering med plast.	15
	25.50.6		Mer än 5 ton men högst 10 ton plastråvara per kalenderår för beläggning eller kalandrering med plast.	10
	25.50.7		Mer än 3 ton men högst 5 ton plastråvara per kalenderår för beläggning eller kalandrering med plast.	8
	25.50.8		Mer än 1 ton men högst 3 ton plastråvara per kalenderår för beläggning eller kalandrering med plast.	6

MINERALISKA PRODUKTER				
Glas, glasvaror och keramiska produkter				
14 kap 13 §	26.110	C	Anläggning för tillverkning av mer än 500 ton 1. betong eller lättbetong per kalenderår, eller 2. varor av betong, lättbetong eller cement per kalenderår.	
	26.110.1		mer än 2 000 ton	15
	26.110.2		mer än 500 och upp till 2 000 ton	10
Andra mineraliska produkter				
14 kap 17 §	26.150	C	Asfaltverk eller oljegrusverk 1. som ställs upp inom område med detaljplan eller områdesbestämmelser, eller 2. som ställs upp utanför område med detaljplan eller områdesbestämmelser i mer än 90 kalenderdagar under en tolv månadersperiod.	12
STÅL OCH METALL				
15 kap 10 §	27.60	C	Anläggning för att gjuta järn, stål, aluminium, zink eller magnesium, om produktionen är mer än 10 ton per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enl. 8, 9 eller 14 §.	6
15 kap 18 §	27.140	C	Anläggning för att gjuta andra metaller än järn, stål, zink, aluminium och magnesium, om produktionen är mer än 1 ton per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enl. 13, 14 eller 17 §.	8
METALL- OCH PLAST-YTBEHANDLING, AVFETTNING OCH FÄRGBORTTAGNING				
16 kap 3 §	28.25	C	Anläggning för kemisk eller elektrolytisk ytbehandling av metall eller plast. Anmälningsplikten gäller inte betning med betpasta eller om verksamheten är tillståndspliktig enl. 1 eller 2 §.	8
16 kap 5 §	28.40	C	Anläggning för annan beläggning med metall än genom kemisk eller elektrolytisk ytbehandling, om verksamheten ger upphov till mer än 1 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte beläggning med metall som sker med vakuummetod eller om verksamheten är tillståndspliktig enl. 4 §.	8
16 kap 7 §	28.71	C	Blästra mer än 500 kvadratmeter yta. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är anmälningspliktig enl. 10 §.	6
16 kap 9 §	28.90	C	Anläggning för att med kemiska eller termiska metoder yrkesmässigt ta bort lack eller färg. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enl. 8 § eller 19 kap. 2 eller 3 §.	15

16 kap 10 §	28.95	C	Anläggning för 1. vattenbaserad avfettning som ger upphov till mer än 10 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår, om verksamheten inte är en fordonstvätt eller tillståndspliktig enl. 19 kap. 2, 3, 4 eller 6 §, 2. betning med mer än 50 kilogram betpasta per kalenderår, om verksamheten ger upphov till avloppsvatten, 3. blästring av mer än 500 kvadratmeter yta per kalenderår, 4. våttrumling av mer än 1 ton metaller per kalenderår eller härdning av mer än 1 ton gods per kalenderår, 5. termisk ytbehandling med en metallförbrukning av mer än 50 kilogram men högst 2 ton per kalenderår, eller 6. metallbeläggning med vakuummetod med en metallförbrukning av mer än 500 kilogram per kalenderår.	
	28.95.1		- Anläggning för produktion som omfattas av mer än två punkter ovan.	12
	28.95.2		- Anläggning för produktion som omfattas av högst två punkter ovan.	8
METALLBEARBETNING, MOTORER, TURBINER OCH REAKTORER				
Maskinell metallbearbetning				
18 kap 8 §	34.80	C	Anläggning där det förekommer maskinell metallbearbetning och där total tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är större än 1 kubikmeter, om verksamheten inte är tillstånds- eller anmälningspliktig enl. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9 eller 10§. Med total tankvolym avses det samma som i 7 § andra stycket. Med total tankvolym avses såväl volymen i ett fast centralt system för vätskor som volymen i lösa behållare som är kopplade antingen till eller till öppnade behållare som används för påfyllning av metallbearbetningsmaskin.	
	34.80.1		- Total tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är större än 10 kubikmeter men högst 20 kubikmeter.	25
	34.80.2		- Total tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är större än 5 kubikmeter men högst 10 kubikmeter.	12
	34.80.3		- Total tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är större än 1 kubikmeter men högst 5 kubikmeter.	8
	34.80.4	U	Total tankvolym för processoljor och hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är större än 200 liter men högst 1 kubikmeter.	4

FORBRUKNING AV ORGANISKA LÖSNINGSMEDEL				
19 kap 1 §			Med förbrukning avses i detta kapitel lösningsmedelstillförseln minskad med den mängd som i tekniskt eller kommersiellt syfte återvinns för återanvändning där även återanvändning av lösningsmedel som bränsle ingår men inte lösningsmedel som slutligt bortskaffas som avfall.	
19 kap 4 §	39.30	C	Anläggning där organiska lösningsmedel förbrukas per kalenderår med 1. mer än 1 ton i yt rengöring, om lösningsmedlet innehåller någon kemisk produkt, som a) enl. föreskrifter som har meddelats av Kemikalieinspektionen har klassificerats med riskfraserna "misstänks kunna ge cancer" (R40), "kan ge cancer" (R45), "kan ge ärftliga genetiska skador" (R46), "kan ge cancer vid inandning" (R49), "kan ge nedsatt fortplantningsförmåga" (R60) eller "kan ge fosterskador" (R61), eller b) enl. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006 uppfyller kriterierna för att klassificeras i faroklasserna "cancerogenitet kategori 1A", "cancerogenitet kategori 1B", "cancerogenitet kategori 2", "mutagenitet i könsceller kategori 1A", "mutagenitet i könsceller kategori 1B", "reproduktionstoxicitet kategori 1A", eller "reproduktionstoxicitet kategori 1B", 2. mer än 2 ton i annan yt rengöring, 3. mer än 500 kilogram i fordonslackering, eller 4. mer än 1 kilogram i kemptvätt. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enl. 2 eller 3 §.	10
19 kap 5 §	39.35	C	Anläggning där organiska lösningsmedel förbrukas per kalenderår med mer än 500 kilogram i lackering av vägfordon till följd av reparation, underhåll eller dekoration som sker utanför tillverkningsanläggningar. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enl. 2 eller 3 §.	10
19 kap 6 §	39.50	C	Anläggning där det per kalenderår förbrukas 1. mer än 1 ton halogenerade organiska lösningsmedel, eller 2. mer än totalt 5 ton organiska lösningsmedel. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig.	10
			Anläggning som inte är anmälnings- eller tillståndspliktig och där det per kalenderår förbrukas	
	39.50.1	U	mer än 3 ton men högst 5 ton organiska lösningsmedel	8
	39.50.2	U	mer än 1 ton men högst 3 ton organiska lösningsmedel	6
	39.50.3	U	mer än 0,5 ton men högst 1 ton organiska lösningsmedel	4

HANTERING AV BRÄNSLEN OCH ANDRA KEMISKA PRODUKTER				
20 kap 4 §	39.90	C	Anläggning för lagring av mer än 5 000 ton kol, torv eller bränsleflis eller annat träbränsle per kalenderår.	6
GAS- OCH VATSKEFORMIGA BRÄNSLEN, EL, VÄRME OCH KYLA				
21 kap 1 §			Med <i>avfall</i> och <i>farligt avfall</i> avses i detta kapitel detsamma som i 15 kap. miljöbalken och avfallsförordningen (2020:614).	
Anaerob biologisk behandling				
21 kap 3 §	40.02	C	Anläggning som genom anaerob biologisk behandling av stallgödsel, grödor eller annat biologiskt material producerar biogas. Anmälningsplikten gäller även om stallgödseln är avfall och även om det material som inte är stallgödsel består av högst 500 ton icke-farligt avfall per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enl. 2 §.	15
Förbränning				
21 kap 11 §	40.60	C	Anläggning för förbränning med en total installerad tillförd effekt av 1. mer än 500 kilowatt men högst 20 megawatt, om annat bränsle används än enbart fossil eldningsolja eller biogen eller fossil bränslegas, eller 2. mer än 10 megawatt men högst 20 megawatt, om inget annat bränsle används än fossil eldningsolja eller biogen eller fossil bränslegas. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är anmälningspliktig enl. 12 §, eller avser en stationär förbränningsmotor avsedd endast som reservaggregat vid elavbrott.	
	40.60.1		Total installerad tillförd effekt av mer än 10 megawatt, om inget annat bränsle används än eldningsolja eller bränslegas.	15
	40.60.2		Total installerad tillförd effekt av mer än 2 megawatt men högst 20 megawatt, om annat bränsle används än enbart fossil eldningsolja eller biogen eller fossil bränslegas.	15
	40.60.3		Total installerad tillförd effekt av mer än 500 kilowatt men högst 2 megawatt, om annat bränsle används än enbart fossil eldningsolja eller biogen eller fossil bränslegas.	6
Vindkraft				
21 kap 15 §	40.100	C	Verksamhet med 1. ett vindkraftverk som inklusive rotorblad är högre än 50 meter, 2. två eller fler vindkraftverk som står tillsammans (gruppstation), eller 3. ett vindkraftverk som står tillsammans med ett annat vindkraftverk, om verksamheten påbörjas efter det att verksamheten med det andra vindkraftverket påbörjades. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enl. 13 eller 14 §.	8

FORDONSSERVICE OCH DRIVMEDELSHANTERING				
23 kap 1 §	50.10	C	Anläggning för tvättning av 1. fler än 5 000 personbilar per kalenderår, 2. fler än 100 tåg eller flygplan per kalenderår, 3. fler än 500 tågagnar eller lok per kalenderår, eller 4. fler än 1 000 andra motordrivna fordon per kalenderår.	8
	50.10.3	U	Anläggning för tvättning av 1. fler än 1 250 personbilar per kalenderår eller 2. fler än 250 andra motordrivna fordon per kalenderår.	4
23 kap 2 §	50.20	C	Anläggning där det per kalenderår hanteras 1. mer än 1 000 kubikmeter flytande motorbränsle, eller 2. mer än 1 miljon normalkubikmeter gas avsedd som motorbränsle. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enl. 20 kap. 1, 2 eller 3 §.	7
	50.20.1	U	Anläggning där det per kalenderår hanteras mer än 500 men högst 1 000 kubikmeter flytande motorbränsle.	4
		U	Fordonsverkstäder överstigande 200 kvadratmeter. Med verkstadsyta avses den yta där fordon underhålls, lackeras eller repareras, samt ytor för kemikalie- och avfallsförvaring. Däremot avses inte ytor för förvaring av övriga reservdelar samt pann- eller kompressorrum.	
	50.20.2	U	Fordonsverkstad mer än 1500 kvadratmeter.	6
	50.20.3	U	Fordonsverkstad mer än 500 men högst 1500 kvadratmeter.	4
HAMNAR OCH FLYGPLATSER				
Flygplatser				
24 kap 5 §	63.50	C	Flygplats för motordrivna luftfartyg där mer än 500 flygrörelser per kalenderår äger rum. Anmälningsplikten gäller inte om flygplatsen är tillståndspliktig enl. 3 eller 4 §.	8
RENING AV AVLOPPSVATTEN				
28 kap 4 §	90.16	C	Avloppsreningsanläggning som tar emot avloppsvatten med en föroreningsmängd som motsvarar mer än 200 men högst 2000 personekvivalenter.	18
	90.16.1	U	Avloppsreningsanläggning som tar emot avloppsvatten med en föroreningsmängd som motsvarar mer än 100 men högst 200 personekvivalenter.	10
	90.16.2	U	Avloppsreningsanläggning som tar emot avloppsvatten med en föroreningsmängd som motsvarar mer än 25 men högst 100 personekvivalenter.	6

	90.16.3	U	Avloppsledningsnät, inklusive pumpstationer mm	4
AVFALL				
29 kap 1 §			Med <i>avfall</i> , <i>återvinna avfall</i> , <i>förbereda avfall för återanvändning</i> , <i>materialåtervinna avfall</i> , <i>bortskaffa avfall</i> , <i>samla in avfall</i> och <i>uttjänt bil</i> avses i detta kap. detsamma som i 15 kap. miljöbalken.	
29 kap 2 §			Med <i>farligt avfall</i> och <i>deponering</i> avses i detta kapitel detsamma som i avfallsförordningen (2020:614).	
29 kap 3 §			Med <i>inert avfall</i> avses i detta kapitel detsamma som i 3 a § förordningen (2001:512) om deponering av avfall.	
29 kap 4 §			Med <i>förbränningsanläggning</i> och <i>samförbränningsanläggning</i> avses i detta kapitel detsamma som i förordningen (2013:253) om förbränning av avfall.	
Förbränning				
29 kap 17 §	90.230	C	Samförbrännings- eller avfallsförbränningsanläggning där icke-farligt avfall förbränns yrkesmässigt, om den tillförda mängden är högst 50 ton per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte anläggning som endast förbränner rent träavfall eller avfall som anges i 17 § 1-3 och 5 i förordningen (2013:253) om förbränning av avfall.	6
Deponering				
29 kap 26 §	90.341	C	Sluttäckt deponi där sluttäckningen har godkänts enl. 32 § förordningen (2001:512) om deponering av avfall, fram till dess åtgärder inte längre behöver vidtas enl. 33 § samma förordning.	5
Biologisk behandling				
29 kap 31 §	90.171	C	Behandling av icke-farligt avfall genom biologisk behandling, om 1. avfallet inte är park- och trädgårdsavfall och den tillförda mängden är mer än 10 ton men högst 500 ton per kalenderår, eller 2. avfallet är park- och trädgårdsavfall och den tillförda mängden är mer än 50 ton men högst 18 750 ton per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om behandlingen är tillstånds- eller anmälningspliktig enl. 21 kap. 2 eller 3 §	
	90.171.1		- Den tillförda mängden annat avfall än park- och trädgårdsavfall är mer än 100 ton men högst 500 ton per kalenderår.	10

	90.171.2		- Den tillförda mängden annat avfall än park- och trädgårdsavfall är mer än 10 ton men högst 100 ton per kalenderår.	8
	90.171.3		- Den tillförda mängden park- och trädgårdsavfall är mer än 50 ton men högst 18 750 ton per kalenderår.	6
Återvinning för anläggningsändamål				
29 kap 35 §	90.141	C	Återvinning av icke-farligt avfall för anläggningsändamål på ett sätt som kan förorena mark, vattenområde eller grundvatten, om föroreningsrisken är ringa.	6
Mekanisk bearbetning och sortering				
29 kap 41 §	90.110	C	1. Yrkesmässigt återvinna icke-farligt avfall genom mekanisk bearbetning, om den tillförda mängden avfall är högst 10 000 ton per kalenderår, eller 2. genom krossning, siktning eller motsvarande mekanisk bearbetning återvinna avfall för byggnads- eller anläggningsändamål.	
	90.110.1		- Den hanterade avfallsmängden mer än 5 000 ton avfall per kalenderår.	20
	90.110.2		- Den hanterade avfallsmängden är högst 5 000 ton avfall per kalenderår.	15
29 kap 43 §	90.80	C	Sortering av icke-farligt avfall, om mängden avfall är 1. mer än 1 000 ton per kalenderår och avfallet ska användas för byggnads- eller anläggningsändamål, eller 2. mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton per kalenderår i andra fall.	12
29 kap 44 §	90.90	C	För att i fråga om avfall som utgörs av elektriska och elektroniska produkter och yrkesmässigt sortera demontera eller på annat sätt hantera avfallet innan ytterligare behandling.	12
Uttjänta fordon				
29 kap 46 §	90.120	C	Tömma, demontera eller på annat sätt yrkesmässigt återvinna 1. uttjänta bilar som omfattas av bilskrotningsförordningen (2007:186), eller 2. andra uttjänta motordrivna fordon vars totalvikt inte överstiger 3 500 kilogram, om fordonen återvinns av en bilskrotare som är auktoriserad enl. bilskrotningsförordningen.	12
Lagring som en del av att samla in avfall				
29 kap 49 §	90.40	C	Lagring av icke-farligt avfall som en del av att samla in det, om mängden avfall vid något tillfälle är 1. mer än 10 ton men högst 30 000 ton och avfallet ska användas för byggnads- eller anläggningsändamål, eller 2. mer än 10 ton men högst 10 000 ton annat icke-farligt avfall i andra fall.	12

29 kap 51 §	90.60	C	Lagring av farligt avfall som en del av att samla in det, om mängden avfall vid något tillfälle är 1. mer än 200 kilogram men högst 5 ton och utgörs av olja, 2. mer än 1 500 kilogram men högst 30 ton och utgörs av blybatterier, 3. mer än 1 ton men högst 50 ton och utgörs av elektriska eller elektroniska produkter, 4. mer än 200 kilogram men högst 30 ton och utgörs av impregnerat trä, 5. högst 50 ton och utgörs av motordrivna fordon, eller 6. mer än 200 kilogram men högst 1 ton i andra fall.	6
-------------	-------	---	---	---

Andra verksamheter med återvinning eller bortskaffande				
29 kap 70 §	90.430	C	Yrkesmässigt behandla icke-farligt avfall, om den tillförda mängden avfall är högst 500 ton per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om behandlingen är anmälnings- eller tillståndspliktig enl. någon annan bestämmelse i detta kapitel.	6

SKJUTFÄLT, SKJUTBANOR OCH SPORTANLÄGGNINGAR				
30 kap 2 §	92.20	C	Skjutbana som är stadigvarande inrättad för skjutning utomhus med skarp ammunition till finkalibriga vapen (kaliber mindre än 20 millimeter) för mer än 5 000 skott per kalenderår.	
	92.20.1		- Mer än 100 000 skott per kalenderår.	5
	92.20.2		- Mer än 20 000 skott men högst 100 000 skott per kalenderår.	4
	92.20.3		- Mer än 5 000 skott men högst 20 000 skott per kalenderår.	3
	92.10001	U	Golfbana med sammanlagt mer än 18 hål	2
30 kap 3§	92.30	C	Permanent tävlings-, tränings- eller testbana för motorfordon.	8
LIVSMEDEL OCH FODER				
5 kap 26 §	15.310	C	Anläggning för yrkesmässig industriell förpackning av animaliska eller vegetabiliska produkter som inte sker i någon tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet enligt någon av 1-27 §§.	

Styrdokument
Dokumenttyp: Taxa
Beslutat av: Kommunfullmäktige
Fastställsedatum: 2026-xx-xx
Ansvarig:
Revideras: Vid behov
Följs upp: Årligen

Taxa enligt livsmedelslagen

Dnr:BMGT.2025:XX

Innehållsförteckning

1	Bakgrund.....	3
2	Taxan beslutas av kommunfullmäktige och justeras årligen.....	3
3	Timavgift och kontrolltid.....	3
3.1	Avgift tas ut för.....	3
3.2	Avgift tas inte ut för.....	4
3.3	Kontrolltid.....	4
4	Ansvarsfördelning.....	4
5	Avgifter.....	4
5.1	Avgift för registrering av anläggningar och verksamheter.....	4
5.2	Avgift för ordinarie kontroll.....	4
5.3	Avgift för uppföljande kontroll.....	6
5.4	Avgift för utredning av befogade klagomål.....	6
5.5	Avgift för exportkontroll.....	6
5.6	Avgift importkontroll.....	6
5.7	Avgift för inköp med dold identitet.....	6
5.8	Betalning av avgift.....	6
6	Överklagande.....	6
7	När taxan börjar gälla och övergångsbestämmelser.....	7

I Bakgrund

Denna taxa reglerar kostnaderna i Gislaved kommun och Tranemo kommun för offentlig kontroll enligt livsmedelslagen (2006:804) och relaterad EU-lagstiftning samt relaterade förordningar och EU-bestämmelser.

2 Taxan beslutas av kommunfullmäktige och justeras årligen

Kommunfullmäktige bestämmer timavgiftens storlek när taxan antas, baserat på aktuella kostnader.

Bygg- och miljönämnden kan sedan för varje kalenderår besluta om att öka avgiften med PKV-procentsatsen (prisindex för kommunal verksamhet) som publiceras på SKR:s webbplats i oktober varje år. Det belopp som beräknas får avrundas enligt gällande avrundningsregler till närmaste 5 kr.

3 Timavgift och kontrolltid

Vid tillämpningen av denna taxa är timtaxan (kostnad per hel timmes kontrolltid) 400 kronor.

3.1 Avgift tas ut för

- registrering av anläggning
- kontroll enligt riskklassning
- uppföljande kontroll som inte var planerad
- utredning av klagomål
- exportkontroll och utfärdande av exportintyg
- importkontroll
- Inköp under dold identitet

Avgiften tas ut för varje påbörjad halvtimme av handläggningstiden. Tillsyn görs vanligtvis under kontorstid, men för tillsyn som sker på vardagar mellan kl. 19:00 och 06:30, lördagar, söndagar, julafton, nyårsafton, påskafton, trettondagsafton, midsommarafton och helgdagar, debiteras 1,5 gånger den vanliga timtaxan.

3.2 Avgift tas inte ut för

- Undersökning av klagomål som inte bekräftar bristande efterlevnad

- Handläggning av överklaganden, exempelvis rättidsprövning, överlämnande till nästa instans och yttrande i överklagade ärenden
- Handläggning av ansökan om utdömande av vite
- Handläggning för att svara på remisser till exempel till prövningsmyndigheter

3.3 Kontrolltid

Kontrolltid är den totala tiden som används för offentlig kontroll. Det inkluderar att läsa ärendet, handläggning, kontakter med parter, samråd med experter och myndigheter, inspektioner, revisioner, provtagning och andra kontroller.

4 Ansvarsfördelning

Avgiften enligt denna taxa betalas av den som är ansvarig för verksamheten. Avgiften granskas av bygg- och miljönämnden enligt gällande delegationsordning. Avgiften kan ändras om det är befogat.

5 Avgifter

5.1 Avgift för registrering av anläggningar och verksamheter

Den som anmäler en livsmedelsanläggning för registrering betalar avgift för 1 timmes kontrolltid. Samma avgift gäller för anmälan av anläggningar som tillverkar eller importerar material i kontakt med livsmedel samt för dricksvatten. Avgiften gäller även om du anmäler att verksamheten fått ny ägare.

5.2 Avgift för planerad kontroll

Efter att verksamheten är registrerad görs ett besök där verksamheten placeras i riskklass (vilken risk verksamheten innebär för kunderna) och tillsynsintervallet bestäms (hur ofta verksamheten behöver besök). Avgiften baseras på en tabell där liknande verksamheter betalar lika mycket. Denna avgift tas ut efter kontrollbesöket.

För planerad kontroll tas tid enligt tabell nedan ut. Tiden tas per kontrollbesök.

VERKSAMHETER	TIMMAR (multiplikeras med timtaxa)
Apotek	2

Bageri	4
Bed & Breakfast	3
Butiker med beredning	4
Butiker med mycket märkning	4
Butiker utan beredning	2
Catering	3
Dricksvatten liten	2
Dricksvatten stor	4
Export	4
Food Contact Materials (FCM)	3
Färsk fisk	3
Gatukök	3
Hälsokost	3
Import	5
Införsel	3
Internetförsäljning	4
Kafé	3
Kiosk	2
Kosttillskott	4
Kurslokal	2
Mack	2
Mobil verksamhet	3
Mottagningskök	2
Pizzeria	3
Producenter	4
Tillagningskök	4
Varmhållning	2

5.3 Avgift för uppföljande kontroll

Vid oplanerad offentlig kontroll och uppföljning av bristande efterlevnad tas timavgift ut. Om det behövs provtagning och analys ska de faktiska kostnaderna betalas av verksamheten.

5.4 Avgift för utredning av befogade klagomål

Avgift tas ut för befogade klagomål när bristande efterlevnad hos aktören bekräftas.

Om kontroll utförs efter meddelande inom RASFF-systemet ska en avgift för nedlagd kontrolltid betalas om det behövs, för att spåra eller återkalla varor. Avgiften betalas av den aktör som innehar, importerar, producerar, bearbetar, framställer eller distribuerar de varor som meddelandet gäller.

5.5 Avgift för exportkontroll

För exportkontroll som krävs enligt införselregler i tredje land (utanför EU), ska en avgift betalas för nedlagd kontrolltid. Den täcker kontroller och andra relaterade verksamheter samt utfärdande av exportintyg och andra intyg. Avgiften betalas av den som har den anläggning som ska kontrolleras.

5.6 Avgift importkontroll

För kontroll av varor som importeras från ett tredje land (utanför EU) ska en avgift betalas av den som ansvarar för sändningen. Avgiften motsvarar den tid som läggs ned för kontroll och annan verksamhet kopplad till kontrollen. Vid uppföljning av prover med anmärkningar betalas en avgift, motsvarande kontrolltid och andra faktiska utgifter. Importören, ombudet eller den som ansvarar för livsmedlen ska betala avgiften.

5.7 Avgift för inköp med dold identitet

Avgift för inköp under dold identitet för att kontrollera livsmedel ska betalas enligt bygg- och miljönämndens faktiska kostnader. Avgift tas endast om bristande efterlevnad bekräftas under klagomålskontroll.

5.8 Betalning av avgift

Betalning av avgift enligt denna taxa görs till Gislaveds kommun via faktura inom den tid som anges i beslutet eller på fakturan. Om avgiften inte betalas i tid tillkommer dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen. Vid utebliven betalning skickas krav enligt kommunens policy och lagstadgade kostnader debiteras.

6 Överklagande

Bygg- och miljönämndens beslut om avgift överklagas till Länsstyrelsen.

7 När taxan börjar gälla och övergångsbestämmelser

Denna taxa träder i kraft den 1 januari 2026 och gäller för ärenden som kommer in eller startas från och med denna dag.

Styrdokument

Dokumenttyp: Taxa

Beslutat av: Kommunfullmäktige

Fastställsedatum: 2026-01-01

Ansvarig: Bygglövschef

Revideras: Vid behov

Följs upp: Årligen

Taxa enligt plan- och bygglagen

Bygg- och miljönämnden Gislaved-Tranemo

Dnr: BMGT.2025.15

2025-05-16

Innehållsförteckning

Innehåll

Bakgrund.....	4
Inledning.....	4
Allmänna regler om kommunala avgifter.....	4
Kommunallagen.....	4
Självkostnadsprincipen.....	4
Likställighetsprincipen.....	4
Förbud mot beslut med tillbakaverkande kraft.....	5
Plan- och bygglagen.....	5
Administrativa rutiner.....	5
Kommunfullmäktiges beslut om taxa.....	5
Överklagande av beslut om taxa.....	6
Avgiftsbeslut i enskilda ärenden.....	6
Ansvarig nämnd/delegation till tjänstemän.....	6
Mervärdesskatt (Moms).....	6
Avgift i beslut.....	6
Avgiftsbestämning.....	6
Antagande av taxan.....	7
Betalning av avgift.....	7
Bestämmelser om plan- och bygglovtaxa.....	7
Beräkning av avgifter enligt taxan.....	7
Justeringsfaktor $N=1,2$	7
Benämningar av faktorer för beräkning av avgift.....	7
Avräkning.....	8
Tabell 1 Objektsfaktorer.....	9
Tabell 2 Tidsersättning.....	10
Tabell 3 Underrättelse och expediering.....	10
Tabell 4 Handläggningsfaktor för bygglov HFI.....	10
Tabell 5 Handläggningsfaktor för startbesked (anmälan och genomförande)HF2	11
Tabell 6 Justering av bygglovsavgifter.....	11
Tabell 7 Avgift för besked.....	12
Tabell 8 Avgift för områdesbestämmelser och detalplaner.....	12
Tabell 9 Avgift för beslut om ny kontrollansvarig.....	13

Tabell 10 – har utgått.....	13
Tabell 11 Nybyggnad – Bygglovavgift.....	13
Tabell 12 Tillbyggnad.....	15
Tabell 13 Enkla byggnader.....	15
Tabell 14 Övriga åtgärder.....	16
Tabell 15 Anmälan (icke bygglovspliktig åtgärd).....	17
Tabell 16 Rivningslov inklusive startbesked.....	18
Tabell 17 Bygglov och skyltar.....	18
Tabell 18 Marklov inklusive startbesked.....	20
Tabell 19 Master, torn och vindkraftverk.....	20
Tabell 20 Bygglov för anläggningar.....	20
Tabell 21 Övriga ärenden.....	21
Tabell 22-25 regleras i samhällsutvecklingsnämndens taxa.....	21

Bakgrund

Denna taxa gäller för bygg- och miljönämndens verksamhet. Avgifterna tas ut med stöd av plan- och bygglagen eller kommunallagen, om inget annat anges.

Inledning

Plan- och bygglagen ger möjlighet för bygg- och miljönämnden att ta ut en avgift i ärenden om lov, förhandsbesked och anmälan, framställning av arkivbeständiga handlingar eller andra tids- eller kostnadskrävande åtgärder. Bygg- och miljönämnden kan dessutom ta ut en avgift för villkorsbesked och ingripandebesked, tekniska samråd och slutsamråd, tillsynsbesök på byggarbetsplatsen och kungörande av beslut om lov eller förhandsbesked i Post- och Inrikes Tidningar.

Allmänna regler om kommunala avgifter

Kommunallagen

Kommunernas rätt att ta ut avgifter allmänt sett framgår av 2 kap. 5 § kommunallagen (2019:835), som har följande lydelse:

”Kommuner och regioner får ta ut avgifter för tjänster och nyttigheter som de tillhandahåller. För tjänster eller nyttigheter som de är skyldiga att tillhandahålla får dock avgifter endast tas ut om det följer av lag eller annan författning.”

Självkostnadsprincipen

För bygg- och miljönämndens verksamhet framgår av 12 kap. 10 §, PBL att en avgift inte får överstiga kommunens genomsnittliga kostnad för den typ av besked, beslut eller handläggning som avgiften avser.

För all kommunal verksamhet gäller dessutom allmänt självkostnadsprincipen som uttrycks i 2 kap. 6 § kommunallagen.

”Kommuner och regioner får inte ta ut högre avgifter än som motsvarar kostnaderna för de tjänster eller nyttigheter som de tillhandahåller.”

Likställighetsprincipen

Plan- och bygglagen innehåller inte några särskilda regler om hur avgifternas storlek i det enskilda fallet ska bestämmas eller hur de totala kostnaderna ska fördelas på dem som är avgiftsskyldiga.

Av betydelse för avgiftsuttaget i enskilda fall i kommunal verksamhet är däremot den s.k. likställighetsprincipen, som uttrycks i 2 kap. 3 § kommunallagen.

”Kommuner och regioner ska behandla sina medlemmar lika, om det inte finns sakliga skäl för något annat.”

Förbud mot beslut med tillbakaverkande kraft

Kommunfullmäktige måste besluta om taxorna innan de börjar gälla. Enligt rättspraxis är det vanligtvis inte tillåtet med retroaktiva kommunala avgifter, förutom i vissa särskilda fall.

Detta förbud framgår direkt av 2 kap. 4 § kommunallagen:

”Kommuner och regioner får inte fatta beslut med tillbakaverkande kraft till nackdel för medlemmarna. Sådana beslut får dock fattas om det finns synnerliga skäl för det.”

I 12 kap. 10 § PBL anges att grunderna för hur avgifterna ska beräknas ska anges i en taxa som beslutas av kommunfullmäktige.

Plan- och bygglagen

Särskilda föreskrifter om avgifter för kommunernas verksamhet inom nämndernas ansvarsområde finns i 12 kap. plan- och bygglagen (2010:900). Där anges i 8 § att bygg- och miljönämnden får ta ut avgifter för:

I ett ärende om bygglov, rivningslov eller marklov får byggnadsnämnden ta betalt för följande:

- beslut om lov
- expediering och kungörelse
- tekniskt samråd
- beslut om startbesked
- arbetsplatsbesök och andra tillsynsbesök på arbetsplatsen
- slutsamråd
- beslut om slutbesked
- framställning av arkivbeständiga handlingar
- andra tids- och kostnadskrävande åtgärder.

Bygg- och miljönämnden får även enligt 9 § ta ut en planavgift för att täcka kostnader för att upprätta eller ändra detaljplaner eller områdesbestämmelser, om nämnden ger bygglov för nybyggnad eller ändring av en byggnad eller annat bygglov enligt 16 kap. 7 § (skylt eller ljusanordning eller annan bygglovspliktig anläggning) och den fastighet som bygglovet avser har nytta av planen eller områdesbestämmelserna.

Administrativa rutiner

Kommunfullmäktiges beslut om taxa

Det framgår direkt av 12 kap. 10 § plan- och bygglagen att det är kommunfullmäktige som ska fatta beslut om grunderna hur avgifterna ska beräknas.

Kommunfullmäktige kan inte delegera rätten att besluta om taxan till nämnd. Detta innebär att ändringar av taxan måste beslutas av kommunfullmäktige. Den

föreslagna taxan hänvisar till prisbasbeloppet Detta innebär att någon justering av beloppet inte ska behövas för att kompensera för allmänna kostnadsökningar.

Överklagande av beslut om taxa

Kommunfullmäktiges beslut om taxan kan överklagas enligt reglerna om laglighetsprövning (kommunalbesvär) i 13 kap. kommunallagen. Varje kommunmedlem har rätt att få lagligheten av sådant beslut prövad.

Överklagande ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då protokollsjustering har tillkännagivits på kommunens anslagstavla.

Det bör observeras att kommunens beslut inte behöver vinna laga kraft innan taxan börjar tillämpas. Taxan gäller från och med det datum då protokollet med beslutet har justerats, om inte senare tidpunkt angivits.

Avgiftsbeslut i enskilda ärenden

Ansvarig nämnd/delegation till tjänstemän

Beslut om påförande av avgift kan fattas av tjänstemän eller av enskilda förtroendevalda endast efter delegation. Om beslutanderätten i fråga om avgifter inte delegeras, ligger beslutanderätten kvar hos den ansvariga kommunala nämnden.

Av effektivitetsskäl bör rätten att fatta beslut om avgifter delegeras till tjänstemännen.

Mervärdesskatt (Moms)

Mervärdesskatt ska inte tas ut på avgifter som baseras på myndighetsutövning.

Avgift i beslut

Den avgift som nämnden tar ut i ärende om lov eller annan åtgärd ska tas med som en del av beslutet i samma beslutshandling som beslut om lov el. dyl. För ärenden om lov, förhandsbesked eller anmälan ska det också framgå om den lagstadgade tidsfristen av handläggningen har hållits och om avgiften reducerats eller inte, enligt 12 kap. 8 a § plan- och bygglagen.

Avgiftsbestämning

Avgiften beräknas efter den taxa som gäller vid påbörjad handläggning av ärendet. Finner nämnden att det finns särskilda skäl som motiverar en höjning eller minskning av avgiften, får nämnden besluta detta för visst slag av ärenden eller för särskilt ärende. Nämndens rätt att i varje särskilt fall bestämma om avgift får beslutas av tjänsteperson vid nämnden enligt särskild delegationsordning.

Om en åtgärd inte finns med i någon av grupperna i tabellerna, beslutar nämnden om en rimlig avgift baserad på tidsersättning.

Antagande av taxan

Kommunfullmäktige beslutar om antagandet av taxan samt eventuella förändringar av taxans konstruktion, omfattning och faktorer.

Betalning av avgift

Avgiften ska betalas till nämnden inom den angivna tiden på fakturan. Om avgiften inte betalas vid förfallodagen kommer dröjsmålsränta enligt räntelagen (1975:635) att tas ut från förfallodagen tills betalning sker. Avgifter kan även tas ut i förskott. Om ett avslagsbeslut upphävs återbetalas den betalda avgiften eller dras av från eventuell bygglovavgift.

Bestämmelser om plan- och bygglovtaxa

Avgifterna tas ut med stöd av plan- och bygglagen (2010:900) 12 kap. 8, 9 samt 10 §§ eller kommunallagen (2019:835), om inget annat anges. Avgifterna är avsedda att täcka kommunens kostnad för den aktuella myndighetsutövningen eller tjänsten. Avgifterna är inte momsbelagda, om inget annat anges.

Beräkning av avgifter enligt taxan

Avgifter för olika åtgärder följer tabellerna i taxan. De flesta avgifterna baseras på en tusendel av det aktuella prisbasbeloppet enligt lagen om allmän försäkring (mPBB), samt faktorer som tar hänsyn till den tid och komplexitet som krävs för varje ärende. En justeringsfaktor (N) kan läggas till för att anpassa avgiftsnivån till lokala förhållanden inom kommunen.

Justeringsfaktor $N=1,2$

Benämningar av faktorer för beräkning av avgift

HF	Handlägningsfaktor
HF 1	Handlägningsfaktor för bygglov
HF 2	Handlägningsfaktor för startbesked
KOM	Faktor för kommunikation
mPBB	Milliprisbasbelopp (en tusendel av prisbasbeloppet)
N	Justeringsfaktor (kommunens justeringsfaktor)
J	Justeringsfaktor (för bygglovavgifter)
OF	Objektfaktor

Grundprincip för beräkning av avgift: Faktor x mPBB.

Avgift för bygglov/start besked beräknas efter bruttoarean (BTA) + öppenarean (OPA).

Nybyggnad Uppförande av en ny byggnad eller flyttning av en tidigare uppförd byggnad till en ny plats.

Tillbyggnad Ändring av en byggnad som innebär en ökning av byggnadens volym.

Ombyggnad Förnyelse av hela eller en betydande och avgränsbar del av en byggnad.

Ändring En eller flera åtgärder som ändrar en byggnads konstruktion, funktion, användningssätt, utseende eller kulturhistoriska värden.

Vid beräkning av BTA, OPA och BYA ska mätregler enligt Svensk Standard SS 21054:2009 utgåva I gälla i tillämplig omfattning. Arean bestäms med den noggrannhet som inlämnade ritningar medger.

Vid definition av byggnadshöjd, sluttningsvåning, källare m.m. skall beräkningsregler och definitioner enligt plan- och byggförordningen tillämpas.

Avgiften kan också tas ut baserat på tidsersättning med en fastställd timtaxa, inklusive minst en timmes administrationskostnad och eventuell reseersättning.

Avräkning

För startbesked kan sökanden begära återbetalning av förskottsbetalade avgifter om åtgärder inte utförs, förutsatt att kontrollplanen följts och projektet inte slutförts i inom angiven tid. Slutavräkning sker vid utfärdande av slutbesked. Om den slutliga avgiften för startbesked och kontrollplan avviker från förskottsbetalningen, görs avräkning vid slutbeskedet senast när slutbesked överlämnas. Ränta beräknas inte på återbetalda eller tilläggsdebiterade belopp innan betalningen ska ske. Det blir fel tempus.

Ränta utgår ej på belopp, som återbetalas eller tilläggs debiteras.

Begäran om återbetalning följer Preskriptionslagen, vilket innebär att preskription sker efter tio år.

Tabell I Objektsfaktorer

Objektsfaktor (OF) för handläggning av olika objekt – byggnader och anläggningar – beroende på storlek. Faktorn ska multipliceras med lämplig åtgärdsfaktor enligt tabeller nedan.

Area (m ²) = BTA + OPA	OF
Byggnader, anläggningar inkl. bygglovpliktiga komplementbyggnader	
0 – 24	2
25-49	4
50-129	6
130-199	8
200-299	10
300-499	14
500-799	20
800-1 199	26
1 200-1 999	36
2 000-2 999	46
3 000-3 999	56
4 000-4 999	64
5 000-5 999	72
6 000-7 999	88
8 000-9 999	100
10 000-14 999	125
15 000-24 999	170
25 000-49 999	235
50 000-100 000	400
Härutöver Yta som överstiger	+ 3/1000 m ²
Mycket enkla byggnader < 50 m ² *	2

*I separat ärende, t.ex. carport, taktäckta uteplatser (som inte är bygglovsbefriade enl. PBL 9 kap 4-6 §§), skärmtak, uterum, växthus, transformatorbyggnader och liknande.

I ärenden gällande både huvudbyggnad och garage/carport räknas den sammanlagda BTA + OPA.

BTA+ OPA kan beräknas inom ett gemensamt intervall eller separat beroende på ärendets omfattning. Den lägsta avgiften bör tillämpas.

I de fall ärendet har **flera byggnader av samma typ** beräknas areafaktorn efter dessa byggnaders totala BTA och OPA enligt tabell I.

Tabell 2 Tidersättning

Timpriset fastställs till 400 kr/timme.

Tabell 3 Underrättelse och expediering

Denna taxa används när kommunikering krävs vid t.ex. grannhörande. Taxan tillämpas vid tillsyn och vid delgivning av sakägare. Taxan tillämpas även vid kommunikering av avslagsbeslut.

Avgift = KOM x mPBB x N

Antal	Kommentarer	KOM
Sakägare* 1-5		20
Sakägare 6-9		40
Sakägare 10-		60
Kungörelse	+ faktisk annonskostnad	50
Kungörelse av beslut i Post- och Inrikestidning	+ faktisk annonskostnad	5

*Räknas per antal hörda fastigheter

Tabell 4 Handläggningsfaktor för bygglov HFI

Avgift för bygglov = Summan av alla tillämpliga HFI x OF x mPBBxNxJ (OF enligt tabell 1)

Åtgärd	Handläggningsfaktor HFI
Administration inkl arkivering	7
Planprövning Planenlighet inom detaljplan eller kontroll mot givet förhandsbesked	3
Byggnaden Placering, yttre utformning och färgsättning Användbarhet och tillgänglighet	7
Tomten Tomts ordnande inkl utfart och parkering Enkel kontroll av handlingar för grundläggning och dagvattenanslutning Fyllning och schaktning (då marklov ej erfordras) Skyddsåtgärder mot skred och högvatten Utrymnings- och räddningsvägar Måttgranskning Besiktning (platsbesök)	7

Se tabell 3 och tabell 6 för eventuellt tillkommande avgifter

Tabell 5 Handläggningsfaktor för startbesked (anmälan och genomförande)HF2

Avgift = Summan av alla tillämpliga HF2 x OF x mPBB x N (OF enligt tabell 1 el. tabell 2)

Åtgärder	Handläggningsfaktor HF2
Administration inkl arkivering och registrering av kontrollansvarig	7
Startbesked inkl tekniskt samråd och fastställande av kontrollplan	10
Startbesked och fastställande av kontrollplan	5
Startbesked (gäller även rivning)	3
Arbetsplatsbesök	5
Extra arbetsplatsbesök/per styck	5
Slutsamråd inkl slutbesked	6
Slutbesked, avslut eller interimistiskt slutbesked	3

Kommentar: Vid åtgärder som ej kräver tekniskt samråd, arbetsplatsbesök eller slutsamråd justeras handläggningsfaktor till 15.

Tabell 6 Justering av bygglovsavgifter

Åtgärd	Justeringsfaktor
Lämplighet/lokaliseringsprövning utanför detaljplan*	1,25 bygglovavgift
Tillägg för prövning av liten avvikelse	1,20 bygglovavgift
Varsamhet	1,1 bygglovavgift
Tillbyggnad	Ingen justering
Ombyggnad	Ingen justering
Ändring av beviljat bygglov	0,25 bygglovavgift
Ändrad användning (när ombyggnad inte sker)	0,25 bygglovavgift (berörd del)
Tidsbegränsat bygglov	0,75 bygglovavgift
Tidsbegränsat bygglov, förlängning	0,5 bygglovavgift
Tidsbegränsat bygglov, säsong	0,75 bygglovavgift
Tidsbegränsat bygglov, säsong, förlängning	0,5 bygglovavgift
Förnyelse av lov = ny prövning	0,25 bygglovavgift
Stor, enkel byggnad (t.ex. lagertält, skärmtak industri)	0,3 bygglovavgift

Kommentar: Vid prövning av bygglov för kompletteringsåtgärder utanför detaljplan uttages inget påslag på bygglovavgiften.

*Där bygglovsansökan ej har föregåtts av förhandsbesked

Tabell 7 Avgift för besked

Typ av besked	Avgift
Förhandsbesked per bostadshus el. annan åtgärd	100 x mPBB x N
Ingripandebesked	100 x mPBB x N
Villkorsbesked	Tidersättning dock minst 50 mPBB x N
Strandskyddsdispens per bostadshus el. annan åtgärd*	200 x mPBB x N
Strandskyddsdispens* per uthus/friggebod mm	100 x mPBB x N

Avgift för kommunikering tillkommer enligt tabell 3.

*Strandskyddsdispenser regleras i 7 kap. 13-18 §§ miljöbalken.

Tabell 8 Avgift för områdesbestämmelser och detaljplaner

I Gislaveds kommun finns för närvarande ett fåtal planer där vi tar ut en planavgift i samband med bygglov.

Planavgift tas ut i förskott och slutregleras vid beslut om att planen antas, ändras eller upphävs. För plan där avgift inte slutreglerats vid beslut om antagande tas avgift ut senast vid beslut om bygglov.

Planavgift tas inte ut om bygglov har lämnats i strid mot plan (9 kap 31 § PBL) eller vid tidsbegränsat bygglov (9 kap. 33 § PBL) Planavgift kan dock debiteras om det lämnade bygglovets medges med mindre avvikelser från planen (tolkningsutrymmet).

Planavgift tas inte ut för:

nybyggnad av komplementbyggnad i separat ärende mindre än 50 m²

tillbyggnader oavsett byggnad, mindre än 50 m².

Planavgifter regleras i Samhällsutvecklingsnämnden taxa (Tabell 8).

Tabell 9 Avgift för beslut om ny kontrollansvarig

Avgift = HF x mPBB x N

Åtgärd	HF
Ny kontrollansvarig	25

Tabell 10 – har utgått

Tabell 11 Nybyggnad – Bygglovavgift

Gäller för "standardärende" inom detaljplan, utan avvikelser och kommunikering. Avgiften utgör summan av avgifterna för de åtgärder som bygg- och miljönämnden vidtar i samband med bygglov respektive startbesked. Avgift för att upprätta eller ändra detaljplan, områdesbestämmelser eller fastighetsplan tillkommer enligt särskild taxa eller genom upprättat planavtal.

Se tabell 4 och 5 angående tillämpliga HF

Avgiften inkluderar ett arbetsplatsbesök (utom vid mycket enkla byggnader).

Bygglovavgift = mPBB x OF x (HF1 x J + HF2) x N

Area (m2) = BTA + OPA	OF	HFI	HF2
Byggnader, anläggningar inkl. bygglovspliktiga komplementbyggnader			
Mycket enkla byggnader < 49 m2	2	20	20
0-24	2	24	28
25-49	4	24	28
50-129	6	24	28
130-199	8	24	28
200-299	10	24	28
300-499	14	24	28
500-799	20	24	28
800-1199	26	24	28
1 200-1 999	36	24	28
2 000-2 999	46	24	28
3 000-3 999	56	24	28
4 000-4 999	64	24	28
5 000-5 999	72	24	28
6 000-7 999	88	24	28
8 000-9 999	100	24	28
10 000-14 999	125	24	28
15 000-24 999	170	24	28
25 000-49 999	235	24	28
50 000-100 000	400	24	28
Vindsinredning ≤ 199 m2	8	17	28

Komplementbyggnad

Bygglovavgift = mPBB x OF x (HFI x J + HF2) x N

Objekt	Yta BTA	OF	HFI	HF2
Komplementbyggnad, garage, carport, förråd (eget ärende)	<50 m2	2	17	13
Komplementbyggnad, garage, carport, förråd (eget ärende)	>50 m2	4	17	15
Källsorteringsbehållare/grupp sopskåp, sophus		4	14	15

Tabell 12 Tillbyggnad

Bygglovavgift = mPBB x OF x (HFI x J + HF2) x N

Huvudbyggnad	Yta BTA	OF	HFI	HF2
Tillkommande yta BTA	≤ 15 m ²	3	14	10
Tillkommande yta BTA	16-49 m ²	4	17	15
Tillkommande yta BTA	50-129 m ²	6	17	28
Tillkommande yta BTA	130-199 m ²	8	17	28
Tillkommande yta BTA	200-299 m ²	10	17	28
Tillkommande yta BTA	300-499 m ²	14	17	28
Ytterligare intervall se tabell 11				

Kompletterings- åtgärder		OF	HFI	HF2
Typ:	Oavsett storlek men ≤ 50 % av ursprunglig byggnads BTA	2	14	13
Tillbyggnad fritidshus	≤ 50 m ²	4	14	13
Tillbyggnad växthus, lusthus m.m. oisolerat	> 15 m ²	2	14	13
Burspråk		2	14	13
Takkupa		2	14	15

Tabell 13 Enkla byggnader

Bygglovavgift = mPBB x OF x (HFI x J + HF2) x N

Typ	Yta BTA	OF	HFI	HF2
Fritidshus	40-80 m ² BTA	4	21	28
Fritidshus	< 40 m ²	2	14	15
Nätstation/pumpstation, transformatorstation	Oavsett storlek	4	14	13
Växthus, lusthus och likn. oisolerat, väderskydd	> 15 m ² men ≤ 50 m ²	2	14	13
Rullstolsgarage förråd m.m.	Oavsett storlek	2	14	13
Kiosk, manskapsbod m.m.	Oavsett storlek	4	17	15
Sommarveranda, restaurang	Oavsett storlek	4	17	23

Kommentar: Fritidshus ska enligt 8 kap. 6 § PBL inte granskas med hänsyn till tillgänglighet och energikrav. Större fritidshus än 80 m² är dock ofta lika tekniskt komplicerade som permanentbostäder, därför föreslås utgå lika avgift som för permanenthus.

Tabell 14 Övriga åtgärder

För dessa åtgärder ges startbesked i samband med lov, ingen HF2.

Bygglovavgift = mPBB x HF x N x J

	Yta BTA	HF
Balkong 1-5 st		65
Balkong >5 st		130
Inglasning av balkong 1-5 st		65
Inglasning av balkong >5 st		130
Uterum	oavsett storlek	65
Skärmtak *gäller exempelvis för en- och tvåbostadshus.	Oavsett storlek	50

Bygglovavgift = mPBB x OF x (HF1 x J + HF2)¹ x N

Övrigt – utan konstruktion	Yta BTA	OF	HF1	HF2
Större fasadändring*		4	11	10
Mindre fasadändring*		2	11	10
Mur och eller plank vid enbostadshus		4	10	10
Mindre anordning som mur och eller plank avsedd för sopkärl (inklusive karta à 550 kr)	Fast pris: 1500 kronor			
Mur och/eller plank – bullerplank/stabilitet – oavsett material		6	14	15
Bygglovspliktig solfångare – ej på en- och tvåbostadshus		2	14	13
Enkelt ärende		2	11	10
Frivilligt bygglov	Avgift enl. normalt bygglov			

¹ Bygglov inklusive startbesked

*Exempel på vad som räknas som fasadändring: Byta eller ta upp ett fönster/dörr i fasaden, materialbyte, färgsättning. Omfattningen viktig. För en- och tvåbostadshus är det alltid mindre fasadändring.

Tabell 15 Anmälan (icke bygglovspliktig åtgärd)

Avgift = HF2 x mPBB x N

	HF2
Eldstad/st	25
Bostadshiss – handikapp enbostadshus	26
Övriga hissar*	60
Grundförstärkning enbostadshus	90
Grundförstärkning	200
Ventilations- eller VA-anläggning enbostadshus	50
Ventilations- eller VA-anläggning övriga	140
Ändring av bärande konstruktion/brandskyddet, mindre	30
Ändring av bärande konstruktion/brandskyddet, större	140
Stambyte	90
Sopsug	90
Fettavskiljare	30
Rivning utanför planlagt område	25
Uppförande eller tillbyggnad av sådan komplementbyggnad eller komplementbostadsbyggnad som avses i 9 kap 4a § plan- och bygglagen (PBL), med tekniskt samråd	46
Uppförande eller tillbyggnad av sådan komplementbyggnad eller komplementbostadsbyggnad som avses i 9 kap 4a § PBL, utan tekniskt samråd	30
Sådan anmälningspliktig tillbyggnad som avses i 9 kap 4 b § 1 st 1 PBL, med tekniskt samråd	46
Sådan anmälningspliktig tillbyggnad som avses i 9 kap 4b § 1 st 1 PBL, utan tekniskt samråd	30
Sådan anmälningspliktig inredning av ytterligare en bostad som avses i 9 kap 4c § PBL, med tekniskt samråd	46
Sådan anmälningspliktig inredning av ytterligare en bostad som avses i 9 kap 4c § PBL, utan tekniskt samråd	30

*Ej en- och tvåbostadshus

Tabell 16 Rivningslov inklusive startbesked

Avgift = HF x mPBB x N x J

Rivning	HF
< 50 m2 BTA	25
50 - 250 m2 BTA	100
>250 m2 BTA	200

Tabell 17 Bygglov och skyltar

Prövning skall ske som för byggnader.

Avgift tas ut med hänsyn till åtgärderna och omgivningspåverkan.

Avgift = HF x mPBB x N x J

Administrationsavgift ingår i avgiften för skyltar och ljusanordningar.

Åtgärd		HF om liten påverkan på stads- eller landskapsbilden	HF om stor påverkan på stads- eller landskapsbilden
Liten skylt (om bygglovspflichtig)	< 2 m ²	20	40
Liten skylt (om bygglovspflichtig)	≥ 2 men <10 m ²	40	60
Mellan stor skylt, skyltpelare, stadspelare	≥ 10 men <20 m ²	60	80
Stor skylt, stor vepa	≥ 20 m ²		200
Därutöver per skylt		10	10
Ljusramp	Ny/ny front	-	100
Ljusramp	Utöver den första	20	-
Ljusanordning vid idrottsplats eller likn.	> 5 st	-	100
Byggskylt	< 15 m ²	20	40
Byggskylt	≥ 15 m ²	40	60
Förbesiktning	Per gång	10	20
Remiss	Trafikverket m.fl	15	15

Väsentlig ändring av skylt eller ljusanordning medför samma arbetsinsatser som vid ansökan om ny. Avgift tas därför ut som vid ny skylt eller ljusanordning.

Skylt i samband med bygge placerad på samma fastighet, max 15 m² är avgiftsfri. Är skylten större än 15 m² tas avgift ut enligt tabell.

Tabell 18 Marklov inklusive startbesked

$$\text{Avgift} = (\text{HFI} + \text{HF2}) \times \text{mPBB} \times \text{N}$$

Åtgärd	HFI	HF2
Marklov såväl schakt som fyllning	17	18

Tabell 19 Master, torn och vindkraftverk

$$\text{Avgift} = (\text{HFI} \times \text{J} + \text{HF2}) \times \text{mPBB} \times \text{N}$$

Master, torn, vindkraftverk	Beskrivning	HF I	HF 2
Radio- och telemast eller torn + en teknikbod, miniverk och gårdsverk	ett torn	250	100
Radio- och telemast eller torn + en teknikbod	fler än ett	550	150
Vindkraftverk	ett verk	550	200
Vindkraftverk	upp till 4 st	1 200	400
Vindkraftpark (>5 verk)		2 500	600

Tabell 20 Bygglov för anläggningar

$$\text{Avgift} = \text{mPBB} \times \text{OF} \times (\text{HFI} \times \text{J} + \text{HF2}) \times \text{N}$$

Anläggning på land

Objekt	Beskrivning	OF	HFI	HF2
Anläggningens yta	< 4 999 m ²	6	24	28
”	5 000-10 000 m ²	8	24	28
”	≥ 10 000 m ²	10	24	28
Mindre anläggningar t.ex. parkeringsplats		4	24	15
Upplag/ materialgård		4	24	28
Tunnel/bergrum		4	24	28

Exempel på anläggning (enligt plan- och byggförordningen): Begravningsplats, Campingplats, Idrottsplats, Friluftsbad, Golfbana, Kabinbana, Minigolf, Motorbana, Nöjespark, Skidbacke med lift, Skjutbana

Anläggning i vatten

Objekt	Beskrivning	OF	HF1	HF2
Brygga, såväl ponton som fast anlagd	för fler än 10- 12 båtar, (annars ej bygglov)	4	17	15
Småbåtshamn – se marina	för fler än 10-12 båtar, < 5 000 m2	7	17	15
Marina 5 000-10 000 m2, flera bryggor	för fler än 10-12 båtar, annars inte hamn	80	24	28

Tabell 21 Övriga ärenden

Avgift = HF x mPBB x N

Ärendetyp	Beskrivning	HF
Anstånd	ingen avgift	
Avslag såväl bygglov, rivningslov, förhandsbesked < 250 kvm		50
Avslag såväl bygglov, rivningslov, förhandsbesked >250 kvm		150
Avslag strandskyddsdispens		50
Avvisa/Avskriva		20

Tabell 22-25 regleras i samhällsutvecklingsnämndens taxa

(Avgifter för kartor, utstakning, lägeskontroll m.m.)

BmGT §88

Dnr: BMGT.2025.15

I.3.1

Taxor för bygg- och miljönämndens verksamhetsområden 2026**Beslut**

Bygg- och miljönämnden Gislaved-Tranemo beslutar att föreslå Kommunfullmäktige i Gislaved och Kommunfullmäktige i Tranemo att anta föreslagna taxor.

Ärendebeskrivning

En översyn av taxor för miljö- och hälsoskydd, livsmedelskontroll, tillsyn och provning av alkoholservering, tobaksförsäljning, försäljning av tobaksfria nikotinprodukter och receptfria läkemedel har gjorts. Vissa förtydliganden har gjorts och struktur har setts över. Gårdsförsäljning av alkohol har lagts till i taxa enligt alkohollagen. Mindre justeringar i avgiftstid har gjorts i miljöbalksavgifter. Avgift för handläggning av kompost har tagits bort. Avgift motsvarande en timmes handläggning av anmälan om folköl, e-cigarettor och tobaksfria nikotinprodukter föreslås tas ut. Tidigare var detta avgiftsfritt.

Bygglovstaxan har förtydligats vad gäller skyltar och vepor, samt uppdaterats med några mindre redaktionella ändringar i enlighet med klarspråksprinciper

Timtaxan föreslås ändras till 1400 kr baserat på de faktiska kostnaderna för tillsyn och provning.

Beslutsunderlag

Protokoll 2025-06-03 - BmGTau §75
Tjänsteskrivelse

Handlingar som tillhör beslutet

1. Taxa för provning och tillsyn inom alkohol, tobak och receptfria läkemedel
- 2.0 Taxa för provning och tillsyn inom miljö- och hälsoskydd grund
- 2.1 Taxa miljö - och hälsoskydd, provning och tillsyn_bilaga 1
- 2.2 Taxa miljö- och hälsoskydd, årliga avgifter_bilaga 2
3. Taxa enligt livsmedelslagen
4. Taxa för bygglov

Beslutet skickas till:

Kommunfullmäktige Tranemo
Kommunfullmäktige Gislaved



TAXOR 2026

Allmänt

Debitering

Påbörjad halvtimme debiteras som fullgjord halvtimme. Avgift beräknas efter den taxa som gäller när ärendet inkommer, tillsynen genomförs eller uppdraget utförs. Avgift enligt denna taxa faktureras separat och i efterskott om inget annat anges. Betalas inte fakturan vid angiven förfallodag tillkommer dröjsmålsränta, inkassoavgift etc. enligt antagna kommunala principer. Särskilt beslutade faktorer gäller för myndighetsärenden.

Moms

Momsfrihet gäller för myndighetsutövning (1.1-1.2) och inom egen kommunal verksamhet. För övriga avgifter tillkommer moms.

Avvikelser

Inom räddningstjänstsamarbetet Räddsam F och räddningsregion sydöstra Sverige (RSÖS) tillämpas taxa överenskomna mellan medlemskommunerna.

Indexuppräknning

Avgifterna för 1.1, 1.2, 2.1, 4.1, 4.2, uppräknas av räddningsnämnden. Nämnden får för varje kalenderår (avgiftsår) därefter besluta att justera avgiftsbeloppen (fasta och rörliga) med den procentsats för PKV som är publicerad på SKR:s webbplats för oktober månad året före avgiftsåret. Utgångspunkt för indexuppräknningen är oktober månad 2021.

1 Myndighet

1.1	Grundfaktor tillsynsbesök Separat tillsyn enligt LSO & LBE Samordnad tillsyn enligt LSO & LBE	5 750 kr 6 900 kr
1.2	Rörlig faktor Ordinarie arbetstid För övrig tid tillkommer ökade personalkostnader enligt kollektivavtal.	1 150 kr/timme

2 Personal

Arbeten sker efter avrop. Ansvarig chef beslutar om och när arbetet kan genomföras med hänsyn till förvaltningens ordinarie verksamhet och förutsättningarna i övrigt. Minsta debitering 1 timme.

2.1	Servicearbete Ordinarie arbetstid. Bilkostnad tillkommer. Under övrig tid tillkommer ökade personalkostnader enligt kollektivavtal.	550 kr/timme
-----	--	--------------



TAXOR 2026

3 Automatiska brandlarm

3.1	Onödigt larm Per larm som inte orsakats av brand eller annat nödläge, larm nr. 1-5 per kalenderår.	5 800 kr
	Larm nr. 6-uppåt, per kalenderår.	2 x taxa för larm 1-5
3.2	Årsavgift Avgift per följande kalenderår och anläggning för arbeten enligt automatlarmsavtal. Startavgift första kalenderåret för nytt larm. Fakturerings för årsavgift sker normalt i förskott för kalenderår.	1 900 kr 2 500 kr

4 Servicearbete

Servicearbeten sker efter avrop. Ansvarig chef beslutar om och när arbetet kan genomföras med hänsyn till förvaltningens ordinarie verksamhet och förutsättningarna i övrigt. Minsta debitering 1 timme.

4.1	Tungt fordon (totalvikt mer än 3,5 ton) Inkl drivmedel etc, personalkostnad enligt 2.1 tillkommer. Debitering lägst 1 timme.	680 kr/timme
4.2	Dricksvattentransport – djurbesättning (ej livsmedelsklass) Maximalt två vattentransporter per fastighet och år. Poolfyllning genomförs inte.	3 200 kr/körning
4.3	Restvärderäddning (RVR) Debiteras enligt avtal med Brandskyddsföreningens Restvärderäddning.	

5 Materiel

Uthyrning i regel utan personal. Uppkomna skador på materielen debiteras motsvarande reparationskostnad. Förekommen materiel debiteras med inköpspris till självkostnad. Minsta debitering 1 dygn, därefter per påbörjat dygn.

5.1	Handbrandsläckare Fyllning enligt dagspris tillkommer vid användning.	50 kr/dygn
5.2	Övrig materiel enligt överenskommelse Fyllning enligt dagspris tillkommer vid användning.	



TAXOR 2026

6 Utbildning

Priser inkluderar personal- och bilkostnad om inget annat framgår. Specialofferter bygger på aktuell kostnad för personal, förbrukningsmateriel, m.m. Ingångna avtal gäller. Faktisk kostnad för kost debiteras. Inkluderar certifikat, reskostnad, utbildningsmaterial.

6.1	Hjärt- och lungräddning (HLR) HLR-utbildning (för kommun) HLR-utbildning (för övriga)	6 800 kr/utb 9 000 kr/utb
6.2	Brandkunskap för alla (BKA) BKA-utbildning (för kommun) BKA-utbildning (för övriga)	6 800 kr/utb 9 000 kr/utb
6.3	Heta arbeten-utbildning Följer Brandskyddsföreningens rekommenderade priser.	
6.4	Skolutbildning Förskoleklass Årskurs 2 Årskurs 5 Årskurs 8	2 500 kr/klass 2 500 kr/klass 3 000 kr/klass 3 000 kr/klass
6.5	Utrymningsövning (per tillfälle, för kommun) (per tillfälle, för övriga)	3 100 kr/gång 3 500 kr/gång

7 Släckhjälp utan släckavtal

7.1	Släckhjälp utan släckavtal Debiteras enligt gällande MSB-taxa.	
-----	--	--

8 Sotning och brandskyddskontroll

Olika moment i sotning och brandskyddskontroll regleras i av fullmäktige antagna dokument. Sotningsindex bestäms efter förhandling mellan SKR och Sveriges Skorstensfejaremästares Riksförbund. Delges i april/maj.

8.1	Sotning (rengöring), timtaxa *** Enligt entreprenörsavtal.	Index
8.2	Brandskyddskontroll, timtaxa *** Enligt entreprenörsavtal.	Index

* **Indexuppräknings:** Avgifter för 1.1, 1.2, 2.1, 4.1, 4.2, samt 4.3 uppräknas av räddningsnämnden. Nämnden får för varje kalenderår (avgiftsår) därefter besluta att justera avgiftsbeloppen (fasta och rörliga) med den procentsats för PKV som är publicerad på SKR:s webbplats för oktober månad året före avgiftsåret. Utgångspunkt för indexuppräkningsen är oktober månad 2021.

** **Moms:** Momsfrihet gäller för myndighetsutövning (1.1-1.2) och inom egen kommunal verksamhet. För övriga avgifter tillkommer moms.

*** **Sotningsindex.** Bestäms efter förhandling mellan SKR och Sveriges Skorstensfejaremästares Riksförbund. Delges i april/maj.



TAXOR 2026

Avvikelser: Inom räddningstjänstsamarbetet Räddsam F och räddningsregion sydöstra Sverige (RSÖS) tillämpas taxa överenskomna mellan medlemskommunerna.

Debitering: Påbörjad halvtimme debiteras som fullgjord halvtimme. Avgift beräknas efter den taxa som gäller när ärendet inkommer, tillsynen genomförs eller uppdraget utförs. Avgift enligt denna taxa faktureras normalt separat i efterskott om inget annat anges. Betalas inte fakturan vid angiven förfallodag tillkommer dröjsmålsränta, inkassoavgift etc. enligt antagna kommunala principer. Särskilt beslutade faktorer gäller för myndighetsärenden.

Räddningsnämnden för Gislaveds och Gnosjö kommuner

Sammanträdesdatum
2025-06-11Sida
1(1)

Rn §30

Dnr: RN.2025.15

1.4.1

Taxor 2026**Beslut**

Räddningsnämnden för Gislaveds och Gnosjö kommuner godkänner taxor för 2026 som börjar gälla 1 januari 2026 och skickar dessa till kommunfullmäktige i Gislaved och Gnosjö för antagande.

Ärendebeskrivning

I samband med budgetarbetet inför nytt år ska nämndernas taxor gås genom. Räddningstjänsten har gjort en översyn av befintliga taxor. Det finns behov av viss justering och komplettering av taxorna främst gällande myndighetsutövning, då man under 2025 påbörjar ett nytt arbetssätt i linje med MSB Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps riktlinjer. Arbetssättet har som mål att öka kvaliteten och rättssäkerheten vilket gör arbetet mer tidskrävande. Övriga taxor föreslås justeras med PKV.

Förvaltningen har tagit fram ett förslag till taxor för 2026.

Beslutsunderlag

Räddningstjänstens tjänsteskrivelse daterad den 26 maj
Underlag taxor 2026

Beslutet skickas till:

Kommunfullmäktige Gnosjö
Kommunfullmäktige Gislaved

Räddningsnämnden för Gislaveds och Gnosjö kommuner

Sammanträdesdatum
2025-09-17Sida
1 (1)

Rn §38

Dnr: RN.2025.15

1.4.1

Taxor 2026**Beslut**

Räddningsnämnden för Gislaveds och Gnosjö kommuner antar revidering av taxor 2026 samt att taxorna börjar gälla från och med 1 januari 2026.

Ärendebeskrivning

Punkten 1.3 gällande avgift egensotning stryks från taxeunderlaget.

Ärendet gällande taxor måste återupptas under våren 2026 för revidering då ny entreprenör för sotning börjar gälla 1 april 2026.

Beslutsunderlag

Reviderat taxeunderlag daterat 11 augusti 2025.

Beslutet skickas till:

Kommunfullmäktige Gislaved
Kommunfullmäktige Gnosjö

Socialnämnden	Taxa 2025 inkl. moms	Uppräkningsmetod
Maxtaxa (högkostnadsskydd) för hemtjänst och omvårdnad (8 kap. 5 § SoL)	2642 kronor per månad	Uppräkning baserat på ny maxtaxa
Hemtjänst omvårdnad i ordinärt boende *	372 kronor per timme	Prisbasbelopp
Hemtjänst service i ordinärt boende* Ny Taxa	460 kronor per timme	Prisbasbelopp
Korttidsplats/växelvård, avgift för omvårdnad och service*	88 kronor per dygn	Prisbasbelopp
Hemsjukvård, registrerad mottagare av hemsjukvård*	380 kronor per månad	Prisbasbelopp
Hemsjukvård, enstaka besök eller insatser från kommunens hemsjukvård hos ej registrerad mottagare*	257 kronor per besök (max 514 kronor per månad)	Prisbasbelopp
Rehabinsatser och hjälpmedelsutprovning samt hämtning av hjälpmedel*	257 kronor per besök	Prisbasbelopp
Avgift för trygghetslarm samt tillsynsbesök med digitalteknik*	310 kronor per månad	Prisbasbelopp
Avgift för mobilt trygghetslarm samt tillsynsbesök med digitalteknik*	400 kronor per månad	Prisbasbelopp
Avgift för matdistribution*	20 kronor per portion	Prisbasbelopp
Omvårdnad och service i särskilt boende*	2642 kronor per månad	Uppräkning baserat på ny maxtaxa
Flyttstädning. Kan tas bort då vi inte utför det längre.	570 kronor per timme	Prisbasbelopp
Avgift för uppehålle vid stöd- och hjälpinsatser av behandlingskaraktär, kostnad per dygn i HVB, stödboende eller familjehem (lagstadgad avgift)	80 kronor per dygn	Lagstadgad avgift

Avgift för vistelse i jourlägenhet. Ny taxa.	100 kr/dygn	Prisbasbelopp från och med 2027
Övriga boenden enligt SoL vid extern köpt plats, kost och logi	Självkostnad	
Boendestödjare*	200 kr per månad	Prisbasbelopp
Taxa för provisorisk dödsboförvaltning och åtgärder för gravsättning enligt begravningslagen	424 kronor per timme. Justeras efter slutförd lönerörelse	Justering efter slutförd lönerörelse
Livsmedel och förbrukningsartiklar i gruppboheter där alla måltider lagas gemensamt (9 kap. 9§ LSS)	4005 kr per månad	Konsumentverkets kostnadsberäkning för normalkostnadssedel samt konsumentverkets kostnadsberäkning för förbrukningsvaror.
Avdrag hushållskassan vid frånvaro gruppbohet, debiteras från andra dagen.	128 kronor per dygn	Konsumentverkets kostnadsberäkning för normalkostnadssedel samt konsumentverkets kostnadsberäkning för förbrukningsvaror.
Livsmedel och förbrukningsartiklar i gruppboheter där alla måltider lagas gemensamt utom lunch och där brukare har insatsen daglig verksamhet, kostnad/månad (9 kap. 9§ LSS)	3110 kronor per månad	Konsumentverkets kostnadsberäkning för normalkostnadssedel samt konsumentverkets kostnadsberäkning för förbrukningsvaror.
Avdrag från hushållskassan vid frånvaro gruppbohet där brukaren har daglig insats dagligverksamhet, debiteras från andra dagen.	98 kronor per dygn	Konsumentverkets kostnadsberäkning för normalkostnadssedel samt konsumentverkets kostnadsberäkning för förbrukningsvaror.
Underhållsstöd för barn upp till 7 år (ej fyllt 7år) avseende vård i familjehem eller boende enligt SoL eller LSS, maximal kostnad/månad/förälder.	1673 kronor per förälder och månad	Uppräkning årligen enligt försäkringskassans fastställda belopp
Underhållsstöd för barn upp till 15år (ej fyllt 15 år) avseende vård i familjehem eller boende enligt SoL eller LSS, maximal kostnad/månad/förälder.	1823 kronor per förälder och månad	Uppräkning årligen enligt försäkringskassans fastställda belopp

Underhållsstöd för barn upp till 15 år men inte fyllt 19 år, avseende vård i familjehem eller boende enligt SoL eller LSS, maximal kostnad/månad/förälder.	2223 kronor per förälder och månad	Uppräkning årligen enligt försäkringskassans fastställda belopp
Avgift för unga vuxna som fyllt 19 år och går i skolan som har hel aktivitetsersättning eller annan inkomst av motsvarande storlek för vård i familjehem eller i boende enligt SoL eller LSS, maximal kostnad/månad	7320 kronor per månad	Konsumentverkets kostnadsberäkning av vad ungdomar med egen inkomst skall betala hemma
Avgift för unga vuxna som fyllt 19 år och inte går i skolan som har hel aktivitetsersättning eller annan inkomst av motsvarande storlek för vård i familjehem eller i boende enligt SoL eller LSS, maximal kostnad/månad	7320 kronor per månad	Konsumentverkets kostnadsberäkning av vad ungdomar med egen inkomst skall betala hemma
Avgift för kost vid korttidsvistelse utanför den egna hemmet-verkställt på kommunens korttidsboende eller vid avlastning i stödfamilj, kostnad/dygn (9 kap.6§ LSS)	120 kronor per dygn	Konsumentverkets riktlinjer för månadskostnad
Avgift för frukost vid korttidsvistelse utanför den egna hemmet-verkställt på kommunens korttidsboende eller vid avlastning i stödfamilj, kostnad/dygn (9 kap.6§ LSS)	24 kr per dygn	Konsumentverkets riktlinjer för månadskostnad
Avgift tilltugg för brukare i dagligverksamhet, heltid	400 kronor per månad	Prisbasbelopp
Avgift tilltugg för brukare i dagligverksamhet, deltid	200 kronor per månad	Prisbasbelopp
Egenavgifter för fritids- och kulturella aktiviteter.	Självkostnad	
Ersättning vid förlust eller skada. (Nytt tillägg) Kommunen förbehåller sig rätten att ta ut ersättning från brukare för utrustning som tillhandahålls av kommunen och som tappas bort, förstörs eller skadas på sådant sätt att den inte längre kan användas. Detta gäller exempelvis larmknappar till trygghetslarm, teknisk utrustning eller andra hjälpmedel. Ersättningen baseras på kostnaden för att ersätta utrustningen med motsvarande ny.	Självkostnad	

*Omfattas av maxtaxan

Förslag till förändringar taxor och avgifter 2026

Avgiften för städ

Bakgrund

Gislaveds kommun tillämpar idag en enhetlig timavgift för samtliga hemtjänstinsatser, oavsett om de avser personlig omvårdnad eller service (t.ex. städning, tvätt, inköp). För 2025 är timtaxan föreslagen till 372 kr. Socialstyrelsens kartläggning 2024 visar att många kommuner tillämpar en differentierad avgiftsmodell där serviceinsatser prissätts separat, ofta till en högre nivå än omvårdnadsinsatser. Detta möjliggör en mer rättvisande kostnadstäckning och ett bättre samband mellan insatsens karaktär och avgiftens storlek.

Enligt utredningen för riktlinjer städ som genomfördes 2025 i Gislaveds kommun anges att det går höja taxan för enbart städ eller för serviceinsatser som helhet. Flertalet kommuner har olika avgift för omvårdnadsinsatser och för serviceinsatser.

Kommunens möjlighet att ta ut avgift för hemtjänstinsatser regleras i socialtjänstlagen 8 kap. 2-9§§ Socialtjänstlagen. Avgiften får inte överstiga självkostnadspriset och det finns även en reglerad maxtaxa. Maxtaxan innebär att avgiften för hemtjänst, dagverksamhet samt kommunal hälso- och sjukvård och förbrukningsartiklar får per månad uppgå till högst en tolfedel av 0,5392 gånger prisbasbeloppet. För år 2025 motsvarar det 2 642 kr per månad.

På samma sätt finns det ett reglerat minimibelopp enligt 8 kap 7§ SoL. Minimibeloppet innebär det belopp som den enskilde bör ha kvar för att täcka sina levnadskostnader. Varje avgiftsbeslut ska föregås av en individuell prövning

Socialstyrelsen har under 2024 gjort en kartläggning och analys av kommunernas avgifter enligt socialtjänstlagen som publicerades i januari 2025. Kartläggningen visar att det finns stora skillnader i vilken avgift kommunerna tar ut för hemtjänstinsatser. Kartläggningen av vilken avgift som tas ut gjordes genom att samlat in information från kommunernas hemsida. Gällande hemtjänst ingår 177 kommuners uppgifter om avgift i sammanställningen. Vissa kommuner har olika avgift för hemtjänstens service insatser och för omvårdnadsinsatserna. För de kommuner som tar ut samma avgift för både serviceinsatser och omvårdnadsinsatser varierar avgiften mellan 128 kronor och 509 kr per timma. Mediankostnaden hos de kommuner som tar ut en timavgift för hemtjänsten är 368 kronor. Gislaved kommuns avgift för hemtjänst var 2024, 363 kr per utförd timma och för 2025 är motsvarande belopp 372 kr.

Omvärldsbevakning när det gäller kommuner som har differentierad avgift visar att avgifter för serviceinsatser varierar mellan ca 260–528 kr beroende på kommun.

Slutsatser

- Det finns stora variationer mellan kommuner.

- Timavgift är vanligast, och de som har timtaxa har oftast det för både omsorg och service. Men det är även flertalet kommuner som har en månadsavgift (även i flera olika nivåer) samt en timtaxa när det gäller serviceavgift.
- Medianavgiften för hemtjänst (2024): 368 kr/timme.
- Gislaveds nuvarande taxa (2024): 363 kr/timme.

Motivering till differentierad taxa för service:

- Enligt omvärldsbevakningen är det vanligt att särskilja mellan omvårdnad och service.
- Exempelvis tar Gävle 468 kr/timme för serviceinsatser.
- Borås särskiljer avgifter och har 260 kr/timme enbart för service.
- Täby tillämpar helt skilda avgifter beroende på insatsens karaktär.

Rekommendation

Att från och med 1 januari 2026 införa en särskild serviceavgift för hemtjänstinsatser service som innefattar praktiska sysslor, såsom städning, tvätt och inköp. Avgiften föreslås sättas till:

- **Serviceinsats:** 460 kr/timme (2025) Räknas upp för 2026
- **Omvårdnadsinsats:** fortsatt 372 kr/timme (2025) Räknas upp för 2026

Avgiften ska rymmas inom maxtaxans begränsning (för 2025: 2 642 kr/månad) och prövas enligt gällande regler för minimibelopp.

Syfte och fördelar

- Skapa **bättre kostnadstäckning** för serviceinsatser som ofta innebär färre vårdrelaterade behov men ändå genererar höga omkostnader.
- Möjliggöra **bättre styrning av resurser** genom tydligare ekonomisk uppföljning.
- Anpassa Gislaveds avgiftsstruktur till en modell som redan tillämpas i flera andra kommuner.

Avgift jourlägenhet

Bakgrund

Gislaveds kommun tillhandahåller idag jourlägenheter inom ramen för socialt boende, främst som en tillfällig lösning för personer i akut bostadsbrist eller vid särskilda sociala behov. För närvarande finns ingen fastställd avgift för nyttjandet av dessa lägenheter, vilket innebär att kostnaden helt bärs av kommunen.

Omvärldsbevakning

Finspång: 150 kr/dygn

Osby: 80 kr/dag

Förslag

Från och med 1 januari 2026 föreslås att Gislaveds kommun inför en dygnsavgift för boende i jourlägenhet inom socialt boende. Avgiften föreslås sättas till:

- Jourlägenhet: 100 kr/dygn

Avgiften ska tillämpas efter individuell bedömning, i enlighet med socialtjänstlagen (SoL) och med hänsyn till den enskildes ekonomiska förutsättningar. Den får inte överstiga kommunens självkostnad.

Avgift för flyttstäd

Då verksamheterna inte längre utför flyttstäd anser förvaltningen att taxan ska tas bort. Det är individen eller dess anhöriga som ansvarar för städ av lägenheten vid utflytt. Om städningen inte är genomförd korrekt anlitas en städfirma för att säkerställa att lägenheten är i gott skick. Kostnaden för detta faktureras vidare till individen eller dödsboet. Att ha en kostnad för utförd timme är därför inte längre tillämpningsbart och bör tas bort.

Ersättning vid förlust eller skada

Förvaltningen anser att en generell skrivning kring vad som gäller vid förlust av eller skadad utrustning bör läggas till. Där preciseras att individen får stå för kostnaden som uppstår vid ersättning av skadat eller borttappat föremål.

Sn §88

Dnr: SN.2025.16

1.3.1

Taxor och avgifter 2026**Beslut**

Socialnämnden beslutar att föreslå kommunfullmäktige att fastställa socialnämndens taxor och avgifter 2026 enligt förslag daterat den 26 maj 2025.

Ärendebeskrivning

I 8 kap. socialtjänstlagen regleras socialnämndens rätt att ta ut avgifter. Därtill har kommunen rätt att debitera kostnader för t.ex. kost och logi.

Socialnämnden ska ge fatta beslut om ett förslag på uppräkningsmodell av deras taxor senast i juni. Beslut om taxor och avgifter tas sedan i kommunfullmäktige inför kommande budgetprocess.

Förvaltningen har tagit fram en uppräkningsmodell utifrån prisbasbelopp och en särskild kvot för de olika taxorna. Denna uppräkningsmodell appliceras på befintliga taxor och avgifter i förvaltningens förslag även i år.

Vid en översyn av taxorna anser förvaltningen:

- Att en ny avgift bör läggas till som rör vistelse i jourlägenhet.
- Att avgiften för hemtjänstinsats bör delas upp i en differentierad modell för omvårdnadsinsatser och serviceinsatser.
- Att taxan för flyttstädning bör tas bort då detta inte utförs längre.
- Att lägga till en generell skrivning kring att nämnden har rätt att ta ut ersättning för borttappad eller skadad utrustning till ett självkostnadspris.

Bakgrund och motivering till dessa förändringar finns med som beslutsunderlag i ärendet, tillsammans med förslag på uppräkningsmodell framöver.

En sammanställning över alla taxor och vilken uppräkningsmodell som ska användas ligger med i handlingarna till ärendet och är det dokument som nämnden fattar beslut om.

Socialnämndens arbetsutskott har den 3 juni 2025 föreslagit socialnämnden besluta att föreslå kommunfullmäktige att fastställa socialnämndens taxor och avgifter 2026 enligt förslag daterat den 26 maj 2025.

Beslutsunderlag

Protokoll 2025-06-03 - Snau §34 Taxor och avgifter 2026.

Socialförvaltningens tjänsteskrivelse daterad den 26 maj 2025.

Förslag till förändringar taxor och avgifter 2026.

Sammanställning taxor och avgifter 2026 Socialnämnden daterad den 26 maj 2025.

Yrkanden

Mikael Kindbladh (WeP): Bifall till socialnämndens arbetsutskotts förslag.

Sn §88 (forts.)

Beslutet skickas till:
Socialförvaltningens ledningsgrupp

Utbildningsnämnden	Taxa 2025 exkl. moms	Taxa 2025 inkl. moms	Förslag taxa 2026 exkl. moms	Förslag taxa 2026 inkl. moms
TAXA: Ansökan om godkännande av fristående förskola/vissa fristående fritidshem samt enskild pedagogisk omsorg				
1.1 Avgift för ansökan om godkännande att starta fristående förskola och fristående fritidshem	10 000 kr	10 000 kr	Oförändrad	Oförändrad
1.2 Avgift för ansökan om godkännande att starta enskild pedagogisk omsorg	10 000 kr	10 000 kr	Oförändrad	Oförändrad
Behandling av ansökan påbörjas när avgiften är betald.				
TAXA: Uthyrning av lokaler				
Ideella föreningar				
2.1 Normalklassrum	220 kr per tillfälle	220 kr per tillfälle	250 kr per tillfälle	250 kr per tillfälle
2.2 Specialsalar (bild/musik/hemkunskap/slöjd/data)	330 kr per tillfälle	330 kr per tillfälle	400 kr per tillfälle	400 kr per tillfälle
2.4 Samlingssalen Gislaveds gymnasium	1 100 kr per tillfälle	1 100 kr per tillfälle	1 300 kr per tillfälle	1 300 kr per tillfälle
2.5 Cafeteria Oasen (pentryt är ej tillgängligt för uthyrning)	1 100 kr per tillfälle	1 100 kr per tillfälle	1 300 kr per tillfälle	1 300 kr per tillfälle
2.6 Konsertsalen, lokalhyra	0 kr per tillfälle	0 kr per tillfälle	Oförändrad	Oförändrad
2.7 Behov av vaktmästeri/teknik/lokalvård i samband med förhyrning. Överenskommelse om behov och omfattning sker i samband med bokning.				
a) mån-fre kl. 08.00-16.00	550 kr per timme	550 kr per timme	600 kr per timme	600 kr per timme

b) vardagar efter kl. 16.00, lördag-söndag samt övriga helgdagar och aftnar	935 kr per timme	935 kr per timme	1 000 kr per timme	1 000 kr per timme
2.8 Lägerlogi med inkvartering i skolsalar, per person och påbörjat dygn. Lägsta debitering är 500 kronor (motsvarande 10 personer).	50 kr	50 kr	Oförändrat	Oförändrat
TAXA: Uthyrning av lokaler				
Affärsmässig verksamhet				
3.1 Normalklassrum	440 kr per tillfälle	440 kr per tillfälle	500 kr per tillfälle	500 kr per tillfälle
3.2 Specialsal (bild/musik/hemkunskap/slöjd/data)	660 kr per tillfälle	660 kr per tillfälle	700 kr per tillfälle	700 kr per tillfälle
3.4 Samlingssalen Gislaveds gymnasium	2 200 kr per tillfälle	2 200 kr per tillfälle	2 500 kr per tillfälle	2 500 kr per tillfälle
3.5 Cafeteria Oasen (pentryt är inte tillgängligt för uthyrning)	2 200 kr per tillfälle	2 200 kr per tillfälle	2 500 kr per tillfälle	2 500 kr per tillfälle
3.6 Konsertsalen, lokalhyra	5 500 kr per tillfälle	5 500 kr per tillfälle	6 500 kr per tillfälle	6 500 kr per tillfälle
3.7 Behov av vaktmästeri/teknik/lokalvård i samband med förhyrning. Överenskommelse om behov och omfattning sker i samband med bokning.				
a) mån-fre kl. 08.00-16.00	550 kr per timme	550 kr per timme	600 kr per timme	600 kr per timme
b) vardagar efter kl. 16.00, lördag-söndag samt övriga helgdagar och aftnar	935 kr per timme	935 kr per timme	1 000 kr per timme	1 000 kr per timme
TAXA: Övrig taxepolitik				
Vid speciella tillfällen kan avvikelser från dessa taxor behövas, t.ex. vid lägerverksamhet och cuper. Utbildningsnämnden äger då rätt att besluta om sådana avvikelser.				

Un §66

Dnr: UN.2025.66

I.4.1

Taxor 2026**Beslut**

Utbildningsnämnden beslutar att föreslå kommunfullmäktige att fastställa utbildningsnämndens taxor 2026 enligt förslag daterat 2025-06-04.

Ärendebeskrivning

Utbildningsförvaltningen har tagit fram förslag till taxor 2026 för nämndens verksamheter. Förslaget innebär en viss höjning för uthyrning av lokaler.

Utbildningsförvaltningen föreslår att föreslå kommunfullmäktige att fastställa utbildningsnämndens taxor 2026 enligt förslag daterat 2025-06-03.

Utbildningsnämndens arbetsutskott beslutade 2025-06-03, §37, att uppdra till utbildningsförvaltningen att inför behandlingen av taxor 2026 i utbildningsnämnden 2025-06-17 se över om en starthyra för lägerlogi ska införas, t.ex. minimum 500 kronor motsvarande 10 personer, samt att se över om uthyrning av konsertsalen till affärsmässig verksamhet ska höjas till 6 500 kronor per tillfälle, vilket motsvarar en höjning på cirka 15 %, samt att i övrigt föreslå utbildningsnämnden besluta föreslå kommunfullmäktige att fastställa utbildningsnämndens taxor 2026 enligt förslag daterat 2025-06-03.

Utbildningsförvaltningen har sett över taxorna gällande lägerlogi och uthyrning av konsertsalen och har justerat förslaget. Dokumentet har daterats 2025-06-04.

Beslutsunderlag

Utbildningsförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad 2025-06-03.

Utbildningsnämndens arbetsutskotts protokoll 2025-06-03, §37.

Förslag till taxor 2026, daterat 2025-06-04.

Protokoll samverkansgrupp FSG utbildningsförvaltningen 2025-06-09.

Beslutet skickas till:

Kommunfullmäktige

Gislaveds kommun

Avfallstaxa

Gäller från och med **2026-01-01**



för kommunalt avfall och avfall under kommunens ansvar
enligt 15 kap. Miljöbalken

Antagen av kommunfullmäktige **2025-XX-XX § XXX**



Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	2
Allmänna bestämmelser	3
Kommunal avfallshantering	3
Avgiftsmottagare och avgiftsprinciper	3
Avgiftens utformning	3
Avgiftsskyldighet	3
Ändringar och uppehåll	4
Särskilda avgifter	4
Ikraftträdande	4
Fast avgift	5
Bostäder	5
Verksamheter	5
Rörlig avgift	6
A. Helårsabonnemang för småhus	6
B. Säsongsabonnemang för småhus	7
C. Flerbostadshus och verksamheter	8
D. Avdrag	12
Tilläggsavgifter	13
1. Gångavståndstillägg för flerbostadshus och verksamheter	13
2. Extra säck för restavfall i samband med hämtning av avfall i kärl	13
3. Extra hämtning av avfall i kärl	13
4. Extra tömning av djupbehållare och container	13
5. Avgift vid felsortering eller utebliven åtgärd inför hämtning av avfall i kärl eller säck	13
6. Grovavfall	14
7. Trädgårdsavfall	14
8. Byte, hemtagning av kärl eller leverans av material m.m.	14
9. Timpris	15
10. Latrinhämtning	15
11. Specialhämtning	15
12. Sophämtning tillsammans med TMA-fordon	16
Bygg- och rivningsavfall under kommunalt ansvar	17
Flytande avfall	19
Tömning av enskilda avloppsanläggningar	19
Tilläggstjänster i samband med tömning av enskilda avloppsanläggningar	21
Slam från fettavskiljare och matavfallstankar	22
Definitioner	24
Hushållsavfall	24
Fastighetsinnehavare	24
Småhus	24
Korridorboende	24
Verksamheter	24
Farbar väg	24
Ytterligare definitioner	24

Allmänna bestämmelser

Taxan grundar sig på avfallsprinciperna i miljöbalken. Moms ingår i samtliga avgifter. Avgiften anges i svenska kronor (SEK).

Taxan beslutas årligen i respektive medlemskommuns fullmäktige. Avgifterna finansierar SÅM:s verksamhet som bedrivs enligt den självkostnadsprincip som framgår i 2 kap. 6 § Kommunallagen.

Kommunal avfallshantering

Kommunalförbundet Samverkan Återvinning och Miljö (SÅM) har på uppdrag av kommunfullmäktige i respektive kommun ansvaret för den kommunala avfallshanteringen i medlemskommunerna Gislaved, Gnosjö, **Hylte**, Vaggeryd och Värnamo.

Bestämmelser för avfallshantering återfinns i miljöbalken, avfallsförordningen, andra förordningar utfärdade med stöd av miljöbalken samt i föreskrifter om avfallshantering för medlemskommunerna.

Kommunalt avfall och avfall under kommunens ansvar ska samlas in/tas emot, borttransporteras, behandlas och bortskaffas enligt 15 kap. miljöbalken.

Avgiftsmottagare och avgiftsprinciper

Avgift får tas ut enligt 27 kap. 4-6 § miljöbalken för den avfallshantering som utförs genom kommunens försorg. Då ansvaret för den kommunala avfallshanteringen har överlåtits till SÅM erläggs avgift enligt denna taxa direkt till SÅM.

Avgiften ska vara årlig eller på annat sätt periodisk. Om insamling, transport eller bortskaffande sker vid enstaka tillfälle kan avgiften tas ut vid varje särskilt tillfälle. För säsongsabonnemang debiteras fast och rörlig avgift för hela perioden i september månad.

Avgiften får vara miljöstyrande, vilket innebär att den får tas ut så att återanvändning, återvinning eller annan miljöanpassad avfallshantering främjas.

Dröjsmålsränta debiteras vid försenad betalning enligt SÅM:s rutiner.

Avgiftens utformning

Avfallstaxan består av följande delar: en fast avgift, en rörlig avgift, tilläggsavgifter och avgifter för flytande avfall.

Fast avgift: Samtliga fastighetsinnehavare ska betala den fasta avgiften för varje bostad eller lägenhet. Den fasta avgiften bidrar till att finansiera SÅM:s återvinningscentraler, miljöstationer, gröntippar, del av administration och information m.m. Då två eller fler fastighetsinnehavare delar på ett eller flera avfallskärl debiteras fast avgift för varje fastighetsinnehavare. Fast avgift betalas även vid uppehåll i hämtningen t.ex. på grund av outnyttjad fastighet.

Rörlig avgift: Den rörliga avgiften är beroende av vilket abonnemang man har valt och täcker hämtnings- och behandlingskostnaderna.

Tilläggsavgifter: Tilläggsavgifterna täcker annat än den ordinarie hämtningen. Exempel på tilläggsavgifter är latrinhämtning, hämtning av grovavfall eller trädgårdsavfall, extra hämtningar och liknande tjänster **samt felsorteringsavgifter**.

Avgifter för flytande avfall: Avgifter för flytande avfall avser avgifter för slamtömning av enskilda avloppsanläggningar, tömning av fettavskiljare och matavfallstankar samt vissa övriga avgifter och tilläggsavgifter.

Avgiftsskyldighet

Varje fastighetsinnehavare i kommunen ska teckna abonnemang för aktuell avfallshantering och betala avgift enligt denna avfallstaxa för varje fastighet där kommunalt avfall enligt 15 kap. miljöbalken uppkommer.

För bostadsfastigheter kan fakturamottagandet överföras på nyttjanderättshavaren med dennes och SÅM:s medgivande. Avgiftsskyldigheten kvarstår dock alltid hos fastighetsinnehavaren och SÅM har rätt att kräva antingen fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavare. För verksamheter åligger avgiftsskyldigheten alltid verksamhetsutövaren.

Avgiftsskyldighet gäller även vid de tillfällen då avfallsbehållaren inte varit tillgänglig vid hämningstillfället, inte använts eller varit placerad på annat sätt än det i abonnemanget specificerade sättet eller vad som anges i föreskrifterna om avfallshantering för medlemskommunerna.

Utebliven hämning ska anmälas till SÅM inom tre arbetsdagar från det att hämning uteblivit för att SÅM ska kunna avhjälpa felet inom skälig tid. Om avfallet, trots anmälan till SÅM inte hämtas och fastighetsinnehavaren eller enskild väghållare inte är orsaken, är fastighetsinnehavaren berättigad till ett avdrag för hämningsavgiften avseende den uteblivna hämningen.

Då två eller fler fastighetsinnehavare delar på ett eller flera avfallskärl debiteras fast avgift för varje fastighetsinnehavare.

I fall där felsortering konstaterats och kärl inte har tömts debiteras fortfarande hämningsavgift enligt ordinarie taxa utöver felsorteringsavgift.

Ändringar och uppehåll

Ändrade förhållanden ska snarast anmälas till SÅM av den som är avgiftsskyldig.

Avgiftsförändring på grund av anmälan om ändrade hämningsförhållanden såsom försäljning av fastighet, ökning eller minskning av abonnemang eller dylikt träder i kraft efter att ändringen genomförts av SÅM.

Fastighetsinnehavare som underlåtit att anmäla förändring är betalningsskyldig fram till dess att SÅM har genomfört ändringen.

Fast avgift betalas även vid uppehåll i hämningen t.ex. på grund av outnyttjad fastighet.

Särskilda avgifter

I de fall där taxan inte går att tillämpa, till exempel vid hämning med andra metoder än de som är beskrivna i denna avfallstaxa eller där förhållandena väsentligt avviker från vad som är normalt, får SÅM besluta om avgifter baserat på principer i denna taxa, självkostnad för tjänster och avgift per timme.

Ikraftträdande

Taxan träder ikraft 2026-01-01 då tidigare taxa antagen 2024-10-28 § 103 upphör att gälla.

Fast avgift

Bostäder

Fast avgift tas ut per bostad och bostadstyp enligt tabell nedan. Det innebär som exempel att två eller flera bostadshus på samma fastighet medför två eller flera fasta avgifter, en för vardera bostad.

Kategori	Avgift kr per år
Helårsabonnemang småhus, per bostad*	1 185 kr
Säsongsabonnemang småhus, per bostad*	724 kr
Flerbostadshus, per lägenhet**	677 kr
Korridorboende, per lägenhet	341 kr

*Avgiften avser även obebodd fastighet med uppehåll eller dispens.

**Avgiften avser även samlokaliserad verksamhet i flerbostadshus.

Verksamheter

För verksamhet tas fast avgift ut per behållare (kär/containers/djupbehållare) och tömning. Verksamheters matavfallsbehållare omfattas inte av fast avgift.

Kategori	Avgift per behållare och tömning
Verksamhet med kär	30 kr
Verksamhet med container/djupbehållare	125 kr

Rörlig avgift

A. Helårsabonnemang för småhus

Vid hämtning ska behållare placeras inom 5 meter från fastighetsgräns på egen tomt så nära uppställningsplats för hämtningsfordon som möjligt, om inte annan hämtningsplats har överenskommits eller anvisats.

A1. Taxa för abonnemang "Fastighetsnära insamling"

Rörlig avgift vid hämtning av två fyrfackskärl för fastighetsnära insamling. Hämtning av kärl 1 var 14:e dag och kärl 2 var 4:e vecka. Flerbostadshus och verksamheter kan använda fyrfackskärl om avfallsmängd och proportion fungerar samt under förutsättning att detta godkänts av SÅM.

Kärlstorlek Fyrfackskärl	Avgift per år
2 x 370 liter	1 880 kr
2 x 660 liter	3 564 kr

A2. Taxa för abonnemang "Extra kärl"

Rörlig avgift vid hämtning av **plast- och pappersförpackningar** i tvådelat kärl var 4:e vecka i samband med ordinarie hämtning för kärl 2.

Kärlstorlek Plast/papper	Avgift per år
370 liter	500 kr

Rörlig avgift vid hämtning av **restavfall** var 14:e dag i samband med ordinarie hämtning. Vid gemensamma avfallsbehållare (delat FNI-abonnemang) kan inte extra restavfallskärl beställas.

Kärlstorlek Restavfall	Avgift per år
190 liter	976 kr

A3. Taxa för abonnemang "Fastighetsnära insamling med hemkompostering"

Hemkompostering av matavfall kräver **genomförd anmälan** till nämnden för miljö- och byggfrågor.

Rörlig avgift vid hämtning av två fyrfackskärl för fastighetsnära insamling, fack för matavfall får inte användas. Hämtning av kärl 1 sker var 4:e vecka och kärl 2 var 4:e vecka.

Kärlstorlek Fyrfackskärl	Avgift per år
2 x 370 liter	1 541 kr

B. Säsongsabonnemang för småhus

Vid hämtning ska behållare placeras inom 5 meter från fastighetsgräns på egen tomt så nära uppställningsplats för hämtningsfordon som möjligt, om inte annan hämtningsplats har överenskommit eller anvisats.

B1. Taxa för abonnemang "Fastighetsnära insamling, säsongsabonnemang för småhus"

Rörlig avgift vid hämtning av två fyrfackskärl för fastighetsnära insamling.

Hämtning av Kärl 1: varannan vecka från vecka 19 till vecka 38, totalt 10 hämtningar per säsong.

Hämtning av Kärl 2: en gång var fjärde vecka från vecka 19 till vecka 38, totalt 5 hämtningar per säsong.

Kärlstorlek Fyrfackskärl	Avgift per säsong
2 x 370 liter	735 kr
2 x 660 liter	1 383 kr

B2. Taxa för abonnemang "Fastighetsnära insamling med hemkompostering, säsongsabonnemang för småhus"

Hemkompostering av matavfall kräver anmälan till och medgivande från nämnden för miljö- och byggfrågor.

Rörlig avgift vid hämtning av två fyrfackskärl för fastighetsnära insamling, fack för matavfall får inte användas.

Hämtning av Kärl 1: en gång var fjärde vecka från vecka 19 till vecka 38, totalt 5 hämtningar per säsong.

Hämtning av Kärl 2: en gång var fjärde vecka från vecka 19 till vecka 38, totalt 5 hämtningar per säsong.

Kärlstorlek Fyrfackskärl	Avgift per säsong
2 x 370 liter	603 kr

C. Flerbostadshus och verksamheter

Avgifter i detta avsnitt gäller när kärl är placerade **0-10 m** från fastighetsgräns eller hämtningsfordonets uppställningsplats. Om kärl efter överenskommelse med SÅM placeras längre än 10 m från tomtgräns eller hämtningsfordonets uppställningsplats tillkommer avgift för gångavstånd, se tabell gångavståndstillägg.

Avgifter i detta avsnitt kan även gälla för t.ex. samfällighetsförening med fast avgift småhus under förutsättning att detta har godkänts av SÅM. En förutsättning är gemensam behållarplats och en fakturamottagare.

SÅM tillhandahåller abonnemang för säsongsbetonade verksamheter. Säsongsbetonade verksamheter kan även kontakta SÅM inför säsongens uppstart varvid SÅM startar ett vanligt abonnemang (fast och rörlig avgift) efter överenskommelse datum. Inför säsongens avslut ska verksamheten sedan åter kontakta SÅM varvid abonnemanget avslutas.

Från och med 2024 är matavfallssortering ett lagkrav för alla som har sådant avfall. I abonnemanget "sortera matavfall" krävs kärl för både mat- och restavfall då även flerbostadshus och verksamheter är skyldiga att överlämna sitt hushållsliknande avfall till SÅM. Mat- och restavfallskärlen ska ha samma hämtningsintervall.

C1. Taxa för helårsabonnemang "Sortera matavfall"

Rörlig avgift vid hämtning av kärl innehållande **utsorterat matavfall**. Abonnemanget kräver kärl för både mat- och restavfall.

Kärlstorlek matavfall – flerbostadshus och verksamheter	Avgift per år		
	1 gång/14:e dag	1 gång/vecka	2 gånger/vecka
140 liter	487 kr	1 070 kr	2 324 kr

Nedan taxa ersätter ovan taxa i verksamheter där matavfall uppstår i större mängd jämfört med avfall från bostadsändamål. Detta gäller till exempel restauranger och tillagningskök.

Kärlstorlek Matavfall – verksamheter med större mängd	Avgift per år		
	1 gång/14:e dag	1 gång/vecka	2 gånger/vecka
140 liter	730 kr	1 606 kr	3 487 kr

Rörlig avgift vid hämtning av kärl innehållande **restavfall**.

Kärlstorlek Restavfall	Avgift per år		
	1 gång/14:e dag	1 gång/vecka	2 gånger/vecka
140 liter	828 kr	1 815 kr	Erbjuds inte
190 liter	1 205 kr	2 642 kr	Erbjuds inte
370 liter	2 385 kr	5 258 kr	11 465 kr
660 liter	4 259 kr	9 383 kr	20 457 kr

C2. Taxa för säsongsabonnemang "Sortera matavfall"

Rörlig avgift vid hämtning av kärl innehållande **utsorterat matavfall**.

Abonnemanget kräver kärl för både mat- och restavfall.

Hämtning sker från vecka 19 till vecka 38.

Kärlstorlek Matavfall - flerbostadshus och verksamheter	Avgift per säsong	
	1 gång/14:e dag	1 gång/vecka
140 liter	188 kr	412 kr

Nedan taxa ersätter ovan taxa i verksamheter där matavfall uppstår i större mängd jämfört med avfall från bostadsändamål. Detta gäller till exempel restauranger och tillagningskök.

Kärlstorlek Matavfall - verksamheter med större mängd	Avgift per säsong	
	1 gång/14:e dag	1 gång/vecka
140 liter	281 kr	617 kr

Rörlig avgift vid hämtning av kärl innehållande **restavfall**.

Kärlstorlek Restavfall	Avgift per säsong	
	1 gång/14:e dag	1 gång/vecka
140 liter	319 kr	698 kr
190 liter	463 kr	1 016 kr
370 liter	917 kr	2 023 kr
660 liter	1 638 kr	3 609 kr

C3. Taxa för helårsabonnemang "Blandat mat- och restavfall"

DESSA ABONNEMANG KAN INTE NYTECKNAS.

Rörlig avgift vid hämtning av blandat mat- och restavfall.

Denna taxa för "blandat mat- och restavfall" upphör att gälla när SÅM har ställt ut kärl för matavfallssortering hos respektive abonnent.

Kärlstorlek	Avgift per år		
	1 gång/14:e dag	1 gång/vecka	2 gånger/vecka
190 liter	2 283 kr	5 021 kr	10 953 kr
370 liter	4 549 kr	10 010 kr	21 831 kr
660 liter	8 107 kr	17 844 kr	38 929 kr

C4. Taxa för helårsabonnemang "Djupbehållare"

Rörlig avgift vid hämtning av **djupbehållare** innehållande **restavfall, matavfall eller blandat mat- och restavfall**. Behandlingsavgift tillkommer enligt nedan.

Taxa för "blandat mat- och restavfall" upphör att gälla när behållare för matavfallssortering har ordnats hos respektive abonnent.

Storlek och avfallsslag	Avgift per år och behållare	
	1 gång/14:e dag	1 gång/vecka
Restavfall eller blandat mat- och restavfall*, upp till 5 m ³	15 518 kr	34 135 kr
Matavfall, upp till 3 m ³	12 288 kr	27 032 kr

*Abonnemanget blandat mat- och restavfall kan inte nytecknas.

Avfallsslag	Avgift per ton
Restavfall	1 171 kr
Matavfall	586 kr
Blandat mat- och restavfall*	2 194 kr

*Abonnemanget blandat mat- och restavfall kan inte nytecknas.

C5. Taxa för helårsabonnemang "Hushållsavfall i container"

Rörlig avgift vid tömning av **container** innehållande **restavfall, matavfall eller blandat mat- och restavfall**. Behandlingsavgift tillkommer enligt nedan.

Taxa för "blandat mat- och restavfall" upphör att gälla när behållare för matavfallssortering har ordnats hos respektive abonnent.

Volym m ³	Årshyra	Avgift per år	
		1 gång/14:e dag	1 gång/vecka
Upp till 4	4 545 kr	16 499 kr	36 300 kr
4,1-8	6 816 kr	16 499 kr	36 300 kr

Avfallsslag	Avgift per ton
Restavfall	1 171 kr
Matavfall	586 kr
Blandat mat- och restavfall*	2 194 kr

*Abonnemanget blandat mat- och restavfall kan inte nytecknas.

Transportavgift: utställning och hemtagning	Avgift Pris/utställning	Avgift Pris/hemtagning
Container	1 664 kr	1 664 kr

C6. Taxa för helårsabonnemang "förpackningar och returpapper i flerbostadshus"

DESSA ABONNEMANG TRÄDER IKRAFT VID DEN TIDPUNKT SÅM INFÖR FASTIGHETSNÄRA FÖRPACKNINGSINSAMLING FÖR RESPEKTIVE ABONNENT.

Rörlig avgift vid hämtning av kärl innehållande **utsorterat förpackningsavfall samt returpapper**.

Abonnemanget kräver kärl för separat utsortering av följande förpackningsslag: papper, plast, metall, ofärgat glas, färgat glas samt returpapper. Fastighetsinnehavaren kan välja olika tömningsintervall för respektive materialslag.

Kärl- storlek	Avgift per år för papper- och plastförpackningar			
	1 gång/4:e vecka	1 gång/14:e dag	1 gång/ vecka	2 gånger/ vecka
190 liter	0 kr	0 kr	Erbjuds inte	Erbjuds inte
370 liter	0 kr	0 kr	1 625 kr	6 906 kr
660 liter	0 kr	0 kr	1 950 kr	8 288 kr

Kärl- storlek	Avgift per år för metall- och glasförpackningar samt returpapper			
	1 gång/4:e vecka	1 gång/14:e dag	1 gång/ vecka	2 gånger/ vecka
190 liter	0 kr	508 kr	Erbjuds inte	Erbjuds inte
370 liter	0 kr	610 kr	2 438 kr	Erbjuds inte

C7. Insamling/hämtning av flytande ätligt fett i behållare hos verksamheter

Denna insamling/hämtning omfattar fett i behållare som är avfall under kommunalt ansvar.

SÅM har auktoriserat entreprenörer för insamling, transport och omhändertagande av ätlig olja eller liknande flytande ätligt fett, till exempel frityroljor och stekfett.

Vid insamling av flytande ätligt fett i behållare från verksamheter ska av SÅM auktoriserad entreprenör anlitas. Information om auktoriserade entreprenörer finns på www.samiljo.se. Verksamheten tecknar avtal direkt med auktoriserad entreprenör som bestämmer avgift för tjänsten, dock får nedanstående maxtaxa inte överstigas.

Maxtaxa för insamling av flytande ätligt fett

Hämningsavgift per tillfälle och behållare	750 kr
---	---------------

D. Avdrag

Avdrag från tömningsavgiften kan utföras efter utebliven tömning orsakad av SÅM eller dennes entreprenör. Avdrag sker inte vid försenad tömning eller då återbesök utförs. För att avdrag ska kunna medges ska reklamation ha inkommit till SÅM inom tre dagar efter att tömningen uteblivit. SÅM beslutar om återbesök ska utföras eller om avdrag kan ske. Avdraget regleras på kommande faktura. **Avdrag vid utebliven tömning av förpackningskärl och matavfallskärl medges inte.**

Kärlstorlek	Avdrag
140 liter	30 kr
190 liter	44 kr
370 liter	87 kr
660 liter	156 kr
Fyrfackskärl – 370 liter	48 kr
Fyrfackskärl - 660 liter	91 kr

Tilläggsavgifter

1. Gångavståndstillägg för flerbostadshus och verksamheter

Placering av kärl längre än 10 meter in från fastighetsgräns eller hämtningsfordonets uppställningsplats kan godkännas för flerbostadshus och verksamheter om förutsättningarna uppfyller krav enligt gällande föreskrifter och om arbetsmiljökrav uppfylls.

Verksamheter/flerbostadsfastigheter betalar gångavståndstillägg för restavfallskärl och kärl för förpackningsavfall och returpapper, men inte för matavfallskärl under förutsättning att de står på samma ställe som kärl för restavfall.

Avstånd	Avgift per kärl och år		
	1 gång/14:e dag	1 gång/vecka	2 gånger/vecka
10,1-20 meter	1 159 kr	2 317 kr	4 633 kr
20,1-30 meter	1 738 kr	3 475 kr	6 950 kr
30,1-40 meter	2 317 kr	4 633 kr	9 266 kr
40,1-50 meter	2 896 kr	5 792 kr	11 584 kr

2. Extra säck för restavfall i samband med hämtning av avfall i kärl

Om beställning sker av hämtning av extra behållare/säck i samband med ordinarie hämtning.

Säckstorlek	Avgift per säck
≤ 190 liter	56 kr
> 190 liter	111 kr

3. Extra hämtning av avfall i kärl

Beställning av hämtning av avfall i kärl, eller hämtning av säck när hämtning inte sker i samband med ordinarie hämtning.

Kärlstorlek	Avgift per kärl
Alla kärl, oavsett storlek	295 kr
Kärl med felsorterat avfall	595 kr

4. Extra tömning av djupbehållare och container

Behållarstorlek	Avgift per behållare
Upp till 8 m ³	795 kr

5. Avgift vid felsortering eller utebliven åtgärd inför hämtning av avfall i kärl eller säck

Om avfallet inte är sorterat enligt anvisningar från SÅM kan normal hämtning inte utföras. Avfallet ska sorteras om i rätt avfallsslag av fastighetsinnehavare innan det kan hämtas. Avfallet hämtas vid nästa ordinarie hämtningstillfälle eller mot fastställd avgift i taxan, så kallad extra hämtning/tömning.

Om rättelseåtgärd inte kan ske och behållaren måste tömmas utan att avfallet har sorterats om kan extrahämtning av felsorterat avfall beställas enligt punkt "extra hämtning av avfall i kärl".

I vissa fall med bristfällig sortering klassar SÅM det felsorterade avfallet som blandat kommunalt avfall och tömmer det i restavfallsfacket under förutsättning att det är möjligt. Det gäller till exempel när en behållare med felsorterat avfall innehåller matavfall eftersom det annars finns risk för lukt, skadedjur eller annan olägenhet.

Vid felsortering tillkommer en felsorteringsavgift enligt tabellen nedan. I fall där felsortering konstaterats och kärl inte har tömts debiteras fortfarande felsorteringsavgift.

Avgiften kan även komma att tas ut i andra sammanhang då rättelseåtgärd inför hämtning av avfall i kärl eller säck inte vidtagits trots påpekande från SÅM. Exempel kan vara när abonnent inte vidtagit tillräckliga åtgärder för att säkerställa chaufförens arbetsmiljö vid hämtning trots anmodan från SÅM.

Avgift, utöver ordinarie avgift.

Behållare	Avgift per behållare och tillfälle	Avgift vid upprepat* fel, per behållare och tillfälle
Kärl, upp till 660 liter	300 kr	600 kr
Container eller djupbehållare upp till och med 3 kbm	500 kr	1 000 kr
Container eller djupbehållare över 3 kbm	1 000 kr	2 000 kr

*Fler än fyra gånger under de senaste tolv månaderna.

6. Grovavfall

För budning av grovavfall eller annat skrymmande avfall från hushåll gäller att avfallet om möjligt ska emballeras och att kollit inte får väga mer än 25 kg eller vara längre än 1,2 m. Om kollit är större eller tyngre än ovan angivet, eller på annat sätt kräver dubbelbemanning för att hanteras, debiteras avgift för skrymmande kolli enligt tabellen.

Grovavfall	Avgift per kolli	Avgift per skrymmande kolli
Hämtning vid tomtgräns	350 kr	500 kr

7. Trädgårdsavfall

Trädgårdsavfall hämtas vid tomtgräns. Hämtning sker varannan vecka från 1 april och omfattar totalt 16 hämtningar. **Detta abonnemang kan ej nytecknas.**

Kärlstorlek	Avgift per år
240 liter	853 kr

8. Byte, hemtagning av kärl eller leverans av material m.m.

När kärl byts mot annan storlek ska det gamla kärlet tas hem. Leverans av material inkluderar utkörning av matavfallspåsar till flerbostadshus och verksamheter, leverans sker efter beställning.

Avgift per transport	270 kr
----------------------	--------

9. Timpris

Vid hämtning av annat än flytande avfall, med andra metoder än de som anges i denna avfallstaxa eller där förhållandena väsentligt avviker från vad som är normalt, debiteras avgift baserat på timpris för arbete på plats samt behandlingsavgift enligt nedan.

Debitering sker per påbörjad halvtimme.

Timpris sopbil	Avgift
Framkörningsavgift, tur och retur	1 000 kr
Timpris ordinarie arbetstid	1 609 kr/tim
Timpris ej ordinarie arbetstid	2 046 kr/tim

Timpris servicebil	Avgift
Framkörningsavgift, tur och retur	500 kr
Timpris ordinarie arbetstid	815 kr/tim
Timpris ej ordinarie arbetstid	1 143 kr/tim

Behandlingsavgift debiteras per ton avfall.

Avfallsslag	Avgift per ton
Restavfall	1 171 kr
Matavfall	586 kr

10. Latrinhämtning

Latrinbehållare tillhandahålls av SÅM och ingår i avgiften för latrinhämtning. Hämtning sker efter beställning vid fastighetsgräns och i anslutning till hämtningsplats för sopkärl. Behållaren ska vara försluten med lock. Ny behållare lämnas vid hämtning. Avgift debiteras enligt nedanstående taxa.

Tjänst	Avgift per behållare
Hämtning av latrinbehållare	492 kr

11. Specialhämtning

Specialhämtning tillämpas efter utredning av SÅM och i fall då normalfordon inte kan nyttjas samtidigt som inga andra alternativ finns att tillgå. Specialhämtning kan t.ex. bli aktuellt vid hämtning av avfall i kärl på fastighet där vägens farbarhet inte uppfyller kraven i föreskrifter för avfallshantering och då uppställningsplatsen för kärlet inte kan anvisas till annan plats. Behovet av specialtömning avgörs av SÅM.

Specialhämtning	Tömningsintervall	Avgift per år
Helårsabonnemang*	Var 14:e dag	11 844 kr
Helårsabonnemang * med hemkompostering	Var 4:e vecka	5 922 kr
Säsongsabonnemang**	Var 14:e dag	4 555 kr
Säsongsabonnemang ** med hemkompostering	Var 4:e vecka	2 278 kr

*Avser småhus med helårsabonnemang enligt kapitel A.

**Avser småhus med säsongsabonnemang enligt kapitel B.

12. Sophämtning tillsammans med TMA-fordon

Vid arbete med sophämtning i anslutning till väg kan TMA-fordon krävas utifrån arbetsmiljökrav. I sådana fall utgår tilläggsavgift enligt nedan utöver ordinarie hämtningsavgift. Denna avgift nyttjas inte i situationer där fastighetsinnehavaren inte har möjlighet att vidta åtgärder så att hämtning kan utföras utan TMA-fordon. SÅM har tolkningsföretråde och avgör när avgiften ska tillämpas.

TMA-fordon	Tilläggsavgift
Per tillfälle då TMA-fordon krävs	1 377 kr

FÖRSLAG

Bygg- och rivningsavfall under kommunalt ansvar

Denna hämtning omfattar bygg- och rivningsavfall som inte uppkommer i yrkesmässig verksamhet, som inte är större mängder grovavfall eller elektronikavfall samt trädgårdsavfall under kommunalt ansvar.

SÅM har auktoriserat privata entreprenörer för hämtning av bygg- och rivningsavfall under kommunalt ansvar. Önskas hämtning av bygg- och rivningsavfall fastighetsnära anlitas någon av dessa entreprenörer. Information om auktoriserade entreprenörer finns på www.samiljo.se. Beställning av uppdraget sker direkt till entreprenören som bestämmer avgift för tjänsten. Avgiften får dock inte överstiga nedan angiven maxtaxa.

Maxtaxa för hämtning av bygg- och rivningsavfall.

Transportavgift: utställning och hemtagning	Avgift Pris/utställning	Avgift Pris/hemtagning
Container	2 100 kr	2 100 kr
Kärl 190L – 660L	893 kr	893 kr
Hyra per dygn	Avgift Pris/dygn	
Container	68 kr	
Kärl 190L – 660L	12 kr	
Transportavgift kranbil	Avgift Pris/timme	
Kranbil: transport och eventuell lastning hos kund	2 205 kr	
Kranbil: Hämtning av storsäck	2 205 kr	
Storlek storsäck*	Avgift Pris/st	
Storsäck 500 Liter	173 kr	
Storsäck 1 000 Liter	231 kr	

* Avgift för utkörning kan tillkomma om kund inte hämtar sin storsäck.

Behandlingsavgifter bygg- och rivningsavfall som ej uppkommit i yrkesmässig verksamhet	Avgift Pris/ton
Träavfall - Ej tryckimpregnerat trä	473 kr
Mineral - Enbart betong, tegel, klinker eller sten - Ej förorenat*	1 733 kr
Metall	0 kr
Glas	1 155 kr
Plast	1 523 kr
Gips	1 628 kr
Tryckimpregnerat trä	2 520 kr
Asbest	2 888 kr
Isolering	1 943 kr
Övrigt avfall samt sammanfogade konstruktioner som kräver eftersortering	3 150 kr

*Entreprenören kan kräva särskild provtagning och högre behandlingsavgifter vid påvisad förorening.

Behandlingsavgifter Övrigt	Avgift Pris/ton
Grovavfall	2 100 kr
Trädgårdsavfall	630 kr
Kyl och frys	3 675 kr
Elektronik	6 300 kr

Flytande avfall

Tömning av enskilda avloppsanläggningar

Avgift per tömning om inte annat anges. Avgifter gäller för normalt arbete vid tömning. Vid längre tid än 20 min arbetstid på plats debiteras timtid.

Avgiften för hämtning av avloppsslam baseras på anläggningens volym samt på den slanglängd som behövs i samband med tömningen. Med slanglängd avses avstånd från farbar väg till anläggningens lock. Eventuellt behov av slangdragning avgörs av chauffören. Olika avgifter debiteras för schemalagd hämtning samt beställning av budad eller akut tömning. Vid budad och akut tömning debiteras tilläggsavgift utöver avgift för ordinarie tömning.

Schemalagd deltömning (ordinarie tömningsavgift)

Tömningen utförs med tvåfacksteknik där vattenfasen återfylls i anläggningen.

Volym	Schemalagd deltömning en gång per år*
0–3 m ³	1 148 kr
3,1–6 m ³	1 491 kr
> 6,0 m ³	344 kr/m ³ **

*Schemalagd tömning innebär att anläggningen töms i samband med planerad körtur inom området. Körturen och dess tidpunkt beslutas av renhållaren. En schemalagd tömning per år ingår till detta pris. Från och med andra tömningen per år tillämpas budning.

**debiteras som tillägg per extra m³ utöver 6 m³.

Schemalagd heltömning (ordinarie tömningsavgift)

Volym	Schemalagd heltömning en gång per år*
0–3 m ³	1 377 kr
3,1–6 m ³	1 721 kr
> 6,0 m ³	344 kr/m ³ **

*Schemalagd tömning innebär att anläggningen töms i samband med planerad körtur inom området. Körturen och dess tidpunkt beslutas av renhållaren. En schemalagd tömning per år ingår till detta pris. Från och med andra tömningen per år tillämpas budning.

**debiteras som tillägg per extra m³ utöver 6 m³.

Budningar och akuta tömningar

Vid budning, extra tömning och akuta uppdrag debiteras avgift för schemalagd tömning tillsammans med tilläggsavgift enligt nedanstående tabell. Tilläggsavgifterna är desamma oavsett om del- eller heltömning beställs samt oavsett anläggningens volym.

Budad tömning inom 5 arbetsdagar (tilläggsavgift)	Akut tömning nästkommande arbetsdag (tilläggsavgift)	Akut tömning inom 3 h vardag, beställd före kl. 15:00 (tilläggsavgift)	Akut tömning inom 3 h vardag, beställd mellan kl. 15:00-06:00 eller helgdag (tilläggsavgift)
459 kr	1 377 kr	2 294 kr	3 442 kr

Minireningsverk

Avgiften avser minireningsverk för 1-2 hushåll. Större anläggningar debiteras enligt timtaxa. För ej schemalagd tömning tillkommer budningsavgift enligt tabell ovan. Vid tömning av minireningsverk ska en tömningsinstruktion finnas tillgänglig för att tömning ska kunna utföras.

Minireningsverk	Avgift
Schemalagd tömning	1 435 kr

Timpris

Vid hämtning av avfall från enskilda avloppsanläggningar med andra metoder än de som anges i denna avfallstaxa debiteras avgift baserat på framkörning samt timpris för arbete på plats. **Debitering sker per påbörjad halvtimme.** Behandlingsavgift kan tillkomma.

Timpris slambil	Avgift
Framkörning, tur och retur	1 000 kr
Timpris	1 690 kr/tim

Specialtömning

Vid hämtning av flytande avfall på fastighet där förhållandena avviker från vad som är normalt tillämpas specialtömning och avgift enligt nedan. Som exempel menas fastighet där vägens farbarhet inte uppfyller kraven i föreskrifter för avfallshantering och där normalt hämningsfordon inte kan nyttjas. Det kan även handla om anläggningar med för tungt lock eller med lång slangdragning. Behovet av specialtömning avgörs av SÅM och utförs normalt inom 5 arbetsdagar.

Specialtömning	Avgift
Per tömning	2 754 kr

Framkörningsavgift

Där kunden har ansvar för framkomligheten, men tömning ej har kunnat utföras på grund av hinder, debiteras en avgift.

Framkörning	Avgift
Per tillfälle	431 kr

Tilläggstjänster i samband med tömning av enskilda avloppsanläggningar

Det åligger kund att hålla brunnsluck, manluckor och liknande frilagda, lättåtkomliga och lättöppnade. För extra arbete i form av framgrävning, losstagnig, demontering etc. av luckor och luckor erläggs tilläggsavgift utöver ordinarie avgift. Tilläggsavgiften gäller även vid t.ex. stopp i bilen orsakade av ovidkommande föremål.

Tidsbokning och dagavisering kan beställas i samband med schemalagd och budad tömning av enskilda avloppsanläggningar. Tidsbokning och dagavisering medför tilläggsavgifter enligt tabellen nedan vilka debiteras utöver avgift för schemalagd tömning samt budningsavgift. Tidpunkten för tidsbokningen beslutas av SÅM men anpassas så långt det är möjligt efter kundens önskemål. Vid dagavisering planerar entreprenören tömningsdag och SÅM meddelar den till kunden. SMS-avisering kan beställas mot tilläggsavgift och aviseringen sker då 1-2 timmar innan schemalagd eller budad tömning.

Tilläggstjänst	Tilläggsavgift
Timpris för extraarbete på plats	1 690 kr/tim (Debiteras per påbörjad halvtimme)
Tidsbokning	300 kr
Dagavisering	125 kr
SMS-avisering	50 kr

Extra tömning av BDT, fördelningsbrunn eller liknande

Extra tömning av BDT, fördelningsbrunn eller liknande som sker i samband med ordinarie eller budad tömning debiteras enligt nedan.

BDT, fördelningsbrunn m.m.	Tilläggsavgift
Per tillfälle i samband med annan tömning	517 kr

Tilläggstjänst slangdragning

Om avståndet mellan tömningsfordon och slambrunn överstiger 20 meter debiteras en tilläggsavgift för slangdragning. Normalt hämtningsfordon har maximalt 50 meter slang att tillgå. Vid slangdragning över 50 meter krävs speciellt fordon. Vid slangdragning över 70 meter krävs närvaro av två fordon och då debiteras avgift för specialtömning.

Avstånd	Tilläggsavgift
20–50 meter	173 kr
51–70 meter	459 kr

Slamtömning tillsammans med TMA-fordon

Vid arbete med slamtömning i anslutning till väg kan TMA-fordon krävas utifrån arbetsmiljökrav. I sådana fall utgår tilläggsavgift enligt nedan utöver ordinarie tömningsavgift.

TMA-fordon	Tilläggsavgift
Per tillfälle då TMA-fordon krävs	1 377 kr

Slam från fettavskiljare och matavfallstankar

Avgiften för hämtning av slam från fettavskiljare och matavfallstankar baseras på hämtning, hämtad volym samt slanglängd som behövs i samband med tömningen.

Avgiften gäller för normalt arbete vid tömning. Vid längre tid än 20 min på plats debiteras timtid för det extra arbetet per påbörjad halvtimme. Avgift debiteras enligt nedan taxa.

Tjänst	Avgift
Schemalagd tömning, per tillfälle och behållare	1 435 kr
Behandlingsavgift fett-/matavfall, per m ³	573 kr
Timpris för extra arbete på plats, tilläggsavgift	1 690 kr/tim

Budningar och akuta tömningar

Vid budning, extra tömning och akuta uppdrag debiteras avgift för schemalagd tömning tillsammans med tilläggsavgift enligt nedanstående tabell.

Budad tömning inom 5 arbetsdagar (tilläggsavgift)	Akut tömning nästkommande arbetsdag (tilläggsavgift)	Akut tömning inom 3 h vardag, beställd före kl. 15:00 (tilläggsavgift)	Akut tömning inom 3 h vardag, beställd mellan kl. 15:00-06:00 eller helgdag (tilläggsavgift)
459 kr	1 377 kr	2 294 kr	3 442 kr

Tilläggstjänst slangdragning

Om avståndet mellan tömningsbil och fettavskiljare överstiger 20 meter debiteras en tilläggsavgift för slangdragning. Normalt hämtningsfordon har maximalt 50 meter slang att tillgå. Vid slangdragning över 50 meter krävs speciellt fordon. Vid slangdragning över 70 meter krävs närvaro av två fordon och då debiteras avgift för specialtömning.

Avstånd	Tilläggsavgift
20–50 meter	173 kr
51–70 meter	459 kr

Framkörningsavgift

Där kunden har ansvar för framkomligheten, men tömning ej har kunnat utföras på grund av hinder, debiteras en avgift.

Framkörning	Avgift
Per tillfälle	431 kr

Specialtömning

Vid hämtning av flytande avfall på fastighet där förhållandena avviker från vad som är normalt tillämpas specialtömning och avgift enligt nedan. Som exempel menas fastighet där framkomligheten inte uppfyller kraven i föreskrifter för avfallshantering och där normal hämtningsteknik inte kan nyttjas. Det kan även handla om anläggningar med för lång eller komplicerad slangdragning. Behovet av specialtömning avgörs av SÅM och utförs normalt inom 5 arbetsdagar.

Specialtömning	Avgift
Per tömning	2 754 kr

FÖRSLAG

Definitioner

Hushållsavfall

Med hushållsavfall menas avfall som kommer från hushåll. Med hushållsliknande avfall menas avfall som kommer från andra källor men som liknar det avfall som uppstår i ett hushåll exempelvis avfall från lunchrum/personalmatsalar. Efter en ändring i 15 kapitlet miljöbalken ersattes begreppet hushållsavfall med kommunalt avfall eller avfall under kommunens ansvar. I detta dokument används dock fortfarande begreppet hushållsavfall.

Fastighetsinnehavare

Med fastighetsinnehavare avses den som är fastighetsinnehavare eller den som enligt 1 kap. 5 § fastighetstaxeringslagen, SFS 1979:1152, ska anses som fastighetsinnehavare. Tomträttshavare jämställs med fastighetsinnehavare. Med nyttjanderättshavare avses den som har rätt att bruka eller nyttja fastigheten t.ex. genom arrende.

Småhus

Definitionen av småhus i taxan följer fastighetstaxeringslagen. Ett småhus är en byggnad med en eller två bostäder. Det finns olika typer av småhus. Fristående villor, radhus, kedjehus och parhus räknas alla som småhus.

Korridorboende

Boende i korridor med gemensamt kök, t.ex. studentkorridorer och äldreboenden.

Verksamheter

Som verksamhet räknas alla inrättningar som inte kan räknas som privathushåll eller korridorboende, t.ex. företag, restauranger, affärer, kontor, skolor, vårdinrättningar, och liknande.

Farbar väg

Vad som avses med farbar väg finns beskrivet i medlemskommunernas gällande föreskrifter för avfallshantering.

Ytterligare definitioner

Ytterligare definitioner finns i medlemskommunernas gällande föreskrifter för avfallshantering.

Förbundsdirectionens sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum: 2025-08-26

Plats och tid: Tallnäs Stiftsgård i Skillingaryd, den 26 augusti, kl. 08:30-11:00.

Beslutande:

Marie Johansson, ordf. (S), Gislaved
Kristine Hästmark, vice ordf. (M), Gnosjö
Klas Gustavsson, (EMP), Vaggeryd
Camilla Karlsson, (S), Gnosjö
Anetté Myrvold, (S), Värnamo
Tobias Pettersson, (M), Värnamo
Gert Jonsson, (M), Vaggeryd
Ronny Löfquist (S), Hylte
Stina Isaksson (SD), Hylte

Övriga deltagare:

Kent Williamsson (S), Vaggeryd
Tommy Edenhalm (KV), Hylte
Anna Roos (C), Hylte
Jonatan Rosenquist, förbundsdirektör, SÅM
Susanne Ingemarsson, ekonomiansvarig, SÅM
Camilla Almquist, marknadschef, SÅM
Anne Telman, kvalitetssamordnare, SÅM
Ewa Nilsson, förbundsadministratör, SÅM

Utses att justera: Ronny Löfquist

Justeringens plats och tid: Digitalt genom Verified

Underskrifter

Sekreterare, Ewa Nilsson

Ordförande, Marie Johansson

Justerare, Ronny Löfquist

Anslag/bevis

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Organisation: Förbundsdirection SÅM

Paragrafer: 43-52

Datum för anslagets uppsättande:

Förvaringsplats för protokollet: SÅM Skillingaryd

Datum för anslagets nedtagande:

Underskrift

Sammanfattning

Sammanträdet är det fjärde för år 2025 med förbundsdirektionen för kommunalförbundet SÅM (Samverkan Återvinning och Miljö). Vid detta sammanträde deltar Hylte kommun för första gången efter inträdet i SÅM.

Mötet öppnas, Ewa Nilsson utses till sekreterare och Ronny Löfquist till justerare av protokollet.

Ärendeförteckning

Föredragande:

- Jonatan Rosenquist, JR
- Anne Telman, AT

Beslutsärenden:

- § 43 Avfallstaxor 2026 (JR)
- § 44 Nytt regressavtal för SÅM (JR)

Informationsärenden:

- § 45 Reformpaket för ökad återvinning (JR)
- § 46 Delavstämning avfallsplan 2024-2030 (AT)
- § 47 Studiebesök från MERAB (JR)
- § 48 Personal och arbetsmiljö (JR)
- § 49 Projekt Hylte (JR)
- § 50 FNI hos flerbostadshus (JR)
- § 51 Driftinformation (JR)
- § 52 Pågående projekt (JR)

Övriga ärenden:

§ 43

Dnr: SÅM 2025/002-3

Avfallstaxor 2026

Ärendebeskrivning

SÅM har arbetat fram förslag till nya avfallstaxor för 2026 gällande GGVV-kommunerna samt Hylte kommun, där en övergångstaxa kommer att tillämpas inför införandet av FNI. Förslagna taxor bygger på det förslag till verksamhetsbudget som upprättades under april månad. I förslaget till ny avfallstaxa för GGVV-kommunerna ingår ingen generell höjning av taxan, men en höjning av avgifterna inom vissa verksamhetsgrenar föreslås enligt beskrivningen nedan. Hyltes avfallstaxa konstrueras om inför inträdet i SÅM samt anpassas efter SÅM:s verksamhet. Under 2026 kommer dock Hyltes taxa i vissa avseenden att avvika från GGVV-kommunernas taxa.

Avfallstaxa 2026 för GGVV-kommunerna:

Avgifterna avseende sophämtning för villor och fritidshus höjs inte till 2026 med anledning av den ersättning som SÅM erhåller från förpackningsproducenterna kopplat till FNI-insamlingen genom fyrfackskärl.

När det gäller avgifter kopplat till flerbostadshus, verksamheter samt insamlingen av slam från enskilda avlopp föreslår SÅM en höjning om 4% till 2026. Den ekonomiska ersättning som idag erhålls från förpackningsproducenterna avser framförallt den fastighetsnära insamling som sker i fyrfackskärl från villor och fritidshus. Flerbostadshus och verksamheter ska bära sina egna kostnader vilket är motiveringen till att taxan höjs för dessa, men inte för villor och fritidshus. Småhusens FNI-ersättning från producenterna ska inte subventionera de ökade kostnaderna inom flerbostadshus och verksamheter.

I övrigt sker endast enstaka justeringar samt redaktionella ändringar. Taxan för blandat mat- och restavfall höjs dock 30% då detta abonnemang egentligen har upphört att gälla, även om inte alla fastighetsägare ännu har anslutit sig till matavfallssorteringen.

Avfallstaxa 2026 för Hylte kommun:

Taxan för Hylte kommun kommer under 2026 fungera som en övergångstaxa kopplat till införandet av FNI, men även eftersom Hyltes verksamhet succesivt kommer att anpassas till SÅM:s förutsättningar.

Villor

Hylte har tidigare haft en årsavgift för renhållningen i sin avfallstaxa. Denna årsavgift delas nu upp i en fast och en rörlig avgift. Den rörliga avgiften har räknats ut genom att dra bort den i tidigare taxa specificerade grundavgiften. Från och med 2026 så kommer Hylte sedan att erhålla SÅM:s fasta avgifter.

Under en övergångsperiod kommer Hyltes rörliga avgift för villorna (med matavfallssortering) att finnas kvar, fram till dessa att FNI genom fyrfackskärl införs. När en abonnent har erhållit fyrfackskärlet så aktiveras SÅM:s FNI-taxa för denne abonnent.

Fritidshus

Fritidshusen kommer enligt utställningsplanen få fyrfackskärl innan hämtningssäsongen startar. FNI-taxan aktiveras därför direkt för fritidshusen och detta inkluderar även SÅM:s grundavgift.

Flerbostadshus och verksamheter

SÅM och Hylte har redan sedan tidigare samma insamlingssystem för flerbostadshus och verksamheter. Hylte får därför SÅM:s sådana avgifter direkt vid årsskiftet. SÅM kommer att införa FNI hos flerbostadshus inom Hylte kommun succesivt under 2026. Taxan för förpackningsinsamlingen aktiveras när kärlen ställs ut hos respektive abonnent.

Slam från enskilda avlopp

SÅM tar över Hyltes befintliga avtal med Sandahls entreprenad från årsskiftet och avtalet löper ut 2026-12-31. Tömningstekniken är annorlunda i Hylte och därför görs inga generella avgiftskorrigeringar 2026 när det gäller slamverksamheten, Hyltes avgifter från 2025 bibehålls bortsett från att priset för specialhämtning höjs med 4% samt att några avgiftstyper tillkommer vilka saknats i Hyltes taxa. Från och med 2027 kommer slamverksamheten att implementeras i SÅM:s avtal varpå SÅM:s slamtaxa då träder i kraft.

Slam från fettavskiljare och matavfallstankar

Tömningstekniken för fett från fettavskiljare inom Hylte kommun motsvarar den teknik som nyttjas inom GGVV-kommunerna, samma taxa ska således gälla inom förbundet. SÅM:s avgifter för fett implementeras därför inom Hylte kommun från och med 2026-01-01.

Beslutsunderlag

Förslag avfallstaxa 2026 för Gislaved, Gnosjö, Vaggeryd och Värnamo kommuner
Förslag avfallstaxa 2026 för Hylte kommun

Förbundsdirectionen beslutar

- att föreslå kommunfullmäktige i Gislaved, Gnosjö, Vaggeryd och Värnamo kommuner att anta föreslagen avfallstaxa för år 2026.
- att föreslå kommunfullmäktige i Hylte kommun att anta föreslagen ny avfallstaxa för år 2026 inklusive övergångstaxa inför FNI-införandet.

Kommunfullmäktiges presidium

Sammanträdesdatum
2025-09-29

Plats och tid Kommunhuset, måndagen den 29 september 2025, kl. 16.30-17.45

Beslutande Niclas Palmgren (M), ordförande
Christina Lindqvist (S)
Glenn Hummel (SD)Övriga deltagande Margaretha Carlsson, kommunsekreterare
Anders Olsson, ekonomichef, §§21-22

Utses att justera Christina Lindqvist (S)

Justeringens plats och tid Kommunstyrelsekontoret den 17 oktober 2025

Under-
skrifter

Sekreterare

Margaretha Carlsson

Ordförande

Niclas Palmgren (M)

Justerande

Christina Lindqvist (S)

Paragrafer 21 - 30

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Organ

Kommunfullmäktiges presidium

Sammanträdesdatum

2025-09-29

Datum för
anslags uppsättande

2025-10-20

Datum för
anslags nedtagande 2025-11-12Förvaringsplats
för protokollet

Kommunstyrelseförvaltningen

Utdragsbestyrkande

§21

Fastställande av revisionens budget**Beslut**

Kommunfullmäktiges presidium beslutar att föreslå kommunfullmäktige att fastställa kommunrevisionens budget till 1 565 000 kr för 2026, samt att begära att kommunrevisionen ska presentera en plan över vilka granskningar som ska göras 2026.

Ärendebeskrivning

Till följd av att ny standard för kommunal räkenskapsrevision har införts, nytt avtal och att budgeten historiskt sett inte ökat (jämfört med 2023 minskat) innebär det att antalet fördjupade granskningar minskat under 2025 jämfört med tidigare år.

Med bakgrund av ovanstående begär kommunrevisionen ökad resurstilldelning till deras rambudget, för att i rollen som förtroendevalda revisorer möjliggöra det viktiga uppdraget som kommunrevisionen är satta att granska styrelsers och nämnders verksamheter. Åskandet lämnas i syfte att inte behöva sänka ambitionsnivån när det gäller att fullgöra det viktiga uppdraget som kommunrevisionen är satta att utföra. Kommunrevisionen äskar 1 680 000 kr i budget för 2026, vilket motsvarar en förändrad budget om +161 000 kr jämfört med budget 2025, vilket motsvarar cirka +6 procent.

Bedömning

Kommunstyrelseförvaltningen gör bedömningen att kommunrevisionens budget ska följa principerna för budgetkompensation inför nytt verksamhetsår som gäller för alla verksamheter/nämnder enligt kommunens ekonomiska styrprinciper, beslutade av kommunfullmäktige den 28 oktober 2024.

Ovanstående innebär att arvoden för politiker justeras med 3,97 procent i enlighet med regeringens arvodesnämnd för riksdagsledamöter samt med 2,6 procent för övrig förbrukning enligt prisindex för kommunal verksamhet (PKV).

Med ovanstående bedömning/beräkning föreslås budget 2026 för kommunens revisorer att uppgå till 1 561 200 kr, vilket innebär en förändrad budget om +42 200 kr jämfört med budget 2025, vilket motsvarar cirka +2,8 procent.

Utöver ovanstående budget för kommunrevisionen finns det lekmannarevisorer för kommunens kommunala bolag. Kostnaden för dessa revisioner debiteras direkt till respektive bolag och finns därmed inte med i kommunrevisionens budget.

Ekonomichef Anders Olsson redogör för ärendet.

Beslutsunderlag

Sammanträdesprotokoll för kommunens revisorer, daterat den 2 september 2025, § 3.

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad den 8 september 2025.

Kommunfullmäktiges presidium

Sammanträdesdatum
2025-09-29

§21 (forts.)

Yrkanden

Niclas Palmgren (M): att föreslå kommunfullmäktige att fastställa kommunrevisionens budget till 1 565 000 kr för 2026, samt att begära att kommunrevisionen ska presentera en plan över vilka granskningar som ska göras 2026.

Christina Lindqvist (S): bifall till Niclas Palmgrens yrkande.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på Niclas Palmgrens (M) yrkande och finner att kommunfullmäktiges presidium beslutat att bifalla yrkandet.

Beslutet skickas till:

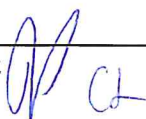
Kommunrevisionen

Kommunfullmäktige

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelseförvaltningen/ekonomiavdelningen

Justerares underskrift



Utdragsbestyrkande

Handläggare
Anders Olsson

Kommunrevisionens budget 2026

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunfullmäktiges presidium beslutar att fastställa kommunrevisionens budget till 1 561 200 kr för år 2026

Ärendebeskrivning

Till följd av ny standard för kommunal räkenskapsrevision införts, nytt avtal och att budgeten historiskt sett inte ökat (jämfört med 2023 minskat) innebär det att antalet fördjupade granskningar minskat under 2025 jämfört med tidigare år.

Med bakgrund av ovanstående begär kommunrevisionen ökad resurstilldelning till deras rambudget. För att i rollen som förtroende valda revisorer möjliggöra det viktiga uppdraget som kommunrevisionen är satta att granska styrelsers och nämnders verksamheter.

Äskandet lämnas i syfte att ej behöva sänka ambitionsnivån när det gäller att fullgöra det viktiga uppdraget som kommunrevisionen är satta att utföra.

Kommunrevisionen äskar 1 680 000 kr i budget för 2026 vilket motsvarar en förändrad budget om +161 000 kr jämfört med budget 2025, äskad förändring motsvarar cirka +6 procent

Bedömning

Kommunstyrelseförvaltningen gör bedömningen att kommunrevisionens budget ska följa principerna för budgetkompensation inför nytt verksamhetsår som gäller för alla verksamheter/nämnder enligt kommunens ekonomiska styrprinciper, beslutade av kommunfullmäktige den 28 oktober 2024.

Ovanstående innebär att arvoden för politiker justeras med 3,97 procent i enlighet med regeringens arvodesnämnd för riksdagsledamöter samt med 2,6 procent för övrig förbrukning enligt prisindex för kommunal verksamhet (PKV)

Med ovanstående bedömning/beräkning föreslås budget 2026 för kommunens revisorer att uppgå till 1 561 200 kr vilket innebär en förändrad budget om +42 200 kr jämfört med budget 2025, förändringen motsvarar cirka +2,8 procent.

Utöver ovanstående budget för kommunrevisionen finns det lekmannarevisorer för kommunens kommunala bolag. Kostnaden för dessa revisioner debiteras direkt till respektive bolag och finns därmed inte med i kommunrevisionens budget.

Anna Sanell
Bitr. kommundirektör

Anders Olsson
Ekonomichef

Beslutsunderlag

Sammanträdesprotokoll för kommunens revisorer, daterat den 2 september 2025, paragraf 3.

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse daterad den 8 september 2025.

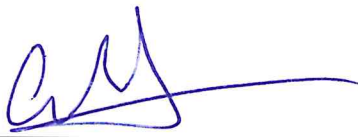
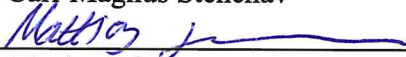
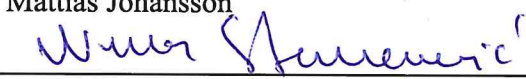
Beslutet skickas till:

Kommunfullmäktige

Kommunstyrelsen

Ordförande för kommunens revisorer.

Kommunstyrelseförvaltningen/ekonomiavdelningen

Plats och Tid	Gislaved 2025-09-02 kl 11.30-11.45 Kommunhuset, lokal 214, Gislaveds kommun		
Beslutande	Mattias Johansson Nena Stamenkovic Marie Lackenbauer Kristina Adolfsson Inga Maj Eleholt Tomas Norlander		
Övriga deltagande	Carl-Magnus Stenehav, PwC		
Utses att justera	Nena Stamenkovic		
Paragrafer	1-3		
Under- skrifter	Sekreterare		
	Ordförande	Carl-Magnus Stenehav 	
	Justerande	Mattias Johansson 	
		Nena Stamenkovic	
ANSLAG/BEVIS			
Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag			
Organ	Kommunens revisorer		
Sammanträdesdatum	2025-09-02		
Datum för anslags uppsättande			
Förvaringsplats för protokollet			
Underskrift			

§ 1

Ordföranden Mattias Johansson förklarar
sammanträdet öppnat

§ 2

Till justeringsman valdes Nena Stamenkovic

§ 3

Till följd av ny standard för kommunal
räkenskapsrevision införts, nytt revisionsavtal och att
budgeten historiskt sett inte ökat (jämfört med år 2023
minskat) innebär det att antalet fördjupade
granskningar minskat under 2025 jämfört med tidigare
år.

Kommunens revisorer beslutar mot denna bakgrund att
begära en ökad resurstilldelning till vår rambudget för
att i rollen som förtroendevalda revisorer ska kunna
utföra det viktiga uppdraget som kommunrevisionen är
satta att granska styrelser och nämnders verksamheter.

Budgetäskande om en budget om 1 680 tkr för år 2026.

Budgetäskande för kommunrevisionen

Revisionens uppdrag

Revisorernas uppgifter är fastställda i KL 12 kap, samt för lekmannarevisionen i ABL 10 kap 2-6 §§. Av KL framgår att revisorerna granskar årligen i den omfattning som följer av god revisionssed all verksamhet som bedrivs inom nämndernas eller fullmäktigeberedningarnas verksamhetsområden. Den granskar på samma sätt, genom revisorer eller lekmannarevisorer som utsetts i juridiska personer enligt 10 kap. 2-6 §§, även verksamhet i de juridiska personerna.

God revisionssed beskriver och tolkar revisorernas uppdrag utifrån aktuell lagstiftning;

- Granskningen ska vara så omfattande att revisorerna årligen kan pröva och uttala sig om ansvarstagandet för samtliga revisionsobjekt.

- Revisorerna tar utifrån lokala förutsättningar aktiv ställning till vad som är tillräcklig omfattning.

Av kommunallagen följer att den kommunala revisionen årligen ska granska all verksamhet. I det innefattas såväl räkenskapsrevision som verksamhetsrevision och enligt kommunallagen ska sakkunniga yrkesrevisorer anlitas för att utföra granskningen.

Inledning

Revisionens revisionsgranskningar dvs årlig granskning utgörs av granskning av delårsrapport och årsredovisning, god ekonomisk hushållning, grundläggande granskning samt fördjupade granskningar. Antalet fördjupade granskningar har minskat under år 2025 till följd av ny standard för kommunal räkenskapsrevision som införts under år 2023 samt ökade kostnader efter upphandling av revisionstjänster inför år 2025.

Standard för kommunal räkenskapsrevision infördes år 2023

Med anledning av att en standard för kommunal räkenskapsrevision trätt i kraft och ska tillämpas av våra upphandlade yrkesrevisorer från och med år 2023 fordras en utökad resursram för kommunrevisionen. Den nya standarden¹ **skall efterföljas i sin helhet** vid granskning av räkenskaperna. Räkenskapsrevisionen har såväl de förtroendevalda revisorerna som yrkesrevisorerna historiskt främst fått förlita sig på sed och praxis, vilket utgjort en risk för ojämn kvalitet och lett till osäkerheter i utförandet. SKR, FAR och Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer (Skyrev) har därför tillsammans tagit fram en standard för kommunal räkenskapsrevision för alla som utför räkenskapsrevision i kommuner, regioner, kommunalförbund och samordningsförbund. Standarden baseras på ISA (International Standards on Auditing) med vissa tillämpningar kopplat till den kommunala särarten. ISA

¹ Standarden, benämnd *Standard för kommunal räkenskapsrevision*, finns även att nå på SKRs hemsida

tillämpas redan idag på huvuddelen av svenska organisationer exempelvis kommunägda bolag, ideella föreningar, stiftelser, svenska kyrkan etc.

Sammantaget gör vi bedömningen att dessa obligatoriska förändringar som vi **enligt lag och god sed har att följa** för att fullgöra vårt uppdrag har inneburit att våra kostnader för granskning av räkenskaperna, och därigenom även kostnaderna att bedriva vår revision i enlighet med Kommunallagens krav och god sed i övrigt ökat.

Budgetäskande

Till följd av ny standard för kommunal räkenskapsrevision införts, nytt avtal och att budgeten historiskt sett inte ökat (jämfört med år 2023 minskat) innebär det att antalet fördjupade granskningar minskat under 2025 jämfört med tidigare år.

Vi begär mot denna bakgrund en ökad resurstilldelning till vår rambudget för att i rollen som förtroendevalda revisorer ska kunna utföra det viktiga uppdraget som kommunrevisionen är satta att granska styrelser och nämnders verksamheter.

Vi lämnar detta äskande i syfte att ej behöva sänka vår ambitionsnivå när det gäller att fullgöra det viktiga uppdraget som kommunrevisionen är satta att granska styrelser och nämnders verksamheter.

Budgetäskande 2026, tkr
Total budget om 1 680 tkr

2025-09-02



Mattias Johansson
ordf kommunrevisionen



Nena Stamenkovic
v ordf kommunrevisionen

Ks §181

Dnr: KS.2025.41

3.2.2

Budget 2026 med plan för 2027-2029**Beslut**

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

- att skattesatsen fastställs till 21,99 procent (oförändrad)
- att kommunstyrelsen får i uppdrag att verkställa fördelning av det kommungemensamma effektiviseringskravet. Kommunfullmäktige bemyndigar kommunstyrelsen att, efter samråd med nämnderna, besluta om slutlig fördelning. Återrapportering av slutlig fördelning görs till kommunfullmäktige i uppföljning I 2026
- att avsätta 0,2 mnkr för att stärka kommunfullmäktiges arbete och främja den demokratiska utvecklingen. Beslut om användning av dessa medel delegeras till kommunfullmäktiges presidium. Presidiet ska årligen redovisa användning av medlen till kommunfullmäktige
- att ge kommunstyrelsen och samhällsvecklingsnämnden uppdrag gällande:
- samhällsutveckling i Smålandsstenar
 - samhällsutveckling i Hestra
 - samhällsutveckling i Anderstorp
 - att utveckla nya verksamhetsområden för näringslivets tillväxt
- att i övrigt efter redaktionella ändringar godkänna budget 2026 med plan för 2027-2029, daterad den 8 oktober 2025, ändrad den 10 oktober 2025 (majoriteten).

Kommunstyrelsen beslutar att uppdra till kommunstyrelseförvaltningen och samhällsutvecklingsförvaltningen att komplettera uppdragen gällande samhällsutveckling i Smålandsstenar, Hestra och Anderstorp, samt utveckling av nya verksamhetsområden för näringslivets tillväxt, med slutdatum för att redovisa uppdragen till kommunfullmäktige samt målområde i kommunplanen.

Reservationer

Ruth Johansson (MiG), Bo Eriksson (MiG) och Curt Vang (MiG) reserverar sig mot beslutet till förmån för Ruth Johanssons yrkande.

Ärendebeskrivning

Budgeten är ett övergripande dokument som anger kommunfullmäktiges inriktning, viktigaste prioriteringar och finansiering för ett enskilt år. Gislaveds kommun arbetar med en fyraårig budgetplanering där fokus ligger på långsiktig hållbarhet. Kommunfullmäktige beslutar årligen om skattesats i samband med budget.

Kommunstyrelsens allmänna utskott har utgjort budgetberedning och startade sitt beredningsarbete under augusti månad. Tidigare under året har nämnddialoger genomförts och planeringsunderlag tagits fram. Med detta som underlag presenterades och diskuterades omvärlds- och inriktningsfrågor under en planeringskonferens den 21 maj. Vid planeringskonferensen deltog kommunstyrelsen, nämnd- och bolagspresidier samt gruppleddare i fullmäktige.

Ks §181 (forts.)

I förslag till budget ingår de planeringsförutsättningar som kommunstyrelseförvaltningen har presenterat för kommunstyrelsens allmänna utskott vid deras olika beredningsmöten, samt för de partigrupper som så önskat. I stora drag beskrivs där befolkningsutveckling och prognos, ekonomiska förutsättningar utifrån bokslut, statlig styrning och samhällsekonomisk utveckling samt finansiell analys.

Enligt kommunens ekonomiska styrprinciperna fastställs de finansiella målen genom fullmäktiges årliga beslut om budget. Även utvecklingsmål för verksamheten, inriktningar för verksamhetens kvalitet och omfattning samt uppdrag till nämnder ingår i budgetdokumentet.

För att stärka kommunfullmäktiges arbete och främja den demokratiska utvecklingen föreslås att 0,2 mnkr avsätts för att ställas till kommunfullmäktiges presidiums förfogande. Medlen får enbart användas för insatser av engångskaraktär som exempelvis utbildningar, erfarenhetsutbyten, utvecklingsprojekt eller andra tillfälliga aktiviteter som stärker fullmäktiges roll och funktion.

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår att skattesatsen fastställs till 21,99 procent (oförändrad), att kommunstyrelsen får i uppdrag att verkställa fördelning av det kommungemensamma effektiviseringskravet. Kommunfullmäktige bemyndigar kommunstyrelsen att, efter samråd med nämnderna, besluta om slutlig fördelning. Återrapportering av slutlig fördelning görs till kommunfullmäktige i uppföljning I 2026, att avsätta 0,2 mnkr för att stärka kommunfullmäktiges arbete och främja den demokratiska utvecklingen. Beslut om användning av dessa medel delegeras till kommunfullmäktiges presidium. Presidiet ska årligen redovisa användning av medlen till kommunfullmäktige, samt att i övrigt godkänna budget 2026 med plan för 2027-2029, daterad den 8 oktober 2025 (majoriteten).

Kommunstyrelsens allmänna utskott beslutade den 8 oktober 2025, §110, föreslå

- att skattesatsen fastställs till 21,99 procent (oförändrad)
- att kommunstyrelsen får i uppdrag att verkställa fördelning av det kommungemensamma effektiviseringskravet. Kommunfullmäktige bemyndigar kommunstyrelsen att, efter samråd med nämnderna, besluta om slutlig fördelning. Återrapportering av slutlig fördelning görs till kommunfullmäktige i uppföljning I 2026
- att avsätta 0,2 mnkr för att stärka kommunfullmäktiges arbete och främja den demokratiska utvecklingen. Beslut om användning av dessa medel delegeras till kommunfullmäktiges presidium. Presidiet ska årligen redovisa användning av medlen till kommunfullmäktige
- att i övrigt godkänna budget 2026 med plan för 2027-2029, daterad den 8 oktober 2025 (majoriteten).

Ks §181 (forts.)

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad den 1 oktober 2025.
Kommunstyrelsens allmänna utskotts protokoll den 8 oktober 2025, §110.
Budget 2026 med plan för 2027-2029, daterad den 8 oktober 2025, ändrad den 10 oktober 2025 (majoriteten).
Budget 2026 med plan 2027-2029 - Kommunfullmäktige, daterad den 14 oktober 2025 (SD) och (KD).
Budget 2026 med plan 2027-2029 - Kommunfullmäktige, daterad den 14 oktober 2025 (MiG).

Yrkanden

Ylva Samuelsson (S): bifall till kommunstyrelsens allmänna utskotts förslag, samt att ge kommunstyrelsen och samhällsutvecklingsnämnden uppdrag gällande samhällsutveckling i Smålandsstenar.

Kenneth Magnusson (C): att ge kommunstyrelsen och samhällsutvecklingsnämnden uppdrag gällande samhällsutveckling i Hestra.

Jonas Ericson (M): bifall till kommunstyrelsens allmänna utskotts förslag, samt att ge kommunstyrelsen och samhällsutvecklingsnämnden uppdrag att utveckla nya verksamhetsområden för näringslivets tillväxt.
Ks § (forts.)

Maria Gullberg Lorentsson (M): bifall till kommunstyrelsens allmänna utskotts förslag, samt att ge kommunstyrelsen och samhällsutvecklingsnämnden uppdrag gällande samhällsutveckling i Anderstorp.

Anton Sjödel (M): att uppdra till kommunstyrelseförvaltningen och samhällsutvecklingsförvaltningen att komplettera uppdragen med slutdatum för att redovisa uppdragen till kommunfullmäktige samt målområde i kommunplanen.

Evangelos Varsamis (S), Sandy Lind (WeP): bifall till kommunstyrelsens allmänna utskotts förslag, bifall till Ylva Samuelssons (S), Kenneth Magnussons (C), Jonas Ericsons (M), Maria Gullberg Lorentssons (M) och Anton Sjödel (M) yrkanden.

Stefan Nylén (SD): avslag på kommunstyrelsens allmänna utskotts förslag till budget till förmån för (SD) och (KD):s budgetförslag daterat den 13 oktober 2025.

Ruth Johannesson (MiG): bifall till (MiG):s budgetförslag daterat den 14 oktober 2025.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på kommunstyrelsens allmänna utskotts förslag samt yrkanden gällande uppdrag från Ylva Samuelsson (S) m.fl. mot Stefan Nyléns (SD) och Ruth Johannessons (MiG) yrkanden och finner att kommunstyrelsen beslutat att bifalla kommunstyrelsens allmänna utskotts förslag och Ylva Samuelssons (S) m.fl. yrkanden gällande uppdrag

Ks §181 (forts.)

Omröstning begärs. Följande propositionsordning godkänns.

Ordföranden utser kommunstyrelsens allmänna utskotts förslag med tillägg av Ylva Samuelssons (S) m.fl. yrkanden gällande uppdrag till huvudförslag, och (MiG):s budgetförslag till motförslag

Ja-röst för bifall till kommunstyrelsens allmänna utskotts förslag och Ylva Samuelssons (S) m.fl. yrkanden gällande uppdrag.

Nej-röst för bifall till Ruth Johannessons (MiG) yrkande.

Omröstningsresultat

Ja-röster

Ylva Samuelsson (S)

Evangelos Varsamis (S)

Jonas Ericson (M)

Maria Gullberg Lorentsson (M)

Sandy Lind (WeP)

Kenneth Magnusson (C)

Lenja Sharif (L)

Stefan Nylén (SD)

Peter Gustavsson (-)

Ingebert Magnusson (S)

Gunnel Augustsson (S)

Anton Sjödel (M)

Nej-röster

Ruth Johannesson (MiG)

Bo Eriksson (MiG)

Curt Vang (MiG)

Med 12 ja-röster och 3 nej-röster har kommunstyrelsen beslutat att bifalla kommunstyrelsens allmänna utskotts förslag med tillägg av Ylva Samuelssons (S) m.fl. yrkanden gällande uppdrag.

Beslutet skickas till:

Kommunfullmäktige



Budget 2026 med plan 2027-2029

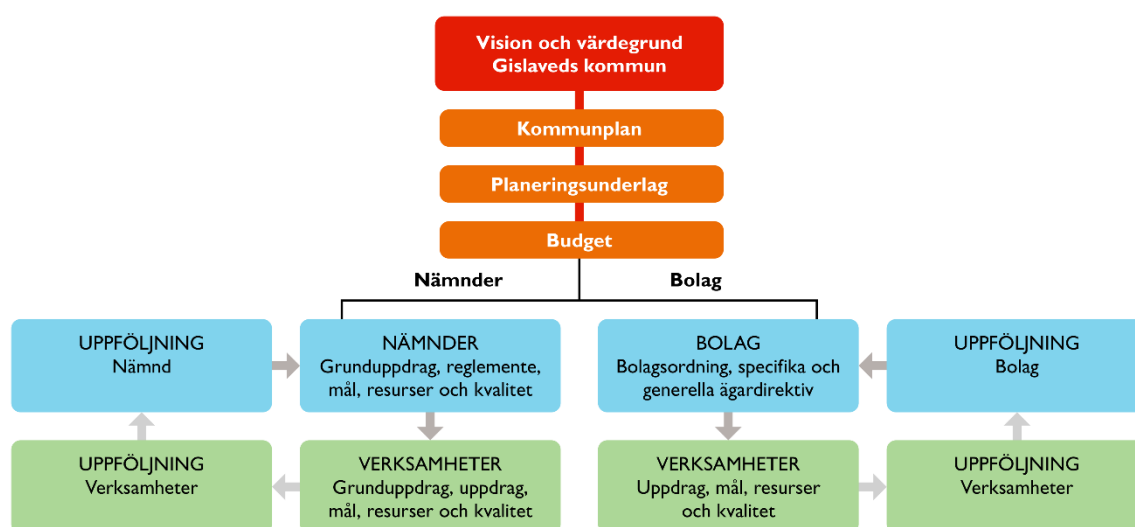
Kommunfullmäktige Gislaveds kommun

2025-10-08 (ändrad 2025-10-15)

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	3
2	God ekonomisk hushållning	4
2.1	Disponering av resultatutjämningsreserven.....	4
2.2	Finansiella mål.....	5
2.3	Kvalitetsmål och kritiska kvalitetsfaktorer	6
2.3.1	Målgrupp	6
2.3.2	Verksamhet	6
2.3.3	Medarbetare.....	7
2.3.4	Ekonomi	7
2.4	Utvecklingsmål och uppdrag.....	8
2.4.1	Utvecklingsmål.....	8
2.4.2	Uppdrag.....	10
3	Planeringsförutsättningar	10
3.1	Befolkningsutveckling och framskrivning.....	12
3.2	Ekonomiska förutsättningar.....	13
3.2.1	Bokslut 2024, nämnderna	13
3.2.2	Statlig styrning och samhällsekonomisk utveckling.....	13
3.2.3	Förutsättningar	16
3.2.4	Finansiell analys.....	17
4	Budget 2026	23
5	Kommunala bolag	29
6	Bilagor	30
6.1	Bruttobudget	30

I Inledning



Kommunfullmäktiges budget är det övergripande och överordnade styrdokument som innehåller kommunens förutsättningar. Nämndernas uppgift är att fastställa grunduppdraget samt utforma utvecklingsmål på deras nivå. Nämnderna ska omhänderta eventuella uppdrag från kommunfullmäktige. Dokumentet fastställs av kommunfullmäktige i oktober månad och därmed är 2026 års budget fastställd i sin helhet. Nämndernas budget fastställs i respektive nämnd i slutet av året 2025. Bolagens ägardirektiv arbetas årligen om och eventuella uppdrag arbetas in i dem.

Kommunens inriktning under mandatperioden finns i Kommunplan 2023-2026.

Syftet med kommunplanen är att visa vad politiken vill åstadkomma och peka ut riktningen för hur kommunens verksamheter ska utvecklas under mandatperioden. Tillsammans med kommunens vision och värdegrund utgör kommunplanens prioriterade målområden grunden för mandatperiodens planering och ger inriktning för kommunens budget, nämndernas planering och ägardirektiv för bolagen.

Kommunplanens prioriterade målområden är:

- En medskapande organisation
 - med målet att vara en attraktiv arbetsgivare.
- En stark tillväxt för vår kommun
 - med målet att kommunens tillväxt, ska öka och att fler ska komma i arbete.
- En bra kvalitet i välfärden
 - med målet att kommunens förskola/skola förbättrar sin kvalitet.
- Ett attraktivt hållbart samhälle
 - med målet att åter bli fler än 30 000 invånare senast 2030.

De olika ställningstaganden denna budget innehåller ska i förlängningen verka för uppfyllandet av kommunplanens inriktningar.

2 God ekonomisk hushållning

Kommunallagen anger att kommuner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet vilket innebär att de ska sköta sin ekonomi på ett ansvarsfullt sätt.

God ekonomisk hushållning för Gislaveds kommun innebär att säkerställa en ekonomi som håller över tid. Verksamheten ska bedrivas på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt. Service, kvalitet i leverans samt möjlighet att kompetensförsörja ska vara ledande i hur verksamhet struktureras på ett effektivt sätt. För att detta ska vara möjligt måste kommunen ha god framförhållning och flexibilitet för ändrade förutsättningar.

Gislaveds kommun ska bedriva en verksamhet som är hållbar ekonomiskt, ekologiskt, socialt och etiskt.

Vad ska kommunen göra?

- För **kommunen** ska anges mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning
- För **ekonomin** ska anges de finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning

2.1 Disponering av resultatutjämningsreserven

I kommunallagen anges att kommuner och regioner ska upprätta en budget så att intäkterna överstiger kostnaderna. Undantag får göras om det finns synnerliga skäl. Med synnerliga skäl avses enligt förarbetena till kommunallagen fall då ett frångående av kravet att återställa det negativa balanskravsresultatet är mycket väl motiverat. Ett grundläggande krav är dock att de åtgärder som vidtas är förenliga med god ekonomisk hushållning. Enligt förarbetena till kommunallagen bör möjligheten att underbalansera budget endast användas för enstaka år och med stor restriktivitet. Enligt förarbetena till kommunallagen medger en stark finansiell ställning möjligheten att åberopa synnerliga skäl.

Gislaveds kommun budgeterar med ett positivt resultat för 2026 om 45,7 mnkr och gör därmed bedömningen, i samband med budgeten, att inte behöva disponera medel från resultatutjämningsreserven (RUR). Gislaveds Kommun har ännu inte gjort någon avsättning till resultatreserven (RER). Eventuell avvikelse från budget hanteras i uppföljningsprocessen under 2026.

Det genomsnittliga budgeterade resultatet för perioden 2026-2029 är 56 mnkr.

2.2 Finansiella mål

God ekonomisk hushållning innebär för Gislaveds kommun att de finansiella målen är följande:

Mål 2026	Beskrivning
Genomsnittligt resultat ska motsvara lägst 2 procent av skatter och bidrag över tid	Resultatmålet ska vara lägst 2 procent av kommunens skatter och bidrag under perioden 2024-2038
Genomsnittlig soliditet ska vara lägst 55 procent över tid	Soliditeten ska vara lägst 55 procent (exklusive pensionsåtagande) under perioden 2024-2038

Ekonomisk hushållning kan ses i två dimensioner: att hushålla i tiden och över tid. Det vill säga att väga ekonomi mot verksamhet på kort sikt, samt att väga verksamhetens behov nu mot verksamhetens behov på längre sikt. I slutändan är dock det finansiella perspektivet styrande för vilka verksamhetsmässiga ambitioner kommunen har råd med. Det finansiella perspektivet tar sikte på kommunens finansiella ställning och dess utveckling, och anger därmed de finansiella förutsättningarna eller ramarna för den verksamhet som kommunen kan bedriva. Gislaveds kommun ska, som ansvarig för förvaltningen av invånarnas skattepengar, sträva efter att dessa används kostnadseffektivt och ändamålsenligt. De ekonomiska medlen utgör en restriktion för verksamhetens omfattning.

Syftet med de finansiella målen är att upprätta en långsiktigt hållbar ekonomi utifrån god ekonomisk hushållning. Med ett genomsnittligt resultat om lägst 2 procent av skatter och bidrag över tid samt en genomsnittlig soliditet om lägst 55 procent över tid möjliggörs en genomsnittlig allokering av likvida medel för investeringar för perioden 2024-2038 om 168 mnkr per år.

2.3 Kvalitetsmål och kritiska kvalitetsfaktorer

Med utgångspunkt från kommunens och verksamheternas grunduppdrag ska faktorer som är kritiska för kvaliteten identifieras och definieras. Faktorerna är kännetecken för god kvalitet och effektivitet. Dessa faktorer benämns kvalitetsfaktorer. Kvalitetsfaktorerna sorteras i fyra perspektiv för att bättre beskriva hur de visar kvalitet och effektivitet (målgrupp, ekonomi, medarbetare, verksamhet). Kvalitetsfaktorernas status följs upp tre gånger per år. Om kvalitetssäkringen för en faktor inte bedöms vara god ska åtgärder vidtas och deras effekter följas upp vid efterföljande rapporteringsperiod.

Varje nämnd fastställer årligen i respektive budget ett antal kvalitetsmål i form av nyckeltal med tillhörande målvärden för kommande år. Kvalitetsmålen följs upp i nämndernas bokslutsrapporter och en sammanställning av nämndernas kvalitetsmål presenteras i kommunfullmäktiges årsbokslut.

Status för kritiska kvalitetsfaktorer och kvalitetsmål ligger till grund för bedömning av god ekonomisk hushållning för Gislaveds kommun vid årsbokslut.

Kritiska kvalitetsfaktorer för kommunfullmäktige 2026:

2.3.1 Målgrupp

Kritisk kvalitetsfaktor	Beskrivning
Möjlighet till insyn, delaktighet och inflytande i beslutsfattandet	Förtroende för politiker och medarbetare är grunden för vårt demokratiska uppdrag. Det är viktigt att kommuninvånarna har en grundläggande kunskap kring kommunens beslutsprocess, verksamhet och ekonomi för att bygga förtroende för kommunens arbete och förståelse för fattade beslut. Invånarna ska kunna känna sig delaktiga i beslut som berör dem. Samtidigt är det viktigt med tydlighet i vilka frågor och i vilken omfattning möjlighet till inflytande finns. Med extern kommunikation uppmuntrar vi till dialog samt främjar öppenhet, transparens och kunskap om kommunen som plats, organisation och arbetsgivare.
God tillgänglighet och bemötande	Vi ska erbjuda en kommunal service med god tillgänglighet och bemötande. Genom positiva serviceupplevelser ökar inte bara förtroendet för kommunen utan även attraktiviteten i att bo, leva, besöka och bedriva verksamhet i vår kommun. Alla aspekter av verksamheten, utförd av alla medarbetare, ska syfta till att främja inkluderande samhällsdeltagande för alla på samma villkor. Aktiva steg ska tas för att alla ska känna sig välkomna och göra det lätt att nå kommunen. Prioriterat är att ge korrekt, tydlig och användbar information som är förståelig för alla och att tillhandahålla kontaktsätt som passar alla med snabb, högkvalitativ respons.
Välfärd och service av god kvalitet som utvecklas i takt med samhället	Den som bor och verkar i Gislaveds kommun kan ta del av verksamhet med god kvalitet. Kommunens verksamheter har ett strukturerat och metodiskt tillvägagångssätt för att planera, genomföra, utvärdera och förbättra sitt arbete över tid. Verksamheterna tar vara på nya verktyg för att utveckla och anpassa sitt arbete kopplat till nya behov utifrån samhälle, målgrupp och/eller demografi.

2.3.2 Verksamhet

Kritisk kvalitetsfaktor	Beskrivning
En kultur med fokus på leverans utifrån målgruppens behov	Att leverera tjänster och service av hög kvalitet kräver en kultur som präglas av kundfokus. Funktioner ska vara lyhörda för verksamhetens behov och agera utifrån professionalism som innehåller helhetssyn, utvecklingsfokus och kundfokus. Det ska råda god ordning och reda samt finnas förutsättningar för utvecklande ledarskap och medarbetarskap.
Intern samverkan	För att stödja medarbetare i deras dagliga arbete ska korrekt information levereras i rätt tid, kanal, format och från rätt avsändare. Det ger medarbetarna verktyg och bättre förutsättningar för att göra ett effektivt jobb, arbeta tillsammans och möta utmaningar. Genom att skapa dialog, engagemang och delaktighet bygger vi stolthet och lojalitet, därigenom synliggörs våra medarbetare och verksamheter.

2.3.3 Medarbetare

Kritisk kvalitetsfaktor	Beskrivning
Attraktiv arbetsgivare	Gislaveds kommun ska vara en organisation där man vill arbeta och där medarbetare trivs och utvecklas under många år. Genom öppenhet, tillit till varandra och god arbetsmiljö når vi ett medskapande, tillåtande och utvecklande arbetsklimat som upplevs stimulerande och bidrar till att stärka kompetensen över tid.

2.3.4 Ekonomi

Kritisk kvalitetsfaktor	Beskrivning
Hög effektivitet och god kvalitet i verksamheterna	Det är särskilt kritiskt att kommunens samlade resurser används till rätt saker och på ett effektivt sätt för att skapa ett så stort värde som möjligt utifrån de resurser som finns.
Prognossäkerhet vid ekonomiska uppföljningar	Ett aktivt arbete med prognossäkerhet skapar förutsättningar för att budgeterade medel kommer i arbete och att åtgärder kan tas fram vid eventuellt negativa prognoser.

2.4 Utvecklingsmål och uppdrag

Mål och uppdrag är verktyg som används för att styra utvecklingsarbete utifrån kommunens och dess olika verksamheters grunduppdrag.

Ett mål är ett önskvärt resultat, definierat som effekt eller prestation. Målen ska fokusera på resultat som behöver prioriteras i utvecklingsarbetet.

Uppdrag är formulerade av verksamhetens uppdragsgivare och ges till specifik mottagare. Mottagaren besvarar med åtgärder och aktiviteter till uppdragsgivaren.

Status för gällande mål och uppdrag följs upp två gånger per år, vid delårs- och årsbokslut och ger en bild av genomförda aktiviteter och utvecklingen inom respektive målområde/ projekt, men ligger inte till grund för bedömning av god ekonomisk hushållning. Slutdatum för uppdrag sätts när de antas i budgeten och de anses vara färdiga när de återrapporterats till kommunfullmäktige. För mål sätts inga slutdatum utan här avgörs vid varje årlig budgetplanering om gällande mål ska ligga kvar, justeras eller tas bort baserat på bedömning i föregående årsbokslut.

2.4.1 Utvecklingsmål

Mål	Beskrivning	Målområde i kommunplanen	Berörda styrdokument
Öka upplevd trygghet och hälsa hos barn och unga	Gislaveds kommun ska sträva efter att skapa förutsättningar för alla barns möjlighet till goda uppväxtvillkor med en bra skolgång och en upplevd trygghet och hälsa. Det är viktigt att barnens och de ungas perspektiv är i fokus i alla verksamheter. Detta gör vi genom trygghetsskapande åtgärder i utomhusmiljöer samt att utveckla mötesplatser/arenor för olika behov, där alla är välkomna. Genom att skapa bättre förutsättningar för en aktiv, kulturell och meningsfull fritid verkar vi för god hälsa och nolltolerans mot droger och mobbning.	En bra kvalitet i välfärden Ett attraktivt hållbart samhälle	Strategi för hållbar utveckling
Öka förutsättningarna för kommunens invånare att stärka sin egen hälsa och bidra till hälsosamma val i vardagen.	Gislaveds kommun ska aktivt fokusera på en omställning mot att arbeta mer preventivt och proaktivt för att bemöta och förebygga problem tidigt. Som ett led i omställningen till nära vård och att möta kraven i den nya socialtjänstlagen behöver kommunen, i samverkan med regionen och civilsamhället, utveckla det stöd som ges individen och stimulera hälsosammare val i vardagen för att möjliggöra en god hälsa samt bidra till att motverka suicid.	En bra kvalitet i välfärden Ett attraktivt hållbart samhälle	Strategi för hållbar utveckling Strategi för Äldreomsorgen
Fler invånare i Gislaveds kommun	En växande befolkning innebär ökade skatteunderlag och är en nyckel i kompetensförsörjningen för såväl kommunkoncernens verksamheter som för näringslivet. Därför behöver kommunen behålla kommuninvånare, stimulera ett positivt födelsenetto och återflytt samt bidra till ett ökat inflyttande, med särskilt fokus på familjebildande åldrar.	En stark tillväxt för vår kommun Ett attraktivt hållbart samhälle	Strategi för hållbar utveckling Bostads-försörjnings-program

Mål	Beskrivning	Målområde i kommunplanen	Berörda styrdokument
En stark kärna med en levande landsbygd	Gislaveds kommun ska bygga en stark och attraktiv kärna som fungerar som motor för tillväxt, service och kultur, samtidigt som landsbygdens unika värden utvecklas och binds samman med centralorten. Detta skapar en motståndskraftig kommun som kan möta befolkningsutmaningar och stärka livskvaliteten för nuvarande och framtida invånare.	En stark tillväxt för vår kommun Ett attraktivt hållbart samhälle	Översiktsplan
Främja byggandet av bostäder för olika målgrupper	Kommunen skapar förutsättningar för attraktiva livsmiljöer och bostäder för alla målgrupper, vilket är avgörande för att uppnå en positiv befolkningsutveckling. Genom olika boendeformer i hela kommunen skapas attraktivare livsmiljöer för alla och bidrar till landsbygdsutveckling i hela kommunen. Arbetet med att realisera visionerna Vision Gislaved 2040 - Mötesplatsen vid Nissan och Bro till Bro i Anderstorp ska fortsätta.	En stark tillväxt för vår kommun Ett attraktivt hållbart samhälle	Strategi för hållbar utveckling
En hållbar miljö och självförsörjning för en ökad beredskap	Gislaveds kommun ska stärka förutsättningarna för en utvecklad självförsörjning, en ökad förnybar och/eller fossilfri energiproduktion, livsmedelsproduktion och säker dricksvattenförsörjning. Det innefattar att minska klimatpåverkan genom minskade koldioxidutsläpp såväl som att skapa en motståndskraft mot klimatförändringar, miljöpåverkan och föroreningar och att vara bättre rustade vid kriser.	En stark tillväxt för vår kommun Ett attraktivt hållbart samhälle	Strategi för hållbar utveckling Policy för inköp och upphandling ÖP 16 VA-plan
Förbättrade förutsättningar för näringslivet genom stärkt samverkan och mer konsultativ service	Kommunen ska genomföra en förflyttning i hur vi bedriver vår service gentemot näringslivet mot en mer konsultativ service, där kommunen har förståelse för företagens processer och förutsättningar. Detta bidrar till att kontakten med kommunen blir smidig och enkel. På så sätt levererar kommunen ett värde till företagen genom sin service. Kommunen ska också genom samverkan internt och externt stärka förutsättningarna för kompetensförsörjning, etableringar och ett breddat näringsliv. Detta kräver insatser i samarbete och samråd med näringsliv, kommuner samt regionala och statliga aktörer.	En medskapande organisation En stark tillväxt för vår kommun En bra kvalitet i välfärden Ett attraktivt hållbart samhälle	Näringslivs-program
Ökade möjligheter till utveckling och delaktighet för alla medarbetare utifrån verksamhetens behov	Faktorer för att lyckas är att stärka medarbetarskapet, ledarskapet och verka för en god samverkan med de fackliga organisationerna. Detta görs bland annat genom att säkerställa en god arbetsmiljö och att möjliggöra interna karriär- och utvecklingsmöjligheter där man ser till kommunen som helhet.	En medskapande organisation En bra kvalitet i välfärden	Kompetens-försörjnings-strategi

2.4.2 Uppdrag

Uppdrag till	Uppdrag	Beskrivning	Slutdatum att redovisa uppdrag till Kommunfullmäktige	Målområde i kommunplanen
Kommunstyrelsen, Samhällsutvecklingsnämnden	Färdigställ ett nytt badhus i Gislaved för en attraktiv fritid och hälsosam tillvaro	Gislaveds kommun ska ha de bästa förutsättningarna för en attraktiv fritid och hälsosam tillvaro för alla invånare. För att främja en god folkhälsa, med barn och ungdomar som prioriterad målgrupp, ska under perioden 2023-2026 på befintlig badhuslokalisering vid Gisleområdet i Gislaved ett nytt modernt badhus anläggas i samverkan med föreningsliv och näringsliv.	2027-08-31	Ett attraktivt hållbart samhälle
Kommunstyrelsen, Samhällsutvecklingsnämnden	Färdigställ en publikhall i Anderstorp för en attraktiv fritid och hälsosam tillvaro	Gislaveds kommun ska ha de bästa förutsättningarna för en attraktiv fritid och hälsosam tillvaro för alla invånare. För att uppnå detta ska i Anderstorp centrum 2026-2027 en modern publikhall färdigställas i samverkan med föreningsliv och näringsliv. Hallen ska ha en flexibilitet för att kunna leva upp till publikkapacitet och andra krav för elitidrottsverksamhet. Under dagtid ska den även bidra till kommunens kärnuppdrag med barn och ungdomar som prioriterad målgrupp samt möjliggöra användning till andra ändamål än idrott, till exempel kulturevenemang utifrån de förutsättningar som hallen ger.	2027-12-31 Tidplanen kan komma att revideras.	Ett attraktivt hållbart samhälle
Kommunhus AB Gislavedshus AB Kommunstyrelsen Socialnämnden	Utveckla trygga bostäder	Gislaveds kommun ska ha ett urval av trygga bostäder och boendelösningar för äldre som erbjuder ökad samvaro och service.	2026-12-31	Ett attraktivt hållbart samhälle En bra kvalitet i välfärden
Kommunstyrelsen Samhällsutvecklingsnämnden	Samhällsutveckling Smålandsstenar	Gislaveds kommun har som utvecklingsmål att blir fler invånare för att bland annat möta kompetensförsörjning av näringslivet med fokus på familjebildande åldrar. Med den bakgrunden ska nytt område Haghult/Tillbo utvecklas med blandad bostadsmiljö. Utvecklingen ska inkludera färdigställandet av den sista etappen av den kommunala gatan Haghultsleden. I planeringen ska även möjligheten till etablering av en ny räddningsstation och förskola inom området beaktas, utifrån framtida behov och förutsättningar.	2030-12-31	Ett attraktivt hållbart samhälle En bra kvalitet i välfärden En stark tillväxt för vår kommun

Uppdrag till	Uppdrag	Beskrivning	Slutdatum att redovisa uppdrag till Kommunfullmäktige	Målområde i kommunplanen
Kommunstyrelsen Samhällsutvecklingsnämnden	Samhällsutveckling Hestra	Gislaveds kommun ska möta den tillväxt som sker i Hestra med omnejd. Prioriterade områden är bostadsutveckling vid stationsområdet och en upprustning av Hestra torg. Dessutom ska ett nytt bostadsområde i närhet av Agnsjön utvecklas, med en ny kommunal gata. Förskoleverksamheten ska samordnas till en plats med långsiktigt hållbara förutsättningar. Utvecklingsarbetet ska ske med helhetsperspektiv och i takt med ortens behov och potential.	2030-12-31	Ett attraktivt hållbart samhälle En bra kvalitet i välfärden En stark tillväxt för vår kommun
Kommunstyrelsen Samhällsutvecklingsnämnden	Samhällsutveckling Anderstorp	Gislaveds kommun ska utveckla Anderstorp till samhälle i linje med visionen Bro till bro. En prioriterad del i utvecklingen är att skapa förutsättningar för att förverkliga en framtida användning av fastigheten Bastuberget. Den kommunala verksamheten i Anderstorp ska utvecklas hållbart och effektivt utifrån lokala behov, med särskilt fokus på samordning inom skola och inom omsorg. På kort sikt ska en ny, hållbar publikhall uppföras i anslutning till befintlig sporthall, där kommunens och föreningslivets behov ska vara dimensionerande. På längre sikt ska det nuvarande vård- och omsorgsboendet ersättas av ett nytt äldrecenter. Det nya äldrecentret ska erbjuda både vård- och omsorgsboende samt andra boendeformer för äldre, med goda möjligheter till aktivitet, hälsa och gemenskap.	2030-12-31	Ett attraktivt hållbart samhälle En bra kvalitet i välfärden En stark tillväxt för vår kommun
Kommunstyrelsen Samhällsutvecklingsnämnden	Utveckla nya verksamhetsområden för näringslivets tillväxt	Gislaveds kommun ska möta näringslivets behov av tillväxt genom att utveckla nya verksamhetsområden med goda förutsättningar för etablering och expansion. Prioriterade områden för detta arbete är Nöbböle i Reftele, Södra industriområdet i Smålandsstenar, Smålandia i Gislaved, Stötabo i Anderstorp och industrimark i Hestra. Utvecklingen ska ske i nära dialog med näringslivet och med fokus på långsiktig hållbarhet, god infrastruktur och attraktiva etableringsmöjligheter.	2030-12-31	Ett attraktivt hållbart samhälle En stark tillväxt för vår kommun

3 Planeringsförutsättningar

3.1 Befolkningsutveckling och framskrivning

Gislaved har under nästan hela 2000-talet, fränsett under åren 2014-2017 när det var en stor invandring till hela landet, haft en negativ befolkningstillväxt. Anledningen till detta är ett lägre barnafödande och ett minskat invandringsöverskott, trender som inte är unika för Gislaved, utan till stor del är gemensamma för hela landet. Skillnaderna mellan ut- och inflyttning fortsätter dock att vara den faktor som har störst påverkan på befolkningsstorleken. Det är fler som flyttar från kommunen än till kommunen vilket är en trend som Gislaved delar med många liknande kommuner.

Under de kommande tio åren prognostiseras det stora demografiska förändringar i hela landet, och så också i Gislaved. Andelen som är 80 år eller äldre kommer öka kraftigt medan andelen barn och unga kommer minska. Trenden med en lägre fruktsamheten (barnafödande) förväntas fortsätta även framåt.

Ålderskategorin 0-5 år förväntas minska med 259 barn, motsvarande -15 procent (jämfört med 2024), under perioden 2025-2029. På samma sätt förväntas åldersgruppen 6-15 år minska med 302 barn, motsvarande -8 procent (jämfört med 2024), under perioden 2025-2029.

Även åldersgruppen 16-18 år (gymnasieelever) förväntas minska med 74 unga, motsvarande -6 procent (jämfört med 2024), under perioden 2025-2029.

Personer i arbetsför ålder (19-64 år) förväntas minska med 432 individer, motsvarande -3 procent (jämfört med 2024), under perioden 2025-2029.

Antalet invånare som är 80 år eller äldre förväntas öka kraftigt under kommande år. Fram till 2034 räknar vi med en ökning på 21 procent och åldersgruppen kommer då utgöra 8,6 procent av befolkning jämfört med 6,8 procent 2024.

Befolkningsökning i jämförelse med 2024						
Åldersgrupp	2026 (%)	2026 (antal)	2029 (%)	2029 (antal)	2034 (%)	2034 (antal)
0-5 år	-10 %	-179	-15 %	-259	-16 %	-287
6-15 år	-1 %	-43	-8 %	-302	-19 %	-672
16-18 år	-6 %	-69	-6 %	-74	-14 %	-161
19-64 år	0 %	-72	-3 %	-432	-6 %	-928
65-79 år	-1 %	-27	3 %	140	8 %	365
80+ år	7 %	135	13 %	266	21 %	406
Alla åldersgrupper	-1 %	-254	-2 %	-660	-4 %	-1276

Befolkningens sammansättning framöver kommer påverka både den kommunala ekonomin och den lokala arbetsmarknaden. Med ett minskande antal personer i yrkesverksam ålder minskar skatteintäkterna. Samtidigt gör andelen personer i åldrar utanför arbetsför ålder att efterfrågan på välfärdstjänster som skola, särskilda bostäder, barnomsorg och äldreomsorg påverkas. Både för kommunen och den lokala arbetsmarknaden i stort kommer det också innebära att det blir svårare att hitta rätt kompetens till tjänster, vilket hämmar tillväxten i

den ekonomiska utvecklingen och försämrar kommunens möjligheter att bedriva ändamålsenlig service.

När befolkningssammansättningen förändras så ställer det krav på kommunens verksamheter att ställa om för att kunna erbjuda de kommunala tjänster som behövs eller efterfrågas.

3.2 Ekonomiska förutsättningar

3.2.1 Bokslut 2024, nämnderna

Nämnd, tkr	Nettokostnad	Resultat
Bygg- och miljönämnden	6,8	2,1
Kommunstyrelsen	265,6	-25,9
Räddningsnämnden	42,4	1,5
Samhällsutvecklingsnämnden	252,2	-21,4
Socialnämnden	787,5	-50,8
Utbildningsnämnd	835,9	-1,5
Överförmyndarnämnden	2,7	1,1
Totalt	2 193,1	-94,9

3.2.2 Statlig styrning och samhällsekonomisk utveckling

Nedanstående text är hämtad från SKR, *Aktuell Ekonomi*, cirkulär 2025:42, publicerad den 24 september 2025.

Regeringens bedömning är att Sverige befinner sig i en utdragen lågkonjunktur men att konjunkturen kommer att återhämtas framöver, främst till följd av att hushållen ökar sin konsumtion. Stigande reallöner, lägre räntekostnader och utökad finanspolitik bidrar till detta. Trots det bedöms lågkonjunkturen kvarstå under 2026 och ekonomin når konjunkturrell balans först år 2027, vilket indikeras av att BNP-gapet då når noll.

Regeringens prognos präglas av stor osäkerhet, främst kopplad till utvecklingen i den globala efterfrågan och hushållens konsumtion. Ökade handelstullar har under 2025 inneburit sämre villkor för världshandeln och bidragit till en mycket stor osäkerhet kring världsekonomins utveckling. Detta har dämpat utsikterna för Sveriges export, som är viktig för landets tillväxt. Därför bedömer regeringen att det är viktigt att hushållens konsumtion tar fart och blir motorn för den svenska tillväxten.

Arbetslösheten är för närvarande förhöjd. Efterfrågan på arbetskraft väntas dock öka under 2026 i spåren av konjunkturåterhämtningen, vilket kommer att bidra till stigande sysselsättning och en minskning av arbetslösheten.

Regeringen bedömer att inflationen i år ligger på en tillfälligt hög nivå och det beror i huvudsak på höjda hyror och livsmedelspriser ihop med tekniska faktorer kopplade till beräkningen av inflationen. Dessa effekter bedöms försvinna 2026. Nästa år dämpas inflationen tillfälligt till följd av införandet av aviserade skattesänkningar på konsumtion. Bortsett skatteeffekter bedömer regeringen att inflationen ligger nära Riksbankens inflationsmål. Regeringen bedömer därför att Riksbanken avslutar sin serie av räntesänkningar under hösten 2025.

Svag svensk ekonomi tynger de offentliga finanserna både i år och nästa år till följd av svag tillväxt av skatteintäkter och förhöjda offentliga utgifter. Regeringen bedömer att den offentliga sektorns bruttoskuld ökar under hela prognosperioden, vilket i huvudsak beror på de förslag och aviseringar som följer med budgetpropositionen för 2026. Det avser dels finansiering av aviserade reformer men därutöver tillkommer även avisering av utökad utbyggnad av Sveriges militära försvar och en utökning av den så kallade Ukrainaramen, som avser finansiellt stöd till Ukraina.

Nedanstående tabeller är hämtade från SKR, MakroNytt 2/2025, cirkulär 2025:38, publicerad den 21 augusti 2025.



MakroNytt 2/2025
2025-08-21

Tabell 1. Nyckeltal för svensk ekonomi

Procentuell förändring om inget annat anges

Nyckeltal	2024	2025	2026	2027	2028
BNP, kalenderkorrigerad	1,0	1,0	2,6	2,5	2,2
Arbetade timmar, kalenderkorrigerad	-0,3	-0,2	0,8	1,2	1,0
Arbetslöshet, andel av arbetskraften	8,4	8,8	8,4	7,9	7,7
Befolkning, 15–74 år	0,2	0,3	0,1	0,1	0,2
Lönesumma, Nationalräkenskaperna	3,8	3,7	4,5	5,0	4,8
Timlön, Nationalräkenskaperna	3,9	3,7	3,5	3,5	3,5
Timlön, Konjunkturlönestatistiken	4,1	3,6	3,5	3,5	3,5
Inflation, KPIF	1,9	2,7	2,0	1,9	2,0
Inflation, KPI	2,8	0,8	1,5	2,2	2,4
Inflation, KPI, juni	2,6	0,7	1,3	2,1	2,4
Prisbasbeloppet, tusental kronor	57,3	58,8	59,2	60,0	61,3
Inkomstbasbeloppet, tusental kronor	76,2	80,6	83,4	86,4	89,5
Styrränta, värde vid årets slut, procent	2,75	1,75	1,75	2,00	2,15

Källor: Macrobond, Medlingsinstitutet, Riksbanken, Skatteverket, SCB och SKR.

Tabell 2. Skatteunderlag samt beräknad real utveckling

Procentuell förändring

Nyckeltal	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Faktiskt skatteunderlag	4,8	3,4	3,8	4,2	4,5	4,4
Regelförändringar*	02	-0,2	-0,3	0,1	0,0	0,0
Underliggande	4,7	3,6	4,1	4,2	4,5	4,4
Prisutveckling	6,6	4,5	-0,1	2,5	3,3	3,2
Realt skatteunderlag	-1,8	-0,9	4,3	1,6	1,2	1,1

*Bidrag till förändring av faktiskt skatteunderlag, procentenheter.

Källor: Skatteverket och SKR.

Förklaring av begreppen i tabellen:

Regelförändringar sammanfattar beräknade effekter av förändringar i skattelagstiftningen vilka påverkar det kommunala skatteunderlaget och som neutraliseras genom höjningar/sänkningar av det generella statsbidraget.

Underliggande skatteunderlag beskriver det faktiska underlaget justerat för regelförändringar; ett mått som visar den underliggande utvecklingen för den kommunala skattebasen.

Prisutveckling avser här den sammanvägda prisutveckling som SKR beräknar för verksamhetskostnaderna inom kommuner och regioner på aggregerad nivå; löneökningar är den enskilt viktigaste faktorn (priset).

Realt skatteunderlag avser att beskriva utvecklingen i reala termer för det underliggande skatteunderlaget, det vill säga med hänsyn tagen till de prisförändringar som beräknas för kommuners och regioners kostnader.

Nedanstående text/tabell är hämtade från SKR, Aktuell Ekonomi, cirkulär 2025:32, publicerad den 21 augusti 2025.

Disponering av resultatutjämningsreserven (RUR)

Enligt kommunallagen får medel från en resultatutjämningsreserv (RUR) användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. Avsikten med regelverket är att uttag från RUR får ske för att täcka underskott som uppstår till följd av en lågkonjunktur, för att tillfälligt kunna dämpa effekterna och få tid till anpassning. Överordnat är dock alltid kravet på en god ekonomisk hushållning.

Reglerna för disponering ska framgå av de egna riktlinjerna för RUR som beslutas av fullmäktige. Ett exempel på när RUR kan disponeras, hämtat från förarbetena till Kommunallagen (2017:725), är att jämföra utvecklingen av det årliga underliggande skatteunderlaget för riket med den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren. Med en sådan tillämpning får reserven användas om det årliga värdet väntas understiga det tioåriga genomsnittet. Med vår nuvarande prognos var det möjligt för 2024, och är möjligt även för 2025 och 2026 (tabell 5). En annan förutsättning är att medlen från RUR används för att täcka ett negativt balanskravsresultat.

SKR:s sammantagna bedömning är att Sverige är inne i en lågkonjunktur som bottnade 2024. Kommunsektorn drabbas genom en låg ökning av skatteunderlaget år 2024. Dessutom urholkas köpkraften varaktigt av den högre prisnivån. Den reala köpkraften föll 2023–2024.

Tabell 5. Rikets underliggande skatteunderlagsutveckling; tioårigt genomsnitt samt årlig utveckling

Förändring i procent per år

Utveckling	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Genomsnitt 10 år	4,5	4,5	4,5	4,4	4,4	4,4
Årlig ökning	4,7	3,6	4,1	4,2	4,5	4,4
Differens	0,3	-0,8	-0,4	-0,3	0,2	0,0

Källor: Skatteverket och SKR.

Under 2024, 2025 och 2026 är rikets underliggande skatteunderlagsutveckling lägre än ett tioårigt genomsnitt, speciellt 2024 uppvisar en stor differens i absoluta tal.

3.2.3 Förutsättningar

- Skatteunderlaget för år 2026 är beräknat utifrån kommunens befolkningsprognos vilket innebär 28 936 invånare år 2025, för att minska till 28 276 år 2029.
- Skattesatsen är 21,99 kronor, oförändrad för hela planperioden.
- Utgångsläget för budgetramar 2026 är 2025 års nivå.
- Inflations- och löneuppräknings finns med i beräkningen och är baserad på SKR:s antaganden. Cirkulär 2025:32.
- Hänsyn är tagen till demografiförändringar avseende utbildningsnämnden, socialnämnden samt kommunstyrelsen.
- Löneökningar är budgetkompenserade till nämnderna.
- Kapitaltjänstkostnader budgeteras centralt (exklusive för VA, fastighet och service) och kompenseras två gånger/år i samband med delårsbokslut och årsbokslut.
- Gislaveds kommunkoncerns totala låneskuld inklusive borgensåtagande under planperioden 2026-2029 uppgår till maximalt **2 345 mnkr**. Gislaveds kommun har rätt att uppta nya lån för **1 200 mnkr** under planperioden. Delegat medges teckna dessa lån.
- Kommunstyrelsen har rätt att omsätta lån, det vill säga låna upp belopp motsvarande belopp på de lån som förfaller till betalning under 2026. Delegat medges teckna dessa lån.

3.2.4 Finansiell analys

Modell för finansiell analys

För att beskriva och analysera kommunens ekonomiska läge används en modell som är framtagen av Kommunforskning i Västsverige (KFi) vid Göteborgs universitet. Den bygger på fyra finansiella aspekter:

- resultat
- kapacitet
- risk
- kontroll

Modellen omfattar en genomgång av kontroll över den finansiella utvecklingen av lång- respektive kortfristig betalningsberedskap och betalningskapacitet samt av riskförhållande. Målsättningen är att med modellens hjälp kunna identifiera eventuella finansiella problem och klargöra om kommunen har en god ekonomisk hushållning eller ej.

Resultat

Kommunens driftsresultat

Det första finansiella målet, årets resultat, ska i genomsnitt uppgå till lägst 2 procent av kommunens skatter och bidrag för perioden 2024-2038. Resultatmålet är satt för att möjliggöra en planering av likvida medel kopplat till investeringsnivån för perioden 2024-2038. Att resultatmålet är satt som genomsnitt över tid innebär att utfallet för ett enskilt år tillåts att avvika.

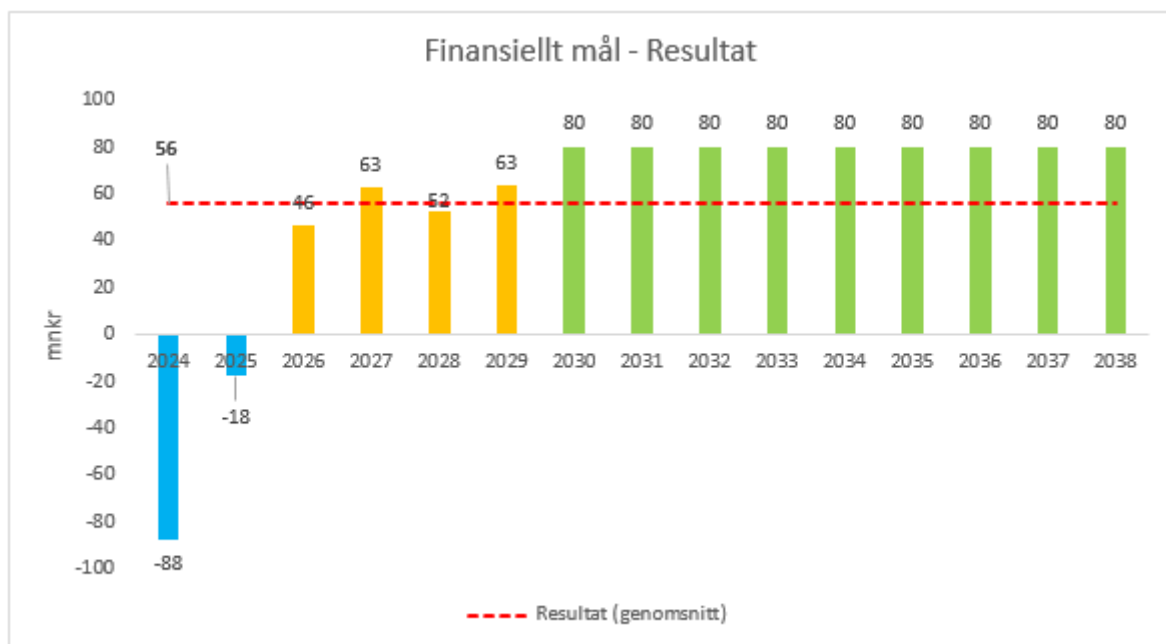
Budgeterat resultat för 2025 är +21,2 mnkr. Prognostiserat årsresultat för delårsbokslut 2025 är minus 18,0 mnkr vilket innebär att prognostiserad budgetavvikelse för 2025 är minus 39 mnkr.

Budgeterat resultat för 2026 är +46 mnkr. Budgeterat resultat för perioden 2026-2029 är i genomsnitt 56 mnkr. Det genomsnittliga resultatet planeras för att uppfylla som lägst 2 procent av kommunens skatter och bidrag för perioden 2026-2029.

Utmaningen för perioden 2026-2029 är att perioden är investeringsintensiv med bland annat byggande av nytt badhus samt större underhållsbehov av fastigheter, broar samt inom VA-verksamheten. Även ambitionsnivån för mark- och exploateringsverksamheten är hög under perioden.

Förutom en hög investeringsnivå under perioden 2026-2029 är det av mycket stor vikt att respektive nämnd anpassar nämndens nettokostnader till de av kommunfullmäktige beslutade budgetramarna.

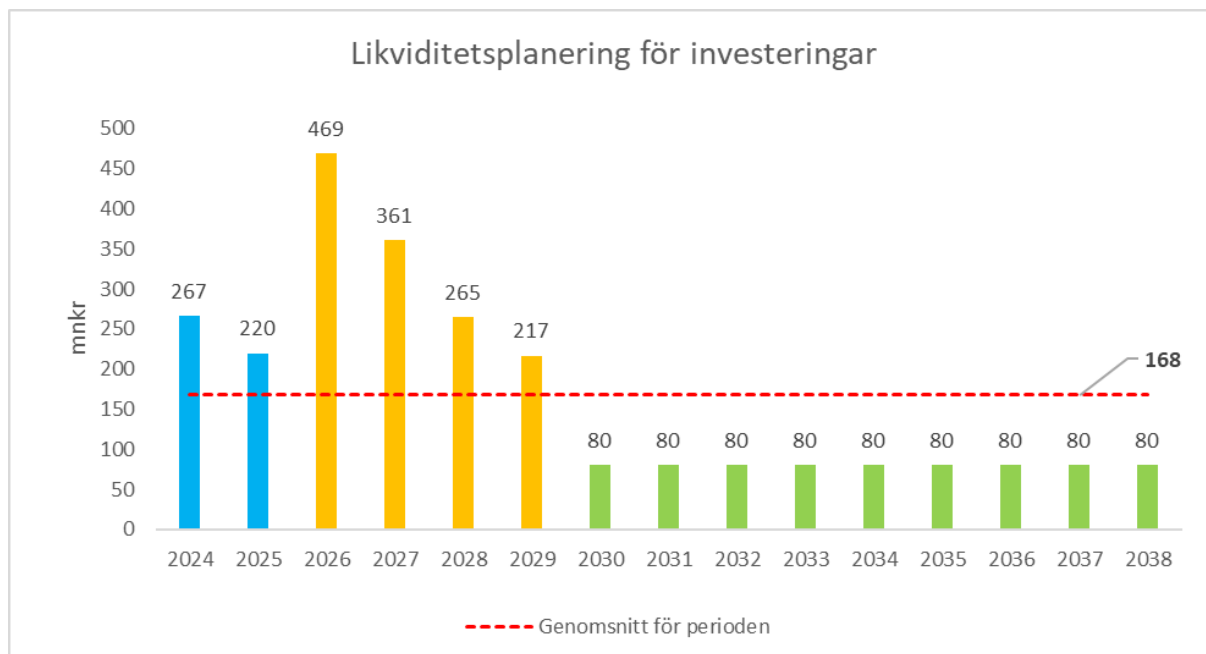
Utifrån budget och plan 2026–2029 samt övergripande målsättning för perioden fram till år 2038 innebär planeringen att det finansiella målen resultat uppnås. Detta förutsätter dock att nämnderna genomför anpassningar av respektive verksamhet med utgångspunkt från kommunfullmäktiges beslutade budgetramar.



En annan avgörande förutsättning, som påverkar resultatet indirekt, är att likviditetsplaneringen för investeringar för perioden 2026-2029 uppgår till maximalt 328 mkr i genomsnitt per år samt att investeringsnivån för perioden 2024-2038 uppgår till maximalt 168 mkr i genomsnitt per år. Långtidsplaneringen utgår från en genomförandegrad om 80 procent och tar enbart hänsyn till likviditetsbehov för investeringar.

I underlaget för budget 2026 med plan för 2027-2029 är förutsättningarna en oförändrad skattesats om 21,99 procent.

Likviditetsplanering för investeringar



Diagrammet ovan visar en möjlig genomsnittlig allokering av likvida medel om 168 mkr per år för perioden 2024–2038. Nivån är möjlig förutsatt att resultatmålet uppnås. Likviditetsbehovet för perioden 2024–2038 innebär att soliditeten för samma period uppgår till i

genomsnitt 55 procent, vilket är i nivå med det finansiella målet soliditet.

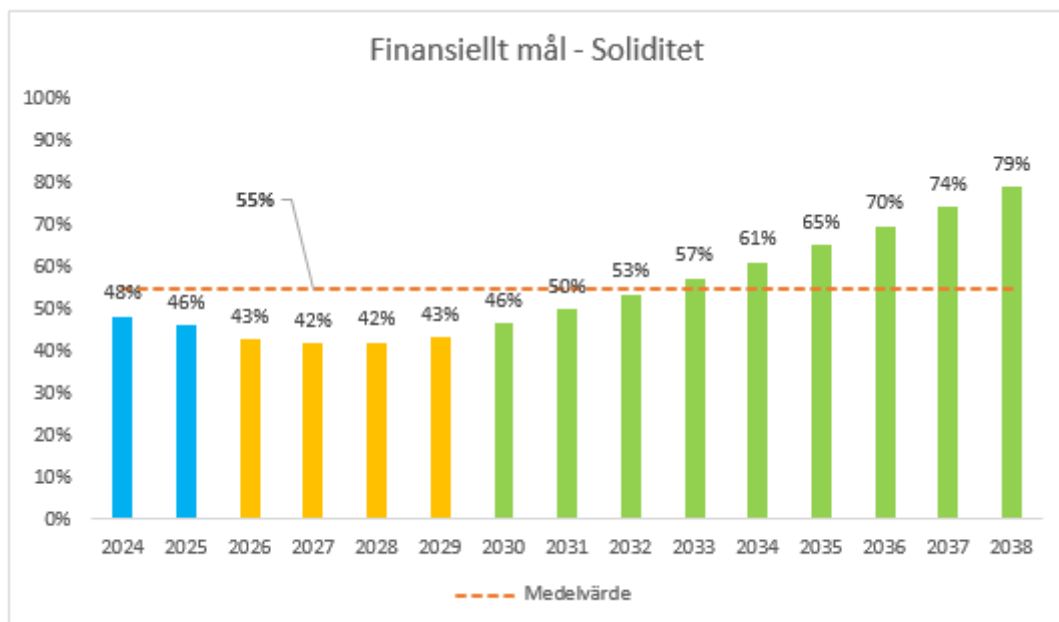
Eftersom likviditetsbehovet för investeringar är betydligt högre under perioden 2024 till 2029 behöver allokering av likvida medel befinna sig på en betydligt lägre nivå under åren 2029 till 2038. I annat fall riskeras de befintliga finansiella målen inte vara möjliga att uppnå och kommunens grundekonomi kommer därmed att försämrats.

Kapacitet

Soliditet

En viktig parameter för att avläsa kommunens långsiktiga kapacitet är att se på utvecklingen av soliditeten. Soliditeten är ett mått på långsiktigt finansiellt handlingsutrymme, som visar hur stor del av tillgångarna som finansieras med eget kapital. Ju högre soliditet, desto mindre skuldsatt är kommunen.

Två faktorer påverkar soliditetens utveckling, dels det årliga resultatet, dels värdet av tillgångarna. För en oförändrad soliditet måste det egna kapitalet öka i samma takt som tillgångarnas värde.



Kommunens soliditet ska uppgå till i genomsnitt lägst 55 procent per år (exklusive pensionsåtaganden) vilket uppnås för perioden 2024–2038 under förutsättning att likviditetsbehovet för investeringar för perioden inte överstiger i genomsnitt 168 mnkr per år samt att resultatmålet om lägst 2 procent av skatter och bidrag i genomsnitt uppnås.

Den finansiella långtidsplaneringen utgår från en genomförandegrad om 80 procent av investeringsbehovet och tar enbart hänsyn till likviditetsbehov för investeringar - därav skiljer sig beräkningen av soliditet i den finansiella analysen jämfört med soliditetsberäkningen som återfinns i balansbudgeten.

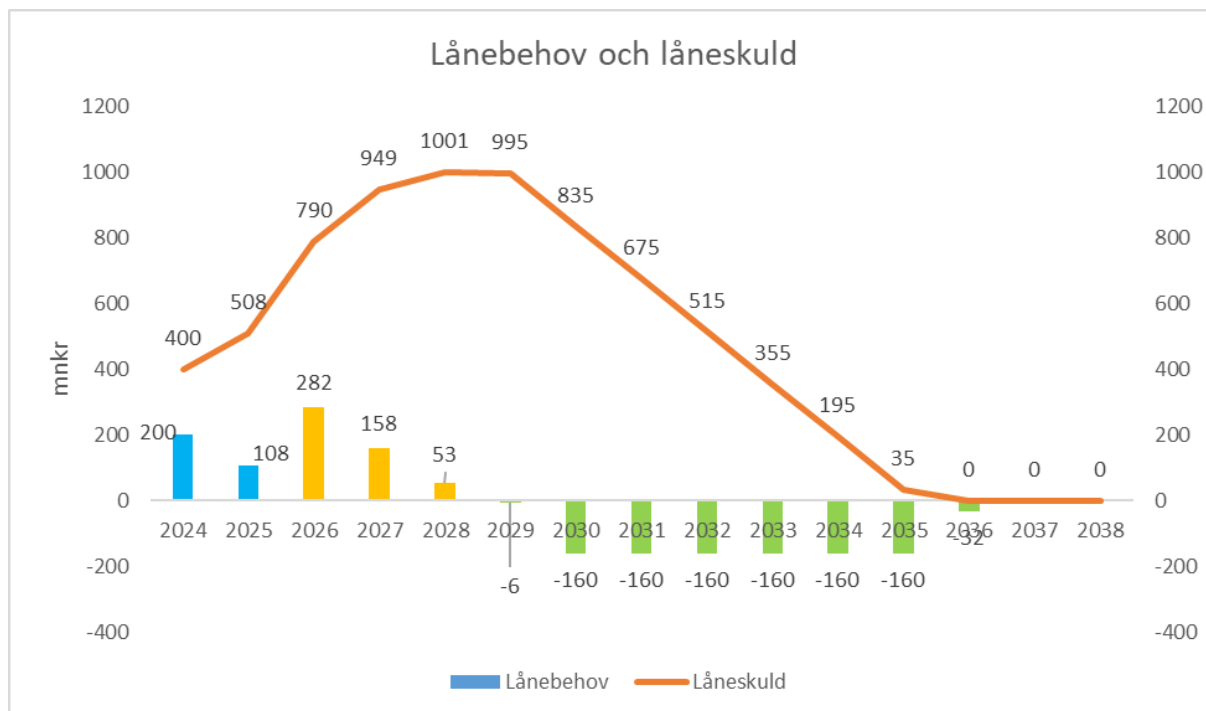
Skuldsättning

Enligt budget 2026 (2027-2029) samt under förutsättning att de finansiella målen uppnås, kan kommunens låneskuld vid utgången av 2029 komma att uppgå till cirka 1 000 mnkr (exklusive behov av likviditet för löner och leverantörsfakturor).

Enligt likviditetsplaneringen motsvarar skuldsättningen per kommuninvånare cirka 35 400 kr vid utgången av 2029. Skuldsättningen per kommuninvånare vid halvårsskiftet 2025 var cirka 13 900 kronor.

Nivån av skuldsättning är från ett historiskt perspektiv en större förändring vilket beror på en mer omfattande allokering av likvida medel för bland annat byggande av nytt badhus, planering av publikhall samt underhållsbehov för fastigheter, broar samt inom VA-verksamheten.

Låneskulden i sig utgör inget hinder så länge de finansiella målen, resultat och soliditet uppnås.



Risk

Likviditet

Kassalikviditet är ett mått på den kortsiktiga betalningsberedskapen. I ett privat företag bör den uppgå till som lägst 100 procent av de kortfristiga skulderna, men för kommuner brukar kassalikviditeten vara cirka 70–80 procent. Genom kassaflödesbudgeten tryggas likviditeten för perioden. Likviditeten är beroende av att budgeterade resultat uppnås samt att allokering av likviditet för investeringar inte överstiger 168 mkr per år som genomsnitt för perioden. Kommunen har en outnyttjad checkräkningskredit om 50 mkr som är möjlig att använda vid behov.

Finansiell risk

Kommunen kan komma att öka skuldsättningen i betydande grad de närmaste åren. Nya lån kan därmed komma att upptas de kommande åren vilket innebär att den finansiella risken ökar. Den finansiella risken bedöms de närmaste åren vara på en relativt hög nivå och behöver omhändertas via kommunens finansiella mål.

Pensionskostnader

Pensionsförpliktelsen beräknas enligt prognos från Skandia till 514 mnkr år 2029 vilket innebär en minskning i förhållande till år 2024 då pensionsförpliktelsen var 624 mnkr. Skulden är beaktad vid antagande av de finansiella målen och kommer att hanteras förutsatt att de finansiella målen uppnås.

Befolkningsförändring

De skatteintäkter som ingår i budgeten har beräknats utifrån förutsättningen att invånarantalet under perioden till och med 2029 kommer att minska med knappt 700 personer enligt kommunens befolkningsframskrivning.

Ett minskat invånarantal innebär sänkta skatteintäkter, men samtidigt sänkta kostnader. Det finns dock inget direkt starkt samband mellan sänkta skatteintäkter och sänkta kostnader. Detta innebär att de i budget och planering ingående kostnadsnivåerna löpande måste analyseras och anpassas för att det inte ska uppkomma en ekonomisk svårighet.

Kontroll

Balanskrav, resultatutjämningsreserv (RUR) / resultatreserv (RER)

Enligt kommunallagen ska varje kommun ha en ekonomi i balans; bortsett från realisationsvinster måste intäkterna vara större än kostnaderna. Det krävs ett positivt resultat för att kunna säkra det egna kapitalet och bygga upp medel för reinvesteringar.

Gislaveds kommun har uppfyllt balanskravet sedan det infördes år 2000. Kommunen har också nyttjat möjligheten att avsätta tidigare års överskott i en resultatutjämningsreserv (RUR) för att kunna jämma ut konjunktursvängningar mellan olika år och skapa en buffert för perioder av lågkonjunktur. Från och med 2024 finns det möjlighet att avsätta medel till en resultatreserv (RER). Tidigare avsatta medel i resultatutjämningsreserven (RUR) är möjliga att disponera till och med 2033. Gislaveds kommun planerar inte för att använda RUR för 2026. Eventuella avvikelser mot budgeterat resultat hanteras i uppföljningsprocessen.

Måluppfyllelse

Kommunens struktur för uppföljning av ekonomi och verksamhet ger goda förutsättningar till kontroll. Arbetet med att följa fastlagda mål är ett viktigt led i kontrollarbetet.

Avslutande kommentarer

Budgeten för Gislaveds kommun är upprättad i enlighet med de riktlinjer som antagits för god ekonomisk hushållning. Kommunen beräknas för perioden 2024-2038 att uppfylla de finansiella mål som är antagna av kommunfullmäktige för Gislaveds kommun.

Budgeten för perioden 2026 (2027-2029) är dock helt beroende av att respektive nämnd verkställer beslut för att begränsa verksamhetens nettokostnader så att kostnaderna inte överstiger de budgetramar som är beslutade av kommunfullmäktige.

Ekonomi är ett kollektivt ansvar för alla nämnder vilket innebär att även nämnder som har en ekonomi i balans behöver ytterligare bidra till att nämnderna på totalen inte redovisar en negativ budgetavvikelse. Det krävs ytterligare samverkan och dialog inom och mellan nämnder/förvaltningar.

För att kunna uppfylla de finansiella målen krävs en god ekonomi- och verksamhetsstyrning med fokus på intäkter, investeringsvolym, befolkningstillväxt, kvalitetsnivåer och kostnadskontroll inom nämnderna.

Budget 2026 (2027-2029) visar en tydlig bild att Gislaveds kommun aktivt behöver fortsätta arbetet med att effektivisera och anpassa verksamheten efter gällande ekonomiska förutsättningar. Gislaveds kommun behöver i princip leverera lika mycket välfärdstjänster som idag, inom vissa områden till och med mer, men till en lägre resursinsats.

4 Budget 2026

Övergripande driftsbudget 2026 med plan 2027-2029

Nämnd, mnkr	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Bygg- och miljönämnden	-6,4	-6,4	-6,4	-6,4
Kommunstyrelsen	-223,4	-225,7	-222,5	-222,3
Räddningsnämnden	-42,3	-42,3	-42,3	-42,3
Samhällsutvecklingsnämnden	-223,0	-223,0	-223,0	-223,0
Socialnämnden	-748,1	-750,9	-749,8	-751,2
Utbildningsnämnden	-817,7	-811,3	-808,8	-803,2
Överförmyndarnämnden	-2,8	-2,8	-2,8	-2,8
Kommungemensamt effektiviseringskrav	20,0	20,0	20,0	20,0
Förändrade kostnader lokaler	-13,1	-13,1	-13,1	-13,1
Löneuppräkning	-42,8	-101,9	-164,1	-229,4
Pensioner	-156,2	-160,2	-168,8	-174,1
Kollektivavtalad pension (KP)	105,4	107,1	109,7	114,8
Återlagda kapitalkostnader	87,9	92,4	99,0	100,5
Avskrivningar	-140,0	-140,0	-160,0	-160,0
Summa nämnder	-2 202,5	-2 258,1	-2 335,6	-2 392,7
Skatteintäkter	1 669,9	1 744,3	1 815,8	1 890,9
Utgjämningssystem	594,2	597,6	595,7	587,8
Finansiella intäkter	4,5	4,5	4,5	4,5
Finansiella kostnader	-20,2	-26,3	-28,3	-27,8
Summa finansiering	2 248,2	2 320,1	2 387,7	2 455,4
ÅRETS RESULTAT	45,7	62,0	52,1	62,7

Genomsnittligt resultat 2026-2029	55,6
--	------

Förändringar under planperioden 2027-2029 jämfört med 2026

Utbildningsnämndens ram minskar preliminärt under perioden 2027-2029 med 14,4 mnkr avseende minskad demografi och ökade statsbidrag.

Socialnämnden får ökad ram preliminärt under perioden 2027-2029 med 4,2 mnkr avseende ökad demografi och minskad kompensation för LSS-utjämning.

Kommunstyrelsen får minskad ram preliminärt med totalt 1,1 mnkr för perioden 2027-2029 avseende minskad demografi och minskade statsbidrag.

Driftbudgetram 2026

Nämnd, Mnkr	Budget 2025	Inflations-kompensation	Avtal-25+26	Demografi och statsbidrag	Övriga förändringar	Politiska beslut	Budget 2026
Bygg- och miljönämnden	-6,2		-0,1		-0,1		-6,4
Kommunstyrelsen	-212,2	-2,3	-1,2	-3,4	-0,5	-3,9	-223,4
Räddningsnämnden	-41,4	-0,2	-0,5		-0,1		-42,3
Samhällsutvecklingsnämnden	-216,3	-2,7	-1,2		-0,5	-2,2	-223,0
Socialnämnden	-723,6	-4,2	-4,4	-6,8	-1,3	-7,7	-748,1
Utbildningsnämnden	-811,6	-4,1	-4,9	4,0	-1,0		-817,7
Överförmyndarnämnden	-3,8					1,0	-2,8
Löneöversyn			-42,8				-42,8
Ökade lokalkostnader					-5,1	-8,0	-13,1
Kommungemensamt effektiviseringskrav						20,0	20,0
Totalt	-2 015,2	-13,6	-55,2	-6,3	-8,6	-0,8	-2 099,6

- Bygg- och miljönämndens inflationskompensation har satts till 0 (noll) eftersom nämnden inte själva råder över avgiftsnivåer/intäkter. Eftersom nämndens intäkter överstiger övriga kostnaderna hade de i annat fall fått ett "dolt besparingskrav".
- I beräkningen av räddningsnämndens inflationskompensation är intäkter från Gnosjö kommun exkluderade. I annat fall hade nämnden fått ett "dolt besparingskrav" eftersom intäkterna i så fall överstiger övriga kostnader.
- Socialnämnden tillförs 4,3 mnkr som följd av kommunens kompensation i utjämningssystemet för LSS, 0,5 mnkr pga demografi och 2,1 mnkr för förändring av statsbidrag.
- Utbildningsnämnden har fått minskad ram med 5,0 mnkr på grund av minskat elevantal och ökad ram med 1,0 mnkr i förändring av statsbidrag.
- Kommunstyrelsen får ökad ram med anledning av förändring av statsbidrag 3,7 mnkr och minskad ram pga demografi med 0,3 mnkr.
- En preliminär höjning av Po-kostnaderna (personalomkostnader) med 0,42 procentenheter som ökar nämndernas budgetram med totalt cirka 4,7 mnkr är fördelad till nämnderna. Vid eventuell justering i samband med slutgiltigt beslut om Po-avgifter (i december) kommer en teknisk justering göras.
- Löneöversyn och ökade lokalkostnader är inte fördelade per nämnd. Det görs som teknisk justering. Löneökningarna från 2025 med effekt på 2026 (januari-mars) är kompenserade under rubriken Avtal 25+26.
- Ökade lokalkostnader: Hyresförändringar som en effekt av utbyggnad enligt lokalförsörjningsplanen (LFP) kompenseras när förändringen realiserats. 5,1 mnkr är avsatta till detta. Ytterligare hyresjusteringar finns under "politiska prioriteringar".

- Socialnämnden, utbildningsnämnden och samhällsutvecklingsnämnden kompenserades under 2025 med sammanlagt 1,2 mnkr enligt riktlinjer för arbets- och skyddskläder. (Ks §155, 2024-09-18). Den utökade budgetramen gällde enbart för 2025 varför nämndernas ram minskas med samma belopp för 2026.

Den preliminära höjningen av PO och justeringen med anledning av arbets- och skyddskläder finns under rubriken "övriga förändringar"

Förklaring till kolumnen "politiska beslut"

Förklaring till kolumnen "politiska prioriteringar"

- För 2026 är det kommungemensamma effektiviseringskravet 20 mnkr. Kommunstyrelsen får i uppdrag att verkställa fördelningen av det kommungemensamma effektiviseringskravet. Återrapportering av den slutliga fördelningen görs till kommunfullmäktige i uppföljning I 2026.
- Hyresnivåerna budgetkompenseras med 8 mnkr till nämnderna. Nämnderna ska utöver detta hantera ytterligare 7 mnkr, avseende hyresjusteringar, inom ram. Hyrorna kommer därmed att höjas med totalt 15 mnkr utöver index. Fördelningen görs genom teknisk justering.
- Socialnämnden tillförs totalt 7,7 mnkr; varav 6 mnkr är med anledning av överkapacitet inom vård- och omsorgsboenden. En åtgärdsvalsstudie pågår. Tillskottet är tillfälligt för 2026 och kommer att omprövas inför varje nytt år. Nämnden tillförs även 1,7 mnkr för ökade kostnader i samband med tillskapandet av demensboende.
- Samhällsutvecklingsnämnden tillförs 2,2 mnkr till måltidsverksamheten med syfte att öka budgeten för råvaror med anledning av tidigare års höga inflation för livsmedel.
- Kommunstyrelsen tillförs totalt 3,85 mnkr; varav 3,0 mnkr för justerade personalförmåner/friskvårdsbidrag (enligt beslut KS2025.133), externa bidrag 0,5 mnkr, 0,2 mnkr till Kommunfullmäktiges förfogande*, 0,1 mnkr avseende ökad medborgarbudget samt 0,05 mnkr till demokratiberedningen för utökat uppdrag.

** för att stärka kommunfullmäktiges arbete och främja den demokratiska utvecklingen avsätts 0,2 mnkr för att ställas till kommunfullmäktiges presidiums förfogande. Medlen får användas för insatser av engångskaraktär som exempelvis utbildningar, erfarenhetsutbyten, utvecklingsprojekt eller andra aktiviteter som stärker fullmäktiges roll och funktion. Beslutsrätten över användningen av dessa medel delegeras till kommunfullmäktiges presidium. Presidiet ska årligen redovisa användningen av medlen till kommunfullmäktige.*

- Överförmyndarnämndens ram sänks med 1 mnkr med anledning av lägre kostnader i samband med gemensam nämnd för GGVV.

Likviditetsplanering investeringar (skattefinansierad verksamhet)

Nämnd, mnkr	Investerings- budget 2026	Investerings- budget 2027	Investerings- budget 2028	Investerings- budget 2029
Bygg- och miljönämnden				
Kommunstyrelsen	306,0	206	72,6	47,6
Räddningsnämnden	6,0	4,5	3,0	3,2
Samhällsutvecklingsnämnden	118,0	76,3	78,9	62,9
Socialnämnden	5,6	4,2	2,6	1,5
Utbildningsnämnden	5,5	5,0	6,4	11,0
Inflationsuppräknig				
Totalt, skattefinansierade investeringar	441,0	295,9	163,5	126,1

Likviditetsplanering investeringar (taxefinansierad verksamhet)

Nämnd/styrelse, mnkr	Investerings- budget 2026	Investerings- budget 2027	Investerings- budget 2028	Investerings- budget 2029
Samhällsutvecklingsnämnden, VA	60,0	60,0	60,0	60,0

Investeringar och exploateringar under 2026-2029

Nämnd, mnkr	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Skattefinansierad verksamhet	441,0	295,9	163,5	126,1
Taxefinansierad verksamhet	60,0	60,0	60,0	60,0
Exploateringsverksamhet	84,5	84,5	84,5	84,5
Totalt	585,5	440,4	308,0	270,6

Resultatbudget

Resultatbudget, mnkr	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Verksamhetens nettokostnader I	-2 202,5	-2 258,1	-2 335,6	-2 392,7
varav pensioner	-156,2	-160,2	-168,8	-174,1
varav avskrivningar	-140,0	-140,0	-160,0	-160,0
Skatteintäkter	1 669,6	1 744,3	1 815,8	1 890,9
Generella statsbidrag och utjämning	594,2	597,6	595,7	587,8
Finansiella intäkter	4,5	4,5	4,5	4,5
Finansiella kostnader	-20,2	-26,3	-28,3	-27,8
Årets resultat	45,7	62,0	52,1	62,7

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys, mnkr	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Löpande verksamhet				
Årets resultat	45,7	62,0	52,1	62,7
Avskrivningar	140,0	140,0	160,0	160,0
Kassaflöde från den löpande verksamheten	185,7	202,0	212,1	222,7
Investeringsverksamhet				
Nettoinvesteringar i materiella anläggningstillgångar	-501,0	-355,9	-223,5	-186,1
Exploateringsverksamhet	-84,5	-84,5	-84,5	-84,5
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-585,5	-440,4	-308,0	-270,6
Finansieringsverksamhet				
Nyupptagna lån	390,0	250,0	90,0	50,0
Amortering av skuld				
Medel från finansieringsverksamheten	390,0	250,0	90,0	50,0
Årets kassaflöde				
Likvida medel vid årets början	115,4	105,6	117,2	111,3
Likvida medel vid årets slut	105,6	117,2	111,3	113,4
Förändring av likvida medel	-9,8	11,6	-5,8	2,1

Balansbudget

Balansbudget, mnkr	2026	2027	2028	2029
Anläggningstillgångar	2 608,6	2 824,5	2 888,0	2 914,1

Likvida medel	105,6	117,2	111,3	113,4
Exploateringsverksamhet	84,5	169,0	253,4	337,9
Övriga omsättningstillgångar	208,2	208,2	208,2	208,2
Summa omsättningstillgångar	398,3	494,3	572,9	659,5

Summa tillgångar	3 006,9	3 318,9	3 460,9	3 573,7
-------------------------	----------------	----------------	----------------	----------------

Eget kapital	1 516,6	1 578,6	1 630,6	1 693,4
<i>därav årets resultat</i>	<i>45,7</i>	<i>62,0</i>	<i>52,1</i>	<i>62,7</i>
Avsättningar	91,6	91,6	91,6	91,6

Långfristiga skulder, lån	988,1	1 238,1	1 328,1	1 378,1
Kortfristiga skulder	410,6	410,6	410,6	410,6
Summa skulder	1 398,7	1 648,7	1 738,7	1 788,7

Summa eget kapital, avsättningar och skulder	3 006,9	3 318,9	3 460,9	3 573,7
---	----------------	----------------	----------------	----------------

Soliditet i procent	50,4	47,6	47,1	47,4
---------------------	------	------	------	------

5 Kommunala bolag

Ekonomiska riktlinjer

Bolag	Borgensavgift 2026
Gislaved Energi Elnät AB	0,28%
Gislaved Energi AB	0,34%
Gisletorp Lokaler AB	0,39%
AB Gislavedshus	0,51%

Fördelning av management fee

Bolag	% fördelning utifrån omsättning
AB Gislavedshus	53,81
Gislaved Energi Koncern AB	43,46
Gislaved Lokaler AB	1,57
Enter Gislaved AB	1,07
Tingsslätt Fastighets i Gislaved AB	0,09
Summa:	100,00

Bolagens omsättning 2024

Bolag	Omsättning 2024, mnkr
Gislaved Energi Koncern AB	194,4
AB Gislavedshus	240,7
Enter Gislaved AB	4,8
Gislaved Lokaler AB	7,0
Tingslätt Fastighets i Gislaved AB	0,4

Bolagens resultat efter skatt 2024

Bolag	Resultat, mnkr
Gislaved Energi Koncern AB	0,6
AB Gislavedshus	3,5
Enter Gislaved AB	0,01
Gisletorp Lokaler AB	0,6
Tingsslätt Fastighets i Gislaved AB	0,02

Bolagens planerade investeringsbehov 2026

Bolag	mnkr
AB Gislavedshus	91,4
Gislaved Energi Koncern AB	40,0
Gisletorp Lokaler AB	0,6

6 Bilagor

6.1 Bruttobudget

2025	UN	SUN	SN	RN	BMN	KS	Summa nämnder:	Finansförvaltningen:	Summa kommunen:
Intäkter	105,4	310,1	153,9	19,1	19,3	267,1	875	181,2	1 056,2
<i>varav</i>									
<i>Taxor & avgifter</i>	<i>27,0</i>	<i>81,4</i>	<i>20,2</i>	<i>1,9</i>	<i>12,2</i>		<i>142,7</i>		<i>142,7</i>
<i>Bidrag</i>	<i>55,8</i>	<i>10,0</i>	<i>50,8</i>	<i>0,2</i>		<i>17,9</i>	<i>134,9</i>		<i>134,9</i>
<i>Interna intäkter</i>	<i>3,3</i>	<i>173,3</i>	<i>80,3</i>	<i>1,4</i>	<i>1,1</i>	<i>228,6</i>	<i>488,1</i>	<i>111,2</i>	<i>599,3</i>
Skatter & statsbidrag								2 201,6	2 201,6
Verksamhetens kostnader (bruttobudget/omsättning)	-914,2	-540,1	-880,2	-62,7	-27,1	-496,1	-2 920,3	-316,5	-3 236,8
<i>varav interna kostnader</i>	<i>-207,3</i>	<i>-121,8</i>	<i>-160,0</i>	<i>-8,2</i>	<i>-7,4</i>	<i>-43,6</i>	<i>-548,4</i>	<i>-7,5</i>	<i>-555,8</i>
Beslutad budget av KF	-808,7	-229,9	-726,3	43,6	-7,8	-229	-2 045,4	2 066,3	21,1

Ovanstående tabell visar bruttobudget och nettobudget för 2025. Normalt i svenska kommuner är att kommunfullmäktige beslutar om nettoramen (nettobudget) vilket är skillnaden mellan budgeterade intäkter och kostnader. Kommunfullmäktige ger därmed respektive nämnd rätt att använda den beslutade nettobudgeten utan att gå in i detalj på hur stora budgeterade intäkter nämnden ska ta in eller exakt hur budgeterade bruttokostnaderna ska se ut. Ett delvis undantag från detta är intäkter i samband med taxor och avgifter. Kommunfullmäktige beslutar nivåerna men inte vad dessa kommer att bli totalt med hänsyn till beräknad volym för respektive taxa/avgift i fråga.

I bruttobudgeten redovisas samtliga budgeterade intäkter och kostnader för respektive nämnd var för sig. Ett exempel är utbildningsnämnden som av kommunfullmäktige har en beslutad nettobudget om 808,7 mnkr för 2025 men utbildningsnämnden har även egna budgeterade intäkter om 105,4 mnkr vilket innebär att utbildningsnämndens bruttobudget motsvarar 914,2 mnkr. Detta innebär att utbildningsnämndens ekonomi/verksamhet är dimensionerad efter bruttobudgeten vilken är betydligt större än den av kommunfullmäktige beslutade nettobudgeten. Detta är viktigt att förstå och ta hänsyn till i olika sammanhang.

Ovanstående innebär att kommunfullmäktige beslutar om nämndernas nettobudget medan intäkterna (t.ex. avgifter, taxor, statsbidrag, hyror och andra intäkter) hanteras på nämnd-nivå. Dessa intäkter syns därmed inte direkt i kommunfullmäktiges beslut, även om de indirekt finns med i den bakomliggande bruttoredovisningen.

För Gislaveds kommun är bruttobudgeten 3 236,8 mnkr för 2025 medan nettobudgeten är 2 201,6 mnkr för 2025, det vill säga att skillnaden motsvarar drygt en miljard kronor. Det

innebär att kommunens ekonomi och därmed verksamhet är betydligt större än vad som redovisas i kommunfullmäktiges beslut (nettobudgeten). Budgeterade intäkter är mycket viktiga för nämnderna och därmed kommunen. Genom att alla nämnder har rätt nivå på intäkterna skapas bättre förutsättningar för en ekonomi i balans.

En del av intäkterna och kostnaderna är interna. Detta är transaktioner som görs antingen inom en nämnd och/eller mellan nämnderna. Interna transaktioner påverkar inte kommunens resultat eftersom säljare och köpare finns inom kommunens verksamhet (internredovisning). Enbart transaktioner mellan kommunen och omvärlden är det som påverkar resultatet (externredovisning). Det är dock av stor betydelse att interna verksamheter (resultat-enheter) är effektiva och rätt dimensionerade eftersom en stor andel av deras verksamhet består av personalkostnader som är en extern transaktion/kostnad och därmed kommer att påverka kommunens resultat. Det finns även andra typer av interna intäkter/kostnader som är mer av karaktären ekonomistyrning.

Sammanfattningsvis är det av mycket stor vikt att nämndernas intäkter är på rätt nivå och att de revideras varje år och ställs i relation till de bakomliggande kostnaderna kommunen har för att generera intäkterna eftersom dessa är en stor del av kommunens ekonomi och därmed en förutsättning för ekonomi i balans.

Budget 2026 med plan 2027-2029

Kommunfullmäktige Gislaveds kommun

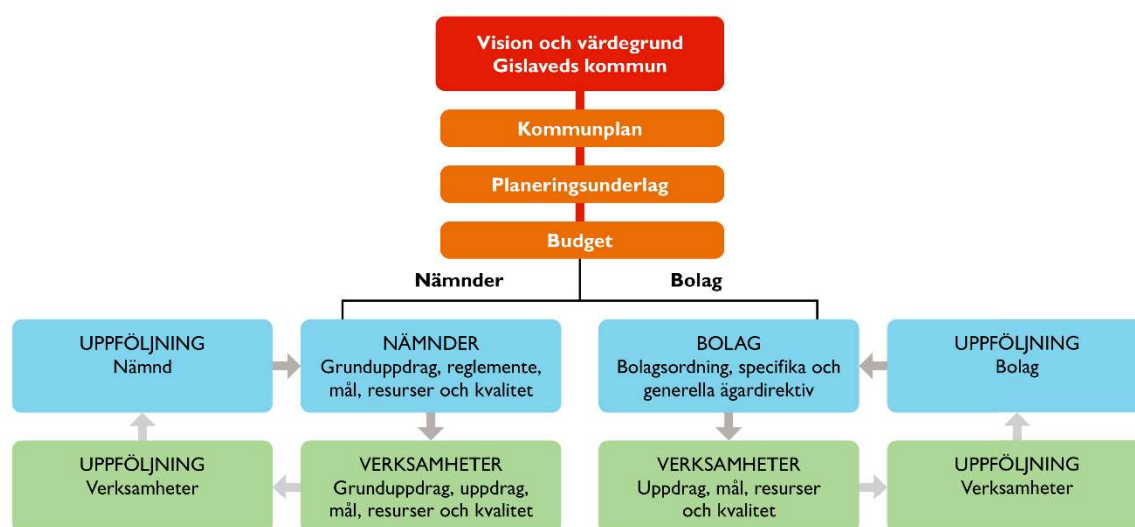
2025-10-14 (ändrad 16 oktober 2025)



Innehållsförteckning

1	Inledning.....	3
2	God ekonomisk hushållning	4
2.1	Disponering av resultatutjämningsreserven.....	4
2.2	Övergripande mål	5
2.3	Finansiella mål	5
2.4	Utvecklingsmål och uppdrag.....	6
2.4.1	MiGs prioriterade målområden:.....	6
2.4.2	Utvecklingsmål.....	7
2.4.3	Uppdrag.....	7
3	Planeringsförutsättningar	10
3.1	Befolkningsutveckling och framskrivning	10
3.2	Ekonomiska förutsättningar	11
3.2.1	Bokslut 2024, nämnderna	11
3.2.2	Statlig styrning och samhällsekonomisk utveckling.....	11
3.2.3	Förutsättningar	14
3.2.4	Finansiell analys.....	15
4	Budget 2026	21
5	Kommunala bolag	27
6	Bilagor	28
6.1	Bruttobudget	28

I Inledning



Kommunfullmäktiges budget är det övergripande och överordnade styrdokument som innehåller kommunens förutsättningar. Kommunstyrelsens uppgift är att leda och samordna planeringen av kommunens ekonomi o verksamhet samt hålla uppsikt. Nämndernas uppgift är att fastställa grunduppdraget samt utforma utvecklingsmål på deras nivå. Nämnderna ska omhänderta eventuella uppdrag från kommunfullmäktige. Dokumentet fastställs av kommunfullmäktige i oktober månad och därmed är 2026 års budget fastställd i sin helhet. Nämndernas budget fastställs i respektive nämnd i slutet av året 2025. Bolagens ägardirektiv arbetas årligen om och eventuella uppdrag arbetas in i dem.

MiGs budget baseras på vår vision:

"Tillsammans skapar vi en fin plats på jorden - Gislaveds kommun - där alla våra orter utvecklas och där kommunikationerna fungerar. Småskalighet och decentralisering är honnörsord. Barnen har en säker och härlig uppväxtmiljö. Skolan erbjuder gemenskap, trygghet och kunskap. Vi har en transparent demokrati som ger inflytande. Våra företag känner framtidstro. Vård och omsorg ger tillvaron guldkant för gamla och sjuka. Vi trivs, såväl nyinflyttade som sedan länge boende i kommunen."

2 God ekonomisk hushållning

Kommunallagen anger att kommuner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet vilket innebär att de ska sköta sin ekonomi på ett ansvarsfullt sätt.

God ekonomisk hushållning för Gislaveds kommun innebär att säkerställa en ekonomi som håller över tid. Verksamheten ska bedrivas på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt. Service, kvalitet i leverans samt möjlighet att kompetensförsörja ska vara ledande i hur verksamhet struktureras på ett effektivt sätt. För att detta ska vara möjligt måste kommunen ha god framförhållning och flexibilitet för ändrade förutsättningar.

Gislaveds kommun ska bedriva en verksamhet som är hållbar ekonomiskt, ekologiskt, socialt och etiskt.

Vad ska kommunen göra?

- För **kommunen** ska anges mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning
- För **ekonomin** ska anges de finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning
- Verktyg och processer för att åstadkomma en snabb och **tillförlitlig ekonomisk redovisning och projektredovisning** ska etableras.
- Lånetak: 700 miljoner kronor 2026.

2.1 Disponering av resultatutjämningsreserven

I kommunallagen anges att kommuner och regioner ska upprätta en budget så att intäkterna överstiger kostnaderna. Undantag får göras om det finns synnerliga skäl. Med synnerliga skäl avses enligt förarbetena till kommunallagen fall då ett frångående av kravet att återställa det negativa balanskravsresultatet är mycket väl motiverat. Ett grundläggande krav är dock att de åtgärder som vidtas är förenliga med god ekonomisk hushållning. Enligt förarbetena till kommunallagen bör möjligheten att underbalansera budget endast användas för enstaka år och med stor restriktivitet. Enligt förarbetena till kommunallagen medger en stark finansiell ställning möjligheten att åberopa synnerliga skäl.

Gislaveds kommun budgeterar med ett positivt resultat för 2026 om 37 mnkr och gör därmed bedömningen, i samband med budgeten, att inte behöva disponera medel från resultatutjämningsreserven (RUR). Gislaveds Kommun har ännu inte gjort någon avsättning till resultatreserven (RER). Eventuell avvikelse från budget hanteras i uppföljningsprocessen under 2026.

Det genomsnittliga budgeterade resultatet för perioden 2026-2029 är 58 mnkr.

2.2 Övergripande mål

- * Demokratisk utveckling
- * Trygghet o välfärd
- * Ansvarsfull ekonomi
- * Attraktiv arbetsgivare
- * Hållbar utveckling

2.3 Finansiella mål

God ekonomisk hushållning innebär för Gislaveds kommun att de finansiella målen är följande:

Mål 2026	Beskrivning
Genomsnittligt resultat ska motsvara som lägst 36 mnkr över tid	Resultatmålet ska motsvara som lägst 36 mnkr i genomsnitt över tid under perioden 2024-2033
Genomsnittlig soliditet ska vara som lägst 48 procent över tid.	Soliditeten (exklusive pensionsåtagande) ska i genomsnitt vara som lägst 48 procent under perioden 2024-2033.

Ekonomisk hushållning kan ses i två dimensioner: att hushålla i tiden och över tid. Det vill säga att väga ekonomi mot verksamhet på kort sikt, samt att väga verksamhetens behov nu mot verksamhetens behov på längre sikt. I slutändan är dock det finansiella perspektivet styrande för vilka verksamhetsmässiga ambitioner kommunen har råd med. Det finansiella perspektivet tar sikte på kommunens finansiella ställning och dess utveckling, och anger därmed de finansiella förutsättningarna eller ramarna för den verksamhet som kommunen kan bedriva. Gislaveds kommun ska, som ansvarig för förvaltningen av invånarnas skattepengar, sträva efter att dessa används kostnadseffektivt och ändamålsenligt. De ekonomiska medlen utgör en restriktion för verksamhetens omfattning.

Syftet med de finansiella målen är att upprätta en långsiktigt hållbar ekonomi utifrån god ekonomisk hushållning. Med ett genomsnittligt resultat om lägst 36 mnkr över tid samt en genomsnittlig soliditet om lägst 45 procent över tid möjliggörs en genomsnittlig allokering av likvida medel för investeringar för perioden 2024-2033 om 206 mnkr per år.

2.4 Utvecklingsmål och uppdrag

Mål och uppdrag är verktyg som används för att styra utvecklingsarbete utifrån kommunens och dess olika verksamheters grunduppdrag.

Ett mål är ett önskvärt resultat, definierat som effekt eller prestation. Målen ska fokusera på resultat som behöver prioriteras i utvecklingsarbetet.

Uppdrag är formulerade av verksamhetens uppdragsgivare och ges till specifik mottagare. Mottagaren besvarar med åtgärder och aktiviteter till uppdragsgivaren.

Status för gällande mål och uppdrag följs upp två gånger per år, vid delårs- och årsbokslut och ger en bild av genomförda aktiviteter och utvecklingen inom respektive målområde/projekt, men ligger inte till grund för bedömning av god ekonomisk hushållning. Slutdatum för uppdrag sätts när de antas i budgeten och de anses vara färdiga när de återrapporterats till kommunfullmäktige. För mål sätts inga slutdatum utan här avgörs vid varje årlig budgetplanering om gällande mål ska ligga kvar, justeras eller tas bort baserat på bedömning i föregående årsbokslut.

Avvikelser med stor ekonomisk påverkan och/eller avvikelser i verksamhet och/eller tid ska kontinuerligt bevakas och åtgärdas.

2.4.1 MiGs prioriterade målområden:

- Välskött Ekonomi som levererar kommunal service av hög kvalitet. Ordning och reda enligt revisorernas rekommendationer.
- Decentraliserad och småskalig verksamhet.
- Vi ska vara en bra arbetsgivare som med en platt organisation ger ökat ansvar och befogenheter lokalt som därmed ger en bra arbetsmiljö.
- Höjd kvalitet i skola, vård och omsorg.
- Lägre kostnader genom minskad byråkrati.
- Fungerande planering o projekthantering – planer, delmål och uppföljning är grundläggande element.
- Fungerande kommunstyrelsearbete (direktiv, kontroll, uppsikt, mm).
- Minskad kommunalrådtid.
- Hela kommunen ska leva – kontaktpunkter lokalt (bibliotek, äldreboende, skola, ...).
- Generösare biståndsregler i äldreomsorgen.
- Förebyggande insatser inom skola, vård och omsorg.
- Tillagningskök nära verksamheterna av både beredskapsskäl och kvalitetsskäl.
- Förbättrade säkerhets- och beredskapsåtgärder.

För ytterligare info: Länk till beskrivning av MiGs syn på hur kommunen ska fungera.

<https://medborgarpartietigislaved.se/hem/v-r-politik>

2.4.2 Utvecklingsmål

Mål	Beskrivning	Målområde i kommunplanen	Berörda styrdokument
Återstart Lugnet.	Vård- och omsorgs verksamhet återstartas och utvecklas i Broaryd. Dessutom kommer hemtjänstverksamheten i Lugnets närområde att styras, planeras och utgå från Lugnet.		
Återgång till tillagningskök lokalt	Centrala måltidsorganisationen avvecklas. Tillagning återgår till Socialnämnden och Utbildningsnämnden. Verksamhetsstyrning och planering verkställs lokalt. Inkluderar leverans av varm mat i ordinärt boende.		
Decentraliserad, småskalig och platt organisation införs vid vård-, omsorg- och funktionshinder-verksamhet .	Decentraliserad, småskalig, platt organisation där hemtjänst och träffpunktsverksamhet ingår, införs lokalt inom vård- och omsorg samt funktionshinderverksamhet. Ansvar och befogenheter gällande styrning, planering och verkställande ligger lokalt.		
Återstart Östergården.	Vård- och omsorgs verksamhet återstartas och utvecklas om möjligt på Östergården i Anderstorp. Dessutom kommer hemtjänstverksamheten i Anderstorps närområde att styras, planeras och utgå från vård- och omsorgsboende i Anderstorp.		

2.4.3 Uppdrag

Uppdrag till	Uppdrag	Beskrivning	Slutdatum att redovisa uppdrag till Kommunfullmäktige	Kommentar
KS	Förändrad budgetprocess i styrmodellen.	Kommunfullmäktige ska ange budgetramar i juni som nämnderna och kommunstyrelsen beskriver konsekvenserna av. Budget fastställs i sin helhet av kommunfullmäktige i oktober.	2026-12-31	
KS/SN	Generösare biståndsbedömningar.	Stärk rättigheter för 85+ till särskilt boende. Alla över 85 år ska ha rätt till plats på vård- och omsorgsboende. Inför mer flexibla och ytterligare behovsanpassade insatser inom äldreomsorgen. Generösare biståndsbedömningar måste införas. Målet är att stöd och omsorg ska möta varje individs behov	2026-06-30	

SN	Öka förebyggande insatser inom skola, vård och omsorg.	Satsa på förebyggande insatser inom skola, vård och omsorg för att tidigt upptäcka behov, minska belastningen på vård och omsorg och ge människor bättre livskvalitet.	2026-12-31	
KS/SN	Verkställ "återstart och utveckla Lugnet som äldreboende".	Återstartsprojektet skall starta 2026. Äldreboendet inklusive träffpunktsverksamhet återstartas.	2026-12-31	
KS/SN	Verkställ utredning gällande "återstart Östergården som vård- och omsorgsboende".	Utredningen ligger till grund för återstartsprojektet som förväntas kunna starta 2027.	2026-12-31	
KS/SUN/ SN/UN	Måltidsorganisationen ska återgå till lokala tillagningskök.	Avveckla den nystartade centrala måltidsorganisationen. Måltidsorganisationen ska återgå till lokala enheter inom Socialnämnden o Utbildningsnämnden. Inkluderar leverans av varm mat i ordinärt boende.	2026-12-31	
KS/SN	Inför en småskalig och platt organisation på kommunens vård- och omsorgsboenden som även hemtjänstverksamheten ska vara underordnad. Funktionshinder- verksamheten ingår även här.	Genomför först en utredning som redovisar kalkyl, riskanalys, genomförandeplan och tidplan gällande förändring av kommunens vård- och omsorgsboenden. Därefter införs förändringarna. En småskalig, platt organisation inom socialförvaltningens lokala vård- och omsorgsverksamheter etableras där personalen själva till stor del styr och följer upp verksamheten. Under varje vård- och omsorgsboende skall hemtjänst och träffpunktsverksamhet samt funktionshinderverksamhet vara organiserad.	2027-12-31	
KS/UN	Flytta Musikskolan	Flyttas till utbildningsnämnden. Musikskolan skall få tillbaka sin kvalitetsstämpel som ju är känd både nationellt och internationellt.	2026-12-31	
KS/UN	Flytta Campus	Flyttas till utbildningsnämnden.	2026-12-31	
KS/SN	Flytta AME	Flyttas till socialnämnden	2026-12-31	
KS/SN	Flytta Ekonomiskt Bistånd	Flyttas till socialnämnden	2026-12-31	
KS/SN	Starta "Dagverksamhet för personer med demenssjukdom" i södra kommundelen.	Etablering ska ske även i södra kommundelen (finns redan i norra). Främjar aktivitet, trygghet och välbefinnande. Bromsar demensutvecklingen. Avlastar anhöriga.	2026-12-31	
KS	Minska bemanning.	Minskning chefer, tjänstemän o konsulter. 2026: Minskning 20 Msek 2027: Minskning 15 Msek	2026-12-31 2027-12-31	
KS	Avveckling kommunalrådstid.	Avveckling ett kommunalråd samt minskning tid för deltidskommunalråd. Besparing: 1,5 miljoner kronor.	2027-12-31	

KS	Ekonomisk redovisning	Skapa en trygg o fungerande redovisning. Kräver tydliga processbeskrivningar och vidareutvecklad konteringsstyrning.	2026-12-31	
KS/SUN	Projekthantering	Skapa en trygg och fungerande projekthantering som kontinuerligt redovisar projektstatus och genererar korrekta efterkalkyler.	2026-12-31	
KS/SUN	Redovisa nödvändiga infrastruktursatsningar inklusive tidplan.	Specificeras av SUN och KS inklusive planering.	2026-06-30	
Alla nämnder	Kvalitetsindikatorer	Verksamheterna måste använda fler nyckeltal för kontroll. Redovisa kvalitetsindikatorer som behövs för att nämndens/kommunstyrelsens resultat och pågående verksamhet ska kunna kontrolleras månadsvis.	2026-06-30	
KS/SUN	Handlingsplan för att utveckla kulturen (kulturplan).	Ta fram en kulturplan.	2026-12-31	
KS	Renovering av Simhall.	Avsluta omgående pågående projekt gällande byggande av ny simhall samt starta renovering plus tillbyggnad av befintlig simhall.	2027-12-31	
KS/SUN	Renovering av fastigheter och verksamhetslokaler.	Prioritera och öka takten i underhållsinvesteringarna.	2026-12-31	
KS/SUN	Renovering av gator, broar och parker.	Prioritera och öka takten i underhållsinvesteringarna.	2026-12-31	
KS/SUN	Renovering av vatten och avlopp.	Prioritera och öka takten i underhållsinvesteringarna.	2026-12-31	
KS	Öka beredskap- och säkerhet.	Öka prioritet i utbyggnaden av beredskap och säkerhet pga världsläget.	2026-12-31	

3 Planeringsförutsättningar

3.1 Befolkningsutveckling och framskrivning

Gislaved har under nästan hela 2000-talet, fränsett under åren 2014-2017 när det var en stor invandring till hela landet, haft en negativ befolkningstillväxt. Anledningen till detta är ett lägre barnafödande och ett minskat invandringsöverskott, trender som inte är unika för Gislaved, utan till stor del är gemensamma för hela landet. Skillnaderna mellan ut- och inflyttning fortsätter dock att vara den faktor som har störst påverkan på befolkningsstorleken. Det är fler som flyttar från kommunen än till kommunen vilket är en trend som Gislaved delar med många liknande kommuner.

Under de kommande tio åren prognostiseras det stora demografiska förändringar i hela landet, och så också i Gislaved. Andelen som är 80 år eller äldre kommer öka kraftigt medan andelen barn och unga kommer minska. Trenden med en lägre fruktsamheten (barnafödande) förväntas fortsätta även framåt.

Ålderskategorin 0-5 år förväntas minska med 259 barn, motsvarande -15 procent (jämfört med 2024), under perioden 2025-2029. På samma sätt förväntas åldersgruppen 6-15 år minska med 302 barn, motsvarande -8 procent (jämfört med 2024), under perioden 2025-2029.

Även åldersgruppen 16-18 år (gymnasieelever) förväntas minska med 74 unga, motsvarande -6 procent (jämfört med 2024), under perioden 2025-2029.

Personer i arbetsför ålder (19-64 år) förväntas minska med 432 individer, motsvarande -3 procent (jämfört med 2024), under perioden 2025-2029.

Antalet invånare som är 80 år eller äldre förväntas öka kraftigt under kommande år. Fram till 2034 räknar vi med en ökning på 21 procent och åldersgruppen kommer då utgöra 8,6 procent av befolkning jämfört med 6,8 procent 2024.

Befolkningsökning i jämförelse med 2024						
Åldersgrupp	2026 (%)	2026 (antal)	2029 (%)	2029 (antal)	2034 (%)	2034 (antal)
0-5 år	-10 %	-179	-15 %	-259	-16 %	-287
6-15 år	-1 %	-43	-8 %	-302	-19 %	-672
16-18 år	-6 %	-69	-6 %	-74	-14 %	-161
19-64 år	0 %	-72	-3 %	-432	-6 %	-928
65-79 år	-1 %	-27	3 %	140	8 %	365
80+ år	7 %	135	13 %	266	21 %	406
Alla åldersgrupper	-1 %	-254	-2 %	-660	-4 %	-1276

Befolkningens sammansättning framöver kommer påverka både den kommunala ekonomin och den lokala arbetsmarknaden. Med ett minskande antal personer i yrkesverksam ålder minskar skatteintäkterna. Samtidigt gör andelen personer i åldrar utanför arbetsför ålder att efterfrågan på välfärdstjänster som skola, särskilda bostäder, barnomsorg och äldreomsorg påverkas. Både för kommunen och den lokala arbetsmarknaden i stort kommer det också innebära att det blir svårare att hitta rätt kompetens till tjänster, vilket hämmar tillväxten i

den ekonomiska utvecklingen och försämrar kommunens möjligheter att bedriva ändamålsenlig service.

När befolkningssammansättningen förändras så ställer det krav på kommunens verksamheter att ställa om för att kunna erbjuda de kommunala tjänster som behövs eller efterfrågas.

3.2 Ekonomiska förutsättningar

3.2.1 Bokslut 2024, nämnderna

Nämnd, tkr	Nettokostnad	Resultat
Bygg- och miljönämnden	6,8	2,1
Kommunstyrelsen	265,6	-25,9
Räddningsnämnden	42,4	1,5
Samhällsutvecklingsnämnden	252,2	-21,4
Socialnämnden	787,5	-50,8
Utbildningsnämnd	835,9	-1,5
Överförmyndarnämnden	2,7	1,1
Totalt	2 193,1	-94,9

3.2.2 Statlig styrning och samhällsekonomisk utveckling

Nedanstående text är hämtad från SKR, *Aktuell Ekonomi*, cirkulär 2025:42, publicerad den 24 september 2025.

Regeringens bedömning är att Sverige befinner sig i en utdragen lågkonjunktur men att konjunkturen kommer att återhämtas framöver, främst till följd av att hushållen ökar sin konsumtion. Stigande reallöner, lägre räntekostnader och utökad finanspolitik bidrar till detta. Trots det bedöms lågkonjunkturen kvarstå under 2026 och ekonomin når konjunkturrell balans först år 2027, vilket indikeras av att BNP-gapet då når noll.

Regeringens prognos präglas av stor osäkerhet, främst kopplad till utvecklingen i den globala efterfrågan och hushållens konsumtion. Ökade handelstullar har under 2025 inneburit sämre villkor för världshandeln och bidragit till en mycket stor osäkerhet kring världsekonomins utveckling. Detta har dämpat utsikterna för Sveriges export, som är viktig för landets tillväxt. Därför bedömer regeringen att det är viktigt att hushållens konsumtion tar fart och blir motorn för den svenska tillväxten.

Arbetslösheten är för närvarande förhöjd. Efterfrågan på arbetskraft väntas dock öka under 2026 i spåren av konjunkturåterhämtningen, vilket kommer att bidra till stigande sysselsättning och en minskning av arbetslösheten.

Regeringen bedömer att inflationen i år ligger på en tillfälligt hög nivå och det beror i huvudsak på höjda hyror och livsmedelspriser ihop med tekniska faktorer kopplade till beräkningen av inflationen. Dessa effekter bedöms försvinna 2026. Nästa år dämpas inflationen tillfälligt till följd av införandet av aviserade skattesänkningar på konsumtion. Bortsett skatteeffekter bedömer regeringen att inflationen ligger nära Riksbankens inflationsmål. Regeringen bedömer därför att Riksbanken avslutar sin serie av räntesänkningar under hösten 2025.

Svag svensk ekonomi tynger de offentliga finanserna både i år och nästa år till följd av svag tillväxt av skatteintäkter och förhöjda offentliga utgifter. Regeringen bedömer att den offentliga sektorns bruttoskuld ökar under hela prognosperioden, vilket i huvudsak beror på de förslag och aviseringar som följer med budgetpropositionen för 2026. Det avser dels finansiering av aviserade reformer men därutöver tillkommer även avisering av utökad utbyggnad av Sveriges militära försvar och en utökning av den så kallade Ukrainaramen, som avser finansiellt stöd till Ukraina.

Nedanstående tabeller är hämtade från SKR, MakroNytt 2/2025, cirkulär 2025:38, publicerad den 21 augusti 2025.



MakroNytt 2/2025
2025-08-21

Tabell 1. Nyckeltal för svensk ekonomi

Procentuell förändring om inget annat anges

Nyckeltal	2024	2025	2026	2027	2028
BNP, kalenderkorrigerad	1,0	1,0	2,6	2,5	2,2
Arbetade timmar, kalenderkorrigerad	-0,3	-0,2	0,8	1,2	1,0
Arbetslöshet, andel av arbetskraften	8,4	8,8	8,4	7,9	7,7
Befolkning, 15–74 år	0,2	0,3	0,1	0,1	0,2
Lönesumma, Nationalräkenskaperna	3,8	3,7	4,5	5,0	4,8
Timlön, Nationalräkenskaperna	3,9	3,7	3,5	3,5	3,5
Timlön, Konjunkturlönestatistiken	4,1	3,6	3,5	3,5	3,5
Inflation, KPIF	1,9	2,7	2,0	1,9	2,0
Inflation, KPI	2,8	0,8	1,5	2,2	2,4
Inflation, KPI, juni	2,6	0,7	1,3	2,1	2,4
Prisbasbeloppet, tusental kronor	57,3	58,8	59,2	60,0	61,3
Inkomstbasbeloppet, tusental kronor	76,2	80,6	83,4	86,4	89,5
Styrränta, värde vid årets slut, procent	2,75	1,75	1,75	2,00	2,15

Källor: Macrobond, Medlingsinstitutet, Riksbanken, Skatteverket, SCB och SKR.

Tabell 2. Skatteunderlag samt beräknad real utveckling

Procentuell förändring

Nyckeltal	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Faktiskt skatteunderlag	4,8	3,4	3,8	4,2	4,5	4,4
Regelförändringar*	02	-0,2	-0,3	0,1	0,0	0,0
Underliggande	4,7	3,6	4,1	4,2	4,5	4,4
Prisutveckling	6,6	4,5	-0,1	2,5	3,3	3,2
Realt skatteunderlag	-1,8	-0,9	4,3	1,6	1,2	1,1

*Bidrag till förändring av faktiskt skatteunderlag, procentenheter.

Källor: Skatteverket och SKR.

Förklaring av begreppen i tabellen:

Regelförändringar sammanfattar beräknade effekter av förändringar i skattelagstiftningen vilka påverkar det kommunala skatteunderlaget och som neutraliseras genom höjningar/sänkningar av det generella statsbidraget.

Underliggande skatteunderlag beskriver det faktiska underlaget justerat för regelförändringar; ett mått som visar den underliggande utvecklingen för den kommunala skattebasen.

Prisutveckling avser här den sammanvägda prisutveckling som SKR beräknar för verksamhetskostnaderna inom kommuner och regioner på aggregerad nivå; löneökningar är den enskilt viktigaste faktorn (priset).

Realt skatteunderlag avser att beskriva utvecklingen i reala termer för det underliggande skatteunderlaget, det vill säga med hänsyn tagen till de prisförändringar som beräknas för kommuners och regioners kostnader.

Nedanstående text/tabell är hämtade från SKR, Aktuell Ekonomi, cirkulär 2025:32, publicerad den 21 augusti 2025.

Disponering av resultatutjämningsreserven (RUR)

Enligt kommunallagen får medel från en resultatutjämningsreserv (RUR) användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. Avsikten med regelverket är att uttag från RUR får ske för att täcka underskott som uppstår till följd av en lågkonjunktur, för att tillfälligt kunna dämpa effekterna och få tid till anpassning. Överordnat är dock alltid kravet på en god ekonomisk hushållning.

Reglerna för disponering ska framgå av de egna riktlinjerna för RUR som beslutas av fullmäktige. Ett exempel på när RUR kan disponeras, hämtat från förarbetena till Kommunallagen (2017:725), är att jämföra utvecklingen av det årliga underliggande skatteunderlaget för riket med den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren. Med en sådan tillämpning får reserven användas om det årliga värdet väntas understiga det tioåriga genomsnittet. Med vår nuvarande prognos var det möjligt för 2024, och är möjligt även för 2025 och 2026 (tabell 5). En annan förutsättning är att medlen från RUR används för att täcka ett negativt balanskravsresultat.

SKR:s sammantagna bedömning är att Sverige är inne i en lågkonjunktur som bottnade 2024. Kommunsektorn drabbas genom en låg ökning av skatteunderlaget år 2024. Dessutom urholkas köpkraften varaktigt av den högre prisnivån. Den reala köpkraften föll 2023–2024.

Tabell 5. Rikets underliggande skatteunderlagsutveckling; tioårigt genomsnitt samt årlig utveckling

Förändring i procent per år

Utveckling	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Genomsnitt 10 år	4,5	4,5	4,5	4,4	4,4	4,4
Årlig ökning	4,7	3,6	4,1	4,2	4,5	4,4
Differens	0,3	-0,8	-0,4	-0,3	0,2	0,0

Källor: Skatteverket och SKR.

Under 2024, 2025 och 2026 är rikets underliggande skatteunderlagsutveckling lägre än ett tioårigt genomsnitt, speciellt 2024 uppvisar en stor differens i absoluta tal.

3.2.3 Förutsättningar

- Skatteunderlaget för år 2026 är beräknat utifrån kommunens befolkningsprognos vilket innebär 28 936 invånare år 2025, för att minska till 28 276 år 2029.
- Skattesatsen är 21,99 kronor, oförändrad för hela planperioden.
- Utgångsläget för budgetramar 2026 är 2025 års nivå.
- Inflations- och löneuppräknings finns med i beräkningen och är baserad på SKR:s antaganden. Cirkulär 2025:32.
- Hänsyn är tagen till demografiförändringar avseende utbildningsnämnden, socialnämnden samt kommunstyrelsen.
- Löneökningar är budgetkompenserade till nämnderna.
- Kapitaltjänstkostnader budgeteras centralt (exklusive för VA, fastighet och service)

och kompenseras två gånger/år i samband med delårsbokslut och årsbokslut.

- Gislaveds kommunkoncerns totala låneskuld inklusive borgensåtagande under planperioden 2026-2029 uppgår till maximalt 2 100 mnkr. Gislaveds kommun har rätt att uppta nya lån för 700 mnkr under planperioden. Delegat medges teckna dessa lån.
- Kommunstyrelsen har rätt att omsätta lån, det vill säga låna upp belopp motsvarande belopp på de lån som förfaller till betalning under 2026. Delegat medges teckna dessa lån.

3.2.4 Finansiell analys

Modell för finansiell analys

För att beskriva och analysera kommunens ekonomiska läge används en modell som är framtagen av Kommunforskning i Västsverige (KFi) vid Göteborgs universitet. Den bygger på fyra finansiella aspekter:

- resultat
- kapacitet
- risk
- kontroll

Modellen omfattar en genomgång av kontroll över den finansiella utvecklingen av lång- respektive kortfristig betalningsberedskap och betalningskapacitet samt av riskförhållande. Målsättningen är att med modellens hjälp kunna identifiera eventuella finansiella problem och klargöra om kommunen har en god ekonomisk hushållning eller ej.

Resultat

Kommunens driftsresultat

Det första finansiella målet, årets resultat, ska i genomsnitt uppgå till lägst 36 mnkr för perioden 2024-2033. Resultatmålet är satt för att möjliggöra en planering av likvida medel kopplat till investeringsnivån för perioden 2024-2033. Att resultatmålet är satt som genomsnitt över tid innebär att utfallet för ett enskilt år tillåts att avvika.

Budgeterat resultat för 2025 är +21,2 mnkr. Prognostiserat årsresultat för delårsbokslut 2025 är minus 18,0 mnkr vilket innebär att prognostiserad budgetavvikelse för 2025 är minus 39 mnkr.

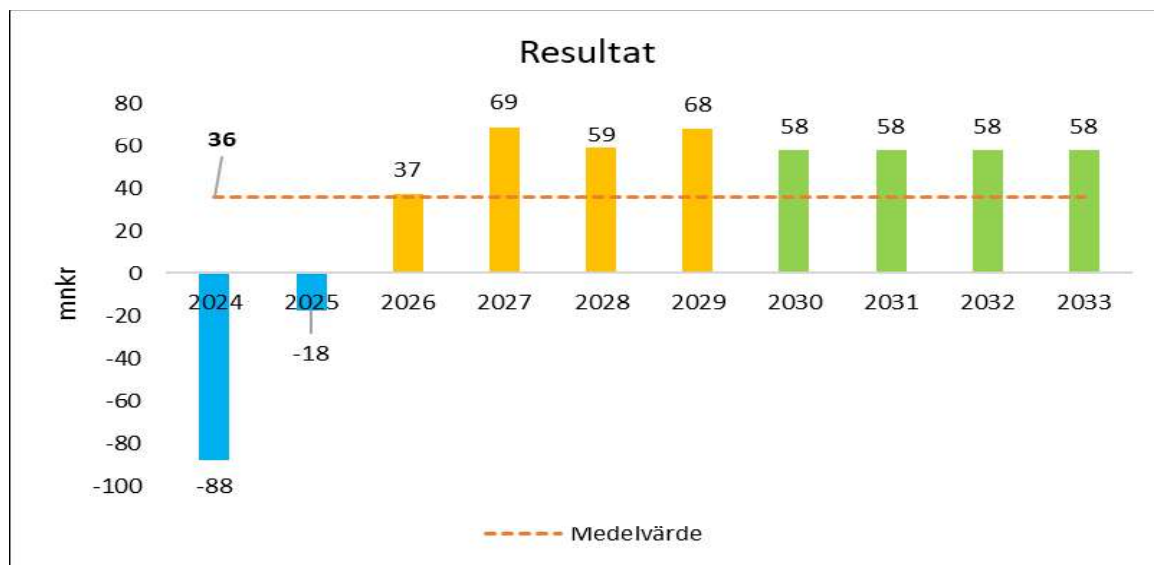
Budgeterat resultat för 2026 är +37 mnkr. Budgeterat resultat för perioden 2026-2029 är i genomsnitt 58 mnkr.

Utmaningen för perioden 2026-2029 är att perioden är investeringsintensiv med bland annat byggande av nytt badhus samt större underhållsbehov av fastigheter, broar samt inom VA-verksamheten. Även ambitionsnivån för mark- och exploateringsverksamheten är hög under perioden.

Förutom en hög investeringsnivå under perioden 2026-2029 är det av mycket stor vikt att respektive nämnd anpassar nämndens nettokostnader till de av kommunfullmäktige beslutade budgetramarna.

Utifrån budget och plan 2026–2029 samt övergripande målsättning för perioden fram till år

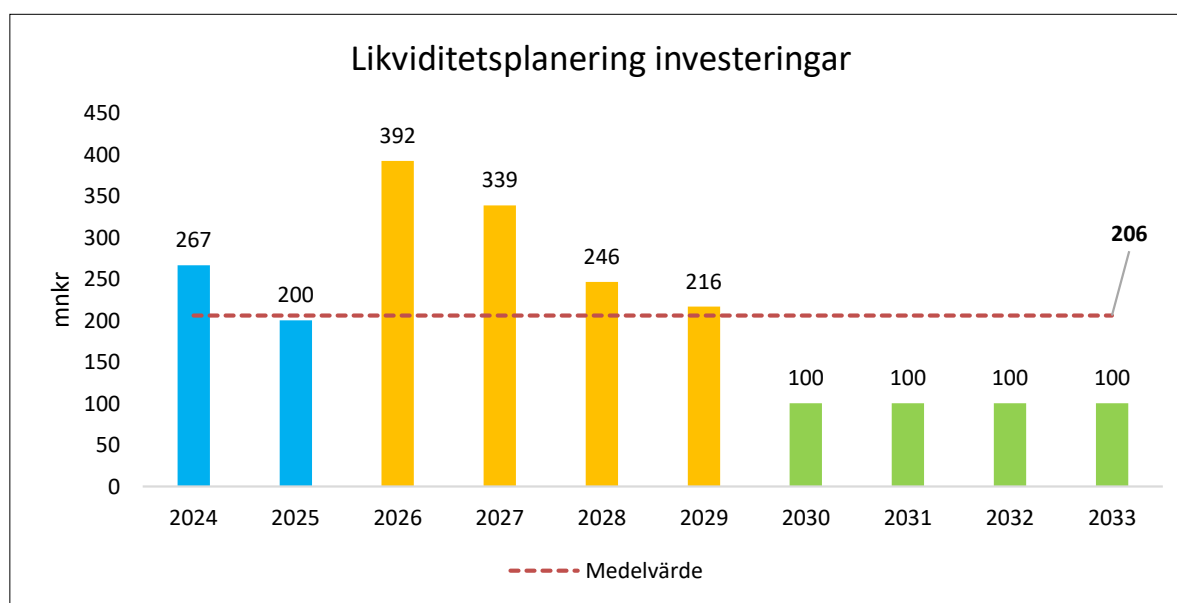
2033 innebär planeringen att finansiella målet resultat uppnås. Detta förutsätter dock att nämnderna genomför anpassningar av respektive verksamhet med utgångspunkt från kommunfullmäktiges beslutade budgetramar.



En annan avgörande förutsättning, som påverkar resultatet indirekt, är att likviditetsplaneringen för investeringar för perioden 2026-2029 uppgår till maximalt 299 mkr i genomsnitt per år samt att investeringsnivån för perioden 2024-2033 uppgår till maximalt 206 mkr i genomsnitt per år. Långtidsplaneringen utgår från en genomförandegrad om 80 procent och tar enbart hänsyn till likviditetsbehov för investeringar.

I underlaget för budget 2026 med plan för 2027-2029 är förutsättningarna en oförändrad skattesats om 21,99 procent.

Likviditetsplanering för investeringar



Diagrammet ovan visar en möjlig genomsnittlig allokering av likvida medel om 206 mnkr per år för perioden 2024–2033. Nivån är möjlig förutsatt att resultatmålet uppnås. Likviditetsbehovet för perioden 2024–2033 innebär att soliditeten för samma period uppgår till i genomsnitt 48 procent som lägst, vilket är i nivå med det finansiella målet soliditet.

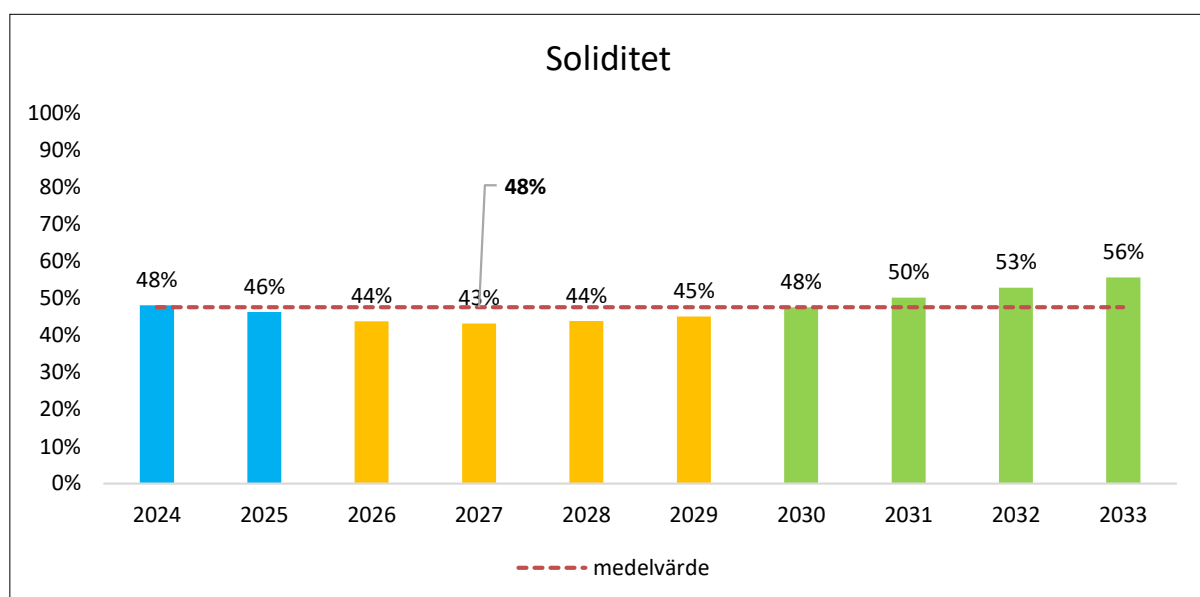
Eftersom likviditetsbehovet för investeringar är betydligt högre under perioden 2024 till 2029 behöver allokering av likvida medel befinna sig på en betydligt lägre nivå under åren 2029 till 2033. I annat fall riskeras de befintliga finansiella målen inte vara möjliga att uppnå och kommunens grundekonomi kommer därmed att försämrast.

Kapacitet

Soliditet

En viktig parameter för att avläsa kommunens långsiktiga kapacitet är att se på utvecklingen av soliditeten. Soliditeten är ett mått på långsiktigt finansiellt handlingsutrymme, som visar hur stor del av tillgångarna som finansieras med eget kapital. Ju högre soliditet, desto mindre skuldsatt är kommunen.

Två faktorer påverkar soliditetens utveckling, dels det årliga resultatet, dels värdet av tillgångarna. För en oförändrad soliditet måste det egna kapitalet öka i samma takt som tillgångarnas värde.



Kommunens soliditet ska uppgå till i genomsnitt lägst 48 procent per år (exklusive pensionsåtaganden) vilket uppnås för perioden 2024–2033 under förutsättning att likviditetsbehovet för investeringar för perioden inte överstiger i genomsnitt 206 mnkr per år samt att resultatmålet om lägst 36 mnkr i genomsnitt uppnås.

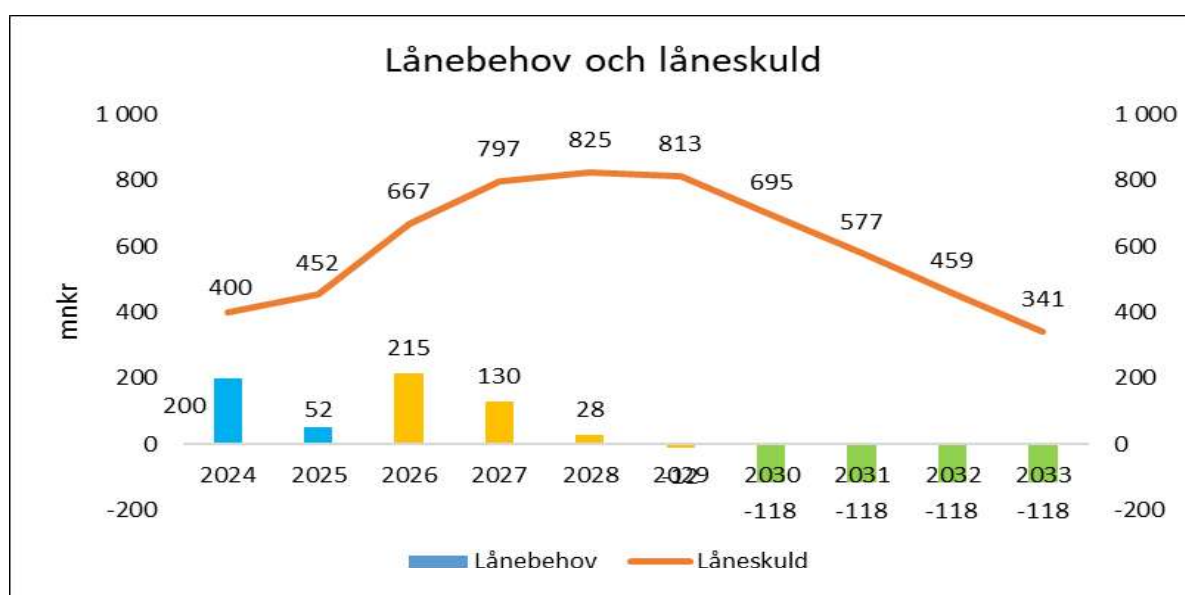
Den finansiella långtidsplaneringen utgår från en genomförandegrad om 80 procent av investeringsbehovet och tar enbart hänsyn till likviditetsbehov för investeringar - därav skiljer sig beräkningen av soliditet i den finansiella analysen jämfört med soliditetsberäkningen som återfinns i balansbudgeten.

Skuldsättning

Enligt budget 2026 (2027-2029) samt under förutsättning att de finansiella målen uppnås, kan kommunens låneskuld vid utgången av 2029 komma att uppgå till 813 mnkr (exklusive behov av likviditet för löner och leverantörsfakturor). Enligt likviditetsplaneringen motsvarar skuldsättningen per kommuninvånare cirka 28 750 kr vid utgången av 2029. Skuldsättningen per kommuninvånare vid halvårsskiftet 2025 var cirka 13 900 kronor.

Nivån av skuldsättning är från ett historiskt perspektiv en större förändring vilket beror på en mer omfattande allokering av likvida medel för bland annat byggande av nytt badhus, planering av publikhall samt underhållsbehov för fastigheter, broar samt inom VA-verksamheten.

Låneskulden i sig utgör inget hinder så länge de finansiella målen, resultat och soliditet uppnås.



Risk

Likviditet

Kassalikviditet är ett mått på den kortsiktiga betalningsberedskapen. I ett privat företag bör den uppgå till som lägst 100 procent av de kortfristiga skulderna, men för kommuner brukar kassalikviditeten vara cirka 70–80 procent. Genom kassaflödesbudgeten tryggas likviditeten för perioden. Likviditeten är beroende av att budgeterade resultat uppnås samt att allokering av likviditet för investeringar inte överstiger 236 mnkr per år som genomsnitt för perioden. Kommunen har en outnyttjad checkräkningskredit om 50 mnkr som är möjlig att använda vid behov.

Finansiell risk

Kommunen kan komma att öka skuldsättningen i betydande grad de närmaste åren. Nya lån kan därmed komma att upptas de kommande åren vilket innebär att den finansiella risken ökar. Den finansiella risken bedöms de närmaste åren vara på en relativt hög nivå och behöver omhändertas via kommunens finansiella mål.

Pensionskostnader

Pensionsförpliktelsen beräknas enligt prognos från Skandia till 514 mnkr år 2029 vilket innebär en minskning i förhållande till år 2024 då pensionsförpliktelsen var 624 mnkr. Skulden är beaktad vid antagande av de finansiella målen och kommer att hanteras förutsatt att de finansiella målen uppnås.

Befolkningsförändring

De skatteintäkter som ingår i budgeten har beräknats utifrån förutsättningen att invånarantalet under perioden till och med 2029 kommer att minska med knappt 700 personer enligt kommunens befolkningsframskrivning.

Ett minskat invånarantal innebär sänkta skatteintäkter, men samtidigt sänkta kostnader. Det finns dock inget direkt starkt samband mellan sänkta skatteintäkter och sänkta kostnader. Detta innebär att de i budget och planering ingående kostnadsnivåerna löpande måste analyseras och anpassas för att det inte ska uppkomma en ekonomisk svårighet.

Kontroll

Balanskrav, resultatutjämningsreserv (RUR) / resultatreserv (RER)

Enligt kommunallagen ska varje kommun ha en ekonomi i balans; bortsett från realisationsvinster måste intäkterna vara större än kostnaderna. Det krävs ett positivt resultat för att kunna säkra det egna kapitalet och bygga upp medel för reinvesteringar.

Gislaveds kommun har uppfyllt balanskravet sedan det infördes år 2000. Kommunen har också nyttjat möjligheten att avsätta tidigare års överskott i en resultatutjämningsreserv (RUR) för att kunna jämna ut konjunktursvängningar mellan olika år och skapa en buffert för perioder av lågkonjunktur. Från och med 2024 finns det möjlighet att avsätta medel till en resultatreserv (RER). Tidigare avsatta medel i resultatutjämningsreserven (RUR) är möjliga att disponera till och med 2033. Gislaveds kommun planerar inte för att använda RUR för 2026. Eventuella avvikelser mot budgeterat resultat hanteras i uppföljningsprocessen.

Måluppfyllelse

Kommunens struktur för uppföljning av ekonomi och verksamhet ger goda förutsättningar till kontroll. Arbetet med att följa fastlagda mål är ett viktigt led i kontrollarbetet.

Avslutande kommentarer

Budgeten för Gislaveds kommun är upprättad i enlighet med de riktlinjer som antagits för god ekonomisk hushållning. Kommunen beräknas för perioden 2024-2038 att uppfylla de finansiella mål som är antagna av kommunfullmäktige för Gislaveds kommun.

Budgeten för perioden 2026 (2027-2029) är dock helt beroende av att respektive nämnd verkställer beslut för att begränsa verksamhetens nettokostnader så att kostnaderna inte överstiger de budgetramar som är beslutade av kommunfullmäktige.

Ekonomi är ett kollektivt ansvar för alla nämnder vilket innebär att även nämnder som har en ekonomi i balans behöver ytterligare bidra till att nämnderna på totalen inte redovisar en negativ budgetavvikelse. Det krävs ytterligare samverkan och dialog inom och mellan nämnder/förvaltningar.

För att kunna uppfylla de finansiella målen krävs en god ekonomi- och verksamhetsstyrning med fokus på intäkter, investeringsvolym, befolkningstillväxt, kvalitetsnivåer och kostnadskontroll inom nämnderna.

Budget 2026 (2027-2029) visar en tydlig bild att Gislaveds kommun aktivt behöver fortsätta arbetet med att effektivisera och anpassa verksamheten efter gällande ekonomiska förutsättningar. Gislaveds kommun behöver i princip leverera lika mycket välfärdstjänster som idag, inom vissa områden till och med mer, men till en lägre resursinsats.

4 Budget 2026

Övergripande driftsbudget 2026 med plan 2027-2029

Nämnd, mnkr	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Bygg- och miljönämnden	-6,4	-6,4	-6,4	-6,4
Kommunstyrelsen	-219,6	-217,3	-216,9	-214,0
Räddningsnämnden	-42,3	-42,3	-42,3	-42,3
Samhällsutvecklingsnämnden	-220,8	-220,8	-220,8	-220,8
Socialnämnden	-775,4	-779,2	-778,1	-779,5
Utbildningsnämnden	-817,7	-811,3	-808,8	-803,2
Överförmyndarnämnden	-2,8	-2,8	-2,8	-2,8
Politisk prioritering	23,0	35,0	35,0	35,0
Förändrade kostnader lokaler	-5,1	-5,1	-5,1	-5,1
Löneuppräkning	-42,8	-101,9	-164,1	-229,4
Pensioner	-156,2	-160,2	-168,8	-174,1
Kollektivavtalad pension (KP)	105,4	107,1	109,7	114,8
Återlagda kapitalkostnader	87,9	92,4	99,0	100,5
Avskrivningar	-140,0	-140,0	-160,0	-160,0
Summa nämnder	-2 212,8	-2 252,9	-2 330,4	-2 387,4
Skatteintäkter	1 669,9	1 744,3	1 815,8	1 890,9
Utjämningsystem	594,2	597,6	595,7	587,8
Finansiella intäkter	4,5	4,5	4,5	4,5
Finansiella kostnader	-18,3	-24,5	-26,8	-27,6
Summa finansiering	2 250,0	2 321,9	2 389,2	2 455,6
ÅRETS RESULTAT	37,3	69,0	58,5	68,3
Genomsnittligt resultat 2026-2029	58,3			

Förändringar under planperioden 2027-2029 jämfört med 2026

Utbildningsnämndens ram minskar preliminärt under perioden 2027-2029 med 14,4 mnkr avseende minskad demografi och ökade statsbidrag.

Socialnämnden får ökad ram preliminärt under perioden 2027-2029 med 4,2 mnkr avseende ökad demografi och minskad kompensation för LSS-utjämning.

Kommunstyrelsen får minskad ram preliminärt med totalt 1,1 mnkr för perioden 2027-2029 avseende minskad demografi och minskade statsbidrag.

Driftbudgetram 2026

Nämnd, Mnkr	Budget 2025	Inflations-kompensation	Avtal-25+26	Demografi och statsbidrag	Övriga förändringar	Politiska beslut	Budget 2026
Bygg- och miljönämnden	-6,2		-0,1		-0,1		-6,4
Kommunstyrelsen	-212,2	-2,3	-1,2	-3,4	-0,5		-219,6
Räddningsnämnden	-41,4	-0,2	-0,5		-0,1		-42,3
Samhällsutvecklingsnämnden	-216,3	-2,7	-1,2		-0,5		-220,8
Socialnämnden	-723,6	-4,2	-4,4	-6,8	-1,3	-35,0	-775,4
Utbildningsnämnden	-811,6	-4,1	-4,9	4,0	-1,0		-817,7
Överförmyndarnämnden	-3,8					1,0	-2,8
Löneöversyn			-42,8				-42,8
Ökade lokalkostnader					-5,1		-5,1
Politisk prioritering						17,0	17,0
Totalt	-2 015,2	-13,6	-55,2	-6,3	-8,6	-17,0	-2 115,8

- Bygg- och miljönämndens inflationskompensation har satts till 0 (noll) eftersom nämnden inte själva råder över avgiftsnivåer/intäkter. Eftersom nämndens intäkter överstiger övriga kostnaderna hade de i annat fall fått ett "dolt besparingskrav".
- I beräkningen av räddningsnämndens inflationskompensation är intäkter från Gnosjö kommun exkluderade. I annat fall hade nämnden fått ett "dolt besparingskrav" eftersom intäkterna i så fall överstiger övriga kostnader.
- Socialnämnden tillförs 4,3 mnkr som följd av kommunens kompensation i utjämningsystemet för LSS, 0,5 mnkr pga demografi och 2,1 mnkr för förändring av statsbidrag.
- Utbildningsnämnden har fått minskad ram med 5,0 mnkr på grund av minskat elevantal och ökad ram med 1,0 mnkr i förändring av statsbidrag.
- Kommunstyrelsen får ökad ram med anledning av förändring av statsbidrag 3,7 mnkr och minskad ram pga demografi med 0,3 mnkr.
- En preliminär höjning av Po-kostnaderna (personalomkostnader) med 0,42 procentenheter som ökar nämndernas budgetram med totalt cirka 4,7 mnkr är fördelad till nämnderna. Vid eventuell justering i samband med slutgiltigt beslut om Po-avgifter (i december) kommer en teknisk justering göras.
- Löneöversyn och ökade lokalkostnader är inte fördelade per nämnd. Det görs som teknisk justering. Löneökningarna från 2025 med effekt på 2026 (januari-mars) är kompenserade under rubriken Avtal 25+26.
- Ökade lokalkostnader: Hyresförändringar som en effekt av utbyggnad enligt lokalförsörjningsplanen (LFP) kompenseras när förändringen realiserats. 5,1 mnkr är avsatta till detta.

- Socialnämnden, utbildningsnämnden och samhällsutvecklingsnämnden kompenserades under 2025 med sammanlagt 1,2 mnkr enligt riktlinjer för arbets- och skyddskläder. (Ks §155, 2024-09-18). Den utökade budgetramen gällde enbart för 2025 varför nämndernas ram minskas med samma belopp för 2026.

Den preliminära höjningen av PO och justeringen med anledning av arbets- och skyddskläder finns under rubriken "övriga förändringar"

Förklaring till kolumnen "politiska prioriteringar"

- Överförmyndarnämndens ram sänks med 1 mnkr med anledning av lägre kostnader i samband med gemensam nämnd för GGUV.
- Socialnämnden tillförs 35 mnkr i ökad ram för att klara sin verksamhet. 2025 redovisar Socialnämnden ett kraftigt negativt resultat.
- Minska bemanning 20 mnkr - ej tilldelad nämnd. Denna besparing behövs för att minska verksamheternas kostnader. Det gäller framför allt minskning av chefer, tjänstemän och konsulter.
- Minska kommunalrådstid 1,5 mnkr. Avveckling av ett kommunalråd samt minskning tid för deltidskommunalråd. Besparing: 1,5 miljoner kronor.
- Puckelkostnad tillförs 3 mnkr - ej tilldelad nämnd. Denna kostnad behöver vi räkna med för att redovisa kalkyl, riskanalys, genomförandeplan och tidplan gällande övergång till en platt organisation med ökat medarbetaransvar inom kommunens verksamheter.

Likviditetsplanering investeringar (skattefinansierad verksamhet)

Nämnd, mnkr	Investerings- budget 2026	Investerings- budget 2027	Investerings- budget 2028	Investerings- budget 2029
Bygg- och miljönämnden				
Kommunstyrelsen	211,0	189	72,6	47,6
Räddningsnämnden	6,0	4,5	3,0	3,2
Samhällsutvecklingsnämnden	118,0	76,3	78,9	62,9
Socialnämnden	5,6	4,2	2,6	1,5
Utbildningsnämnden	5,5	5,0	6,4	11,0
Inflationsuppräknig				
Totalt, skattefinansierade investeringar	346,0	278,9	163,5	126,1

Likviditetsplanering investeringar (taxefinansierad verksamhet)

Nämnd/styrelse, mnkr	Investerings- budget 2026	Investerings- budget 2027	Investerings- budget 2028	Investerings- budget 2029
Samhällsutvecklingsnämnden, VA	60,0	60,0	60,0	60,0

Investeringar och exploateringar under 2026-2029

Nämnd, mnkr	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Skattefinansierad verksamhet	346,0	278,9	163,5	126,1
Taxefinansierad verksamhet	60,0	60,0	60,0	60,0
Exploateringsverksamhet	84,5	84,5	84,5	84,5
Totalt	490,0	423,0	308,0	270,6

Resultatbudget

Resultatbudget, mnkr	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Verksamhetens nettokostnader I	-2 212,8	-2 252,91	-2 330,4	-2 387,4
varav pensioner	-156,2	-160,2	-168,8	-174,1
varav avskrivningar	-140,0	-140,0	-160,0	-160,0
Skatteintäkter	1 669,6	1 744,3	1 815,8	1 890,9
Generella statsbidrag och utjämning	594,2	597,6	595,7	587,8
Finansiella intäkter	4,5	4,5	4,5	4,5
Finansiella kostnader	-20,2	-26,3	-28,3	-27,8
Årets resultat	37,3	69,0	58,8	68,3

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys, mnkr	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Löpande verksamhet				
Årets resultat	37,3	69,0	58,8	68,3
Avskrivningar	140,0	140,0	160,0	160,0
Kassaflöde från den löpande verksamheten	177,3	209,0	218,8	228,3
Investeringsverksamhet				
Nettoinvesteringar i materiella anläggningstillgångar	-406,0	-338,9	-223,5	-186,1
Exploateringsverksamhet	-84,5	-84,5	-84,5	-84,5
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-490,5	-423,4	-308,0	-270,6
Finansieringsverksamhet				
Nyupptagna lån	300,0	250,0	100,0	40,0
Amortering av skuld				
Medel från finansieringsverksamheten	300,0	220,0	100,0	40,0
Årets kassaflöde				
Likvida medel vid årets början	115,4	102,2	107,8	118,6
Likvida medel vid årets slut	102,2	107,8	118,6	116,3
Förändring av likvida medel	-13,2	5,6	10,8	-2,3

Balansbudget

Balansbudget, mnkr	2026	2027	2028	2029
Anläggningstillgångar	2 488,6	2 687,6	2 751,1	2 777,2

Likvida medel	102,2	107,8	118,6	116,3
Exploateringsverksamhet	84,5	169,0	253,4	337,9
Övriga omsättningstillgångar	208,2	208,2	208,2	208,2
Summa omsättningstillgångar	394,9	485,0	580,3	662,4

Summa tillgångar	2 883,6	3 172,6	3 331,4	3 439,6
-------------------------	----------------	----------------	----------------	----------------

Eget kapital	1 499,7	1 568,7	1 627,5	1 695,7
<i>därav årets resultat</i>	<i>37,3</i>	<i>69,0</i>	<i>58,8</i>	<i>68,3</i>
Avsättningar	91,6	91,6	91,6	91,6

Långfristiga skulder, lån	848,1	1 068,1	1 168,1	1 208,1
Kortfristiga skulder	444,2	444,2	444,2	444,2
Summa skulder	1 292,3	1 512,3	1 612,3	1 652,3

Summa eget kapital, avsättningar och skulder	2 883,6	3 172,6	3 331,4	3 439,6
---	----------------	----------------	----------------	----------------

Soliditet i procent	52,0	49,4	48,9	49,3
---------------------	------	------	------	------

5 Kommunala bolag

Ekonomiska riktlinjer

Bolag	Borgensavgift 2026
Gislaved Energi Elnät AB	0,28%
Gislaved Energi AB	0,34%
Gisletorp Lokaler AB	0,39%
AB Gislavedshus	0,51%

Fördelning av management fee

Bolag	% fördelning utifrån omsättning
AB Gislavedshus	53,81
Gislaved Energi Koncern AB	43,46
Gislaved Lokaler AB	1,57
Enter Gislaved AB	1,07
Tingsslätt Fastighets i Gislaved AB	0,09
Summa:	100,00

Bolagens omsättning 2024

Bolag	Omsättning 2024, mnkr
Gislaved Energi Koncern AB	194,4
AB Gislavedshus	240,7
Enter Gislaved AB	4,8
Gislaved Lokaler AB	7,0
Tingslätt Fastighets i Gislaved AB	0,4

Bolagens resultat efter skatt 2024

Bolag	Resultat, mnkr
Gislaved Energi Koncern AB	0,6
AB Gislavedshus	3,5
Enter Gislaved AB	0,01
Gisletorp Lokaler AB	0,6
Tingsslätt Fastighets i Gislaved AB	0,02

Bolagens planerade investeringsbehov 2026

Bolag	mnkr
AB Gislavedshus	91,4
Gislaved Energi Koncern AB	40,0
Gisletorp Lokaler AB	0,6

6 Bilagor

6.1 Bruttobudget

2025	UN	SUN	SN	RN	BMN	KS	Summa nämnder:	Finansförvaltningen:	Summa kommunen:
Intäkter	105,4	310,1	153,9	19,1	19,3	267,1	875	181,2	1 056,2
<i>varav</i>									
<i>Taxor & avgifter</i>	<i>27,0</i>	<i>81,4</i>	<i>20,2</i>	<i>1,9</i>	<i>12,2</i>		<i>142,7</i>		<i>142,7</i>
<i>Bidrag</i>	<i>55,8</i>	<i>10,0</i>	<i>50,8</i>	<i>0,2</i>		<i>17,9</i>	<i>134,9</i>		<i>134,9</i>
<i>Interna intäkter</i>	<i>3,3</i>	<i>173,3</i>	<i>80,3</i>	<i>1,4</i>	<i>1,1</i>	<i>228,6</i>	<i>488,1</i>	<i>111,2</i>	<i>599,3</i>
Skatter & statsbidrag								2 201,6	2 201,6
Verksamhetens kostnader (bruttobudget/omsättning)	-914,2	-540,1	-880,2	-62,7	-27,1	-496,1	-2 920,3	-316,5	-3 236,8
<i>varav interna kostnader</i>	<i>-207,3</i>	<i>-121,8</i>	<i>-160,0</i>	<i>-8,2</i>	<i>-7,4</i>	<i>-43,6</i>	<i>-548,4</i>	<i>-7,5</i>	<i>-555,8</i>
Beslutad budget av KF	-808,7	-229,9	-726,3	43,6	-7,8	-229	-2 045,4	2 066,3	21,1

Ovanstående tabell visar bruttobudget och nettobudget för 2025. Normalt i svenska kommuner är att kommunfullmäktige beslutar om nettoramen (nettobudget) vilket är skillnaden mellan budgeterade intäkter och kostnader. Kommunfullmäktige ger därmed respektive nämnd rätt att använda den beslutade nettobudgeten utan att gå in i detalj på hur stora budgeterade intäkter nämnden ska ta in eller exakt hur budgeterade bruttokostnaderna ska se ut. Ett delvis undantag från detta är intäkter i samband med taxor och avgifter. Kommunfullmäktige beslutar nivåerna men inte vad dessa kommer att bli totalt med hänsyn till beräknad volym för respektive taxa/avgift i fråga.

I bruttobudgeten redovisas samtliga budgeterade intäkter och kostnader för respektive nämnd var för sig. Ett exempel är utbildningsnämnden som av kommunfullmäktige har en beslutad nettobudget om 808,7 mnkr för 2025 men utbildningsnämnden har även egna budgeterade intäkter om 105,4 mnkr vilket innebär att utbildningsnämndens bruttobudget motsvarar 914,2 mnkr. Detta innebär att utbildningsnämndens ekonomi/verksamhet är dimensionerad efter bruttobudgeten vilken är betydligt större än den av kommunfullmäktige beslutade nettobudgeten. Detta är viktigt att förstå och ta hänsyn till i olika sammanhang.

Ovanstående innebär att kommunfullmäktige beslutar om nämndernas nettobudget medan intäkterna (t.ex. avgifter, taxor, statsbidrag, hyror och andra intäkter) hanteras på nämndnivå. Dessa intäkter syns därmed inte direkt i kommunfullmäktiges beslut, även om de indirekt finns med i den bakomliggande bruttoredovisningen.

För Gislaveds kommun är bruttobudgeten 3 236,8 mnkr för 2025 medan nettobudgeten är 2 201,6 mnkr för 2025, det vill säga att skillnaden motsvarar drygt en miljard kronor. Det

innebär att kommunens ekonomi och därmed verksamhet är betydligt större än vad som redovisas i kommunfullmäktiges beslut (nettobudgeten). Budgeterade intäkter är mycket viktiga för nämnderna och därmed kommunen. Genom att alla nämnder har rätt nivå på intäkterna skapas bättre förutsättningar för en ekonomi i balans.

En del av intäkterna och kostnaderna är interna. Detta är transaktioner som görs antingen inom en nämnd och/eller mellan nämnderna. Interna transaktioner påverkar inte kommunens resultat eftersom säljare och köpare finns inom kommunens verksamhet (internredovisning). Enbart transaktioner mellan kommunen och omvärlden är det som påverkar resultatet (externredovisning). Det är dock av stor betydelse att interna verksamheter (resultat-enheter) är effektiva och rätt dimensionerade eftersom en stor andel av deras verksamhet består av personalkostnader som är en extern transaktion/kostnad och därmed kommer att påverka kommunens resultat. Det finns även andra typer av interna intäkter/kostnader som är mer av karaktären ekonomistyrning.

Sammanfattningsvis är det av mycket stor vikt att nämndernas intäkter är på rätt nivå och att de revideras varje år och ställs i relation till de bakomliggande kostnaderna kommunen har för att generera intäkterna eftersom dessa är en stor del av kommunens ekonomi och därmed en förutsättning för ekonomi i balans.

Budget 2026 med plan 2027-2029

Kommunfullmäktige Gislaveds kommun

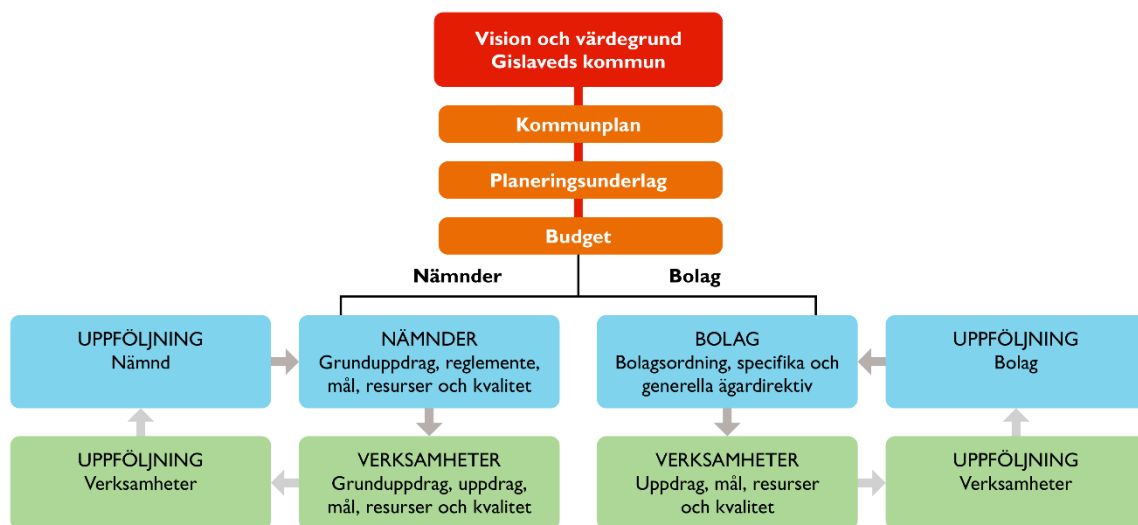
2025-10-08 (ändrad 2025-10-10, ändrad 2025-10-15)



Innehåll

2.1	Disponering av resultatutjämningsreserven.....	4
2.2	Finansiella mål.....	5
2.3	Kvalitetsmål och kritiska kvalitetsfaktorer.....	6
2.3.1	Målgrupp.....	6
2.3.2	Verksamhet.....	6
2.3.3	Medarbetare.....	7
2.3.4	Ekonomi.....	7
2.4	Utvecklingsmål och uppdrag.....	8
2.4.1	Utvecklingsmål.....	8
2.4.2	Uppdrag.....	10
3.1	Befolkningsutveckling och framskrivning.....	13
3.2	Ekonomiska förutsättningar.....	14
3.2.1	Bokslut 2024, nämnderna.....	14
3.2.2	Statlig styrning och samhällsekonomisk utveckling.....	14
3.2.3	Förutsättningar.....	17
3.2.4	Finansiell analys.....	18
6.1	Bruttobudget.....	31

1 Inledning



Kommunfullmäktiges budget är det övergripande och överordnade styrdokument som innehåller kommunens förutsättningar. Nämndernas uppgift är att fastställa grunduppdraget samt utforma utvecklingsmål på deras nivå. Nämnderna ska omhänderta eventuella uppdrag från kommunfullmäktige. Dokumentet fastställs av kommunfullmäktige i oktober månad och därmed är 2026 års budget fastställd i sin helhet. Nämndernas budget fastställs i respektive nämnd i slutet av året 2025. Bolagens ägardirektiv arbetas årligen om och eventuella uppdrag arbetas in i dem.

Kommunens inriktning under mandatperioden finns i Kommunplan 2023-2026.

Syftet med kommunplanen är att visa vad politiken vill åstadkomma och peka ut riktningen för hur kommunens verksamheter ska utvecklas under mandatperioden. Tillsammans med kommunens vision och värdegrund utgör kommunplanens prioriterade målområden grunden för mandatperiodens planering och ger inriktning för kommunens budget, nämndernas planering och ägardirektiv för bolagen.

Kommunplanens prioriterade målområden är:

- En medskapande organisation
 - med målet att vara en attraktiv arbetsgivare.
- En stark tillväxt för vår kommun
 - med målet att kommunens tillväxt, ska öka och att fler ska komma i arbete.
- En bra kvalitet i välfärden
 - med målet att kommunens förskola/skola förbättrar sin kvalitet.
- Ett attraktivt hållbart samhälle
 - med målet att åter bli fler än 30 000 invånare senast 2030.

De olika ställningstaganden denna budget innehåller ska i förlängningen verka för uppfyllandet av kommunplanens inriktningar.

2 God ekonomisk hushållning

Kommunallagen anger att kommuner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet vilket innebär att de ska sköta sin ekonomi på ett ansvarsfullt sätt.

God ekonomisk hushållning för Gislaveds kommun innebär att säkerställa en ekonomi som håller över tid. Verksamheten ska bedrivas på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt. Service, kvalitet i leverans samt möjlighet att kompetensförsörja ska vara ledande i hur verksamhet struktureras på ett effektivt sätt. För att detta ska vara möjligt måste kommunen ha god framförhållning och flexibilitet för ändrade förutsättningar.

Gislaveds kommun ska bedriva en verksamhet som är hållbar ekonomiskt, ekologiskt, socialt och etiskt.

Vad ska kommunen göra?

- För **kommunen** ska anges mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning
- För **ekonomin** ska anges de finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning

2.1 Disponering av resultatutjämningsreserven

I kommunallagen anges att kommuner och regioner ska upprätta en budget så att intäkterna överstiger kostnaderna. Undantag får göras om det finns synnerliga skäl. Med synnerliga skäl avses enligt förarbetena till kommunallagen fall då ett frångående av kravet att återställa det negativa balanskravsresultatet är mycket väl motiverat. Ett grundläggande krav är dock att de åtgärder som vidtas är förenliga med god ekonomisk hushållning. Enligt förarbetena till kommunallagen bör möjligheten att underbalansera budget endast användas för enstaka år och med stor restriktivitet. Enligt förarbetena till kommunallagen medger en stark finansiell ställning möjligheten att åberopa synnerliga skäl.

Gislaveds kommun budgeterar med ett positivt resultat för 2026 om 46,4 mnkr och gör därmed bedömningen, i samband med budgeten, att inte behöva disponera medel från resultatutjämningsreserven (RUR). Gislaveds Kommun har ännu inte gjort någon avsättning till resultatreserven (RER). Eventuell avvikelse från budget hanteras i uppföljningsprocessen under 2026.

Det genomsnittliga budgeterade resultatet för perioden 2026-2029 är 56 mnkr.

2.2 Finansiella mål

God ekonomisk hushållning innebär för Gislaveds kommun att de finansiella målen är följande:

Mål 2026	Beskrivning
Genomsnittligt resultat ska motsvara lägst 2 procent av skatter och bidrag över tid	Resultatmålet ska vara lägst 2 procent av kommunens skatter och bidrag under perioden 2024-2038
Genomsnittlig soliditet ska vara lägst 55 procent över tid	Soliditeten ska vara lägst 55 procent (exklusive pensionsåtagande) under perioden 2024-2038

Ekonomisk hushållning kan ses i två dimensioner: att hushålla i tiden och över tid. Det vill säga att väga ekonomi mot verksamhet på kort sikt, samt att väga verksamhetens behov nu mot verksamhetens behov på längre sikt. I slutändan är dock det finansiella perspektivet styrande för vilka verksamhetsmässiga ambitioner kommunen har råd med. Det finansiella perspektivet tar sikte på kommunens finansiella ställning och dess utveckling, och anger därmed de finansiella förutsättningarna eller ramarna för den verksamhet som kommunen kan bedriva. Gislaveds kommun ska, som ansvarig för förvaltningen av invånarnas skatte-pengar, sträva efter att dessa används kostnadseffektivt och ändamålsenligt. De ekonomiska medlen utgör en restriktion för verksamhetens omfattning.

Syftet med de finansiella målen är att upprätta en långsiktigt hållbar ekonomi utifrån god ekonomisk hushållning. Med ett genomsnittligt resultat om lägst 2 procent av skatter och bidrag över tid samt en genomsnittlig soliditet om lägst 55 procent över tid möjliggörs en genomsnittlig allokering av likvida medel för investeringar för perioden 2024-2038 om 168 mnkr per år.

2.3 Kvalitetsmål och kritiska kvalitetsfaktorer

Med utgångspunkt från kommunens och verksamheternas grunduppdrag ska faktorer som är kritiska för kvaliteten identifieras och definieras. Faktorerna är kännetecken för god kvalitet och effektivitet. Dessa faktorer benämns kvalitetsfaktorer. Kvalitetsfaktorerna sorteras i fyra perspektiv för att bättre beskriva hur de visar kvalitet och effektivitet (målgrupp, ekonomi, medarbetare, verksamhet). Kvalitetsfaktorernas status följs upp tre gånger per år. Om kvalitetssäkringen för en faktor inte bedöms vara god ska åtgärder vidtas och deras effekter följs upp vid efterföljande rapporteringsperiod.

Varje nämnd fastställer årligen i respektive budget ett antal kvalitetsmål i form av nyckeltal med tillhörande målvärden för kommande år. Kvalitetsmålen följs upp i nämndernas bokslutsrapporter och en sammanställning av nämndernas kvalitetsmål presenteras i kommunfullmäktiges årsbokslut.

Status för kritiska kvalitetsfaktorer och kvalitetsmål ligger till grund för bedömning av god ekonomisk hushållning för Gislaveds kommun vid årsbokslut.

Kritiska kvalitetsfaktorer för kommunfullmäktige 2026:

2.3.1 Målgrupp

Kritisk kvalitetsfaktor	Beskrivning
Möjlighet till insyn, delaktighet och inflytande i beslutsfattandet	Förtroende för politiker och medarbetare är grunden för vårt demokratiska uppdrag. Det är viktigt att kommuninvånarna har en grundläggande kunskap kring kommunens beslutsprocess, verksamhet och ekonomi för att bygga förtroende för kommunens arbete och förståelse för fattade beslut. Invånarna ska kunna känna sig delaktiga i beslut som berör dem. Samtidigt är det viktigt med tydlighet i vilka frågor och i vilken omfattning möjlighet till inflytande finns. Med extern kommunikation uppmuntrar vi till dialog samt främjar öppenhet, transparens och kunskap om kommunen som plats, organisation och arbetsgivare.
God tillgänglighet och bemötande	Vi ska erbjuda en god kommunal service då det finns ett begränsat utbud av andra leverantörer för våra invånare. Genom positiva serviceupplevelser ökar inte bara förtroendet för kommunen utan även attraktiviteten som plats att bo, leva, besöka och bedriva verksamhet. Alla aspekter av verksamheten, utfört av alla medarbetare, ska syfta till att främja inkluderande samhällsdeltagande för alla invånare på samma villkor. Aktiva steg ska tas för att alla ska känna sig välkomna och göra det lätt att nå oss. Prioriterat är att ge korrekt, tydlig och användbar information som är förståelig för alla och att tillhandahålla kontaktsätt som passar alla med snabb, högkvalitativ respons.
Extern kommunikation	Syftet med vår kommunikation är att skapa värde för medarbetare, invånare, näringsliv och besökare samt utgör en grundläggande del av demokratin. Fokus ligger på att främja delaktighet, tillgänglighet och förtroende, och kommunicera en sann bild av kommunen. Vid eventuella fel eller brister är öppenhet och transparens viktigt. Kommunikationen ska förmedla kunskap om kommunen som plats, organisation och arbetsgivare för att underlätta för invånare, näringsliv, besökare och verksamma i området samt skapa förutsättningar för insyn och inflytande, samt uppmuntra till dialog.

2.3.2 Verksamhet

Kritisk kvalitetsfaktor	Beskrivning
En kultur med fokus på leverans utifrån målgruppens behov	Att leverera tjänster och service av hög kvalitet kräver en kultur som präglas av kundfokus. Funktioner ska vara lyhörda för verksamhetens behov och agera utifrån professionalism som innehåller helhetssyn, utvecklingsfokus och kundfokus. Det ska råda god ordning och reda samt finnas förutsättningar för utvecklande ledarskap och medarbetarskap.

Intern samverkan	För att stödja medarbetare i deras dagliga arbete ska korrekt information levereras i rätt tid, kanal, format och från rätt avsändare. Det ger medarbetarna verktyg och bättre förutsättningar för att göra ett effektivt jobb, arbeta tillsammans och möta utmaningar. Genom att skapa dialog, engagemang och delaktighet bygger vi stolthet och lojalitet, därigenom synliggörs våra medarbetare och verksamheter.
Personalomsättning	Inköp av konsulter och utköp av personal ska alltid redovisas till berörd nämnd och minimeras genom rätt sorts avtal. Detta även i fall man använder förlängdsuppsägningstid. Då utköpen av personal de senaste åren ökat och inköp av konsulter varit hög. Därför ska fortsättningsvis detta redovisas i varje nämnd, vid varje möte.

2.3.3 Medarbetare

Kritisk kvalitetsfaktor	Beskrivning
Rätt bemanning och kompetens	För att kommunen ska kunna leverera god service och nå goda resultat är en av de viktigaste förutsättningarna att kommunkoncernen är bemannad på rätt sätt utifrån rådande förutsättningar och av medarbetare med rätt kompetens. Verksamheterna ska aktivt arbeta med kompetensförsörjningsplanering och söka anpassningar utifrån rekryteringsläget.
Utvecklande arbetsklimat	Medarbetare som trivs på arbetsplatsen och har möjlighet att utvecklas samt känner engagemang är en förutsättning för ett bra genomförande av våra grunduppdrag.

2.3.4 Ekonomi

Kritisk kvalitetsfaktor	Beskrivning
Hög effektivitet och god kvalitet i verksamheterna	Det är särskilt kritiskt att kommunens samlade resurser används till rätt saker och på ett effektivt sätt för att skapa ett så stort värde som möjligt utifrån de resurser som finns.
Prognossäkerhet vid ekonomiska uppföljningar	Ett aktivt arbete med prognossäkerhet skapar förutsättningar för att budgeterade medel kommer i arbete och att åtgärder kan tas fram vid eventuellt negativa prognoser.
Årligen utföra en utanförskapskartläggning på det ofrivilliga utanförskapet.	För att få en tydlig bild av hur utanförskapet i vår kommun ser ut varje år och få bukt med de kostnader och problem. Detta gäller allt utanförskap som är ofrivilligt som gör att man av någon anledning hamnar utanför samhället.

2.4 Utvecklingsmål och uppdrag

Mål och uppdrag är verktyg som används för att styra utvecklingsarbete utifrån kommunens och dess olika verksamheters grunduppdrag.

Ett mål är ett önskvärt resultat, definierat som effekt eller prestation. Målen ska fokusera på resultat som behöver prioriteras i utvecklingsarbetet.

Uppdrag är formulerade av verksamhetens uppdragsgivare och ges till specifik mottagare. Mottagaren besvarar med åtgärder och aktiviteter till uppdragsgivaren.

Status för gällande mål och uppdrag följs upp två gånger per år, vid delårs- och årsbokslut och ger en bild av genomförda aktiviteter och utvecklingen inom respektive målområde/ projekt, men ligger inte till grund för bedömning av god ekonomisk hushållning. Slutdatum för uppdrag sätts när de antas i budgeten och de anses vara färdiga när de återrapporterats till kommunfullmäktige. För mål sätts inga slutdatum utan här avgörs vid varje årlig budgetplanering om gällande mål ska ligga kvar, justeras eller tas bort baserat på bedömning i föregående årsbokslut.

2.4.1 Utvecklingsmål

Mål	Beskrivning	Målområde i kommunplanen	Berörda styrdokument
Öka upplevd trygghet och hälsa hos barn och unga	Gislaveds kommun ska sträva efter att skapa förutsättningar för alla barns möjlighet till goda uppväxtvillkor med en bra skolgång och en upplevd trygghet och hälsa. Det är viktigt att barnens och de ungas perspektiv är i fokus i alla verksamheter. Detta gör vi genom trygghetsskapande åtgärder i utomhusmiljöer samt att utveckla mötesplatser/arenor för olika behov, där alla är välkomna. Genom att skapa bättre förutsättningar för en aktiv, kulturell och meningsfull fritid verkar vi för god hälsa och nolltolerans mot droger och mobbning.	En bra kvalitet i välfärden Ett attraktivt hållbart samhälle	Strategi för hållbar utveckling
Öka förutsättningarna för kommunens invånare att stärka sin egen hälsa och bidra till hälsosamma val i vardagen.	Gislaveds kommun ska aktivt fokusera på en omställning mot att arbeta mer preventivt och proaktivt för att bemöta och förebygga problem tidigt. Som ett led i omställningen till nära vård och att möta kraven i den nya socialtjänstlagen behöver kommunen, i samverkan med regionen och civilsamhället, utveckla det stöd som ges individen och stimulera hälsosammare val i vardagen för att möjliggöra en god hälsa samt bidra till att motverka suicid.	En bra kvalitet i välfärden Ett attraktivt hållbart samhälle	Strategi för hållbar utveckling Strategi för Äldreomsorgen
Fler invånare i Gislaveds kommun	En växande befolkning innebär ökade skatteunderlag och är en nyckel i kompetensförsörjningen för såväl kommunkoncernens verksamheter som för näringslivet. Därför behöver kommunen behålla kommuninvånare, stimulera ett positivt födelsenetto och återflytt samt bidra till ett ökat inflyttande, med särskilt fokus på familjebildande åldrar.	En stark tillväxt för vår kommun Ett attraktivt hållbart samhälle	Strategi för hållbar utveckling Bostadsförsörjningsprogram

Mål	Beskrivning	Målnråde i kommunplanen	Berörda styrdokument
En stark kärna med en levande landsbygd	Gislaveds kommun ska bygga en stark och attraktiv kärna som fungerar som motor för tillväxt, service och kultur, samtidigt som landsbygdens unika värden utvecklas och binds samman med centralorten. Detta skapar en motståndskraftig kommun som kan möta befolkningsutmaningar och stärka livskvaliteten för nuvarande och framtida invånare.	En stark tillväxt för vår kommun Ett attraktivt hållbart samhälle	Översiktsplan
Främja byggandet av bostäder för olika målgrupper	Kommunen skapar förutsättningar för attraktiva livsmiljöer och bostäder för alla målgrupper, vilket är avgörande för att uppnå en positiv befolkningsutveckling. Genom olika boendeformer i hela kommunen skapas attraktivare livsmiljöer för alla och bidrar till landsbygdsutveckling i hela kommunen. Arbetet med att realisera visionerna Vision Gislaved 2040 - Mötesplatsen vid Nissan och Bro till Bro i Anderstorp ska fortsätta.	En stark tillväxt för vår kommun Ett attraktivt hållbart samhälle	Strategi för hållbar utveckling
En hållbar miljö och självförsörjning för en ökad beredskap	Gislaveds kommun ska stärka förutsättningarna för en utvecklad självförsörjning, en ökad förnybar och/eller fossilfri energiproduktion, livsmedelsproduktion och säker dricksvattenförsörjning. Det innefattar att minska klimatpåverkan genom minskade koldioxidutsläpp såväl som att skapa en motståndskraft mot klimatförändringar, miljöpåverkan och föroreningar och att vara bättre rustade vid kriser.	En stark tillväxt för vår kommun Ett attraktivt hållbart samhälle	Strategi för hållbar utveckling Policy för inköp och upphandling ÖP 16 VA-plan
Förbättrade förutsättningar för näringslivet genom starkt samverkan och mer konsultativ service	Kommunen ska genomföra en förflyttning i hur vi bedriver vår service gentemot näringslivet mot en mer konsultativ service, där kommunen har förståelse för företagens processer och förutsättningar. Detta bidrar till att kontakten med kommunen blir smidig och enkel. På så sätt levererar kommunen ett värde till företagen genom sin service. Kommunen ska också genom samverkan internt och externt stärka förutsättningarna för kompetensförsörjning, etableringar och ett breddat näringsliv. Detta kräver insatser i samarbete och samråd med näringsliv, kommuner samt regionala och statliga aktörer.	En medskapande organisation En stark tillväxt för vår kommun En bra kvalitet i välfärden Ett attraktivt hållbart samhälle	
Ökade möjligheter till utveckling och delaktighet för alla medarbetare utifrån verksamhetens behov	Faktorer för att lyckas är att stärka medarbetarskapet, ledarskapet och verka för en god samverkan med de fackliga organisationerna. Detta görs bland annat genom att säkerställa en god arbetsmiljö och att möjliggöra interna karriär- och utvecklingsmöjligheter där man ser till kommunen som helhet.	En medskapande organisation En bra kvalitet i välfärden	Kompetensförsörjningsstrategi

Mål	Beskrivning	Målområde i kommunplanen	Berörda styrdokument
Gislaveds kommun bör i alla beslut och genom opinionsbildning verka för att Gislaveds kommun ska vara en varg-fri kommun.	Det är av stor vikt att Gislaved som kommun är tydlig mot både nya invånare som vill bosätta sig i kommunen liksom de som redan bor här, vad det är vi har att erbjuda och vilken framtidsvision vi har. Vargen har inte haft en naturlig plats inom kommunen de senaste årtiondena och ska inte ha det nu heller. De som lever och verkar här ska ha det så tryggt som de alltid har haft utan att gå med en rädsla att boskap och sällskapsdjur kan råka illa ut. I Gislaveds kommun ska man vara trygg oavsett om man bor inne i ett samhälle eller på landsbygden.		
Jobba mot en sänkt kommunalskatt.	Om man räknar på ett snitt mot närliggande kommuner ligger Gislaveds kommun för högt skattemässigt. För att öka attraktiviteten behöver Gislaveds kommun jobba mot en sänkt skattesats.	• En stark tillväxt för vår kommun	
Kommunalt veto mot vindkraft	I vår kommun ska man känna sig trygg i att stora vindkraftsverk ej byggs i närheten av sin bostad. Därför vill vi att kommunen alltid säger nej och därmed ej lägger ned resurser på utredningar osv som enbart leder till ett nej.	• Ett attraktivt hållbart samhälle	
Införa ett demokratipaket	Vi vill införa medborgarförslag på prov för att sedan utvärdera, även allmänhetensfrågestund kan provas. E-petitioner kan också vara en lämplig väg att gå, det viktiga är att det demokratiska inflytandet ökar över mandatperioden.		
Säkerställa detaljplanlagd och färdigställd industri-, handels- och bostadsmark	Det är viktigt att kommunen kan erbjuda färdigställd industri-, handels- och bostadsmark för att möjliggöra för nyetableringar samt för att befintliga företag ska kunna utöka sin verksamhet. Målsättningen är att erbjuda mark i de lägen som efterfrågas samt att synliggöra denna mark för målgrupperna. Detta uppnås bland annat genom att brister identifieras och åtgärdas samt att processen optimeras.		

2.4.2 Uppdrag

Uppdrag till	Uppdrag	Beskrivning	Slutdatum att redovisa uppdrag till Kommunfullmäktige	Målområde i kommunplanen
Kommunstyrelsen, Samhällsutveckling s-nämnden	Färdigställ ett nytt badhus i Gislaved för en attraktiv fritid och hälsosam tillvaro.	Gislaveds kommun ska ha de bästa förutsättningarna för en attraktiv fritid och hälsosam tillvaro för alla invånare. För att främja en god folkhälsa, med barn och ungdomar som prioriterad målgrupp, ska under perioden 2023-2026 på befintlig badhuslokalisering vid Gisleområdet i Gislaved ett nytt modernt badhus anläggas i samverkan med föreningsliv och näringsliv.	2027-08-31	Ett attraktivt hållbart samhälle

Uppdrag till	Uppdrag	Beskrivning	Slutdatum att redovisa uppdrag till Kommunfullmäktige	Målområde i kommunplanen
Kommunstyrelsen, Samhällsutvecklingsnämnden	Utreda möjligheten att bygga ut Sörgårdsskolan och Gyllenforsskolan	Gislaveds kommun ska ha de bästa förutsättningarna för att barn och ungdomar ska nå sin maximala potential i skolan. Vi ser därför det nödvändigt att fortsätta skolomorganisationen i Gislaved	2026-12-31	
Kommunstyrelsen, Samhällsutvecklingsnämnden	Färdigställ en publikhall i Anderstorp för en attraktiv fritid och hälsosam tillvaro.	Gislaveds kommun ska ha de bästa förutsättningarna för en attraktiv fritid och hälsosam tillvaro för alla invånare. För att uppnå detta ska i Anderstorp centrum 2026-2027 en modern publikhall färdigställas i samverkan med föreningsliv och näringsliv. Hallen ska ha en flexibilitet för att kunna leva upp till publikkapacitet och andra krav för elitidrottsverksamhet. Under dagtid ska den även bidra till kommunens kärnuppdrag med barn och ungdomar som prioriterad målgrupp samt möjliggöra användning till andra ändamål än idrott, till exempel kulturevenemang utifrån de förutsättningar som hallen ger.	2027-12-31 Tidplanen kan komma att revideras.	Ett attraktivt hållbart samhälle
Kommunhus AB Gislavedshus AB Kommunstyrelsen Socialnämnden	Utveckla trygga bostäder.	Gislaveds kommun ska ha ett urval av trygga bostäder och boendelösningar för äldre som erbjuder ökad samvaro och service.	2026-12-31	Helhetsplan för äldres boende Strategi för äldreomsorg 2022-2031
Kommunstyrelsen, Socialnämnden	Ta bort rätten till heltid och utreda möjligheten att införa Skellefteå-modellen.	I de fall vi ej kan erbjuda en heltidstjänst ska vi ej göra det. För att motverka sämre pension och "kvinnofällor" kan vi istället erbjuda en pensionskompensation. Men är man anställd på heltid ska värde tillföras på heltid. För att vara attraktiv kan Skellefteåmodellen införas.	2026-2027	
Samtliga kommunalägda bolag och förvaltningar	Anställa samordnare för att säkerställa samordning mellan kommunala enheter och bolag	Detta sker lämpligen genom att kommunkoncernen har tjänstemän likt installationssamordnare som jobbar med samordning av olika arbeten i kommunen som sker både i bolagen och i nämnder.		

Uppdrag till	Uppdrag	Beskrivning	Slutdatum att redovisa uppdrag till Kommunfullmäktige	Målområde i kommunplanen
Kommunstyrelsen , Samhällsutvecklingsnämnden	Gislaved Att omlokalisera fritidsgårdsverksamheten , kulturmagasinet samt fältverksamheten till Glashusets lokaler. Anderstorp Att omlokalisera fritidsgårdsverksamheten till Bellmansalen med tillhörande lokaler. Smålandsstenar Att utreda möjligheten att omlokalisera fritidsgårdsverksamheten till en mer central plats till exempel i lokaler i stiftelsen Torghuset eller dess närhet. Utredning Klar 31/12-24 Samtliga fritidsgårdar (Smålandsstenar Gislaved Anderstorp Reftele) Att anpassa verksamheten till barn ungdomar samt unga vuxnas behov (10-25)år.	Under de senaste åren har Sverigedemokraterna och Kristdemokraterna vid flertalet tillfällen påpekat att fritidsgårdsverksamheterna inte skall vara lokaliserade i skolans lokaler. Detta på grund av att ungdomarna inte vill tillbringa mer tid än nödvändigt i skolan, precis som vi vuxna inte vill ha en afterwork på vår arbetsplats. Samt att nuvarande lösning inte gynnar de ekonomiska förutsättningarna på ett positivt sätt. Vidare har vi protesterat mot att hyra in externa lokaler till kulturverksamheten i Magasinet då kommunen har lokaler som skulle fungera till den verksamheten inom det egna fastighetsbeståndet i Gislaved. Vi anser även att uppdraget bör breddas till att innefatta barn ungdomar samt unga vuxna (10-25) år, detta för att anpassa verksamheten till deras verklighet.	2026-06-31	

3 Planeringsförutsättningar

3.1 Befolkningsutveckling och framskrivning

Gislaved har under nästan hela 2000-talet, fränsett under åren 2014-2017 när det var en stor invandring till hela landet, haft en negativ befolkningstillväxt. Anledningen till detta är ett lägre barnafödande och ett minskat invandringsöverskott, trender som inte är unika för Gislaved, utan till stor del är gemensamma för hela landet. Skillnaderna mellan ut- och inflyttning fortsätter dock att vara den faktor som har störst påverkan på befolkningsstorleken. Det är fler som flyttar från kommunen än till kommunen vilket är en trend som Gislaved delar med många liknande kommuner.

Under de kommande tio åren prognostiseras det stora demografiska förändringar i hela landet, och så också i Gislaved. Andelen som är 80 år eller äldre kommer öka kraftigt medan andelen barn och unga kommer minska. Trenden med en lägre fruktsamheten (barna-födande) förväntas fortsätta även framåt.

Ålderskategorin 0-5 år förväntas minska med 259 barn, motsvarande -15 procent (jämfört med 2024), under perioden 2025-2029. På samma sätt förväntas åldersgruppen 6-15 år minska med 302 barn, motsvarande -8 procent (jämfört med 2024), under perioden 2025-2029.

Även åldersgruppen 16-18 år (gymnasieelever) förväntas minska med 74 unga, motsvarande -6 procent (jämfört med 2024), under perioden 2025-2029.

Personer i arbetsför ålder (19-64 år) förväntas minska med 432 individer, motsvarande -3 procent (jämfört med 2024), under perioden 2025-2029.

Antalet invånare som är 80 år eller äldre förväntas öka kraftigt under kommande år. Fram till 2034 räknar vi med en ökning på 21 procent och åldersgruppen kommer då utgöra 8,6 procent av befolkning jämfört med 6,8 procent 2024.

Befolkningsökning i jämförelse med 2024						
Åldersgrupp	2026 (%)	2026 (antal)	2029 (%)	2029 (antal)	2034 (%)	2034 (antal)
0-5 år	-10 %	-179	-15 %	-259	-16 %	-287
6-15 år	-1 %	-43	-8 %	-302	-19 %	-672
16-18 år	-6 %	-69	-6 %	-74	-14 %	-161
19-64 år	0 %	-72	-3 %	-432	-6 %	-928
65-79 år	-1 %	-27	3 %	140	8 %	365
80+ år	7 %	135	13 %	266	21 %	406
Alla åldersgrupper	-1 %	-254	-2 %	-660	-4 %	-1276

Befolkningens sammansättning framöver kommer påverka både den kommunala ekonomin och den lokala arbetsmarknaden. Med ett minskande antal personer i yrkesverksam ålder minskar skatteintäkterna. Samtidigt gör andelen personer i åldrar utanför arbetsför ålder att efterfrågan på välfärdstjänster som skola, särskilda bostäder, barnomsorg och äldreomsorg påverkas. Både för kommunen och den lokala arbetsmarknaden i stort kommer det också innebära att det blir svårare att hitta rätt kompetens till tjänster, vilket hämmar tillväxten i den ekonomiska utvecklingen och försämrar kommunens möjligheter att bedriva ändamålsenlig

service.

När befolkningssammansättningen förändras så ställer det krav på kommunens verksamheter att ställa om för att kunna erbjuda de kommunala tjänster som behövs eller efterfrågas.

3.2 Ekonomiska förutsättningar

3.2.1 Bokslut 2024, nämnderna

Nämnd, tkr	Nettokostnad	Resultat
Bygg- och miljönämnden	6,8	2,1
Kommunstyrelsen	265,6	-25,9
Räddningsnämnden	42,4	1,5
Samhällsutvecklingsnämnden	252,2	-21,4
Socialnämnden	787,5	-50,8
Utbildningsnämnd	835,9	-1,5
Överförmyndarnämnden	2,7	1,1
Totalt	2 193,1	-94,9

3.2.2 Statlig styrning och samhällsekonomisk utveckling

Nedanstående text är hämtad från SKR, Aktuell Ekonomi, cirkulär 2025:42, publicerad den 24 september 2025.

Regeringens bedömning är att Sverige befinner sig i en utdragen lågkonjunktur men att konjunkturen kommer att återhämtas framöver, främst till följd av att hushållen ökar sin konsumtion. Stigande reallöner, lägre räntekostnader och utökad finanspolitik bidrar till detta. Trots det bedöms lågkonjunkturen kvarstå under 2026 och ekonomin når konjunkt-urell balans först år 2027, vilket indikeras av att BNP-gapet då når noll.

Regeringens prognos präglas av stor osäkerhet, främst kopplad till utvecklingen i den globala efterfrågan och hushållens konsumtion. Ökade handelstullar har under 2025 inneburit sämre villkor för världshandeln och bidragit till en mycket stor osäkerhet kring världsekonomin utveckling. Detta har dämpat utsikterna för Sveriges export, som är viktig för landets tillväxt. Därför bedömer regeringen att det är viktigt att hushållens konsumtion tar fart och blir motorn för den svenska tillväxten.

Arbetslösheten är för närvarande förhöjd. Efterfrågan på arbetskraft väntas dock öka under 2026 i spåren av konjunkturåterhämtningen, vilket kommer att bidra till stigande sysselsättning och en minskning av arbetslösheten.

Regeringen bedömer att inflationen i år ligger på en tillfälligt hög nivå och det beror i huvudsak på höjda hyror och livsmedelspriser ihop med tekniska faktorer kopplade till beräkningen av inflationen. Dessa effekter bedöms försvinna 2026. Nästa år dämpas inflationen tillfälligt till följd av införandet av aviserade skattesänkningar på konsumtion. Bortsett skatteeffekter bedömer regeringen att inflationen ligger nära Riksbankens inflationsmål. Regeringen bedömer därför att Riksbanken avslutar sin serie av räntesänkningar under hösten 2025.

Svag svensk ekonomi tynger de offentliga finanserna både i år och nästa år till följd av svag

tillväxt av skatteintäkter och förhöjda offentliga utgifter. Regeringen bedömer att den offentliga sektorns bruttoskuld ökar under hela prognosperioden, vilket i huvudsak beror på de förslag och aviseringar som följer med budgetpropositionen för 2026. Det avser dels finansiering av aviserade reformer men därutöver tillkommer även avisering av utökad utbyggnad av Sveriges militära försvar och en utökning av den så kallade Ukrainaramen, som avser finansiellt stöd till Ukraina.

Nedanstående tabeller är hämtade från SKR, MakroNytt 2/2025, cirkulär 2025:38, publicerad den 21 augusti 2025.



MakroNytt 2/2025
2025-08-21

Tabell 1. Nyckeltal för svensk ekonomi

Procentuell förändring om inget annat anges

Nyckeltal	2024	2025	2026	2027	2028
BNP, kalenderkorrigerad	1,0	1,0	2,6	2,5	2,2
Arbetade timmar, kalenderkorrigerad	-0,3	-0,2	0,8	1,2	1,0
Arbetslöshet, andel av arbetskraften	8,4	8,8	8,4	7,9	7,7
Befolkning, 15–74 år	0,2	0,3	0,1	0,1	0,2
Lönesumma, Nationalräkenskaperna	3,8	3,7	4,5	5,0	4,8
Timlön, Nationalräkenskaperna	3,9	3,7	3,5	3,5	3,5
Timlön, Konjunkturlönestatistiken	4,1	3,6	3,5	3,5	3,5
Inflation, KPIF	1,9	2,7	2,0	1,9	2,0
Inflation, KPI	2,8	0,8	1,5	2,2	2,4
Inflation, KPI, juni	2,6	0,7	1,3	2,1	2,4
Prisbasbeloppet, tusental kronor	57,3	58,8	59,2	60,0	61,3
Inkomstbasbeloppet, tusental kronor	76,2	80,6	83,4	86,4	89,5
Styrränta, värde vid årets slut, procent	2,75	1,75	1,75	2,00	2,15

Källor: Macrobond, Medlingsinstitutet, Riksbanken, Skatteverket, SCB och SKR.

Tabell 2. Skatteunderlag samt beräknad real utveckling

Procentuell förändring

Nyckeltal	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Faktiskt skatteunderlag	4,8	3,4	3,8	4,2	4,5	4,4
Regelförändringar*	02	-0,2	-0,3	0,1	0,0	0,0
Underliggande	4,7	3,6	4,1	4,2	4,5	4,4
Prisutveckling	6,6	4,5	-0,1	2,5	3,3	3,2
Realt skatteunderlag	-1,8	-0,9	4,3	1,6	1,2	1,1

*Bidrag till förändring av faktiskt skatteunderlag, procentenheter.

Källor: Skatteverket och SKR.

Förklaring av begreppen i tabellen:

Regelförändringar sammanfattar beräknade effekter av förändringar i skattelagstiftningen vilka påverkar det kommunala skatteunderlaget och som neutraliseras genom höjningar/sänkningar av det generella statsbidraget.

Underliggande skatteunderlag beskriver det faktiska underlaget justerat för regelförändringar; ett mått som visar den underliggande utvecklingen för den kommunala skattebasen.

Prisutveckling avser här den sammanvägda prisutveckling som SKR beräknar för verksamhetskostnaderna inom kommuner och regioner på aggregerad nivå; löneökningar är den enskilt viktigaste faktorn (priset).

Realt skatteunderlag avser att beskriva utvecklingen i reala termer för det underliggande skatteunderlaget, det vill säga med hänsyn tagen till de prisförändringar som beräknas för kommuners och regioners kostnader.

Nedanstående text/tabell är hämtade från SKR, Aktuell Ekonomi, cirkulär 2025:32, publicerad den 21 augusti 2025.

Disponering av resultatutjämningsreserven (RUR)

Enligt kommunallagen får medel från en resultatutjämningsreserv (RUR) användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. Avsikten med regelverket är att uttag från RUR får ske för att täcka underskott som uppstår till följd av en lågkonjunktur, för att tillfälligt kunna dämpa effekterna och få tid till anpassning. Överordnat är dock alltid kravet på en god ekonomisk hushållning.

Reglerna för disponering ska framgå av de egna riktlinjerna för RUR som beslutas av
16Kommunfullmäktige Gislaveds kommun

fullmäktige. Ett exempel på när RUR kan disponeras, hämtat från förarbetena till Kommunallagen (2017:725), är att jämföra utvecklingen av det årliga underliggande skatteunderlaget för riket med den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren. Med en sådan tillämpning får reserven användas om det årliga värdet väntas understiga det tioåriga genomsnittet. Med vår nuvarande prognos var det möjligt för 2024, och är möjligt även för 2025 och 2026 (tabell 5). En annan förutsättning är att medlen från RUR används för att täcka ett negativt balanskravsresultat.

SKR:s sammantagna bedömning är att Sverige är inne i en lågkonjunktur som bottnade 2024. Kommunsektorn drabbas genom en låg ökning av skatteunderlaget år 2024. Dessutom urholkas köpkraften varaktigt av den högre prisnivån. Den reala köpkraften föll 2023–2024.

Tabell 5. Rikets underliggande skatteunderlagsutveckling; tioårigt genomsnitt samt årlig utveckling

Förändring i procent per år

Utveckling	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Genomsnitt 10 år	4,5	4,5	4,5	4,4	4,4	4,4
Årlig ökning	4,7	3,6	4,1	4,2	4,5	4,4
Differens	0,3	-0,8	-0,4	-0,3	0,2	0,0

Källor: Skatteverket och SKR.

Under 2024, 2025 och 2026 är rikets underliggande skatteunderlagsutveckling lägre än ett tioårigt genomsnitt, speciellt 2024 uppvisar en stor differens i absoluta tal.

3.2.3 Förutsättningar

- Skatteunderlaget för år 2026 är beräknat utifrån kommunens befolkningsprognos vilket innebär 28 936 invånare år 2025, för att minska till 28 276 år 2029.
- Skattesatsen är 21,99 kronor, oförändrad för hela planperioden.
- Utgångsläget för budgetramar 2026 är 2025 års nivå.
- Inflations- och löneuppräknings finns med i beräkningen och är baserad på SKR:s antaganden. Cirkulär 2025:32.
- Hänsyn är tagen till demografiförändringar avseende utbildningsnämnden, socialnämnden samt kommunstyrelsen.
- Löneökningar är budgetkompenserade till nämnderna.
- Kapitaltjänstkostnader budgeteras centralt (exklusive för VA, fastighet och service) och kompenseras två gånger/år i samband med delårsbokslut och årsbokslut.
- Gislaveds kommunkoncerns totala låneskuld inklusive borgensåtagande under planperioden 2026-2029 uppgår till maximalt **2 345 mnkr**. Gislaveds kommun har rätt att uppta nya lån för **1 200 mnkr** under planperioden. Delegat medges teckna dessa lån.
- Kommunstyrelsen har rätt att omsätta lån, det vill säga låna upp belopp motsvarande belopp på de lån som förfaller till betalning under 2026. Delegat medges teckna dessa lån.

3.2.4 Finansiell analys

Modell för finansiell analys

För att beskriva och analysera kommunens ekonomiska läge används en modell som är framtagen av Kommunforskning i Västsverige (KFi) vid Göteborgs universitet. Den bygger på fyra finansiella aspekter:

- resultat
- kapacitet
- risk
- kontroll

Modellen omfattar en genomgång av kontroll över den finansiella utvecklingen av lång- respektive kortfristig betalningsberedskap och betalningskapacitet samt av riskförhållande. Målsättningen är att med modellens hjälp kunna identifiera eventuella finansiella problem och klargöra om kommunen har en god ekonomisk hushållning eller ej.

Resultat

Kommunens driftsresultat

Det första finansiella målet, årets resultat, ska i genomsnitt uppgå till lägst 2 procent av kommunens skatter och bidrag för perioden 2024-2038. Resultatmålet är satt för att möjliggöra en planering av likvida medel kopplat till investeringsnivån för perioden 2024-2038. Att resultatmålet är satt som genomsnitt över tid innebär att utfallet för ett enskilt år tillåts att avvika.

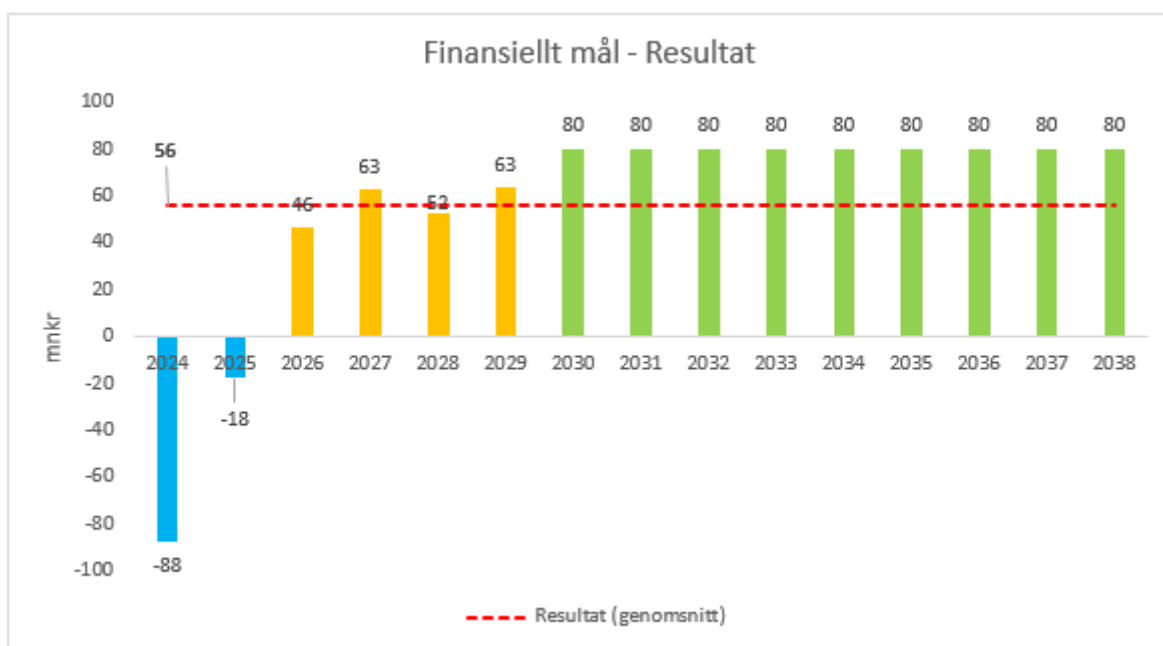
Budgeterat resultat för 2025 är +21,2 mnkr. Prognostiserat årsresultat för delårsbokslut 2025 är minus 18,0 mnkr vilket innebär att prognostiserad budgetavvikelse för 2025 är minus 39 mnkr.

Budgeterat resultat för 2026 är +46 mnkr. Budgeterat resultat för perioden 2026-2029 är i genomsnitt 56 mnkr. Det genomsnittliga resultatet planeras för att uppfylla som lägst 2 procent av kommunens skatter och bidrag för perioden 2026-2029.

Utmaningen för perioden 2026-2029 är att perioden är investeringsintensiv med bland annat byggande av nytt badhus samt större underhållsbehov av fastigheter, broar samt inom VA-verksamheten. Även ambitionsnivån för mark- och exploateringsverksamheten är hög under perioden.

Förutom en hög investeringsnivå under perioden 2026-2029 är det av mycket stor vikt att respektive nämnd anpassar nämndens nettokostnader till de av kommunfullmäktige beslutade budgetramarna.

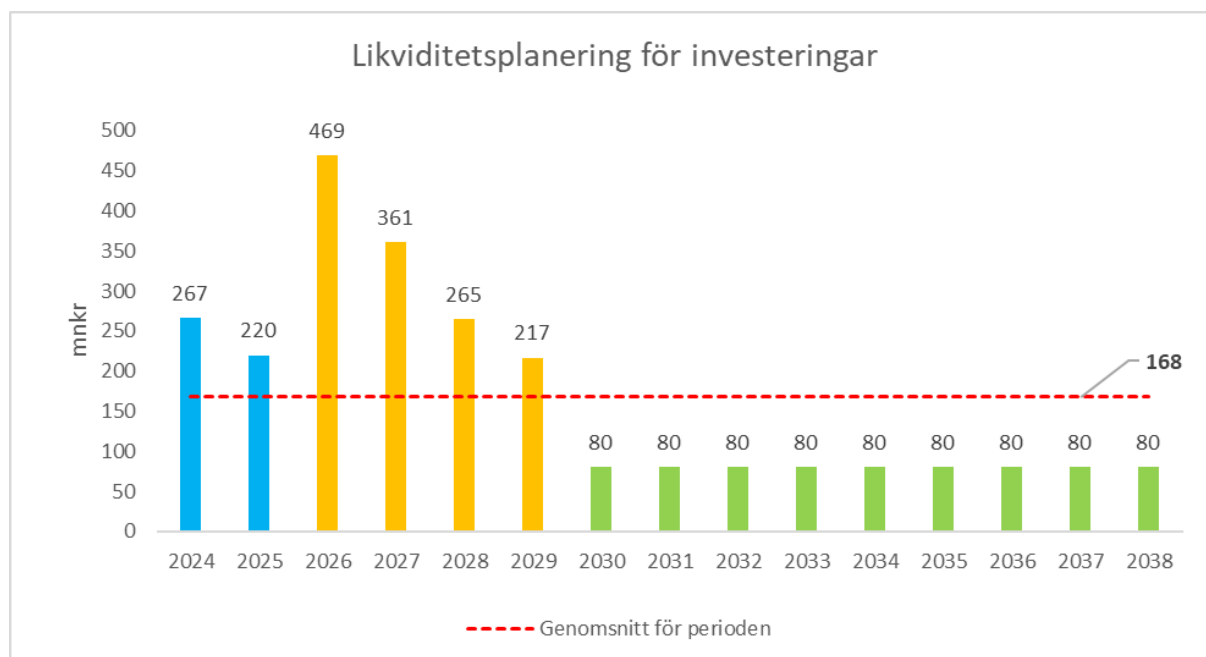
Utifrån budget och plan 2026–2029 samt övergripande målsättning för perioden fram till år 2038 innebär planeringen att det finansiella målen resultat uppnås. Detta förutsätter dock att nämnderna genomför anpassningar av respektive verksamhet med utgångspunkt från kommunfullmäktiges beslutade budgetramar.



En annan avgörande förutsättning, som påverkar resultatet indirekt, är att likviditetsplaneringen för investeringar för perioden 2026-2029 uppgår till maximalt 328 mkr i genomsnitt per år samt att investeringsnivån för perioden 2024-2038 uppgår till maximalt 168 mkr i genomsnitt per år. Långtidsplaneringen utgår från en genomförandegrad om 80 procent och tar enbart hänsyn till likviditetsbehov för investeringar.

I underlaget för budget 2026 med plan för 2027-2029 är förutsättningarna en oförändrad skattesats om 21,99 procent.

Likviditetsplanering för investeringar



Diagrammet ovan visar en möjlig genomsnittlig allokering av likvida medel om 168 mkr per år för perioden 2024–2038. Nivån är möjlig förutsatt att resultatmålet uppnås. Likviditetsbehovet för perioden 2024–2038 innebär att soliditeten för samma period uppgår till i

genomsnitt 55 procent, vilket är i nivå med det finansiella målet soliditet.

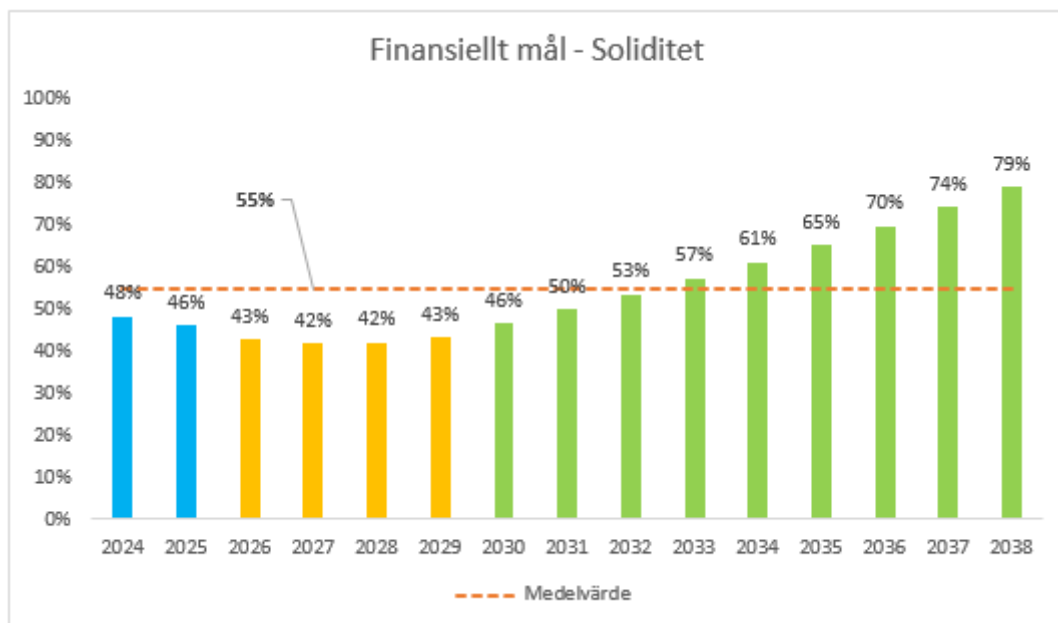
Eftersom likviditetsbehovet för investeringar är betydligt högre under perioden 2024 till 2029 behöver allokering av likvida medel befinna sig på en betydligt lägre nivå under åren 2029 till 2038. I annat fall riskeras de befintliga finansiella målen inte vara möjliga att uppnå och kommunens grundekonomi kommer därmed att försämrast.

Kapacitet

Soliditet

En viktig parameter för att avläsa kommunens långsiktiga kapacitet är att se på utvecklingen av soliditeten. Soliditeten är ett mått på långsiktigt finansiellt handlingsutrymme, som visar hur stor del av tillgångarna som finansieras med eget kapital. Ju högre soliditet, desto mindre skuldsatt är kommunen.

Två faktorer påverkar soliditetens utveckling, dels det årliga resultatet, dels värdet av tillgångarna. För en oförändrad soliditet måste det egna kapitalet öka i samma takt som tillgångarnas värde.



Kommunens soliditet ska uppgå till i genomsnitt lägst 55 procent per år (exklusive pensionsåtaganden) vilket uppnås för perioden 2024–2038 under förutsättning att likviditetsbehovet för investeringar för perioden inte överstiger i genomsnitt 168 mnkr per år samt att resultatmålet om lägst 2 procent av skatter och bidrag i genomsnitt uppnås.

Den finansiella långtidsplaneringen utgår från en genomförandegrad om 80 procent av investeringsbehovet och tar enbart hänsyn till likviditetsbehov för investeringar - därav skiljer sig beräkningen av soliditet i den finansiella analysen jämfört med soliditetsberäkningen som återfinns i balansbudgeten.

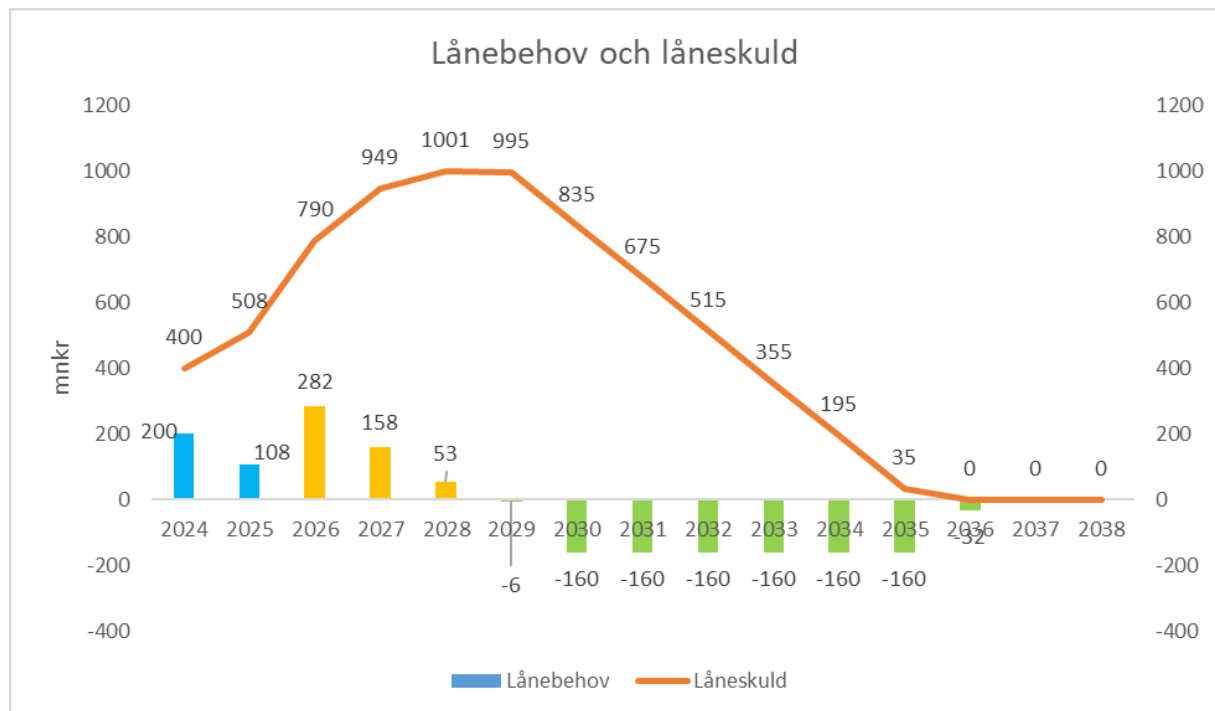
Skuldsättning

Enligt budget 2026 (2027-2029) samt under förutsättning att de finansiella målen uppnås, kan kommunens låneskuld vid utgången av 2029 komma att uppgå till cirka 1 000 mnkr (exklusive behov av likviditet för löner och leverantörsfakturor).

Enligt likviditetsplaneringen motsvarar skuldsättningen per kommuninvånare cirka 35 400 kr vid utgången av 2029. Skuldsättningen per kommuninvånare vid halvårsskiftet 2025 var cirka 13 900 kronor.

Nivån av skuldsättning är från ett historiskt perspektiv en större förändring vilket beror på en mer omfattande allokering av likvida medel för bland annat byggande av nytt badhus, planering av publikhall samt underhållsbehov för fastigheter, broar samt inom VA-verksamheten.

Låneskulden i sig utgör inget hinder så länge de finansiella målen, resultat och soliditet uppnås.



Risk

Likviditet

Kassalikviditet är ett mått på den kortsiktiga betalningsberedskapen. I ett privat företag bör den uppgå till som lägst 100 procent av de kortfristiga skulderna, men för kommuner brukar kassalikviditeten vara cirka 70–80 procent. Genom kassaflödesbudgeten tryggas likviditeten för perioden. Likviditeten är beroende av att budgeterade resultat uppnås samt att allokering av likviditet för investeringar inte överstiger 168 mnkr per år som genomsnitt för perioden. Kommunen har en outnyttjad checkräkningskredit om 50 mnkr som är möjlig att använda vid behov.

Finansiell risk

Kommunen kan komma att öka skuldsättningen i betydande grad de närmaste åren. Nya lån kan därmed komma att upptas de kommande åren vilket innebär att den finansiella risken ökar. Den finansiella risken bedöms de närmaste åren vara på en relativt hög nivå och behöver omhändertas via kommunens finansiella mål.

Pensionskostnader

Pensionsförpliktelsen beräknas enligt prognos från Skandia till 514 mnkr år 2029 vilket innebär en minskning i förhållande till år 2024 då pensionsförpliktelsen var 624 mnkr. Skulden är beaktad vid antagande av de finansiella målen och kommer att hanteras förutsatt att de finansiella målen uppnås.

Befolkningsförändring

De skatteintäkter som ingår i budgeten har beräknats utifrån förutsättningen att invånarantalet under perioden till och med 2029 kommer att minska med knappt 700 personer enligt kommunens befolkningsframskrivning.

Ett minskat invånarantal innebär sänkta skatteintäkter, men samtidigt sänkta kostnader. Det finns dock inget direkt starkt samband mellan sänkta skatteintäkter och sänkta kostnader. Detta innebär att de i budget och planering ingående kostnadsnivåerna löpande måste analyseras och anpassas för att det inte ska uppkomma en ekonomisk svårighet.

Kontroll

Balanskrav, resultatutjämningsreserv (RUR) / resultatreserv (RER)

Enligt kommunallagen ska varje kommun ha en ekonomi i balans; bortsett från realisationsvinster måste intäkterna vara större än kostnaderna. Det krävs ett positivt resultat för att kunna säkra det egna kapitalet och bygga upp medel för reinvesteringar.

Gislaveds kommun har uppfyllt balanskravet sedan det infördes år 2000. Kommunen har också nyttjat möjligheten att avsätta tidigare års överskott i en resultatutjämningsreserv (RUR) för att kunna jämna ut konjunktursvängningar mellan olika år och skapa en buffert för perioder av lågkonjunktur. Från och med 2024 finns det möjlighet att avsätta medel till en resultatreserv (RER). Tidigare avsatta medel i resultatutjämningsreserven (RUR) är möjliga att disponera till och med 2033. Gislaveds kommun planerar inte för att använda RUR för 2026. Eventuella avvikelser mot budgeterat resultat hanteras i uppföljningsprocessen.

Måluppfyllelse

Kommunens struktur för uppföljning av ekonomi och verksamhet ger goda förutsättningar till kontroll. Arbetet med att följa fastlagda mål är ett viktigt led i kontrollarbetet.

Avslutande kommentarer

Budgeten för Gislaveds kommun är upprättad i enlighet med de riktlinjer som antagits för god ekonomisk hushållning. Kommunen beräknas för perioden 2024-2038 att uppfylla de finansiella mål som är antagna av kommunfullmäktige för Gislaveds kommun.

Budgeten för perioden 2026 (2027-2029) är dock helt beroende av att respektive nämnd verkställer beslut för att begränsa verksamhetens nettokostnader så att kostnaderna inte överstiger de budgetramar som är beslutade av kommunfullmäktige.

Ekonomi är ett kollektivt ansvar för alla nämnder vilket innebär att även nämnder som har en ekonomi i balans behöver ytterligare bidra till att nämnderna på totalen inte redovisar en negativ budgetavvikelse. Det krävs ytterligare samverkan och dialog inom och mellan nämnder/förvaltningar.

För att kunna uppfylla de finansiella målen krävs en god ekonomi- och verksamhetsstyrning med fokus på intäkter, investeringsvolym, befolkningstillväxt, kvalitetsnivåer och

kostnadskontroll inom nämnderna.

Budget 2026 (2027-2029) visar en tydlig bild att Gislaveds kommun aktivt behöver fortsätta arbetet med att effektivisera och anpassa verksamheten efter gällande ekonomiska förutsättningar. Gislaveds kommun behöver i princip leverera lika mycket välfärdstjänster som idag, inom vissa områden till och med mer, men till en lägre resursinsats.

4 Budget 2026

Övergripande driftsbudget 2026 med plan 2027-2029

Nämnd, mnkr	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Bygg- och miljönämnden	-6,4	-6,4	-6,4	-6,4
Kommunstyrelsen	-223,4	-225,7	-222,5	-222,3
Räddningsnämnden	-42,3	-42,3	-42,3	-42,3
Samhällsutvecklingsnämnden	-223,0	-223,0	-223,0	-223,0
Socialnämnden	-748,1	-750,9	-749,8	-751,2
Utbildningsnämnden	-817,7	-811,3	-808,8	-803,2
Överförmyndarnämnden	-2,8	-2,8	-2,8	-2,8
Kommungemensamt effektiviseringskrav	20,0	20,0	20,0	20,0
Förändrade kostnader lokaler	-13,1	-13,1	-13,1	-13,1
Löneuppräknig	-42,8	-101,9	-164,1	-229,4
Pensioner	-156,2	-160,2	-168,8	-174,1
Kollektivavtalad pension (KP)	105,4	107,1	109,7	114,8
Återlagda kapitalkostnader	87,9	92,4	99,0	100,5
Avskrivningar	-140,0	-140,0	-160,0	-160,0
Summa nämnder	-2 202,5	-2 258,1	-2 335,6	-2 392,7
Skatteintäkter	1 669,9	1 744,3	1 815,8	1 890,9
Uljämningssystem	594,2	597,6	595,7	587,8
Finansiella intäkter	4,5	4,5	4,5	4,5
Finansiella kostnader	-20,2	-26,3	-28,3	-27,8
Summa finansiering	2 248,2	2 320,1	2 387,7	2 455,4
ÅRETS RESULTAT	45,7	62,0	52,1	62,7

<i>Genomsnittligt resultat 2026-2029</i>	55,6
--	------

Förändringar under planperioden 2027-2029 jämfört med 2026

Utbildningsnämndens ram minskar preliminärt under perioden 2027-2029 med 14,4 mnkr avseende minskad demografi och ökade statsbidrag.

Socialnämnden får ökad ram preliminärt under perioden 2027-2029 med 4,2 mnkr avseende ökad demografi och minskad kompensation för LSS-utjämning.

Kommunstyrelsen får minskad ram preliminärt med totalt 1,1 mnkr för perioden 2027-2029 avseende minskad demografi och minskade statsbidrag.

Driftbudgettram 2026

Nämnd, Mnkr	Budget 2025	Inflations-kompensation	Avtal-25+26	Demografi och statsbidrag	Övriga förändringar	Politiska beslut	Budget 2026
Bygg- och miljönämnden	-6,2		-0,1		-0,1		-6,4
Kommunstyrelsen	-212,2	-2,3	-1,2	-3,4	-0,5	-3,9	-223,4
Räddningsnämnden	-41,4	-0,2	-0,5		-0,1		-42,3
Samhällsutvecklingsnämnden	-216,3	-2,7	-1,2		-0,5	-2,2	-223,0
Socialnämnden	-723,6	-4,2	-4,4	-6,8	-1,3	-7,7	-748,1
Utbildningsnämnden	-811,6	-4,1	-4,9	4,0	-1,0		-817,7
Överförmyndarnämnden	-3,8					1,0	-2,8
Löneöversyn			-42,8				-42,8
Ökade lokalkostnader					-5,1	-8,0	-13,1
Kommungemensamt effektiviseringskrav						20,0	20,0
Totalt	-2 015,2	-13,6	-55,2	-6,3	-8,6	-0,8	-2 099,6

- Bygg- och miljönämndens inflationskompensation har satts till 0 (noll) eftersom nämnden inte själva råder över avgiftsnivåer/intäkter. Eftersom nämndens intäkter överstiger övriga kostnaderna hade de i annat fall fått ett ”dolt besparingskrav”.
- I beräkningen av räddningsnämndens inflationskompensation är intäkter från Gnosjö kommun exkluderade. I annat fall hade nämnden fått ett ”dolt besparingskrav” eftersom intäkterna i så fall överstiger övriga kostnader.
- Socialnämnden tillförs 4,3 mnkr som följd av kommunens kompensation i utjämningsystemet för LSS, 0,5 mnkr pga demografi och 2,1 mnkr för förändring av statsbidrag.
- Utbildningsnämnden har fått minskad ram med 5,0 mnkr på grund av minskat elevantal och ökad ram med 1,0 mnkr i förändring av statsbidrag.
- Kommunstyrelsen får ökad ram med anledning av förändring av statsbidrag 3,7 mnkr och minskad ram pga demografi med 0,3 mnkr.
- En preliminär höjning av Po-kostnaderna (personalomkostnader) med 0,42 procentenheter som ökar nämndernas budgettram med totalt cirka 4,7 mnkr är fördelad till nämnderna. Vid eventuell justering i samband med slutgiltigt beslut om Po-avgifter (i december) kommer en teknisk justering göras.
- Löneöversyn och ökade lokalkostnader är inte fördelade per nämnd. Det görs som teknisk justering. Löneökningarna från 2025 med effekt på 2026 (januari-mars) är kompenserade under rubriken Avtal 25+26.
- Ökade lokalkostnader: Hyresförändringar som en effekt av utbyggnad enligt lokalförsörjningsplanen (LFP) kompenseras när förändringen realiserats. 5,1 mnkr är avsatta till detta. Ytterligare hyresjusteringar finns under "politiska prioriteringar".
- Socialnämnden, utbildningsnämnden och samhällsutvecklingsnämnden

kompenaserades under 2025 med sammanlagt 1,2 mnkr enligt riktlinjer för arbets- och skyddskläder. (Ks §155, 2024-09-18). Den utökade budgetramen gällde enbart för 2025 varför nämndernas ram minskas med samma belopp för 2026.

Den preliminära höjningen av PO och justeringen med anledning av arbets- och skyddskläder finns under rubriken "övriga förändringar"

Förklaring till kolumnen "politiska beslut"

Förklaring till kolumnen "politiska prioriteringar"

- För 2026 är det kommungemensamma effektiviseringskravet 20 mnkr. Kommunstyrelsen får i uppdrag att verkställa fördelningen av det kommungemensamma effektiviseringskravet. Åtterrapporering av den slutliga fördelningen görs till kommunfullmäktige i uppföljning 1 2026.
- Hyresnivåerna budgetkompenaseras med 8 mnkr till nämnderna. Nämnderna ska utöver detta hantera ytterligare 7 mnkr, avseende hyresjusteringar, inom ram. Hyrorna kommer därmed att höjas med totalt 15 mnkr utöver index. Fördelningen görs genom teknisk justering.
- Socialnämnden tillförs totalt 7,7 mnkr; varav 6 mnkr är med anledning av överkapacitet inom vård- och omsorgsboenden. En åtgärdsvalsstudie pågår. Tillskottet är tillfälligt för 2026 och kommer att omprövas inför varje nytt år. Nämnden tillförs även 1,7 mnkr för ökade kostnader i samband med tillskapandet av demensboende.
- Samhällsutvecklingsnämnden tillförs 2,2 mnkr till måltidsverksamheten med syfte att öka budgeten för råvaror med anledning av tidigare års höga inflation för livsmedel.
- Kommunstyrelsen tillförs totalt 3,85 mnkr; varav 3,0 mnkr för justerade personalförmåner/friskvårdsbidrag (enligt beslut KS2025.133), externa bidrag 0,5 mnkr, 0,2 mnkr till Kommunfullmäktiges förfogande*, 0,1 mnkr avseende ökad medborgarbudget samt 0,05 mnkr till demokratiberedningen för utökat uppdrag.

** för att stärka kommunfullmäktiges arbete och främja den demokratiska utvecklingen avsätts 0,2 mnkr för att ställas till kommunfullmäktiges presidiums förfogande. Medlen får användas för insatser av engångskaraktär som exempelvis utbildningar, erfarenhetsutbyten, utvecklingsprojekt eller andra aktiviteter som stärker fullmäktiges roll och funktion. Beslutsrätten över användningen av dessa medel delegeras till kommunfullmäktiges presidium. Presidiet ska årligen redovisa användningen av medlen till kommunfullmäktige.*

- Överförmyndarnämndens ram sänks med 1 mnkr med anledning av lägre kostnader i samband med gemensam nämnd för GGVV.

Likviditetsplanering investeringar (skattefinansierad verksamhet)

Nämnd, mnkr	Investerings- budget 2026	Investerings- budget 2027	Investerings- budget 2028	Investerings- budget 2029
Bygg- och miljönämnden				
Kommunstyrelsen	306,0	206	72,6	47,6
Räddningsnämnden	6,0	4,5	3,0	3,2
Samhällsutvecklingsnämnden	118,0	76,3	78,9	62,9
Socialnämnden	5,6	4,2	2,6	1,5
Utbildningsnämnden	5,5	5,0	6,4	11,0
Inflationsuppräknig				
Totalt, skattefinansierade investeringar	441,0	295,9	163,5	126,1

Likviditetsplanering investeringar (taxefinansierad verksamhet)

Nämnd/styrelse, mnkr	Investerings- budget 2026	Investerings- budget 2027	Investerings- budget 2028	Investerings- budget 2029
Samhällsutvecklingsnämnden, VA	60,0	60,0	60,0	60,0

Investeringar och exploateringar under 2026-2029

Nämnd, mnkr	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Skattefinansierad verksamhet	441,0	295,9	163,5	126,1
Taxefinansierad verksamhet	60,0	60,0	60,0	60,0
Exploateringsverksamhet	84,5	84,5	84,5	84,5
Totalt	585,5	440,4	308,0	270,6

Resultatbudget

Resultatbudget, mnkr	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Verksamhetens nettokostnader 1	-2 202,5	-2 258,1	-2 335,6	-2 392,7
<i>varav pensioner</i>	<i>-156,2</i>	<i>-160,2</i>	<i>-168,8</i>	<i>-174,1</i>
<i>varav avskrivningar</i>	<i>-140,0</i>	<i>-140,0</i>	<i>-160,0</i>	<i>-160,0</i>
Skatteintäkter	1 669,6	1 744,3	1815,8	1890,9
Generella statsbidrag och utjämning	594,2	597,6	595,7	587,8
Finansiella intäkter	4,5	4,5	4,5	4,5
Finansiella kostnader	-20,2	-26,3	-28,3	-27,8
Årets resultat	45,7	62,0	52,1	62,7

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys, mnkr	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Löpande verksamhet				
Årets resultat	45,7	62,0	52,1	62,7
Avskrivningar	140,0	140,0	160,0	160,0
Kassaflöde från den löpande verksamheten	185,7	202,0	212,1	222,7
Investeringsverksamhet				
Nettoinvesteringar i materiella anläggningstillgångar	-501,0	-355,9	-223,5	-186,1
Exploateringsverksamhet	-84,5	-84,5	-84,5	-84,5
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-585,5	-440,4	-308,0	-270,6
Finansieringsverksamhet				
Nyupptagna lån	390,0	250,0	90,0	50,0
Amortering av skuld				
Medel från finansieringsverksamheten	390,0	250,0	90,0	50,0
Årets kassaflöde				
Likvida medel vid årets början	115,4	105,6	117,2	111,3
Likvida medel vid årets slut	105,6	117,2	111,3	113,4
Förändring av likvida medel	-9,8	11,6	-5,8	2,1

Balansbudget

Balansbudget, mnkr	2026	2027	2028	2029
Anläggningstillgångar	2 608,6	2 824,5	2 888,0	2 914,1

Likvida medel	105,6	117,2	111,3	113,4
Exploateringsverksamhet	84,5	169,0	253,4	337,9
Övriga omsättningstillgångar	208,2	208,2	208,2	208,2
Summa omsättningstillgångar	398,3	494,3	572,9	659,5

Summa tillgångar	3 006,9	3 318,9	3 460,9	3 573,7
-------------------------	----------------	----------------	----------------	----------------

Eget kapital	1 516,6	1 578,6	1 630,6	1693,4
<i>därav årets resultat</i>	<i>45,7</i>	<i>62,0</i>	<i>52,1</i>	<i>62,7</i>
Avsättningar	91,6	91,6	91,6	91,6

Långfristiga skulder, lån	988,1	1 238,1	1 328,1	1 378,1
Kortfristiga skulder	410,6	410,6	410,6	410,6
Summa skulder	1 398,7	1 648,7	1 738,7	1 788,7

Summa eget kapital, avsättningar och skulder	3 006,9	3 318,9	3 460,9	3 573,7
---	----------------	----------------	----------------	----------------

Soliditet i procent	50,4	47,6	47,1	47,4
---------------------	------	------	------	------

5 Kommunala bolag

Ekonomiska riktlinjer

Bolag	Borgensavgift 2026
Gislaved Energi Elnät AB	0,28%
Gislaved Energi AB	0,34%
Gisletorp Lokaler AB	0,39%
AB Gislavedshus	0,51%

Fördelning av management fee

Bolag	% fördelning utifrån omsättning
AB Gislavedshus	53,81
Gislaved Energi Koncern AB	43,46
Gislaved Lokaler AB	1,57
Enter Gislaved AB	1,07
Tingsslätt Fastighets i Gislaved AB	0,09
Summa:	100,00

Bolagens omsättning 2024

Bolag	Omsättning 2024, mnkr
Gislaved Energi Koncern AB	194,4
AB Gislavedshus	240,7
Enter Gislaved AB	4,8
Gislaved Lokaler AB	7,0
Tingslätt Fastighets i Gislaved AB	0,4

Bolagens resultat efter skatt 2024

Bolag	Resultat, mnkr
Gislaved Energi Koncern AB	0,6
AB Gislavedshus	3,5
Enter Gislaved AB	0,01
Gisletorp Lokaler AB	0,6
Tingsslätt Fastighets i Gislaved AB	0,02

Bolagens planerade investeringsbehov 2026

Bolag	mnkr
AB Gislavedshus	91,4
Gislaved Energi Koncern AB	40,0
Gisletorp Lokaler AB	0,6

6 Bilagor

6.1 Bruttobudget

2025	UN	SUN	SN	RN	BMN	KS	Summa nämnder:	Finansförvaltningen:	Summa kommunen:
Intäkter	105,4	310,1	153,9	19,1	19,3	267,1	875	181,2	1 056,2
<i>varav</i>									
<i>Taxor & avgifter</i>	<i>27,0</i>	<i>81,4</i>	<i>20,2</i>	<i>1,9</i>	<i>12,2</i>		<i>142,7</i>		<i>142,7</i>
<i>Bidrag</i>	<i>55,8</i>	<i>10,0</i>	<i>50,8</i>	<i>0,2</i>		<i>17,9</i>	<i>134,9</i>		<i>134,9</i>
<i>Interna intäkter</i>	<i>3,3</i>	<i>173,3</i>	<i>80,3</i>	<i>1,4</i>	<i>1,1</i>	<i>228,6</i>	<i>488,1</i>	<i>111,2</i>	<i>599,3</i>
Skatter & statsbidrag								2 201,6	2 201,6
Verksamhetens kostnader (bruttobudget/omsättning)	-914,2	-540,1	-880,2	-62,7	-27,1	-496,1	-2 920,3	-316,5	-3 236,8
<i>varav interna kostnader</i>	<i>-207,3</i>	<i>-121,8</i>	<i>-160,0</i>	<i>-8,2</i>	<i>-7,4</i>	<i>-43,6</i>	<i>-548,4</i>	<i>-7,5</i>	<i>-555,8</i>
Beslutad budget av KF	-808,7	-229,9	-726,3	43,6	-7,8	-229	-2 045,4	2 066,3	21,1

Ovanstående tabell visar bruttobudget och nettobudget för 2025. Normalt i svenska kommuner är att kommunfullmäktige beslutar om nettoramén (nettobudget) vilket är skillnaden mellan budgeterade intäkter och kostnader. Kommunfullmäktige ger därmed respektive nämnd rätt att använda den beslutade nettobudgeten utan att gå in i detalj på hur stora budgeterade intäkter nämnden ska ta in eller exakt hur budgeterade brutto-kostnaderna ska se ut. Ett delvis undantag från detta är intäkter i samband med taxor och avgifter. Kommunfullmäktige beslutar nivåerna men inte vad dessa kommer att bli totalt med hänsyn till beräknad volym för respektive taxa/avgift i fråga.

I bruttobudgeten redovisas samtliga budgeterade intäkter och kostnader för respektive nämnd var för sig. Ett exempel är utbildningsnämnden som av kommunfullmäktige har en beslutad nettobudget om 808,7 mnkr för 2025 men utbildningsnämnden har även egna budgeterade intäkter om 105,4 mnkr vilket innebär att utbildningsnämndens bruttobudget motsvarar 914,2 mnkr. Detta innebär att utbildningsnämndens ekonomi/verksamhet är dimensionerad efter bruttobudgeten vilken är betydligt större än den av kommunfullmäktige beslutade nettobudgeten. Detta är viktigt att förstå och ta hänsyn till i olika sammanhang.

Ovanstående innebär att kommunfullmäktige beslutar om nämndernas nettobudget medan intäkterna (t.ex. avgifter, taxor, statsbidrag, hyror och andra intäkter) hanteras på nämnd-nivå. Dessa intäkter syns därmed inte direkt i kommunfullmäktiges beslut, även om de indirekt finns med i den bakomliggande bruttoredovisningen.

För Gislaveds kommun är bruttobudgeten 3 236,8 mnkr för 2025 medan nettobudgeten är 2 201,6 mnkr för 2025, det vill säga att skillnaden motsvarar drygt en miljard kronor. Det innebär att kommunens ekonomi och därmed verksamhet är betydligt större än vad som

redovisas i kommunfullmäktiges beslut (nettobudgeten). Budgeterade intäkter är mycket viktiga för nämnderna och därmed kommunen. Genom att alla nämnder har rätt nivå på intäkterna skapas bättre förutsättningar för en ekonomi i balans.

En del av intäkterna och kostnaderna är interna. Detta är transaktioner som görs antingen inom en nämnd och/eller mellan nämnderna. Interna transaktioner påverkar inte kommunens resultat eftersom säljare och köpare finns inom kommunens verksamhet (internredovisning). Enbart transaktioner mellan kommunen och omvärlden är det som påverkar resultatet (externredovisning). Det är dock av stor betydelse att interna verksamheter (resultat-enheter) är effektiva och rätt dimensionerade eftersom en stor andel av deras verksamhet består av personalkostnader som är en extern transaktion/kostnad och därmed kommer att påverka kommunens resultat. Det finns även andra typer av interna intäkter/kostnader som är mer av karaktären ekonomistyrning.

Sammanfattningsvis är det av mycket stor vikt att nämndernas intäkter är på rätt nivå och att de revideras varje år och ställs i relation till de bakomliggande kostnaderna kommunen har för att generera intäkterna eftersom dessa är en stor del av kommunens ekonomi och därmed en förutsättning för ekonomi i balans.

Ks §177

Dnr: KS.2025.48

2.1

Sammanträdesplan 2026**Beslut**

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att kommunfullmäktige sammanträder på följande dagar år 2026 om ordföranden efter samråd med presidiet inte beslutar annat:

26 januari
23 februari
30 mars
27 april
25 maj
22 juni
31 augusti
28 september
19 oktober (konstituerande)
26 oktober
23 november
14 december, samt

att samtliga sammanträden börjar kl. 18.30 utom måndagen den 23 november som börjar kl. 9.00 och måndagen den 14 december som börjar kl. 17.00.

Kommunstyrelsen beslutar att fastställa sammanträdesdagar för kommunstyrelsen enligt förslag daterat den 13 oktober 2025, att fastställa kommunstyrelsens planeringskonferens och planerings- och uppföljningsprocess enligt förslag daterat den 13 oktober 2025, samt att uppdra till nämnderna att anpassa sina sammanträdesdagar så att en rationell kommunövergripande ärendehantering uppnås.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktiges presidium har den 25 augusti 2025 beslutat att föreslå kommunfullmäktige att sammanträda på följande dagar år 2026 om ordföranden efter samråd med presidiet inte beslutar annat.

26 januari, 23 februari, 30 mars, 27 april, 25 maj, 22 juni, 31 augusti, 28 september, 19 oktober (konstituerande), 26 oktober, 23 november, 14 december, samt att samtliga sammanträden börjar kl. 18.30 utom måndagen den 26 oktober som börjar kl. 9.00 och måndagen den 14 december som börjar kl. 17.00.

Kommunstyrelseförvaltningen har med utgångspunkt från de föreslagna tiderna för kommunfullmäktige upprättat förslag till övriga sammanträdesdagar för 2026 och kommunfullmäktiges ekonomiska planerings- och uppföljningsprocess 2026. Det är i första hand den kommunala redovisningslagen som styr planeringen.

Ks §177 (forts.)

Kommunstyrelsens allmänna utskott beslutade den 8 oktober 2025, §115, föreslå att kommunfullmäktige sammanträder på följande dagar år 2026 om ordföranden efter samråd med presidiet inte beslutar annat:
26 januari, 23 februari, 30 mars, 27 april, 25 maj, 22 juni, 31 augusti, 28 september, 19 oktober (konstituerande), 26 oktober, 23 november och 14 december, att fastställa sammanträdesdagar för kommunstyrelsen enligt förslag daterat den 4 september 2025, att fastställa kommunstyrelsens planeringskonferens och planerings- och uppföljningsprocess enligt förslag daterat den 1 oktober 2025, samt att uppdra till nämnderna att anpassa sina sammanträdesdagar så att en rationell kommunövergripande ärendehantering uppnås.

Beslutsunderlag

Protokoll kommunfullmäktiges presidium, daterat den 25 augusti 2025, §20.
Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad den 1 oktober 2025.
Kommunstyrelsens allmänna utskotts protokoll den 8 oktober 2025, §115.
Kommunstyrelseförvaltningens förslag till sammanträdesdagar för 2026, daterat den 4 september 2025, uppdaterat den 13 oktober 2025.
Kommunfullmäktiges planerings- och uppföljningsprocess, daterad den 1 oktober 2025, uppdaterat den 13 oktober 2025.

Yrkanden

Jonas Ericson (M), Sandy Lind (WeP): bifall till kommunstyrelsens allmänna utskotts förslag.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på Jonas Ericsons (M) m.fl. yrkande och finner att kommunstyrelsen beslutat enligt kommunstyrelsens allmänna utskotts förslag.

Beslutet skickas till:

Enheten för nämnd- och ärendehantering
Avdelningschefer inom kommunstyrelseförvaltningen
Kommunfullmäktige
Samtliga nämnder

GISLAVEDS KOMMUN – SAMMANTRÄDESDAGAR FÖR ÅR 2026

Antaget av ks 2025-XX-XX och kf 2025-XX-XX

2025-09-04

Uppdaterat 2025-10-13 (under förutsättning att kf beslutar att budgetmöte ska vara 23/11 istället för 26/10)

Styrelse/nämnd	Dag	Kl	Jan	Feb	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Kommunfullmäktige	Må	18.30	26	23	30	27	25	22		31	28	19 (kons.) 26 (kl. 9.00)	23 (kl. 9.00)	14 (kl. 17.00)
Kommunstyrelsen	On	10.00	14	4, 25	18	8	13, 20*	10		12	16	14	11	2
Kommunstyrelsens allmänna utskott	On	09.00	21	18	9* (mån) 11	1	6	3, 24		19 27* (tors) 28* (fre)	9 16*	7, 28	4, 25	9
Näringsutskott	On	08.30	28	11	25	22	27	17		26	23		18	16
Personalutskott	On	13.00		18			6	3		19		28	4	9
Arbetsmarknadsutskott	On	13.00	28		25	22		17			23		18	
Planeringssamråd	Må	13.00			2	13					21		9	
Rådet för hållbar utveckling	Må	13.00			16							12		
Demokratiberedningen	On	09.00												
Gislaveds Kommunhus AB	On	13.00												

Nämnddialog: *9 mars

Planeringskonferens: * 20 maj

Budgetberedning: *27-28 augusti, 16 september

[illegible]

Kommunfullmäktiges presidium

Sammanträdesdatum
2025-08-25

Plats och tid Kommunhuset, onsdagen den 25 augusti 2025, kl. 16.00-17.40

Beslutande Niclas Palmgren (M), ordförande
Christina Lindqvist (S)
Glenn Hummel (SD)

Övriga deltagande Yvonne Thelin Karlsson, kommunsekreterare

Utses att justera Glenn Hummel (SD)

Justerings plats och tid Kommunstyrelsekontoret den 25 augusti 2025

Under-
skrifter

Sekreterare


Yvonne Thelin Karlsson

Paragrafer

§§17-20

Ordförande


Niclas Palmgren (M)

Justerande


Glenn Hummel (SD)

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Organ Kommunfullmäktiges presidium

Sammanträdesda-
tum 2025-08-25Datum för
anslags uppsät-
Förvaringsplats
för protokollet 2025-08-25
KommunstyrelseförvaltningenDatum för
anslags nedtagande 2025-09-17

Utdragsbestyrkande

§20

Kommunfullmäktiges sammanträdestider 2026**Förslag till beslut**

Kommunfullmäktiges presidium beslutar att föreslå kommunfullmäktige att anta följande förslag till sammanträdestider för kommunfullmäktige 2026:

26 januari

23 februari

30 mars

27 april

25 maj

22 juni

31 augusti

28 september

19 oktober

26 oktober

23 november

14 december, samt

att samtliga sammanträden börjar kl. 18.30 utom måndagen den 26 oktober som börjar kl. 9.00 och måndagen den 14 december som börjar kl. 17.00.

Ärendebeskrivning

Av kommunfullmäktiges arbetsordning §4 framgår att kommunfullmäktige håller sammanträde varje månad utom under ett sommaruppehåll i juli. Fullmäktige ska fastställa sammanträdesordningen för nästkommande år. Vad som gäller för extra sammanträde och inställande av sammanträde samt ändring av tid framgår också av arbetsordningen.

Kf presidium har berett ärendet den 16 juni och gör vid dagens sammanträde en ändring av datumet för sammanträdet i juni 2026, samt starttiden för oktobermötet.

Beslutsunderlag

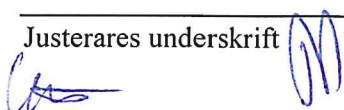
Kommunfullmäktiges arbetsordning 4§

Förslag till sammanträdesplan 2026, kommunfullmäktige

Beslutet skickas till:

Kommunsekreteraren

Kommunfullmäktige



Ks §178

Dnr: KS.2025.49

I.2.6

Redovisning av obesvarade motioner 2025**Beslut**

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att godkänna redovisningen av obesvarade motioner per den 1 september 2025, daterad den 1 oktober 2025.

Ärendebeskrivning

Enligt kommunfullmäktiges arbetsordning 23 § ska kommunstyrelsen två gånger per år redovisa de motioner som inte har beretts färdigt. Redovisningen ska göras på fullmäktiges ordinarie sammanträden i april och oktober.

Enligt 5 kap. 35 § kommunallagen bör en motion beredas så att fullmäktige kan fatta beslut inom ett år från det att motionen väcktes. Om beredningen inte kan avslutas inom denna tid, ska detta och vad som framkommit vid beredningen anmälas till fullmäktige inom samma tid. Fullmäktige får då avskriva motionen från vidare handläggning.

Kommunstyrelseförvaltningen har upprättat förteckning över obesvarade motioner per 1 september 2025 och föreslår att godkänna redovisningen.

Kommunstyrelsens allmänna utskott beslutade den 8 oktober 2025, §113, föreslå kommunfullmäktige besluta att godkänna redovisningen av obesvarade motioner per den 1 september 2025, daterad den 1 oktober 2025.

Beslutsunderlag

Redovisning av obesvarade motioner per 1 september 2025, daterad den 1 oktober 2025.

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad den 1 oktober 2025.
Kommunstyrelsens allmänna utskotts protokoll den 8 oktober 2025, §113.

Beslutet skickas till:

Kommunfullmäktige

Handläggare
Margaretha Carlsson

2025-10-01
Dnr: KS.2025.49

Redovisning av obesvarade motioner per 1 september 2025

2023

Peter Gustavsson (SD) och Anders Gustafsson (SD)

2023-09-25

KS.2023.134

Motion gällande utökad skuldrådgivning

Kommentar: Motionen är behandlad av kommunfullmäktige den 29 september 2025.

2024

Åke Fridén (-)

2024-06-11

KS.2024.92

Motion gällande fördjupad demokrati

Kommentar: Överlämnad den 17 juni 2024 till kommunstyrelsen för beredning. En sammanställning av motionssvaret pågår inom kommunstyrelseförvaltningen.

2025

Lise-Lotte Jonasson (MiG)

2025-03-25

KS.2025.58

Motion gällande ökad utevistelse för äldre på särskilda boenden

Kommentar: Överlämnad den 31 mars 2025 till kommunstyrelsen för beredning. Motionen har remitterats till socialnämnden för beredning med svar till kommunstyrelsen senast den 26 september 2025.

Lennart Kastberg (KD), Lill Hege Pettersson (KD) och Emanuel Larsson (KD)

2025-04-07

KS.2025.66

Motion gällande att öka dragningskraften till kollektivtrafiken (KD)

Kommentar: Motionen är behandlad av kommunfullmäktige den 29 september 2025.

Lise-Lotte Jonasson (MiG)

2025-04-08

KS.2025.69

Motion gällande riktlinjer för AI, digital teknik och välfärdsteknik i Gislaveds kommun (MiG)

Kommentar: Överlämnad den 19 maj 2025 till kommunstyrelsen för beredning.